

༡༡། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཁན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

(༣༡ / ༣༩)

དཔལ་བཞུགས་པོད་མིག་དཔེ་རྒྱུ་ལྷན་ཁང་ནས་བསྐྱུགས།

ཡུང་གོའི་པོད་མིག་པ་དཔེ་རྒྱུ་ཁང་།

མེས་པོའི་བྱལ་བལ་གཤམ་ཡོངས་འཛིན་པེ་ཤེས་བྱལ་མཆོན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བརྒྱ་རྒྱུག་ལས་མིའི་མཆོན་གྱོ།

ཁྱིམ་པ་བརྒྱ་རྒྱུག་འགན་འཁུར་བ་གཙོ་བོ། གཞན་དཀར་ལྷུ་པ་འཁུར་ནི་ལ། འགྲོ་འདྲུ་འདྲོ་རྩོ།
བརྒྱ་རྒྱུག་འགན་ཁུར་བ་གཞོན་པ་དང་གཙོ་རྒྱུག་པ། གཞུ་པ་དེ་ཡིག་ས།
གཙོ་རྒྱུག་གཞོན་པ། འཁུར་འཛིན་གྱོ་གྲུ་ལ། ལྷུ་པ་འཁུར་ནི་ལ། རྒྱ་པ་འཁུར་འཛིན། ལྷུ་པ་འཁུར་པོད་ཆེད།
དེའི་དམ་དཔལ་བཟང་། དཀོན་མཆོག་པམས་གཏུན། གྲོ་པ་ཟང་ཆོས་འཕེལ།
ལྷུ་དག་པ། དཀོན་མཆོག་པམས་གཏུན། དེའི་དམ་དཔལ་བཟང་ཆོག་ས།
དེ་བརྒྱུག་འགན་ལྷུ་པ། མེ་ཤེས་ཆོས་མཆོ། བརྒྱ་རྒྱུ་ཆོ། དཀོན་མཆོག་པཟང་ཆོ་སྐལ་དཔལ་པ་ལྷེག་ས་
ལས་ལྷུ་ད་པ་རྒྱ་མལ།

༩ གདན་ས་གི་བ་ཆེ་མཆོག་གླིང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡོངས་འཛིན་
པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མཆོད་གི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ནི་ཅན།

ॐ

ॐ

ॐ

དཀར་ཆག

- གྲོ་སྒྲོང་དོན་བདུན་མའི་སྒྲིང་པོ། ..... (1)
 ཐེག་ཆེན་གྲོ་སྒྲོང་གི་ཁྱིད་ཡིག་བདུད་ཅིའི་སྒྲིང་པོ། ..... (6)
 ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་པོའི་གནད་སྒྲོན་པའི་མན་ངག་
 སྐལ་ལྷན་འདུག་ངོགས། ..... (303)
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱལ་དངོས་གྲུབ་
 ཀྱན་འབྱུང་། ..... (385)
 སྐྱབས་འགོའི་ཁྱིད་ཡིག་པན་བདེའི་གཞི་འཛིན། ..... (395)
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱལ་དོན་གཉིས་
 ཆར་འབབས། ..... (404)
 གྲོ་པའི་ཆོས་དྲུག་གི་རིམ་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་། ..... (414)

༡༧། ལྷོ་སྤྱིང་དོན་བདུན་མའི་སྤྱིང་པོ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་ལོ་གེ་བུ་ར་ཡ། ཚངས་དང་དབང་པོ་གྲུབ་པའི་གཙོ་ལ་
 སོགས། །ཆེར་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་རུ་ཡིས། །གང་གི་ཞབས་མཐིལ་
 མཆོད་པའང་རྟེན་དཀར་བ། །ལྷ་ཡི་སྤྱ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་འདུད། །མཆོག་
 གཞུམ་ཀུན་འདུས་རྗེ་བཙུན་སྤྱ་མ་ཡི། །སྤྱ་གསུང་ཐུགས་ལ་སྤྱིང་ནས་སྤྱབས་
 སུ་མཆི། །ཉམ་ཐག་མ་ཆན་འགོ་རྣམས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། །བདག་གིས་བྱང་
 རྒྱུ་མཆོག་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །འིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་ཐུགས་ལ་མངའ་
 རྣམས་ལ། །རྣམ་པ་ཀུན་རྩ་གྲས་པས་བྱག་འཛལ་ཡོ། །ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ་
 རྒྱལ་བ་སྤྱུང་བཅས་ལ། །བདག་ཉིད་བྱན་རུ་འབུལ་ཡོ་བཅེ་བས་བཞེས། །
 སྤྱིན་ཆད་བཀའ་དང་འགལ་རྣམས་སྤྱིང་ནས་བཤགས། །ཁྱིད་ཞིའི་དགེ་བ་
 ཀུན་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །ཉམ་ཐག་འགོ་ལ་ཡན་བདེའི་ལམ་སྤྱོན་ཕྱིར། །འཁོར་
 བ་མ་སྤྱིང་བར་རུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། །བདག་ལ་རུས་གཞུམ་དགེ་བ་ཅི་ཡོད་
 བ། །མ་ཆན་རིགས་དྲུག་ཡོངས་ལ་བསྐྱོས་པ་ཡིས། །རང་རང་སྤྱུག་བསྐྱལ་རྒྱ་
 བཅས་ལས་གྲོལ་ཉེ། །སྤྱ་མེད་བདེ་བ་མཆོག་ལ་རྟེན་གྱིར་ཅིག། །གང་ལ་
 བརྟེན་ན་སྤྱིང་བའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། །ཡུད་གྱིས་རྒྱོལ་བའི་ཐབས་མཁས་དེད་
 དཔོན་ཆེ། །བཤེས་གཞན་དམ་པས་དགེས་བཞིན་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །བཀའ་
 བཞིན་རྒྱུ་བ་སྤྱིང་པོར་བྱེད་པར་སོག། །ཐུན་ཀླག་སྤྱུག་རུམ་ནང་གི་སྤྱོག་འོད་
 བཞིན། །དལ་བའི་རྟེན་འདི་སྤྱིང་རུ་འཛིག་འགྱུར་བས། །དོན་མེད་ཆེ་འདིའི་བྱ་

བ་ཀུན་པོར་ནས། ཅི་གཅིག་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པར་ཤོག། ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་
 ལ་མེད་མི་བཟོད་ཀྱང་། འཛིགས་སུ་བར་འགྲོའི་རྒྱ་ཚོགས་སྐྱབ་ལ་
 རེམས། སྒྲུང་དོར་གོ་ལོག་སྟོང་འདི་ཡི་རེ་ལུག། ཤིག་སྟོང་དག་སྐྱབ་ལུས་པར་
 ཕྱིན་གྱིས་སྟོབས། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་སྟེད་པའི་ཕྱོས་ཅུ་ཡིས། རྩོམ་ཤིང་
 ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་ཀུན་ཏུ་འབྱེད། ཁལ་དགའ་སྟེད་པའི་སྟོང་ཏུ་བྱེད་པ་
 བདག། ཐར་པའི་ལམ་སྤྱ་ཅིན་པར་ཕྱིན་གྱིས་སྟོབས། བམས་གསུམ་སེམས་
 ཅན་བདག་གི་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཆགས་སྤང་སྟོངས་པས་དག་གཉེན་རིས་སུ་
 བཅད། ཁྲེལ་མེད་བདག་གིས་ཕལ་ཆེར་ཡལ་བར་དོར། བར་ཤེས་ཉམས་
 ཉོགས་སྟེ་བར་ཕྱིན་གྱིས་སྟོབས། ཉིན་གཅིག་འཛོལ་སྟོར་བའང་ཕན་
 བདགས་ཞེས། སྤྱོད་དྲིན་ཅན་མ་རྣམས་འདོར་མོད་པ། ཁྲེལ་མེད་བདག་གི་
 སྟོང་ལ་ཅི་ཞིག་ཞུགས། ཡིད་དོར་བུམས་པ་སྟེ་བར་ཕྱིན་གྱིས་སྟོབས། ཡང་
 ཡང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱུངས་པའི་མ་ཆན་རྣམས། བཟོད་དགའི་སྤྱལ་བཟུལ་བརྒྱ་
 ཡིས་མནར་བའི་རྒྱལ། ཡང་ཡང་བསམས་ནས་བཟོད་གྲགས་མེད་པ་ཡི། །
 བཅོས་མིན་སྟོང་རྩི་སྟེ་བར་ཕྱིན་གྱིས་སྟོབས། གཅེས་འཛིན་གདོན་ཆེན་འདི་
 ཡིས་ཐོག་མེད་ནས། ཉེ་སྟེའི་བར་ཏུ་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས། ཉེ་ཏུང་འདི་
 ཡིས་བདག་ཉིད་སྐྱང་བྱེད་པས། སྟོང་གི་གདོན་འདི་ཐོན་པར་ཕྱིན་གྱིས་
 སྟོབས། ལྟ་དང་མི་ཡི་བདེ་བ་རྩི་སྟེད་དང་། ཐར་པ་སྤྱོད་མེད་པའི་བདེ་བ་
 ཡང་། སེམས་ཅན་གཅེས་འཛིན་ཉིད་ལས་འཕྱུང་བས་ན། བདག་པས་
 གཞན་གཅེས་འཕྱོངས་པར་ཕྱིན་གྱིས་སྟོབས། ཉེས་ན་འགྲོ་པའི་སྤྱིག་སྤྱིབ་
 སྤྱལ་བཟུལ་ཀུན། བདག་ལ་སྐྱངས་པས་བར་སྟངས་སྟོང་སྟུང་ཅིང་། བདག་

ཉིད་མ་བྱས་བཅན་དུག་ཐོས་པ་བཞིན། རྒྱུ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཐོགས་སུ་འགྱུར་
 བར་ཤོག། བདག་གི་བདེ་དགོ་གཞན་ལ་བཏང་བ་ཡིས། རྒྱུ་པའི་བཅུད་
 ལེན་གྱུ་པ་རི་བཞིན་དུ། རྫོང་བཅུད་སྒྲིབ་ཅིག་ཉིད་ལ་གནས་སྐྱུར་དེ། འདག་
 པ་རབ་འབྱམས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། སྤྱིགས་མའི་རྒྱུད་པ་རྒྱས་པའི་ཁ་
 རྒྱུས་ཀྱིས། མི་འདོད་རྒྱུ་ལ་ཅི་དང་ཅི་བྱང་ཡང་། འདོད་དེ་ཉིད་བྱང་
 ཆུབ་སྐྱུ་པ་ཡི། མཐུན་རྒྱུ་ཐོགས་སུ་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། འདོད་
 དང་མི་འདོད་སྒྲིབ་བཀའ་ཤར་ཡང་། བདེན་འཛིན་མ་རིག་སྒྲིབ་པའི་འབྲུལ་
 སྐྱུར་དུ། ཤེས་ནས་གང་ལའང་ཆགས་སྒྲིབ་མི་སྦྱེ་བར། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རང་
 རོ་འཕྲོད་པར་ཤོག། རང་ལ་ནད་དང་སྐྱུ་པ་ལྟུང་བུར་བའི་ཆོ། སྤྱིག་སྤྱོད་
 དགོ་བ་བསྐྱུ་པའི་བསྐྱུ་པ་མ་དུ། ཤེས་ནས་ཆོགས་གསོག་སྤྱི་བ་སྤྱོད་ལ་
 བཅོམ་ཞིང་། རྒྱུ་ལ་ལམ་དུ་ཡོངས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། གཞན་ཡང་
 བདག་ཉིད་དཔུལ་བར་འཕེན་པའི་རྒྱ། མི་བཟང་ལས་རན་བསགས་པའི་
 འབྲས་བུ་རྣམས། ཆོ་འདོད་སྤྱི་བས་དཔུལ་པའི་སྤྱོ་སྤྱོ་ཞིགས། འདོད་དང་
 ལེན་ལུས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། ཐོག་མའི་དུས་ནས་སྤྱི་བའི་དཔུས་ཞུགས་
 པའི། དུག་གསུམ་འདུས་ནད་གཅེས་འཛིན་ཁོང་སྐྱུ་འདི། འདྲེ་པོ་ཆོག་
 སྐྱུ་སྤྱོ་བས་ལཱི་སྤྱོ་མཆོག་གིས། རྒྱུ་དུ་བྱང་ཞིང་དག་པར་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབས། བདག་ལ་མི་སྤྱི་བའོད་པ་བྱང་བའི་ཆོ། རང་གི་སྤྱོད་རན་སྤྱོ་པའི་
 རྫོ་བ་དཔོན་དུ། ཤེས་ནས་དེ་ལ་མི་འདོད་མི་སྦྱེ་བར། རྫོ་བས་དང་དུ་ལེན་
 པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། བདག་གི་རྫོད་བཀྲུ་ཉམས་བྱེད་བྱང་བའི་ཆོ། བདག་ཉིད་མི་གཅོང་འདམ་དུ་བྱིང་བདག་ འདག་བྱེད་ལྷན་ཆབ་ཡིན་པར་རོ་

རྒྱལ་མཆོག་རྒྱལ་ཕྱུག་ཕྱོད་པ་ཕྱོད་པ་ལ། རྒྱུད་ཅིག་ཅམ་ཡང་ཁྱུ་པ་མེད་
 པར་ཤོག །མཐུ་ཆོག་རྒྱལ་ཕྱུག་ཕྱོད་པའི་རྩེས་ལྷགས་ཏེ། །ལུས་དང་ཡོངས་
 ཕྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་བ་རྣམས། །བཏང་བསྟང་དག་གྲེལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་
 ལ། རྒྱུད་ལུག་ཁྱུ་པ་ནམ་ཡང་མེད་པར་ཤོག །ཁྱི་ཁར་ཆོས་རྣམས་རང་རང་
 རྒྱ་རྒྱུན་ལ། །བརྟེན་ནས་འཕྱུང་བའི་རང་རྒྱལ་ལེགས་རྟོགས་ཏེ། །དངོས་འཛིན་
 འབྲལ་པས་ནམ་ཡང་མི་བརྗེ་བར། །ཞེན་མེད་རང་སར་གྲོལ་བར་བྱིན་བྱིས་
 རྒྱུབས། །རྒྱལ་ཕྱོད་དམ་ཆོག་བསྟེན་བྱའི་ཉམས་ལེན་རྣམས། །ཁོག་གི་ཁྱིར་ཡང་
 གཏོང་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། །བྱང་རྒྱལ་མེམས་གཉིས་བསྟོམས་པ་མཐར་བྱིན་
 ཏེ། །རྩོབས་བརྒྱ་མངའ་བའི་གོ་འཕང་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག །སྤྱི་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་
 རྒྱ་མ་དང་། །འབྲལ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབལ་ལ་ཡོངས་ཕྱོད་ཅིང་། །ས་དང་ལམ་གྱི་
 ཡོན་ཏན་རབ་རྩོགས་ནས། །རྟོ་རྟེ་འཆར་གི་གོ་འཕང་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག །

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥
 अथ श्रीकृष्णार्जुनसंवादे श्रीकृष्ण उवाच ॥
 दृष्ट्वा तु पाण्डुपुत्रो पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥
 बभूवुः पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥ २ ॥
 दृष्ट्वा तु पाण्डुपुत्रो पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥
 बभूवुः पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥ ३ ॥
 दृष्ट्वा तु पाण्डुपुत्रो पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥
 बभूवुः पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥ ४ ॥
 दृष्ट्वा तु पाण्डुपुत्रो पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥
 बभूवुः पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥ ५ ॥
 दृष्ट्वा तु पाण्डुपुत्रो पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥
 बभूवुः पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥ ६ ॥
 दृष्ट्वा तु पाण्डुपुत्रो पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥
 बभूवुः पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥ ७ ॥
 दृष्ट्वा तु पाण्डुपुत्रो पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥
 बभूवुः पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥ ८ ॥
 दृष्ट्वा तु पाण्डुपुत्रो पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥
 बभूवुः पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥ ९ ॥
 दृष्ट्वा तु पाण्डुपुत्रो पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥
 बभूवुः पाण्डुपुत्रो वीर्यवान् ॥ १० ॥

༡༡། བེག་ཆེན་སྒོ་སྒྲིང་གི་བྲིད་ཡིག་བདུད་ཅིང་སྒྲིང་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རྗེ་བཙུན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཛམ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། མྱེད་སྒྲིང་སྒོ་སྒྲིང་བས་བྱགས་རྗེ་ཆེས་ལྷག་
པས། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐྱུ་ལྷན་ཀུན་གྱིས་མ་ཐུལ་བའི། །སྒྲིགས་དུས་འགོ་བའི་
མགོན་དུ་ལེགས་ཕྱོན་པ། །སྒོན་པ་མཉམ་མེད་དེ་ལ་གུས་ཕྱག་འཛམ། །མགོན་
དེས་གང་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྲིད་གདང་པ། །རྒྱལ་ཆབ་མི་པམ་མགོན་དང་འཇམ་པའི་
དབྱངས། །སྐྱ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་ཞི་བ་ལྷ་ལ་སོགས། །བྱབ་བསྐྱར་གསལ་མཛད་
རྣམས་ལ་སྒྲིང་ནས་འདུད། །བྱང་རྒྱབ་བྱགས་ལ་མངའ་བརྟེས་ཨ་ཉི་ཤ། །རྒྱལ་བ་
རྒྱ་མཆོའི་འབྱུང་གནས་བཤེས་གཉེན་འབྲོམ། །ཁེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པོ་ཉི་བལ་
སོགས། །བཀའ་གདམས་སྒྲུ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཛམ་ལོ། །སྒྲིགས་འདིར་བདེ་
གསེགས་ལམ་བཟང་སྒྲེལ་བ་ལ། །རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་ཀུན་ནས་མཆུངས་གུར་པ། །
རྗེ་བཙུན་སྒྲུ་མ་སྒོ་བཟང་གསལ་བ་ལ། །སྒྲིང་གི་ཁོང་ནས་གུས་པས་ཕྱག་འཛམ་
ལོ། །སྒོ་བཟང་བསྐྱར་བ་སྒྲེལ་སྒྲིང་སྒྲིགས་བཙུན་པ། །བསམས་བཞིན་བྱོན་པའི་
དམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །བྱང་པར་འཇམ་མགོན་སྐྱོན་རྒྱུད་འཛིན་མཛད་པའི། །
དངོས་བརྒྱད་སྒྲུ་མ་རྣམས་ལ་གུས་ཕྱག་འཛམ། །རྒྱལ་བ་མ་ལུས་བསྐྱར་པའི་ས་
པོན་མཆོག་རྒྱལ་སྐྱུ་ལྷན་གྱི་བྱགས་དམ་མཐིལ་གཅིག་སྟེ། །འིན་ཆེན་བྱང་

རྒྱལ་ཐེམས་མཆོག་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ། །དམ་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱལ་བྱིར་རབ་
གསལ་འབྲི། །

དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་གནད་གཅིག་
ཏུ་བསྐྱེས་པ། རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཤོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་པོ་ཆེ།
གིང་རྟ་ཆེན་པོ་ལྷ་རྒྱལ་དང་ཐོགས་མེད་དང་ཞི་བ་ལྷ་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་པའི་
དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བཀྲལ་བའི་ལམ་སྟེ། ལྷ་པར་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་
སྤྱོད་པ་རྒྱལས་པོ་ཆེ་སྟོན་པའི་བཅུད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བསྐྱེད་བཅུས་དང་སྤྱོད་
འཇུག་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བཤོད་པའི་ལམ་
ཆོང་ལ་མ་ཁོར་བ། དཔལ་དན་ཨ་ཏི་གའི་མན་རག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ཏུ་གྲགས་པ་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཐེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་སྟོན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་རག་ལ་བརྟེན་ནས་
ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱལ་ལ་བདུན། སྟོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསམ་རྒྱལ། དངོས་གཞི་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཐེམས་གཉིས་སྤྱོད་རྒྱལ། སྟོན་རན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཏུ་བསྐྱེད་པ། ཆེ་
གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དྲིལ་བ། གྲོ་འབྱོངས་པའི་ཆོད་གྲོ་སྤྱོད་གི་དམ་ཆོག་ །གྲོ་
སྤྱོད་གི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་སྟོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསམ་རྒྱལ་ལ་
གཉིས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་རྒྱལ་དང་། བསྟེན་ནས་སྟོན་
འགྲོ་ཆོས་བཞི་བསམ་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་
རྒྱལ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་
བའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱོད་པ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཇུག་ཏུ་ཇི་
ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ནི་དུག་སྟེ། གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་
ལ་སྤྱོ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དགལ་པ། མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཅུལ་ལ་བཤོད་པ་

མཛོན་པར་བགས་པ། ལྷན་བདེ་བ་ལ་ལུས་གནད་དང་ལྷན་པར་འཁོད་ནས་
སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་དང་འདྲིས་དེས་སྟ་བུ་བ། ཚོགས་ཁིང་གསལ་
གདབ་པ། བསངས་སྤྱང་གི་གནད་བསྐྱེས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆོལ་དང་
བཅས་པ་འབྲུལ་བ། གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་དག་བཞིན་རྒྱུད་དང་འདྲིས་དེས་
སྟ་བུ་བཤོ། །

དང་པོ་གནས་ཁང་གི་དོར་བྱས་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དགས་པ་ནི།
རང་གར་དུ་སྐྱབ་པ་བྱེད་པའི་གནས་ཁང་དེར་ཆག་ཆག་དང་ཕྱག་བདར་སོགས་
ལེགས་པར་བྱས་ལ། བསྐྱེད་པའི་བདག་པོ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱ་དང་རྩོ་པོ་རྩོ་
དང་རྩོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་རང་གི་རྩ་བའི་སྤྱི་མའི་སྐྱ་སོགས་སྐྱ་གསུང་
ཐུགས་རྟེན་ཅི་ཡོད་རྣམས་སྟེགས་མཐོ་སར་བཀྲམ་མོ། །དེ་ཡང་གནས་ཁང་ལ་
ཕྱག་བདར་བྱས་པས་རང་གི་སེམས་དང་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་དང་
བར་བྱེད་པ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་གྱི་རྣམས་དགའ་བས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བྱེད་
པ་སོགས་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཐར་ཡོན་རྣམས་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་།
རྒྱལ་སྐུ་རྟག་དུ་དུས་འཕགས་པ་ཚོས་འཕགས་གར་དུ་ཚོས་སྟོན་པའི་སར་ཆག་
ཆག་དང་ཕྱག་བདར་བྱས་པས་ཚོགས་རྒྱབས་ཆེན་རྩོགས་གིང་དེའི་མཐུས་གོང་
མའི་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་བརྟེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ལམ་རྒྱུད་པ་
ལ་ཕྱག་བདར་གྱི་གདམས་དག་བསྟན་ནས་བྱེད་དུ་བརྟུག་པས། ལམ་རྒྱུད་བས་
ཐུབ་པའི་བཀའ་བཞིན་བསྐྱབས་ཏེ་ཕྱག་བདར་ལ་འབད་པས། ཐུགས་མ་ཐོགས་
བཞིན་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་། འཕྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་རྩོ་བོའི་
གཞིམ་ཁང་གི་ཕྱི་ས་རྣམས་ན་བཟས་ཕྱགས་གིང་ས་དཀར་གྱིས་དྲིལ་ཕྱིས་བྱས་

པས་མདོན་གེས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལ་ལ་ཤར་གསུང་པ་སྟགས་སྟོན་གྱི་བྱུང་བ་རྣམས་
 ཀྱང་དུན་པར་བྱས་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིམ་པའི་གོགས་སྟིག་ལྟར་
 རྣམས་སྒྲིབ་བ་དང་། མཐུན་སྟེན་བསོད་ནམས་གསོག་ཕྱིར་བྱ་མ་བྱུང་པའི་དབང་
 པོ་ལའོང་དང་བཅས་པ་སྟེན་དངས་ཏེ་བཞུགས་གནས་སུ་བྱེད་སྒྲིམ་པ་སྟགས་ཀྱན་
 སྒྲོང་གི་བསམ་པ་དང་། ཆག་ཆག་དང་བྱག་བདར་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཆུལ་རྣམས་
 མན་དག་ལག་ཁྱིད་ལྟར་མ་འབྱུགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཅའ་ལ་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ་
 པ་ནི། སྐུ་གསུང་བྱགས་རྟེན་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་མཆོད་ཡོན་དང་། མེ་རྟོག་དང་།
 བདུག་སྒྲིམ་དང་། རྒྱང་གསལ་དང་། ཞལ་བས་སྟགས་མཆོད་པ་ཅི་འབྱོར་རྣམས་
 གཞན་གྱི་མིག་ཕྱིར་མཛེས་ཆོས་དང་གཡམ་ལ་རྒྱག་དང་བྲལ་འཇལ་དང་འགྲན་
 སེམས་སྟགས་ཀྱན་སྒྲོང་སྒྲོན་ཅན་དུ་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པར་དད་གུས་ཆེན་པོའི་སྒྲི་
 རས་གཙང་ཞིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ། དེ་ཡང་ཞིང་པ་ལོ་རྟོག་གི་ཕྱིར་སོ་
 རམ་ལ་འབད་བའམ། འདྲོད་པ་ཅན་ཅོར་འཛོལ་བས་ཆོས་པ་མེད་པ་ལྟར།
 མཆོད་པས་ཆོས་པ་མེད་པར་རི་བཟང་རི་བཟང་དུ་གཏོང་བ་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་སུ་རྒྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་བསྐྱབས་ཏེ། སུ་རྒྱུང་བའི་ཞལ་ནས། ངས་དང་
 པོ་སྤང་སྒྲིམ་སྒྲི་ཆ་རྟེང་དེ་བ་ལུལ། དེ་ནས་རིང་སུ་བཞེ་སྒྲིམ་མངར་སིར་བ་དཔལ་
 རྒྱ་བྱུང་། ད་ལྟ་ལ་ཀ་རུ་དང་དུ་རུ་སྒྲིལ་སྟགས་པ་བསུང་ཆིང་དེ་འབུལ་གསུང་།
 འབྲོམ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། དངོས་པོ་ལ་མ་སྟགས་དང་པ་ལ་སྟགས། དད་པ་
 ཡོད་ན་རྒྱ་ཡན་ཆད་གྱིས་ལག་དར་བདུབ་གསུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་སྟུན་བདེ་བ་ལ་ལུས་གནད་དང་ལྟན་པར་ལའོད་ནས་སྐྱབས་

འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་འདྲེས་རེས་ལུ་བ་ནི། རང་གི་མལ་འོག་ཏུ་ས་
 དཀར་གྱིས་གཤུང་དུང་རིས་ཚོས་སྒྲོར་རྒྱལ་དུ་ཤིས། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཅ་དུར་བ་མ་
 འབྲུགས་པར་བཏིངས། དེའི་སྤྱིང་དུ་སྒྲུ་རྒྱ་དང་ཞེང་དང་སྤྱིང་དང་དཔངས་
 མོགས་འདུལ་བ་ནས་རི་ལྗར་བཤད་པ་ལྗར་བཤམས། སྒྲུ་དེའི་སྤྱིང་དུ་འདུག་
 ལུགས་ནི་རྒྱུ་སྒྲུང་གི་ཚོས་བདུན་དང་ལྗར་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་པ་སྤྱིལ་གྲུང་ཡོངས་
 ལུ་རྩོགས་པའམ། སྤྱིལ་གྲུང་བྱེད་པ་གར་བདེ་བྱ། ལག་པ་གཉིས་སྟེ་འོག་ཏུ་
 མཉམ་གཞག་གི་ཐུག་རྒྱུ་བྱ། མིག་ན་ཅང་བྱེ་བ་དང་བཅུ་མས་པ་མིན་པར་སྒྲུའི་ཅེ་
 མོར་གཏད། ལུས་ན་ཅང་རྒྱལ་དུ་དགྲེ་བ་དང་མདུན་དུ་དགྲེ་བ་མིན་པར་དུང་པོར་
 བསྐྱར། ལག་པ་གཉིས་ཐང་ཀར་གཞག། མགོ་མི་མཐོ་མི་དམའ་ཞིང་ཐྱོགས་
 གཡས་གཡོན་དུ་མ་ཡོ་བར་ཅུང་ཟད་གྲག་ཅིང་དུང་པོར་གཞག། ཁོ་དང་མཆུ་རང་
 བབས་ལུ་གཞག། ཁྱེ་ཅེ་ཡ་སོའི་དུང་དུ་གཞར་ལ་དུན་པ་ནང་དུ་བཞག་སྟེ་འདུག་
 པར་བྱ། དེ་དག་གྲུང་གར་བྱུང་མི་བྱ་བར་བྱ་མས་ཞིབ་ཏུ་བསྒྲུན་པ་ལྗར་འདུག་
 རྒྱལ་དེ་ལྗར་བྱས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལྗར་མ་བྱས་ན་སྒྲོན་རི་ལྗ་
 ལུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱམས་གེས་པར་བྱས་ལ་མ་འབྲུགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྗར་ལུས་གནད་
 བཅས་ནས་དགེ་སྒྲོར་ལ་འདུག་པའི་ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་ཀུན་
 སྒྲོང་འཚོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། སྒྲོར་ལས་དགེ་མི་དགེ་དང་དེའི་འབྲས་ལུ་
 བཟང་དན་ཅི་འདྲ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་སྒྲོང་གི་བསམ་པའི་མཐུ་ཡིན་ཞིང་།
 ཐེག་པ་མཐོ་དམན་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་གི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་
 པའི་སྤྱིར་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཐེག་པ་དམན་

པ་ནི་རང་གཅིག་ལུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། རང་
 ཡལ་བར་དོར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཅིས་པར་བརྟུང་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་འདྲ་
 བས་ཀྱན་ནས་བསྐྲངས་ཏེ་དཔྱད་སྟོང་ལ་ཟེན་ཆར་ས་གཅིག་སྤྱོད་པའང་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་
 སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་ལ། རང་གཅིག་ལུ་ཐར་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་
 ཀྱན་ནས་བསྐྲངས་ཏེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཆོ་བ་སྤྱར་ཡང་
 རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་བྱའི་ཐུག་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་ཆེ་
 རྒྱུད་ཡོད་ཀྱང་ཀྱན་སྟོང་གི་བསམ་པའི་བྱུང་བྱིས། རྣམས་ཐུག་རྒྱུད་དེ་ཙམ་
 བྱིན་པ་ཡང་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་བསོད་ནམས་སུ་སོང་སྟེ་ཐོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱར་
 རྒྱར་ལ། བྱི་མས་ཐུག་ཆེན་པ་དེ་ཙམ་བྱིན་ཡང་ཀྱན་སྟོང་གི་བསམ་པ་དཔམ་ན་
 བས་འབྲས་ལུ་དཔམ་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་ཀྱན་སྟོང་ལ་
 ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ཀྱན་སྟོང་དཔྱད་པའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་དགེ་སེམས་
 བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་ཅི་ཐུབ་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་རྒྱལ་ནི་ལུས་གནད་ལེགས་པར་
 བཅས་ནས། རང་གི་སེམས་ལ་ཇི་ལྟར་འཆར་བརྟགས་ཏེ། ཆོ་འདོད་ནང་གི་སྤྱང་བ་
 རེ་དོགས་ཀྱི་བསམ་པ་དུར་དུར་བ་ཞིག་འདུག་ན་དེ་ཉིད་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ།
 སྟོ་དཔྱད་འདི་འདྲ་བས་བདག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཁམས་གསུམ་
 འཁོར་བ་འདིར་སྟུག་ཏུ་བཅུག །ད་མེས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ། ལམ་མ་
 ཁོར་བར་སྟོན་པའི་བཞེས་གཉེན་དམ་པ་དང་མཇལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་
 ཅི་འདོད་དུ་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་སྟོ་དཔྱད་འདིས་བདག་བསྐྱེས་
 བྱིང་བྱིང་ནས་དལ་བ་སྟོང་ཡོག་ཏུ་བྱེད་དོ་སྟམ་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་པ་

དེ་དག་ལ་ཁོན་དུ་བརྒྱུད་ནས། ད་ཕྱིན་ཆད་སློང་མ་འདྲིའི་དབང་དུ་སྒྲིལ་ཅིག་ཀྱང་
 མི་གཏང་སྒྲུལ་དུ་ཡི་དམ་བཅས་ལ་རྒྱུད་ཕྱིར་དུག་དུ་འབུད་པ་དང་མཉམ་དུ་ཉོན་
 མོངས་པའི་བསམ་པ་དེ་དག་ཡུལ་ནས་བརྟོན་པའི་མོས་པ་དང་། རྒྱུད་ནང་དུ་རྩལ་
 པའི་ཆེ་ཕྱོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་སྒྲུལ་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་རྒྱུར་བསྒྲུལ་
 པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་ནས་རྒྱུད་རང་བབས་སུ་རྒྱུ་བ་ལ་བདག་ཅིང་བགྲངས་ནས་
 སེམས་བརྒྱུད་མྱེ་རིག་པ་དྲངས་སུ་འདུག་ཅིང་སེམས་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ངང་དུ་
 གནས་ཅི་ཐུབ་བྱ། དེའི་རང་ནས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དགའ་ནས་འཆི་ངེས་
 མེད་ཀྱི་རྒྱལ་བསམས་ནས་ཆེ་འདི་ལས་སློ་ཡོག་སྟེ་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་བསྐྱེད་
 ཅི་ཐུབ་བྱ། དེ་ནས་ལས་འབྲས་ནས་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་འཁོར་པའི་གནས་
 གང་དུ་སྒྲུལ་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་ནས་སྟག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་
 ལས་མ་འདས་པའི་རྒྱལ་བསམས་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ཡོག་སྟོ་ཤས་བསྐྱེད་ཅི་
 ཐུབ་བྱ། དེ་ནས་རང་གི་མཐའ་སྟོར་དུ་ཐོག་མེད་ནས་དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མ་
 ཆེན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་དམིགས་ཏེ་རང་ཉམས་ལ་དབགས་ནས་
 བདག་གི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཆེན་མོ་འདི་ཐམས་ཅད་ལས་ཉོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་
 པར་བཅིངས་ཤིང་། སྟག་བསྐལ་གསུམ་གྱིས་བར་མེད་དུ་གདུངས་པ་འདི་དག་
 སྟོང་རེ་རྗེ་སྒྲུལ་དུ་བྱམས་སྟོང་རྗེ་ཤུགས་དུག་དུ་བསྐྱེད། མ་ཆེན་སེམས་འདི་
 རྒྱུལ་སྟོལ་པའི་ཁུར་ངེད་རང་ལ་བབ་ཀྱང་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་
 དོན་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་མི་འདུག། དེར་མ་ཟད་དགྲ་བཅོམ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཉི་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕངས་ལ་འགོད་པའི་
 རྣམ་པ་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་སྐུ་ལ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱལ་ལ་ཡོད་པས། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་
 ལྷན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱགས་དག་དུ་བསྐྱེད། དེ་ཡང་ཆོག་ཤར་ཙམ་གྱིས་
 ཆོག་པར་མི་བྱ་བར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱུང་ཅིང་
 དེས་པ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་ལ་ཡོད་འགྱུར་གྱི་སྤྱིང་བ་ཅི་ཐོན་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་སྤྱོད་
 བཅོས་ནས་དག་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་
 དང་བཅས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པར་རྗེ་བླ་མའི་སྣམ་རྒྱུད་འཛིན་པའི་དམ་པ་
 རྣམས་ནན་ཏན་དུ་འདོམས་ཤིང་རྒྱལ་དེ་ལ་རྩོམ་པ་ལྟས་ཀྱི་གསུང་བཀོས་གྱིས་
 ཀྱང་དེས་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ། རྩོམ་པ་ལ་ཉིན་གཅིག་ལ་ལན་དུ་ཟུང་ཀྱང་
 དེའི་རིང་ལ་སེམས་བཟང་པོ་བྱུང་ངམ་ཞེས་འདི་སྟེ། ཡང་རྩོམ་སྒྲིམ་པ་རིན་
 ཆེན་བླ་མ་ལ་ཞལ་གདམས་གནང་བ། ཁོ་བོའི་སྒྲིམ་པ་རིན་ཆེན་བླ་མ་སྒྲིམ་སྟེ།
 སྒྲིམ་ཅ་ན་བསྒྲིམས་པས་དར་ཡུག་དང་རྩ་སྤྱོད་མང་པོ་ཡོང་སེམས་ན། རི་ཙམ་
 སྒྲིམ་པ་ལྟོག་པ་ཡིན། སྒྲིམ་ཅ་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་དབྱུང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་
 གི་ས་པོན་བཅུ་སེམས་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཞིག་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་
 བཅ་མཐར་མི་ཤོང་གསུང་། དག་བཤེས་སྟོན་པ་འདའ་ཀར་པོ་རྟོ་བའི་པར་དུ་
 དབྱ་བཞག་ནས་ཡོད་པའི་ཆོ། པོ་རྟོ་བའི་བྱགས་དགོངས་ལ། འཛིགས་སར་སྐྱེལ་
 མས་པོར་བ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བ་འདུག་ན་ད་སྐུ་ལ་བརྟེན་སྣམ་པ་དང་། ལྷན་ཆབ་
 གོང་བའི་རྩ་ན་མར་ཉིལ་གྱིས་བྱུང་བ་དག་བཤེས་སྟོན་པས་མཐུན་ནས། ངས་

ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་ས་སུ་ཡང་མ་མཐོང་བས་ད་པམ་ཆད་གསུམ་ཡན་ཆད་ལྷ་མན་ཆད་
 དཔུང་གདང་ཆོས། དགེ་བའི་བཤེས་གཞིར་མདོ་སྡེ་ལ་གྱིས་ལ་སེམས་བཟང་པོ་
 གྱིས་དང་ཁྱད་བར་ཅན་དང་སྤྱད་དེ་འོང་གསུངས་པས། མདུན་ན་རྩོམ་པོ་ལེགས་
 ཡོད་པས་སེམས་བཟང་པོ་གང་ལ་ཟེར་ཞུས་པས། འོ་ན་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ལ་
 ཟེར་བ་ཡིན་མོད་ཅེས་ལན་གཞིས་བསྟུང་ནས་གསུང་བས། དེ་སྡེ་ནས་ཀྱང་མ་གོ་
 རྒྱ་མེད་པ་ལ། དེས་སྒྲིང་ལ་སྤར་བ་བཟུང་བ་འདྲ་ཞིག་བྱང་ནས། དེའི་ཐབས་
 རྟོག་དུ་མན་དག་དུ་ཡང་གསུངས་ཆོགས་སུ་ཡང་དང་སྤར་ནས་ཀྱང་གསུངས།
 དགའ་བཀྱོན་རྒྱུ་ཆད་གྱིས་ཀྱང་དེའི་ཐབས་སུ་གསུངས་ནས་ཡོད་པས། འོ་
 གཞིས་ཅམ་དུ་སྤར་ཡང་སངས་པ་འདྲ་ཞིག་བྱང་བ་ལ། བྱིས་སེམས་བཟང་པོ་
 ལ་ཁོང་རང་དགོས་པར་མོང་བས་སྤར་ལ་སངས་དུས་མེད་གསུང་དོ། །དེ་ལྟར་
 ལུས་གནད་བཅས་ཀྱང་སྒྲོང་བཅས་དེ་དགེ་སེམས་ཁྱད་བར་ཅན་བསྟེན་ནས།
 དེའི་རང་ནས་སྤྱབས་འགྲོ་བྱ་རྒྱལ་ལ། སྤྱབས་ལུལ་གསལ་གདབ་པ་ནི། རང་གི་
 མདུན་གྱི་ཐད་དྲང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་མེད་གོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གྱིས་བཏེག་
 པའི་རེན་པོ་ཆེའི་ཁྱི་མཐོང་ཞིང་ཡངས་པའི་སྤྱིང་ཁར་སྤྱ་ཆོགས་པད་རྒྱ་ནི་མའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ། སྤྱ་མ་སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་ལ་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱ་མ་ཡི་
 དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་བསྟན་སྤང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཆོགས་
 རྣམས་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་གདན་ཁྱི་སྤར་
 རྒྱུ་ཆོགས་པ་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་འོད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཅན་གྱི་པོ་དེའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། སྤྱབས་ལུལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་དང་
 མ་ཀློང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩེ་བའི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་

གསལ་བདེ་ལ། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུགས་རྗེ་དྲན་པའི་དང་གསལ་ཆེན་པོ་
 དང་། རང་དང་མ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཉོན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་
 བཅིངས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་མནར་རྒྱུ་བསམས་ནས་འཛིགས་ཞིང་
 སྤྲུག་པ་དང་། དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་རྣམ་པ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་བླ་མ་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ཡའང་མེད་པས། རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པའི་
 སྒོ་ལྟས་དུག་པོ་བཅའ་ཞིང་། བྱད་པར་མ་ཀན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྦྱོལ་བའི་
 ཁྲུ་རང་ལ་བབས་ཀྱང་ད་ལྟ་རྣམ་པ་མེད་པས། མ་ལག་ཞར་མས་བྱ་རྒྱུ་རྣམ་
 བྱེད་པ་མཐོང་བ་ན་གཞན་ལ་ར་མདའ་སྤྲོན་པ་ལྟར། མ་ཀན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོལ་བའི་ཕྱིར་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྤྱབས་འཆོལ་
 བར་བསམས་ལ། རང་དང་མཐའ་སྤྱོད་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མགྱིན་
 གཅིག་དུ་བརྗོད་པར་བསམས་ནས། བདག་དང་འགྲོ་བ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་
 མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། ཀྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྤྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་བ་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱབས་སུ་མཆིའོ། ། ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
 འཕགས་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་
 སྤྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད། བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱང་སྤྲུག་བྱ་
 བར་སྦྱོར་སྤྱར་ལམ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་རུང་གསུང་། གཙོ་བོར་ནི་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་སོ་སོར་སྤྱབས་སུ་འཛིན་པའི་དམིགས་རྣམས་ཤུགས་དུག་དུ་བྱ་ཞིང་། དེ་
 ཡང་སྦྱོར་བ་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྤྱབས་སུ་འཛིན་ཅིང་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་དེའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་སྤྱབས་སུ་

མོང་ན་གྱུ་སྐྱབས་དང་འབྲས་སྐྱབས་གཉིས་ཀའི་གནད་ཚད་གསུང་། མོས་ལ་
 སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་བཤེས་གཉིན་བསྐྱེན་རྒྱལ་ནས་བཟུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
 བར་གྱི་ཡུང་དང་རྟོགས་པའི་མོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་ནས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་ཅིང་།
 ལྷག་པར་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྤྱིང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྤྱིང་གི་གདམས་
 དག་འདི་ལྷ་བུ་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་རི་ཁྱིད་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཉམས་སུ་
 བྱང་བྱང་འཛིན་པ་གནད་ཡིན་གསུང་། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་སྤྱིང་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་ནས་གྲུས་གིང་། ལྷག་པར་བྱིར་
 མི་ལྟོག་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ལམ་མཐུན་པའི་འགྲོགས་སུ་བཟུང་
 བས་རི་ཁྱིད་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་
 པའི་འདུན་པ་ལུགས་དྲག་བྱེད་པ་གནད་ཡིན་གསུང་ངོ་། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི།
 བྱམས་སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་རྣམས་ལུགས་དྲག་ཏུ་གསལ་བདེ་བ་ནས། བྱོགས་བརྒྱ་
 ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་
 དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དང་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་འདི་དང་། སྤྱོད་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་སྤྱིན་པའི་རང་བཞིན་
 དང་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བསྐྱོམས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཅི་
 བབྱིས་པ་དང་། བབྱིད་དུ་སྐྱལ་བ་དང་། བབྱིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་པའི་དགོ་
 བའི་རྩ་བ་དེས། རི་ལྷར་ཐོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
 པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་
 བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་ཁྱིད་བྱང་རྒྱུ་པོ་ལ་མཆིས་
 ཀྱི་བར་དུ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་
 བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །སེམས་ཅན་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བར་བགྱིའོ། །མ་
 གོལ་བ་རྣམས་དགོལ་བར་བགྱིའོ། །དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་
 བར་བགྱིའོ། །ཡོངས་སུ་ཕྱ་རན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཕྱ་རན་ལས་
 འདེམ་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་དང་འདུན་པ་གྲགས་དག་ཏུ་བྱ་ཞིང་ལན་
 གང་མང་བརྗོད། འདིའི་སྐབས་སུ་རང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྒྲུ་མ་
 རྒྱལ་བ་སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་རྣམ་མཐུས་མཐའ་སྐོར་གྱི་མ་ཆན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་གྱུར་
 ཅིག་སྤྱུལ་དུ་འདུན་པ་གྲགས་དག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ནས་བྱུང་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
 བོ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་
 ལམ་ཐང་མོ་སྤྱོད་མ་ལུང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་གི་
 གདམས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་འདུན་པ་
 དག་ཏུ་བྱའོ། །

བཞི་པ་ཆོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ་ནི། རང་གི་མདུན་གྱི་ཐང་དྲང་གི་
 རམ་མཁའི་གནས་སུ་ཐང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཞེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་
 ཞིང་ཡངས་པའི་སྤྱིང་ཁར་སྤྱོད་ཆོགས་པད་བྱེ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་གདན་ལ།
 སྤྱོད་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
 དཔའ་པོ་དཔའ་མོ་བསྟན་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་

བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་གདན་ཁྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་རང་
 རང་གིས་གསུངས་པའི་ཡུང་གི་ཚིག་རྣམས་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་པོ་དེའི་རྣམ་
 པར་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒྲུལ་པའི་བཞོད་པ་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཕྱོགས་བརྩུར་འཕྲོ་བཞིན་པ་ཞིག་གསལ་བདབ། རྒྱས་
 པར་ཕྱེད་ན་སྒྲུན་བྲངས་པ་དང་། རྒྱ་བྲས་གསལ་བ་དང་། ར་བཟའ་དང་རྒྱན་
 འབུལ་བ་དང་། ཚོགས་གྱི་ཞིང་དུ་ཡུན་དུ་བཞུགས་པར་གསལ་བ་གདབ་པ་
 རྣམས་བྱོལ། །

ལྷ་པོ་བསགས་སྐྱེད་གི་གནད་བསྐྱེད་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མརྒྱལ་དང་
 བཅས་པ་འབུལ་བ་ནི། ལམ་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བའི་མཐུན་རྒྱེན་ཚོགས་གསོག་པ་དང་།
 འགལ་རྒྱེན་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བའི་ལུན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་དང་མི་ལུན་པར་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་
 དམིགས་རྣམས་སྒྲོང་བ་ཅམ་ལ་འབད་སྒོ་བྱས་ཀྱང་ལམ་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
 བས། བསགས་སྐྱེད་གི་གནད་བསྐྱེད་པ་ཡན་ལག་བདུན་པས་རྒྱད་སྐྱེད་དགོས་
 ལ། ཡན་ལག་བདུན་པ་ནི་ངོ་སྤྲོད་སུ་དག་ཕྱོགས་བརྩུར་འཕྲིལ་དེས་དེན་ན། ཞེས་པ་
 རས། ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བྱང་རྒྱུ་བྱིར་བསྐྱོལ། ཞེས་པའི་བར་བཟང་སྒྲོད་
 ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ། སྒོ་གྲོས་དང་ཙོལ་བ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྒྲོད་འཇུག་ནས་
 གསུངས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྒོ་ལ་བཟུང་ནས་ཁ་དོན་དུ་བྱས་ན། བྱང་རྒྱུ་
 གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྒོ་སྒྲོང་བའི་ཐབས་སུ་བྱེད་རྒྱལ་དམིགས་རྣམས་གསལ་ཞིང་
 སྒོ་འཇུག་ཆེ་བ་དང་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་ཚན་ཀ་ཤིན་ཏུ་ཆེལ། གཞན་ཡང་ལྷང་
 བཤགས་བརྒྱ་ལྷག་དང་བཅས་པ་དང་གསེར་འོད་གྱི་བཤགས་པ་སོགས་
 བསགས་སྐྱེད་གི་སྒོ་གང་ཟབ་ནས་འབད་པར་བྱ་ཞིང་། ཡན་ལག་བདུན་པ་སོ་

མའི་དམིགས་རྒྱུ་མ་ཇི་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ལ་བྱ་མཁན་གྱི་བྱ་བ་ལྟར་དེས་པར་བྱས་
 ལ་རྒྱུ་དང་འདྲེས་དེས་བྱའོ། །དེ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་པར་བྱས་ནས་མཛུ་
 ལུ་དེ། དཔེས་གཉེན་ལ་མ་གྲུས་པ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་མཆོན་མར་འཛིན་
 པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ནས་མཐའ་དག་ལྟར་དུ་ལགས་པ་དང་། དཔེས་
 གཉེན་ལ་གྲུས་པ་ནས་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དཀྱིགས་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པའི་སྒོ་ནས་མཐའ་དག་བདེ་བྱས་དུ་སྒྲེ་བ་དང་། ཕྱི་དང་ནང་གི་བར་ཆད་
 ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཞེས་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་
 གྱི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདི་ལན་གསུམ་བྱའོ། །

དུག་པ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་འདྲེས་དེས་ལུག་
 པ་ནི། མདོར་བསྟན་གིག་བྱེད་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་
 གསོལ་འདེབས་དེས་ཀྱང་གོ་ཆོད་ཅིང་། ལམ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བ་ལ་དངོས་བརྒྱུད་གྱི་སྒྲ་
 མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བྱིན་རྒྱལས་ལུགས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་བར་སྒྲ་མ་
 དམ་པ་རྣམས་ནན་དན་དུ་གསུང་བས། དེའི་རྒྱལ་ནི། དབལ་ལྷན་ཅུ་བའི་སྒྲ་མ་
 རིན་པོ་ཆེ། བདག་གི་སྤྱི་པོར་བད་ལྷའི་སྤེང་བལྟགས་ལ། །བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོའི་སྒོ་
 བས་རྩེས་བརྒྱུད་སྟེ། །སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟུང་དུ་གསོལ། །བསྐྱལ་
 བཟང་རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བ་གཞན་དག་གིས། །འདུས་བར་མ་རུས་སྟིགས་དུས་འགྲོ་བ་
 ལ། །ལྷག་པར་བཆེ་པའི་སྒོན་པ་ཐུགས་རྩེ་ཅན། །འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་སྤྱའི་རྒྱལ་
 པོ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །བྱམས་པ་ཐོག་མེད་
 དབྱིག་གཞན་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། །མཆོག་ཤེ་དུལ་བའི་ཤེ་དང་གཤགས་པའི་སྟེ། །མེད་
 བཟང་ཀུ་ས་ལི་གཉིས་གཤེར་གྱིང་བ། །རྒྱ་ཆེན་རྫོང་བརྒྱུད་སྒྲ་མའི་ཆོགས་རྣམས་

རྟག་ལུས་སྒོག་འདི། འཇམ་འཛིག་ངེས་པ་མེད་པར་རྟོགས་སྒྱུར་ནས། ཁོ་འདིས་
 ལུན་ཚོགས་སྒྱུབ་པའི་བསམ་སྒྱུར་ནམས། སྒྲིང་ཅིག་ཅམ་ཡང་མེད་པར་བྱིན་
 གྱིས་སྒྲོབས། སྒྲིང་པའི་བདེ་ལ་ནམ་ཡང་མི་ཞེན་ཅིང་། རང་ཉིད་ཞི་བ་དོན་དུ་
 མི་གཉེར་པར། འགྲོ་ཀུན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སྒྱུབ་པ་ཡི། བསམ་སྒྱུར་རྒྱན་མི་
 འཆད་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ཐོག་མེད་དུས་ནས་གཉེན་གྱར་འགྲོ་བ་ནམས། །
 རྟག་བསྐལ་བྱ་མཚོར་བྱིང་བ་མཐོང་གྱུར་ནས། ལུ་སྟེན་ཆུ་ཡིས་ཁྲེར་པའི་མ་
 བཞིན་དུ། བཅོས་མིན་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲིབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། རང་བདེ་འདོད་ལས་
 ཉེས་པ་ཀུན་འབྱུང་ཞིང་། གཞན་ཕན་སེམས་ལས་ཡོན་དན་ཀུན་འབྱུང་བྱིར། །
 གཞན་སྒྲོན་བདག་ལ་ལེན་ཅིང་བདག་ཉིད་གྱི། བདེ་དགོ་གཞན་ལ་གཏོང་པར་
 བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་དག་པོ་འདིས། ཐོག་མེད་
 དུས་ནས་རང་གཞན་སྟེན་བསྐལ་བྱས། བྱིན་ཆད་བྱང་རྒྱུ་སེམས་གཉིས་སྒྲོབས་
 རྒྱས་ནས། བདག་འཛིན་རྩད་ནས་ཐོན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། འགྲོ་འདིས་ཐོག་
 མེད་དུས་ནས་ཕན་བདགས་གིང་། བྱང་རྒྱུ་སྒྱུབ་པའང་འདི་ལ་རག་ལས་པས། །
 རྒྱལ་བ་བཞིན་དུ་ཕན་བདེའི་རྒྱར་མཐོང་ནས། གུས་པས་སྒྲིབ་པ་ལེན་པར་བྱིན་
 གྱིས་སྒྲོབས། ལས་ངན་དབང་གིས་སྒྲོད་བརྒྱུད་འགལ་སྒྱུར་གྱིས། གང་བའི་
 དུས་འདིར་འགལ་སྒྱུར་ཀུན་སྦངས་ནས། ཁོགས་ནས་དམ་ཚིས་སྒྱུབ་དབང་མི་
 གདའ་བས། སྒྱུར་ངན་ལས་དུ་ཡོངས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། བདེ་སྟེན་ཕན་
 གོད་འབྱོར་རྒྱད་ཅི་བྱང་ཡང་། མི་ལས་ལུལ་གྱི་འབྱོར་རྒྱད་རི་བཞིན་དུ། སྒྲུང་
 ཡང་བདེན་པར་མེད་པར་གེས་བྱས་ནས། ཞེན་མེད་རང་སར་གྲོལ་པར་བྱིན་
 གྱིས་སྒྲོབས། རྟེན་ལས་ཀྱི་གནད་ནམས་གོ་བ་དང་། རྒྱད་ལ་སྒྲིང་རྒྱུ་བ་པ་

མཐར་ཕྱིན་པ། ཀུན་གྱི་ཙ་པ་ཐེག་མཆོག་པཤེས་གཞན་གྱིས། འབྲུལ་པ་མེད་
 པར་རྗེས་སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག། ཅེས་གསལ་པ་ལུགས་དྲག་ཏུ་གདཔ་བོ། རེ་ནས་
 ཆོགས་ཞིང་རྒྱམས་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་པོད་དུ་བསྐྱས་དེ་སྤྲུལ་བྱུང་པའི་དབང་
 པོ་ལ་ཐིམ། སྤྲུལ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་རང་གི་སྤྱི་པོའི་དྲིན་ཅན་ཙ་པ་པའི་སྤྲུལ་ལ་
 ཐིམ་པས། རང་གི་སྤྱི་པོར་སྤྲུལ་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པ་ཅན་གསལ་བདེ་ལ།
 སྤྲུལ་གསུམ་མ་ལུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་པ་ལུགས་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས། གང་
 གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་ཉིད། སྤྲེད་ཅིག་གིས་ནི་ཐོབ་འགྲུར་པ། སྤྲུལ་རིན་ཆེན་
 ལྟ་བུ་ཡི། རྫོང་ཅན་ཞབས་པད་ལ་འདུད། རྫོང་པལ་མཐའ་ཡིད་སྤྲུལ་མཆོད་པ་
 མ་ལུས་འབྲུལ། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་སྤྱིག་ལྟར་ཐམས་ཅད་བཤགས། སྤྱི་
 འཕགས་དགེ་པ་རྒྱམས་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། འཁོར་པ་མ་སྤོངས་པར་དུ་ལེགས་
 བཞགས་ནས། འཁོར་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་། བདག་གཞན་དགེ་
 རྒྱལ་ཕྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་བསྐྱོ། ཤྱིར་བཞི་ཉི་ལྔ་རི་རབ་རིན་ཆེན་བདུན། རིན་
 ཆེན་མཆུ་ལ་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་ཆོགས། སྤྲུལ་ཡི་དམ་དགོན་མཆོག་གསུམ་
 ལ་འབྲུལ། ཐུགས་རྗེས་བཞེས་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ལན་ལག་
 བདུན་པ་མཆུ་ལ་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྐྱས་སུ་དེ། དུས་གསུམ་སྤྲུལ་གནས་
 ཀུན་འདུས་ཀྱི་པོ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་པ་འདེབས་སོ། ཞེས་ལན་གང་
 མང་གསལ་པ་བདེ་སྤྱི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤྱོ་སྤྱོ་མཐའ་དག་འཕགས་པ་དང་།
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྤྱོ་སྤྱོ་མཐའ་དག་བདེ་སྤྱི་ཏུ་སྤྱོ་བ་དང་། རྒྱུ་ཕྱི་ནང་གི་
 བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ལྷན་པར་དུ་ཡང་
 སྤྲུལ་དགེ་པའི་བཤེས་གཞན་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་ཐུག་

རྒྱུད་ལ་རི་ལྟར་འབྱུངས་པ། མངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱགས་རྒྱུད་ལ་རི་ལྟར་མངའ་བ། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ལྟེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་
 བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་མཐིལ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་
 པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་
 གསོལ། འབྱོར་བ། རྒྱུད་པ། མཐོ་བ། དམའ་བ། བདེ་བ། ལྷག་པ། ཉ་བ། འཆི་
 འཕོ་བ། སྒྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མི་
 བརྗོད་པར་མཛོན་དུ་འབྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། རྒྱུན་དང་བར་ཆད་
 ཅི་བྱང་ཡང་ཆོས་འདིའི་གྲོགས་སུ་འབྱུར་རྣམ་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ།
 ཞེས་ལན་མང་དུ་གདུང་བུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་གད་བ། དེ་ནས་སྒྱི་བོའི་བླ་མ་
 ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་
 པའི་མོས་པ་བྱུང། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་
 པའི་ཉེས་དམིགས། རྩ་བ་དང་པ་སྦྱང་བ། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པ། སྦྱོར་བས་
 མཉེས་པ་སྦྱབ་པ་སྟེ། དོན་ཆཅན་ལྟེ་སྒྲོ་ནས་བསམ་དགོས་གསུང་།

དེ་ལ་དང་པོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་ཚུལ་ནི། སྒྱི་བོར་
 བླ་མ་ལྟ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། སྦྱིང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལས་ལ་སྦྱོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐོག་མར་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བླ་མ་ཞིག་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་ཏེ། པོ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས། རྣམ་
 གྲོལ་སྦྱབ་པ་ལ་བླ་མ་ལས་གལ་ཆེ་བ་མེད་དེ། ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་བལྟས་ནས་བྱས་
 པས་ཆོག་པ་ལའང་སྦྱོབ་མཁན་མེད་པར་མི་འོང་ན། ངན་སོང་ནས་འོངས་མ་ཐག་

པ་འགྲོ་མ་མྱོང་བའི་སར་འགྲོ་བ་ལ་སྒྲ་མ་མེད་པར་གན་འོང་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །
 སྒྲ་མ་ཡང་གང་ལྟར་གིས་མི་ཚོག་གི། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་
 ལ་རབ་དྲུ་ནི་མདོ་སྟོན་རྒྱུ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བྱིས་ས་རྒྱལ་ས་པར་དག་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོན་དན་བརྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། ཡུལ་དུས་ཀྱི་
 དབང་གིས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒྲ་མ་དེ་ལྟ་བུ་མ་རྟེན་གྱང་མ་མཐའ་
 རྒྱལ་བྱིས་ས་དག་ཅིང། སྒྲ་མ་གོང་མ་ལ་དམ་ཚིག་གི་སྐུ་མེད་པ། སྒྲ་མ་བརྒྱུད་
 པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པ། སྟོབ་མ་ཆེ་འདྲིའི་བྱ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་བར་བྱི་མའི་དོན་ལ་
 སྦྱོར་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་གསུང། སྒྲ་མ་གོང་མ་རྒྱལ་བྱི་ཞལ་ནས་མ་མཐའ་
 ཆེ་འདྲི་བས་བྱི་མ་གལ་ཆེ་ཟེར་བ་ཞིག་དགོས། ཆེ་བྱི་མ་ལས་ཆེ་འདྲི་གལ་ཆེ་བར་
 བྱེད་པས་སྒྲ་མ་མི་ཡོང་གསུང། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲ་མ་
 བྱ་བ་བཤད་པ་ན་འབྲམས་སྒྲ་ས་པར་གོ་བ་སྟེན་ལ། ལག་དུ་ལེན་པ་ན་བརྟན་
 པའི་ཐ་མ་ལ་གང་ཡན་དང་ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་འགྱུར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་
 གསུང། དགོ་བའི་བཤེས་གཞིན་གྱི་ར་བའི་ཞལ་ནས། རྒྱལ་པས་མཉེས་ཀྱི། ཟང་
 ཟེང་ལྟར་ཟད་ཅུམ་ལའང་མི་ལྟ་བ་ཞིག་ལ་སྒྲ་མ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལས་ལྟོག་པས་
 རྒྱལ་གྱི་ལ་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་མ་མི་ཡོང་གསུང་རོ། །ལོག་པའི་བཤེས་གཞིན་དང་ཐུད་ན་
 བྱི་རང་གི་རྒྱུད་བཅོམ་ནས་འདྲི་བྱི་གཉིས་ཀར་སྤང་བར་བྱེད་པས། ལེགས་ཚོགས་
 ཀྱི་རྩ་བ་འཛུགས་པའི་སྒྲ་བས་འདྲིར་མ་འཛུགས་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་མ་
 རོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཞིན་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བཅའ་ལ། བསམ་སྦྱོར་
 གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ན་ནི་པན་ཡོན་ཆང་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ཡང་སྟོབ་མ་སྟོན་རུང་ཞིག་གིས་ལམ་མ་རོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཞིན་དམ་པ་

རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེན་པ་ན་ཕྱོགས་བརྩེད་རྒྱལ་བ་ལྷན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཕྱགས་གཏིང་ནས་དབྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། སྤྱན་མ་དངས་པར་ཡང་བྱོན་ནས་སྤྲ་མ་
 དེའི་ལུས་ལ་ཞུགས་ཏེ་སྤྲོ་བ་མ་དེའི་མཆོད་པ་རྣམས་བཞེས་གིང། ཚོགས་གསོག་
 བ་དང་སྤྲོ་བ་བསྐྱོད་པའི་ཁིང་མཛད་དེ་རྒྱད་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཚོགས་སྐྱུར་དུ་
 ཚོགས་པ་དང་། སྤྱི་གྲི་བ་རྣམས་སྐྱུར་དུ་བྱང་བ་དང་། ས་ལམ་སྐྱུར་དུ་བཞོད་པ་
 དང་། རམ་ཡང་དགོ་པའི་བཤེས་གཞིན་གྱིས་མི་ཐོངས་པ་དང་། མི་དང་མི་མ་
 ཡིན་གྱི་འཛེབས་མི་རྒྱགས་པ་དང་། སྤྱོན་གྱི་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་སྤྲི་ལམ་
 དུ་བྱོང་བ་ཅམ་གྱིས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱོགས་བརྩེད་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་མཆོད་པ་བས་སྤྲ་མའི་བ་སྤྲི་བུ་ག་གཅིག་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་
 སོགས་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་གསུང་མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྤྱུབ་པ་
 ལ་སྤྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་སྐྱུར་ལམ་མཆོག་ཡིན་པར་མགོན་པོ་སྤྱ་རྒྱུ་བ་གྱིས་
 གསུངས་པ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ལམ་
 མ་ཞོར་བར་སྤྱོན་པའི་བཤེས་གཞིན་དམ་པ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེན་པ་ལ་ལན་
 གཅིག་མིན་པར་བརྒྱགས་སོ། །སྤྱོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བསམས་ནས་
 ཁྱུང་ངེས་པ་བསྐྱེད་ལ་བཤེས་གཞིན་བསྐྱེན་པ་ལ་སྤྱོད་ཕྱགས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་
 བདུད་དང་སྤྱི་གྲི་ཕྱོགས་སོགས་གང་གིས་ཁྱུང་གཞན་དུ་བསྐྱུར་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་
 བྱུང་། །དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱས་པར་སྤྲ་མ་ལྷན་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་
 བ་ཕྱགས་དྲག་དུ་གདབ་པོ། །

གཞིས་པ་མ་བསྐྱེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། བཤེས་གཞིན་དུ་བྱས་ནས་
 བསྐྱེན་རྒྱལ་ལོག་ན་ནི། ཆོ་འདོར་ནད་དང་གདོན་དུ་མས་འཛོལ་དང་། ཕྱི་མར་

ངན་འགྲོའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་བཟོད་དཀའ་བ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་མཐའ་ཡས་བ་དག་
 དུས་དཔག་རྒྱ་མེད་པར་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མ་སྤྱེས་པ་མི་སྤྱེ་ཞིང་སྤྱེས་
 པ་རྣམས་སྤྱད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྱེས་དང་
 བཅས་པས་རྣམ་པ་ཀུན་རྒྱུད་ཅིང་མཚན་བ་ལུལ་ཡང་མི་བཞེས་པ་སོགས་ཉེས་
 དམིགས་ཤིན་རྒྱ་ཆེ་བར་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནས་ལན་གཅིག་མིན་པར་གསུངས་
 མོ། །རང་ཅག་སྤྲིགས་མའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆེར་ལས་ངན་པའི་མཐུ་དང་། ཉེན་
 མོངས་ཤིན་རྒྱ་རགས་ལ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྒྱལ་གྱི་གནད་མི་ཤེས་ཤིང་། རུང་
 ཟད་རེ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱལ་བཞིན་མི་བྱེད་པར་གང་བྱུང་བྱུང་ལ་ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་
 སྤྱེ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་མ་མོ་བ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་ལའང་
 འཆགས་པ་དང་སྤྱོམ་པའི་སྤྱོ་སྤྱེ་དཀའ་བས་ཉེས་ལྷུང་གིས་རྒྱུད་རྒྱུད་ཟོས་ཤིང་
 ལུང་བ་མང་བས། ལྷུང་བཤད་པ་ལྷུང་གི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཤེས་
 པར་བྱས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱེད་ཅིང་བསམས་ནས། སྤོན་ཆད་བཤེས་གཉེན་
 བསྟེན་རྒྱལ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བཤགས་པ་དང་
 སྤོམ་ཐེམས་ཡང་ཡང་བྱ། སྤོན་ཆད་ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྒྱལ་འདི་
 ལས་སྤོག་གི་སྤྱིར་ཡང་མི་འདའ་བར་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷུང་
 བྱེད་ལུས་པར་སྤྱེ་མ་ལྷུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བུགས་
 དག་རྒྱ་གདབ་པོ། །

གསུམ་པ་ཅ་བ་དད་པ་སྤྱང་བཞི། སྤྱིར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་དད་
 པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱེ་མ་ལ་དད་པ་ནི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་
 བ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱང་རྒྱ་གསུངས་པས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་དང་པོ་

འདི་ནས་མ་འཕྲུགས་པ་ཞིག་བྱ་བ་ལ་སྒྲེས་པའི་ཅུ་ལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་བསྒྲིམ་དགོས་
 གོ། །སྤྱི་མ་ལ་དད་པ་རི་ལྟར་སྒྲིམ་ཅུ་ལ་ནི། སྤྱི་མ་རྣམས་མཐུན་དུ་གསལ་བར་
 དམིགས་ནས། བདག་གི་དགོ་པའི་བཤེས་གཞིམ་འདི་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཅག་སངས་རྒྱས་དངོས་ལུ་མཐོང་པའི་
 སྤྱི་ལ་བ་མེད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དགོ་པའི་བཤེས་གཞིམ་གྱི་སྒྲུའི་
 རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་དངོས་རང་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་
 བསྒྲིམ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལུ་ལྟ་བུའི་དོན་ནི། རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་
 ཤེས་ན་དེ་ལ་སྒྲོན་རྟོག་གི་སྒོ་མི་སྒྲེ་ཞིང་། སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཡོན་ཏན་སེམས་པ་
 ཞིག་ངང་གིས་འཕྲུང་བ་ལྟར། རང་གི་སྤྱི་མ་ལ་འད་སྒྲོན་རྟོག་གི་སྒོ་བཀག་ནས་སྒོ་
 ཐམས་ཅད་ནས་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་དད་པ་སྦྱང་བའི་དོན་ནི། །སྒྲོན་རྟོག་གི་སྒོ་
 ཤར་ན་དེའི་ཞེས་དམིགས་བསམས་ལ་བཀག་ཅི་ཐུབ་བྱ། ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་སྒོ་
 སྒོ་དུ་མ་ནས་སྦྱངས་ནས་དད་པ་ཅི་འཕེལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། དགོ་སྦྱང་དག་
 བའམ་ང་དང་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཆོད་བཟུང་གི། གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་
 ཆོད་མི་བཟུང་ཉེ། དེ་ལྟར་ན་ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་
 སེམས་མི་ཤེས་པར་མ་རོལ་གྱི་སྒྲོན་ལྟ་བུ་དང་སྒྲོན་ནས་བརྟེན་ན་རང་ཉིད་ཉམས་
 པར་འཕྱར་ཞིང་། ཁྱད་པར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མི་
 ཤེས་ཤིང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་སྒྲོན་རྟོག་དང་སྒྲོན་བརྟེན་བྱེད་པ་ནི་རན་སྟངས་
 ལུ་མཐའ་མེད་པར་སྟུག་བསྟུལ་ཟད་མི་ཤེས་པ་སྦྱང་བའི་རྒྱ་ལུ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་
 པས། དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། བཙམ་ལུན་འདས་ལ་
 འོད་གྱུངས་ཆེན་པོས་ཞུས་པ། བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོན་པའི་འདྲ་

ཤེས་བསྐྱེད་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཞེ་ན། དབང་པོ་སྤྱིན་པ་དང་མ་སྤྱིན་པ་
གང་ཡིན་འཆལ་བ་མ་མཆིས་པའི་སྤྱད་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོན་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་དགོས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ནོར་བུའི་བྲེང་བ་ལས། ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་ཅན་ལ། སྤྱོན་པའི་
འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷག་པར་ཆོས་སྒྲོར་ལྷགས་པ་
རྣམས་ལ་སྤྱོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་དད་པ་སྤྱོད་དགོས་པར་གསུངས་ན།
རང་གི་སྤྱི་མ་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། སྤྱི་མ་ལ་དད་པ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་རྩེ་རྩེ་འཆར་ངམ་གྱུབ་
པའི་སྤྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་སྒྲོ་བྱས་ཡང་། མོ་མོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱད་
ནས་སྤྱོན་རྟོག་པའི་སྒོ་འགོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་སྒོ་སྤྱོད་ཤེས་པ་ཞིག་མེད་
ན་སྤྱོན་རྟོག་གི་སྒོ་མངོན་གྱུར་དུ་ཤར་པའི་ཆོ་བཀལ་གྱུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས།
སྤྱི་མ་དེའི་མཛད་པ་རང་གི་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆུལ་བྱིས་ས་
གཙང་བའོ། ཐོས་པ་ཆེ་བའོ། སྒྲོབ་མ་ལ་ཕན་སེམས་ཆེ་བ་མོགས་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཆ་གང་དང་གང་ཤར་བ་རྣམས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱས་ལ། བདག་གི་དཔལ་
ལྷན་སྤྱི་མ་དམ་པ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་མང་འོ། །དེ་ཡང་རང་གི་
མལ་པའི་སྒོ་ལ་སྤྱད་ཆོད་ཅུམ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་དངོས་རང་ཡིན་
སྤྱི་མ་དུ་ཡང་ཡང་སྤྱོམ་པ་གནད་དམ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་གོམས་པ་ན་སྤྱོན་ཐན་གྱི་
མཐོང་ཡང་རང་གི་དད་པ་ལ་གཤམ་སྤྱི་མའི་འགོ་བཞུག་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་རང་མི་
འདི་དཔེ་བའི་བྱུགས་ལ་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་སྤྱོན་མཐོང་པའི་སྒོ་
ཤུགས་དྲག་པས་ཡོན་ཏན་མཐོང་པའི་སྒོ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ཡང་རང་ལ་
སྤྱོན་མང་པོ་མཐོང་ཡང་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་མའི་མཐོང་པའི་སྒོ་ཤུགས་དྲག་ན་དེས་

སྒྲིན་མཐོང་པའི་སྒྲོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ལ་དད་པ་མེད་ན་སྒྲུ་མ་
 བཟང་བ་སངས་རྒྱས་དངོས་ལ་བརྟེན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་ཞིང་སྒྲིན་མཐོང་
 བར་བཤད་དེ། སྒྲིན་ལེགས་པའི་སྒྲུ་མ་སྒྲིན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལོ་མང་
 པོའི་བར་དུ་དངོས་སུ་བརྟེན་ཅིང་། མདོ་སྡེར་མང་པོ་སྒྲོ་ལ་བཟུང་ཡང་དད་པ་མེད་
 པས་སྒྲིན་གྱི་གོང་བྱར་མཐོང་བ་བཞིན་ཡིན་གསུང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་མེ་དུ་མར་
 རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆར་གིས་སྒྲིགས་མའི་དུས་སུ་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་དེ་
 ཐེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡབ་སྐས་མཇལ་བའི་མདོ་
 སོགས་མདོ་དུ་མ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་སྒྲུ་ལ་
 དང་འཆོམ་པར་ཐ་མལ་པའི་གཟུགས་སྒྲིན་པར་གསུངས་པས། དུད་འགྲོ་ལ་
 སོགས་པར་རྒྱལ་བ་ན་བདག་གིས་དད་པ་རི་ལྟར་སྦྱང་། ད་ལྟ་མའི་རྣམ་པར་
 བསྟན་ནས་ཆོས་གསུང་བ་འདི་འདྲ་ཐུགས་རྗེ་རེ་ཆེ་སྒྲུ་ལ་དུ་མས་ཀྱི་བ་སྦྱ་ལྟང་།
 མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུག་ །དད་པ་གཏོང་ནས་གཡོས་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབུད་ནས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་
 བསམ་ཞིང་དད་པ་སྒོ་དུ་མ་སྦྱང་དོ། །མདོར་ན་ཉོན་མོངས་པའི་གཞེན་པོ་དང་
 ཐར་པའི་ཆོས་ཆོག་གཅིག་ཅུམ་གང་ཟག་སྤེལ་ཁ་ནས་བྱུང་ཡང་ཆོག་དེ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པས་གང་ཟག་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
 པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་ལྷགས་པ་ཡིན་པས་སངས་
 རྒྱས་སུ་ལྟ་དགོས་པ་ལྷག་པས་མ་བསྐྱལ་བ་ལས་གསུངས་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་ཆོང་ལ་མ་ནོར་བ་སྒྲིན་པའི་སྒྲུ་མ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་
 ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་པོ་དང་།

སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་བྲ་
བས། བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་དཔལ་པ་འདི་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་སྐྱེས་དུ་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་དད་པ་
བསྐྱོམ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བཅོས་མིན་གྱི་དད་པ་སྤྱིད་པར་སྤྲུལ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་
ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཐུགས་དྲག་ཏུ་གདབ་བོ། །

བཞི་པ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཁྱས་པ་སྒྲོམ་རྒྱུ་ནི། སྤྲུལ་རྣམས་
མདུན་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ན། བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་དཔལ་པ་འདི་རྣམས་
བཀའ་དྲིན་རེ་ཆེ། བདག་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་གཞན་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་འདུལ་མ་རྒྱས་པར་ཡལ་བར་བོར། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤྱིར་འཁོར་བ་
དང་། སྒྲོམ་རན་སོང་གསུམ་སོགས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་རྣམས་སུ་འབྱུངས་
འབྱུངས་ནས་དཔལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཙམ་ཡང་མ་ཐོས་པར་སྐྱག་བསྐྱེད་པར་མ་ཆད་
དུ་སྤྱོད་བཤལ། ད་ལྟེས་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་མིའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ། སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་མཇལ། ཆར་ལ་མ་ཞོར་བའི་གདམས་པ་འདི་ལྟར་བུ་ཐོབ། སངས་
རྒྱལ་དངོས་སུ་བྱོན་ཡང་འདི་ལས་མཛད་རྒྱ་མི་འདུག་པས་བཀའ་དྲིན་འཁོར་མེད་
རང་དུ་འདུག །རང་དང་སྒྲལ་བ་མཉམ་པ་གཞན་ལ་བསྐྱེད་ནའང་སྤྲུལ་མིའི་བཀའ་
དྲིན་འཁོར་མེད་དུ་ཤེས་རྒྱས་ན། ཁྱིམ་པའི་དུས་ན་རང་གི་ཉེ་དུ་ཉེ་འབྲེལ་རང་
དང་མཉམ་པ་རྣམས་དང་། རང་གི་གོང་དུ་ཡོད་པ་རང་ལས་ཆེ་བར་སྒྲོམ་པ་རྣམས་
ཀྱང་ད་ལྟ་བཞགས་ན་པལ་ཆེར་སྐྱག་བསྐྱེད་བརྒྱ་ཐུག་དུ་མས་མཁར་ནས་མེདོང་
དུ་ལྟར་བཤུ་བ་ཤ་སྐྱག་ཏུ་འདུག་པ་ལ། བདག་སྤྲུལ་མིའི་ཐུགས་རྗེས་ཁྱིམ་ནས་
བྱང་སྤེལ་ལ་ཆོས་གོས་བགོས། དག་ནས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་གསུང་རབ་འདོན།

ཡིད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་སེམས་གིང་དབུན་པའི་རི་རྒྱལ་ན་དྲང་སྟོང་གི་
 སྟོང་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཆོག་པ་འདི་འདྲ་བའི་སྒྲ་མའི་དྲིན་མིན་ན་སྟེ་དྲིན་ཡིན།
 རང་གི་དོན་ནས་དང་པོ་སྒྲ་བས་ཕྱི་བ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། སྒྲ་མས་
 ཐབས་མཁས་གྱིས་སྒྲུལ་པ་སྒྲ་ཆོག་ས་པས་འགའ་ཞིག་གིས་ཡི་གའི་བརྟེན་བསྐྱབས།
 འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲ་བཅད། སྟེ་དྲིན་མ་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་སྒྲ་སྒྲ་ཆོག་ས་ནས་
 བསྐྱབས། མཐུན་སྟེན་སྒྲོ་མཐའ་དག་ནས་ཆར་བར་མཛད། འགལ་སྟེན་སྒྲོ་མཐའ་
 དག་ནས་བསྐྱབས་ཏེ་པོང་བུ་མི་བྱུང་རྒྱུད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་མཛད་པས་ན་བཀའ་དྲིན་
 ལ་འཁོར་ཐབས་རང་མི་འདུག །ད་ལྟར་ཆོས་དངོས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་
 ཅུ་མ་ཟད། རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་སྒྲ་གཅིག་འགགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་སྒྲ་
 གཅིག་སྟེད་པ་ཡན་ཆད་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ཁོ་ནའི་
 བཀའ་དྲིན་ཡིན་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཟས་གོས་གནས་མལ་སྟགས་ཆེ་འདི་ཉེར་
 འཛོལ་ཡོ་བྱུང་ཅི་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ཡང་
 རྩོམ་པོ་རྩོམ་ཏན་ཐམས་ཅད་སྟེད་པར་མཛད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་དང་འདི་ཅུ་
 མའང་བ་ཞུས་ཅན་དེ་སྒྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་གསུང་། ཁམ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས།
 ཁོ་ཁོའི་འཆོ་བ་ངན་ཕྱིར་འདི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་གསུང་
 རོ། །སྟོན་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱིས་ཆོས་ཆོག་ས་བཅད་རེ་ཅུ་
 གྱི་ཕྱིར་དུ་ཡང་སྒྲུ་ལ་ལྷགས་གཟེར་སྟོང་གིས་བཏབ་པ་དང་། སྟེ་དྲིན་པགས་པ་
 བཀུས་པ་ལ་དུས་པས་སྒྲུ་གྱུ་བྱས། སྒྲུ་ལས་བྱུང་བའི་ཁྲག་སྒྲག་ཆར་སྒྲུར་ཏེ་འདྲི་
 དགོས་བྱུང་བ་དང་། སྒྲུ་ལ་མར་མེ་སྟོང་འཇུགས་དགོས་བྱུང་བ་དང་། མའི་དོར་དུ་
 མཆོང་བར་མཛད་པ་སྟགས་དཀའ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མཛད་དགོས་བྱུང་

འདྲུག་ན། དེ་ལྟར་དང་དཔེ་ལྟར་གང་ཡང་མ་ལྟོས་པར་པ་བཟང་གིས་ལུས་
སྒྲིབ་པ་ལྟར་དུ། བཀའ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་ལྟག་
པར་འདོམས་པའི་བཀའ་དྲིན་འདི་འདྲ་ཇི་ལྟར་ལམོར་རུས། ཁྱིམ་བདག་དྲག་
ལུས་ཅན་གྱིས་ལུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཚིག་མེ་མེའི་བྱིར་དུ་
བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཆ་ཅམ་ཡང་ལམོར་བར་མི་
རུས་ན། ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་གནད་པའི་བཀའ་དྲིན་ཇི་ལྟར་ལམོར་རུས།
དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པོ་དམ་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་
རིན་པོ་ཆེའི་གདམས་དག་སྟོན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་བཀའ་དྲིན་ནམ་ཡང་ལམོར་ཐབས་
མེད་དོ་སྐམ་དུ་བཀའ་དྲིན་དུན་པའི་ལུས་པ་ཆེན་པོ་ལུགས་དྲག་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་
བསྐྱེས་ཞིང་། དེ་ལྟར་དཔེ་ལྟར་རྟོག་དུས་པ་ཆེན་པོ་བཅས་མ་མིན་པ་ལྟར་
དུ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་མ་ལྟས་བྱིན་བྱིས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ་སྐྱེ་དུ་གསོལ་བ་ལུགས་དྲག་
དུ་གདབ་པོ། །

ལྟ་བུ་སྒྱུར་བས་མཉམ་པ་རྒྱབ་ཚུལ་ནི། རྟེན་བཅུན་བྱམས་པས། བཀུར་སྒྲིབ་
རྟེན་པ་དག་དང་རིམ་གྱོད་དང་། རྒྱུ་པའི་སྒྲིབ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་པར་བྱ།
བསྐྱེན་པ་ཇི་སྟར་བསྐྱེན་པ་རྒྱབ་པ་དེས། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་མགུ་པར་
བྱེད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། མཉམ་པ་རྒྱབ་པའི་སྒྲིབ་གསུམ་སྟེ། །བཀའ་བཞིན་
དུ་རྒྱུ་པ་དང་། ལུས་དག་གིས་བསྐྱེན་བཀུར་བ་དང་། ཟང་ཟང་འབུལ་བའོ། །དེ་
ལ་བཀའ་བཞིན་རྒྱབ་པ་ནི་མཚོག་དང་། ལུས་དག་གིས་བསྐྱེན་བཀུར་བ་འབྲིང་།
ཟང་ཟང་འབུལ་བ་ཐ་མར་གསུངས་པས། གཙོ་བོར་བཀའ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པ་པས་
མཉམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་མ་མཚན་ནི་དང་ལྟར་པ་ཞིག་ཡིན་ཀོ་ནི།

མཁའ་འཁྱེད་ཀྱི་ཡུལ་གསུང་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་སྟོང་
ཐག་པ་ནས་བསྒྲིམ་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཆེན་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཁོར་བའི་བཙོན་ར་ནས་བཏོན་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་འབྱོར་པར་བཞེད་
པ་ཉིད་ཡིན་པས། སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་
ཀྱི་ཁྱར་ཐམས་ཅན་བདག་གིས་ཁྱར་དུ་སྤྲངས་དེ། མ་ཆེན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟར་
བ་ལྟར་བར་སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་དྲག་དུ་བསྒྲིམ་
པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་རྣམ་པར་སྤྱི་མ་ལྟས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་
གསོལ་བ་ཐུགས་དྲག་དུ་གདབ་པོ། །

གསུམ་པ་མཛུགས་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྤྱི་པོའི་སྤྱི་མ་ལྟ་ལ་གསོལ་བ་
ཐུགས་དྲག་དུ་འདེབས་ཤིང་། དགེ་ཅུ་རྣམས་པམང་པོ་སྟོང་པ་དང་། སྟོན་ལམ་
བདུན་ཅུ་པ་དང་། སྟོང་འབྲུག་སྟོན་ལམ་ཐོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་གནས་སྐབས་དང་
མཐར་ཐུག་གི་སྟོན་གནས་རྣམས་ལ་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྒྲིལ་པར་བྱ་ཞིང་། ཁྱད་
པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མ་སྟེས་པ་བསྟེན་པ་དང་། སྟེས་ཟིན་གོང་
འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱར་བསྒྲིལ་དེ། མ་ཆེན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅན་ལྟར་བ་ལྟར་
བར་སྒྲིལ་རྣམས་པའི་སྟོན་ལམ་གདབ་པོ། །

གཉིས་པ་ཐུར་མཆོམས་ལུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཆུལ་ནི། དུན་གཤམ་དང་ལྟན་
པའི་སྟོན་ས་དབང་པོའི་སྟོ་སྟེམ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་། མི་ཉལ་བར་
རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཉལ་བའི་ཆེ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཁྱུས་དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ས་གསུམ་གྱི་སྟོན་མི་གཅིག་པ་བྱང་ཆུབ་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེན་མོ་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དྲག་དུ་དུས་

ཆོས་འཕགས་བསྟན་པའི་ཚུལ། གཞིན་ནུ་མོར་བཟང་གིས་རྩེ་བཅུན་བུམས་པ་
མགོན་པོ་སྐུ་མ་བཤེས་གཞིན་བསྟན་པའི་ཚུལ། རི་བོས་སྒྲ་མ་གསེར་གྲིང་པ་
བསྟན་ཚུལ། འབྲུམ་རིན་པོ་ཆེས་རི་བོ་བསྟན་ཚུལ། དག་བཤེས་པོ་ཉོ་བས་འབྲུམ་
རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་ཚུལ་སྐུ་མ་བཤེས་གཞིན་བསྟན་ཚུལ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་
དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་བལྟ་ཞིང་། དེ་དག་གྲང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲ་སྒྲིང་པའི་གྲོགས་དང་གསལ་འདེབས་སུ་ཅི་ལྟར་བྱ་བ་དང་།
བསམས་སྒྱུར་ལ་འབད་བ་སྐུ་མ་བཤེས་སུ་མཆོམས་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་གྲང་རྣམ་པ་ཀུན་
ནས་དོན་ཡོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་འགྲོའི་ཆོས་བཞི་བསམ་ཚུལ་ལ་བཞི། དལ་འབྱོར་དོན་
ཆེན་རྟེན་དཀའ་བསམ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་བསྐྱུལ་བ་དང་། འཆི་
བ་མི་རྟག་པ་བསམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་བསྐྱུལ་བ་དང་། ལས་
འབྲས་བསམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་བསྐྱུལ་བ་དང་། འཁོར་བའི་
ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་བསྐྱུལ་བའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་རི་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཆོམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲིང་དངོས་མཅུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲིང་པའི་ཆོས་དུག་
རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་སྒྲིང་བཤེས་གཞིན་བསྟན་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་
རོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་རོ་
འབྲོད་པར་བྱ་བ་དང་། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བར་བསམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྒྲོམ་པ་ལ་བསྐྱུལ་བ་དང་། རྟེན་དཀའ་བར་བསམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

སྒྲིམ་པ་ལ་བསྐྱུལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་པོར་སྒྲིམ་པ་ལྟ་སྒྲིམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་
 འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། སྤྱི་དྲུག་ལས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྟེན་པར་གྱིན་ཏུ་
 དཀའ། །སྒྲིམ་བུའི་དོན་རྒྱུ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཡན་པ་མ་
 བསྐྱུལ་ན། །སྤྱིས་འདི་ཡང་དག་འབྱོར་བར་གཤམ་གྱུར། །ཅིས་དང་། རིང་ཞིག་
 ཡོན་ནས་དལ་བའི་མཚོག་ །ཐོབ་པ་ཡང་དང་ཡང་བསམ་མ་ནས། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཐོག་
 མ་མེད་པ་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་ནས་སྤྲུག་བསྐལ་འབའ་
 ཞིག་ཐོང་ཁིང། སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུབ་པ་གཞུག་གིས་དུས་འདའ་བ་ལས་དམ་
 པའི་ཚོས་རྒྱུབ་པ་ལ་ཁོས་པའི་སྐབས་མ་བྱུང་བ་ལ། ད་རེས་ལན་གཅིག་དལ་བ་
 ཐོབ་པ་འདི་རྟེན་མ་ཐོས་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྟུང་དུ་རང་གིས་རང་ལ་བསྐྱུལ་དགོས་
 ཏེ། རང་ཅག་མི་ཚོ་དེལ་པོར་ཚོས་བྱ་བྱུལ་བྱས་ཀྱང་། ཚོས་ལ་སྒྲོ་གནན་ནས་མི་
 འགྲོ་བའི་ཚོ་འདིའི་སྤང་གས་འབའ་ཞིག་རེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ནི་འདི་འདྲའི་གནད་མ་
 བསམས་པས་ལན་པ་ཡིན། ད་ལྟ་རང་ཅག་གི་བསམ་པ་ལ་རྒྱད་ལ་རྟོགས་པ་མ་
 སྒྲིམ་པ་འདི་ཚོས་མ་བོན་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་བས་ལན་སྟུང་པ་ཡོང་སྟེ། མན་ངག་
 གནད་འདི་འདྲ་མ་ཤེས་པ་ཡིན། ལམ་གྱི་གཞི་དལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོར་ལ་མི་འབད་
 པར་ལམ་གོང་མ་ལ་རིངས་ཀྱང་རྒྱད་ལ་སྟེ་བ་མི་ཡོང་ཁིང། ལམ་གྱི་གཞི་འདི་
 རྣམས་ལ་སྤྱིང་ནས་འབད་ན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱར་དུ་རྒྱད་ལ་སྟེ་བར་འགྱུར་
 རོ། །དགོ་བཤེས་དོལ་བས། དལ་འབྱོར་གྱི་དམིགས་སྒྲོར་འདི་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
 འབད་བས། འདིའི་ཐོང་བ་སྒྲིམ་པ་ན་ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་དེས་སྤྱད་པས་ནས་
 བྱུང་གསུང། དགོ་བཤེས་པོ་དོ་བའི་ཞལ་ནས། འོག་མ་མ་བརྟེན་པར་གོང་མ་ལ་

ཞུགས་ཀྱང་དེས་ལམ་བཅད་པ་ཅི་ཡང་མེད། ཆབ་རོམ་སྤེང་གི་མཁའ་ལན་ཡིན་གསུང་། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་སྒྱུན་སྒྲ་ལ། དལ་བ་འབྱོར་བ་མིའི་ལུས་ཐོབ་པ་དྲན་ནམ་གསུང་བ་དང་། སྒྱུན་སྒྲ་ཡང་ཐུགས་དམ་ལ་འཇུག་རེས་ཀྱིས། གང་ཆོ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ། །གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། །གཡང་སར་ལྷུང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་ལས་སྤྱིས་ནས་གང་གིས་སྤྱོད་བར་འགྱུར། །ཞིས་འཇུག་པ་ནས་གསུངས་པ་དེ་ལན་རེ་བརྟོན་ནས་ཐུགས་དམ་མཛད་པ་ལྟར། ད་ལྟ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དྲན་པར་བྱས་ལ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་ལོ། །

གཉིས་པ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་བར་བསམས་ནས་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་ནི། སྤྱི་པོར་བྲམ་མ་ལྟ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རང་དོས་ནས་ཆོས་བྱེད་ལ་ཁོས་པའི་དལ་བ་ཐོབ། སྤྱི་ནས་ལམ་མ་ཞོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་ཞིང་ཆང་ལ་མ་ཞོར་པའི་གདམས་ངག་ཐོབ། མཐུན་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ཆང་པའི་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་སྟོང་གསུམ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱས་བཀང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་ཅིང་དོན་ཆེ་སྟེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་རྟེན་འདིས་སྒྲུབ་རྒྱས་པས་སོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་རྒྱས་ཏེ། གནས་སྐབས་མདོན་མཐོའི་ལུས་སྐྱུ་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་འདོད་ན་ཡང་རྟེན་འདིས་སྒྲུབ་རྒྱས། ཡོངས་སྤྱོད་སྐྱུ་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་འདོད་ན་ཡང་རྟེན་འདིས་སྒྲུབ་རྒྱས། འཁོར་སྐྱུ་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་འདོད་ན་ཡང་རྟེན་འདིས་སྒྲུབ་རྒྱས་སོ། །དེ་ཡང་ལྟའི་ལུས་ཤིག་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ཡང་རྟེན་འདིས་སྒྲུབ་རྒྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་རྒྱལ་བྱིམས་རྣམས་པར་དག་པ་དང་

སྒྲིན་ལམ་གྱིས་མཚམས་སྦྲུང་བ་སྟགས་རྟེན་འདིས་སྦྲུབ་རུས་པས་སོ། །ལྷའི་ནང་
ནས་ཀྱང་མཐོ་བ་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱེན་ལ་སྟགས་པའི་གོ་འཕང་འདྲོད་ན་ཡང་
དེ་དག་གི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་འདིས་སྦྲུབ་རུས། དེར་མ་ཟད་བདེ་བ་ཅན་དང་
མཛོན་དགའ་ལ་སྟགས་པའི་ཁིང་དུ་འགོ་འདྲོད་ན་ཡང་ཁིང་དེ་དག་དུ་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་འདིས་སྦྲུབ་རུས། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་
པའི་མིའི་ལུས་བྱང་བར་ཅན་ཞིག་འདྲོད་ན་ཡང་རྟེན་འདིས་སྦྲུབ་རུས། ལོངས་
སྟོང་ལུན་ལུས་ཚྭ་སྟགས་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་འདྲོད་ན་ཡང་དེའི་རྒྱ་སྒྲིན་པ་ཡོན་པས་
རྟེན་འདིས་སྦྲུབ་རུས། ལའོར་དང་མངའ་ཐང་ལུན་ལུས་ཚྭ་སྟགས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་
འདྲོད་ན་ཡང་དེའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འདིས་སྦྲུབ་རུས། དེ་ལྷར་འཁོར་བའི་ལུན་
ཚྭ་སྟགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་འདྲོད་ན་ཡང་རྟེན་འདིས་སྦྲུབ་རུས་པ་ལ། ད་ལྷ་རང་མེ་རྣམས་
ཕྱི་མའི་དོན་སྦྲུབ་པའི་བསམ་པ་གཏན་ནས་མི་སྦྱོར་བར་ཆོ་འདོའི་རྟེན་བཀུར་སྒྲུབ་
གྲགས་ངན་དོན་རེ་ལ་ཡིད་ཆགས་ནས་རེ་དོགས་གྱིས་དུས་འདའ་ཁིང་ཐར་པ་ལྷ་
ཞོག །འཁོར་བར་རང་གི་བདེ་སྤྱད་གི་འདམ་ཀའང་མི་ཤེས་པ་ན་རིག་སྤྱད་ས་
གྱིས་སྒོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་གིན་དུ་སྒོངས་པའི་སྒྲུབ་དུ་བསམས་ལ་རང་
གིས་རང་ལ་བསྐུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྷར་གནས་སྤྲེལ་པ་ལ་བཞུགས་ཏེ་དོན་ཆེ་བར་
མ་ཟད། མཐར་ཐུག་ལ་བཞུགས་ནས་ཀྱང་དོན་གིན་དུ་ཆེ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
གྱི་གཞི་རྩལ་བྱིས་པ་ཡོན་ལ། སྒྲུབ་པ་རྣམས་རྟེན་འདི་ལ་སྦྱོར་བ་ལྷ་བྱ་གཞན་གང་
ལའང་མི་སྦྱོའོ། །དེ་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲུབ་པ་སྦྱི་དང་། དེའི་ནང་ནས་མཆོག་
དུ་ཐུར་པ་དག་སྟོང་གི་སྒྲུབ་པ་ནི་མིའི་རྟེན་མ་གཏོགས་འགོ་བ་གཞན་གང་གི་རྟེན་
ལ་ཡང་མི་སྦྱོལ། མིའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་སྦྱོར་མི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ནི་ལོངས་སྟོང་ལྷ་

དང་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་ལ། ཤར་
ལུས་འཕགས་པོ་དང་། རུབ་པ་ཡང་སྐྱོད་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སྐྱོད་ཆེན་པོས་
འཛོལ་ང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཤས་རྒྱུད་བས་པལ་ཆེར་སྒྲུན་ཞིང་ལས་སྐྱབ་
པ་ལ་ས་ཆོད་རྒྱུད་བས། རང་ཅག་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་འདྲ་བ་
ཞིག་རྟེན་གཞན་གང་ལ་ཡང་མི་ཐོབ་པོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་མིའི་རྟེན་
ལ་སྐྱེ་བ་འདྲ་བ་ཞིག་རྟེན་གཞན་གང་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་
རྟེན་འདི་ཆེས་བསྐྱགས་པར་སྐྱོབ་སྐྱིད་ལས་གསུངས། རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡང་རྟེན་
འདི་ལ་སྐྱེ་བ་འདྲ་བ་ཞིག་རྟེན་གཞན་ལ་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་ལས་གསུངས།
རང་ཅག་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་འམས་དུག་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་ལམ་
མཐུན་མོང་བ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་དོ་རྩེ་སྐྱོབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གི་
ཞབས་དྲུང་དུ་དབང་ཐོབ། དམ་ཆོག་དང་སྒྲིབ་པ་སྟོག་དང་བསྐྱོས་ཏེ་བསྐྱུང་བ་
གཞིར་བཞག་ནས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བསྐྱོམས་ན་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཐུང་གཅིག་ལ་
འཆར་རྒྱ་རུས་ལ། རྟེན་གཞན་གང་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་རུས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་
ཞིང་དང་བསམ་པ་དང་དངོས་པོ་དང་དུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་གིན་ཏུ་སྒྲོབས་ཆེ་བར་
གསུངས་པའི་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་སྤྱིང་པོ་ལེན་འདོད་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
དོ། །དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གང་ལ་བསྐྱོས་ཀྱང་གིན་ཏུ་དོན་ཆེ་
བའི་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་ལ་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱིང་པོ་མི་
ལེན་པར། ཆོ་འདིའི་ཟས་གོས་ཙམ་ཞིག་གི་རྩྭ་ལ་སྐྱབ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་
པ་ནི་དུད་འགྲོའི་ཀྱང་སྐྱོད་དང་མཆུངས་པ་ཡིན་པས། མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་དུད་འགྲོ་
དང་འདྲ་བར་སྐྱོབ་སྐྱིད་ལས་གསུངས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས། ད་ངེས་ལྷགས་

ལས་བྱེ་བྲག་འབྲེད་པའི་དུས་ཡིན་ནོ་གསུང་། དགེ་བཤེས་དོལ་བའི་ཞལ་ནས།
 དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་བྱི་མ་ཡན་ཆད་གྱི་ཆོས་མི་བྱེད་པར། ཆོ་འདི་ཡི་
 ཆོས་གཅིག་ལུ་བྱེད་ན་དུང་འགྲོ་དང་ཁྱད་མེད་པ་ཡིན། རན་དར་ཆོ་འདི་སྒྲིང་བ་
 ལ་མི་བས་དུང་འགྲོ་སྐབས་ཆེ་བ་མང་དུ་ཡོད་གསུངས་པ་ལྟར། དུང་འགྲོའི་སྒྲིང་
 བ་ལས་ཁྱད་པར་ཅི་ཐོན་བྱ་དགོས་སོ། །རང་གིས་ཆོ་རབས་སྒྲིན་མ་རྒྱམས་སུ་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་དང་མཇེལ། བསོད་ནམས་སྐབས་ཆེན་བསགས།
 དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲིན་ལས་
 མང་དུ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་སྟེ། ས་སྟེང་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོར་བས་གང་བ་
 རྟེན་པ་ལས་ཀྱང་ལྟག་པའི་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་ཐོབ་པ་འདི་ཆོ་འདིའི་བྱ་བས་
 གཡངས་ནས་སྟོང་ལོག་དུ་སོང་ན། དབུལ་པོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོར་བུ་རྟེན་པ་
 ཡོངས་མ་སྒྲིང་པར་སྟོར་བ་དང་། རིན་པོ་ཆའི་གྲིང་ནས་སྟོང་ལོག་བྱས་པ་རྒྱམས་
 གྱིས་དཔེར་མི་ཐོད་པས་གིན་དུ་ཡངས་སོ་སྟམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་བར་བྱ་
 སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས། དེད་གྱི་སྐྱས་གྱིབ་འོ་ཐང་ན་རྩ་
 མེད་པས་ལོ་ཡགས་ཅམ་མི་འོང་། ལྟང་ཟན་བཟང་བས། ལན་ཅིག་པ་སྒྲིང་
 གསུམ་གྱིས་སྟེའུ་ཟན་བྱས་པས། ལུ་རྩུང་གོས་སྒྲིང་གས་ཆེར་རེ་བ་ཞིག་གིས་ཁོ་
 རང་གི་ཟན་སྒྲལ་རྒྱབ་དུ་སྐྱས་ནས། ས་དང་ལུ་པོའི་ཟན་ལས་ཐོས་པས། ཁོ་རང་
 གི་ཟན་རྒྱབ་ནས་ཁྱིས་ཁྱེར་བས་དུས། ཟན་ཁྱིས་ཁྱེར་བ་ལ་དུའམ་མ་དུ་བྱས་པས།
 བརྒྱམ་ལན་གཅིག་གི་སྟེའུ་ཟན་དེ་ཁ་ན་ཁྱིས་ཁྱེར་བ་ཟེར་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་
 ཅག་ཀྱང་རན་སོང་གསུམ་དུ་གཏན་འབྱམས་བཞིན་དུ་བསྐྱད་བསྐྱད་བ་ཞིག་དལ་
 འབྱོར་ཐོབ་བསྟན་པ་དང་ཕྱད་པའི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པའི་ཁྱི་ལ་མ་སྒྲིང་ཅིག་

གསུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བའི་རྩལ་བསམས་ནས། དལ་བའི་རྟེན་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་གཏང་བར་སྒྲིང་པོ་སྒྲུང་བའི་སྒྲིང་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྩལ་བཞིན་བསྟེན་ནས་རས་བསྟན་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་གདམས་པའི་སྒྲིང་པོ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བར་བགྱིའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་སྒྲུ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དག་དུ་གདབ་པོ། །

གསུམ་པ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བར་བསམས་ནས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་ནི། སྒྲི་བོར་སྒྲུ་མ་ལྟ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། ད་རེས་ཆེ་འདི་སྒྲོམ་བཏང་ནས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན། བྱིས་ནས་རྟེན་འདི་འདྲ་གིན་དུ་རྟེན་དཀའ་བ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། རན་འགོ་ནས་གི་འཕོས་ཏེ་དེར་སྒྲེ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་དང་། དེ་ནས་བདེ་འགྱོར་སྒྲེ་བ་ནི་བྱབ་པའི་བྱག་སེན་གྱི་རྩེ་མོས་བཞེས་པའི་རྩལ་དང་འདྲ་ཞིང་། བདེ་འགྱོ་གཉིས་ནས་གི་འཕོས་ཏེ་རན་འགྱོ་འགྱོ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ནས་བདེ་འགྱོར་སྒྲེ་བ་ནི་བྱབ་པའི་བྱག་སེན་གྱི་རྩེ་མོས་བཞེས་པའི་རྩལ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས། སྒྲིར་འགྱོ་བ་རིགས་དུག་གི་ནང་ནས་བདེ་འགྱོའི་རྟེན་ཐོབ་པ་གིན་དུ་དགོན་ཞིང་། བདེ་འགྱོའི་ནང་ནས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་ཚང་པའི་རྟེན་འདི་འདྲ་ཐོབ་པ་གིན་དུ་རྟེན་དཀའོ། །དེ་ཙམ་རང་རྟེན་དཀའ་བ་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་འདི་རྩུ་མེད་དུ་མི་འཕྱུང་བས་རྩུ་ཞིག་དགོས། རྩུ་ཡང་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་གྱིས་རང་ལ་མི་ཕན་པས། རང་གི་ངོས་ནས་རྩུ་ཞིག་རྩུབ་དགོས་ལ། རྩུ་དེ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་རྩུབ་གྱིས། སྒྲིན་པས་ལོངས་སྒྲོང་བྱིས་ཀྱིས་

ཙམ་ཤ་སྟག་རྩ་སྤང་ནས། འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དུན་པའི་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་
 ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་ནི་མི་སྤྲོད་པ་ཙམ་རྩ་སྤང་འདུག །བསམ་པ་ཆེ་འདིའི་བདེ་
 སྤྲོད་སྟན་གསུམ་ལ་དམིགས་ཏེ་ལས་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཡལ་ཆེར་མི་དགོ་པ་ཤ་སྟག་རྩ་
 གསུང་། དེས་ན་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་དལ་བ་སྤོང་ཡོག་རྩ་སྤང་འདུག །ད་ཕྱིན་ཆད་རང་
 གིས་རང་མ་བསྐྱས་པ་ཞིག་བྱེད་ན་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་རྟེན་བཀུར་སྟན་གསུམ་སྐྱབ་
 པ་སོགས་ཆེ་འདིའི་བསམ་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་གྲོས་བཅང་ནས། འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་
 དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཉན་མཚན་གཡེལ་བ་མེད་པར་དགོ་སྒྲོམ་ལ་འབད་པར་བྱའོ་
 སྟམ་རྩ་ཞེས་དམ་བཅའོ། །སྟན་སྒྲ་བ་མཚལ་ཡེ་མི་ཡོག་པར་ཐུགས་དམ་མཛད་པ་
 ལ། དགོ་བཤེས་རྣལ་འབྱོར་པས། རུ་སྐབས་སུ་ཁམས་བག་རེ་མ་བསངས་ན་
 ཁམས་ཡོག་འོང་ཉན་ཡོད་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ལགས་ཏེ་དལ་འབྱོར་རྟེན་
 དཀའ་བ་འདི་བསམས་ཅི་ན། གཉིད་ཡོག་ཡོང་རང་མི་གདའ་ལགས་གསུང་པ་
 ལྟར། དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་པོ་ལན་གཅིག་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་གཉིད་
 དང་སྟོམ་ལས་དང་དོན་མེད་གཡེང་བའི་དབང་དུ་སྒྲིད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཏང་བར་
 སྟོང་པོ་ཅི་ཡོན་ཞིག་བྱ། སྟོང་པོ་ཡོན་པའི་ཐབས་མཚོག་རྩ་གྲུར་པ་ཐེག་པ་མཚོག་
 གི་ལམ་གྱི་སྟོང་པོ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
 སྟོམ་པ་ལ་སྟེས་སུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་པར་
 བླ་མ་ལྟས་ཕྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་རྩ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཀུགས་དུག་རྩ་གདབ་
 པོ། །དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་གྱི་སྟོར་འདི་ལམ་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་དཔེ་སྟོ་ཚོགས་དང་།
 དམིགས་པ་སྟོ་རྩ་མ་ནས་བསམས་ཏེ་སྟོ་ཅི་འཐུལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འབད་ནས་
 བསྟོམས་པས་རྒྱད་ལ་མ་སྟེད་ནང་དེ་ལྟར་དུ་མི་བསྟེད་པར་ལྟ་དང་བླ་མ་ལ་

གསོལ་བ་གདལ། དེའི་གོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་། དེ་སྒྲོལ་པའི་བཀའ་དང་དགོངས་
འགྲེལ་གྱི་མེད་རྣམས་ལ་སྟེ། དམིགས་རྣམ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ནམ་ཞིག་
ན་ལས་ཀྱི་འདི་དག་ལ་སྟོལ་མེད་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཐོན་པ་ཞིག་འདྲ་སྟེ་དེ་སྒྲོལ་པའི་
སྒྲོལ་ཆད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱའོ། །

[illegible]

གཉིས་པ་འཆ་བ་མི་དག་པ་བསམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་
བསྐྱལ་བ་ལ་གཉིས། བྱང་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། བྱང་མཚམས་ལ་རི་
ལྟར་བྱ་བའི་ཆུ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྒྱུར་དངོས་མཁུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྱུར་
བའི་ཆོས་དྲུག་ནི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། དེ་ཡང་
ར་འཆི་སྒྲུལ་པ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲོམས་པས་སྒྲོའི་འབྲུལ་དེ་ཙམ་མི་ཡོང་བས་རྒྱ་མཚན་
དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་བསམ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཐོག་མར་འཆི་བ་དྲན་པ་མ་བསྒྲོམས་པའི་
ཉེས་དམིགས་དང་། བསྒྲོམས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་བསམ་དགོས་པས། མ་
བསྒྲོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་རང་ཅག་ད་ལྟ་སྒྲིང་ནས་ཆོས་མི་དྲན་པ་འདི་འཆི་
བ་མ་དྲན་བས་ལན་པ་ཡིན་ལ། འཆི་བ་སྒྲིང་ནས་དྲན་པ་ཞིག་བྱང་ན་ད་ལྟའི་སྒྲིང་
པ་རན་པ་འདི་འདྲ་ཡོང་དོན་མེད། ད་ལྟ་རང་རེ་ཆོ་འདི་འབའ་ཞིག་ལ་ཆགས་ནས་
ནམ་ སྤགས་ རྟོགས་ དོགས། འབྲུགས་ དོགས། ལས་ ཞན་ དོགས། གངས་ རན་

དོགས། དག་མ་ཐུལ་དོགས། གཉེན་མ་འབྱོངས་དོགས་སོགས་རེ་དོགས་ཀྱི་
 བསམ་ངན་བརྒྱ་པག་ཅིག་སྟེ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་མ་དུན་པར་ཆོ་འདིར་
 རྟོན་པའི་བསམ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ལན་བ་ཡིན་ལ། རྟོག་ལུང་རི་སྟེང་ཅིག་
 གསོག་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོ་འདིར་རྟོན་པའི་བསམ་པ་དེ་ཁོ་ནས་བྱས་བ་
 ཡིན་ན། དག་སྟོར་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཡར་སྟེང་ལས་མར་སྟེང་ཆེ་བ་འདི་ཡང་རྟག་
 འཛིན་གྱི་སྟོང་ན་འདི་ཁོ་ནས་ཡོན་ཏན་གོང་མ་རྣམས་སྟེ་པའི་སྟོང་པག་ལྟེ་རག་རྒྱུད་
 ཉེས་ལུང་གི་འདམ་དུ་བྱར་ལ་འཐེན་པའི་འཐེན་ཐག་བྱས་ནས་རྒྱུད་རེ་ངན་དུ་སྟོང་
 བ་ཡིན་ནོ། ། མདོར་ན་དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་སྟམ་དུ་ལུས་སྟོག་
 ཡུན་རིང་དུ་གནས་སུ་རེ་པའི་རྟག་འཛིན་འདིས་བསྐྱུས་གིང་བྱིད་བྱིད་ནས། རང་
 ལུལ་ཉེ་དུ་ལོངས་སྟོང་དང་བཅས་པ་ལ་ཞེན་ཆགས་དྲག་པོ་དང་། དེའི་གོགས་
 བྱས་པའམ་བྱེད་དུ་དོགས་པ་ལ་སྤང་བ་དྲག་པོ་དང་། དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་
 རྟོངས་པའི་གཏི་མུག་དང་། རྟོན་བཀྱར་སྟོན་གྲགས་རྩུང་ཟད་རེ་བྱུང་ན་དེ་དག་
 གིས་ང་རྒྱལ་བ་དང་། གཞན་ལ་ཕྱ་དོག་དང་འགྲན་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
 རྟོངས་ཐམས་ཅད་ངམ་ངམ་གྲགས་གྱིས་སྟེ་ལ། ཉོན་སྟོངས་དེ་དག་གིས་ལུས་
 རག་ཡིད་གསུམ་མི་དག་པའི་ལས་ཁོན་ལ་བཞོང་ཉེ་དལ་འབྱོར་རྒྱུད་གཞོན་པར་
 བྱས་ནས་བྱི་མ་ངན་སོང་ངན་འགོ་སྟེ་མཐའ་མེད་པར་འབྱིད་པར་བྱེད་པས་ན།
 རྟོན་ནས་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཆོ་འདིར་ཆགས་པའི་རྟག་འཛིན་འདི་ལས་གཞོད་པ་ཆེ་
 བ་གང་ཡང་མེད་དོ། ། ཁང་བཙུན་ཡེར་བ་པའི་ཞལ་ནས། སྟོང་མི་རྟག་པ་མ་དུན་
 བ་ཉི་མ་བྱེད་པར་ཆོ་འདི་བར་འཆལ། ཉི་མ་བྱེད་ན་མི་རྟག་པ་མ་དུན་ན་དགོང་མོ་
 བར་ཆོ་འདིར་བར་འཆལ། ཆོ་འདི་བར་སོང་ན་ཅི་བྱས་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ་གསུང་།

མར་ཚོས་ལ་འདུག་པ་ན་ཡང་འདིས་བསྐྱལ་ནས་འདུག་དགོས། བར་དུ་ཉམས་
 ལེན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་འདིས་བྱེད། མཐར་འབྲས་ལུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ན་
 ཡང་འདིས་བསྐྱལ་ཞིང་འདིའི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་སོ། །ཕྱོད་ཕྱིད་པ་
 བ་མའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཡང་མི་རྟག་པ་བསྟན་ནས་ཚོས་ལ་བསྐྱལ་བ་དང་།
 ལམ་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། འབྲས་ལུ་ཐོབ་
 པའི་ཆེ་ཡང་མི་རྟག་པའི་རང་ཚུལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པ་གཞུག་
 གསུང། དེར་མ་ཟད་ལྷགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་ཡང་མི་རྟག་པ་
 བསམས་པ་གིན་དུ་གལ་ཆེ་བར་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་བཟང་དང་སྟོད་བསྟེན་སྟོན་མི་
 སོགས་ལྷགས་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ནས་གསུངས་པས། འདི་ཕྱོད་འགྲོའི་ཆོས་ཙམ་དུ་
 མི་བཟུང་བར་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོས་ལུགས་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལྟར་བསམས་ནས་འཆི་བ་དྲན་པ་དངོས་གཞི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི་སྟེ་བོར་སྒྲ་མ་ལྷ་
 སྒྲོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། ལུས་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྒྲངས་ཀྱང་ངེས་
 བར་འཆི་བ་འོང་། ལུལ་གང་དུ་བསྟན་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་མི་ཐར། གནས་གང་དུ་
 བྱོས་ཀྱང་འཆི་བ་དག་ལས་མི་ཐར། ཟས་གོས་གནས་མལ་སྒྲན་དཔྱད་རིམ་གྱི་
 སོགས་ཀྱིས་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་གསོས་གིང་བསྒྲངས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་
 བརྒྱུག་མི་ཐུབ་པར་ངེས་པར་འཆི་དགོས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདི་ལྟར་
 ཡིན། རང་ཅག་རྣམས་ད་ལྟ་གསོན་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མར་
 མ་འགོ་བར་སྟོད་པར་སེམས་དེ། རང་ཅག་མའི་མངལ་ནས་སྟེ་ཙམ་ཉིད་ནས་སྒྲང་
 ཅིག་ཀྱང་ངལ་གསོ་ལོང་མེད་པར་འཆི་བ་དག་གི་དྲུང་དུ་འགོ་བཞིན་པ་ཡིན་པར་
 གསུང་། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཕལ་ཆེར་ནི་འདས་ཟིན། ཆེ་ལྷག་རྩུང་ཟད་ཡོད་ན་

ཡང་ལྷུང་དུ་མཛད་པ་ལ་ཚེགས་མེད་དེ། དཔེར་ན་རི་མཐོན་པོའི་ཅེ་ནས་རྩོ་ལྷུང་
 བ་ན་ངལ་གསོ་མེད་པར་བྱར་དུ་བབས་ཏེ་ཐང་དུ་ལྷུང་པ་ལ་ཚེགས་མེད་པ་དང་།
 རི་གཟར་གྱི་ཚུ་འབབ་པ་དང་། ཚུ་ལྷུང་དྲག་པོའི་ཚུན་འགོ་བ་ལྷུང་སྒྲད་ཅིག་རེ་
 རེས་ཀྱང་ངལ་གསོ་མེད་པར་ཆི་བདག་གི་དུང་དུ་འགོ་བའི་ཚུལ་རྣམས་སྒྲོ་ལྷ་
 ཚེགས་ནས་བསམས་ཏེ། རོན་མེད་ཆོ་འདིའི་བསྐྱུ་བྱིད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་གཏང་བར་
 ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱ། དེ་ཡང་སྤྱིར་པོ་བསྐྱུ་བའི་དུས་ཡིན་པས་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་གདམས་པའི་སྤྱིར་པོ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྤྱིར་
 ཐེག་པ་ནས་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷུང་བྱེད་རྣམས་པར་སྐྱ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 ཏུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་གསོལ་བ་བྱགས་དྲག་ཏུ་གདབ་པོ། །དེས་པར་འཆི་བར་
 མ་ཟད། རྣམ་འཆི་ལ་རེས་པ་མེད། འཆི་བའི་སྐྱེན་ནི་མང། གསོན་པའི་སྐྱེན་ནི་
 ཉུང་། དེ་ཡང་རང་ཅག་འཛམ་སྐྱིད་པའི་ཆོ་ལ་རེས་པ་མེད་པ་དང་། དུས་མ་
 ཡིན་པའི་འཆི་སྐྱེན་གྱི་རྣམ་པས་སྤྱི་བྱར་ཉིད་དུ་མི་འཆི་བའི་གདེང་གང་ཡང་
 མེད། མདོ་ལས་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་སྐྱེན་དགུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་རང་
 ཅག་རྣམས་རྒྱུད་དམར་འཛུབས་པའི་ནང་ན་མར་མེ་བཞིན་དུ་གནས་ཡོད་པ་ཡིན།
 རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་འདི་ནི་ཚུ་བར་བཞིན་དུ་སྐྱེན་ཅུང་ཟད་རེས་ཀྱང་
 འཛིག་པ་ལ་ཚེགས་མེད་པས་ད་བར་གནས་པ་འདི་གིན་ཏུ་ལ་མཚན། ད་ནི་དེ་
 རིང་རང་ཡང་མི་འཆི་བའི་གདེང་མི་འདུག་པས། ཆོ་འདིའི་ཡུན་ཚོགས་ལ་མ་
 ཆགས་པར་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱ། ཆོས་ཀྱི་མཚོག་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པས། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྤྱེས་སུ་འུལ་ཅི་
 ཡོད་གྱིས་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷུང་བྱེད་རྣམས་པར་སྐྱ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་

གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་གདབ་བོ། །འཆི་བའི་ཆོ་དམ་པའི་ཆོས་མ་
གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཡན་ཏེ། གཉེན་ཉེ་དུ་རི་ཙམ་གྱིས་མཐར་བསྐྱར་ཀྱང་
རང་གཅིག་ཕུར་འགོ་བའི་ཆོ་སུ་ཡང་རྗེས་སུ་མི་འབྱང་། ཁོར་གྱི་ཕུང་པོ་རི་སྒྲིབ་
ཅིག་ཡོད་ཀྱང་རྩལ་ཐུན་ཙམ་ཞིག་ཁྱེད་དབང་མེད། མའི་མངལ་ནས་ལྷན་ཅིག་
སྒྲིམ་པའི་ག་རུས་འདི་ཡང་འདོར་དགོས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། དེས་ན་སྒྲིན་ཆད་
མ་གྱི་བ་བྲུ་མ་དགོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེར་འདུག །དེ་ནི་དེ་རིང་རང་འཆི་ཉེན་
ཡོད་པས་འཆི་གྲབས་ཤིག་བྱ་དགོས། འཆི་གྲབས་ནི་ཆོ་འདིའི་བསམ་སྒྲུབ་
ཐམས་ཅད་དོར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་ཀྱི་
རང་ནས་འཆི་བྱའ་བ་ཞིག་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་པར་བྲུ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་གདབ་བོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་
ཐུན་མཆོམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་ནི། མི་རྟག་པ་སྒྲིན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་
འགྲོལ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བ་དང་། དུན་ཤིས་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་དབང་པོའི་སྒྲོ་
སྒྲིམ་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་
པོ་ཆེ་སྒྲོང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལས་འབྲས་བསམས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་པ་
ལ་བསྐྱལ་བ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཆོམས་སུ་རི་
ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་ཡོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲོར་
བའི་ཆོས་དྲག་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། རན་
འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བསམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་དང་།

དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་པའི་སྒྲོན་སྤྱད་ཀྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་
ལ་བསྐྱལ་བ་དང་། ལས་འབྲས་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་བསམས་ནས་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་བསྐྱལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི་སྤྱི་བོར་བྱ་མ་ལྟ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་ངར་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ།
རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་སྦྱར་དུ་འཛིག་
ཅིང་། ཞིག་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་དེངས་པའམ་མར་མེ་གི་བ་
བཞིན་རང་གི་རྩམ་ཤེས་རྒྱན་ཆད་པར་མི་འགྱུར་བས་ཡང་སྟེ་བ་ཞིག་ལེན་དགོས།
སྟེ་ས་ཡང་རན་འགོ་དང་བདེ་འགོ་གཉིས་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་གཉིས་གང་དུ་
སྟེ་རང་ལ་རང་དབང་མེད་གྱི། ལས་དཀར་ནག་གིས་གང་འཕངས་པ་བཞིན་ཏུ་སྟེ་
བ་ལེན་དགོས་ལ། རང་ཅག་གིས་ནི་ལས་ནག་པོ་བསགས་པ་ལ་ཆད་མེད་ཅིང་
དཀར་པོའི་ལས་ནི་བསགས་པ་ཉུང་། ནག་པོའི་ལས་ལྷ་མོ་རེས་ཀྱང་རན་སྤོང་དུ་
འཕེན་པར་བྱེད་ན་འགོ་ས་རན་སྤོང་ལས་མ་འདས་འདུག་པས། དེར་སྟེ་ན་གནས་
སྐབས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྟེ་དུང་རན་འགོའི་སྟག་བསྐལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
བསྒྲོམ་པར་བྱ་དགོས་པ་ནི། མགོན་པོ་སྤྱུ་བ་གྱིས། རབ་ཏུ་ཆ་ཞིང་གང་བ་ཡི།
དབྱལ་བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་དུན། །བཀེས་སྒྲོམ་དག་གིས་རིད་པ་ཡི། །ཡི་དྲགས་
དག་ཀྱང་དུན་པར་བྱ། །མྱོངས་པའི་སྟག་བསྐལ་རབ་མང་བའི། །བྱོལ་སྤོང་བལྟ་
ཞིང་དུན་པར་བྱ། །དེའི་རྒྱ་རྩམ་སྤང་བདེ་རྒྱ་སྤྱད། །ཐོབ་དཀའ་འཛམ་གླིང་མི་ཡི་
ལུས། །དེ་ཐོབ་དུས་སུ་རན་སྤོང་རྒྱ། །རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ཏེ་གཅན་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རན་འགོའི་སྟག་བསྐལ་ཡང་ཡང་བསམས་ན་ནི།
དེའི་རྒྱ་སྟག་བསྐོང་ཞིང་དགོ་པ་སྤྱུ་བ་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་བས་གནད་ཤིན་ཏུ་

ཆེད། །དེས་ན་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་
ལ་བསྐྱེད་བ་ལ་གསུམ། དཔུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་བསྐྱེད་བ་དང་། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམས་ནས་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་བསྐྱེད་བ་དང་། དུང་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམས་ནས་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་བསྐྱེད་བའོ། །

དང་པོ་ནི་སྤྱི་བོར་སྤྱོད་པ་ལྟ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་ངར་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ།
དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་དེ་རིང་རང་མི་འཇིག་པའི་གདང་གང་ཡང་མེད་ལ། དེ་
རིང་ལྟ་བུ་གི་ནས་དཔུལ་བར་ལུང་ན་ནི་དེའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཟོད་གྲགས་མེད་པ་
ཡོད་དེ། ད་ལྟའི་འདུག་ས་འདི་ནས་དཔག་ཚད་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་
དཔུལ་བ་ཡང་སོས་ཡོད། དེ་ནས་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་གིས་ཚད་བ་ན་ཐིག་ནག །
དེ་ནས་བཞི་སྟོང་ན་བསུས་འཛོམས། དེ་ནས་བཞི་སྟོང་ན་དུ་འཕྱོད། དེ་ནས་བཞི་
སྟོང་ན་དུ་འཕྱོད་ཆེན་པོ། དེ་ནས་བཞི་སྟོང་ན་ཆ་བ། དེ་ནས་བཞི་སྟོང་ན་རབ་དུ་
ཆ་བ། དེ་ནས་བཞི་སྟོང་ན་མཉམ་མེད་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ཚད་པུལ་བརྒྱད་པོ་
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འོག་གཞི་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞི་མེ་འབར་བ་གི་སྤྱག་གི་
སྟེང་ན་དཔུལ་སྤྱང་འཇིགས་སུ་དུང་བ་མང་པོས་གཞོད་པ་ཡང་བ་རྣམ་པ་སྤྱ་
ཚོགས་ཀྱིས་འཛེབ། དཔུལ་བའི་ལུས་གི་ན་དུ་ཆེ་ཞིང་ཡང་བ་དཔུལ་སྤྱང་རྣམས་
ཀྱིས་མཚན་ཆ་སྤྱ་ཚོགས་པས་དུམ་བུ་སྟོང་དུ་གསེག་པ། འགའ་ཞིག་ལྷགས་ཀྱི་རི་
བོའི་པར་དུ་འཛེར་བ། འགའ་ཞིག་ལྷགས་ཀྱི་གཏུན་བུས་བརྒྱང་བ། འགའ་ཞིག་
ལུས་ལ་ཐིག་ནག་པོ་བདེ་ནས་དུམ་བུ་སྟོང་དུ་གསེག་པ། འགའ་ཞིག་ལྷགས་
ལེབ་མོ་མེ་འབར་བས་ལུས་དཀྱི་བ། འགའ་ཞིག་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གན་

རྒྱལ་དུ་བསྐྱེལ་ནས་ཁོ་ཀྱང་འབར་བ་ཁར་ལྷགས་པ། འགའ་ཞིག་ལུས་བྱིངས་དང་
 ལྷག་པར་ཕྱེ་རིང་པོ་ཕྱོགས་བཞིར་བརྒྱུད་ནས། དེའི་སྤྱོད་དུ་ལྷགས་ཀྱི་ཐོང་
 གཤོལ་འབར་བས་སྒོ་བ། འགའ་ཞིག་ལྷགས་ཁང་སྒྲུ་མེད་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་
 བསྐྱེག་པ། ལ་ལ་ལྷགས་ཁང་དེ་འདྲ་ཉིས་རིམ་གྱི་ནང་དུ་བརྒྱུག་སྟེ་བསྐྱེག་པ།
 འགའ་ཞིག་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་གྱིང་གིས་འཛོངས་ནས་སྤྱི་བའི་བར་ལྷག་སྟེ་གསལ་
 གྱིང་ལས་མེ་འབར་བས་ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་བསྐྱེག་པ། འགའ་ཞིག་ལྷགས་ཟངས་
 ཆེན་པོ་ཁོ་ཀྱང་ཁང་བའི་ནང་དུ་བརྒྱུག་ནས་གཤམ་དུ་མ་བྱ་སྤྱོད་དུ་ཞིག་པར་
 འཛོད་པ། འགའ་ཞིག་ལུས་ལ་མེ་འབར་བ་མར་མེའི་སྤྱོད་ལ་བཞིན་དུ་ལུས་
 ཐམས་ཅད་མེ་འབར་བའི་རང་བཞིན་དུ་སྤོང་བས། མེའི་ནང་ནས་འཛིགས་པའི་
 སྒྲིང་རྩ་ལྟར་ལྟར་བ་གྲག་པས་མེམས་ཅན་དུ་གྱེས་པ་ཙམ་ལས་དཔུལ་བའི་མེ་
 དང་ལུས་དབྱེར་མེད་ལྟ་བུར་སྤོང་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དྲག་པ་རྒྱབ་པ་མི་བཟང་པ་དཔེ་
 བྱ་བར་དཀའ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྤྱོད་པར་གསུང་། ཆ་དཔུལ་བརྒྱད་པོ་དེའི་
 མཐའ་སྒྲིང་ལ་མེ་མ་ལུང་གྱི་འོག་ནང་། རོ་ལྷགས་ཀྱི་འདམ་དང་། ལྷ་གྱིའི་ལམ་
 རོགས་དང་། རྒྱ་ལྷུང་རབ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉེ་ལོའང་བ་བཞི་བཞི་ཡོད་པར་
 གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བཟོད་གྲགས་མེད་པས་མཛར་
 བཞིན་པའོ། ཆ་དཔུལ་བརྒྱད་པོ་དེའི་ཐད་སོ་བྱང་ཕྱོགས་ན་དཔག་ཆད་ཁྱི་སྤྱག་
 རེའི་ལ་རོལ་ན་གང་དཔུལ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ས་འདི་ནས་
 དཔག་ཆད་སུམ་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་རྒྱ་ལྷུང་ཅན། དེ་ནས་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་
 ཉིས་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་རྒྱ་ལྷུང་རྟོལ་བ། རོ་ཐམ་ཐམ་པ། ཀྱི་རྒྱུ་ཟེར་བ། ལ་རྒྱ་
 ཟེར་བ། ལྷུང་ལྷུང་གསལ་བ། ལྷུང་ལྷུང་གསལ་བ། ལྷུང་ལྷུང་ཆེར་གསལ་བ་སྟེ་གང་

དམུལ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། གང་དམུལ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 རོག་གཞི་འབྲུགས་རྩིས་ཀྱི་དབྱས་ལྟ་རྒྱུ་ཡིན་པ། རོགས་ཐམས་ཅད་གངས་རིས་
 བསྐྱོར་བ། རྟེན་ནས་ཁ་བ་ལུ་ལྷག་འཕྱུང་བཞིན་པ། ལུ་ཁ་བ་ཤིན་ཏུ་གནག་པས་
 རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུད་བསྐྱུར་ཡང་མི་མཐོང་བ། འཛིགས་ལྟ་རྒྱུ་པ་ཡང་བའི་
 གནས་དེར་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྲུགས་རྩིས་ནང་ན་གང་བའི་ལྷག་བསྐྱུར་བསྐྱོད་
 ལྷགས་མེད་པས་གདུངས་དེ་ལུས་དུམ་ལུ་སྟོང་དུ་གསལ་བ། འབྲུགས་རྩིས་ཀྱི་ཁྲོད་
 བས་ཤིན་པ་ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་དུ་མས་ལུས་ལྷག་སྟེ་རུས་པ་དང་རྒྱུ་ལ་ལྷག་གི་
 བར་ཟ་བར་བྱེད་པ་རོགས་ལྷག་བསྐྱུར་བསྐྱོད་ཀྱིས་མི་ཡང་བརྟུང་བར་གསུང་།
 མདོར་ན་དམུལ་བའི་གནས་དེ་ན་ཡིད་དུ་ཡོང་བའི་དངོས་པོ་རྒྱལ་ལུ་ཅམ་ཡང་
 མེད་ཅིང་། བདེ་བའི་སྐབས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པ། ལྷག་བསྐྱུར་བརྒྱ་ལྷག་དུ་
 མས་མཇུག་པ། ཆ་དམུལ་བ་དང་གང་དམུལ་བ་དེ་དག་གི་ལྷག་བསྐྱུར་ནི་དམུལ་
 བ་པ་ཁོ་རང་གིས་ཉམས་སྦྱོང་བ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་བསྐྱོད་པར་མི་ལུས་
 བར་གསུང་། མི་ལུས་ཀྱི་ལྷག་བསྐྱུར་ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་ཀྱང་དམུལ་བའི་ལྷག་
 བསྐྱུར་ལྟ་མོ་གཅིག་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་། ཆ་དམུལ་བ་རྣམས་ལ་མི་ལུས་ཀྱི་མེས་རེག་
 ཅ་ཆ་དང་པས་གདུངས་པ་ལ་ལུ་གཏོར་བ་ལྟ་བུའི་བསིལ་བའི་ཉམས་ཡོད་པར་
 གསུང་། དེ་འདྲ་བའི་དམུལ་བའི་གནས་ལྟ་རྒྱུ་ན་ནི་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་བདེ་བའི་
 སྐབས་མེད་ཅིང་། ཆོས་ཆོག་གཅིག་མེས་པ་དང་། དག་མེས་ལྟ་མོ་རེ་ཡང་སྟེ་
 བར་དཀའ་ན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ཀྱི་སྟོང་པོ་བྱུང་རྒྱལ་བྱི་མེས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
 མོ་སྟོང་བའི་གོ་སྐབས་གཤམ་ཡོད་། དེས་ན་ད་ལྟ་དཔལ་འབྱོར་ལུ་སྐམ་ཆོགས་པའི་
 སྐབས་འདིར་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ཀྱི་སྟོང་པོ་བྱུང་རྒྱལ་བྱི་མེས་པ་རིན་པོ་ཆེ་

སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲེ་བུའི་རུལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་སྒྲེ་
མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་གདབ་པོ། །

གཞིས་པ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་བསམས་ནས་བྱང་རྩབ་ཀྱི་སེམས་
སྒྲོམ་པ་ལ་བསྐལ་བ་ནི། སྒྲི་བོར་སྒྲེ་མ་ལྟ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་ངར་ནས་འདི་ལྟར་
བསམ་སྟེ། རང་ཉིད་དེ་རིང་ལྟ་བུར་གྱི་ནས་ལས་ངན་བའི་དབང་གིས་ཡི་དྲགས་
ཀྱི་གནས་སུ་ལྟར་ན་སྟག་བསྐལ་བཟོད་སྟགས་མེད་པ་སྟོང་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་
ཟངས་གོག་མེས་བསྟེགས་པ་ལྟ་བུའི་གནས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་པ། གཞོད་པ་རྣམ་པ་མང་བོས་གང་བ། གཅོང་རོང་ཟབ་མོ་ལ་སོགས་
པའི་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ང་བའི་གནས་ན། ལྟོ་བ་རི་ཙམ་ལ་མགྱིན་པ་དྲུག་ཙམ་རྒྱང་ལག་
འཇག་མ་ཙམ་ཡོད་པ། མགོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། ལྷན་ལུས་ཐམས་ཅད་ཁེབས་པ། ལྟོང་
དུམ་མེས་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་ཡང་བའི་ལུས་ཅན། རྒྱང་ལག་གིས་ལུས་མི་ཐོག་
པར་ས་ལ་འདྲེ་ལྟག་ཅིང་རྒྱ་བ། ལ་བ་ཆེན་པོ་བྲག་རི་འབྱར་དུ་དོད་པ་ལྟ་བུ་ལས་
རྒྱག་ཁྲག་མང་དུ་འཇོག་པ། ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ་ལས་མེད་པ། བཀའ་སྒྲོམ་གྱི་སྟག་
བསྐལ་གྱིས་ཆེར་གདུངས་ཏེ་ཁོང་པ་ནས་མེ་འབར་བ། ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཟས་
བཅའ་ཀྱང་རྒྱ་ཐིགས་ཙམ་ཡང་རྟོད་དཀའ་བ། བརྒྱ་ལ་རྒྱང་མ་ནས་རྒྱ་མཐོང་བ་
ན་འཐུང་བར་འདོད་ནས་བྲོགས་དེར་བྱིན་པ་ན་རྒྱ་མེད་པར་མཚོན་ཆའི་ཆར་
འབབ་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲོན་ནས་རྒྱ་སྒྲོ་སིང་རེ་བར་འབབ་ཀྱང་ལས་ངན་
ཅན་དེ་སྟེབ་མ་ཐག་རྒྱ་རྒྱག་ཏུ་འཁྱུར་བ་དང་། མཚོན་ཆའི་སྒྲུང་བོར་འཁྱུར་བ་
སོགས་ལ་ང་བ་གྱི་སྟག་ཏུ་འཁྱུར་བས། རྒྱ་མི་སྟོང་བའི་ཁར་འཇིགས་པ་དང་
གཞོད་པ་བརྒྱ་སྟག་དུ་མས་གཅོས་ནས་སྟག་བསྐལ་བ་དང་། དཔྱིད་དུས་ཆ་བའི་

སྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
ལ་རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྐྱག་བསྐལ་ལ་སྤྱིར་ནས་འཛིགས་པ་ཞིག་
དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དེ་ལས་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་བ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་
གཉིས་ཆར་ན་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱ་ཆར་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་མེད་ན་སྐྱབས་
འགྲོའི་རྒྱ་མི་ཆར་བས་སྐྱབས་འགྲོ་རྒྱུ་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འཁོར་བ་
དང་རན་སོང་གི་སྐྱག་བསྐལ་ལ་འཛིགས་པ་མེད་ན་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་ཁུལ་ཅི་བྱས་
ཀྱང་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྲོ་སྟེ། རང་འཁོར་བའི་ཡུན་ཆོགས་ལ་སྤྱིར་ནས་ཞེན་བཞིན་དུ་
འདི་ལས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། དོན་དུ་ན་ཁ་ཞེ་མི་
མཐུན་པའི་ཆོག་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་ལ་དཀོན་མཆོག་གི་བྱིན་རྒྱབས་ག་ལ་འདུག།
སེམས་ཆེ་འདིའི་སྟེང་བཀུར་སྟོན་གྲགས་ལ་ཆགས་ནས་ཅི་བྱེད་དེའི་ཐབས་སུ་
བྱེད་བཞིན་དུ་ཁ་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་མཛད་དུ་གསོལ་བྱས་ཀྱང་ཅི་འདྲར་
འགྱུར་བ་འདུག། ད་ལྟ་རང་རེ་རྩལ་འཛོམས་ཀྱི་ན་བཟས་བསྐྱིབས་པ་མ་གཏོགས་
གསལ་པོར་བསྟན་ན་ལྟ་ཙུ་མ་རུ་དང་འདྲ་གསུང་། དེ་ནི་ཐོན་དུས་རྩ་སྟེང་དུ་རོ་
བོའི་སྐྱ་གདུང་བཞེངས་དུས་བཟོ་བོ་ལྟ་ཙུ་མ་རུ་བྱ་བ་དེ་ཆོས་པཅོ་ཡའི་རྒྱ་བ་
གར་བ་ན་དུ་སྐད། ཁྱོད་ཅི་ལ་དུ་བྱས་པས། ད་ཙམ་ན་དེད་ཀྱི་ཡུལ་ན་ནང་མི་
རྒྱལ་ས་ཅེད་མོ་རྒྱལ་བ་མང་པོ་བྱེད་པ་དུན་ཟེར། འོ་ན་ཁྱོད་ད་ལྟ་རང་མངས་རྒྱས་
པ་དང་ལུ་སྟངས་དང་ཐུད་པ་གང་འདམ་བྱས་པས། ཁོ་ན་རེ་བུ་སྟངས་དང་ཐུད་པ་
འདམ་ཟེར་ཡོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་ཀྱང་ཁ་མི་གསལ་བ་མ་གཏོགས་སེམས་
ཀྱི་ཕྱགས་ཁོ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། ཆེ་འདིའི་མིག་ཉེ་ཕ་མོ་རེ་མཐོང་ཅན་ཆོས་
སྟོས་གཏོར་མོད་པ་འདི་ག་ཡིན་མོད། གཞན་ལྟ་ཞིག་གོང་གསལ་ནས་སྟོན་

བདག་ནོར་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་གཤིན་ཚོག་གམ་རིམ་གྱི་ཞིག་ལ་བོས་ན། རང་གི་
 དགོ་སྒྲུབ་སྒྲོས་བཟང་ནས་གདེར་རྟེན་བཟུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་དེ་ན་
 ཡོད་པ་ལྟར་དུ་དགའ་བཞིན་དུ་རྒྱག། ཁྱེད་པ་མེད་འཆོ་བ་ཙམ་ཞིག་གི་མིག་ནི་
 མཐོང་ཆེ་སྒྲ་མའི་ཆོས་གྲུའི་ཁྱོད་ནས་ཀྱང་འགོ་ཡོད་པ་ཙམ་བྱེད། མདོར་ན་རང་རེ་
 རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འདི་ལ་ཞིབ་དུ་བརྟགས་ན་དེ་འདྲ་ག་སྟག་དུ་སྒྲུབ་ངོ་། །དཀོན་
 མཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་བའི་དང་བ་ཞིག་མེད་ན་ཡང་སྐབས་འགོ་རྣམ་དག་དུ་མི་
 འགྱུར་ཏེ། ཡིད་མ་ཆེས་ན་སྒོ་འགའ་བ་མི་ཡོང་། སྒོ་མ་ཁེལ་ན་སྤྱིང་ནས་སྐབས་
 ལུ་མོང་བར་ག་ལ་འགྱུར། དེས་ན་ཐོག་མར་སྐབས་འགོའི་རྒྱ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་
 འབད་པ་གནད་ཆེད། །གང་ལ་སྐབས་ལུ་འགོ་བའི་ཡུལ་ནི། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
 དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཆོས་དེ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྐབས་པའི་
 འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ལྟ་མཐུ་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་། དེ་དག་སྐབས་ལུ་འཛིན་པའི་ལུ་སྟེགས་པ་
 རྣམས་དང་། ཆོས་ལོག་པར་མི་དགོ་པའི་བཤེས་གཞིན་རྣམས་དང་། དེ་དག་གིས་
 བསྟན་པའི་ཆོས་ལྟར་སྒྲུབ་རྣམས་དང་། ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རྒྱུར་དུ་གྱུར་པའི་
 གྲོགས་རན་རྣམས་ལ་སྐབས་ལུ་མི་གཟུང་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་ལུ་འགྱུར་བ་
 ལ་རང་ཉིད་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། གཞན་འཛིགས་པ་ལས་སྦྱོལ་
 བའི་ཐབས་ལ་མཁས། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་པོ་ནི་རིང་མེད་པར་འདུག །ལན་
 བཟགས་མ་བཟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་
 ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཆང་བ་ནི་རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་གྱི།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་མཐུ་པོ་ཆེ་སྟགས་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་ནང་ནས་སྐྱ་གཅིག་

ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་སྐབས་སུ་དེས་
ལ། དེ་དེས་ན་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་དང་། ཆོས་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་པའི་དགོ་
འདུན་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེད་པ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་བས། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ནས་དེ་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ། དང་བ་དང་
ཡིད་ཆེས་པའི་དང་པ་ཅི་འཕེལ་བ། འཛིགས་པ་དང་གུས་པ་དྲག་པོས་ཀྱང་ནས་
བསྐྱེད་པ་ཏེ་རེ་ས་གཞན་མེད་པའི་སྟོན་པ་བཅོལ་ལ་སྟོང་གསལ་པ་ནས་སྐྱེད་པ་སུ་
འགྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེད་པ་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་
ཡོན་ཏན་རྣམས་ཤེས་པ་བྱས་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་དེས་ཤེས་ཅི་
འདྲོངས་དང་ཡིད་ཆེས་གྱི་དང་པ་ཅི་རྟེན་བྱ། དགོན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་དོ་བོ་དེ་
ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། སོ་སོའི་བྱུང་བར་དང་། སོ་སོར་གུས་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་
དང་། སོ་སོར་མཆོད་པ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་དེ་ལས་གྱི་
རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་གྱི་མཆོག་དཔལ་གྱི་བྱུང་བར་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་
ལ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་དེས་པ་བརྟན་པོ་བཅོལ་ལ་
བདུད་དང་རྟོག་པའི་ཁོགས་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཞན་དུ་བསྐྱེད་མི་བྱུང་པ་ཞིག་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེས་པ་འདྲངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་བཟུགས་ཏེ། ཐོག་མེད་
ནས་མ་གོམས་པས་རེ་ཞིག་སྟོན་པ་ཅོས་ནས་འཇུག་པ་འང་དགའ་ཡང་། འབད་ནས་
གོམས་པ་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དེན་པ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་།
རྗེས་སུ་དེན་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་འདྲ་ཞིག་བདག་གིས་ཀྱང་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱེས་
དུ་བྱུང་ཚུལ་གྱི་སེམས་སྟེ་བ་དང་། ཉིན་མཆོན་ཀྱང་ཏུ་སངས་རྒྱལ་ཡིད་ཡུལ་དུ་
སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྟེན་ཅི་བྱུང་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དེན་པ་

ལས་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མོགས་ཡོན་དན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མདོ་ལས་
གསུངས། དེ་ལྟར་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཅུ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་ལ་སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་སར་བཞུད་པའི་ལམ་སྟོན་པ་པོ་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་སྐུ་བས་སུ་འཛིན་
ཅིང་རང་ཉིད་ཀྱང་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་གོ་འཕང་
དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ་སྟེ་དུ་ཡི་དམ་བཅུ་ལ། རང་གིས་གང་
ཉམས་སུ་བྱུངས་རྒྱུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་
བཅས་པར་རང་གི་ཐོབ་བྱར་འཛིན་ཅིང་སྤྱོད་ཐག་པ་ནས་སྐུ་བས་སུ་བཟུང་སྟེ་ལམ་
འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་མདོར་དུ་བྱ་བའི་ཡི་དམ་བཅུ་ལ། སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ལམ་མཐུན་པའི་གྲོགས་དང་ལམ་སྟོན་འདྲེན་པ་
པོར་བཟུང་ནས་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་སྐུ་བས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་
དག་གི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཡི་དམ་བརྟན་པོ་བཅུ་ལ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
སྐུ་བས་སུ་མོང་པའི་བསྐྱུ་བ་བྱ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐུ་བས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་སྟོན་
པ་པོ་སྐུ་བས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས། ལམ་མཐོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་
ཡོན་དན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བར་བཟུང་ནས་བསྟེན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཆོས་ལ་
སྐུ་བས་སུ་བཟུང་བས་ནི་སྤྱི་མ་ལ་ཆོས་ཉན་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་རྩལ་བཞིན་དུ་སེམས་
པ་དང་སྤང་སྤང་རྩལ་བཞིན་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐུ་བས་སུ་
བཟུང་བས་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་གང་ནས་བཞུད་པའི་ལམ་དེ་ལ་རང་
ཡང་སྤྱིར་ནས་འདུག་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་དབང་པོའི་སྟོན་བསྐུམས་ཏེ་
སྤྱོད་པས་བཅས་པའི་བསྐྱུ་བ་པའི་གནས་རྣམས་ལ་དུན་ཤེས་བག་ཡོད་དང་ལྟན་
པར་བྱ། ཆོས་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་ཅི་རུས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན། སེམས་

ཅན་ལ་སྤྱིར་བརྟེ་བར་བྱས་ཏེ་གཞོན་འཛེ་སྤྱོད་། ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་དགོན་མཆོག་
 ལ་མཆོད་པ་ཅི་རུས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་འཛིག་
 རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་མི་འཛོལ་ཁིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱིས་འབྱུངས་པའི་འབྱུང་ཅི་
 འདྲ་ཞིག་མཐོང་ཡང་བདག་ལ་ཁོར་བ་ལས་སྤྱོད་པའི་སྟོན་པ་བྱགས་ཇི་ཅན་
 དེའི་སྤྱོད་སྤྱུལ་དུ་སྤྱིར་ནས་གུས་པར་བྱ་ཁིང་། ལེགས་ཤེས་ཀྱི་དབྱུས་འདོགས་པ་
 དང་། རིན་ཐང་གདབ་པ་དང་། འགོམ་ཡུག་སྟགས་བརྒྱས་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་
 བས་མ་གོར་བར་བྱ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཛེ་སྤྱོད་
 ཁིང་། ཆོས་ཆོག་བཞི་པ་ཞིག་ཡན་ཆད་ལ་འགོམ་ཡུག་དང་། ས་སྤྱོད་པའི་འཛོག་
 པ་དང་། ཅོར་གྱི་ཆེད་དུ་གཞན་ལ་སྤྱེར་བ་དང་། དེའི་སྤྱེད་དུ་ཡོ་བྱད་གཞན་
 འཛོག་པ་དང་། ལྷམ་དང་སྐྱགས་ཏེ་འབྱུང་བ་དང་། མོ་རྟེག་གིས་བསྐྱེད་པ་
 སྟགས་མ་གུས་པ་དང་བརྒྱས་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་ནས་མ་གོར་བར་བྱ། དགོ་
 འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་གྲོགས་
 ངན་དང་མི་འགྲོགས་གིང་། རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པ་ཡན་ཆད་
 ལའང་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། དགོ་འདུན་ནང་ཐན་རྩལ་ལ་ངེད་ཆོ་དང་ཁྱེད་ཆོ་ཞེས་
 རིས་སུ་གཅོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ནས་མི་བྱ་ཁིང་། ལྷན་པ་སེར་པོ་རེ་འགོམ་པའི་སར་
 ཡོད་པ་ཡང་མི་འགོམ་པར་བསྐྱགས་ནས་ས་གཅོད་སར་སྐྱལ་བ་འབྲེམ་རིན་པོ་
 ཆེའི་ཕྱག་ལེན་ལྷར་བསྐྱབ་པོ། །གཞན་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་
 དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་སུ་དྲན་པས་མོས་གུས་ཆེན་པོས་སྐྱབས་འགོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 བྱ། བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་དྲན་པས་དུས་རྟག་དུ་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་
 ཁིང་། བཟའ་བ་དང་བཅའ་བའི་ལུད་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པ་མ་ཆག་པར་བྱའོ། །ད་

ལྷ་ར་རང་ཅག་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་དམན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲེ་དཀའ་ཞིང་། ཅུང་
 ཟད་དེ་སྒྲེས་ན་ཡང་དགེ་སྦྱར་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་མཐར་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
 བས། དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་མཆོད་ཅིང་སྤྱིར་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་
 པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། ཞིང་གི་མཆོག་ལ་ཐ་མལ་པའི་ཞིང་གི་
 མཐོང་ཅམ་ཡང་མེད་པ་འདི་འོ་སྒོལ་སྤངས་བཟང་བར་མི་འདུག་པས་དཀོན་
 མཆོག་མཆོད་པ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷ་ར་བྱས་ན་ཞིང་
 དམ་པ་ལ་དགེ་ཅུ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ལས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིའི་མཐུ་རེ་
 རྒྱས་སུ་འགྲོ་བས། མཉན་ན་ཆོག་མི་ཟེན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ། །བསྒྲུམས་ན་
 རྒྱད་ལ་མི་སྒྲེ་བའི་སྒྲིའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བའི་དུས་སུ་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་
 མན་ངག་ཡིན་གསུང་བ་ལྷ་ར་རོ། །རང་ཉིད་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་ཅིང་སྐྱབས་
 སུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་ཅི་རུས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མཆོད་པ་སོགས་ལ་སེམས་བརྟེ་བས་འགོད་ཅི་ཐུབ་བྱ། ལྱ་
 བ་གང་བྱེད་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེར་གསོལ་བ་བདེ་ནས་བྱེད་ཅིང་། རྗེ་
 བཟང་ངན་ཅི་ལྟར་ཡང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེར་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་
 པ་མ་གཏོགས་པོན་ཆོག་སོགས་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མི་བྱ། སྐྱབས་འགྲོའི་ཡན་ཡོན་
 རྣམས་དྲན་ནས་ཉིན་ལམ་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་མ་ཆགས་པར་
 བྱ། དེ་ལྷ་ར་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་
 པའི་སྒྲོར་རྒྱུད་དེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྲོ་ལ། སྐྱབས་
 འགྲོ་དེ་འདྲ་ཞིག་མེད་ན་ནི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོར་
 མི་རྒྱུད་དེ། ཐོས་པ་ཆེ་སྟེ་སྟེ་སྒྲོད་གསུམ་ག་འདོན་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་

པར་བྱ། ཆོས་མི་གནས་པའི་མྱེད་འདས་མུར་དུ་རྒྱུད་ལ་མཛོན་དུ་བྱ། དགོ་འདུན་
 ས་བརྩའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱ། གོ་འཕང་
 མཚོག་དེ་འདྲ་ཞིག་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་
 རྒྱལ་ས་སུ་བརྒྱུད་སྟེ། རྒྱལ་ས་འགྲོའི་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་
 པར་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱལ་པར་སྐྱེ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་པ་ཤུགས་དྲག་དུ་གདབ་པོ། །གསུམ་པ་ལས་
 འབྲས་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བསམས་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྒྲོལ་པ་
 ལ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྤྱི་པོར་སྐྱེ་མ་ལྟ་སྒྲོལ་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་དལ་པའི་རྟེན་འདི་མུར་དུ་འཛིག་ཅིང་། གི་བའི་འོག་དུ་གར་སྟེ་ལ་རང་
 དཔའ་མེད་པས་རན་སོང་གསུམ་དུ་སྟེས་ན་ལྟག་བཅུལ་བཅོད་སྤྲགས་མེད་པ་མྱོང་
 དགོས་རྒྱལ་བསམས་པས་འཛིགས་སྤྲག་ནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་རྒྱལ་ས་སུ་
 མོང་པ་ན་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱིས་རི་ལྟར་སྐྱོབ་སྒྲུལ་ན། སངས་རྒྱས་ནི་རྒྱལ་ས་
 སྟོན་པ་དང་། དགོ་འདུན་ནི་རྒྱལ་ས་ལྷུང་པའི་བྱོགས་ཡིན་ལ། རྒྱལ་ས་དངོས་ནི་
 ཆོས་དགོན་མཚོག་སྟེ། སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་དགོན་མཚོག་
 དེ་ཐོབ་པ་ན་འཛིགས་པ་དང་ཡང་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་པར་འགྱུར་རོ། །སྤང་
 རྟོགས་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་དགོན་མཚོག་དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་
 བྱོགས་རེ་ཅམ་སྤྱོད་པའི་སྤངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བྱོགས་རེ་ཅམ་སྐྱེད་པའི་རྟོགས་
 པ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱེད་བཞུགས་པར་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་གྱི། རིམ་གྱིས་མ་
 བསྐྱེད་པར་གྲོ་བུར་དུ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་རང་རེ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱལ་ས་བཅོལ་ནས་དེའི་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་

བྱ་བའི་ཆོས་ནི་ལས་དཀར་ནག་དང་དེ་ལས་འབྲས་ལྟ་བུར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་
 རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་ནི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་གཤམ་པར་བྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་
 བསྐྱེད་ནས་སྤང་བྱུང་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་ལས་འབྲས་
 ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་སྐྱེད་པ་ལ། ལས་ངེས་པ་དང་། ལས་འཕེལ་ཆེ་
 བ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྱད་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་བཞིའི་
 རྩོམ་པས་མ་དགོས་པར་གསུང་། དེ་ལ་ལས་ངེས་པ་བསམ་ཚུལ་ནི། རྒྱ་དགེ་བ་
 སྤྱད་པ་ལས་འབྲས་ལྟ་བུ་བདེ་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་ཞིང་། དགེ་བ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལྟར་
 བ་གནས་མེད། རྒྱ་མི་དགེ་བ་སྤྱད་པ་ལས་འབྲས་ལྟ་བུ་ག་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་
 ཞིང་། མི་དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་གནས་མེད་པར་ངེས་ནས་སྤྲུག་པ་ཕྱ་ཞིང་
 བྱ་བ་ནས་སྐྱོང་། དགེ་བ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་ནས་རྒྱལ་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ལས་ངེས་པའི་
 ཚུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲངས་པ་ནི་གིན་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ལས་ངེས་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་ངེས་
 པ་འདྲིངས་ན་ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ངེས་པ་འབད་མེད་
 དུ་སྐྱེ་ལ། འདི་ལ་ངེས་པ་རྣམ་དག་ཅིག་མ་འདྲིངས་ན་ཡོན་ཏན་གོང་མ་གཞན་
 གང་ཡང་སྐྱེ་ཐབས་མེད་དོ། །ལས་ངེས་པའི་ཚུལ་དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱུད་སྤྱིར་དུ་སྤྱར་
 ནས་བསམ་དགོས་པར་གསུངས་པས། ད་ལྟ་རང་ཅག་ལ་ཆོར་བ་སེལ་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཐ་ན་ཆོ་བའི་དུས་སུ་རྒྱུད་བསེལ་བ་ལངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བདེ་བའི་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་ཟད་སྐྱེས་པ་ཡན་ཆད། བདེ་བ་རི་སྟེད་ཅིག་འབྱུང་བ་ཐམས་
 ཅད་ཆེ་རབས་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་དགེ་བའི་ལས་གིག་བསགས་པའི་མཐུ་ཁོ་ན་ལས་
 འབྱུང་གི། །མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་གནས་མེད་ཅིང་། རྒྱ་མེད་དང་
 མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་འབྱུང་བའང་གནས་མེད་པར་གསུངས་ལ། ཆོར་བ་

གདུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐུག་མགོ་བོ་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་ན་བ་ཡན་
 ཆད། སྤྲུག་བསྐྱེད་རི་སྟེང་ཅིག་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཆེ་རབས་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་
 མི་དགེ་བའི་ལས་རེ་བསགས་པའི་མཐུ་ཁོན་ལས་འབྱུང་གི། དགེ་བའི་ལས་ལས་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་གནས་མེད་ཅིང་། རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་
 ལས་འབྱུང་བའང་མི་སྲིད་པར་གསུང་པས། འཁོར་བའི་གནས་ན་བདེ་བ་དང་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་དགེ་མི་དགེའི་མཐུ་ཁོན་ལས་
 རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཁོལ་བར་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་ལས་འབྲས་རེས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་
 འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་རེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པར་བྱ། དེ་ལྟར་བུའི་ལས་འབྲས་ལ་
 ཡིད་ཆེས་པ་འདི་མེད་ན་ཡོན་ཏན་གོང་མ་རྣམས་སྟེ་ས་མེད་དེ། ལས་འབྲས་ལ་
 ཡིད་མ་ཆེས་ན་ཆེ་ཕྱི་མ་དུན་པ་མི་འོང་། འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 ལ་མི་འཛིགས། ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་སྟེ་བ་མི་ཡོང་བས་བཤེས་གཉེར་བསྟེན་རྒྱལ་
 རྣམ་དག་ཅིག་ཡོང་ས་མེད་ལ། ལས་འདི་བྱས་པས་རྣམ་སྟོན་འདི་འབྱུང་ཞེས་
 རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ན་རྒྱབས་འགོ་རྣམས་དག་ག་ལ་འོང་།
 རྒྱབས་འགོ་མ་བྱུང་ན་སྟོམ་པ་གང་ཡང་སྟེ་བའི་གཞི་མེད་དེ། དགེ་བསྟོན་གྱི་སྟོམ་
 པ་ཞིག་ལེན་ན་ཡང་རྒྱབས་འགོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ལེན་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་
 དགེ་རྒྱལ་དགེ་སྟོང་རྣམས་ལའང་དེ་དང་འདྲ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོམ་པ་ཡང་
 རྒྱབས་འགོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ལེན་དགོས་ཤིང་། སྤྲུག་གྱི་སྟོམ་པ་ཡང་རྒྱབས་
 འགོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ལེན་དགོས་སོ། །ད་ལྟ་ཆོས་རྒྱས་རྒྱུང་དུ་བཅོམ་གྱི་བསམ་
 པ་ལ། རྒྱབས་འགོ་ནི་ཐོག་མར་རྩུང་ཟད་རེ་བྱས་པས་ཆོག་པ་སྟོན་འགོ་ཅམ་ཞིག་
 ཡིན་སྟམ་པ་འོང་སྟེ། རྒྱབས་འགོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྟོར་འདི་དག་ནི་མདོ་སྤྲུག་

གང་གི་སྒྲོར་འཇུག་ཀྱང་མེད་དུ་མི་རུང་བ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པར་མདོ་རྒྱད་དགོངས་འབྱེལ་དང་བཅས་པ་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་
 གསུངས་སོ། །ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་གིང་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་
 འདི་མེད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གོང་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྒྲོམ་ཡང་སྒྲོམ་པ་ཅམ་
 དུ་ཟད་དེ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཞིག་
 མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོར་མི་རྒྱུད། དེར་མ་རྒྱུད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོར་ཡང་མ་
 རྒྱུད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་གནས་
 མེད་ཅིང་མི་སྤྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་དང་བསྐྱེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོར་
 རྒྱུད་པའང་གིན་དུ་དཀའ་བར་སྒྲུང་དོ། །ད་ལྟ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་གིང་ན་ཆེན་
 པོའི་གཞུང་ལ་མ་སྐྱབས་པའི་གྲོ་རྒྱུང་འགའ་ཞིག་གི་རྟོག་པ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་
 ཡིད་མི་ཆེས་པ་སུ་ཡོད། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་ཆོས་བྱས་པ་ཡིན་མེད་
 ལྟམ་པ་འོང་སྟེ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་ད་ལྟའི་སྤྱིད་ངན་འདི་འདྲ་མིན་པ་
 ཞིག་འོང་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དུག་ཟོས་ན་ལུས་སྟོག་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་
 པར་ཡིད་ཆེས་ནས་དུག་ཟ་བ་སུ་ཡང་མི་ཡོང་ཞིང་། དུག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་
 བྱུང་ཡང་ཟས་ཀྱི་ཉེ་ལམོར་དུའང་མི་འཇོག་པར་རྒྱང་རིང་དུ་འཕེན། དུག་གི་
 གཡའ་ཅམ་ཡང་ཟས་ལ་འབྲེས་དོགས་ནས་རྟོག་ཞིབ་ཇི་ཅམ་ཞིག་བྱེད། དེ་བཞིན་
 དུ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ན་ནི་ཕྱི་མ་དམུལ་བའི་མེ་ནང་དུ་ལྷུང་དོགས་ནས་
 ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ངན་པ་གང་ལའང་སྟོག་དང་བསྟོས་ཏེ་བསྐྱུང་།
 ཐ་ན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་རྣམས་ལའང་དགོ་བའི་བཤེས་གཞིན་མཁས་པ་ལ་བྱར་རུང་མི་

རུང་དྲིས་ནས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཚམ་ཚོམ་དུ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པ་ཞིག་འོང་
 དགོས་ཀྱི་ལ། ད་ལྟ་རང་རེ་ཚོའི་སྒྲ་མས་ལས་འབྲས་གྱི་ཚོས་ཇི་ཅམ་ཞིག་བཤད།
 རང་གི་ཁ་ནས་ཀྱང་ལས་འབྲས་སྟོན་པའི་ཚོས་ཇི་ཅམ་ཞིག་འདོན། ལས་འབྲས་
 སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཇི་ཅམ་ཞིག་བསྐྱགས་ཀྱང་། སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟོན་རན་ལ་
 འཛེམ་པའི་སྟོ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ལུས་གྱི་སྟོན་པ་འདུལ་བ་དང་མ་མཐུན་པ་
 ཤ་སྟག་བྱེད་པ་ལ་ཡི་མིང་། དག་ནས་རྩུན་སྒྲ་མ་ཚོག་རྩུབ་དག་འབྲལ་སྒྲ་ཚོགས་
 པ་སྒྲ་བ་ལ་ཡིང་བ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མ་ཟད། གཞན་གྱི་སྟོང་བསྐྱེག་པའི་
 ཚོག་རྩུབ་སྒྲ་མོད་པ་ལ་མོ་ཚོད་པར་རྫོམ། དག་འབྲལ་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲ་བ་ལ་གདམ་
 བཟང་བར་རྫོམ། གཞན་ལ་བརྟུང་སེམས་དང་གཞོད་སེམས་ཀྱིས་དུས་འདུལ་བ་
 ལ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བར་རྫོམ། མདོར་ན་སྒྲ་མས་བྱར་མི་རུང་གསུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
 འཇུག་པ་ལ་ཡིང་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་འདི་ནང་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོན་འཇུག་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་ལུག་
 བསྐྱལ་འབྱུང་། །འདི་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་ཞེས། །ཉིན་མཚན་རྟག་དུ་བདག་
 གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་
 ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོ་
 ལུས་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དགོས་པས། མདོ་སྟེ་དུན་པ་ཉེར་བཞག་དང་མཛདས་
 སྟུན་དང་། ལས་བརྒྱུ་པ་དང་། རྟོགས་བརྟེན་བརྒྱུ་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་གི་རྒྱུད་
 སྟེང་སྟགས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་བཞུས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཅི་རྟེན་བྱུང་། །
 རྒྱལ་འདི་ལ་སྟོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་བཞོས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་
 བྱ་སྟེ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། རོ་བོ་པ་སྟོང་ཁམ་ཆེད་མི་རུང་རྟེན་

འབྲེལ་འདི་ཕྱ་གསུང་། དགོ་བཤེས་དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། ལས་འབྲས་དང་མི་
 ཏྲག་པ་ལ་ཉ་མའི་ཚས་སུ་མཐོང་ནས་ཉན་པ་པོས་ཉན་པ་ན་མེད་བཤད་པ་པོས་
 བཤད་ཅིན་མེད་པར་བྱེད་དེ། མཁས་པ་ཡང་དེ་མ་རེད་རྟགས་གསུང་། སྤྱི་མུ་པ་
 ལ་སྤྱང་ཐང་པས་གདམས་དག་ཞུས་པས། སྤྱོད་སྤྱིང་གི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚིག་
 གཅིག་བརྟོན་ནས། རྩོ་བོ་ལས་འབྲས་མེམས་པ་འདི་རང་མན་དག་ཡིན་སྟེ་མ་པ་
 ཡིན་གསུང་། ཡང་དགོ་བཤེས་པོ་ཏྲོ་བའི་ཞལ་ནས། མས་མཁའ་ལ་ལྟེས་
 བལྟགས་པ་ལ་རོ་མྱོང་རྒྱ་མི་ཡོང་། ལས་འབྲས་མ་བསམ་པས་ཚས་ཀྱི་རོ་མི་མྱོང་།
 བྱིས་པ་བརྟམ་མ་བྱད་པ་ཁྲིམ་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་གཅིག་ཕུར་བཞག་ན་ཕྱི་བ་
 བཅོས་པ་འབྲུ་བ་ཞིག་འོང་། ལུ་ཅག་ཚོས་ཀྱི་བརྟམ་མ་བྱད་པ་ཡང་དཔྱལ་བའི་མེས་
 བསྟེག་གསུང་། སུ་རྒྱུང་བ་ལ་ཁམ་པ་ལུང་པས་དགོ་བཤེས་པ་ནི་ལས་འབྲས་ཁོ་
 ཅ་གལ་ཆེ་བར་གསུང་བ་ལ། ད་ལྟ་བཤད་པ་དང་ཉན་པ་དང་སྒྲེམ་ཅིན་མེད་པར་
 བྱེད་དེ། འདི་ཁོ་ན་ཉ་མས་སུ་སྤྱང་དགའ་འམ་སྟེ་མ་གསུངས་པས། སུ་རྒྱུང་བ་ཡང་
 དེ་ཅུག་ལགས་གསུང་། ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས། ལས་འབྲས་ལ་མ་བྱད་བར་ཚོས་
 མཐོ་མཐོ་ལ་དགའ་བ་ནི་འབྲུག་པའི་སྤྱིང་དུ་མཁའ་བཅིགས་པ་དང་འབྲུག་གསུང་།
 དགོ་བཤེས་སུ་རྒྱུང་བའི་ཞལ་ནས། དཀི་གདུགས་ཀྱི་བྱག་ནས་ཆས་ཁར་མཛད་ས་
 སྤྱན་ལ་ཁ་ལྟན་སོང་གསུང་རོ། །དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་རེས་པ་ཅན་ལ་ཡིད་ཆེས་
 བསྐྱེད་ནས། ལས་འཕེལ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་བསམ་པ་ནི། དགོ་བ་རྒྱུང་དུ་ལས་འབྲས་
 སུ་བདེ་བ་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་། མི་དགོ་བ་རྒྱུང་དུ་ལས་འབྲས་སུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གིན་
 ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་མང་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡང་ཡང་
 བསམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་བྱད་པའི་རྒྱལ་བསམ་པ་

དག་རབ་སྐྱེས་ན། །དང་སྤོང་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རྫོག་གསུམ་གྱི་རྫོག་ནས་བྱས་པ་གསུམ་དུ་འདུལ། རྫོག་གསུམ་ལ་
 དུན་པ་ཉི་པར་བཞག་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟགས་ཏེ་སྤྲིག་པ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་ནས་
 རྫོང་། དགོ་བ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྟོག་གའི་
 རིགས་པ་ལྟར་སྤང་གིས་དབྱང་ནས། འདི་ལྟར་འབྱུང་འདི་ལྟར་མི་འབྱུང་ཞེས་
 རང་བཞོས་ཐག་གཅད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྫོག་འདི་གིན་དུ་ལྟོག་གྱུར་
 ཡིན་པས། རྒྱལ་བ་ཉག་གཅིག་གི་ཐུགས་ཀྱི་རྫོད་ལུལ་ཡིན་ལ། དག་བརྩོན་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
 གྲང་རྒྱལ་བའི་བག་འལ་མ་བཞོས་པར་ཐག་གཅད་པར་མི་རྣམས་པར་གསུངས་ན་
 རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་མོའུ་འགལ་
 སྟོགས་དག་བརྩོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་དོན་
 ལས་བརྩམས་ཏེ་གསུངས་ན་ཐོགས་པ་མེད་པར་གསུང་རྒྱས་གྲང་། འདུལ་བའི་
 བཅས་མཆོམས་ཀྱི་ཐད་དུ་སྟོན་པ་ཉིད་ལ་ཞུས་ནས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་བཅས་
 མཆོམས་སྤྲ་མོ་ཞིག་གྲང་རང་དགར་ཐག་གཅད་མི་རྣམས་པར་གསུང་། དེའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡང་བཅས་པ་འདི་བསྐྱེད་ན་ཐམ་ཡོན་འདི་ཡོད་དང་། འདི་ལས་འགལ་
 ན་ཉེས་དམིགས་འདི་ཡོད་ཀྱི་ལས་འབྲས་སྤྲ་མོ་དེ་རྒྱལ་བ་ཉག་གཅིག་གིས་
 མཐེན་པ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་པས་ཡིན་
 འོ། །འདུལ་བའི་འགོར་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་ཀྱི་ལོ་
 རྫོག་རྣམས་ཀྱིས་བགས་བཅད་མཛད་པ་དེ་ཡང་དོན་དེ་འདྲལ་དགོངས་པ་ཡིན་
 གསུང་། དེས་ན་ཉིད་དེ་འཛིན་རྒྱལ་བོ་ལས། རྒྱ་བ་སྤྲར་མར་བཅས་པ་གནས་

ལྟར་ཞིང་། རི་དང་གོང་དུ་བཅས་པའི་ས་ཞིག་ལ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་
གཞན་གྱར་གྱང་། ཁྱོད་ནི་མི་བདེན་པ་ཡི་ཚོག་མི་གསུང་། ཞེས་དང་། ཚད་མ་
རྣམ་འགྲེལ་ལས། འབྲས་མེད་ཕྱིར་ན་རྩུ་མི་གསུང་། ཞེས་སོགས་རྒྱལ་བའི་
བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་བྱབ་པའི་བཀའ་རྣམ་ཡང་བསྐྱབ་མེད་
པར་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོ་གསུམ་
ལ་དུན་པ་ཉི་པར་བཞག་སྟེ་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་ལ་སྒྲེས་ལུང་རྩལ་ཅི་ཡོད་གིས་
འབད། དབུ་ལ་གོས་ནའང་ཉེས་དམིགས་དུན་པར་བྱས་ཏེ་འབྲལ་འབྲལ་དུ་
བཞགས་སྟེ་མ་གྱིས་དག་པར་བྱ། ཉེས་པ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་གང་འབྱུང་ཉི་
བ་རྣམས་ལ་དུན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ག་ལ་ཆེད། རྟེན་ལྗོངས་མས་ལས་འབྲས་ལ་
ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་ཅི་སྟེ་བྱ། དེས་པ་རྩུང་ཟད་རེ་རྟེད་པ་ན་མ་གཞན་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱང་འདི་ལྟ་ལུང་ལས་འབྲས་གྱི་རྩལ་མ་ཤེས་པས་འཁོར་བ་ན་ལྷག་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་སྟོང་རྩེ་དག་ཏུ་བསྒྲོམ། སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་ལྷག་བསྐྱེད་
ལས་སྒྲོལ་བ་ལ་རང་ཉིད་ལས་རན་པའི་དབང་དུ་སོང་ན་གཞན་ཇི་ལྟར་སྒྲོལ་རུས།
དེས་ན་བདག་གིས་སྤྲིག་པ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་ནས་སྤང་དགེ་བ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་ནས་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། རྟག་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་
གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་བདག་གིས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོམ་པ་
ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་པར་བྱའོ། རྟེན་ལྗོངས་བྱེད་རུས་པར་སྤྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་གདབ་བོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་དུ་རྟེན་ལྗོངས་བྱེད་པ་ནི་སྤྲ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་
པ་ཐུན་མཚམས་སུ་རྟེན་ལྗོངས་བྱེད་པའི་རྩལ་ནི། ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་ལས་འབྲས་གྱི་

ནུམ་གཞག་སྟོན་པའི་དགའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སྤྱི་དང་། ཟུང་པར་
མཛེངས་སྟུན་ལས་བརྒྱ་པ་རྟོགས་བརྟེན་བརྒྱ་པ་འདུལ་བ་ལུང་གི་རྒྱུད་སྟེང་
ནུམས་ཞིབ་དུ་བལྟ་ཞིང་། དེ་དག་གྲང་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྦྱོར་པའི་ཤོགས་སུ་
འཁྱེར་ཤེས་པ་ཞིག་བྱ། དབང་པོའི་སྒོ་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ནུམས་ནི་སྤར་
བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་འཁོར་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྒོམ་
པ་ལ་བསྐལ་བ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་
རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་སྦྱོར་དངོས་མ་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་
པའི་ཆོས་དུག་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། སྤྱི་པོར་སྤྲུལ་ཕྱ་
སྒོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྟེན་པར་
དགའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བའི་རྟེན་འདི་ལྟར་དུ་འཛིག་ཅིང་། ཤི་ནས་གར་སྦྱེལ་
རང་དབང་མེད་ལ་རན་སོང་དུ་སྦྱེས་ན་སྟུག་བསྐལ་བ་མཐོང་གྲགས་མེད་པའི་རྩལ་
བསམས་པས་འཛིགས་ཤིང་སྟུག་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་
སྦྱབས་སུ་སོང་ཞིང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་པའི་དགའ་ལྟར་
ལས་དག་ཕྱིག་གི་སྤར་སྤར་ལ་འབད་ན་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ནུམ་པར་དག་པ་ཞིག་
ཐོབ་དེས་གྲང་། ད་དུང་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་ཞིང་། འཁོར་བར་སྦྱེས་ཕྱིན་ཆད་
སྟུག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཏེ། འཁོར་པའི་ནང་ནས་མཐོ་བ་བདེ་
འགྲོའི་རྟེན་ཡིན་ལ། དེར་སྦྱེ་བ་ཞིག་སྤངས་ཕྱིན་སྟུག་བསྐལ་ལས་མ་འདས་པ་ནི།
དབེར་ན་མི་ནག་ཅན་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་བྲིམས་རར་བརྒྱང་ནས་བཅིང་བ་དང་བརྟེག་
པ་དང་ལུག་གིས་བཞུས་པ་དང་མཚོན་གྱིས་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་

ནས་གཞི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན། ལུས་མེད་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་
 སྒྲོ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྒྲེ་བ་བྱུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྲང་འདྲེན་པར་བྱེད་དེ། ས་མའི་ཁྱ་བྱག་ཆོགས་པའི་ག་རུས་དོས་བཅས་འདི་ལ་
 འདི་ལུས་ཞེས་སྒྲོངས་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་དང་
 ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་
 གིས་ལས་ངན་བསགས། དེའི་མཐུས་སྒྲར་ཡང་སྟག་བསྟེན་ཁོ་རྩྱུང་བར་འགྱུར་
 ཞིང་། སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞག་པས་ཉོན་མོངས་རྣམས་གྲང་
 རི་རྒྱས་སུ་སོང་སྟེ། འཁོར་བའི་མཐའ་མི་མངོན་པར་སྟག་བསྟེན་འབབ་ཞིག་སྒྱུང་
 བ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་པས། འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་སྟག་བསྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡིན་
 བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲེ་བ་བྱུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་ནད་རྣམ་
 པ་མང་བོ་འབྱུང་། ནད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟག་བསྟེན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲིད་
 པ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྱུར་བ་ལྟར་དང་། ལུས་དེ་ཡང་སྤྲད་ཅིག་སྤྲད་ཅིག་གིས་འབྱིབ་
 ཅིང་ན་བས་ནོན་ནས་ལུས་ཀྱི་མདངས་ཉམས་པ་དང་། མགོ་བོའི་སྒྲ་བྱི་ཞིང་
 དཀར་བ་དང་། སྒྲ་ན་ཕྱི་བཅིང་འགོ་ན་འབྱུང་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་སོགས་འདོད་
 ཡོན་ལ་སྒྲིད་མི་རུས་ཤིང་། ཀུན་གྱིས་བརྟན་པའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་སོགས་ལུས་
 དང་སེམས་ཀྱི་སྟག་བསྟེན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་རྣམས་ཡང་ཡང་
 བསམས་ལ། བདག་གྲང་འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་སོ་སྒྲམ་དུ་ཡིད་
 འབྱུང་དག་ཏུ་བསྒྲོམ། ལུས་དེ་ཡང་ཡུན་རིང་མི་གནས་པར་སྒྱུར་དུ་འཛི་བ་དང་།
 འཛི་བའི་ཆོ་ཕྱིག་སྟག་གདམ་ངན་ཐམས་ཅད་བྱུང་དུ་བསད་དེ་མེར་སྐྱས་བསགས་
 པའི་ཡོངས་སྒྲིད་ཐམས་ཅད་འབྲལ་དགོས་པ་དང་། གཉེན་དང་ཉེ་དུ་ཞེས་རྣམ་པ་

ཀུན་ནས་ཆགས་ཞེན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲལ་དགོས་པ་དང་། ཐུན་རང་གི་
 ལུས་ཀྱང་པོར་ནས་ག་ཤེད་དུ་དབང་མེད་འབྱུང་དགོས་པ་སོགས་སྟག་བསྟེན་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་དགོས་པ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་སྟོ་བ་བསྟེན་པར་
 བྱུང་། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། ཀ་དང་ན་བས་བཅོས་པའི་འགོ་ལྟོས་ལ། །
 སྟག་བསྟེན་ལས་ནི་འབྱུང་བ་ལྷུར་ཤོད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཉམས་
 ལ་དཔགས་དེ་མ་ཀན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྟེ་ཀ་ན་འཆིའི་སྟག་བསྟེན་གྱིས་
 གཟིར་བའི་རྒྱལ་བསམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་ལྷགས་དྲག་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་།
 མ་ཀན་ཉམ་ཐག་འདི་རྣམས་སྟེ་ཀ་ན་འཆིའི་སྟག་བསྟེན་ལས་ལྷུར་དུ་བསྟེན་པའི་
 རྩིར་བདག་གིས་མངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྩིར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟོ་སྟངས་བར་བྱུང་། །དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་པར་བྲམ་མ་ལྷས་བྱིན་
 གྱིས་བསྟེན་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་ལྷགས་དྲག་ཏུ་གདབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 གཞེན་སྟག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟག་བསྟེན་ལ། དག་མི་སྟག་པ་དང་ཐུད་པའི་སྟག་
 བསྟེན་ལ། འདྲོད་པའི་དངོས་པོ་བཅོལ་ཀྱང་མ་རྟེན་པའི་སྟག་བསྟེན་ལ། མདོར་ན་ཉེ་
 བར་ལེན་པའི་ཐུང་པོ་ལྷ་པོ་སྟག་བསྟེན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱལ་རྣམས་
 ཀྱང་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་འཁོར་བ་ལ་སྟོ་བ་བསྟེན། མ་ཀན་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཀྱང་སྟག་བསྟེན་དེ་དག་གིས་མནར་བའི་རྒྱལ་བསམས་ལ། མ་ཀན་ཉམ་ཐག་
 འདི་རྣམས་ལྷུར་དུ་བསྟེན་པའི་རྩིར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟོ་སྟངས་བར་
 བྱུང་། །དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་པར་བྲམ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བསྟེན་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་
 བ་ལྷགས་དྲག་ཏུ་གདབ་པོ། །དེ་ལྟར་སྟེ་བ་དང་། ན་བ་དང་། ཀ་བ་དང་། འཆི་བ་
 དང་། གཞེན་སྟག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དག་མི་སྟག་པ་དང་ཐུད་པ་དང་། འདྲོད་

པའི་དངོས་པོ་བཅུ་ལ་གྲང་མ་རྟེན་པ་དང་། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་
 ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཏེ། ལམོར་བའི་ལྷག་བསྐྱེད་རྣམས་ལྷག་བསྐྱེད་
 བརྒྱན་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསགས་ཏེ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་ཕྱིར་བ་ཅི་ཐོན་བྱའོ། །ཡང་
 ལམོར་བའི་ལྷག་བསྐྱེད་རྣམས་ངེས་པ་མེད་པའི་ལྷག་བསྐྱེད་། རོམས་པ་མེད་པའི་
 ལྷག་བསྐྱེད་། ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བའི་ལྷག་བསྐྱེད་། ཡང་དང་ཡང་དུ་
 ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་བའི་ལྷག་བསྐྱེད་། ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོང་མཚན་དུ་འགྱུར་བའི་
 ལྷག་བསྐྱེད་། གྲགས་མེད་པར་འབྱུང་དགོས་པའི་ལྷག་བསྐྱེད་དུག་དུ་བསྐྱེད་ནས་
 གྲང་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལམོར་བ་
 འདིར་ལམོར་ཏེ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་རང་གི་པ་མ་དང་སྤྱལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་
 གཅིས་ཤིང་ཡིད་ལ་གཅགས་པའི་གཉེན་བཤེས་ལྷ་བཟུང་བ་རྣམས་ཆེ་རབས་
 གཞན་དུ་པམ་རྒྱུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དང་གསོད་པ་སོགས་གནོད་
 པ་སྤྱོད་ཆོགས་བྱེད་པའི་དགྲའི་དྲངས་མར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་
 གནོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་དེ་རྣམས་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རང་གི་སྤྱལ་སོགས་པའི་
 གཉེན་བཤེས་ལྷ་སྒྱུར་ཏེ་ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་ཡོ་བྱད་ཅི་རྟེན་དེ་ལ་སྤྱོད་
 པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་གཉེན་དུ་བཟུང་བ་དེ་རྣམས་ཆེ་རབས་ཕྱི་མ་གཞན་དུ་དགྲ་
 མི་བཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་འདི་ཡང་ཆེ་སྟོང་གྱི་དགྲ་ཆེ་སྟོང་གྱི་གཉེན་དུ་
 འགྱུར་ཞིང་ཆེ་སྟོང་གྱི་གཉེན་ཆེ་སྟོང་ལ་དགྲར་འགྱུར་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཉི་མ་
 རེ་རེ་དང་སྒྲན་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་དགྲ་གཉེན་འགྱུར་ནས་འགོ་བས། ལམོར་བའི་
 ཆོས་ལ་སློ་གདང་བྱས་གང་ཡང་མེད་པར་བལྟས་ལ་ངེས་འབྱུང་སྒྲོ་ཤེས་བསྐྱེད་
 ཅིང་། གདན་དུ་སློ་གདང་བྱེད་པ་ནི་དཔལ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་ནང་

ནས་ཀྱང་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
 མི་བསྐྱེད་པར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བུའི་རུལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་ན། དེམས་པ་
 མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་དེ་སེམས་
 ཅན་རེ་རེས་རང་གི་མ་བྱས་དེ་དེའི་རུ་ཞོ་འབྱུངས་པ་བསགས་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་
 རྒྱལ་ས་མང་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་སྤྱོད་གསུམ་འདིར་ཡང་ག་ལ་ཤོང་། དེ་བཞིན་དུ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་དེ་རུ་ཞོ་དེ་སྤྱོད་ཅིག་
 འབྱུངས་ཀྱང་དེམས་པ་དང་ཆོམ་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་འདིར་
 ཟས་ཟོས་པ་དང་གོས་བྱོན་པ་སོགས་རེ་རེ་ནས་ནམ་མཁའ་མི་ཤོང་བ་ཞིག་
 འོངས་སྤྱད་ཀྱང་དེམས་པ་དང་ཆོམ་པ་མ་བྱུང་། མདོར་ན་འཁོར་བའི་སྤྱན་རྒྱལ་
 དང་འཁོར་བའི་གནས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འདི་མ་སྤྱོད་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་ཆོམ་པ་མེད་པར་
 མ་ཟད། མཛེ་ཅན་སྤྱིན་བུས་ཉེན་པ་མེ་ལ་བསྐྱོ་བ་དང་། གཡན་པ་སྤྲུག་པ་དང་།
 རྒྱུ་པས་གདུངས་པ་རྒྱ་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་དེ་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཟད་མེད་སྤྱོད་བའི་རྒྱལ་འདི་ལ་དེས་འབྱུང་སྟོང་གས་དྲག་ཏུ་བསྦྱེད་ཅིང་།
 དེམས་པ་དང་ཆོམ་པར་འགྱུར་བ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཁོན་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་
 ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རང་དང་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོམ་
 པར་བྱེད་པའི་བདུན་ཕྱེད་མཚོག་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་
 པ་ལ་རྣམ་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དོ། །སྤྱན་རྒྱའི་ཞལ་ནས། རྩོམ་སྤྱོད་པ། ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་ཅི་འདྲའི་ལུས་ཤིག་སྤྱང་པ་ལ། ད་རེས་བཞིན་དུ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་
 བྱེད་མ་སྤྱོད་བས་འབྱུང་དགོས་གསུང་། ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བའི་སྤྲུག་

བསྐྱེད་མི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་དེ་ལས་དབང་གིས་ལུས་
འདི་མ་གྲངས་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་དོན་མེད་རྒྱུ་ཚོས་གཞུག་ཏུ་སོང་ནས་ཡང་དང་
ཡང་དུ་དོར་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུས་རེ་གྲངས་ཀྱང་སྟག་བསྐྱེད་གི་ཐུང་པོ་ལ་ཟད་
བ་མེད་པའི་རང་རྒྱལ་འདི་བསམས་ངེས་འབྱུང་སྟེ་གསུམ་བསྐྱེད་ཅིང་། ད་རེས་དལ་
འབྱོར་གི་དེན་བཟང་པོ་ལན་ཅིག་རྟེན་པ་འདི་རྒྱུ་ཚོས་སུ་མི་གཏང་བར་རང་དང་
པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གི་སྟག་བསྐྱེད་གི་ཐུང་པོའི་རྒྱན་བཅད་དེ་གཏན་གི་
བདེ་བ་བསྐྱབ་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོམ་པ་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་འབད་
བར་བྱའོ། །པོ་དྲོ་བའི་ཞལ་ནས། ལྷར་དེ་ཅུམ་ཞིག་འབྱུངས་པ་ལ་རང་ལོག་མ་
ཐུང་ཅན། ད་ཡང་རང་ལོག་མི་འོང་བས་ལྷོག་དགོས། ལྷོག་པའི་དུས་ཀྱང་ད་རེས་
དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ཡིན་གསུང་ངོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་
སྟོར་བའི་སྟག་བསྐྱེད་མི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་འདིར་
སྟེ་བ་གྲངས་པའི་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་། རང་གི་ཆེ་འདིའི་མ་ནས་དེའི་མ་དང་།
དེའི་ཡང་མ་ལ་སོགས་པ་མ་རིམ་པར་བརྒྱད་པའི་མཐའ་ཡང་མི་མངོན་པར་
འཁོར་བའི་རྒྱན་དབག་གིས་མི་ལང་བ་བཟོད་དཀའ་བའི་སྟག་བསྐྱེད་སྟོང་གིས་
གཟིར་བ། གནོད་པ་དུ་མས་གང་བའི་འཁོར་བའི་འབྲུག་དགོན་པ་ཆེན་པོར་ཆོ་
རྒྱུན་བཞེན་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱལ་འདི་ལ་སྟེ་གསུམ་ངེས་འབྱུང་ལུགས་
དག་ཏུ་བསྐྱེད་ལ། རང་དང་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གི་སྟེ་གཞུག་ལ་ཆེའི་
རིམས་ནད་སེལ་བའི་སྒྲན་གཅིག་ལུ་བྱང་རྒྱལ་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་
གང་གིས་ཀྱང་མི་གཡང་བར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་
མཐོ་དམན་དུ་འབྱུར་བའི་སྟག་བསྐྱེད་མི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་འདིར་

འཁོར་ཏེ་མྱོང་ཅི་ནས་མནར་མེད་གྱི་བར་ལ་འདིར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་བ་དང་ལུས་རྟེན་
 འདི་མ་སྐྱེས་ཀྱང་བ་གཅིག་གྱུར་མེད། རེས་འགའ་ཟག་བཅས་གྱི་བསོད་ནམས་
 རེདི་མཐུས་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་དབལ་སྟོགས་
 འཛིག་རྟེན་ཀྱང་གྱིས་འདྲུང་ཅིང་མཚོན་པའི་གནས་སུ་བྱེད་བ་དང་། མྱོང་འབྱོར་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཀྱང་དོན་མེད་རྒྱུ་ཐོས་སུ་སོང་སྟེ། ལས་བཟང་པོའི་འཕེན་བ་ཟད་
 བས་སྒྲར་ཡང་ལས་ཅན་པའི་མཐུ་བརྟམ་ཏེ་རན་སོང་དུ་ལྷུང་ནས་བཟོད་དཀའི་
 རྒྱག་བསྐལ་སྟེར་བ་དང་། ཡང་མིའི་ནང་དུ་གིན་ཏུ་ཉམས་དམའ་བ་བྱན་གྱི་ཡང་
 བྱན་སྟོགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། རེས་འགའ་བསོད་ནམས་རེདི་མཐུས་ཉི་མ་དང་ཟླ་
 བའི་རྟེན་ཐོབ་སྟེ་འོད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྤང་བར་བྱེད་ཀྱང་། ཡང་དེ་
 བས་ལྷུང་སྟེ་གླིང་བར་གྱི་མུན་པའི་ནང་གི་དུད་འགྲོ་དང་ས་འོག་གི་མྱིན་པུ་སྟོགས་
 སུ་སྐྱེས་ཏེ་རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུང་བསྐྱུལ་ཅམ་ཡང་མི་མཐོང་བའི་ཉམས་ཐག་ཏུ་གྱུར་
 བ་སྟོགས། མདོར་ན་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་ལས་དབང་གིས་འབྱམས་ཕྱིན་
 བསགས་པ་ཀྱན་གྱི་ཐ་མ་འཛད་བ་དང་། མཐོན་པོ་རྣམས་གྱི་ཐ་མ་ལྷུང་བ་དང་།
 བྱད་པའི་ཐ་མ་འབྲལ་བ་དང་། གསོན་པའི་ཐ་མ་འཆི་བ་སྟོགས་འཁོར་བའི་མུན་
 ཆོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐའ་རྒྱུད་བས་སྤྱད་པའི་རང་རྒྱལ་འདི་ལ་ཡིད་གཏིང་ནས་
 རྒྱོ་བར་བྱས་ལ། རང་དང་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་པ་མ་ལུས་སེལ་
 ཞིང་གཏན་གྱི་བདེ་བ་སྦྱར་བའི་འཆི་མེད་བདུད་ཅི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
 རྫོམ་པ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །གསང་སྤྱི་བའི་ཞལ་ནས། འཁོར་བ་འདིར་གན་
 རུབ་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་འདི་ཉམས་ལ་རེ་མ་བབ་གསུང་ངོ། །ཁྱོགས་
 མེད་བར་འབྱམ་དགོས་པའི་རྒྱག་བསྐལ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་

གིས་འཁོར་བ་འདྲིར་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་། རང་གི་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་
 ལས་གཉེན་གཤེས་དང་མཛའ་གྲོགས་གང་གིས་ཀྱང་ཕན་པ་མེད་དེ། གང་དུ་སྐྱེ་
 བ་ཡང་རང་གི་ལས་བཟང་རན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མ་གཞོགས་གྲོགས་སུས་ཀྱང་
 ཕན་པ་མེད་ལ། འཆི་བའི་ཆེ་ནའང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལུ་པ་རོལ་དུ་འགོ་བ་
 མ་གཞོགས་གྲོགས་གཅིག་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་མེད། ད་ལྟ་གཉེན་བཤེས་དང་
 གྲོགས་ལ་ཆགས་ནས་ལས་རན་བསགས་པ་དེའི་འབྲས་ལུ་རང་རན་མོང་དུ་སྐྱུང་
 བ་ནས་སྤྲུག་བསྐལ་མྱོང་བའི་ཆེ་གྲོགས་སུས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་སྐལ་བ་མི་ཡོན་
 ཅིང་སྤྲུག་བསྐལ་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་བྱེད་པ་འང་སྤྲུག་པ་མེད་པས། འཁོར་བར་
 གྲོགས་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱ་ས་གང་ཡང་མེད་པའི་རྒྱལ་བསམས་ལ་ངེས་འབྱུང་གྱོ་
 ཤས་བསྐྱེད་ཅིང་། ཉམས་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེའི་
 རྒྱང་ནས་ཀྱང་རང་དང་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་སྤྲུག་
 བསྐལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་རྒྱན་གཅིག་ལུ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་
 ཡིན་པས། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་སྒྲོམ་པ་ལ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམ་ཁིང་
 ལུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་གནས་འདྲིར་ཡིད་
 བརྟན་གང་ཡང་བྱ་ས་མེད་པ་དང་། འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་རི་ཅམ་སྤྱད་ཀྱང་ཆོམ་
 པ་མེད་པར་སྤྲུག་བསྐལ་རྗེ་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་དང་། འཁོར་བའི་མཐའ་མི་མངོན་
 པའི་རང་རྒྱལ་དེ་དག་བསམས་ལ་ངེས་འབྱུང་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་ཅིང་། རང་
 ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་མ་ཆན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བའི་གནས་ན་ཡིད་
 བརྟན་གང་ཡང་མེད་པར་སྤྲུག་བསྐལ་དེ་དག་གིས་གཟིར་བའི་རྒྱལ་བསམས་ལ།
 མ་ཆན་ཉམ་ཐག་འདི་རྣམས་སྤྱར་དུ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་

ཆེ་ལ་སློ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་སྒྲ་མ་ལུས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་
གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་སྤྲུགས་དྲག་ཏུ་གདབ་བོ། །ཡང་ལམོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། འདུ་
བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་གྱང་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ལམོར་བའི་
གནས་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་ལས་འདས་པ་དེ་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་
རྣམས་དང་། བདེ་བར་སྤང་བ་རྣམས་གྱང་ངོ་བོ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་མ་འདས་པའི་
ཚུལ་དང་། ཐམས་ཅད་གྱང་ལས་ཉེན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྤྱག་ཡིན་པས།
འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསྒྲོམ་
མོ། །དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་གི་ཉམས་ལ་དབགས་ཏེ་བསྒྲོམས་ན་སྟོང་འཁུལ་ཆེ་བར་
གསུངས་པས། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཉེན་འདི་ལ་ནད་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་
སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། སེམས་ལ་ཡིད་མི་བདེ་སྟོ་བར་སྟོ་བར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ད་ལྟ་
བདེ་བར་སྒྲོམ་པ་རྣམས་གྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་བྱིར་བཅོས་པ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པ་གྱི་
སྤྱག་ལས་ཡང་དག་པའི་བདེ་བ་མེད་པར་ངོ་བོ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱག་སྟེ། དཔེར་ན་
གྱང་བས་ཉེན་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེར་སྟེས་པའི་ཆོ་ཉི་མའམ་མེ་ལ་བརྟེན་པ་ན།
གྱང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་ཆུང་དུ་སོང་བ་ལ་བདེ་བའི་སྟོ་སྟེ་ཞིང་ཆ་བའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་འགོ་ཚུགས་ཏེ་མི་ལྟ་བུས་གདུངས་པའི་ཆ་བ་དེ་ཆེར་འཕེལ་བ་ན་ཆ་
བས་ཉེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་བཟོད་པ་ཆེར་སྟེ་བཟོད་བས་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བར་མཚམས་མེད་པས་མནར་ཞིང་། ཟང་ཟིང་གི་ཡོ་
བྱེད་འབྱོར་ན་གསོག་སྤྱང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ། དཔེར་ན་དེ་འཛོལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
རྣམས་ཀྱིས་བར་མཚམས་མེད་པར་གདུངས་ཏེ་བདེ་བའི་སྤྱབས་མེད་ལ། ལས་

ཉོན་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་སྒྲིབ་པས་རང་དབང་གང་ཡང་མེད་པར་གྲོ་བར་གྲོ་
 བར་དུ་ལུས་ལ་ནད་དང་། སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུ་
 བསྐྱེད་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་ལྡང་བ་དང་། རྒྱད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་འཁྱུར་ཆིང་གནས་པའི་
 དབང་མེད་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲིབ་པས་གྲུབ་པ་འདི་བཞིན་ཡིན་ཡང་། སྐྱུ་
 བསྐྱེད་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་དང་ལས་རམ་གྱི་མཐུས་བསྐྱེད་སེ་
 བས། ད་དུང་ཡིད་འཁྱུར་མི་སྒྲིབ་པར་སྐྱུ་བསྐྱེད་དང་སྐྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་
 མ་ལེབ་མར་མའི་འོད་ལ་མཆོང་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུག་པའི་རང་རྒྱལ་འདི་ལ་ཡིད་
 འཁྱུར་ཅི་སྒྲིབ་དང་། མ་ཀླན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་སྐྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་
 ཉམ་ཐག་པའི་རྒྱལ་བསམས་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིབ་པ་ལ་འབད་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྒྲིབ་པ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་དུ་གསོལ། ཞེས་
 གསོལ་བ་བྱགས་དྲག་ཏུ་གདབ་པོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་
 པས་ཡིད་སྒྲོ་བར་གྱུར་བ་ན། འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྐྱུ་གསལ་མེད་པ་འདི་
 རྒྱུར་བའི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་གྱ་སྒྲིབ་དུ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཛོལ་བ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ།
 འཁོར་བའི་རྩ་བ་ངོས་མ་ཐིན་ན་སྐྱུ་བསྐྱེད་ལ་ཇི་ཅམ་འཛིགས་ཀྱང་དེ་སེལ་བའི་
 ཐབས་མེད་དོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་སྐྱུ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་བདག་འཛིན་འདི་ཡིན་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་
 ཐམས་ཅད་ནས་གསུངས་གིང་། རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་
 འཛིན་འདི་ཡོད་ཕྱིན་རང་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་ལ་སྡང་བ་དབང་མེད་དུ་སྒྲིབ། དེ་
 གཉིས་ཀྱིས་ལས་གསོག། །ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྒྲིབ་པ་འཕངས་ནས་སྐྱུ་བསྐྱེད་
 བརྒྱད་མར་སྒྲིབ་དགོས་པས། འཁོར་བའི་སྐྱུ་བསྐྱེད་མི་འདོད་ན་དེའི་རྒྱ་ལས་

དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་སྒྲུང་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་
གཙོ་ཆེ་སྟེ། ཉོན་མོངས་མེད་ན་ལས་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་ལའོར་བར་སྟེ་བ་
འཕེན་མི་རུས་པ་ནི། དཔེར་ན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་རྩན་དང་ས་
ལ་སོགས་པ་མེད་ན་སྐྱུ་གུ་སྟེ་མི་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །ལས་མེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་
ཡོད་ན་ནི་དེ་ས་ཐག་ལས་བསགས་དེ་སྐྱུ་གུ་སྟེ་མི་སྟོན་པ་སྟེ། ལའོར་བ་
ལས་ཐར་པར་འདོད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་འཛམས་པ་ལ་བརྩོན་པར་
བྱ་དགོས་ལ། རང་ཉམས་ལ་དབགས་ནས་མ་ཀུན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་
མོངས་པས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་ཤིང་སྐྱུ་གུ་སྟེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱལ། དབུ་མ་
འཇུག་པ་ལས། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་
དཔོན་ལ་ཆགས་བསྟེན་པ། །ཟོ་རུན་འཕུན་ལྷོར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །འགོ་ལ་
སྟོང་རྩེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྷོར་བསམས་ལ་སྟོང་རྩེ་
ཤུགས་དྲག་བསྟེན་ཅིང་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་སྒྲིམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷོར་
ཁྱེད་རུས་པར་བྲམ་མ་ལྷོ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་
ཏུ་གདབ་བོ། །དེ་ལྷོར་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལའོར་བར་ལའོར་རྒྱལ་ཤེས་
པར་བྱས་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་ལ་འབད་
དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཡང་ཡང་བསམས་
ནས་སྟོན་ཏུ་མ་བཟུས་ན་སྟོང་འདོད་མི་འབྱུང་བས། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་
དམིགས་ནི། ཉོན་མོངས་པས་རང་སྤང་ཞིང་གཞན་ལ་ཡང་གཞོད་པ་དང་། འདི་
ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འཛམས་པར་བྱེད་པ་སོགས་མི་འདོད་པ་མཐའ་
དག་ལ་སྟོར་རོ། །སེམས་ཅན་པ་རོལ་གྱིས་རང་ལ་གཞོད་པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་ཁོ་

པོ་མ་ཤོར་བར་བཟོད་པར་བྱས་ན་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་ཕམ་ལ། ཉེན་མོངས་འདི་རང་
 གི་སྒྲིང་ལ་གནས་ནས་རྒྱུ་པ་ཀུན་ཏུ་གཞོད་པ་དང་ལྷག་བསྐུལ་འབའ་ཞིག་ལ་
 སྒྲུར་བས། ཉེན་མོངས་པའི་དགྲ་འདིས་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཙམ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་དགྲར་ལངས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གཞོད་མི་རུས་སོ། །ལ་རྩལ་གྱི་དགྲ་ནི་རི་
 ལྟར་རྒྱན་རིང་ཡང་ཆོ་བུང་ཡུང་ཙམ་འདིའི་རིང་ཡིན་གྱི། ཉེན་མོངས་པའི་དགྲ་
 འདིས་ནི་ལའོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་ལྷག་བསྐུལ་ལ་སྒྲུར་ཞིང་། ད་དྲུང་
 འདིའི་དབང་དུ་སོང་ན་ལྷག་བསྐུལ་མཐའ་མེད་ལ་སྒྲུར་རོ། །ཐེ་མལ་པའི་དགྲ་
 གཞན་ལ་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བཀུར་རིམ་གྱོ་བྱས་ན་སེམས་མགུ་
 བས་རྒྱར་ཕམ་པ་དང་གོགས་བྱེད་ལ། ཉེན་མོངས་པའི་དགྲ་འདི་རྒྱམས་ནི་བསྐྱེད་
 ཅིང་ཁོ་དང་མཐུན་པར་བྱས་ན་གཞོད་པ་དང་ལྷག་བསྐུལ་ཆབས་ཆེན་ལ་སྒྲུར་བར་
 བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ནི་རི་དྲགས་རྩོན་པའི་རྩི་ལ་ཐོགས་
 པ་དང་། སྒྲུ་གྱི་རྩོན་པོའི་སོ་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲུང་ཅི་ལྟེས་བལྟག་པ་དང་། དུག་སྒྲུལ་
 བྱག་པོའི་གདེངས་ཀྱི་གྲིབ་བསེལ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་དང་འདྲ་བར་གཞོད་པ་
 དང་ལྷག་བསྐུལ་དུ་མའི་རྒྱ་ཡིན་པར་གསུང་། མདོར་ན་མདོ་སྤེལ་རྒྱན་དང་སྒྲོད་
 འཇུག་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་
 བྱས་ལ། དེ་ལ་དགྲར་བཟུང་ནས་སྒྲོང་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རན་སོང་
 གསུམ་དུ་ལྟར་ན་ཉེན་མོངས་སྒྲོང་བའི་ཐབས་མེད་པས། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཐོབ་
 པའི་སྐབས་འདིར་སྒྲོང་དགོས་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལྷན་
 པར་ཅན་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་སྒྲོང་བ་ལ་འབད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱང་
 ཁྱིམ་དུ་གནས་ན་ནི་ཆོས་རྒྱལ་པའི་སྐབས་མེད་པས། རབ་དུ་བྱུང་ནས་རྩལ་

ཁྱིམ་སྐྱུ་པར་དག་པ་ལ་གནས་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྤྱིར་བ་ལ་འབད་དགོས་ལ།
 རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་འདྲ་འཛིན་ནང་དུ་གནས་ན་ཉོན་མོངས་རེ་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་
 ལས་སྤྱིར་བའི་ཐབས་མི་རྟེན་པས། དཔེན་པར་གནས་ནས་ཉོན་མོངས་འཛོམས་
 པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པས། འདྲོད་བ་དང་འདྲ་འཛིན་ཉེས་དམིགས་ཡང་
 ཡང་བསམས་ལ་དཔེན་པ་ལ་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་ནས། མ་ཚད་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིར་
 ལྷགས་སུ་བཅུག་ལ་ཤ་གཟུག་རང་ཟའི་ཚུལ་དུ་རེ་གིག་རང་རྒྱད་གྱི་ཉོན་མོངས་
 འདུལ་བ་ལ་འབད་དགོས་པར་གསུང་། དེ་ཡང་བྱང་དུ་སྤྱུ་གེ་ཞིག་གི་དུས་དབུལ་
 མོངས་བཟའ་མི་མང་ཙམ་ཞིག་ལ་ཟས་སུ་ཤ་གཟུག་གཅིག་ལས་མེད་པས། ལ་
 དེས་བསམས་པ། རང་མི་མང་པོ་འདི་ལ་ཤ་གཟུག་འདིས་གར་ཡང་མི་བྱིན་པས།
 རས་ཡུལ་གཞན་ནས་འཛོེ་བ་བཅུལ་ལོ་སྤྱུ་མ་ནས་ཤ་གཟུག་དེ་ལ་དེས་ལམ་གྱིས་
 འཛོེ་བར་ཁྱེར་ནས་ལ་ལུར་ཡུལ་གཞན་དུ་བྱིན་ནས་འཛོེ་བ་བཅུལ་ཏེ་ནང་མི་དེ་
 རྣམས་གསོས་ནས། ཁོ་གེད་རས་ཁྱེད་ཅག་ནང་མི་རྣམས་ལ་ཤ་གཟུག་དེ་མ་བྱིན་
 པར་ང་རང་གིས་ཁྱེར་བ་དེ་ཁྱེད་ཅག་ལ་བཅེུ་བ་མེད་པ་མིན། རས་ཁྱེད་ཅག་གྲོས་
 མ་ཐོངས་པར་འཛོེ་བ་འདི་ལྟར་བཅུལ་བ་ཡིན་ཟེར་ལོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འོ་སྤྱོད་
 ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་མའི་གདམས་ངག་ཤ་གཟུག་ལྟ་བུ་དེས་སྤོར་ལ་རང་
 སྤོར་པར་བྱས་ལ། བདུན་པ་ཐོབ་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དགོས་པར་
 གསུང་། ཚུལ་སྤྱུ་རྣམས་གྱིས་ཐོག་མར་རང་རྒྱད་འདུལ་བ་ལ་འབད་དགོས་པ་
 བྟེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྐྱེད་པ་ལས། གང་ཞིག་རང་ཉིད་མ་དུལ་བཞིན་
 དུ་རེགས་པར་ལྡན་པའི་ཚིག་སྤྱི་ཡང་། རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བར་སྤྱོད་པས་
 གཞན་དག་འདུལ་བར་མི་རུས་ཞེས། ཁྱེད་གྱིས་དགོངས་ནས་དེ་སྤྱད་འགོ་བ་

མཐའ་དག་ལྷགས་ལ་བཞག་མཛད་ནས། རེ་ཤིག་བདག་ཉིད་མ་དུལ་བ་ཉིད་
འདུལ་བར་བྱ་བྱིར་བརྩོན་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དབེན་
པའི་གནས་སྤྱ་གནས་ནས་ཆོ་འདིའི་ལུན་ཆོགས་སྒྲུབ་པའི་བསམ་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་
སྒོས་དོར་ཏེ། རེ་བརྩན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མདོ་སྡེའི་རྒྱུ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར།
ཆོས་མཐུན་གྱི་གོགས་བཟང་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ལམ་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་
ལ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། བསྐྱོམ་བྱའི་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་རབ་དང་ལུལ་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ད་
རེས་གཙོ་བོ་ཉམས་སྤྱ་བྱང་། ཞེས་འཕྱང་བ་ལྟར། ཆོ་བྱང་འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་ཤིག་ཅི་རུས་གྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་
རྒྱས་པར་བྱ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ལྷགས་དྲག་ཏུ་
གདབ་པོ། །གསུམ་པ་མཐུག་ཏུ་རེ་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་སྤྱ་རེ་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ནི། འཁོར་བའི་ཉེས་
དམིགས་དང་ཐར་པའི་ཡན་ཡོན་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་
བཅས་པར་བལྟ་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བའི་
ཐབས་སྤྱ་ཅིར་འཕྱར་བྱ། དུན་གཤམ་དང་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་དབང་པོའི་སྒོ་སྒྲུམ་པ་
སོགས་གཞན་རྣམས་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་སྟོན་སྟོ་དུ་མ་
ནས་རིག་པར་བྱས་ལ་ཡིད་འཕྱང་ལྷགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས། དབེན་པའི་གནས་
སྤྱ་རང་རྒྱད་འདུལ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་རྒྱལ་ནན་དན་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་
ལ། སྒོ་གོས་རྒྱུད་དུ་འགའ་ཞིག་འདི་སྒྲུམ་དུ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་
ནས་རེས་འཕྱང་སྒོ་གས་གྱིས་དབེན་པར་སྤྲོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ལྷགས་ཡིན་གྱི།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ནི་གཞན་དོན་བྱ་དགོས་པ་ས་དཔེན་པར་སྤྲོད་པ་མི་རིགས་སོ་
 ལྷམ་ན། དེ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་
 བྱི་ཉན་ཐོས་ལས་ཀྱང་ལམོར་བ་ལ་སྒྲོ་ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི། ཉན་རང་
 རྣམས་ནི་རང་གཅིག་ལུ་ཐར་པའི་ཆེད་ཅམ་དུ་ལམོར་བའི་ཉེས་སྒྲོན་བསམས་ནས་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེན་མོངས་སྤྱོད་ཐྱིར་བརྩོན་པ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 རྣམས་ནི་རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལམོར་བ་ལས་བསྐྱལ་བའི་ཐྱིར་ལམོར་
 བའི་ཉེས་སྒྲོན་མཐའ་དག་རིག་ནས། དེ་སྤྱོད་བའི་ཐབས་སྒོ་དུ་མ་ནས་སེམས་
 ཤིང་། སེམས་ཅན་ལམོར་བར་འབྱམས་པ་རྣམས་ལམོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དེ་དང་
 དེས་མཉར་རྒྱལ་མཐའ་དག་དཔྱད་ནས་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་དགོས་པས། ཉན་ཐོས་
 རང་གཅིག་ལུ་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལས་འབུམ་འབྱུར་གྱིས་སྒྲོ་བ་ཆེ་བ་
 ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་འདི་སྣམ་དུ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་དུ་
 རྟུགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ལམོར་བ་ལ་སྒྲོ་ཤས་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་དགོས་
 ཀྱང་། གསང་སྤྲུགས་བྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་རྟུགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་
 ལྟར་སྒྲོམ་མི་དགོས་སོ་སྣམ་ན། གསང་སྤྲུགས་བྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་རྟུགས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དུག་དུ་བསམས་ནས་ངེས་
 འབྱུང་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། བྱུང་ཆེན་ལུ་ཨི་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྗེ་བརྩོན་དོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་
 མས། རྒྱང་པ་བརྒྱངས་པ་སྤངས་ནས་ནི། ལམོར་བའི་མངགས་བཞུག་དོར་ནས་
 ལ། རྗོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་རྒྱལ་པོ་ཆེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་བར་བྱ། ཞིས་ཆོ་
 འདི་སྒྲོས་བདར་ཞིང་ལམོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ཡོག་ནས། སྒྲོ་ཤས་དང་
 བརྩོན་པ་སྤྲུགས་དུག་པོའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་དགོས་པར་བསྐྱལ་ཞིང་། ལུ་ཨི་པས་ཀྱང་

རྩེ་བཙུན་མའི་བཀའ་བཞིན། དཔེན་པའི་གནས་སུ་འཛོལ་དཀའ་ལུང་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱབ་པ་མཛད་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། གྲུབ་ཆེན་དྲིལ་བུ་པས་ཀྱང་དཔེན་
པའི་ནགས་ཁོད་དུ་དཀའ་སྟེང་དཀ་པོའི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་པ་མཛད་པར་གསུང་། དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་པལ་མེ་ཆེ་དཔེན་པའི་གནས་སུ་འཛོལ་དཀའ་ལུང་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཛད་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་གཞུག་ཡིན་ཞིང་།
སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟའི་སྟོང་བསྐྱས་སྟོན་མ་ལས་ཀྱང་། རིམ་པ་འདིས་གིན་
དུ་སྟོས་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེའི་རིམ་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
དང་པོ་ཁོ་ནར་སྐྱབ་པ་པོས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱལ་བསྐལ་དུན་པར་
བྱས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་འདོད་པས་འདྲུ་འཛི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་རྒྱལ་ཁྱིམ་གྱི་དབང་ལྷག་ལ་ཡང་སྐྱལ་བསྐལ་གྱི་འདྲུ་ཤེས་
བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་གིང་། རོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་རྩེ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པས་བདེ་མཆོག་གི་སྟོན་ལས་དུ་འང་། དེ་ཡིས་ཉེ་བར་བསྐྱར་པའི་
གདམས་པ་ལས། །འོངས་པའི་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའ་དང་། །འཛིག་པར་
སྤྲད་ངན་འགྲོའི་སྐྱལ་བསྐལ་དང་། །དེ་ལས་སྟོབ་པའི་སྐྱབས་འགོ་ལས་འབྲས་
རྒྱུ་ལས། །ལེགས་པར་བསམས་ལས་རེས་པ་བརྟན་པོ་ནི། །རྟེན་ནས་ཡང་དག་
ལས་གྱི་གཞི་ཟེན་ཤོག །ཅེས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ། འཛི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་
རྒྱ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྟོམ་པ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་གཞིར་བསྐྱེད་ས་
གིང་། མཐའ་གཅོད་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གྱུ་ལས་ཀྱང་། འདི་འདྲའི་ཐོག་མཆོག་དགའ་
སྟོན་སྟོང་བའི་ཆོ། །ལམ་མཆོག་འདི་ཡིས་ཉིན་མཚན་མི་འདའ་བར། །ཤིང་གི་
སྟོང་དུ་བསྐྱལ་བ་རི་བཞིན་དུ། །དང་པོ་གང་ཡིན་ཐ་མར་འགྱུར་བ་ཡི། །ཆོ་འདིའི་

ཐྱོགས་རེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། ཐྱོན་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 རྟོགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་མིན་པས། རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཐྱོན་མཐའ་དག་
 མ་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་ལ། མ་ཆུན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངོས་
 བས་ནི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་གཞན་ཡིན་པ་ལ། དེ་རྣམས་ལ་ལ་བར་དོར་ཏེ་རང་གཅིག་
 ལུ་ཅི་ཐར་བྱེད་པ་ནི་ཁྱེལ་མེད་མ་རབས་ཀྱི་སྟོད་པར་སྟོབ་སྟོང་སྟོགས་ལས་
 གསུངས། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་
 འབྲས་ལུ་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་པས། མཐར་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འད་ཟེར་གྱིས་
 བསྐྱལ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་དགོས་ལ། དེའི་ཆོད་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་
 ཞུགས་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟེ་བ་གིན་དུ་དཀའ་སྟེ། ཡང་
 དག་པའི་མཐའ་དེ་ལས་སྟོང་བ་གིན་དུ་དཀའ་ལ། བརྒྱ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་
 རྟོན་འད་ཟེར་གྱིས་དེ་ལས་བསྐྱངས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་
 ཞུགས་པ་དེ་ལ་ཐྱོགས་ནས་སེམས་ཅན་སྟག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་གས་མི་
 བཟོད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བ་གིན་དུ་དཀའ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་ཅན་དཔུལ་བར་ལྟར་བ་དང་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་དེའི་
 འབྲས་ལུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཕྱི་མས་འཆར་རྒྱ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཅམ་
 དཔུལ་བར་སྟེས་པས་དེ་ཅམ་མི་གཞོད་པར་གསུངས་ཏེ། དཔུལ་བར་བསྐྱལ་པའི་
 བར་གནས་དགོས་ཐུང་ཡང་། དེ་ནས་ཐར་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བསྐྱབས་ན་རི་
 བཞིན་སྟུབ་རྩས་ལ། ཐེག་དམན་དུ་ལྟར་བ་དེས་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་རྗེ་ཆེན་
 པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གིན་དུ་དཀའ་
 བས། དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པ་ལས་འབྲས་འགྱུར་གྱིས་ལམ་བཟོད་པ་

ཤུལ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དག་པོའི་བཤེས་གཞིན་པོ་དྲེ་བའི་བེའུ་བུམ་ལས།
 རབ་རྒྱལ་གཅིག་ལ་རྩས་ཅད་གཉིས་མིན། །དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལས་
 འཇུག་ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་
 བར་བྱ་དགོས་སོ། །འོ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་སྒོ་གང་ནས་ཡིན་སྟུང་ན།
 ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་པར་
 གསུངས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བསྐྱེད་པ་ལ་བློ་གྲོས་དང་རྩལ་བ་
 དང་རྩས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཞིང་འབད་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་
 པའི་པན་ཡོན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་སྐྱུངས་ནས་བཅས་མ་ཡིན་
 པ་ཞིག་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ན་པན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་ལུན་ཏེ། སེམས་རིན་
 པོ་ཆེ་དེ་སྐྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོར་རྒྱུད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་རང་
 དག་བཅོམ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཐིམ་གྱིས་
 གཞོན་པར་རྩས་པ་དང་། འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་མཚན་པའི་ཞིང་ས་དམ་པར་
 འཇུར་བ་དང་། ཚོགས་བདེ་བྲག་དུ་རྫོགས་པ་དང་། སྤྱི་སྐྱིབ་སྐྱར་དུ་བྱང་བ་
 དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྱུབ་པ་དང་། གཞོད་པ་
 དང་བར་ཆགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྒྱགས་པ་དང་། འགྲོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་དེ་ལ་རག་ལས་པས་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པའི་ཞིང་ས་དམ་པར་འཇུར་བ་དང་།
 ས་ལམ་ཐམས་ཅད་སྐྱར་དུ་རྫོགས་པར་འཇུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་མཐའ་
 ཡས་སུ་མེད་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་སྐྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་སྒོར་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཡོད་ན་ནི་མངོན་ཤེས་དང་

རྒྱ་ལྷུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་འཛིན་ལ།
 སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་མེད་ན་ནི་མངོན་ཤིང་དང་རྒྱ་ལྷུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་མི་རྒྱུད་དོ། ཡོན་ཏན་གཞན་ལྟ་ཞིག་གནས་
 ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་
 བཞག་ནས་བསྐྱེམས་པས་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་། ད་དུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོར་
 མི་རྒྱུད་དེ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ནི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དང་ཉོན་མོངས་
 གྲུངས་པའི་གྲུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་འབྱེད་ཀྱི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་
 གས་འབྱེད་པ་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྒྱུ་བ་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་
 པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས། ཁོ་བོ་ལ་རྒྱུང་མཉམ་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་འདི་དང་འདི་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པ་ལུས་བཟ། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས། རྟོན་ལ་རྣ་
 རུར་རྩ་བོ་ཆེ་བརྒྱུད་ཀྱང་མི་ཞིག་པའི་སྒྲོམ་ཡོད་ཀྱང་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་སེམས་མེད་ན་ཉིན་མཆོན་དུ་བཤགས་པ་བྱ་དགོས་པའི་སར་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 གསུངས། ཡང་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་རྩ་སྐྱེད་དུ་སྐྱུ་ལམས་རྩེད་མ་བདེ་བ་ཞིག་གི་དུས་
 ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ཅིག་པ་ལ་ཐགས་ཐོགས་མེད་པར་བྱོན་ཏེ་སྐྱོན་དྲིས་
 བས། རྩ་བོ་པ་རྟོན་གང་ངོ་ཆ་བའི་ཡན་ལག་དེས་དྲེགས་སམ། སེམས་ཅན་
 བཞག་ནས་གར་ཆགས་ཀྱངས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་སྐྱེས་ཅུམ་ཉིད་
 གས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། སྟོན་
 འཇུག་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྐྱེས་ལྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཅོན་
 རར་བསྐྱེམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲས་ཞེས་བརྗོད་
 བྱ་ཞིང་། །འཛིན་རྟེན་ལྟ་མིར་བཅས་པའི་ཕུག་བྱར་འཁྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་རིང་

སངས་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱལ་སྐལ་སུ་ད་ལྟར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །མེས་པོ་པོ་ཆེ་འདི་སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་རུས་དེ།
དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སུ་མཚན་དང་ལུན་པ་ཞིག་བྱུང་ན།
དེ་ལ་སྟོན་པོ་ཀུན་པོ་སྟོ་གྲོས་དང་ལུན་པ། ཡོངས་སྟོན་དང་ལུན་པ། དཔུང་དང་
ལུན་པ། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་སུ་རྒྱུང་དུ་དེའི་རྒྱུང་པ་ལ་མགོ་བོས་འདུད་པར་
བྱེད། དེ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་བཀྱར་སྟེ་དང་རིམ་གྱོད་དང་གུས་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི།
དེའི་གོང་དུ་འདུག་པ་དང་། བྱད་གཞོད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུབ་ཆོགས་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མི་
རུས་པ་དེ་སུ་རྒྱུང་དུ་དེས་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་མཉན་པ་ཡིན། སྟོ་གྲོས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སུ་རྒྱུང་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དེས་སྟོན་པོ་ཀུན་པོ་མཁས་པ་དེ་
དག་ལ་གང་ཡང་བསྐྱར་དུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེས་པོ་པོ་ཆེ་
སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དེས་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །མེས་པོ་པོ་ཆེ་དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཙམ་
པའི་མཚོན་པའི་ཞིང་དུ་འཁྱུར་དེ། མེས་པོ་པོ་ཆེ་འདི་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་ན་
ཐོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདན་འགྲུལ་པ་དང་ཞིང་ཐམས་ཅད་
རབ་དུ་གཡོ་བར་འཁྱུར། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ན་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཅི་ཞིག་
གི་ལྟས་ཡིན་སྟུང་དུ་དགོངས་པ་ན། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་
ཀྱི་སུ་འདི་ཞེས་བྱ་བས་བྱང་ཆུབ་དུ་མེས་པོ་བསྐྱེད་པས་དེའི་མཐུའི་སྟུང་དུ་

དགོངས་པར་གྱུར་ནས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱ་གཅིག་ཕྱ་ཞིག་བྱུང་
 བ་ལྟར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་འཛོལ་བྱུང་བར་དགོངས་ནས་ཐུགས་དབྱེས་པ་
 ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་པར་མཛད། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
 སྐྱེས་པ་དེ་མཐར་ཐྱིན་པའི་ཐུགས་སྦྱོན་མཛད། ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཚལས་
 པ་ལྟ་མཐུ་བོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་རྒྱུད་པ་ལ་སྐྱེ་བོས་
 གཏུག་ཅིང་ཐུག་འཆལ་བར་བྱེད། མཛོད་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྱ་ཚོགས་ཀྱིས་མཛོད་ཅིང་
 དེའི་ལུས་ལ་གཟི་བྱིན་སྦྱེད་པ་དང་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་གྲོགས་བྱེད་
 པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་ཟད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་གང་ལ་
 ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱང་བཀུར་སྟེ་དང་རིམ་གྱི་མཛད་པར་བཞེད་ན།
 གཞན་རྣམས་ལ་ཅི་སྟོམ། དེས་ན་རྟེན་བཀུར་སྟེན་གྲགས་ཤིག་འདོད་ན་ཡང་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོམ་པ་དེ་ལ་རྟེན་བཀུར་སྟེན་གྲགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཙམ་
 ཞིག་འབྱུང་གི་ཆེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཆགས་ནས་རྟེན་བཀུར་འབད་པས་
 བསྐྱབས་ཀྱང་རན་ངོན་རེ་ཡང་འབྱུང་དགོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་
 ཡོད་ན་ཚོགས་བདེ་བྲག་དུ་རྫོགས་པར་འབྱུར་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
 བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱེད།
 བདེ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་མཚོག་དང་རབ་དང་གོང་ན་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཚས་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་འདོད་ནས་ཅི་བྱེད་
 སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་དགེ་བ་དེ་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་

སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྤྱིང་ནས་དགེ་རྩ་ཁབ་རྩ་ཅམ་རེ་བསྐྱས་ཀྱང་སྤྱིང་གསུམ་
 འདྲིར་ག་ལ་ཤོང་། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་བསལ་
 འདྲོད་དང་བདེ་བ་དང་ཐུད་འདྲོད་གི་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བཙུགས་མིན་པ་ཞིག་སྤྱིས་
 བ་ལའང་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་ན། མམ་མཁའི་མཐའ་བྱབ་གི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་སྤྱིས་ན་ཕན་ཡོན་ཚད་གཟུང་དུ་མེད་
 བ་ལྟ་ཅི་སྟོན། སེམས་ཅན་རྣམས་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱ་རེ་ཅམ་བསལ་བར་འདྲོད་
 པའི་སྤྱིང་རྗེ་བཙུགས་མིན་ཞིག་སྤྱིས་ནའང་སྟོན་གི་ལས་སྤྱིབ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྤྱར་དུ་
 བྱང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་རྒྱའི་བསྟན་རྣམས་ཚད་མེད་པ་ཞིག་འབྱུང་
 བར་མཛོའ་བའི་བྱ་མོའི་སྤྱིང་གཞི་སྟོན་གིས་ཤེས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའི་
 མཐའ་བྱབ་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་
 སེལ་བར་འདྲོད་པ་དང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་མཐའ་དག་
 སྤྱིད་པར་འདྲོད་པའི་བསམ་པ་སྐབས་པོ་ཆེ་དེ་ལྟ་བུ་བཙུགས་མིན་ཞིག་སྤྱིས་པ་ལ་
 ཕན་ཡོན་ཚད་གཟུང་དུ་མེད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེའི་བྱིར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་
 པའི་བསམ་པས་ནམ་མཁའི་མཐའ་བྱབ་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་
 སེལ་བ་དང་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་རང་གི་ཁུར་དུ་ཁྱེར་ཏེ། ཅི་བྱེད་དེའི་ཐབས་འབབ་
 ཞིག་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིད་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་གི་
 རྒྱ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱར་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་
 པའི་ཐབས་མཁས་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་དཔའ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་ལག་
 བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་སྤྱིང་པོ་བཞེད་པའི་མདོ་སྟོན་ལས་གསུངས་
 ཤིང་། བྱང་རྒྱལ་གི་སེམས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཞིབ་པར་

རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་རྒྱད་ལ་
 སྒྲིམ་ན། དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐ་ན་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་
 སྐབས་རྒྱུན་ཆད་དུའང་བསོད་ནམས་སྐབས་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་
 རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གསོག་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་སེམས་ཅན་
 ཁམས། ཁམཐའ་ལས་རབ་དུ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། མི་ལྷོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སུ། །
 སེམས་དེ་ཡང་དག་བྱངས་ཀྱང་པ། དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་གཉིད་ལོག་གས། ཁག་
 མེད་ཀྱང་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལུགས། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དུ་མ་ཞིག ཁམ་མཁའ་
 མཉམ་པ་རབ་དུ་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་
 ཆེ་འདིའི་མཐུས་བྱུང་ག་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་བྱིན་པ་ལྟ་བུའི་དགོ་ཅ་རྒྱུད་དུ་ཞིག་
 བྱས་ཀྱང་། རམ་ཡང་འཛད་པ་མེད་པར་གོང་ནས་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རྒྱ་མཚོ་
 ཆེན་པོའི་ནང་དུ་རྒྱ་ཐིག་གཅིག་སྒྲགས་ན། དེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲེས་ནས་ཆེས་
 ཆེར་འཕེལ་ཞིང་། རྒྱ་མཚོ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་མི་འཛད་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱིས་ཟིན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟེན་བའི་དགོ་ཅ་ཅི་བྱས་བྱང་ཆུབ་མ་
 ཐོབ་བར་དུ་མི་འཛད་པར་སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་སྤྱིན་པ་ལ་ཐོགས་པའི་དགོ་
 བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་པལ་ཆེར་བར་སྐབས་སུ་རྒྱུད་འཛའ་བ་མང་
 ཞིང་། རྒྱུད་མ་ཟོས་ཀྱང་རྒྱ་ཤིང་དང་སྤྱིག་མར་འབྲས་སུ་ཆགས་པ་ན་སྐམ་པར་
 འགྱུར་བ་བཞིན་རང་རང་གི་འབྲས་སུ་བྱུང་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཟིན་པའི་དགོ་ཅ་རྒྱམས་ལྷོན་ཤིང་བཟང་པོར་འབྲས་སུ་
 ཆགས་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་ནམ་ཡང་ཟད་པ་མེད་པར་ཆེས་ཆེར་

འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དགེ་བ་གཞན་ཀུན་ཅུ་ཤིང་བཞིན་དུ་
 བྱི། །འབྲས་ཁུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནིང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕྱོད་
 ཤིང་རྟག་པར་ཡང་། །འབྲས་ཁུ་འབྱིན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་གསེར་གྱུར་གྱི་ཅིས་
 ཕྱགས་ཁམས་གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟར། མི་གཙང་པའི་ལུས་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་ལ་
 སྤྱིང་པོ་དམ་པ་ཡོན་ཏེ་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་ཐུག་དང་མཚན་པའི་ཡུལ་རྒྱལ་
 པའི་སྐྱར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་གང་ཞིག་ཡོད། སྤྱོད་འཇུག་
 ལས། གསེར་འགྱུར་ཅི་ཡི་རྣམ་པ་མཚོག་ལྟ་བུར། །མི་གཙང་ལུས་འདི་བྱངས་
 རས་རྒྱལ་པའི་སྒྱ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱར་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་གཟུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་རིན་པོ་
 ཆེ་འདི་ཡོད་ན་ཤིག་པ་ཐམས་ཅད་ལྟར་དུ་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
 འདིའི་མཐུས་ཐམ་པ་བཞི་དང་མཚམས་མེད་ལྷ་ལ་ཐོགས་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ཀྱང་སྐྱར་དུ་སྤྱོད་རུས་ན། ཤིག་སྤྱིབ་གཞན་རྣམས་ལྷ་ཅི་སྤྱོས་ཏེ། སྤྱོད་
 འཇུག་ལས། ཤིག་པ་སྤྱོདས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་མིན་པ། །དགེ་གཞན་གང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཙོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 དང་། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་ཤིག་ཆེན་རྣམས། །སྤང་ཅིག་གཅིག་གིས་ངས་
 པར་ཐོག་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་
 མཐུས་ཤིག་ལྟར་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་རུས་པར་མ་ཟད་གཉིས་སྤྱང་འབྲུལ་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་མཐུས་སྤྱོད་བཞིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་མེད་པར་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་གཉིས་སྤྱང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་སྤྱོད་

མི་རྒྱས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་བསྒྲུབས་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་ཡང་མི་རྒྱུད་པ་ལྟར་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་མེད་ན་ལྷ་སྒྲོམ་པ་དང་རྒྱུ་སྒྲོམ་པ་སོགས་སྟགས་ཀྱི་ཉམས་
 ལེན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་ཡང་མི་རྒྱུད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སུམ་བཤོད་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། དེར་མ་ཟད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་མེད་
 པར་ལྷ་སྒྲོམ་པ་དང་གནས་ལུགས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲོམ་པ་ཟུང་དུ་
 སྒྲེལ་ཡང་སྟབས་ལེགས་ན་དམན་ལམ་དུ་སྤོང་ནས་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་ཤིང་ཀྱི།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་ཡང་མི་རྒྱུད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ག་ལ་ཐོབ་རུས། སྟོན་
 རོ་པོ་རྗེ་སྟེ་ཐང་ན་བཞུགས་དུས་རྒྱ་གར་ནས་ཨ་ཙུ་ཞིག་རོ་པོ་མཇུག་དུ་བྱུང་བ་
 ན། རོ་པོས། རྒྱ་གར་ན་མཆར་གཏམ་ཅི་ཡོད་དེས་པས། ཁོ་ན་རེ། གཞན་ཆེར་
 མེད། ཀྱི་རོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གིས་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱུང་སྤང་ཞུས་
 པས། རོ་པོའི་ཞལ་ནས་པ་ལ་པ་ལ་ཏེ་བརྗོད་སྒྲོམ་པ་དཔུལ་བར་མ་རྒྱུད་པ་མཆོང་
 རེ་ཆེ་གསུང་སྟེ། སྟོན་བྱས་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཙ་ནག་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གིས་ཁོ་པོ་
 བསྐྱབས་ཏེ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་མེད་པས་ཁྱོ་པོའི་དག་སྟགས་ཀྱིས་སྟོག་ཆགས་མང་པོ་སྤང་ལ་གཏད་དེ་
 དཔུལ་བར་རྒྱུད་ནས་མཐའ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ངང་དུ་དཔུལ་བའི་སྟག་བསྟེན་ཕྱོད་
 དགོས་པ་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །རྣལ་དེ་དག་ལ་རྣམ་དབྱེད་
 ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དབྱད་ན་མདོ་སྟགས་གང་གི་སྐབས་སུ་འདྲ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་སྤྱུར་ལམ་མཆོག་ཡིན་པར་ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྟེན་པར་

འགྱུར་རོ། །དོན་གྱི་དབང་དེ་དག་གཟིགས་ནས་ཐོ་བོ་རྗེས་དུས་ཏྲག་ཏུ། རན་མོང་
 ཐམས་ཅད་འཛིག་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ཞིང་། རྫོགས་སངས་
 གོ་འཕང་སྟེལ་མཛད་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་བྱུག་འཛུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
 པར་མཛད་ཅིས་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་བཀྲོས་ལས་འབྱུང་། དགོ་
 བཤེས་རྒྱལ་རུམ་པའི་ཞལ་ནས་བྱང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་འདི་གཅིག་སྦྱར་བཏུབ་
 བ། ཚོགས་ཁོ་རང་གིས་གསོག་སྦྱིབ་པ་ཁོ་རང་གིས་སྦྱོང་། བར་ཆད་བྱང་ཁོ་རང་
 གིས་སེལ་རྟེ། འདི་གཅིག་མེད་པར་ཅ་རྒྱུང་དང་ཐིག་ལེ་དང་ལྷའི་རྒྱ་དང་སྟོང་པ་
 ཉིད་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུམས་བྱང་འདོད་སར་གོམ་པ་གང་བས་སྟེད་བྱང་མི་ཕྱིན་
 གསུང་རོ། །སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡོད་ན་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་
 བདེ་བྱུག་ཏུ་འགྱུལ་བར་འགྱུར་རྟེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་རྒྱུད་ལ་
 སྦྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པའི་གནས་
 ལུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་མཐུས་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་ཟད་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ། དེ་ཐོབ་ནས་ནམ་མཁའི་
 མཐའ་ཁྲལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དཔག་བསམ་གྱི་གིང་དང་ཡིད་བཞིན་
 གྱི་ཤོར་བ་བཞིན་དུ་གསོལ་བ་གང་དང་གང་བདུབ་པ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་
 སྟེལ་བ་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེར་འཛོལ་
 གཞིར་འགྱུར་བར་མདོ་ལས་གསུངས། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡོད་ན་གཞོད་པ་
 དང་བར་ཆད་གང་གིས་བྱང་མི་རྒྱགས་རྟེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་རྒྱུད་
 ལ་སྦྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བུ་ལྟར་དགོངས་གིང་། བཀའ་སྟོད་
 བྱང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཏྲག་ཏུ་བསྐྱུང་བ་དང་། བྱང་པར་གཞོད་སྦྱོན་ལག་ན་དོ་རྗེ་

བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོས་དུས་དྲག་དུ་བསྐྱུང་བས། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་དེ་གཉིད་
 ཡོག་གས་ཚུས་སམ་བག་མེད་པར་གྱུར་ན་ཡང་མི་མ་ཡིན་གདུག་པ་ཅན་སྐས་
 གྱང་གཞོད་པ་བྱ་མི་ལུས་པ་དང་། བྱང་སེམས་དེ་གང་ན་གནས་པ་དེར་ཡང་ནད་
 ཡམས་དང་ལྷ་གོ་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོད་པའི་འཛིགས་པ་ཆེར་མི་འབྱུང་ཞིང་།
 བྱང་ཡང་བྱང་སེམས་དེས་བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་སྦྱར་དུ་ཞི་བར་འགྱུར་བར་
 གསུང་། བྱང་རྩབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་འགྲོ་བའི་བདེ་སྦྱིད་མ་ལུས་པའི་
 འབྱུང་གནས་ཞིང་ས་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤང་པ་ལས། ལྷ་བྱ་མེད་
 པར་འཛིག་རྟེན་སྤང་འབྱུང་ཡོད་མེད་ན། །དེ་ལ་ཡལ་འདབ་མེ་རྟོག་འབྲས་སུ་ག་
 ལ་འབྱུང་། །བྱང་རྩབ་སེམས་མེད་རྒྱལ་འབྱུང་འཛིག་རྟེན་ཡོད་མེད་ན། །འབྲས་
 སུ་བརྒྱ་བྱིན་ཆངས་པ་ཉན་ཐོས་ག་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཛིག་
 རྟེན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་དཀར་པོའི་ཆོས་གྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། འཛིག་
 རྟེན་དུ་དཀར་ཆོས་གང་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྩབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་མཐུ་
 ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཐ་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྦྱོར་འབྲིགས་ཏེ་ཆར་འབབ་པ་
 དང་ས་གཞི་ལ་ནགས་ཆལ་དང་ལོ་རྟོག་སྦྱེ་བ་ཡན་ཆད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཉེར་འཆོ་རི་
 སྦྱིད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་རྩབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་མཐུ་ཁོ་ན་ལས་
 འབྱུང་བར་གསུང་། ས་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གོང་
 དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
 འདི་ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་ཆོགས་རྫོགས་པ་ལ་ཆོགས་མེད་ཅིང་། སྦྱོད་
 ལམ་རྣམ་བཞིའི་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་ཆོགས་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་ནས་ས་
 ལས་བཞོད་པ་ལ་ཆོགས་མེད་པར་གསུངས་སོ། །རྩོམ་རྩལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤས་

རི་ལྷར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་བར་རྒྱས། རི་
 ལྷར་བྱས་ན་མྱར་དུ་མངོན་པར་ཚོགས་པར་འཛང་བྱ་སྟེ་འདྲ་གོངས་གིང་དོ་རྩེ་
 གདན་ལ་སྒྲོར་བ་མཛད་པའི་རྒྱས་ན། ལུབ་སྤྱོགས་བདུད་བདུལ་བའི་ལྷ་ཁང་གི་
 ཐང་མོན་རྒྱུར་བྱོན་ཅིན། གཞོ་ལའི་ནང་ན་ཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོས་གསུང་
 གུང་ནས། ཉེ་ལྷ་ཉར་ཉ་མྱར་དུ་མངོན་པར་ཚོགས་པར་འཛང་བྱ་བར་འདོད་པས་
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱོདས་གསུང་། ཡང་ལན་ཅིག་དོ་རྩེ་གདན་ལ་སྒྲོར་བ་མཛད་
 པ་ན་དོ་རྩེ་གདན་གྱི་བྱང་སྤྱོགས་སྒྲོལ་མའི་ལྷ་ཁང་གི་ཐང་དུ་རྩེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་
 རྣམ་སྐྱལ་བྱང་མེད་ཀན་གཞོན་གཉིས་སྤང་བ། གཞོན་པས་ཀན་པ་ལ་འདྲི་བའི་
 རྒྱལ་མཛད་དེ་མྱར་དུ་མངོན་པར་ཚོགས་པར་འཛང་བྱ་བར་འདོད་པས་གང་ལ་
 བསྐྱལ་བར་བྱ་ཆེར་བས། ཀན་པ་དེས་མྱར་དུ་མངོན་པར་ཚོགས་པར་འཛང་བྱ་
 བར་འདོད་པས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱོདས་གསུང་སྤྲད། ཡང་ལན་ཅིག་རིན་ག་
 པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་བཞུགས་པའི་བྱུང་ཆེན་ར་རྩལ་གུལ་རྩེ་བོའི་མདུན་དུ་
 ཐོག་བབས་སུ་བྱོན་ནས། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ལྷ་
 ཆོགས་མང་པོ་མངོན་དུ་སྤྱར་བ་དང་། སུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་མང་པོ་ཐོབ་པ་
 དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རི་རྒྱུད་ཅུམ་ཡོད་པས་གར་ཡང་མི་བྱིན། བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་
 རྩེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་སྒྲོ་སྒྲོང་། བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་སྤྱིང་རྩེའི་ལྷ་ཡིན་པས་ཡིད་
 དམ་དུ་བརྩུངས། འཁོར་བ་མ་སྤྱོདས་གྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་དམ་
 ཆོས་གིས་གསུང་བས། སྤྱི་མ་གསེར་གླིང་པས་བྱགས་ལ་དེས་པར་མཛད་པའི་
 སྤྱིང་དུ་དེ་བས་བྱང་བྱགས་དེས་ཆེ་བར་སྤྱར་གསུང་། བྱུང་ཆེན་གྱིས་རི་ལྷར་
 གསུང་བ་ལྟར། བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡི་དམ་དུ་བརྩུང་ནས་དོ་རྩེ་གདན་གྱི་ལུབ་

སྤྱགས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ན་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཆེ་གཅིག་
 ཏུ་སྒྲོམ་བཞིན་བཞུགས་པ་ན། སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོས་ཞལ་མཛོན་སྤྲུམ་ཏུ་བསྐྱེད་
 བས། སྤྱིས་བྱང་མ་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཞེས་སྤྱགས་
 དཔུགས་དབྱེད་བ་དང་ལུང་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛོད་ཅེས་བཀའ་གདམས་གོང་
 མའི་གསུང་བཞུགས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕན་ཡོན་
 མཐའ་ཡས་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག །
 བྱམས་མགོན་སྤྱོད་དང་ལྷན་པས་མོར་བཟང་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་
 སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་འབྱུང་བས། དེ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ངེས་པ་
 སྤྱགས་དྲག་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་བཞེད་པ་ལས། རིགས་
 ཀྱི་བྱ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྷ་སྟེ། །
 ཞེས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཁིང་། འདི་མེད་ན་རྒྱ་
 གཞན་གང་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ས་བོན་ལྷ་སྟེ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོན་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པས་མདོ་ལྷ་སྟེ། །
 ཞེས་རྒྱལ་ལྷས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུམ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འདི་
 ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཏུ་
 འཇུག་པར་འདོད་ན་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕན་ཡོན་དེ་དག་ཤེས་
 པར་བྱས་ལ་ངེས་པར་སྤྱགས་དྲག་ལ་བརྟན་པ་བསྤྱོད་དགོས་ཏེ། སེམས་རིན་པོ་
 ཆེ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་གཞུང་ཤིང་དང་སྤྱིང་པོ་
 ཡིན་པས། འདི་ལ་ངེས་པ་འདྲོངས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་

གཞི་སྒྲིལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཅ་བ་དང་སྒྲིང་པོ་དང་
གཞུང་གིང་འདི་བཞག་ནས། སེམས་གནས་ཕྱ་མོའི་རེ་ལ་འབད་བ་དང་སྒྲིལ་བ་
སོགས་ཡན་ལག་ཕྱ་མོ་རེ་ལ་འབད་སྒྲོ་བྱེད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནད་
མི་ཤེས་པ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་འཚོལ་འདོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་
དོར་ཏེ། བ་ལང་གི་མིག་རྩེས་ལས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་འཚོལ་ཞིང་འབྱུང་དུ་རེ་
བ་དང་འབྲེལ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
གྱི་འཇུག་སྒྲོ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞུང་གིང་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་གྱི་སྒྲིག་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་དང་།
འཆང་རྒྱ་བ་ལ་གིན་ཏུ་མུར་བའི་ལམ་གྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ཆུ་ལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་
དེ་དག་ལ། འགའ་ཞིག་འདི་སྒྲམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གོག་ཅིག་སྒྲམ་པའི་སྒྲོ་འདི་ཡིན་ན།
འདི་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་བསྟགས་པ་དང་གིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་བར་བཤད་པ་ནི་ཁྱེད་
ཉིད་ཀྱིས་ཆ་བཟོད་བྱས་པ་ཙམ་མོ་སྒྲམ་ན། དེ་ནི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་གནད་
མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ། བ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་རྒྱད་ལ་སྟེ་དགོས་ལ། དེ་ནི་སྒྲིལ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་
གི་ཆེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྟག་
བསྟལ་གཏན་ནས་བྱང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྒྲིང་རྩེ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་
པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་
སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མིང་འཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་དྲང་བར་དམ་བཅས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྒྱལ་པོ་ཕྱང་ལྷན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱང་ལྷན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་མི་
 དགོས་པར་སྒྲེ་སྒྲེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་ཞིག་ལ་ཕྱ་ཆུང་དུ་སྤྱོད་དུ་སྤྱུག་པ་
 སྤོར་དུ་གཅེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཕྱ་ཆུང་དུ་དེ་སེམས་ཆོག་པའོ། བཅོམ་རར་
 བཅིངས་ནས་ཉམ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོངས་ཆེན་པོས་མནར་བ་ན་མ་དེ་
 བཞེད་གྲགས་མེད་པར་བརྟེ་སེམས་རམ་རམ་ལྷགས་གྱིས་སྒྲེ་བ་དང་། ཕྱ་ཉམ་
 ཐག་པ་དེའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སེམས་པའི་ཐབས་ལ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་
 ཐབས་རྒྱུ་ལ་ཀྱན་གྱིས་འབད་པ་ཞིག་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་རི་ལྟ་བུར། ཉམ་
 མ་པའི་མཐའ་ཁྲབ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཞེད་གྲགས་མེད་པའི་སྤྱོད་རྒྱུ་
 བཅོམ་མ་མིན་པ་རམ་རམ་ལྷགས་གྱིས་སྒྲེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་སེམས་བ་དང་བདེ་བ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་མི་བསྐྱེད་པར་རང་གི་རང་གིས་དེ་འབད་ཞིག་སེམས་ཤིང་། དེའི་
 ཐབས་རྒྱུ་བ་ལ་སྤྱོད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། བསམ་བརྒྱབས་པོ་
 ཆེ་དེ་དག་གི་བྱུགས་དང་ལུལ་ནའང་མེད་པར་ཆེ་འདིའི་རྟེན་བཀུར་ཁོ་ན་སེམས་
 ཤིང་། ལའོར་པའི་ཡུན་ཆོགས་ལ་གཏིང་ནས་ཞེན་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་ཆོག་ཙམ་དང་། ཆོག་
 རྒྱུ་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་ཙམ་ཞིག་བྱས་པ་ལ་ཕྱང་ལྷན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པར་
 སྤྱོད་པ་ནི། རོ་བོ་རྒྱལ། བྱམས་པ་དང་སྤྱོད་རྒྱུ་སྤྱོད་མི་ཤེས་པའི་ཕྱང་ལྷན་སེམས་
 དཔའ་པོད་གྱིས་ཤེས་པ་གསུང་བ་དང་། ཞང་ལྟ་ཆུང་སྤོན་པས། རོ་བོ་ལ་
 གདམས་དག་ལུས་ཀྱང་། འདིག་རྟེན་འདི་སྤོས་ཐོངས། ཕྱང་ལྷན་གྱི་སེམས་
 སྤྱོད་པ་བྱ་བ་ཞིག་ལས་མི་འོང་བྱས་པ་ན། དགོ་བཤེས་སྤོན་པས་བྱུགས་ཁེལ་

ནས། དེ་རྒྱུ་པོའི་གདམས་ངག་གི་མཐིལ་ལྷུང་བ་ལ། ཞང་ལྷ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ལུ་མ་
 མཁུན་གསུང་བ་ལྟར། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྤྲོ་ཆོས་དང་གཅིགས་རྒྱུང་བར་བྱེད་
 བ་དང་ཐུན་གྱི་འགོ་ར་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བརྒྱུད་པས་ཆོག་པར་
 བྱེད་པ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་མཁས་པ་དག་ཐུགས་
 གྲུལ་པའི་གནས་སུ་འཛིན་ཅིང་། བྱིས་པ་རྒྱུང་དུས་སྤྱོད་ལྟར་བ་ལྟར་བཞད་
 གད་དུ་མཛད་དོ། །འདི་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲེངས་པ་གིན་དུ་དཀར་མེ། སྒྲོ་བ་
 དཔོན་དཔལ་པོས། བྱེད་གྱི་ཐུགས་ནི་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱུ་གས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ས་པོན་
 དེ། །དཔལ་བྱེད་ཁོ་ནས་སྤྲོད་པོར་མཁུན། །དེ་གཞན་སྤྱོད་པོས་འལ་མི་དབྱེ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དུན་པ་དང་རེག་པས་
 ཀྱང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསོས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། རང་ལལ་བར་དོར་ནས་
 གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཞུགས་པས་སྤང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། འགྲོ་བ་ལྷ་དང་
 བཅས་པའི་མཆོད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ཐོགས་རང་གི་དོན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་
 པ་ཞར་ལ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྟན་པ། ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་
 བཞི་སྤྲོད་གི་སྤྲོད་པོའི་བརྒྱད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནད་བསྟན་པ། དུས་
 གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ། ཐེག་
 དམན་ལས་འབྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱེད་ཆོས་ཐུན་མོང་མིན་པ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་
 སེམས་རིན་པོ་ཆའི་ལན་ཡོན་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲེངས་ཏེ་སྒྲོམ་པས་
 གདུངས་པ་རྒྱུའི་གཏམ་ཐོས་པ་དང་། ཚེ་བས་གདུངས་པའི་སྤང་ཆེན་གྱིས་པད་
 མཆོ་མཐོང་བ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་མོས་པ་དང་འདུན་པ་དང་གུས་
 པ་དང་སྒྲོ་བ་ཐུགས་དུག་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱང་ཚུལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། ལུན་
 གྱི་དོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ལུན་མཚམས་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
 ལ་རྒྱུར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱུར་པའི་ཆོས་དུག་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་པའི་
 ཚུལ་ནི་ལྟར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། གཞན་དོན་དོན་
 གཉེར་གྱི་སྒོ་རྒྱུད་བ་དང་། བྱང་ཚུལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་རྒྱུད་བའོ། །དང་པོ་གཞན་
 དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་རྒྱུད་ཚུལ་ལ་གསུམ། སེམས་ཅན་རྣམས་གཉེར་དུ་བསྐྱོམས་
 རས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་རྒྱལ་ཚུལ་དང་། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་དང་
 གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་བསམས་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་བཞིན་གྱི་
 འོར་བུ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཤིང་ཡངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བྱང་
 བར་ཅན་རྒྱལ་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བཤེས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་
 སྒྱི་བོར་སྒྲ་མ་ལྟ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་རང་གི་མཐའ་རྒྱུར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་གསལ་བར་དམིགས་ལ་ཐོག་མར་བཏང་སྒྲོམས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་
 མ་ནས་སེམས་ཅན་སྒྱི་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཆར་བ་སྒྱེ་
 དཀའ་ལ། ཐོག་མར་རེ་རེ་ནས་ཡིད་འགྱུར་གྱི་ལྷོད་བ་བདོན་ནས་རིམ་གྱིས་རེ་
 མར་དུ་བཏང་སྟེ། མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་ན་སྒྱེ་
 སྒྲ་ཞིང་། གང་སྒྱེས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་དག་ཅིག་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་རིམ་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་ལོ། །དེའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི་ཐོག་མར་རང་ལ་ལྟར་ཆེ་འདིར་ཕན་
 གཞོད་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་བར་མའི་སེམས་ཅན་ཞིག་མདུན་དུ་གསལ་བར་
 དམིགས་ནས། འདི་ལ་ཉེ་བར་བབྱང་ནས་ཆགས་པའམ་རིང་བར་བབྱང་ནས་
 ལྟར་བར་མི་བྱ་བར་སེམས་སྒྲོམས་པ་ཞིག་བྱའོ་སྒྲོམ་དུ་སེམས་སྒྲོམས་པ་བསྒྲོམ། དེ་

ལ་སེམས་སྟོམས་པ་ན་རང་གི་མཛའ་བཤེས་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་ངོས་ཤེས་པའི་
 སེམས་ཅན་ཞིག་མདུན་དུ་གསལ་པར་དམིགས་ནས་སེམས་སྟོམས་པ་བསྟོམ་མོ། །
 དེའི་ཆེ་འདི་ནི་བདག་གི་གཉེན་ལོ་སྟམ་པའམ། མཛའ་བཤེས་སོ་སྟམ་པའམ།
 རྟོགས་སོ་སྟམ་པའམ། འདི་བདག་ལ་ཡན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་གོ་སྟམ་དུ་རྗེས་སུ་
 ཆགས་པ་བྱུང་ན་སེམས་མ་སྟོམས་པ་ཡིན་པས་ཆགས་པ་དེ་བསལ་ལ་སེམས་
 སྟོམས་པ་བསྟུབ་བོ། །དེ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་ན་རང་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་
 ལུ་སུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་ངོས་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་ཞིག་མདུན་དུ་གསལ་པར་
 དམིགས་ནས་དེ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྟུབ་བོ། །དེའི་ཆེ་འདི་ནི་བདག་ལ་གཞོན་
 པ་བྱེད་བྱེད་པ་ཞིག་གོ་སྟམ་པ་དང་། འདི་ནི་བདག་གི་གཉེན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་
 བྱེད་པ་ཞིག་གོ་སྟམ་པ་དང་། འདི་ནི་བདག་གི་དགའི་རྟོགས་སོ་སྟམ་པ་དང་།
 འདི་ནི་སྟོད་པ་ངན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞིག་གོ་སྟམ་དུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་མི་
 འདོད་པ་དང་སྟིང་ན་བ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བར་གྱུར་ནས་སེམས་མ་སྟོམས་ན། ཁོང་ཁྱོད་
 གྱེ་བ་སོགས་འབད་བས་བསལ་ལ་བདར་སྟོམས་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་
 སེམས་ཅན་འདི་ལ་སེམས་མ་སྟོམ་ན་བྱམས་སྟིང་རྗེ་གྱེ་བའི་གཞི་མེད། དེ་མེད་ན་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྱེ་བའི་གཞི་མེད་པས། འདི་ལ་སེམས་མ་སྟོམས་ན་བདག་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་སྒྲལ་བ་ཆད་པར་འགྱུར་བས་ཅི་ནས་ཀྱང་སེམས་
 སྟོམས་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམ། གཉེན་ལ་ཆགས་པ་དང་དགྲ་ལ་སྤང་བ་གྱེ་བ་
 འདི་མ་བསལ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པའི་ཐབས་མེད་པས་
 ཆགས་སྤང་དེ་གཉིས་འབད་པ་དུ་མས་བསལ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆགས་སྤང་གི་
 གྲོ་གྲེས་པའི་ཆེ་གྲོ་དེ་གྱེ་བ་བཀག་པ་ཅིམ་གྱིས་ཆགས་སྤང་ཅུང་ཟད་དེ་ཞི་ཡང་

ཀློང་དང་ཕྱད་ན་ཡང་ལྷུར་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་
སྒྲར་མི་སྒྲེ་བའི་ཐབས་ཤིག་ལ་འབད་དགོས་མོ། །དེའི་ཐབས་ནི་སྒྲིར་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྦྱག་པ་དང་ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པ་
བསྟུགས་ཤིང་། སེམས་སྒྲོམས་པ་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབས་འདིར་ནི་དག་གཉེན་དང་
ཕན་གཞོད་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་རྒྱལ་བསམས་ན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་
ཁྱོད་བཞི་ནས་སེམས་སྒྲོམས་པར་འགྱུར་བས། བྱ་མོ་རྒྱ་བ་མཆོག་གིས་ཁྱས་པ་
ལས། བདག་གིས་སྔོན་ཆད་ཁྱེད་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསད། །བདག་གྲུང་ཁྱེད་
ཀྱིས་སྔོན་ཆད་གཤགས་ཤིང་གཏུབས། །ཀུན་གྲུང་ཕན་རྒྱུན་དག་དང་གསོད་པ་
ཡིན། །ཁྱེད་ཅག་རི་ལྷར་འདོད་ཆགས་སེམས་གྲུང་སྒྲེ། །ཞེས་དང་། དཔུང་བཟང་
གིས་ཁྱས་པ་ལས། དེ་ཤིག་ཅིག་ན་དག་ཡང་མཛའ་བོར་འགྱུར། །མཛའ་བོ་ཡང་
ནི་དེ་བཞིན་དགར་ཡང་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གྲུང་ནི་བར་མར་འགྱུར། །
བར་མ་དེ་ནིང་གྲུང་ནི་དག་བོར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་མཛའ་བཤེས་འགྱུར་བར་
རིག་ནས་ནི། །སྒྲོ་གོས་ལྷན་པས་ནས་ཡང་ཆགས་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། བཤེས་
སྦྱང་ལས། ཕ་ནི་བྱ་ནིང་མ་ནི་རྒྱུང་མ་ནིང་། །སྒྲེ་བོ་དགར་གྱུར་པ་ཡང་བཤེས་ནིང་
དང་། །ཁྱོག་པ་ནིང་དུ་མཆི་བས་དེ་སྤྱད་དུ། །འཁོར་བ་དག་ན་རེས་པ་འགའ་མ་
མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དག་གཉེན་དང་ཕན་གཞོད་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་
ཅིག་དང་སྒྲིང་ཅིག་ལ་འགྱུར་ཞིང་འགྲོ་བས་ཡིད་བརྟན་རུང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་
རྒྱལ་བསམས་ལ་དག་གཉེན་ལ་ཆགས་སྤང་བསལ་ཏེ་ཏེ་རིང་མེད་པའི་བདེང་
སྒྲོམས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱ་རྗེ་ཆེར་བདེང་སྒྲེ་མཐར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྒྲོམས་པ་བསྒྲོམ་མོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་

ལ་ཉེ་བར་བཟུང་བར་ནས་པན་འདོགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་
ནས་གཞོད་པ་སྐྱེལ་བའི་ཆ་གཉིས་མི་བྱ་བར་ཉེ་རིང་ཆགས་སྒྲུང་མེད་པའི་སེམས་
སྟོམས་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསྒྲུམ་མོ། །དེའི་ཆོ་ཆགས་སྒྲུང་གི་དབང་
གིས་སེམས་མ་སྟོམས་ན། ཉེ་རིང་ཆགས་སྒྲུང་འགོག་པའི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མིན་
པ་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་པན་འདོགས་པ་དང་།
འགའ་ཞིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་འདི་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་
ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་དེ་མི་རིགས། རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་མི་རིགས་མོ། །སེམས་
ཅན་གྱི་ངོས་ནས་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་པན་འདོགས་པ་དང་། འགའ་
ཞིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། སེམས་
ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བདེ་བ་འདོད་མཉམ་དང་སྟུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་མཉམ་དུ་
མཚུངས་པས་ཁྱད་མེད་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་ཁྱད་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། རང་གི་ངོས་ནས་
ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཉེ་རིང་བྱེད་པ་འདི་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་
གི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་གྲགས་ཡིན་པས་མ་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་པན་
འདོགས་པ་དང་མ་འགའ་ཞིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ནི་གཏན་
ནས་མི་རིགས་མོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ལ་བདར་སྟོམས་བསྒྲུམ་པར་བྱ། དེ་ལྟར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་སྐྱབ་ཅུས་བར་བླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་དུ་གདབ་བོ། །དེ་ནས་མར་ཤེས་
སྟོམ་རྩལ་ནི། སྟོ་བོར་བླ་མ་ལྟ་སྟོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་མཐའ་སྟོར་དུ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་དམིགས་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མདོ་ལས། རྟོན་

ཡུན་རིང་པོ་འདས་པ་ནས་གང་དུ་ཁྱེད་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་གྱི་བའི་ས་
 རྩོགས་དེ་ནི་ངས་མཐོང་བར་དགའོ། ཡུན་རིང་པོ་འདས་པ་ནས་སེམས་ཅན་གང་
 ཁྱེད་ཀྱི་ཡེམས། མེམས། སྤ་རུམས། སྤོང་མོམས། སྤྱོད་དཔོན་ནས། མ་ཐན་པོམས།
 སྤྱ་མེམས། སྤྱ་མའི་གནས་ལྟ་བུར་མ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ངས་མཐོང་བར་དགའོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་འདི་སེམས་ཅན་བདག་གི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་གསུག་
 ཡིན་སྟེ་དུ་བསྐྱེས། སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་བདག་གི་མ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ན།
 འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་
 གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་ཡུལ་རྩོགས་དང་ས་རྩོགས་འདིར་མ་སྐྱེས་བྱ་བ་
 གཅིག་གྱུར་མེད། སྐྱེས་པ་ལ་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད། སེམས་ཅན་འདིའི་ལུས་མ་
 སྤངས་བྱ་བ་གཅིག་གྱུར་མེད། སྤངས་པ་ལ་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད། སེམས་ཅན་འདི་
 བདག་གི་མ་མ་བྱས་བྱ་བ་གཅིག་གྱུར་མེད། བྱས་པ་ལ་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད།
 སེམས་ཅན་རེ་རེས་གྱུར་མའི་རྟེན་ལ་བདག་གི་མ་མ་བྱས་བྱ་བ་གཅིག་གྱུར་མེད།
 བྱས་པ་ལ་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་ཅིང་ད་དུང་ཇི་སྟོན་ལས་ཉོན་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་
 སེམས་ཅན་འདི་དག་གིས་བདག་གི་མ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས། འདི་དག་བདག་གི་
 དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཅིས་གྱུར་ཡིན་སྟེ་དུ་བསམས་ལ་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་རང་གི་
 མ་དྲིན་ཅན་ཉིད་དུ་གཏོང་ནས་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པར་བྱ། དེ་ལྟར་མར་ཤེས་ཀྱི་
 རྟོགས་པ་ཁྱེད་པར་ཅན་སྤྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་སྤྱ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བྱ་
 གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ལུགས་དྲག་དུ་གདབ་བོ། མར་ཤེས་འདི་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་ངེས་པ་གཏོང་རྟོགས་པ་ཞིག་རྟོན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་
 ལ། དེ་ཡང་ཆོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། ཞེས་སོགས་

གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་ཡ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དྲི་མ་
 མེད་པ་རྣམས་དང་། སྤར་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་ལ་སོགས་པ་ཀྱལ་བའི་བཀའ་དྲི་མ་
 མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ལ་འདི་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་ཅི་རྟེན་བྱ་དགོས་
 ཏེ། མར་ཤེས་འདི་རྒྱད་ལ་སྒྲིམ་ན་དྲིན་དུན་སོགས་གོང་མ་རྣམས་སྒྲེ་སྒྲེ་ལ། འདི་
 མ་སྒྲིམ་ན་ལམ་གོང་མ་རྣམས་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བའི་གནི་མེད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་འགགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དམིགས་རྣམ་ཐུན་རེ་ཙམ་
 བསྐྱངས་ནས་འདི་མ་ཡུང་ཟེར་མི་རུང་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྤར་འདི་དག་
 ཅི་ཀྱལ་སྒྲིམ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་བརྒྱུང་ནས་
 སྒྲོང་དགོས་པར་གསུངས་ན། དེར་སང་གི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་
 གནས་འདི་དག་ལ་གོ་ཡུལ་ཙམ་ཡང་རྟེན་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུད་ཙམ་རེ་
 བསྐྱངས་པས་ག་ལ་སྟེ། དེས་ན་ཆེ་བྱང་འདི་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནི་འདི་
 དག་ལ་བག་ཆགས་སྟེ་ཟིན་ཙམ་རེ་བྱུང་ནའང་དོན་གིན་དུ་ཆེ་བ་ཡིན་པས། ལམ་
 གྱི་གནད་དམ་པ་འདི་དག་ལ་གོ་བ་ཐུ་ཐག་ཆོད་པར་བཅའ་ལ་དམིགས་རྣམ་ནར་
 མར་སྒྲོང་། ཆོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྒྲོང་ལ་འབད། སྤྱ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་
 འདེབས་ལུགས་དྲག་དུ་བྱུམོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་སྒྲིལ་དམིགས་ནས་མ་ཡིན་
 སྟམ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་རེ་རེ་ནས་མར་བསམས་ཏེ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྒྲོང་བ་
 འདོན་པ་གནད་ཆེ་བས། ཆེ་འདིའི་གཉེན་བཤེས་རྣམས་དང་། བར་མ་རྣམས་
 དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་དག་རྣམས་དང་། རྟ་སྤྱང་བོང་བུ་སོགས་མིག་ལམ་དུ་
 སྤྱང་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་དང་། ཡིད་ཡུལ་དུ་གར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རེ་
 རེ་ནས་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། ཡིད་ལ་དུན་ཙམ་ནས་ཆེ་འདིའི་མ་མཐོང་ཙམ་

ནས་འདི་དྲིན་ཅན་གྱི་མའོ་སྐམ་པའི་སྒོ་རང་གིས་སྒྲེ་བ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་སྒྲེ་དགོས་
 པས། རེ་རེ་ནས་མཐོང་ཅམ་དང་ཡིད་ལ་དུན་ཅམ་ནས་འདི་བདག་གི་མ་དྲིན་ཅན་
 རོ་སྐམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒོ་བཅོས་ནས་དུན་པར་བྱའོ། །རྩོམ་ཆེ་
 བཅས་ཅན་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ལྟ་ཞིག་གཞིགས་ཀྱང་མ་ཆན་འོ་བརྒྱལ་གསུངས་
 ནས་སྐྱེན་ཆབ་འབྱིན། རྩོམ་སྒྲེ་ཐང་ན་བཞུགས་དུས་དྲ་ཆོད་མ་ཞིག་ལུང་མའི་
 གསེབ་དུ་མགྲིན་བ་ཆུད་ནས་འགགས་པ་རྩོམ་མའོན་ཤེས་ཀྱིས་གཞིགས་ནས།
 རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་མ་ཆན་འོ་བརྒྱལ་གྱིས་ལ་ལུང་བཞུད་དང་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་
 ནས་དྲིན་དུན་པ་ནི། སྒྲི་བོར་སྒྲེ་མ་ལྟ་སྒྲིམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་རང་གི་ཆོའདིའི་
 མ་གཞིན་པའི་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་བ་ཆན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་
 བ་ཞིང་མདུན་དུ་བསྒྲིམས་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་གི་མ་འདིས་ཆོའདི་
 ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཆོར་བས་ཐོག་པ་མེད་པ་ནས་བདག་གིས་མ་བབྱང་ལས་འདས་པ་
 རྩེད་རྩེད་བ་ཞིག་ཡིན། རྩེད་པར་ཆོའདིར་ཡང་དང་བོར་མངལ་དུ་བཅུ་བས་
 བསྐྱུངས། བཅས་པའི་ཆོའདིས་པའི་སྐྱེན་ལ་བཞག། ཁོར་མོ་བརྩེའི་ཕྱེ་ལ་
 གཡེངས། ཤའི་དྲོད་ལ་སྐྱར། བཅུ་བའི་འཛུམ་གྱིས་བསུས། དགའ་བའི་མིག་
 གིས་བལྟས། སྐབས་ཁས་ཁྱིས། མི་གཙང་བ་ལག་པས་ཁྱིས། མ་རང་ཐོག་ལ་
 བབ་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ལས་བདག་ཅུང་ཟད་ན་བ་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ཆོ་
 བར་བྱས། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་གདམ་རན་རང་ཐོག་ལའང་མ་བལྟས་པར་ག་ཐང་ཐང་དུ་
 བསྐྱུངས་པའི་ཟས་ཅོར་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་བཅུ་བས་ཐོག། མ་རང་གི་འབྱེར་
 འཁོས་དང་བསྐྱེན་པའི་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཆད་མེད་པ་བསྐྱུངས། གཞོད་པ་དང་
 སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ཆད་མེད་པ་ལས་བསྐྱུངས་པས་དྲིན་གིན་དུ་ཆོས་སྐམ་དུ་བསམ་མོ། །དེ་

ལྷ་ར་བསྐྱེམས་པས་ཆེ་འདི་འི་མའི་དྲིན་དྲན་པའི་སྒོ་ཚིག་ཙམ་མིན་པ་ཞིག་སྒྲིམ་པ་
 ར་དེ་ནས་པ་མ་ལ་སྐོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་གཞན་ལ་ཡང་མར་ཤེས་པར་བྱས་
 པ་དེ་ལྷ་ར་བསྐྱེམ། དེ་ནས་པར་མ་རྒྱུས་ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱེམ། དེ་
 ལ་ཆེ་འདི་འི་མ་དང་འདྲ་བའི་སྒོ་སྒྲིམ་པ་ན་དག་རྒྱུས་ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་
 བསྐྱེམ། དེ་ལ་ཆེ་འདི་འི་མ་དང་འདྲ་བའི་སྒོ་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་ཕྱོགས་བརྩའི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་མར་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་ཆེར་བཏང་ལ་
 བསྐྱེམ་མོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་མ་དེས་རིམ་གྱིས་པ་མཛའ་བཤེས་པའི་རྒྱལ་དང་རང་
 ལ་བརྩེ་སེམས་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱལ་རང་གི་སྒོས་གང་དེས་རྒྱུས་བསམས་ལ་
 དྲིན་དྲན་པར་བྱ། རྒྱལ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྐྱར་དེ། ད་ལྟ་མ་ཆུན་
 འདིས་བདག་ལ་ཐན་པ་དང་བརྩེ་སེམས་རིམ་གྱིས་པ་དེ་ལྷ་ར་སེམས་ཅན་འདི་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་གི་མ་ནམ་བུས་རེས་ཀྱིས་ཐན་པ་དང་བརྩེ་སེམས་
 འདི་ལྷ་ར་དུ་བྱས་སོ་སྐྱུ་དུ་ལུས་ཀྱི་བ་སྒྲུ་གཤོ། མིག་ནས་མཆི་མ་འཕྲུག་པ་མ་
 རྒྱང་གི་བར་དུ་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་རྒྱུས་ཀྱི་དྲིན་བསམ་པར་བྱ་ཞིང་། དྲིན་དྲན་
 ཀྱི་སྒོ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བར་བྱ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་
 གསོལ་བ་ཤུགས་དུག་དུ་གདབ་བོ། །དེ་ལྷ་ར་དྲིན་བསམས་ནས་དྲིན་གཞོ་སྐྱེམ་
 རྒྱལ་ནི། སྒྱི་པོར་བྱ་མ་ལྟ་སྐྱེམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་ལྷ་ར་བསམ་སྟེ། ཐོག་
 མེད་ནས་ཡང་ཡང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་མ་ཆུན་རྒྱུས་རིགས་དུག་འཁོར་བའི་
 བཅོམ་ཁང་ན་ལས་དང་ཞོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་ནས། སྐྱག་
 བསྐྱེལ་གསུམ་གྱིས་ཡུན་དུ་མནར་ཞིང་ཉམ་ཐག་པ་འདི་རྒྱུས་ཡལ་བར་དོར་ན་
 བདག་ཉིད་ཁྱེལ་མེད་མ་རབས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ཡལ་བར་འདོར་ག་ལ་མེད། དེས་

ན་བདག་གིས་མ་དྲིན་ཅན་འདི་རྣམས་སྤྱར་བ་སྤྱར་བར་བསྐྱལ་ནས་ཐར་བ་སྤྲོ་ན་
མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་སྤྲོ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་སྤྲུགས་དྲག་ཏུ་གདབ་པོ། །

གཉིས་པ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྦྱོན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་པན་
ཡོན་བསམས་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ལྟར་གིན་ཏུ་གཅེས་
གིང་ལངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱབ་ཚུལ་ལ་
གཉིས། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྦྱོན་བསམ་པ་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་
པན་ཡོན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་པོར་སྤྲོ་མ་ལྟ་སྦྱོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་
འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རང་གི་མཐར་སྦྱར་དུ་ཆེ་འདིའི་དག་གཉེན་བར་མ་སོགས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་དམིགས་ལ། རང་གི་སྤྱོ་ཡུལ་དུ་རང་གཞན་
གཉིས་གང་གཅེས་པར་འཛིན་གང་ཡལ་བར་འདོར་སྦྱམ་དུ་བརྟགས་པ་ན། རང་
གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྤྱོ་རམ་རམ་སྤྲུགས་གྱིས་སྦྱོ་
ལ། དེའི་ཆེ་རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྤྱོ་རན་འདིས་བདག་ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཐམས་གསུམ་འཁོར་བར་སྤྲུག་བསྐྱལ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་སྦྱོང་
དུ་བརྟག། །དེས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ལན་ཅིག་ཐོབ་པའི་སྤྱབས་འདིར་ཡང་
སྤྱོ་རན་འདིས་བསྐྱས་ནས་སྤྱིར་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཆགས་གིང་ཞེན་པ་
དང་། སྦྱོས་ཆེ་འདིའི་སྤྱང་གས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་སྦྱོན་ཆད་དལ་བ་སྦྱོང་ལོག་ཏུ་
སོང་འདུག། །དེ་ནི་གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་འདིའི་དབང་དུ་སྤྲད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཏང་
ཞིང་སྤྱོ་རན་འདི་ཅད་ནས་ཐོན་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ་སྦྱམ་དུ་འདུན་པ་སྤྲུགས་དྲག་
ཏུ་བྱ། དེ་ཡང་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་སྤྲུགས་ཆེས་པས་གཅེས་འཛིན་མི་བསྐྱེད་དོ་

སྐྱམ་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་སློ་དེ་མཛོན་གྱུར་དུ་སློ་བ་ཅུང་ཟད་རེ་འགགས་ཀྱང་ཅུང་
 རས་ཐོན་པ་མི་ཡོང་བས། སློ་རན་འདི་ཅུང་རས་ཐོན་པ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་སློ་རན་
 འདིའི་ཉེས་སྒྲིན་མཐའ་དག་པར་རིག་ནས་འདི་ཕྱི་ཀྱམ་དུ་ཕྱར་བར་བྱེད་པའི་དག་
 བོའི་དྲངས་མར་ངེས་པ་གཏོང་ནས་འདྲེངས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེས་ན་བདག་
 གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་བསམ་པ་ནི། སློ་སྒྲིང་ཅུ་ཚོག་དུ། ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་
 གཅིག་ལ་བདེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ལྷར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་
 བར་དུ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་འཁོར་ནས་སྤྱག་བསྐལ་ཇི་སྟེད་ཅིག་
 སྒྲིང་བ་འདི་གང་གིས་ལན་མ་ཤེས་པར་ལེ་ལན་བདེའ་ས་གཞན་དུ་འཛོལ་འཛོལ་
 རས། རང་ལ་བདེ་སྟེད་གང་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
 མ་ཞུན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཡིན་པ་ལ། མྱོངས་ནས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་བྱིན་
 ཅི་ལོག་དུ་བཟུང་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དགའ་བཟུང་། སྒོ་དུ་མ་ནས་གནོད་
 པ་སྟེལ། རང་གི་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དག་པོ་བདག་འཛིན་
 འགོང་པོ་ལ་གཉེན་དུ་བཟུང་ནས་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་འགོང་བའི་
 དབང་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་འདི་ལན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་
 དག་ན་འཛོལ་གང་ཡོད་དང་། །འཇིགས་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་གྱུར་པ། །
 དེ་ཀྱན་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན། འདྲེ་ཆེན་དེས་གོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོ་འདིར་གཞན་གྱིས་རང་ལ་མི་སྟོན་པར་བརྟེན་ཅིང་
 འབྱུར་ག་གཏོང་བ་སོགས་མིའི་གནོད་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་ལས་འབྱུང་། གནོད་བགོགས་སོགས་མི་མ་ཡིན་གྱི་
 གནོད་པ་དང་ཉེ་བར་འཛོལ་ཇི་སྟེད་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གཅེས་

འཛིན་འདི་ལས་འབྱུང་། ལུས་ལ་ནད་དང་སེམས་ལ་སྐྱལ་བསྐྱལ་སོགས་མི་
 འདོད་པ་ཇི་སྟེད་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་ལས་འབྱུང་།
 སྒྲིམ་པ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་སོགས་ཚས་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་འབའ་ཞིག་གིས་བྱས། ཕྱི་མར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྐྱལ་
 བསྐྱལ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཇི་སྟེད་ཅིག་འབྱུང་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་འབའ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བས། མི་
 འདོད་པ་དང་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཅེས་
 བའི་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གསུང་། དེ་ཡང་མིའི་གནོད་པ་ཇི་སྟེད་
 ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་ནི།
 ཡན་ཚུན་འབྲུག་པ་དང་ཚོད་པ་དང་གཤགས་འབྱེད་པ་དང་གཅིག་ལ་གཅིག་ཁ་
 ཟེར་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་སྟེ། རང་
 གཅེས་པར་བརྩུང་ནས་རང་བདེ་བར་འདོད། རང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་
 འདོད། གང་མ་བཟང་པ་ཞིག་འདོད། སྒྲིམ་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་འདོད། དེ་ལ་
 སོགས་པ་བདེ་སྟེད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཆང་བ་ཞིག་འདོད་
 བས་དེ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ལས་ངན་པ་མང་དུ་གསོག་ཅིང་གཞན་ལ་བྱུང་གསོད་
 དང་ང་རྒྱལ་བྱེད། གཞན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་གཞན་ལ་ལེགས་པ་སྐྱ་རེ་
 མཐོང་ཡང་མི་བཟོད་པར་ཐུག་དོག་སྟེ། རང་ལ་ཚོག་ངན་ཕྱ་མོ་རེ་ཟེར་བ་སོས་
 ཀྱང་མི་བཟོད་པར་ཞེས་པ་སྟེ་ཞིང་། ཐ་ན་མིག་གིས་བལྟ་ལུགས་ལེགས་ཉེས་ཅམ་
 ཡང་མི་བཟོད་པར་ཐུར་པས་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་རང་གི་དགའ་སོང་བ་འདྲ་བ་
 ཞིག་འོང་སྟེ། ད་ལྟ་རང་རེ་སྤྱད་འགོགས་ཀྱང་མཐུན་པ་ཡི་མི་ཡོང་། དེ་ཡང་པ་

མ་དང་ལུ་ཚ་མི་མཐུན། ལ་མ་ནང་ལན་ཚུན་མི་མཐུན། ལུ་ཚ་ནང་ལན་ཚུན་མི་
 མཐུན། ལུ་ལ་ལྟེ་ལན་ཚུན་མི་མཐུན། ལུ་ལ་ལྟེ་གཅིག་གི་མི་རྣམས་མི་མཐུན། ལྟེ་
 དཔོན་ནང་ལན་ཚུན་མི་མཐུན། ལ་ལྟེ་ནང་ལན་ཚུན་མི་མཐུན། དཔོན་གཞིག་
 ནང་ལན་ཚུན་མི་མཐུན། ལྟེ་མ་དང་སྒྲོབ་མ་མི་མཐུན། ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་དང་མཚོན་
 གནས་མི་མཐུན་པ་འདི་ཐམས་ཅད་གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་ཁོ་ནས་བྱས་པ་
 ཡིན། གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་སྒྲིང་དུ་ཞུགས་ཕྱིན་ལན་ཚུན་མཐུན་པའི་ཐབས་
 མེད་དེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཞིན་ལྟ་པོ་བའི་ཞལ་ནས། རི་སྒྲིང་རང་ལ་དགའ་མ་
 མཐོང་བའི་རིང་ལ་སྒྲ་མ་ཐོགས་སུ་སྒྲ་ལྟར་ལན་ཐོགས་མི་རུས། རང་ལ་དགའ་
 མཐོང་ན་ཡོ་ལན་ཐོགས་སུ་ཡོང་གཞུང་བ་ལྟར། གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་སྒྲིང་
 གི་ཐུགས་སུ་གནས་ཕྱིན་སྒྲ་མ་ཐོགས་སུ་སྒྲ་བྱང་བྱ་ཐབས་མེད་དེ། ལྟེ་མས་སྒྲ་
 དོར་བལྟན་གྱི་གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་དང་མ་མཐུན་ཕྱིན་ཁོའི་དབང་དུ་སྐྱོང་
 བས་སྒྲ་མ་ཚིག་གཞུང་ཡང་རང་རང་འདི་ལྟར་བྱེད་སྒྲུམ་དུ་རང་གི་སྒྲིང་པ་རན་པ་དེའི་
 རྒྱུ་སུ་འཇུག་པ་ལས་སྒྲ་མའི་གཞུང་གི་རྒྱུ་སུ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་དོ། རྒྱུ་སུ་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཞིན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ཡང་དགའ་བ་མི་སྟེ། རྣམ་པ་ཀུན་
 རས་རང་བདེ་ན་སྒྲུམ་པ་མ་གཏོགས་རང་གི་སྒྲིང་པ་ལ་སྒྲིང་དུ་མཐོང་བ་མི་ཡོང་
 བས། རྒྱུ་སུ་གཞན་གྱིས་བསྐྱུལ་ཡང་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་སྟེ་བ་མ་གཏོགས་རྒྱུ་སུ་
 མཐུན་པར་འཛིན་པ་མི་ཡོང་། གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུ་བསད་པས་གཞན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞིག་འབྱུང་། དེའི་ཚེ་རང་གི་སྒྲིང་པ་རན་པའི་
 སྒྲིང་གིས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མི་ཤེས་པར་རང་གིས་གང་ཡང་མ་ལན་པ་ལ་གཞན་
 གིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་སྟེ། རང་གི་གཅེས་འཛིན་འདི་ཁོ་ནས་

ལན་པ་ཡིན། གཞན་གྱིས་རང་ལ་བཏམ་ངན་བརྗོད་པ་ཡང་གཅེས་འཛིན་འདི་ཁོ་
 ནའི་མཐུ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་གཅེས་པར་བརྩེད་ནས་གཞན་ལ་བྱུང་གསོད་བྱས་
 པའམ། གཞན་གྱི་སྒོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལས་ཤིག་བྱས་པས་གཏམ་ངན་གྲོང་བ་
 ཡིན་ནོ། །བརྒྱལ་ཆེ་འདིར་ལ་རོལ་པོ་དེ་ལ་བྱུང་གསོད་དང་གཞོད་པའི་བསམ་པ་
 རོགས་མ་སྦྱེས་ཀྱང་། ཆེ་བསམ་སྒྲུ་མ་ལ་གཏམ་ངན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ལས་ངེས་
 པར་བསགས་པའི་མཐུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་ཁོ་ནས་བྱས་པ་ཡིན་པ་ནི། རྒྱལ་སྐས་རྩ་སྤྱོད་
 ཏའི་ཞལ་ནས། དགེ་སྦྱོར་བྱས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་མ་ཐུལ་ཆོ། །ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་དང་
 དུ་གྲངས་པ་ཡིས། །ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། །ད་ནི་ཐར་པ་
 འདོད་ལ་སྦྱིལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་རྒྱུན་གྱིས་གཞོད་པ་
 དང་། མྱེད་པོན་སོགས་གྱིས་ཆད་པས་བཅད་པ་དང་། འགན་རྒྱས་གཅེས་པ་ལ་
 རོགས་པའི་གཞོད་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅེས་འཛིན་འདི་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 གཅེས་འཛིན་དམ་པོས་ནམ་ལྟགས་འབྲགས་དོགས་དང་ལྷོགས་དོགས་དང་།
 གཞན་ལ་རེ་མི་དགོས་པའི་ལུན་ལུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་བྱེད་པར་འདོད་ནས་ཟང་
 ཟིང་གི་ནོར་མང་དུ་བསགས་ཤིང་། དེ་ལ་སྒྲིང་ནས་ཞེན་ཅིང་གནས་པ་ན་ཆོས་
 རྒྱུན་པས་ཁྱེར་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་ལྷོགས་པ་དང་། སྦྱེ་པོ་གཞན་གྱིས་གཞོགས་
 སྒྲོང་དང་། ཐ་ན་ས་འོག་གི་བྱི་བ་རྩུན་ཆོད་གྱིས་གཞོད་པ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་སྦྱེལ་བ་
 འདི་བྱུང་བ་ཡིན། རྩོད་དངོས་པོ་ལ་ནི་སྤར་འཐམས་པ་འདི་མེད་པར་གཞོད་པ་དེ་
 དག་གང་ཡང་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་མེད་དོ། །གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་འདིས་ཡིད་བསྦྱོད་
 བས་ཅི་བྱེད་ཆེ་འདིའི་རྗེད་བཀྱར་སྒྲན་གྲགས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་སོང་ན། སྤྱིག་

པ་དང་སྤྱག་བཟུལ་འབའ་ཞིག་ལས་གནས་སྒྲིབས་སུ་ཡང་བདེ་བ་མི་ཐོབ་ཅིང་།
 མི་སྣམ་པ་དང་གྲགས་པ་རན་པ་འབྱུང་བ་དང་། དགྲ་མང་དུ་འཁེལ་བ་དང་། ཐ་
 བ་མཁུ་སྒྲོབ་དང་མཆིད་གྲོགས་ཚུན་ཆོད་གྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་བརྟུན་པ་དང་
 སྒྲོན་བཞིན་མང་དུ་བྱེད་པ་ནི་མི་འོས་པ་ཞིག་བཞིན་པ་མིན། རང་གི་སྒྲིད་རན་དེ་
 ཉིད་ཀུན་གྱིས་གསལ་བར་མཐོང་ནས་རང་བཞིན་བཞིན་པ་ཡིན། དཔེར་བཞིན་མེ་འདི་
 ཤིན་ཏུ་ཚ། འདིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཅེས་བཞིན་ཀྱང་། མེ་ལ་མི་འོས་པའི་སྒྲོན་
 བཞིན་པ་ག་ལ་ཡིན། མེ་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་རང་རེ་རྣམས་ཀྱང་གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་ལྟགས་སུ་ལྟགས་པའི་
 དབང་གིས་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་མི་མཐུན་པ་ག་སྤྱག་བྱས་པས་
 རང་གི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །མི་རྣམས་
 གྱིས་གངས་རན་གྱིང་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། མདོ་ལྗེའི་རྒྱན་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་
 གྱིས་བདག་འཛོམས་སེམས་ཅན་འཛོམས་ཤིང་རྒྱལ་བྱིས་མས་འཛོམས། །ཉམས་
 བཅས་རྟེན་པས་དམའ་ཞིང་ལྷུང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྤྱད། །ཅོད་པ་མི་སྣམ་དེ་
 བྱི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྒྲེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀར་ཕྱོགས་སྒྲིང་
 པའི་ལྷུང་མ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སྒྲིང་པར་མཛད། དེར་ཡང་མ་ཟད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་དང་ཕྱོགས་བརྩའི་ཞིང་ན་བལྟགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་
 ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིད་པར་མཛད་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲིས། རང་ཉིད་གཅེས་པར་
 བཟུང་ནས་རྟེན་བཀུར་སྟུན་གྲགས་ལ་ཆགས་པ་ནི་རང་གི་ཆོས་ཅི་བྱས་དོན་མེད་
 དུ་གཏོང་བ་དང་། དལ་འབྱོར་སྟོང་ལོག་ཏུ་བཏར་ནས་མདོན་མཐོང་དང་དེས་
 ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་འབྲེག་པའི་དུག་མི་བཟད་པ་ཡིན་པས། གཅེས་འཛོན་

འགོང་པོ་འདིས་སྤྱིར་གི་ཐུགས་སུ་གནས་ནས་རང་ལ་འདི་འདྲ་བའི་དུག་རན་བྱིན་
 བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་
 དེས་ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་རྟེན་བཀུར་ལ་ཆགས་པ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་གསེར་
 དདུལ་ལ་རེག་པ་ཅམ་ལའང་མི་རུང་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་
 གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ཆེ་འདིའི་རྟེན་བཀུར་སྟོན་གྲགས་ཤིག་འོང་དུ་རེ་ནས་
 བྱར་མི་རུང་བ་འབའ་ཞིག་བྱས་པ་ན། སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་རྩེད་ཟེར་པ་དེ་
 ཡང་ཉམས་ནས་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྤྱིད་རན་ངོན་རེ་ཡང་རྟེན་དཀའ་ཞིང་མི་འདོད་པ་
 མཐའ་དག་ཆར་བཞིན་དུ་འབབ་པ་འདི་བྱུང་། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་འཛིན་
 འགོང་པོ་སྤྱིར་ནས་བཏོན་དེ་རང་ཡལ་བར་དོར། གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་སྟེ་
 བྱམས་སྤྱིར་རྗེ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་དམ་མཛད་པས་གཞོད་འཆོ་ཐམས་
 ཅད་རང་ཞིར་སོང་། རྟེན་བཀུར་སྟོན་གྲགས་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་སྟེ།
 དགོ་བའི་བཤེས་གཞིན་པོ་དྲོ་བའི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཤིག་བྱས་ན་ཆེ་འདི་རང་ལ་
 གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་སྟེ། ཡུང་བ་ཡུང་ན་ཁམ་ཡུང་བ་ལས་བདེ་སྤྱིད་
 སྟོན་གསུམ་ཆེ་བ་མེད། གྲུང་ཤོད་ན་སྟོན་ལྷ་བ་ལས་སྤྱིད་བ་མེད་དེ། དེ་ཆོས་
 བཞིན་བྱས་པས་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། སྟོན་ལྷ་བ་དང་པོའི་དུས་ཅུམ་པ་ཆད་གིན་
 ཟླ་ཆོད་རེ་ཅམ་ལ་བརྟེན། ཤམ་ཐབས་ལ་ལྷན་པ་མ་རྟེན་པར་གོམ་པོ་རྒྱབ་པས་
 སྟོན་ལྷ་གོ་ཤམ་ཅན་དུ་གྲགས། ད་ལྟ་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ཀུན་ངས་གསོས་ཀྱང་
 གསོས་སྟུམ་གསུང་། དགོ་བཤེས་འབན་གྱི་ཞལ་ནས། ར་མི་སྤྱིའི་དུས་མའའ་
 གཞུ་ཆེར་མ་འདྲ་བ་བཏགས། གྱི་གཉིས་གསུམ་རེ་བཅུགས་ཀྱང་དག་མང་ཟུན་
 རྒྱུང་། ར་སོ་རེད་པ་མི་གཅིག་ལ་སྟོན་ཐོག་བཞི་བཅུ་ཐོན་པས་གྲོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་

ངའི་མིང་བཞི་བཅུ་ལྷགས་སུ་བདགས། ཉིན་མོ་ལ་ཁའི་རྒྱལ་པ་དང་རྒྱལ་མོ་གོང་གི་རྒྱལ་པ་བྱས་ཀྱང་ལྷོ་མི་ཕྱིད། ད་མཚན་ཆ་སྤངས་པས་དག་མི་གཅིག་ཀྱང་མེད། ལས་ཀ་མཆིལ་མ་རྟོ་ལ་མི་འཁོད་དེ་ལྷོ་ཕྱིད། ལྷོ་གེ་ཅི་བྱུང་ཡང་སྤྲུག་པ་དང་མཛིང་སྤྱེལ་ནས་ཟར་ཡོད། ལྷོ་དའི་ཁས་ཟད་མི་རྟོད། ད་ཟས་ཀྱིས་ངའི་ཁ་མི་རྟོད། ཟས་པས་ནི་མི་འཛིང། འབྲུངས་པས་ནི་མི་ཡོག་གསུང་ངོ་། མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་འཚེ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅེས་འཛིན་འདི་ལས་འབྱུང་སྟེ། རང་གི་ལུས་ཡོངས་སྟོང་རྣམས་གཅེས་པར་བཟུང་བ་ན། མདངས་འཕྲོག་པའི་གནོད་སྦྱོར་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་གཅེས་འཛིན་ཅན་དེའི་ལུས་སྟོག་ལ་སྒོ་དུ་མ་ནས་གནོད་པ་བྱེད། དེའི་མདངས་འཕྲོག་པར་བྱེད། མི་འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྟོང་པར་བྱེད་དོ། ཁོར་ཡོངས་སྟོང་གསོག་པར་འདོད་ནས་ཁ་གསག་གཞིགས་སྟོང་རྒྱལ་འཚོས་ཐོབ་འཇལ་རྟོད་པས་རྟོད་པ་འཚོལ་བ་སོགས་ཚོས་དང་འགལ་བའི་སྟོང་ངན་དུ་མས་ནོར་ཡོངས་སྟོང་བཅའ་བ་ན་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་འཚེ་ཞིང་གནོད་པ་བྱེད་དེ། ལག་འཚོ་རྩུང་ཟད་དེ་རྒྱས་པ་ན་ལྷག་པ་དང་ཕྱིན་བྱ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་པོའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུས་ངན་སྤྲོ་ཚོགས་སྟོན་ཅིང། ལེམས་ལ་གདོན་ལྷགས་དེ་འབྲུག་ཅོད་སྤྲོ་ཚོགས་འབྱུང་བ་དང་ལུས་ལ་ནད་སྤྲོ་ཚོགས་འབྱུང་སྟེ། ད་ལྟ་ཁ་དངགས་ལ་འང་འབྲུག་ཅོད་སོགས་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་སྤྲོ་ཚོགས་བྱུང་བ་ལ་དགོར་རྟགས་བྱུང་ཞེས་སྟོལ། ཁྱི་ལམ་དུ་འང་མི་གཅང་བ་ལྷགས་པའི་ཁྱོད་དུ་ལྷུང་བ་དང་རྒྱ་ཁྱུང་རྟོག་མ་ཅན་གྱིས་ཁྱེར་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་མི་སྟེ། རྟགས་དེ་དག་ལས་ན་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་གནོད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ངེས་སོ། །བདག་

པས་གཞན་གཅེས་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ནི་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱང་
 རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་དེ། རོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་
 ག་གནས་གང་དང་གང་དུ་བྱོན་ཡང་དེ་དང་དེའི་གཞི་བདག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་
 བཀུར་བྱས་པ་དང་། སྤུངས་ལྷ་བ་བྱམས་པ་སྒྲོམ་ཞིང་བཞུགས་པ་ན་གཅན་གཟན་
 རྣམས་དང་རི་དྲགས་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་མ་མཐོང་བ་ལྟར་དགའ་བའི་རྣམ་
 འགྲུར་བྱེད་ཅིང་སྒྲུའི་གམ་དུ་བག་པའས་ནས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱང་རི་
 ཐང་བ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་འབའ་ཞིག་སྒྲོམ་ཞིང་བཞུགས་པ་ན་མི་མ་ཡིན་
 ག་དྲག་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་གཞོན་པ་བྱེད་པར་བཀྲོས་པ་ན་མི་མ་ཡིན་གཅིག་
 ན་རེ། སྤྱང་ཐང་བ་འདི་ཁོང་རང་ལས་འཁྱུག་ལ་གཅེས་པར་བྱེད་ན་གཞོན་པ་ག་
 ལ་བྱེད་ཟེར་ནས་ལོག་སྐད། དེ་ཡང་ས་ལ་རྒྱ་བའི་མི་མ་ཡིན་ལྷ་མོ་རྣམས་ལྷ་ཅི་
 སྒྲོམ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡང་བདག་པས་གཞན་གཅེས་
 སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལྷ་བར་བྱེད། བྱག་འཆལ།
 མཆོད་པ་འབུལ། བསྟེན་བཀུར་སྒོ་དུ་མ་ནས་བྱེད། ལུས་ཀྱི་མདངས་སྒྱུད་པར་
 བྱེད། རྩྱགས་དང་རྩྱགས་མཆོས་རྣམས་སུ་སྤྲོན་པའི་གྲགས་པ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ནས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །བདུད་ཀྱི་གཞོན་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅེས་འཛིན་འདི་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདུད་ཅེས་བྱ་བ་རེ་བ་
 ནག་པོ་གྱོན་ནས་ལ་གདངས་མཆོད་པ་གཅིགས་པ་ཞིག་ལ་རོལ་ནས་འབྱུང་བ་མིན་
 གྱི། རང་གི་སེམས་འདྲ་འཛིན་གཡེངས་པ་དང་། རྟེན་བཀུར་སྤྲོན་གྲགས་ལ་
 ཆགས་པ་དང་། ཉེ་དུ་དང་མཛའ་བཤེས་ལ་ཆགས་ཤིང་དེ་དག་གི་ཆོ་འདིའི་བྱ་
 བྱེད་སེམས་པ་དང་། རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་རང་རྩྱགས་ལ་ཆགས་པ་དང་།

གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་འབྲུག་ཅོད་སྟགས་དོན་མེད་ཆོའདིའི་བྱ་བ་
 དན་པས་གཡེངས་པ་ཐམས་ཅད་བདུད་གྱི་ལས་ཡིན་པར་ཤར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་སྤང་གི་ལས་དེ་དག་ནི་རང་གི་གཅེས་
 འཛིན་འགོང་པོ་འདི་འབའ་ཞིག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བདུད་ཐམས་
 ཅད་གྱི་སྡེ་དཔོན་དཔའ་བོ་ལྷ་བུ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་འདི་ཡིན་པར་རྗེ་བཙུན་
 མ་སྟོལ་མ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། བདུད་གྱི་དཔའ་བོ་རྣམ་པར་འཛམས་མ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བདུད་གྱི་དཔའ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་པར་དེའི་འགྲེལ་
 པ་ལས་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་བདུད་གྱི་སྡེ་དཔོན་གྱ་བོ་ནི་འདོད་
 པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཛིག་རྟེན་ན་གདོན་དང་
 བགེགས་དང་འཛིགས་པ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གཅེས་
 འཛིན་འདི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཅེས་འཛིན་གྱི་གདོན་ཆེན་འདི་སྟོང་དུ་ཞུགས་
 བྱིན་གདོན་དང་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇུག་ལ། གཅེས་འཛིན་གྱི་གདོན་འདི་
 མེད་ན་ནི་གདོན་བགེགས་གཞན་གང་ཡང་མི་འཇུག་གོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གདོན་བགེགས་གྱི་གཞོད་པར་མི་རུས་པ་ནི་
 གཅེས་འཛིན་གྱི་གདོན་འདི་མེད་པས་ཡིན་ནོ། །གཅེས་འཛིན་གྱི་གདོན་འདི་མེད་
 ན་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཕན་པར་འགྱུར་ཏེ།
 རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། བྱམས་ལུན་གྱུབ་པ་དེ་ཡི་སྒྲ་ལ་ནི། །དུག་དང་མཚན་དང་མེ་
 ཡིས་མི་ཞུགས་ཏེ། །མཚོན་ཆ་འཕངས་པ་ཐམས་ཅད་མེ་ཏྲིག་གྱུར། །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཤིང་བྱང་དུ་བཞུགས་
 བས་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཆོ། བདུད་གྱི་དམག་ཚོགས་གྱིས་མཚོན་

ཆའི་ཆར་ལཔ་པ་རྣམས་མེ་ཏྲག་གི་ཆར་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དང་ཕྱི་མའི་སྟག་
 བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་ལས་འབྱུང་སྟེ། ཆོ་འདིར་ལུས་
 ལ་ནད་དང་སེམས་ལ་སྟག་བསྐལ་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བདག་གཅེས་འཛིན་
 འདིས་བྱས་པ་ཤིས་སྟག་ཡིན་ཏེ། གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་གཞན་གྱི་སེམས་
 དཀྱུགས་པ་དང་། གཞན་ལ་གཞོན་པ་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསྐལ་བས་དེའི་རྣམ་སྟོན་
 གྱིས་རང་གི་ལུས་ལ་ནད་དང་སེམས་ལ་སྟག་བསྐལ་སྟོ་ཚོགས་འབྱུང་ངོ་། །དུས་
 མ་ཡིན་པའི་འཆི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅེས་འཛིན་འདི་གོ་ན་ལས་འབྱུང་སྟེ།
 རང་གི་སེམས་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྤྱན་བས་བསྒྲིབས་ནས་རྫོངས་ཏེ་གནས་ལུགས་
 གྱི་དོན་ཤེས་པ་ལྟ་ཞོག། ཆོ་འདིའི་བདེ་སྟག་ཅུ་ཡང་མི་ཤེས་པར་སྟག་བསྐལ་
 ལ་བདེ་བར་བཟུང་། མི་གཅོང་བ་ལ་གཅོང་བར་བཟུང་། གཞོན་པ་ལ་ཕན་པར་
 གཟུང་སྟེ། ཟས་ལ་སྤྲེད་ཞེན་ཆེན་པོས་རང་གི་ལུས་ལ་མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་ཟ་བ་
 དང་། མ་གོམས་པའི་ཟས་ཟ་བ་དང་། ལྷ་མ་མ་ལྟ་བར་ལྟོ་འདུན་དུག་པོས་ཡང་
 ཡང་ཟ་བ་རྣམས་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་རྒྱུན་དུ་མཛོད་ལས་གསུངས་གིང་། དེ་ལྟར་
 གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་གིས་འཆི་རྒྱུན་བྱས་པ་མང་སྟེ། དེ་ནི་གཅེས་འཛིན་འགོང་
 པོས་རང་བསད་པ་ཡིན་ནོ། །རྩལ་དེ་དག་ལ་ལེགས་པར་བསམས་ན་ནི་བདག་
 གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་ན་འདི་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་
 སྟོང་གི་དགྲ་ཡིན་པར་ཤེས་ནུས་སོ། །དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་
 ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ས། འདྲེ་ཆེན་དེས་གོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་བདག་གཅེས་
 འཛིན་འདི་ལ་འདྲེ་ཆེན་ཞེས་འདྲེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོ་ཤོས་ཡིན་པར་
 གསུངས་སོ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྩ་མྱ་རྟའི་དུས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ལགས་པས་

དག་པོ་བདག་གིས་ཟིན། །འཇབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་རྒྱུ་བདག་གིས་ཟིན། །
 རང་དུ་བརྟུན་ནས་བསྐྱེད་པ་བདག་གིས་ཟིན། །ཞེ་མ་བདག་འཛིན་འདི་ཡིན་ཐེ་
 ཚོས་ཚོད། །ཅེས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བའི་ཅོར་མ་ལུས་པ་འབྲོག་པའི་ཚོས་རྒྱུ་
 དང་། རང་གཞན་མ་ལུས་པ་ལུང་བར་བྱེད་པའི་འགོང་པོ་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་
 འདི་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅི་
 སྟེད་ཅིག་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་ཁོ་ནས་བྱས་པ་ཡིན་པ་
 བློ་བྱེད་པོཅ་ལྟར་བ་གྲགས་པས། ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིན་ཚོགས་
 ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སྟོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ལུལ་དུ་
 རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་།
 ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡང་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་
 ལས་འཛིན་དང་སྣང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་
 ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྱད་
 བསྐྱེད་འདི་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ནས་
 གསུངས་ཤིང་ཀུན་ལ་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་པ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ནི་བདག་
 འཛིན་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་
 མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། ཉོན་མོངས་དེ་དག་གིས་ལས་བསགས། ལས་
 གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་ཏེ་སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཚད་མེད་པར་སྟོང་བ་འདི་
 བྱུང་ཞིང་། ཐ་ན་འཁོར་བའི་གནས་གྱི་སྟོད་རྣམས་ཀྱང་མ་རིག་པ་འདིའི་མཐུ་
 ལས་བྱུང་བ་གསྟག་ཡིན་པས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྟོད་བརྒྱུད་འདི་ཐམས་

ཅད་མ་རིག་པ་ནས་བཟུང་ན་གི་འི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་
 འདི་ལས་མ་འདས་གིང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་ནང་དུ་རྩྱུང་པའི་
 རིགས་དུག་འཁོར་བའི་སྟོང་བརྩུང་འདི་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་རིག་
 པ་འདི་ཡིན་མོ་ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས། གཙུག་
 ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཁང་དུ་ཆ་ལྷ་པའི་འཁོར་ལོ་མཐའ་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྐྱོར་བ། དབུས་སུ་གཏི་མུག་ཡག་གི་གཟུགས་ཅན་དང་། དེའི་ཁ་ནས་འདོད་
 ཆགས་སུག་རོན་གྱི་གཟུགས་ཅན་དང་ཞེ་སྒར་སྐུལ་གྱི་གཟུགས་ཅན་འཕྱོར་བ། དེ་
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་སྤྱིན་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་ལྷན་བཟུང་ཞིང་ཁ་
 བྱང་དུ་རྩྱུང་པ་བྱིས་གིག་ཅེས་བཀའ་སྐུལ་པ་ལྟར་རོ། །ད་ལྟར་བདག་གཅེས་
 འཛིན་འདིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་བར་དུ་རང་བསྐྱུས་ཏེ་ཡན་པའི་ཟོལ་གྱིས་
 གཞོད་པ་དང་སྐུག་བསྐུལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྐྱར་བའི་རྩལ་རྣམས་ཡང་ཡང་དྲན་པར་
 བྱས་ལ། གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་འདུལ་བ་ལ་རྩལ་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་
 བར་བྱ་སྟེ། ད་དུང་འགོང་པོ་འདིའི་དབང་དུ་སོང་ན་སྒར་ལྟར་སྐུག་བསྐུལ་མཐའ་
 མེད་ལ་སྐྱོར་བར་འགྱུར་བས། ད་ཕྱིན་ཆད་བདག་གཅེས་འཛིན་དོར་ཏེ། རང་གི་
 ལུས་ལོངས་སྟོང་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་ཞིང་། གཞན་གྱི་སྤྱིག་སྤྱག་ཐམས་
 ཅད་རང་ལ་བྱུངས་ཏེ་བདག་འཛིན་འགོང་པོ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དུང་ནས་
 འབྱིན་པ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་འགོང་དང་ཐ་མལ་གྱི་དག་
 རྣམས་ནི་ལན་ཅིག་ཡུལ་ནས་བརྟོན་ཀྱང་སྐབས་བལྟས་ནས་སྐར་ལོང་ལ། གཅེས་
 འཛིན་འགོང་པོ་འདི་ལན་ཅིག་འདོན་བྱའ་ན་ཕྱིན་ཆད་འབྱུང་བའི་གཞི་མེད་དེ།
 སྟོང་འཇུག་ལས། ཐ་མལ་དག་པོ་ཡུལ་ནས་སྐར་ཡང་ནི། ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་

གནས་ཤིང་ཡོངས་བརྒྱུད་ནས། ཁུས་པ་བརྟམ་ནས་དེ་ནས་ཕྱིར་ལྷོག་གི་ཞོན་
 མོངས་དག་རྒྱལ་དེ་དང་འདྲ་མ་ཡིན། ཞོན་མོངས་ཞོན་མོངས་ཤེས་རབ་མིག་
 གིས་སྤང་། བདག་ཡིད་ལས་བསལ་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། གང་དུ་གནས་
 བས་བདག་གཞོད་བྱ་ཕྱིར་འོང་། གྲོ་ཞན་བདག་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པར་ཟད། །
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་སྤྱིང་
 གི་ཡུགས་ལུ་ཞུགས་ཏེ་ཞོན་མོངས་པ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཐམས་ཅད་འདིས་
 བསྐྱེད་ནས་རང་སེམས་ཞོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཅིངས་ཏེ་སྤྱག་བསྐུལ་
 བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་མནར་བ་ཡིན་པས། ད་རེས་དལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་སྤྱོད་མ་དམ་པ་
 དང་མཇལ་བའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་ཐོབ་ནས་འགོང་པོ་འདི་ལན་
 གཅིག་ངོས་ཟེན་པའི་སྐབས་འདིར་རང་སེམས་འགོང་པོ་འདིའི་དབང་དུ་མི་
 གཏང་བར་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་བདག་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་འཛོམས་པ་ལ་སྤྱེས་ཐུབ་
 ཅུལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་འབད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་འདུལ་
 ཕྱིར་གཤིན་རྗེ་གཤིད་ལ་སོགས་པའི་བྱོ་བའི་དྲག་སྤྲུགས་བརྒྱ་བ་དང་བཀའ་ལྟར་
 སྤྱང་མ་རྣམས་ལའང་གཅེས་འཛིན་སྟོང་ན་འདི་འདུལ་ཕྱིར་འཛིན་ལས་གྱི་གྲོགས་
 འཛོལ་པ་སོགས་ཀྱང་བྱ་བར་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་རྩ་རྩུ་རྩེ་ཏས་གསུངས་པ་
 ལྟར་བྱ་སྟེ། སེམས་དབང་ཆེན་པོ་དེའི་ཞལ་ནས། ད་ནི་ལས་གྱི་མཚོན་ཆ་ཀླད་ལ་
 བསྐྱོར། བྱོས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ལན་གསུམ་ཀླད་ལ་བསྐྱོར། བཛེན་གཉིས་ཞབས་
 བགྲང་ཐབས་ཤེས་སྒྲུན་མིག་གདངས། སྟོབས་བཞིའི་མཆེ་བ་གཅིགས་ལ་དག་
 ལ་བསྐྱུན། དག་པོ་གཟེར་བའི་རིག་སྤྲུགས་རྒྱལ་པོ་ཡང་། འཁོར་བའི་གནས་
 ལུ་རང་དབང་མ་མཆིས་པར། ལས་གྱི་མཚོན་ཆ་ཐོགས་ནས་རྒྱག་པ་ཡི། བདག་

འཛིན་འགོང་པོ་གཅེས་པའི་གདུག་རྩལ་ཅན། །རང་གཞན་སྤང་དུ་འཇུག་པའི་
 དམ་ཉམས་ཁུག། །ཁུག་ཅིག་ཁུག་ཅིག་ཁྱོད་པོ་གཤིན་ཇེ་གཤེད། །ཁྱོད་ཅིག་ཁྱོད་
 ཅིག་དག་བདག་སྤོང་ལ་བསྐྱམ། །སྤང་བྱེད་དོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས། །
 དག་བདག་གཤེད་མའི་སྤོང་ལ་སྤྲ་ར་ཡ། །ཞེས་གསུང་། དག་བཤེས་སྒྲུག་རུམ་
 པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཉེན་མོངས་པ་ཉུག་གིས་བྱང་ཅ་ན་ལེ་ལོ་མི་བྱ་བར་མོད་ལ་
 གཉེན་པོས་བརྒྱུག། །བརྒྱུག་མ་རུས་ན་ལངས་ལ་མཆུལ་དང་མཆོད་པ་བཤམ་བྱ་
 མ་དང་ཡི་དམ་ལ་ཡུལ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཁྱོད་པོའི་བརྒྱས་
 པ་བྱས་པས་ཉལ་གྱིས་འགྲོ་གསུང་། མདོར་ན་རང་ཉིད་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་
 བྱེད་པར་འདོད་ནས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རང་གཅེས་
 པར་བཟུང་བས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་མ་ཟད། སྐྱག་བསྐུལ་སྤྱ་
 ཆོགས་པ་ཞིག་མྱོང་བ་འདི་བྱང་འཇུག། །ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁོར་
 པའི་བཙོན་ནང་དུ་བརྟུག་ནས་སྐྱག་བསྐུལ་སྤྱོད་གིས་གཟིར་ཅིང་ནམ་ཡང་མི་
 ཐར་པར་བྱེད་པའི་གཙོན་སྤང་ཡང་གཅེས་འཛིན་འདི་ཡིན་པར་འཇུག། །མདོན་
 མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱད་ལ་སྦྱར་མི་འཇུག་ཅིང་། རྩང་ཟད་
 རེ་སྦྱེ་བར་ཕྱོགས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ལམ་གྱི་ཐོག་རྩ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་འགོང་པོ་
 དེ་ཡང་གཅེས་འཛིན་འདི་ཡིན་པར་འཇུག། །དག་བ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་རྒྱད་
 ཟོས་སུ་གཏོང་ཞིང་རྣམ་དཀར་གྱི་ལོ་དོག་སྤྲད་ཅིག་ལ་རྒྱག་པར་བྱེད་པའི་སེར་བ་
 ཡང་གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་ཡིན་པར་འཇུག། །རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤང་དུ་
 འཇུག་པའི་ལྷས་ངན་ཉུག་པའི་མགོ་ཅན་དེ་ཡང་སྤོང་ནང་གི་གཅེས་འཛིན་འགོང་
 པོ་འདི་ཡིན་པར་འཇུག་པས། ད་ནི་གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་འདིའི་དབང་དུ་སྤྲད་

ཅིག་གྲང་མི་གཏང་ཞིང་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་མ་སྒྲིལ་པ་མི་སྒྲིད་པ་དང་།
གསར་དུ་སྒྲིལ་ན་དེ་མ་ཐག་ནེས་སྒྲོན་དུན་པར་བྱས་ལ་རྒྱུན་འབྱུང་དུ་མི་གཞུག་
པར་འབྲལ་འབྲལ་དུ་གནེན་པོས་ཞོན་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲོང་བ་ལ་སྒོ་གྲོས་དང་རྒྱས་བ་
དང་རྩེ་ལ་བ་ཅི་ཡོད་གྱིས་བསྒྲིམས་ཤིང་སེམས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསམས་ནས་
འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ།
ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་དུ་གདབ་པོ། །

གནིས་པ་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡན་ཡོན་བསམ་པ་ནི། ཀུན་ལ་བཀའ་
དྲིན་ཆེ་བར་བསྒོམ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་ཀན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་གྱིས་ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་རང་གི་མ་ཡང་ཡང་བྱས་ཏེ་བརྩེ་བས་བསྐྱངས་པས་དྲིན་གིན་དུ་ཆེ་
བར་མ་ཟད། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུབ་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ཀན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་
ལ་རག་ལས་ཤིང་། འཁོར་བའི་གནས་གྱི་ལུས་ཡོངས་སྒྲོད་ཐམས་ཅད་གྲང་མ་
ཀན་སེམས་ཅན་རྣམས་གཅེས་པར་བཟུང་བ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། སྒྲོད་འཇུག་ལས།
འཛིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཛིག་
རྟེན་སྟག་བཟུལ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་བདེ་བ་
དང་སྟན་སྟམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལས་འབྱུང་། སྟག་
བཟུལ་དང་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གཅེས་འཛིན་ལས་འབྱུང་བར་
གསུངས་པས། རྒྱལ་དེ་དག་ཡིགས་པར་བསམས་ན་ནི་མ་ཀན་སེམས་ཅན་རྣམས་
གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་སྒྲིར་བདེ་ཡིགས་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་
དང་། ཟུང་པར་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་དང་རྩ་བ་ཡིན་པར་གསེས་པར་
འགྲུར་རོ། །དེ་ཡང་ཞིང་ས་གིན་དུ་གཤིན་པ་ཞིག་ལ་ས་བོན་གྲང་པོ་བཏབ་ནས་

ལེགས་པར་བསྐྱངས་ཤིང་བསྐྱངས་ན་ཕྱོན་ཐོག་བཟང་མང་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་
 ཁིང་ས་དེ་ལ་ཆེས་ཆེར་གཅེས་སྒྲུས་སུ་བྱེད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱི་ཁིང་ལ་བྱམས་
 སྤྱིང་རྩེ་བྱང་རྩུབ་ཀྱི་སེམས་ཕྱིན་དུག་བསྟུ་བཞིའི་ས་བོན་གྲང་པོ་བཏབ་ནས་
 ལེགས་པར་བསྐྱངས་ཤིང་བསྐྱངས་ན་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་
 ལུན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁིང་ལ་འང་ཆེས་
 ཆེར་གཅེས་སྒྲུས་སུ་བྱེད་པ་དང་། སངས་ཤིང་རྟུག་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
 དུ་བལྟས་ནས་གུས་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཁིང་དང་ནི།
 རྒྱལ་བའི་ཁིང་ཞེས་སྟབ་པས་གསུངས། །འདི་དག་མགུ་བྱས་མང་པོ་ཞིག་ །འདི་ལྟར་
 སུན་ཚོགས་པ་རོལ་ཕྱིན། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་
 འགྲུབ་འདྲ་བ་ལ། །རྒྱལ་ལ་གུས་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་
 རྒྱལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཁོར་བའི་གནས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་གྲང་
 མ་ཀན་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཉིད་ལས་འབྱུང་སྟེ། བདེ་འགོ་ལྟ་མའི་ལུས་ཐོབ་
 བའང་མ་ཀན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་། རྟེན་དེ་ལ་འོངས་སྤྱོད་
 འབྱུང་བའང་མ་ཀན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་ཀན་གྱི་སྟུག་ཡིན་པས་དྲིན་ཆེ་ཁིང་། མ་ལན་རེ་
 ཅུམ་བྱས་པ་མིན་པར་སེམས་ཅན་རེ་རེས་རང་གི་མ་བྱས་ཏེ་རུ་ཞོ་འབྱུངས་པ་
 བསགས་ན་སྤྱོད་གསུམ་འདིར་མི་ཤོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟས་ཕྱིན་པ་དང་
 གོས་ཕྱིན་པ་དང་རྫོང་ཕྱིན་པ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བསགས་ན་འང་སྤྱོད་གསུམ་འདིར་
 མི་ཤོང་བས་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ལ་ཚད་མེད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་བདེ་འགོའི་
 ལུས་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་སྤྱོད་ཐོགས་ཀྱི་གྲོགས་བྱས་པ་

ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རག་ལས་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
གཞོད་འཆེ་སྤངས་དེ་པན་སེམས་གྱིས་ནོར་བྱིན་པར་དང་ཟས་སྒྲོམ་བྱིན་པ་སོགས་
སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་བསོད་ནམས་གྱི་ས་བོན་བདེ་པ་ལས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་
འབྱུང་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྒོག་བཅད་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་མ་བྱིན་པར་
བྱངས་པ་དང་ཆོག་རྒྱུ་བ་སོགས་གཞོད་འཆེ་བྱས་པ་ལས་ངན་འགྲོར་སྒྲེ་བར་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་གཞོད་སེམས་སོགས་མི་
དགེ་པ་ཆེན་པོས་དཔྱུལ་བར་སྒྲེ། འབྲིང་གིས་ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲེ། རྒྱང་དུས་དུང་
འགྲོར་སྒྲེ་བར་གསུངས་པས། རང་ཉིད་དཔྱུལ་བར་ལྷུང་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅི་སྒྲེད་
ཅིག་ཕྱིར་བདེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་གཞན་ཡལ་བར་དོར་
བ་ལས་བྱུང་བ་གསུག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲེས་ནས་ལོ་བརྒྱར་རྒྱ་
ཐིགས་རེ་ཡང་མི་ཕྱིར་བའི་བཀའ་ཤིང་སྒྲོམ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆད་མེད་ཕྱིར་བ་
ཡར་རང་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་ཡོངས་སྒྲོད་ལ་སེར་སྤྲས་གཞན་ལ་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་
གཏོང་མི་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྩམ་ལ་བརྒྱབ་སེམས་དང་། གཞན་གྱི་
ཡོངས་སྒྲོད་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་གཞན་ཡལ་བར་དོར་ནས་
རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་འདི་འབའ་ཞིག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
གཞན་ལ་ཁྱུང་གསོད་གྱིས་སྒྲོམ་བཞིན་དང་གཞན་བསྐྱུ་བའི་བསམ་པས་རྩུབ་དང་
ལྷ་མ་སོགས་བྱས་པས་དུད་འགྲོར་ལྷུང་ནས་བཀོལ་བྱུད་དང་སྒྲོངས་པའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཆད་མེད་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་པས། རང་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཞེད་གྲགས་
མེད་པ་ཕྱིར་དགོས་པ་དེ་ཡང་གཞན་ཡལ་བར་དོར་ནས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་
འདི་འབའ་ཞིག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཐོབ་ནས་ཡོངས་སྒྲོད་

ལུན་ལུས་ཆོག་པ་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྲིད་ལ་སྤྱིན་པའི་ས་པོན་བཅས་པ་
 ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་། དེ་ལྟར་ཁྲིད་པོངས་པ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་མེད་
 བར་རང་གཅིག་ལུའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་གསོག་པར་འདོད་ནས་སེར་སྤྱ་བྱས་པའི་
 མཐུ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་། རིགས་ལུན་ལུས་ཆོག་པ་བར་སྤྱེ་བ་དང་དབང་ཆེ་བ་དང་
 ཀུན་གྱིས་གོང་དུ་བཀུར་བའི་གནས་སུ་འབྱུར་བ་ནི་ཡུལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ར་
 རྒྱལ་དང་ཁྱད་གསོད་མེད་པར་གྱུས་པར་བྱས་པ་དང་། ལྷག་པར་པ་མ་དང་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡ་རབས་རྣམས་དང་རང་ལས་ཀྱན་པ་རྣམས་དང་མཐུན་སྒྲོལ་
 ཆོག་པ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་གྱུས་པར་རིམ་གྱོ་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་།
 རིགས་དམའ་བ་དང་ཀུན་གྱི་བྱམ་དུ་བྱུར་བ་དང་ཆོག་མི་བཅུན་པ་དང་དབང་རྒྱུ་
 ཁྲིད་ཉམས་དམའ་བར་གྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གཞན་ཁྱད་དུ་བསད་པ་ཁོ་
 ན་ལས་འབྱུང་བར་གསུང་། ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཐོབ་པ་
 ཡང་གཞན་གཅེས་འཛིན་ཉིད་ལས་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པའི་
 སེམས་བསྐྱོམ་པ་དང་བྱམས་པ་བསྐྱོམས་པ་ལས་ཚངས་པའི་གནས་སུ་སྤྱེ་བར་
 མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལཱོར་པའི་གནས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་མ་
 ཀྱན་རྣམས་ལས་འབྱུང་བར་མ་ཟད། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་
 འབྲས་ལུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ཀྱན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཁོ་ན་ལས་
 འབྱུང་སྟེ། ཐོག་མར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བ་ཡང་མ་ཀྱན་འདི་རྣམས་ཁོ་
 ཙའི་དྲིན་ཡིན། དེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་མ་ཀྱན་གྱིས་རང་ཉིད་མངལ་དུ་བཟུང་ནས་ཅུད་
 མ་ཟོས་པར་བསྐྱེད་སྟེ། མངལ་ནས་བཅས་ནས་ཀྱང་ནར་མ་སོན་གྱི་བར་དུ་སྤྲིག་
 ལྷག་གཏམ་ངན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་དགའ་བ་དུ་མས་བཅུ་བས་བསྐྱེད་སྟེ།

བའི་དྲིན་ལས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱར་བ་
 དང་མཇལ་ནས་དགེ་སྤྲོད་གི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ཆུན་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་རག་ལས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་
 གཞན་གཞོན་གཞི་བཅས་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཕན་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་སྒྲུབ་པ་
 འདི་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཆུན་འདི་
 དག་ཉིད་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གཅས་
 འཛིན་འདི་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་སོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བ་ལ་
 སྤྲོད་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་དགོས། དེ་ནི་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་རྣམས་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་
 བ་ཁོ་ན་ལས་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྲོད་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བ་ལ་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཡིད་དུ་འོང་གིང་གཅས་ལ་མངས་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དེས་
 པར་སྒྲུབ་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དེ་མེད་པར་སྤྲོད་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་
 བའི་ཐབས་མེད་པར་དཔུ་མ་སྒྲོམ་རིམ་ལས་གསུངས་གིང་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་
 པས་འགྲུབ་པར་སྒྲར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱམས་པ་དང་སྤྲོད་རྗེ་གང་ཡང་སྟེ་ཐབས་མེད་ལ། དེ་མེད་པར་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེ་ཐབས་མེད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་
 འདོད་ན་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་པར་འཇུག་ཐབས་མེད་དོ། །དེར་མ་
 ཟད་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་ན་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་པར་འཇུག་
 ཐབས་མེད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྟུན་བསྐྱེད་པ་
 གསུམ་དུ་འདུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པས་ཞོན་མོངས་སྤངས་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་

དུ་བྱེད་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་དེ་འབྱུང་བ་ལ་བསམ་གཏན་དགོས། དེ་འབྱུང་བ་ལ་
 རྩལ་བྱིམས་དགོས། སོ་ཐར་གྱི་རྩལ་བྱིམས་རྣམ་དག་ཐོབ་པ་ཡང་ཡུལ་སེམས་
 ཅན་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཐོབ་དགོས་པ་སྒར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡང་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཉིད་ལ་རག་
 ལས་ཏེ། མ་ཀུན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་གཅེས་པར་བརྒྱུད་ནས་འདི་རྣམས་ལ་
 ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ཅུ་གསུམ་བཏང་བས་སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་རྫོགས་པར་
 འགྱུར། མ་ཀུན་འདི་རྣམས་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གཞོད་འཆེ་སྤངས་གིང་སྒོ་
 དུ་མ་ནས་ལན་པ་བསྐྱབས་བས་རྩལ་བྱིམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཞོད་པ་ཡང་མ་
 ཀུན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྦྱབ་དགོས། བཙོན་
 འགྱུས་ཀྱང་འདི་རྣམས་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྦྱབ་དགོས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 རྩན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསམ་གཏན་ཡང་འདི་རྣམས་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་
 སྦྱབ་དགོས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་ལོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡང་འདི་རྣམས་དམིགས་ཡུལ་དུ་
 བྱས་ནས་སྦྱབ་དགོས། མདོར་ན་ལམ་ལྟ་དང་ས་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་མ་ཀུན་
 སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱབ་དགོས། མ་ཀུན་སེམས་ཅན་གཅེས་
 པར་འཛིན་པ་རི་ཙམ་གྱགས་དྲག་པ་བཞིན་དུས་ལམ་སྦྱར། ཐེག་པ་ཆེན་ཀྱི་
 རྩད་པར་ཡང་མ་ཀུན་སེམས་ཅན་རྣམས་གཅེས་པར་འཛིན་པ་འདིའི་སྤངས་ནས་
 འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་མ་ཀུན་སེམས་ཅན་རྣམས་གཅེས་པར་
 འཛིན་པའི་བསམ་པ་གྱགས་དྲག་པོས་བྱང་རྩལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཅི་བྱེད་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཞེས་བརྗོད། བསམ་པ་དེ་
 འདྲ་མེད་པར་རང་གཅིག་སྤྱི་ཅི་ཐར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཐེག་དམན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་

ཡིན་ནོ། །ས་ལམ་རྫོགས་ནས་འབུམ་བྱ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཡང་
 མ་ཀའ་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་པ་
 ཡང་མ་ཀའ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཁོ་ནར་འབྱོན་དགོས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་
 བ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ནར་བསྐྱར་དགོས། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ལ་མི་
 དམིགས་པར་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་གང་ཡང་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མེད་དོ། །ད་ལྟ་
 རང་ཅག་རྣམས་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ལ་མཛོད་པ་འབྱུང་ཞིང་གུས་པར་བྱེད་ལ།
 ལྷག་བསམ་ཞིབ་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་གང་ལས་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱད་པར་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ས་ལམ་འབུམ་བྱ་དང་བཅས་པ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མ་ཀའ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱད་དུ་གསོད་ཅིང་ཡལ་བར་འདོར་བ་འདི་ནི་ཆོས་སྐྱོན་པ་
 ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དེ་ལ་རྒྱད་དུ་གསོད་དགའ་འཛིན་
 རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མི་མཐུན་པར་བརྟུང་ནས། རྒྱ་དེ་དག་གཞན་ཞིག་ནས་འབྱུང་
 བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་
 ལྷུང་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་
 གྱི་ཞིང་དེ་ལས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། དེར་ནི་ལོག་པར་
 བརྒྱབ་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། ཚུལ་དེ་དག་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་
 རང་ཡལ་བར་དོར་ཏེ་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་། རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་
 དག་ཅུ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བའི་སྒོ་ཡང་ཡང་སྤྱང་། བསམ་པ་རི་
 ལྟར་སྒྲོར་བ་ལྟར་དུ་ལག་ལེན་ལ་ཅི་ཐེབས་བྱ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 མཛད་པ་ལྟར་ལུས་དངོས་སུ་གཏོང་བ་སོགས་རེ་ལྟག་མི་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་རྣམས་པ་
 དང་བསྐྱོན་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ཕན་ཐོགས་ཅི་འགྲུབ་བྱ།

སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྷན་པས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པའི་
 བསམ་སྦྱོར་མཐའ་དག་སྤྱོད་ཞིང་ཕན་པའི་ཐབས་སུ་ཅི་འགྱུར་བྱ། སེམས་ཅན་
 རིག་གིས་མཐོང་བའི་ཆོན་ཡང་འདི་དག་བདག་གིས་མ་དྲིན་ཅན་ནོ་སྐྱམ་པ་དང་།
 འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་འགྱུར་པས་བདག་
 གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་རོ་སྐྱམ་དུ་བྱམས་པ་དང་གྲས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟ་
 ཞིང་། སེམས་ཅན་འདི་དག་མགུ་བར་བྱས་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱང་མཉེས་
 པར་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་མ་ཀན་སེམས་
 ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱས་ན་རྒྱལ་བ་དགེས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པ་བྱས་
 བ་མི་དགེས་པ་དང་། མ་ཀན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱེད་ན་རྒྱལ་
 བ་དགེས་པའི་མཆོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མ་ཀན་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་སེམས་
 བསྐྱེད་ཅིང་ལྟོས་མེད་དང་ཁྱད་གསོད་བྱས་ན་དོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟོས་མེད་
 དང་ཁྱད་གསོད་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མ་ཀན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་
 སེམས་བསྐྱེད་ན་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་མཆོག་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཅན་ལ་
 ཕན་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མཆོད་པ་རྒྱུད་དུ་ཞིག་ཐུལ་བ་ཡང་
 མཆོད་པའི་ཚོགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
 སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཅི་ཐུལ་ཡང་དགེས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་།
 ཐུབ་པས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་མང་པོར་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། རོར་ལོངས་
 སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པར་བཏང་བ་དང་། རྒྱ་ལུས་སྤྱིན་པར་བཏང་བའང་གྲངས་
 མེད་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ནར་མཛད་པ་དང་། མཐར་སངས་
 རྒྱས་པའང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ནར་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་གསུངས་པ་ཚོགས་

མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ནར་མཛད་པ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་
ལ་གནོད་ལ་བྱས་ན་དོན་གྱིས་སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་།
སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བྱས་ན་དོན་གྱིས་སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ཕན་པ་བྱས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་དགྱེས་པ་ཞིག་བྱ་བར་འདོད་ན་མ་ཆུན་སེམས་
ཅན་རྣམས་གཅེས་པར་འཛིན་དགོས་པ་ནི་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་
པའི་སེམས་ཅན་མཁྱེན་པའི་ཚིགས་བཅད་ལས་འབྱུང་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་ཅན་འདི་
དག་རང་གི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་སྤེར་བའི་
ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུར་བསམ་དགོས་དེ། སྤྱོད་དཔོན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས།
འདི་དག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སྟེ། །བུམ་པ་བཟང་ཡིན་འདོད་འཛིན་བ། །དེ་བྱིར་
ལྟ་དང་སྒྲ་མ་བཞིན། །དེ་དག་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྩོམ་ཐོ་རྩེས་
དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་འགྲོ་བ་རྒྱུད་ལྔས་
བཅུས་པའི་མ་ཆུན་རྣམས་དཔྲུག་དང་རྩོམ་ཐོ་ཡིན་ཞེས་གསུང་། ལྷུང་རི་ཐང་པའི་ཞལ་
ནས། །བདག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི།
དོན་མཚོག་སྤྱབ་པའི་བསམ་པ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་བྟོག་ བྱེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུར་
བ་དེ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་འདོད་དོན་སྤྱོད་པ་ལ་འབྱུང་བའི་དབང་སྤངས་པ་ཡིན་
གྱི། མཐར་ཐུག་གི་དོན་སྤྱོད་པ་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལས་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཆེས་ལྷག་པས་དཔེར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ཡང་གནས་སྐབས་སུ་ཆོ་རིང་བ་དང་
ནད་མེད་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་སུན་སུམ་ཚིགས་པ་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་
རྣམས་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་གཉིས་ཀ་འདྲ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་

རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཕྱི་མོ་ལ་བདག་ས་ཏེ་མཚན་ཅིང་གསོལ་བ་བདུབ་ན་ཆེ་རིང་ནད་
 མེད་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། རང་ལལ་བར་དོར་ནས་གཞན་
 གཅེས་པར་བཟུང་སྟེ་མ་ཀླན་སེམས་ཅན་རྣམས་མཚན་ན་ཆེ་རིང་ནད་མེད་ཡོངས་
 སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྱུབ་སྟེ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་སྒྲིམ་པའི་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་ལྟ་མཐུ་བོ་ཆེ་
 རྣམས་དང་། གྲུའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་འཛིག་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ཞབས་གྱི་དུང་དུ་ལྷགས་ནས་གཙུག་གི་ནོར་བུས་ཞབས་གྱི་མཐིལ་ལ་གདུག་ཅིང་།
 ལྟ་དང་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་མཐའ་དག་གིས་མཚན་པ་བྱེད་ན། མིའི་
 གནས་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་འབྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་མཚན་
 པས་ཆེ་འདིའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཅམ་འབྱུང་གི། ཆེ་བྱི་མར་ནི་གང་ཡང་ཕན་པ་མེད་དེ།
 འཆི་བའི་ཆེ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འབྲུམ་ཐུག་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་འཁྲེར་དཔང་
 མེད་པར་རྣམ་ཤེས་འདི་གཅིག་ཕྱ་འཛིག་རྟེན་པ་རྩོལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་དེའི་ཆེ་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུས་གང་ཡང་མི་ཕན་ནོ། །མ་ཀླན་སེམས་ཅན་རྣམས་མཚན་
 བ་ནི་ཆེ་འདི་བས་ཀྱང་བྱི་མ་ལ་ཕན་ཆེ་བ་ནི། ཆེ་རབས་བྱི་མར་གནས་དང་ལུས་
 དང་ཡོངས་སྤྱོད་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབད་ཚུལ་ལ་མི་སྟོས་པར་ལྟན་
 གྱིས་གྱུབ་པ་ཞིག་འོང་བའི་རྒྱལ་བུ་པའི་འབྲུངས་རབས་རྣམས་ལས་གསལ་བ་
 ལྟར་རོ། །མ་ཀླན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུར་ལྟ་བ་དང་ནོར་བུ་
 ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་བལྟས་ཏེ་གཅེས་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆེ་འདིའི་མཛའ་
 བཤེས་རྣམས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་བལྟས་ཏེ་ཤིང་དུ་ཕངས་ཤིང་གཅེས་པའི་བློ་ཅི་
 སྟེ་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་གཞན་བཤེས་རྣམས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་ཕན་ཅི་

བདག་པ་ཀྱང་ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་འཕེན་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། ཆེ་འདིར་ཡང་གཞིན་
བཤེས་དགར་ཡངས་པ་དང་། གཅིག་ལ་ཕན་བདག་པ་ན་གཞན་མང་པོ་ཁྱོ་
བས་འབྲུགས་ཏེ། འབྱར་ཁ་གཏོང་ཞིང་མི་སྟན་པར་བཟོད་པ་སོགས་གཞོད་པ་
བྱེད་པ་མང་བས་མཛོལ་བཤེས་ལ་ཆགས་པ་ནི་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་ཡུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་
ལ། མ་ཟུན་སེམས་ཅན་རྣམས་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་ཕན་བདག་པ་ན་འདི་ཕྱི་
ཀུན་ཏུ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞོད་པ་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། མ་ཟུན་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བའི་བསམ་པ་ལན་རེ་ཅོམ་སྟེས་ནའང་
རྒྱལ་བ་དགེས་པ་དང་ལྷ་མི་ཀུན་གྱི་མཚན་པའི་གནས་སུ་འབྱུར་བ་སོགས་ཕན་པ་
ཚད་མེད་པ་སྟེར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆེ་འདིའི་རེ་གནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྡེ་དཔོན་
རྣམས་ལས་ལྷག་པ་དང་། ལྷ་སྤྱ་མཐུ་པོ་ཆེ་རྣམས་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱལ་སོགས་
ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ལེགས་པར་བདག་པ་ན་མ་ཟུན་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་
ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གཉིས་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་ལ་མཚུངས་པས།
འཕགས་པ་སྤྱ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤུལ་ཞི་བ་ལྷ་དང་རོ་པོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཟུན་
སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལྷ་དང་རོ་པོ་དང་སྤྱ་མ་ལྷ་བྱ་ཡིན་གསུང་རོ། །དེ་ལྷར་
བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟོན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་སྟོ་དུ་མ་ནས་
བསམས་པས་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་དགར་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཁ་མི་འཛིན་ཕྱོགས་
མི་སྟོར་བར་སྟོ་ངན་དེ་མ་སྟེས་པ་མི་སྟེད། སྟེས་པ་རྒྱུན་འབྱུང་དུ་མི་གཞུག་པར་
གཞིན་པོས་ཚར་བཅད། གཞིན་པོར་ཤོར་ཏེ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟོ་སྟེ་བར་
སྟངས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དུན་པས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་འགོང་པོ་ཁོ་བྱུང་ཡང་སྟམ་པ་བྱས་
ནས་འགོང་པོ་འདིས་སྟར་ཡང་འཁོར་བ་སོག་མེད་ནས་ད་བར་སྟག་བསྟལ་ལ་

སྤྱད། ད་དུང་ཡང་འགོང་པོ་འདིའི་དབང་དུ་བཏང་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁ་དངགས་
ལ་འདུག་ས་དབུལ་པར་བྱས་ནས་མིག་ལ་ཐལ་བ་འདེབས་ཟེར་བ་ལྟར། འགོང་
པོ་འདི་སྤྱོད་དུ་གནས་ན་འབྲལ་པའི་པར་ལྟར་བཅས་པའི་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་
ནས་བདག་དབྱེལ་པའི་མེ་དོང་དུ་རེས་པར་སྒྱར་བར་བྱེད་པས་ཅི་ལ་ཐུག་གྱང་
འགོང་པོ་འདིའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་སྐྱེམ་དུ་ཞེ་དམ་དྲག་པོ་བཅས་ནས་དགག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་པན་ཡོན་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ལ།
གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་རང་དང་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མ་ལུས་འགྲུབ་པའི་འབྲུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པར་
བྱས་ལ་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ལྟར་གཅེས་ཀྱི་
པངས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཅི་སྟེ་བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་འོར་
གི་བྱམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟར་དུ་རྒྱད་ལ་སྟེ་བར་བྲལ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་དུ་གད་བོ། །

གསུམ་པ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་སྟོམ་ཚུལ་ལ། ཐོག་མར་བདག་
གཞན་བཞེ་བའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་
བསམས་ནས། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་སྟོམ་པ་ལ་སྟོ་བ་ཤུགས་དྲག་སྟེད་
དགོས་པས། བདག་གཞན་བཞེ་བའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་ནི། སྟེད་
འདུག་ལས། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། ལྷུང་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་
དེས། བདག་དང་གཞན་དུ་བཞེ་བྱ་བ། གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། ཞེས་
དང་། འཛིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ། དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱང་། །
འཛིག་རྟེན་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཇི་སྟེད་པ། དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱང་། ལམ་དུ་

བཤད་ལྷ་ཅི་ཞིག་དགོས། བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། སྐུ་པ་གཞན་གྱི་དོན་
 མཛད་པ། འདི་གཉིས་གྱིས་ནི་བྱུང་པར་སྟོན། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བསྐྱེལ་
 དག་ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། སངས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། འཁོར་
 བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐུ་པ་དུ་འཛང་གྱི་བར་འདོད་ན་
 བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་ངེས་པར་སྟོན་དགོས་ཤིང་། དེ་མ་བསྟོམས་པར་འཛང་
 གྱི་བའི་ཐབས་མེད་པ་དང་། དེར་ཡང་མ་ཟད་གནས་སྐབས་གྱི་བདེ་བ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལས་འབྱུང་ཞིང་། སྐྱེ་བསྐྱེལ་དང་མི་འདོད་པ་
 ཐམས་ཅད་བདག་གཅེས་འཛིན་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་སྐུ་པ་རྣམས་ཡང་
 ཡང་བསམ་ནས་ངེས་པ་བསྟེན་ཅིང་། མདོར་ན་རང་ཅག་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་
 རས་དྲ་བར་དུ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་ནས་སྐྱེ་བསྐྱེལ་རི་སྟོད་
 ཅིག་སྟོང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་གཞན་ཡིས་བར་དོར་ནས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་
 འདི་ལས་བྱུང་། སྐུ་པའི་དབང་པོས་རང་ཡིས་བར་དོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་
 བརྒྱུད་བས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སྐུམ་ཚོགས་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་
 པས། བྱུང་པར་དེ་གཉིས་བསམ་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ལ་སྟོོ་ཤུགས་བརྟན་
 པར་བྱའོ། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བསམ་པ་འདི་མེད་པར་སྐུ་པ་སྐྱེས་ཀྱི་
 སྟོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་བསྐྱེལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་སྟོབ་པར་མི་རྣམས་ཤིང་།
 བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བསམ་པ་འདི་གོམས་ནས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ན་གིན་
 ཏུ་བྱུང་བར་དགའ་བའི་སྐུ་པ་སྐྱེས་ཀྱི་སྟོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་གང་ལའང་དགའ་བ་མེད་པར་
 འཇུག་ནས་པ་ཞིག་འོང་སྟེ། བྱང་སྐུ་པ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སྟོང་རྗེ་བརྟན་པའི་རྩ་བ་
 ཅན། བྱང་སེམས་སྐྱ་གུ་ལས་བྱུང་བ། གཞན་དོན་གཅིག་འབྲས་བྱང་སྐུ་པ་ནི།

[illegible]

བ་དང་། །འཛི་བའི་སྤྱལ་བཞག་ལས་ཅན་ནས་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱལ་བཞག་ལས་ཅན་བ་དང་ནད་ལ་སོགས་པ་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྤྲེས་བའི་ཉེར་འཛིན་རིགས་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཐོབ་པར་གསུང་། བྱད་པར་དེ་ཙམ་འབྱུང་བ་བསྒྲིམ་བྱའི་སྤྱིང་ཉིང་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པས་མིན། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གསུང་། སྤྱིག་སྤྱིབ་འཛིན་པ་ལ་འང་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཁོ་ན་སྤྲེས་ཆེ་སྤྱི་སྤྱིག་པ་སྤྲེས་ཆེན་གྱིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱད་རྒྱུ་སེམས་མིན་པ། །དགེ་གཞན་གང་གིས་ཟེལ་གྱིས་གཏོན་པར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡོད་ན། མཚམས་མེད་དང་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་དང་པམ་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིག་སྤྱིབ་གྱིན་ཏུ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལ་ཆོགས་མེད་ཅིང་། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་མེད་པར་ཐབས་གཞན་གྱིས་སྤྱིག་སྤྱིབ་ཆབས་པོ་ཆེ་དེ་དག་སྤྱོད་པ་གྱིན་ཏུ་དགའོ། །སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འཐུས་སྤྱིག་སྤྱིབ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱས་པར་མ་ཟད། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་ན་རྣམ་སྤྱོན་མི་བཟད་པ་ལྟར་དགོས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འཐུས་ཆོགས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་བསྒྱུར་བྱུང་བ་ཡོད་དོ། །བཙམ་ལུན་འདས་སྤོན་དེད་དཔོན་སྤྱིང་རྩེ་ཅན་ཏུ་འབྱུངས་པའི་ཆོ་མི་ནག་མདུང་བྱང་ཅན་གྱིས་ཆོང་བ་ལྟ་བུ་ཙམ་གསོད་པའི་བསམ་པ་སྤྲེས་པ་ན། དེད་དཔོན་སྤྱིང་རྩེ་ཅན་གྱིས་འདི་ལྟར་བདག་གིས་མི་འདི་སྤྱིག་དང་སྤྱལ་ནས་གཞི་འདིས་བསྐྱལ་བ་འབུམ་ཏུ་དབྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བསྤེགས་ཀྱང་བདག་གིས་སྤྱིག་བསྤེལ་དེ་ལ་སྤྱོ་བར་བྱ་ཡི། ཆོང་བ་ལྟ་བུ་ཙམ་

པོ་འདི་དག་སྟོག་དང་བྲལ་བའང་མི་རུང་། མི་འདིས་སྟོག་པའི་ལས་དེ་སྟེང་བྱས་
ནའང་མི་རུང་བས་ཆོས་རྒྱུན་འདིའི་སྟོག་གཅན་དོ་སྒྲུལ་ནས་མི་དེ་བསད་བས་སྟེང་
རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་བསྐྱལ་བ་འབུམ་གྱི་འཁོར་བ་བསྟེལ་ཏེ་ཆོགས་རྫོགས་
པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྟོན་བྱས་ཟེའི་ཁྱེད་རྒྱར་མར་འབྱུངས་པའི་ཆོ་ལོ་བཞི་
ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་ཆངས་པར་སྟུང་ནས་བཞུགས་པའི་ཆོ། ལུ་མོ་ཞིག་ཆགས་པའི་
དབང་གིས་སྟོག་ཆད་དུ་ཉེ་བར་གཟིགས་ནས་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་འབྱུངས་ཏེ་དེའི་
ཁྲིམ་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་གནས་ནས། ཡང་ཁྲིམ་ནས་ཐུང་སྟེ་ཆངས་པར་སྟུང་བས་
བསྐྱལ་བ་ཁྲིའི་འཁོར་བ་བསྟེལ་ཏེ་ཆོགས་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་ཡིད་པོ། །
གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་བྱམས་མགོན་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལུ་
བསྐྱབས་བྱང་ཞལ་མ་མཐོང་བ་ལ་ཁྲི་མོ་རོ་སྟུང་འབུས་གཡེང་བ་ཞིག་གཟིགས་པ་
ན་སྟེང་རྗེ་ཆེན་མེད་པ་འབྱུངས་ཏེ། བདག་པམ་གཞན་གཅེས་པའི་སེམས་གྱིས་ཁྲི་
མོའི་རོ་སྟུང་གི་འབུ་རྒྱུས་རང་གི་བསྐྱེད་ཤིང་ནང་དུ་འཇུག་ཕྱིར་ལྷགས་གྱིས་
བཞེས་པར་རྩོམ་པ་ན་ལས་སྒྲིབ་དག་ནས་དེ་མ་ཐག་བྱམས་མགོན་ཞལ་གཟིགས་
པ་དང་། དགོ་རྩལ་ཆོས་སུ་བས་རུ་བོ་ཞིག་གི་འགྲམ་དུ་མཛོ་མོ་ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་
མཐོང་བ་ན་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེལ་ཏེ་བདག་པམ་གཞན་གཅེས་པའི་སེམས་གྱིས་
མཛོ་མོ་དེ་རུ་བོ་ལས་སྒྲིབ་ཕྱིར་རང་གི་རྒྱབ་དུ་འཁུར་བར་རྩོམ་པ་ན་ལས་སྒྲིབ་
དག་སྟེ་དེ་མ་ཐག་རྗེ་རྩལ་འབྱོར་མའི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། རོ་བོའི་སྒྲ་མ་རྩ་སྒྲ་
རྩ་ཏམ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སེམས་ཤུགས་དྲག་པོས་བསྐྱེད་ཤིང་བཅུད་དེ་
གཞན་ལ་བྱིན་པས་དེ་མ་ཐག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་པ་དང་། རོ་བོའི་སྒྲ་མ་བྱམས་པའི་རྩལ་འབྱོར་པས་བདག་གཞན་མཉམ་

བརྗེའི་བྱང་མེས་ལ་བའ་ཞིག་བསྐྱེམས་པས་བྱམས་མགོན་ཞལ་གཟིགས་ནས་
ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་དང་། རྩོམ་རྗེས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་མེས་པོ་
པོ་ཆེ་ལ་ཐུགས་དམ་དུ་མཛད་པས་རྗེ་བཙུན་མ་སྟོལ་མ་སོགས་ལྷག་པའི་ལྷ་མང་
པའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་རྒྱ་བོད་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱུང་གདལ་ཆེ་བ་
དང་། མཚན་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་གསོས་ལུ་འགྱུར་བ་འདི་བྱང་བར་
གསུང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འོལ་ཁ་ཆོས་ལུང་སོགས་ལུ་མདོ་སྡེ་ལལ་པོ་ཆེ་ནས་འགྱུར་
བའི་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བསམ་པ་རྒྱུན་པོ་ཆེ་དང་། དེས་བྱངས་པའི་
རྒྱལ་ལྷས་ཀྱི་སྟོང་པ་རྒྱུན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ལུག་པའི་ཐུགས་སྟོང་ལུན་
རིང་དུ་མཛད་པས་གོམས་པ་གྲོང་དུ་གྱུར་དེ་རྒྱལ་ལྷས་ཀྱི་སྟོང་པ་རྒྱུན་པོ་ཆེ་
དབག་པར་དགའ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལའང་ཞུས་པ་མེད་པར་སྟོང་གའ་ཆེན་པོས་རང་
གིས་འཇུག་པ་ཞིག་བྱང་གསུང་། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རུབ་མེས་པོ་དབའ་
བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་ཞལ་གཟིགས། བསྟན་པ་འདི་ལ་སྟུང་ནི་ཆེ་བའི་པཎ་
གྲུབ་ལལ་ཆེར་ཡང་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་
སྒྲར་བྱོན་པ་ལྟར་དུ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་འདི་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །
བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་གྲོ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས། མདོ་སྡེ་ལལ་པོ་ཆེ་འདི་བོད་དུ་མ་
འགྱུར་ན་བོད་ཀྱི་བྱང་རུབ་མེས་པོ་དབའ་རྣམས་རྒྱལ་ལྷས་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་རྩི་ལྟར་
སྟོབ་གསུང་སྟེ། ཐུག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ཀྱི་གནད་མཆོན་པའི་གསུང་དོ། །རྒྱལ་དེ་
དག་ལས་ན་ཡི་དམ་ཀྱི་ལྷའི་ཞལ་མཐོང་བ་ལའང་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་
མེས་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལས་ཐབས་ཐབ་པ་མེད་ཅིང་། དེའི་བྱུང་མེས་པོ་རིན་
པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པའི་ལྷུང་ལམ་མཆོག་ཡིན་པར་དེས་སོ། །

བདག་པམ་གཞན་གཅེས་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་རི་ཙམ་ཤུགས་དྲག་པ་ཙམ་
 གྱིས་འཛང་རྒྱ་བ་ཆེས་ལྷུང་བར་གསུངས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་མེན་
 རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ཅེས་བྱ་བར་ལྷུང་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གསེར་
 བཟང་འོད་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད། དེ་ནས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལོན་
 ནས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རྩ་མཐའ་གྱི་བྱ་ཁྲུལ་སྟེང་བྱེད་དུ་འབྱུངས་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་ཤུ་ཐུབ་ཆེན་གྱི་དྲུང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། ཐོག་མར་
 ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བྱམས་མགོན་ཆེས་ལྷུང་འཛང་རྒྱ་བ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འདི་
 ཉིད་རྒྱ་བར་ལྷུང་བའི་བདག་པམ་གཞན་གཅེས་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཆེས་
 ཤུགས་དྲག་དུ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཙན་མགོན་མེད་པ་དང་སྐྱབས་མེད་པ་དང་
 དབྱེད་གཉེན་མེད་པ་གང་མ་རུངས་པ་སྐྱས་ཀྱང་འདུལ་མ་རྒྱས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་དོན་
 རྒྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིགས་མའི་དུས་འདིར་འབྱོན་པར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་
 པོ་ལྟ་བུར་མཛད་པའི་མཐུར་གསུངས་སོ། །གསར་སྐྱགས་བྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་
 ཞུགས་ནས་ཆེ་གཅིག་ལ་འཛང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་ཡང་བདག་པམ་གཞན་གཅེས་
 པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཆེར་ཤུགས་དྲག་དུ་སོང་ནས་འགྲོ་བ་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས་
 ཉམ་ཐག་པའི་རྒྱལ་བསམས་པ་ན། ལྷན་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་འགྲོ་བ་འཁོར་བའི་
 གནས་ནས་འདོན་པ་ལ་གིན་དུ་རིངས་པས་ལྷུང་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་ནས་ལམ་
 ལ་བསྐྱབས་པའི་མཐུས་ཡིན་གྱི། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་མེད་ན་ནི་སྐྱགས་ལམ་ལ་
 ལྷུང་བྱུང་གང་ཡང་མི་འབྱུང་ཞེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱུངས་ཀྱིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བདག་པམ་གཞན་གཅེས་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་རྒྱད་
 ལ་སྒྲིས་པ་ལྟ་ཞོག། འདིའི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པའང་གིན་དུ་དགོན་ཏེ།

ཉན་རང་དག་བཅོམ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མངོན་ཤེས་དང་རྩ་འབྲུལ་དཔག་མེད་
 མངའ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་སྦྱེས་ཆུང་ན་སློངས་པ་གཞན་དག་གིས་ལྟ་
 སྟོན། ད་ལྟ་རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པས་གཞན་གཅེས་པའི་
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བསྐྱེད་པ་གིན་ཏུ་དགོན་པར་ཤེས་ནུས་ཏེ།
 སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་བསྐྱར་པ་དང་མཇལ་བའི་སེམས་ཅན་དགོན།
 རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་པ་དང་མཇལ་ནས་མཁན་སྟོབ་གྱི་སྤྱན་སྦར་སྟོམ་པ་བྱངས་ལུས་
 བསྐྱར་བ་ཆེས་མང་ཡང་ཆེ་འདིའི་ཕུན་ལོང་སྟོན་དོར་ཏེ་ཕྱི་མ་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་
 སེམས་པ་སྤྱད་མཐའ་ཅིམ་དུ་སྤྱང་ལ། གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་དང་།
 དཔེན་པར་གནས་ཏེ་ལྟ་སྟོམ་པ་དང་། རྒྱུད་སྟོམ་པ་དང་། བསྐྱར་པའི་གྲངས་
 གསོག་པ་དང་། རྩ་འབའ་ཞིག་གི་དཀའ་ཐུབ་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་འདེམ་བཅུད་ལེན་
 བྱེད་པ་དང་། ཆོ་མཚམས་བྱེད་པ་སོགས་མང་དུ་སྤྱང་ཡང་། སྤྱད་པའི་ཕུན་ཆོགས་
 མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ཅིང་རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་བརྩུང་
 སྟེ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་བྱང་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཆིག་
 སྟོལ་བྱེད་པ་དང་འདི་རྒྱད་ལ་སྟེས་པ་གིན་ཏུ་དགོན་ལ། འདི་རྒྱད་ལ་སྟེས་པ་ལྟ་
 ཞིག་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱིར་ནས་དོན་གཉེར་བྱེད་པའང་གིན་ཏུ་དགོན་པར་སྤྱང་
 རོ། །དེས་ན་སྟོད་འཇུག་ལས། དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས། །མར་གྱི་ཉིང་
 །ཁྱ་སྤྱང་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོའི་
 གནད། རྒྱལ་བ་སྤྱན་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ། བན་བདེ་མ་ལུས་
 པའི་འབྱུང་གནས། ཐུག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་གིང་བདག་པས་
 གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་སྟོམ་པ་ལ་སྟོབ་བསྐྱུགས་དྲག་

བ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྒོ་གོམས་པའི་རྩེ་སུ་འགྲོ་བས་གཞན་
 གྱི་ལུས་ལ་འང་རང་གིར་འཛིན་པ་གོམས་པར་བྱས་ན་སྒྲེ་སྒྲེ། སྒྲིང་འཇུག་ལས།
 དེ་བས་ཇི་ལྟར་གཞན་དག་གི་ཁྱེད་པ་ལྟར་གི་ཐེགས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་
 འཛིན་བྱས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཞན་ལ་གོམས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། ཡང་འདི་སྐུ་པུན་བདག་གཞན་བརྩེ་བ་འདི་དེས་པར་སྒྲིམ་དགོས་ན།
 འདི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་གང་ནས་བཤད། སྐུ་པུན་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྐུ་པུན་ན། མཛའ་བོའི་
 སུ་མོའི་གདམ་རྒྱུད་སོགས། མཛའ་བཀའ་འདི་ཡི་སྒྲིང་གཞི་ཡིན། ཞེས་འབྲུང་བ་
 ལྟར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྒྲིམ་མཛའ་བོའི་སུ་མོར་འབྲུངས་པའི་འབྲུངས་
 རབས་སོགས་སངས་རྒྱུ་གྱི་འབྲུངས་རབས་ཐམས་ཅད་མཛའ་བཀའ་འདིའི་སྒྲིམ་གྱི་
 ལོ་རྒྱུས་དང་སྐུ་པུན་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ། མཛའ་བོའི་སུ་མོའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་སྒྲིམ་བྱེད་མཛའ་བོའི་སུ་མོར་འབྲུངས་པའི་ཆོ་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་
 པོར་འགྲོ་བར་ཆས་པ་ན་མས་མཆོ་མས་བརྒྱུངས་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་
 ལས་བརྒྱུད་སྒྲེ། ཁོ་མོ་བོར་ནས་མ་འགྲོ་ཞིག་ཅེས་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དང་། ཁྱོས་ནས་
 མའི་མགོ་རྒྱུ་པས་འབྲུལ་དེ་སོང་ངོ་། མས་པུ་ཁྱོད་ལ་ལས་འདིའི་རྒྱུ་པར་སྒྲིམ་
 པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱས་སོ། དེ་རིམ་གྱིས་རྒྱ་མཆོའི་འགྲམ་དུ་བྱིན་པ་དང་།
 དྲོད་ཅེ་རྒྱུ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་པ་ཆེ་ཉོས་ནས་རྒྱ་མཆོའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱ་
 སྒྲིམ་ཉའི་རིགས་གྱིས་གྲུ་མ་རུང་བར་བྱས་དེ། མཛའ་བོའི་སུ་མོ་གྲུ་ཆལ་ཞིག་ལ་
 འཇུག་ནས་མཐར་ཐུག་དེ་སྐུ་པུན་པ་ལ་སོང་བ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལྗོངས་ཀྱི་
 ལས་གྱིས་རིམ་གྱིས་ལྟོ་སྐྱོགས་སུ་སོང་སྒྲེ་ལྟགས་གྱི་ཁང་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེའི་
 རང་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་མ་ཐག་སྒྲོ་བཅད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་གསུམ་རིམ་

གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་ཐམས་ཅད་སྒོ་བཅད་དོ། །དེ་ན་སྒྲེས་བུ་ལུས་རབ་རྒྱ་ཆེ་བ་
 ཞིག་གི་མགོ་ལ་ལྷགས་གྱི་འཁོར་ལོ་འབར་བ་མེ་ལྷེ་གཅིག་རྒྱ་ལྷུང་པ་ཞིག་འཁོར་
 ཞིང་འདུག་མེ་མགོ་ལས་རྒྱག་ཁྲག་བྱུང་བ་ཟས་སུ་ཟ་བ་མཐོང་ནས། ཁྱོད་ཅིའི་
 བྱིར་འདི་ལྟར་གྱུར་ཅེས་དྲིས་པས། ངས་མ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །
 མཛའ་བོའི་སྤྱོད་མེའི་ལས་ཀྱང་མཛོན་ལུས་དུ་སྒྲིན་ཏེ། བདག་གིས་ཀྱང་མ་ལ་
 གཞོད་པ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱིས་འཁྲིད་ནས་འདིར་འོངས་སོ་སྐྱམ་པ་དང་། དེ་མ་
 ཐག་རྒྱ་ནམ་མཁའ་ལས། གང་བཅིངས་པ་དེ་ནི་ཐར། གང་མ་བཅིངས་པ་དེ་ནི་
 བཅིངས་པ་ལོ། །ཞིས་པའི་སྒྱ་བྱུང་མ་ཐག་རྒྱ་མཛའ་བོའི་སྤྱོད་མེའི་སྤྱོད་མེའི་ལོ་
 དེ་བྱུང་མེ་གྲང་པ་ལ་འདུ་ཞིང་འཁོར་རོ། །དེ་ནས་མཛའ་བོའི་སྤྱོད་མེས་བདག་
 གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་རང་གི་མ་ལ་ཁྲིས་གིང་རྟོག་པས་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་
 སྒྲིན་དུ་རིག་ཅིང་། དེ་ལྟར་དུ་སྐྱག་བསྐྱུལ་གྱིས་བའི་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་
 ལའང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲེས་ནས་ངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱིར་དུ་འཁོར་ལོ་
 འདི་བཟོད་པར་བྱ་ཡིས། གཞན་གང་གིས་འདི་འདུའི་ལས་བྱས་པ་དེ་དག་འདིར་
 མ་འོངས་ཞིག་ཅེས་སྐྱས་མ་ཐག་རྒྱ་དེའི་མགོ་ལས་འཁོར་ལོ་དེ་གིང་རྒྱ་ལ་བདུན་
 ཅུ་རྒྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ནས་འདུག་པ་དང་དེའང་གི་འཕྲོས་ནས་དགའ་
 ལྡན་དུ་སྒྲེས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དཔུལ་བའི་གིང་རྒྱ་
 འདྲན་པའི་གྲང་དུ་འབྱུངས་པའི་ཆོ། ཁོང་དང་དཔུལ་བ་པ་གཞན་ཞིག་གིས་ཨ་
 གྲང་གི་གིང་རྒྱ་ལས་གྱི་ས་གཞི་མེ་རབ་རྒྱ་འབར་བའི་ཐང་ལ་བྱངས་པ་དང་།
 ཁོང་གཉིས་སྟོབས་རྒྱུད་མེ་མ་འདྲོངས་པས། དཔུལ་གྱིས་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ཆ་
 རབ་རྒྱ་འབར་བས་བསྐྱུན་ཅིང་འཚོག་པས་གིང་རྒྱ་སྐྱག་བསྐྱུལ་བ་ལ། ཁོང་གི་

བསམས་པ་ལ་གཉིས་ཀས་དྲངས་ཀྱང་མི་འདྲེངས་པས་ནས་ཡང་སྟག་བསྐལ་པ་
 མཚུངས་པར་འདུག་པས། བདག་གཅིག་ཤུས་དྲངས་ནི་སྟག་བསྐལ་བཟོད་པར་
 བྱས་ལ་འདི་བདེར་གཞུག་དགོས་དགོངས་ནི། དཔུལ་ལྷུང་རྣམས་ལ་འདིའི་ཐག་
 པ་ཡང་བདག་གི་གནའ་བ་ལ་ཐོགས་ཤིག་བདག་གཅིག་ཤུས་དྲང་བར་བྱའོ་བྱས་
 པས། དཔུལ་ལྷུང་དེ་དག་ཁྱོས་ནས། ཁྱོད་སྤྱིང་རྩེ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་ནས་
 ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བ་མགོ་ལ་བརྒྱབ་པས་ཁོང་ཆེ་འཕོས་ནི་ལྷུང་སྤྱིས་པར་གསུངས་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྟོན་ཀྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ལུ་འབྱུངས་པའི་ཆེ་
 གནོད་སྤྱིན་སྤྱན་ལུ་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཁྱག་གིས་ཆེས་པར་མཛད་པ་དང་། ཀྱལ་པོ་གིང་ན་
 ཆེན་པོའི་སྤུས་ལུ་འབྱུངས་པའི་ཆེ་སྟག་མོ་ལ་སྐུ་ལུས་སྤྱིན་པ་དང་། ཏུས་སྤུལ་གྱི་
 གཙོ་བོར་འབྱུངས་པའི་ཆེ་རང་གི་སྟག་བསྐལ་ཁྱད་དུ་བསམད་དེ་ཆོར་པ་ལུ་བརྒྱ་
 ཅམ་སྐུ་ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་བསྟེན་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐལ་བ་དང་། སྤྱིན་ཏུ་བརྒྱད་ཁྱི་
 སྐུ་ལུས་ཀྱི་གསལ་ཆེས་པར་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་རང་ལལ་བར་དོར་ནས་གཞན་
 གཅེས་པར་འཛོན་པའི་སྟོ་ཐ་ན་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཚུན་ཅང་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་ཁོ་
 ཅའི་དོན་དུ་མཛད། དེར་ཡང་མ་ཟད་དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་
 ཅན་ཁོ་ཅའི་དོན་དུ་བསྟོ་བར་མཛད་དེ། སྤྱིས་རབས་ལས། ལུས་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་
 གཞན་ལ་ཡན་སོགས་པར། །ནམ་ཞིག་འགྱུར་ཞེས་བདག་གིས་གང་བསམས་པ། །
 སྟོན་ལམ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་བྱ། །བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཀྱང་རབ་དུ་ཉེ་བར་བྱ། །
 འགམ་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྲགས་པ་འདོད་ཕྱིར་མིན། །མཐོ་རིས་འདོད་དང་རྒྱལ་སྤྱིང་
 བརྒྱལ་ཕྱིར་མིན། །བདག་གི་བདེ་བ་མཆོག་ཐོབ་ཕྱིར་མིན་གྱི། །གཞན་དོན་
 བརྒྱལ་ཕྱིར་བདག་ནི་འདི་ཙམ་མོ། །དེ་བས་བདག་ནི་འདི་ཡིས་དུས་གཅིག་དུ། །

འཛིག་རྟེན་དག་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེ་འབྱུང་བ། །གསལ་ཞིང་སྒྲུབ་པ་རྟག་ཏུ་རུས་
 གྱུར་ཅིག་། ཉི་མས་སྤུང་བསལ་སྤང་འབྱུང་རུས་བཞིན་ནོ། །མཐོང་ངམ་ཐོས་སམ་
 རྗེས་སྤྱད་ན་ཡང་རུང་། །རེག་གམ་གཏམ་དུ་བརྩོད་པར་གྱུར་གྱུར་རུང་། །རྣམ་པ་
 ཀྱན་ཏུ་འགོ་ལ་ཕན་པ་ནི། །བདེ་དང་ལུན་པ་རྟག་ཏུ་བྱེད་གྱུར་ཅིག་། ཅིས་དང་།
 ལུ་ངམ་དགོན་པར་འབྱམས་པའི་སྒྲེ་བོ་འདི། །བདག་གིས་བསྐྱེལ་བའི་བསོད་
 རམས་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཡིས་འཁོར་བའི་དགོན་པར་འབྱམས་པ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་
 རྣམས་ནི་སྒྲོལ་བར་རུས་པར་ཤོག་། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བདག་
 གཞན་བརྗེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་ཞིང་སྟོན་པ་
 ལྷགས་རྗེ་ཅན་དེ་སྟོན་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་
 རྣམས་བསམས་པས། །བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོལ་ཆེན་པོ་སྦྱེད་
 རུས་པར་ཡང་མཐོང་ནས། །བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན།
 །བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་དོན་གོ་དགོས་པས། །བདག་གཞན་མཉམ་པ་ནི།
 སྦྱོང་འཇུག་ལས། །བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ན། །དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་
 བསྒྲེམ། །བདེ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཉམ་པས་ན། །ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བསྐྱུང་
 བར་བྱ། །ལག་པ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་རྣམས་མང་ཡང་། །ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ལུས་
 ལུ་གཅིག་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགོ་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐ་དང་གྱུར། །ཐམས་ཅད་
 །བདག་བཞིན་བདེ་བ་འདོད་མཉམ་གཅིག་ཅིས་དང་། །མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས།
 །བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །སྦྱིར་བདག་གཞན་
 མཉམ་པ་འདི་ལ་དོན་མང་སྟེ། །བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཞེས་པའི་དོན་བདག་
 གཞན་ཐམས་ཅད་བདག་མིང་པར་མཉམ་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་

པར་མཉམ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་པར་མཉམ་པ་དང་།
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་སྤང་དགོས་པར་མཉམ་པ་དང་། རང་
 གི་སྤྱག་བསྐལ་མེལ་བ་ལ་ལན་ལ་མི་རེ་བ་ལྟར། ཐམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྱག་
 བསྐལ་མེལ་བ་ལ་འང་ལན་ལ་མི་རེ་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཐམས་
 དཔལ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་གིས་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་
 བྱང་ཐམས་གཞན་དང་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཉམ་རྒྱལ་མང་དུ་བཤད་དོ། །དེ་
 ལྟར་མཉམ་པའི་རྒྱལ་རྣམས་གོ་བ་ཙམ་ཞིག་གིས་མི་ཆོག་གི་ཁབ་གཞན་
 མཉམ་པ་ཞེས་པ་ནི། རང་ལ་གཅེས་འཛིན་རི་ཙམ་སྟེ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཐམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་འང་གཅེས་འཛིན་སྟེ་བ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཁབ་གཞན་རི་
 ཞེས་པ་ནི། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྟོ་གཉིས་
 གོ་ས་བརྩེ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་དུ་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་རང་ཁོ་
 ན་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཡིན་པ་ལ། སྤྱ་མའི་མན་ངག་
 ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟོན་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསམས། གཞན་གཅེས་
 འཛིན་གྱི་ཡན་ཡོན་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསམས་པས། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་
 པ་ཀུན་ནས་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་
 ལུ་མཐོང་། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་ཡན་བདེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་
 ལུ་མཐོང་ནས། ལྟར་རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེའི་ཆོབ་དུ་འགོ་བ་གཞན་
 ཐམས་ཅད་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་རང་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྟོ་བསྟེད། ལྟར་རྣམ་
 པ་ཀུན་ནས་རང་ཉིད་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་དེ་དོར་ནས་འགོ་བ་ཐམས་ཅན་རྣམས་བདེ་
 བའི་ཐབས་ཁོ་ན་བསྒྲུབ། ལྟར་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ཆོབ་དུ་རང་ཡལ་བར་

དོར་ནས། རང་ཉིད་ཀྱིས་འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་
 ཅད་མྱོང་དགོས་ཀྱང་རྒྱུ་རལ་མེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྷ་མོ་
 ཙམ་ཡང་སྒྲོས་མི་བཟོད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སེལ་བ་རྣམས་
 བ་ཀྱན་ནས་འབད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་མ་ཟུན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡིད་
 བཞིན་ནོར་བུ་ལྟར་གྱིན་ཏུ་གཅིས་གིང་མངས་བའི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་སྦྱིས་པ་
 མ། དེ་ནས་བདག་གི་མ་ཟུན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་བདེ་བ་དང་
 བདེ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་པར་འགྱུར། ཇི་ལྟར་བྱས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་སྐྱམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ། དེ་
 ཡང་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རྒྱུ་གཏི་སྤྲུག་ཤིངས། །གཡང་ས་མང་
 པོའི་ལམ་དུ་ནི། །གོམ་པ་རེ་རེ་བརྟེན་འཆའ་བ། །བདག་དང་གཞན་རྟོག་ཟུང་ན་
 གཞི། །འགོ་བ་རྣམས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་
 གི་མ་ཟུན་འདི་རྣམས་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མི་གེས། སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་
 ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ། བདེ་བ་བྱིད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་
 ལྟ་ཞིག །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཅོས་པའི་བདེ་བ་ཙམ་ཡང་རྟོད་དཀའ་བར་འདུག །
 ད་དུང་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དཀའ་སྟེ། སྤང་
 དོར་འབྱེད་པའི་སྒོ་གོས་ཀྱི་མིག་ནི་ཡོང་། དག་བའི་བཤེས་གཞན་གྱི་ཡོང་བྱིང་
 དང་ནི་བྲལ། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོང་མང་པོས་ནི་དབྱེར་སྦྱོས་པས་བརྟེན་འཆོས་
 ཉེ་བར་སོང་གསུམ་གྱི་གཡང་ས་འཛིགས་སུ་རུང་བར་ལྷང་བ་དང་ལྷང་དུ་ཉེ་བ་ག་
 སྤྲུག་ཏུ་འདུག་པས་འདི་རྣམས་རེ་སྟོང་རྟེ། མ་ཟུན་འདི་རྣམས་སྒྲོལ་བ་བདག་ལ་
 བབས་པས། མ་ཟུན་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་

ལྷ་མཚན་ཅན་དང་བྱལ་བ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ། །བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་ལྷ་
མཚན་ཅན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་སྟེ་བསམས་ལ། གནས་སྐབས་
ཀྱི་བདེ་བ་སྤྲོ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་། མཐར་ཐུག་བྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདེ་
བ་རྣམས་མོས་པས་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་
མཐའ་དག་དང་ལྷན་ན་ཅི་མ་རུང་སྟེ་བྱམས་པ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྒྲིམ། ལམོར་
བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་དང་བྱེ་བྲག་གིས་མཐར་ཚུལ་རྣམས་བསམས་ལ། སྤྲུག་
བསྐྱལ་འདི་མཐའ་དག་དང་བྱལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟེ་བྱམས་ཏུ་སྒྲིང་རྗེ་དྲག་ཏུ་བསྒྲིམ་མོ། །
བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་། རྒྱལ་
ལམ་རྣམས་སྒྲིང་བ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་བསྐྱལ་བའི་རྟེན་དམ་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་
ནས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་འགོ་བའི་དོན་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཕྱུང་
བའང་བྱམས་སྒྲིང་རྗེའི་མཐུ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱལ་རྒྱུ་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་དང་། རྟོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་ལས་དང་བཅས་པ་ལ་བསྐྱལ་
བའི་བར་དུ་མཆོད་པ་སྤུལ་བ་ལས། དཔེན་པའི་གནས་ལུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་ཡུད་ཙམ་ཞིག་བསྒྲིམ་པ་པན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། དཔུལ་ཁིང་མོངས་
པའི་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་ལ་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་སྒྲིན་པ་བྱས་པ་ལས།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་ཡུད་ཙམ་ཞིག་བསྒྲིམས་པ་པན་ཡོན་ཆེ་བར་
གསུངས་ལ། རང་གི་དོན་ལའང་ཐབས་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་
བསྐྱུགས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲིམས་ན་ལྟ་མི་ཐམས་ཅད་
རང་ལ་དགའ་ཁིང་མགུ་བས་འདུད་པ་དང་། དཀར་རྟོགས་སྒྲིང་བའི་ལྱང་མ་
རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྐྱར་བ་དང་། གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ཁིང་འཕྱུར་ཏེ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གིང་དྲུང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་བདུད་ཀྱི་དམག་ཚོགས་
 བས་མཁའི་ཁྱོན་གང་པ་ལྟ་བུས་གནོད་པ་དང་བར་ཆད་བྱ་བར་རྩོམ་པ་ན།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདུད་ཀྱི་དམག་ཚོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བུམས་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་འདུལ་བར་མཛད་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱན་ལྷ་བས་བུམས་སྤྱིང་རྗེའི་
 བཞུགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ན། སྤྱང་རི་ཐང་པས་བྱག་བྱས་ཏེ་ཁོ་བོས་དང་
 བས་བཟུང་སྟེ་བུམས་སྤྱིང་རྗེ་འབའ་ཞིག་སྒྲོམ་པར་ཁྱེད་བྱས་པས། སྤྱན་ལྷ་བས་
 དབུ་ལྷ་ལྷད་དེ་བྱག་ཐལ་མོ་སྤྱར་ནས་དབུ་དྲུང་དྲུང་མཛད་ཅིང་། རོ་བོ་པ་ཆ་བྱད་
 བཟང་ཞེས་ལན་གསུམ་བཞུད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བུམས་པ་དང་
 སྤྱིང་རྗེའི་ཕན་ཡོན་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ལ། ཐུན་དངོས་གཞི་དང་ཐུན་
 མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒྲོམ་ཞིང་། མ་གཙུག་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བཞུལ་
 མཐའ་དག་ལས་བསྐལ་བ་དང་བདེ་བ་མཐའ་དག་ལ་འགོད་པའི་ཁུར་ཁྱེར་ནས་
 གཏོང་ལེན་སྒྲོམ་པ་ལ། གཏོང་བ་སྒྲོམ་པ་དང་། ལེན་བ་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་གཏོང་བ་སྒྲོམ་པ་ལ། ཐོག་མར་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བཏང་བའི་
 ཉེས་དམིགས་བསྒྲོམས་ན་གཏོང་བ་ལ་སྒྲོ་བྱགས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གཏོང་
 བའི་སེམས་སྤྱེ་བའི་གོགས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། རྒྱ་བ་སྒྲོན་
 མའི་མདོ་ལས་རི་རྒྱུད་དུ་རུལ་པར་གྱུར་པའི་ལུས་འདི་དང་། ཁྲིག་གྱུང་གཡོ་བ་
 དབང་མེད་ཅིང་། ཁྲི་ལས་སྒྲུ་མ་འདྲ་བ་ལ། ཁྲིས་པ་འདི་དག་ཆགས་པས་ན། །
 གིན་ཏུ་མ་རུངས་ལས་བྱས་ཏེ། ཁྲིག་པའི་དབང་དུ་སྤོང་བ་དང་། ཁྲི་མཁས་འཆི་
 བདག་བཞེན་པས་སྤོང་། །དེ་དག་མི་བཟང་སེམས་དཔྱུལ་འགྲོ། ཞེས་སོགས་
 རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ནས་ཡོངས་སུ་

འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་གཏོང་བའི་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས། ཕན་
 ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱེད་ཅིང་ངེས་པ་བྱངས་ལ།
 ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་འབད་པ་དུ་མས་བསྐྱངས་ཀྱང་ངེས་པར་འདོར་དགོས་ཤིང་
 སྤྱིང་པོ་གང་ཡང་མེད་པ་འདི་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་མི་སྤྱེ་བའི་བདག་ཤིན་ཏུ་སྤྱོན་
 བོ་སྤྱུ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམ། ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཐམས་ཅད་བཏང་
 བས་ལྷ་ངན་འདལ། བདག་སློ་ལྷ་ངན་འདས་པ་བསྐྱལ། ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་
 ཆབས་ཅིག་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག་ ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བཏང་བས་སྤྱོན་
 མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་ནས་
 འབད་པས་བསྐྱངས་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་སྤྱར་དུ་འདོར་དགོས་པ་དང་། སྤྱལ་
 པའི་འབྱུངས་རབས་རྣམས་ལྷ་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་པར་
 སྤྱོན་པ་རྗེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱལ་དང་། དེ་ལྟར་མཛད་པས་འབྲས་བུ་རྗེ་ལྟར་གྲུབ་
 པའི་རྒྱལ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ལ། གཏོང་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོ་ཤུགས་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ། གཏོང་སེམས་རྗེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ནི། སྤྱིང་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་
 ལས། བདག་ཉིད་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉེ་བར་འཆོ་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་ལྷ་
 བསྐྱར་ནས། ཞེས་དང་། རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་མདོ་ལས། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་
 རྒྱ་ཆེན་ཆོགས་རྒྱལ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་གངས་ལྷ་ཆོགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་
 པར་འཆོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་བདག་ཉིད་གྱི་ལུས་ཀྱང་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉེ་བར་འཆོ་བའི་གཞིར་བསྐྱར། ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས།
 སེམས་ཅན་རྣམ་དོན་རྒྱལ་པའི་བྱིར། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནི་ལུས་ལྷ་བསྐྱར། ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། གང་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲུབ་སྒྲུལ་ནས་གཏོང་བ་ཡིན་
ལ། གང་གཏོང་བར་བྱ་བ་ནི། ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དང་དགོ་ཅ་གསུམ་གཏོང་བ་
སྟེ། དེ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་གཏོང་བྱའི་ཆས་གཞན་མེད་པས། རང་གི་དབང་
བྱུང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའོ། །དེ་ལ་ལུས་གཏོང་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་
གཏོང་བ་དང་། དགོ་ཅ་གཏོང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རང་གི་ལུས་གཏོང་བ་ནི།
རང་གི་ལས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསམས་ལ། ཐོག་མར་ཆོ་འདོའི་མ་
གསལ་བཏབ་སྟེ། མ་དྲིན་ཅན་འདི་ལས་ཞོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་
ནས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་སྟག་བསྐལ་གསུམ་གྱིས་ལུན་དུ་མནར་བ་འདི་
སྤྱིང་རེ་རྗེ་སྟམ་དུ་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་དུགས་དུག་དུ་བསྐྱོམ་ཞིང་། མ་དྲིན་ཅན་འདི་
ཉིད་སྟག་བསྐལ་དང་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱལ་བདེ་བ་དང་བདེ་
བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམས་ལ། རང་
གི་ལུས་རང་འདོད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་མ་ལ་བཏང་བས། ལུས་དེ་ལས་གང་ལ་
གང་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ནས་མ་རྟུན་དེའི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོན་
ཐམས་ཅད་དག་ནས་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ལུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ནད་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་རྣམ་པ་ཀྱང་ནས་མེད་ཅིང་ལྟའི་ལུས་ལྟ་བུར་
བཟང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ལུས་དེ་ལ་དགོས་པའི་
ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསམས་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་རྒྱལ་པའི་ཕྱི་ནང་
གི་མཐུན་སྦྱེན་ཐམས་ཅད་ཆང་། སེམས་རྒྱུད་ལ་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་སྤྱིན་དུག་བསྟུ་བཞི་སོགས་ས་ལས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་དེ། ལུས་གཞུགས་
ཀྱི་རྒྱ་དང་སེམས་ཆོས་སྤྱིའི་རང་དུ་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་རང་གི་མ་དེ་

མདུན་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ནས་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་ཤུགས་དྲག་དུ་བསྐྱེད་ལ་ལུས་
གཏོང་བའི་དམིགས་པ་ལྟར་ལྟར་བྱེད། དེ་ནས་ཉེ་འབྲེལ་གཞན་རྣམས་ལ་དེ་
བཞིན་དུ་བསྒྲུམ། དེ་ནས་རང་གི་ཉེ་འཁོར་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་
བསྒྲུམ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་ཆེར་བཏང་སྟེ་འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་
རྣམས་དང་། གླིང་བཞིའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། དེ་ནས་སྤྱིང་དང་པོའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་དང་། དེ་ནས་སྤྱིང་གཉིས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། དེ་ནས་སྤྱིང་
གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་
གོང་བཞིན་བྱས་ལ་གཏོང་བ་བསྒྲུམ། ཡང་རེས་འགའ་དཔུལ་བ་མནར་མེད་ནས་
བཟུང་སྟེ་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལུས་གཏོང་བའི་དམིགས་པ་སྤྱིང་།
དེའི་ཚུལ་ནི་དཔུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ་བདག་གི་མ་དྲིན་ཅན་
བདག་ལན་བརྒྱར་གསོས་ཤིང་བསྐྱངས་པ། ཆ་བས་གདུངས་ཆེ་བཞིལ་བའི་
ཐབས་བྱེད་པ། ཐ་ན་ཟས་གིས་ལ་ཆོག་དོགས་ནས་ཆོད་མ་སོགས་ལ་ཕུབ་པ་སྟེ་
སྟེར་བ། གང་བའི་ཆེ་འབྲུགས་དོགས་ནས་ལུས་ཀྱི་དྲོད་ལ་སྒྱུར་ཏེ་གསོ་བར་བྱེད་
པ། ད་ལྟ་དཔུལ་བའི་གནས་ན་ཆ་གང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཟོད་དཀའ་བ་སྤྱིང་བ་
འདི་རྣམས་སྤྱིང་རྗེ་རྗེ། འདི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་གི་རྒྱུད་སྤྱིང་
དུ་བྱངས་ལ་འདི་རྣམས་དཔུལ་བའི་གནས་ལས་རེས་པར་ཐར་པར་བྱས་ཏེ། བདེ་
བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་སྟམ་དུ་བྱམས་
པ་ཤུགས་དྲག་དུ་བསྐྱེམས་ལ། རང་གི་ལུས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་
ལུས་དབག་དུ་མེད་པ་དཔུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་
སྤྱུལ་ནས། ཡང་སོས་ལ་སོགས་པའི་ཆ་དཔུལ་བརྒྱད། རྒྱ་བྱར་ཅན་ལ་སོགས་

པའི་གང་དཔལ་བརྒྱད། ཉི་ཆོད་དང་ཉེ་ལོར་པའི་སེམས་ཅན་དཔལ་བ་དེ་སྟེད་
 ཡོད་པ་རྣམས་ལ་བདད་བས། དེ་ཐམས་ཅད་གསེར་འབྱུར་གྱི་ཕྱིས་ལྷགས་གསེར་
 ཏུ་བསྒྱུར་བ་ལྟར། རྒྱད་ཅིག་ལ་དཔལ་བའི་ལུས་འབྱུར་ནས་འཕགས་པའི་ཙོར་
 བདུན་གྱིས་སྤྱག་པའི་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་འདུན་ལུན་གྱི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ག་
 ལྷག་ཐོབ་པར་བསམ་མོ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཙོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཟས་གོས་
 སོགས་ཅི་འདྲར་འབྱུར་བ་ལྟར། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་ལས་དམིགས་ལུལ་དེ་དག་
 ལ་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ། གོས་སྟོང་སྤྱག་བརྒྱ་པ། ཁང་པ་བརྟེགས་པ་ལྟ་བརྒྱ་པ་
 དང་། རྟོགས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། གང་གིས་ཡོངས་སྟོང་པའི་རྟེན། ལུལ་གང་
 ལ་ཡོངས་སྟོང་པའི་ཡོངས་སྟོང་། གང་དང་ལུན་ཅིག་ཡོངས་སྟོང་པའི་ལོར་སུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དམ་པའི་
 ཆོས་སྤྱོད་པའི་མཐུན་སྟེན་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལུན་པས་དབྱེས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་
 པ་དང་། གང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་གཞི་མདོ་སྤྱགས་གྱི་གསུང་རབ་སོགས་ཕྱི་
 སྟེན་རྣམས་དང་། ལང་གི་སྟེན་དད་སོགས་འཕགས་པའི་ཙོར་བདུན། ཡང་དག་
 སྟོང་བ་བཞི། དུན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི། རྩ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱང་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྟ།
 སྟོབས་ལྟ། བྱང་རྩལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། ལམ་
 བསྐབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ། བུམས་སྟོང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་
 རྒྱད་ལ་སྟེན་ཏེ། སྟོང་པ་ལ་རྩ་བ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྤྱད་པས་ཆོགས་གཉིས་མཐར་
 ཕྱིན་ཏེ་མངས་རྒྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུས་གསུགས་གྱི་སྤྱོད་པ་སེམས་ཆོས་གྱི་
 སྤྱོད་པུར་པར་བསམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་བརྩེའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་

ལས་ལྷ་མེད་པ་ན་ཡིད་དྲགས་ཀྱི་རིགས་ལུས་རྩ་སོ་དྲག་གིས་བསྐྱས་པའི་སེམས་
 ཅན་རི་སྟེང་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ། བདག་གི་མ་དྲིན་ཅན་བྱམས་པའི་
 རྒྱགས་ཀྱིས་གཟགས་པའི་རྩ་ཞེས་བདག་གསོས་ཤིང་བསྐྱངས་པ་རྣམས་ད་ལྟ་
 ཟས་ཀྱི་མིང་ཡང་མི་ཐོས་པའི་སྦྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་འདི་རྣམས་སྟིང་རེ་
 རྟེ། མ་དྲིན་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་བདག་གི་ལུས་འདི་བྱིན་ཏེ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་
 ལས་སྦྱར་དུ་ཐར་པར་བྱས་ཏེ། བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་ལུན་པ་
 ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བྱམས་སྟིང་རྟེ་རྒྱགས་དྲག་དུ་བསྐྱེད་ལ། དེ་དག་ལ་
 རང་གི་ལུས་བདང་བས་སྦྲང་བཞིན་དེ་དག་སོ་སོའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེས་སྟོན་དང་
 གདུང་བ་རྣམས་ཞི་ཞིང་། སྦྱིབ་གཉིས་དག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ནས་སྐྱ་གཉིས་དང་ལུན་
 པར་བསམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དུད་འགོ་བྱིངས་ན་གནས་
 པ་དང་ཁ་འཐོར་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ། བདག་གི་མ་དྲིན་ཅན་དུད་འགོའི་
 གནས་ན་སྦྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཉམ་ཐག་པ་འདི་རྣམས་སྟིང་རེ་རྟེ། འདི་དག་ལ་བདག་
 གི་ལུས་འདི་བྱིན་ནས་དུད་འགོའི་གནས་སྐབས་ལས་སྦྱར་དུ་ཐར་པར་བྱས་ཏེ།
 བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་ལུན་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་སྟུམ་དུ་
 བྱམས་སྟིང་རྟེ་རྒྱགས་དྲག་དུ་བསྐྱེད་ལ། རང་གི་ལས་བདང་བས་དེ་དག་སོ་སོའི་
 ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེས་སྟོན་དང་གདུང་བ་རྣམས་ཞི་ཞིང་། སྦྱིབ་གཉིས་དག་སྟེ་
 སངས་རྒྱས་ནས་སྐྱ་གཉིས་དང་ལུན་པར་བསམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བརྩའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྒྲིང་བཞི་སྒྲིང་ཐུན་བརྒྱད་ན་མི་ཁོམ་པའི་སྟེ་གནས་ལུ་
 སོང་པའི་མིའི་འགོ་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོ་དེ་ལ་ཐར་ལས་སྦྱབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་
 པ་རྣམས་ལ་བྱམས་སྟིང་རྟེ་རྒྱགས་དྲག་དུ་བསྐྱེད་ལ། རང་གི་ལུས་བདང་བས་

ལྷ་མོ་འཁོར་དེ་དག་སོ་སོའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེས་སྒྲོན་དང་གདུང་བ་རྣམས་ཞི་ཞིང་།
 སྒྲིབ་གཉིས་དག་གྱེ་སངས་རྒྱལ་ནས་སྐྱུ་གཉིས་དང་ལྷ་མོ་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་
 ཆེ་དེ་ལ་ཐར་ལམ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བ་དང་ལྷ་མོ་པའི་མི་རྣམས་ལ་ལྷ་མོ་པ་བྱམས་
 སྤྱིང་རྩེ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་ལ། རང་གི་ལུས་བདེང་བས་ལམ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་
 རྒྱུན་རྣམས་དང་ལྷ་མོ་པ་བསམ་པའི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཆད་ནས་ལྷ་མོ་པ་སངས་
 རྒྱལ་པར་བསམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ལྷ་
 རིགས་དྲག །ཆོངས་རིས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་གྱི་གཟུགས་ཁམས་གནས་
 རིགས་བརྒྱ་བདུན། གཟུགས་མེད་སྒྲུ་མཆོད་མུ་བཞི་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་རེ་རེ་
 ལ་འདར་ལུས་ཆོང་བ་རེ་རེ་བདེང་བས་ལྷ་མོ་པ་འཁོར་དེ་དག་སོ་སོའི་ཉེས་སྒྲོན་དང་
 སྒྲིབ་གཉིས་དག་ནས་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱལ་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་སྤྱིང་བ་བར་
 མ་དོར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་
 བས་རང་གི་ལུས་བདེང་བས། དེ་དག་སོ་སོའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེས་སྒྲོན་དང་
 གདུང་བ་རྣམས་ཞི་ཞིང་། སྒྲིབ་གཉིས་དག་གྱེ་སངས་རྒྱལ་ནས་སྐྱུ་གཉིས་དང་ལྷ་མོ་
 པར་བསམ་མོ། །ཡང་རེས་འགའ་ནི་ཤར་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་
 མཆོམས་གྱིས་བྱེ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རིམ་གྱིས་གདུང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་
 ལྷ་མོ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གདུང་གྲང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ན་སེམས་ཅན་
 རི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་ལ། རང་གི་ལུས་
 བདེང་བས་རིམ་གྱིས་ལྷ་མོ་པ་འཁོར་སངས་རྒྱལ་པར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་
 དང་ཕྱོགས་མཆོམས་ལྷག་མ་རྣམས་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་

བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་དཔག་དུ་མེད་པར་བསམ་སྟེ།
 དེ་དག་རེ་རེ་དུང་དུང་ལུས་དུ་མར་སྒྱུལ། ལུས་རེ་རེ་ལ་མགོ་དཔག་དུ་མེད་པ་
 དང་། མགོ་རེ་རེ་ལ་ཕྱེ་དཔག་དུ་མེད་པར་སྒོས་སྒྱུལ་ཏེ་རྒྱ་དང་འབྲས་ཕུའི་ཡོན་
 ཏན་ལས་བརྒམས་ཏེ་དག་གིས་བསྟོད་དབྱངས་བརྟོན་པ་དང་། ཡིད་གྱིས་དད་པ་
 བསྐྱེམ་ཞིང་ལུས་གྱིས་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་ལས་མཆོད་པའི་
 ཆོག་ས་རབ་འབྲམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱུང་བར་བསམས་ཏེ་ཕུལ་བས། དེ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྟར་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་
 ཆོད་མེད་པ་འབྱུངས་པར་བསམ་ཞིང་། ཐུགས་བརྒྱའི་ཞིང་ན་མཆོག་གི་སྤུལ་པའི་
 སྤྱ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་དུ་ཏེ་བ་རྣམས་ལ། རང་གི་ལུས་ལྟར་ལྟར་
 ཕུལ་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་བས། ཕྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་
 བཞུགས་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསམ། རང་གི་བླ་མ་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་
 རྣམས་ལ་ལུས་སྒར་བཞིན་ཕུལ་བས། སྤྱ་ཆེ་མཛོད་པ་འབྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་
 རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་རང་གི་ལུས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་དཔག་དུ་མེད་པར་སྒྱུལ་ནས་སྟོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་ལ་གཏང་བར་བྱ་སྟེ།
 དེ་ཡང་ཐུགས་བརྒྱའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པའི་སྟོད་གྱི་
 འཛིག་རྟེན་རྣམས་ལ་བཏང་བས་ལས་ངན་པའི་བདག་འབྲས་མི་གཙང་བ། སྟོང་
 དུམ། ཆེར་མ། ཁྱོ་མོ། གསེག་མ། ངམ་གྲོག་གཡང་ས་ལ་སོགས་པ་མ་དག་
 པའི་སྟོད་གྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་གནས་འཁྱུར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་ཆོག་ས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ།
 ཐ་གྲུ་ཆེ་བ། ཡངས་བ། རེག་ན་འཇམ་ཞིང་བདེ་བ། གྱི་མ་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་

པ། ཚུན་སྤྱལ་གྱི་སྤྱིར་པོའི་དྲི་བསྐྱེད་དང་ལུན་པ། ལྷའི་མེ་དྲོག་སྤྱོད་ཆོག་པ་གཙལ་
 དུ་བཀྲམ་པ། མཐའ་རིན་པོ་ཆེའི་པ་གྲུས་བསྐྱེད་པ། གསེར་དང་དཔལ་དང་མུ་
 ཇིག་གི་བྱེ་མ་གྲུས་བྱུང་བདལ་པ། ལྷུང་ལ་དང་ཀྱུ་སྐྱེད་དང་བསྐྱེད་འགྱིང་ཞིང་ལྷེས་
 བས་ཁེབས་པ། རྩ་བུ་སྤྱོད་ཆོག་པ་སྐྱེད་སྐྱེན་པར་སྒྲིག་པ་དགའ་ཞིང་འཕྱོ་ལ་ལྷེས་
 བས་བརྒྱན་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལུན་པའི་མཚོ་དང་རྩིང་དང་ལྷེང་ཀ་དག་
 གིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་མོགས་དག་པའི་ཞིང་ལུན་སྤྱོད་ཆོག་པར་གྱུར་ཏེ།
 སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཅན་རང་འཕགས་པའི་ཆོག་པ་རྣམས་ལ་མཚོན་པའི་སྤྱིན་
 གྱི་ལྷུང་པོ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསམ་ཞིང་། ཞིང་དེ་དག་ན་
 ཡོད་པའི་བརྒྱད་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུན་སྤྱོད་ཆོག་པའི་འབྱོར་
 བ་དེ་དག་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་དང་དྲེགས་པའི་སྤྱིན་དུ་སྐྱེད་ཅིག་གྱུང་མི་འགོ་
 ཞིང་བྱང་རྒྱུ་བྱུང་པའི་མཐུ་སྤྱིན་གྱི་སྤྱོད་ཆོག་པར་བསམས་ཏེ། འདི་ནི་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤྱོད་དུ་ཡང་འགྱུར་བས་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་བྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ལུས་གཏོང་ཞིང་། ལྷག་པར་རང་དང་གོགས་ཆོས་མཛད་རྣམས་ལ་གནོད་
 བ་བྱེད་པའི་མི་མ་ཡིན་རྣམས་དང་། ཡང་སྒོས་སྤྱེད་པལ་ལུན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་
 མཛད་པ་འཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ལ་
 བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་ལྷགས་དྲག་དུ་བསྐྱེད་ལ་ལུས་གཏོང་བའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་སྤྱོད་
 རྩེ། གནོད་བྱེད་དེ་རྣམས། སྒོས་བཀྲམ་ལ། རྩིང་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མེད་ནས་
 བདག་གི་མ་བྱས་ཏེ་རུ་ཞེ་བྱིན་པ་གངས་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེ་ཞིང་། བདག་
 གིས་ཞིང་ཅག་གི་གྲུག་ཆོས་པའང་གངས་མེད་པས། ད་པེས་དྲིན་ལན་དང་ལུ་
 ཡོན་འཇལ་པའི་བྱིར་བདག་གི་ལུས་འདི་ཞིང་རྣམས་ལ་འཇལ་བས། ཞིང་ཅག་

ཟས་འདོད་པ་ཟས། གོས་འདོད་པ་གོས་སོགས་གང་དང་གང་འདོད་པའི་ཇུས་
 རྣམས་ཁྱེད་ཞིག་ཁྱེད་པར་བདག་གི་ལུས་འདི་ཁྱེད་ལ་ག་ལ་དགའ་ན་ག་ལ་ཟོ།
 ཁྱེད་ལ་དགའ་ན་ཁྱེད་འཁུངས། རུས་པ་ལ་དགའ་ན་རུས་པ་ལྟར། བགས་པ་ལ་
 དགའ་ན་བགས་པ་འདི་ཁྱེད་ལ་གྱོན་ཞིག་འདི་ལ་ཟུང་ན་ཟུང་པར་ཟོ། མ་འདྲིས་ན་
 ཆོས་ལ་ཟོ་ཞིག་ཁྱེད་པ་བཞེད་ཅིང་དེ་ལྟར་དུ་བསམས་པས། གཞོད་བྱེད་དེ་དག་
 གིས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ག་ཁྱེད་ཟོས་ཤིང་འཁུངས་པས། གསེར་འབྲུར་ཅིས་ལྷགས་
 ལ་རེག་པ་བཞིན་དུ་གཞོད་བྱེད་དེ་དག་གི་ལུས་མི་སྟག་པ་དང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་ཞེ་
 སྟངས་གདུག་རྩལ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་ཅིག་ལ་ཞི་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
 རྒྱུད་ལ་སྟེན་ཏེ་ཆོགས་གཉིས་ཚོགས་ནས་སངས་རྒྱས་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་
 ཡོངས་སྟོན་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་ནི། ཟས་གོས་གནས་ཁང་འཁོར་གཡོག་
 སོགས་གང་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་ཡོངས་སྟོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་སྟོས་སྟུལ་ནས།
 ཐོག་མར་རང་གི་མ་ནས་བརྒྱུད་མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་གོང་བཞིན་
 བཏང་བས། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོངས་སྟོན་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་པ་ལུལ་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་ཆ་ཆར་བ་རེ་བྱུང་ཞིང་། དེ་དག་གྱུར་
 ཆོགས་ཚོགས་པའི་མཐུན་སྦྱེན་ག་སྟག་ཏུ་བྱུར་ནས། དེའི་སྦྱེན་གྱིས་སྦྱར་དུ་
 ཆོགས་ཚོགས་ནས་སངས་རྒྱས་པར་བསམ། དེ་ནས་ལམ་ལྷགས་ཉན་རང་རྣམས་
 དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སྟོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་སྟུལ་ཏེ་
 སྦྱར་ལྟར་འབུལ་བའི་དམིགས་པ་བྱེད། དེ་ནས་ཅ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་
 རྟོགས་བརྩེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སྟོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་སྟོས་སྟུལ་
 ནས་འབུལ་ཞིང་དམིགས་པ་སྦྱར་ལྟར་བྱེད། །དེ་ནས་དགེ་ཅ་གཏོང་བའི་བསམ་

པ་སྒྱུར་བ་ནི། རང་གིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པ་དང་གསོག་པར་འགྱུར་བའི་
 དགོ་བའི་ཙུ་བ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ལུལ་དུ་བྱས་ལ། ཆེ་འདྲིའི་མ་ནས་བཟུང་
 མཐར་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ལ་གཏོང་ཚུལ་གོང་ལྟར་བྱེད། དེ་ནས་ཉན་
 རང་རྣམས་དང་བྱང་མེམས་རྣམས་དང་ཙུ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ལའང་གོང་ལྟར་འབུལ་བའི་དམིགས་པ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ལུས་
 ཡོངས་སྒྱུར་དགོ་ཙུ་རྣམས་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྒྱུར་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་
 མེམས་དཔའི་སྒྱུར་པ་མྱད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལྟེ་རྣམས་སུ་
 རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དགོ་ཙུ་གཏོང་བ་འདི་གིན་དུ་གལ་ཆེ་
 བར་གསུང་། དེ་ལྟར་ལུས་ཡོངས་སྒྱུར་དགོ་ཙུ་གསུམ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ནི་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་མདོ་ལྟེ་སྒྱུ་དང་། ཟུད་པར་ཐལ་བོ་ཆེ་ལས་རི་ལྟར་གཏོང་བའི་ཚུལ་
 དམིགས་པ་དང་བཅས་ཞིབ་དུ་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་རྣམས་བདག་གཞན་
 མཉམ་བཞི་སྒྲོམ་པའི་སྒྲུབས་འདིར་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བསྒྲུབ་
 བཏུས་དང་སྒྱུར་འཇུག་གཉིས་སུ་ཞིབ་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གོང་
 དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྒྱུར་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་བ་དང་། མོར་མོར་བྱེ་
 བས་དཔུལ་པ་ནས་བཟུང་ལྟེ་ས་བརྩའི་མེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་རིམ་གྱིས་
 གཏོང་བ་དང་། བཏང་ནས་དམིགས་པ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། སྒྱུར་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཉེས་སྒྲོན་སྒྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མཚན་པ་འབུལ་བ་སོགས་རིམ་པ་
 དེ་ལྟར་དུ་བློ་སྒྱུར་ཞིང་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པའི་ཚུལ་སྒྱུར་འཇུག་བསྒྲོ་བའི་ལེའུ་
 ལས་ཞིབ་དུ་བཤད་དེ། སྒྱུར་འཇུག་དུ་པར་བྱིན་དུག་གི་གཞན་རྣམས་ལ་ལེའུ་
 ཡོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། སྒྲོན་པའི་ལེའུ་ཡོགས་སུ་མ་གསུངས་པ་ནི་སྒྲོམ་པ་གཟུང་

བའི་སྐབས་དང་། བསྐྱོད་པའི་ལེའུར་རྒྱུ་པར་གསུངས་པ་འདི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
 ཞེས་གསུངས། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་ཙུ་གསུམ་སེམས་ཅན་གྱི་དང་སོ་སོར་རི་
 ལྟར་གཏོང་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་འཇུག་གི་ཚིག་དང་སྤྱར་ནས་བཤད་ན་ཆེས་ངོ་མཚར་
 ཞིང་། གཏོང་སེམས་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་གིན་དུ་བསྐྱེད་ཀྱང་། འདི་ཡི་གེ་མང་
 བས་འཇིགས་ནས་བྲི་མ་རྒྱས་གིང་། སྤྱོ་སྤྱོད་གི་བྱིད་ཡིག་སྤྱོ་བཟང་དགོངས་རྒྱུ་དུ་
 ཞིབ་དུ་བྲིས་ཟེན་ཏེ། ། ཡང་རེས་འགའ་རང་གི་ལུས་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྩོར་བུ་དང་
 བུམ་པ་བཟང་པོ་དང་འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་དབག་བསམ་གྱི་གིང་སོགས་སུ་གྱུར་
 བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་བས། མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་གྱི་མི་འདོད་པ་མཐའ་དག་ཞི་ཞིང་མཐུན་སྟེན་མཐའ་དག་ཆང་བ་དང་། ཁྱད་
 པར་ལམ་ལྟ་དང་ས་བརྩ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྤྱོ་བའི་མཐུན་སྟེན་ཐམས་
 ཅད་ཆང་བར་བསམས་གིང་། རང་གི་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་ཙུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་
 དག་གི་དོན་དུ་བསྐྱོ་ཞིང་སྤྱོན་ལམ་གདབ་པར་བྱའོ། །གཏོང་སེམས་སྒོ་ལྟལ་དེ་
 དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདྲ་སྤེ་རྣམས་གྱི་སྤྱིང་པོའི་དོན་རྒྱལ་སྤྱས་དམ་པ་རྣམས་
 གྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་ཡིན་པས། སེམས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསམ་ཞིང་སྤྱོས་
 བའི་རྒྱལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཏོང་གསུམ་ཡུན་རིང་དུ་
 སྤྱངས་པས་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་ཙུ་རྣམས་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ལན་དང་རྣམ་སྤྱོན་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་ཡངས་པ་མེད་པར་དངོས་སུ་
 གཏོང་རུས་པ་དང་། གང་བཏང་བ་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་
 པར་ཕན་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ནམ་མཁའི་
 ཁམས་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཉེར་འཛོལ་གཞི་དང་རྟེན་བྱེད་པ་རི་ལྟ་བུར།

བདག་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་འཛིན་གཞིར་གྱུར་ཏེ། ཟས་འདོད་པ་
ལ་ཟས། གོས་འདོད་པ་ལ་གོས། བརྟུང་བ་འདོད་པ་ལ་བརྟུང་བ། གནས་མལ་
འདོད་པ་ལ་གནས་མལ། ཉན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུན་དང་། ཡོ་བྱད་འདོད་པ་རྣམས་ལ་
ཡོ་བྱད་གང་ལ་གང་དགོས་སུ་འགྱུར་བ་དང་གཞན་ཡང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་སུ་
དང་། འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་གཏེར་ཆེན་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་སོགས་སུ་
གྱུར་ཏེ་གང་བསམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྱུབ་པ་དང་། ཆོས་སྒྲུབ་པའི་
སྐྱོན་ལུས་རྟེན་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། སྤྱིའི་སྐྱོན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་
སྤྱིགས་བམ་སོགས་སུ་གྱུར་ཏེ་གནས་སྒྲུབ་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་
ཡིད་བཞིན་དུ་འགྱུབ་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་ལྷག་བསམ་རྣམས་
ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཏེ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་སྤྱིང་སྤྱོདས་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དང་། མ་འོངས་
པའི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་སྐྱེད་པར་
འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་སྤྱིགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་ན་བཞགས་པའི་བྱང་རྒྱུབ་
སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་སྐྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་ལྷག་པའི་ལྷག་བསམ་སྤྱིང་སྤྱོདས་ཆེན་པོ་སྐྱེད་རུས་པ་དང་།
བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྐབས་ཆེན་བཙོས་
མ་མིན་པ་ལྷགས་དྲག་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་མཐུས་རྒྱལ་ཐུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྐབས་པོ་
ཆེ་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལའང་ལུས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་རུས་པ་དང་།
སྤྱོད་པ་དེ་དག་སྤྱིར་དུ་རྫོགས་པར་བླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བྱ་གསོལ། ཞེས་
གསོལ་བ་ལྷགས་དྲག་དུ་གདབ་པོ། །བྱམས་པའི་དམིགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་

གཏོང་སེམས་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སྤྱོད་རྗེའི་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 གཞན་གྱི་སྤྲུག་སྤྲུག་རང་ལ་ལེན་པའི་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་པོར་གྲུ་མ་ལྟ་
 སྒོ་མ་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། ལེན་པའི་གོ་རིམ་རང་ནས་བཅུམ།
 ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། གཞན་གྱི་སྤྲུག་སྤྲུག་ལེན་པ་ལ་མ་གོམས་པས་དེ་འདྲའི་རྩལ་
 སོ་སྒྲུམ་པ་བྱུང་ན་རེ་གིས་རང་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་རྒྱའི་སྤྲུག་བསྐལ་རྒྱུ་མས་ད་
 ལྟར་གྱི་ལུས་འདིའི་སྟེང་དུ་ལེན་པའི་བསམ་པ་སྤྱད་སྒྲུག་ནས། དེ་ལ་གོམས་པ་ན་
 སེམས་ཅན་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྲུག་སྤྲུག་ལེན་པའི་བསམ་པ་སྤྱོད་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དེ་
 རིང་སྤྱོད་ཐུན་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱོད་འབྱུང་རྒྱའི་སྤྲུག་བསྐལ་རྒྱུ་མས་ལེན་ཅིང་། རིམ་
 གྱིས་ལྷ་བ་འདི་དང་མ་གྱི་ཚུན་དང་ཆོ་རབས་བྱི་མའི་སྤྲུག་བསྐལ་རྒྱུ་མས་གྲུང་
 ལྟའི་རྒྱུད་ཐོག་དུ་ལེན་པའི་མོས་པ་བྱེད། དེ་ནས་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་ལེན་པ་ལ་
 འཇུག་གོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་སྤྱངས་ནས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པ་ལམ།
 རང་གི་སྤྱང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་གཞན་ཞིག་དུ་འཛོག་པ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི། རང་གི་སྤྱོད་
 གི་ནང་དུ་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་སྤྲུག་སྤྲུག་ལེན་པ་ནི་སྤྱོད་རྗེ་དང་ལྷག་བསམ་
 གྱི་དམིགས་ཀྱི་ལ་ཚུལ་སྤྱོད་བ་དང་རང་གི་གཅེས་འཛིན་འདུལ་བའི་སྤྱིར་དུ་
 ཡིན་པས། མ་ཞན་སེམས་ཅན་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ཀྱུན་འབྱུང་དང་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐལ་
 ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ཏེ་རང་གི་སྤྱོད་ནང་གི་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཐོག་དུ་བབས་པས་
 གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་སྤྱད་ཅིག་ཉིད་ལ་བརྒྱུག་པར་བསམ། ལེན་པ་སྒོ་མ་པ་
 འདིའི་སྤྱད་སྤྲུག་སྤྱོད་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར། རང་གི་ཆོ་འདིའི་མ་ནས་བརྒྱུད་མཐར་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་རིམ་གྱིས་ལེན། ཡང་རེས་འགའ་དཔུལ་བ་བ་
 རྒྱུས་ནས་བརྒྱུད་རིམ་གྱིས་ལེན་ཏེ། གཞན་གྱི་སྤྲུག་སྤྲུག་བདག་ལ་ལེན་པར་

སྒྲོམ་པ་འདི་སྒྲིང་རྗེའི་དམིགས་རྣམ་སྒྲིང་བ་ཡིན་ལ། སྒྲིང་རྗེ་སྒྲོམ་པའི་ཚེ་སྟག་
 བསྐལ་ཆེ་རིམ་ནས་དམིགས་ལུལ་དུ་བྱས་ཏེ་མཐར་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 སྒྲོམ་པར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་དཔྱལ་བ་པ་རྣམས་གསལ་བདེ་བ་
 ལྟེ། ཚ་དཔྱལ་བ་རྣམས་ལ་ལྷགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་ས་གཞིར་མེས་བསྐྱེག་པ་དང་
 མཚན་གྱིས་གདུབས་པ་དང་ཟངས་ཁུན་ཁར་ལྷགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་ཆ་བའི་སྟག་
 བསྐལ་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། གྲང་དཔྱལ་བ་རྣམས་ལ་ལུས་འབྱུགས་
 རིམ་གྱི་སྟབས་སྟུང་བ་དང་གྲང་བས་ཉེན་ཏེ་ལུས་དུམ་བུ་སྒྲིང་དུ་གས་པ་ཐོགས་
 གྲང་བའི་སྟག་བསྐལ་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་བསམས་ཏེ་བཟོད་གྲགས་མེད་
 བའི་སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས། བདག་གི་མ་ཚུན་འདི་རྣམས་འདི་ལྟར་དུ་ཉམ་ཐག་པ་
 སྒྲིང་རེ་རྗེ་སྟག་བསྐལ་འདི་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སྒྲངས་ལ་འདི་རྣམས་ད་ལྟ་
 ཉིད་དུ་ཐར་པར་བྱའོ་སྒྲོམ་དུ་སྒྲིང་རྗེ་དང་ལྷག་བསམ་བྱགས་དྲག་པོས་དཔྱལ་
 བའི་གནས་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡུང་པོའི་སྟེང་དུ་སྒྲངས་པས།
 དཔྱལ་བ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྐལ་དང་བུལ། ཉེན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
 ལྟེ། ལུས་གནས་འགྱུར་ཏེ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལུས་སྟུགས་། མེམས་ཚས་ཀྱི་
 སྒྲུང་གྲུང་པར་བསམས་གིང་། དེ་ལྟར་གྲུང་ན་དགའ་བའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱའོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས། དུད་འགོ། ༣ྟ་མ་ཡིན། མིའི་འགོ་བ་པ། འདོད་ལྟ་རིགས་
 དྲག་གཞུགས་གཞུགས་མེད་གྱི་ལྟ་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་སྟག་བསྐལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་
 རྣམས་བསམས་ལ། སྟག་བསྐལ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་སྒྲུར་དུ་གྲོལ་ན་ཅི་མ་རུང་
 སྒྲོམ་པ་དང་། སྟག་བསྐལ་དེ་དང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གི་ཡུང་པོ་འདིའི་སྟེང་
 དུ་སྒྲངས་ནས། དེ་དག་སྒྲུར་དུ་ཐར་པར་བྱའོ་སྒྲོམ་དུ་སྒྲིང་རྗེ་དང་ལྷག་བསམ་

ཕུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་གི་སྤྱི་གྲུབ་རྣམས་རང་ལ་བྱངས་པས། དེ་
 དག་སྤྱི་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་བསམས་གིང་། དེ་ལྟར་
 ལྷུང་ན་དགའ་བའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱ། དེ་ནས་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་ལུས་ལ་
 ཡོད་པའི་ནད་དང་ཁྱ་བའི་སྤྱི་གྲུབ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་ཕུགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 གནས་རུ་ལེན་དང་པག་ཆགས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་བྱངས་པས། དེ་དག་གི་སྒྲུ་
 ལུས་སྐད་ཅིག་ལ་གནས་འཁྱུར་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་དང་ཕུགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུར་ལྷུང་
 བས་སངས་རྒྱས་པར་བསམ། དེ་ནས་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕུགས་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གེས་སྒྲིབ་ལ་མོ་རྩལ་ཆད་རང་གི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུར་བྱངས་པས།
 ཐེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་སྐད་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པར་བསམ། དེ་ནས་སྐྱོད་
 ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་རམ་གྲོག་དང་གཡང་ས་ལ་སོགས་པ་ལས་དབང་གིས་བྱུང་བའི་
 རྩོམ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལུང་པོ་འདྲིའི་སྐྱེད་ཏུ་བྱངས་པས། རྩོད་ཀྱི་ཉེས་རྩོམ་
 ཐམས་ཅད་དག་ནས་དག་པའི་ཞིང་ལྷ་ལུང་ལྷུང་པར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་གཏོང་
 བ་དང་ལེན་པ་གཉིས་པོ་སྤྱོད་ཞིང་བསྐྱོམས་པས་རྩད་ཟད་གོམས་པར་ལྷུང་པ་ན་
 འབྱོངས་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱོན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་
 འགོ་འོང་དང་བསྐྱུན་ནས་གཏོང་ལེན་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེའི་རྒྱལ་ནི་རང་གི་ཆོ་
 འདྲིའི་མ་དེ་ཉིད་མདུན་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ནས། མ་དེ་ཉིད་ལས་ཉོན་ཀྱི་རང་
 དབང་མེད་པར་བཅིངས་གིང་སྤྱི་གྲུབ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སྤྱང་རྒྱལ་རྣམས་
 གསལ་བདབ་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཕུགས་དྲག་ཏུ་སྐྱེས་ནས། མ་ཁུན་འདི་སྤྱི་གྲུབ་བསྐྱེད་
 བཅས་ལས་བསྐྱེད། བདེ་བ་རྒྱ་བཅས་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འགོད་པར་བྱའོ་སྤྱི་གྲུབ་
 བསམ་ལ། རང་གི་སྒྲུ་ཕུགས་གཡས་པ་ནས་རྒྱུད་སངས་ཀྱིས་ལུས་པ་དང་མཉམ་དུ་

རང་རྒྱུད་གྱི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་འོད་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་སོང་བ་མ་དེའི་སྣ་ལྷན་གསུག་གསུག་པ་ནས་ལྷན་པ་མེས་པོའི་བུ་ལྷན་པར་ཅན་དང་ལྷན་པར་བྱས་སོང་སྣམ་དུ་བསྐྱོམ། རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་དང་མཉམ་དུ་མ་དེའི་རྒྱུད་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་སྣ་ལྷན་གསུག་གསུག་ནས་རྒྱུ་ལྷན་རྒྱུ་ལྷན་ཏེ་སྤྲིག་གིས་སྤྲིག་བཞུར་བའམ་སྤྲིག་གིས་གོ་བ་བཞུར་བ་བཞིན་དུ་ནག་ལུང་ལུང་ལུང་ནས་རང་གི་སྣ་ལྷན་གསུག་གསུག་པ་ནས་ལྷན་ཏེ། སྤྲིང་གི་ནང་དུ་ང་ང་སྣམ་པའི་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཐོག་དུ་ཐིམ་པས་གཅེས་འཛིན་ལྷུ་གིས་བརྟག་པར་བསམ། དེ་ལྷན་མ་ལ་གཏོང་ལེན་ཉེར་གཅིག་ཅུ་མམ་བརྒྱ་ཅུ་མ་གང་འབྲུག་བྱ། དེ་ནས་ཆེ་འདྲིའི་པ་དང་། ཉེ་དུ་གཞན་རྣམས་དང་། བར་མ་རྣམས་དང་། དག་རྣམས་དང་། རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྲིང་རྩི་ལྷན་པ་དྲུག་དུ་བསྐྱེད་ལ། མ་ཀུན་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་སྣུག་བསྐྱེད་ཆུ་བཅས་ལས་བསྐྱེད་ཏེ་བདེ་བ་རྒྱ་བཅས་ལ་ད་ལྷ་ཉིད་དུ་འགོད་པར་བྱའོ་སྣམ་དུ་བསམས་ལ་སྤྲིང་སྤྲིང་གཏོང་ལེན་ལྷན་པ་དྲུག་དུ་བསྐྱོམ། ཡང་རེས་འགའ་རང་གི་སྣ་ལྷན་གསུག་པ་ནས་རྒྱུ་ལ་འབྲིལ་བའི་འོད་དཀར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་དགེ་སེམས་ཅན་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པར་སྤྲོས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྣ་ལྷན་གསུག་གསུག་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བ་དང་བདེ་བས་ཆོམ། རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་དང་མཉམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྣུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྣ་ལྷན་གསུག་གསུག་པ་ནས་བྱུང་། རང་གི་སྣ་ལྷན་གསུག་པ་ནས་ལྷན་སྤྲིང་ནང་གི་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཐོག་དུ་ཐིམ་པས་གཅེས་འཛིན་བརྟག་པར་བསམ། ཡང་རེས་འགའ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྲིག་པ་རྒྱུ་དུའི་རྟོགས་པ་རྣམས་གསལ་བདེ་བ་ལ་མ་ཀུན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་

ཡར་བཏང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དྲག་འཛིན་དང་མི་དགེ་བཅུ་
 འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སོགས་ཚུར་སྤངས། རྒྱུས་བུ་འབྲིང་གི་རྟོགས་པ་རྣམས་
 གསལ་བཏབ་ལ་ལྟོང་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་རེས་འཕྱུང་དང་ལམ་བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་སོགས་མ་ཀན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡར་བཏང་། མ་ཀན་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཉོན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སོགས་ཚུར་
 སྤངས། རྒྱུས་བུ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོད་པ་རྣམས་གསལ་བཏབ་ལ་མ་ཀན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཉན་རང་རྣམས་ལ་བཏང་བས། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་
 བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྦྱོད་པ་བྱིན་དྲག་རྣམས་རྒྱུས་པར་མོས། མ་ཀན་
 སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་སྦྱིབ་དང་གེས་
 སྦྱིབ་དང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་རྣམས་ཚུར་སྤངས་བས། དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་རྒྱུད་ཅིང་སྦྱིབ་གཉིས་བྱང་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་པའི་མོས་པ་བྱ། ཡང་རེས་འགའ་ཆོགས་ལམ་ནས་བཟུང་ས་བརྩེའི་ཐ་
 མ་རྩོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་རྣམས་རིམ་བཞིན་སོ་སོའི་མངོན་རྟོགས་སྒོ་
 ཡུལ་དུ་གསལ་བཏབ་ནས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་མ་ཀན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་
 བཞིན་བཏང་བས། ལམ་དེ་དང་དེ་དག་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་གྱིས་
 རྒྱུས་པའི་མོས་པ་དང་། མ་ཀན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་
 འབྲས་བུས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་ལམ་སོ་སོའི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བུ་རྣམས་ཚུར་སྤངས་ཏེ་དེ་དག་སྤང་ཅིག་ལ་ལམ་
 གོང་མ་གོང་མར་འཕོས་པའི་མོས་པ་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་ས་བརྩེའི་མཐའ་ལ་གནས་
 པའི་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གཉིས་སྤང་བུ་མོ་

རྒྱུ་ཆ་རྒྱུ་སྤངས་ཏེ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་
 མོས་པ་བྱ། ཡང་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགོ་ཅུ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་སྤྱིན་
 ཆེན་པོར་མོས་ནས་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྲོགས་པ་བྱའི་ཞིང་
 རབ་འབྱམས་མུ་མེད་པ་ན་བཞུགས་པའི་སྤྱལ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་མཆོད་པའི་སྤྱིན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ནམ་མཁའ་གང་བས་མཆོད་དེ་དབྱེས་པར་
 བྱས། དེའི་དགོ་ཅུ་དེ་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་པས་མ་རྒྱན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་དུ་ཆོགས་ཆོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའི་མོས་པ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 རྒྱུང་གི་འགོ་འོང་ལ་བསྐྱོན་ནས་དམིགས་པ་སྤྱོད་ཞིང་། དེས་ན་ཇེ་བཅུན་སྤྱལ་
 ཐུགས་ཇེ་ཅན། །མར་གྱུར་འགོ་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲུག་བསྤུལ་ཀུན། །མ་ལུས་ད་ལྟ་
 བདག་ལ་སྤྱིན་པ་དང་། །བདག་གི་བདེ་དགོ་གཞན་ལ་བདྱང་བ་ཡིས། །འགོ་ཀུན་
 བདེ་དང་ལྷན་པར་བྱིན་གྱིས་སྤྱོབས། །ཞེས་གཏོང་ལེན་དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་གསལ་
 བ་ཐུགས་དྲག་ཏུ་གདབ་བོ། །དེ་ལ་འདི་སྤྲུལ་དུ་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ནམས་
 གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་གཞན་གྱི་སྤྲིག་སྤྲུག་བདག་ལ་ལེན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་ནི་
 དངོས་སུ་གང་ཡང་བདྱང་བ་དང་ལེན་པ་མེད་པས་བསམ་པ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བ་
 དགོས་པ་རྒྱུང་ངོ་སྤྲུལ་ན། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནད་མ་གོ་བའི་འབྲུལ་
 པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་
 འཛིག་རྟེན་དང་། །སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གིན་ཏུ་སྤྱོད་ཆོགས་འགོད། །ཅིས་དང་།
 རྒྱལ་བས་སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་བཅུད་དང་དེའི་བདེ་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པ་
 ཡིན་པ་དང་། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། དཔུལ་བ་
 ཚ་གྲང་གི་གནས་དང་དེར་སྒྲེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་བུལ་འབྱུང་བའི་
 རྒྱུ་མིའི་ཕྱང་པོ་དང་། དཔུལ་སྤྱང་འཛིགས་སུ་རུང་བ་མང་པོ་དང་། གནོད་བ་ཡ་
 ང་བ་ཚད་མེད་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གནས་དེར་སྒྲེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 རྣོན་གྱི་སྤྲུལ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་དེ་དག་བཟོ་བ་པོ་སྤྲུ་
 ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེ་འགྲོའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་བདེ་བའི་རྒྱུ་རི་
 སྒྲེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་སྒྲེས་པ་དང་སྒྲེ་བར་འབྱུར་བའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་རྣོན་གྱི་དགོ་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་དེ་དག་བཟོ་
 བ་པོ་སྤྲུ་ཡང་མེད་དོ། །སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དུག་སོགས་ས་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་སྤྱོད་
 གི་བསམ་པའི་འབྲུལ་ཉིད་ལས་བཞུད་པ་གསུག་ཡིན་དེ། དཔེར་མཚོན་ན་བྱང་
 རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གནོད་སེམས་ཕུན་རིང་དུ་
 བསྐྱོམས་ཏེ་དེའི་རུལ་རྫོགས་པ་ལས་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་དུ་འབྱུར་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་
 བར་སེམས་ཅན་སོངས་པ་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་ཕྱིན་ཏེ་དེ་དག་གི་དབུལ་བ་ནི་བས་
 སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་དུ་འབྱུར་དགོས་ན་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་ནས་ཡང་མི་
 སྤྱོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་དབུལ་ཞིང་སོངས་
 པ་དང་ངན་སོང་གི་གནས་ལ་མཐའ་མེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཤིམས་དང་
 བཟོད་བ་ལ་སོགས་པ་ས་ལས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་ཉིད་ལས་རྫོགས་
 དགོས་པར་སྤྱོད་འཇུག་དང་བསྐྱབ་བདུས་གཉིས་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་འདི་
 སྤྲུལ་དུ་དེ་ལྟར་གནོད་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་སྤྱངས་ན་རང་ལ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་
 འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དངོས་སུ་བདང་བ་དང་ལེན་པ་མེད་པས་སེམས་ཅན་

གཞན་ལ་མི་ཡན་ནོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ནི་ད་དུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལས་ཀྱི་གནད་གཏན་
 མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དུང་རྒྱུ་གི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱུས་གི་རྒྱ་ཁྱུང་པོ་པའི་ས་པོན་
 ལྟ་བུ་ཡིན་པར་སྒྲར་མདོ་སྤེལ་པོ་ཆེ་དང་གེར་ཕྱིན་གི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལུང་
 དང་རིགས་པའི་ལས་ནས་དྲངས་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། འགྲོ་བའི་
 བདེ་སྲིད་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་གི་བྱིན་རྒྱུམས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་སྒྲར་མར་
 དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས། མ་ཟུན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡན་བདེ་གང་
 འབྱུང་ཐམས་ཅད་བདག་གཞན་མཉམ་བཞིའི་དུང་རྒྱུ་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་
 ཁོ་ནའི་མཐུ་ལས་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས།
 འཛམ་གྱི་སྤྱིང་འདིར་རྒྱ་ཁྱུང་ཇི་སྟེད་ཅིག་འབབ་ཅིང་། མེ་རྟོག་འབྲས་ལྟར་
 སྒྲན་དང་ནགས་ཆལ་སྟེད་ཟེད་པ། མ་དྲོས་གནས་པའི་ཁྱུ་དབང་ཁྱུ་བདག་རྟེན་
 གནས་ཏེ། །དེ་ནི་ཁྱུ་ཡི་བདག་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་དཔལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་།
 འཛམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་རྩི་གིང་ནགས་ཆལ་དང་སྒྲན་དང་ལོ་རྟོག་ཇི་སྟེད་ཅིག་སྟེ་བ་
 འདི་ཐམས་ཅད་ཁྱུ་རྒྱལ་དུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་མཐུར་གསུངས་གིང་། སྤྱིང་
 འདིར་རྒྱ་ཁྱུང་ཇི་སྟེད་ཅིག་འབབ་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱུ་རྒྱལ་དུང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའི་མཐུས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། སྤྱིང་འདིའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གི་ཉེ་བར་
 འཛོལ་བའི་ཡོངས་སྟོད་ཐམས་ཅད་དུང་རྒྱུ་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་མཐུ་ཁོ་ན་ལས་
 འབྱུང་བར་ངེས་སོ། །དེས་མཆོན་ནས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་གི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་གི་ཉེས་འཛོལ་ཡོངས་སྟོད་ཐམས་ཅད་ཁྱུ་དུང་རྒྱུ་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་
 མཐུ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་དུང་རྒྱུ་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་
 སངས་རྒྱུས་འབྱུང་། དེ་ལས་སེམས་ཅན་གི་བདེ་སྲིད་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་

བརྒྱད་ནས་འབྱུང་ཚུལ་དང་། འདིར་བཤད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་
ལམ་གྱི་མཐུ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྲིད་དངོས་སུ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་
ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་བུམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་
ཆེན་སྟིང་པོའི་སྟུན་སྟར་རང་ཅག་སྟིགས་མའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱགས་
བསྐྱེད་ཅིང་། སྟོན་ལམ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་མཛད་པའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་
གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཡལ་བར་བོར་བ། སྟིགས་མ་ལྟ་བུ་བདེ་བའི་དུས་འདིར་སྟོན་པ་
བྱགས་རྗེ་ཅན་འདི་ཉིད་བྱོན་ནས་སྟིགས་མའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་མཛད་
ཅིང་། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བ་བྲག་བཅའི་
བར་དུ་གནས་པ་དང་། སྟུག་དུང་གངས་མེད་དུ་འཕེལ་དེ་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་
པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཞུགས་པ་སོགས་རྒྱལ་བ་གཞན་ལས་བྱགས་རྗེ་
རྒྱས་པ་ཆེས་ལྷག་པ་ནི་སྟོན་བུམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱི་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེདི་
སེམས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དེའི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོས་བརྒྱར་རྒྱལ་
ཅིབས་ཀྱི་མུ་ཁུད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྟིང་པོའི་སྟུན་སྟར་བདེ་བ་
ཅན་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་བློ་ཡལ་དུ་བརྩུང་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །སྟུམ་དུ་བྱགས་བསྐྱེད་པའི་
མཐུས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གྱུ་བ་ལྟ། ད་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་འདེབས་
པའི་ཡལ་དུ་བྱུང་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཕྲོར་བ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་དེ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཞིང་དེར་སྟེ་བའི་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་དོས་ནས་རྒྱུ་བ་
དགོས་ན་འབྱོར་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཞན་ལྟ་ཞོག །གང་ལ་གང་འདོད་ཡིད་བཞིན་དུ་

འབྲུང་པའི་དབག་བསམ་གྱི་གིང་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡང་ཐ་མལ་པ་དག་གིས་གིན་ཏུ་
 རྒྱབ་དཀའ་བས་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱིད་པ་ཙམ་དུ་འབྱུང་བ་ལ། ད་ལྟ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་སྤྲོན་གྱི་སྤྱ་བེད་ཅའི་འོད་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མཚན་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་
 བདེབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྗེ་བཙུན་མ་སྤྱོལ་མ་
 དང་འཇགས་པ་སྤྲོན་རས་གཟིགས་དང་རྗེ་བཙུན་རྣམ་རྒྱལ་མ་རྣམས་གྱི་མཚན་
 བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་བདེབ་པ་དང་། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོན་ལམ་བཙོན་ཅིང་
 གསོལ་བ་བདེབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། ཞིང་དེར་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱ་རྒྱབ་སྤྱ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཆེས་མང་དུ་འབྱུང་བ་འདི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་
 པོ་ཅིབས་གྱི་མུ་ཁུད་གྱི་སྤོན་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེའི་མཐུ་ཡིན་པར་གསུངས། སལ་
 པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། འགྲོ་བའི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་གེས་གིང་མཐོང་རུང་གིང་། ཞིང་
 རྣམས་རྒྱལ་དུ་བསྐྱགས་ཏེ་བགྲང་བར་རུས་ཀྱང་གིང་། །བར་སྤྱང་སྤྱ་ཡིས་མཉམ་
 བར་གཞལ་བར་རུས་ཀྱང་གིང་། །བྱང་རུབ་སེམས་མཚོག་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐིམ་མི་
 རུས་སོ། །འདི་ལས་རུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །འདི་ལས་འཛིག་
 རྟེན་ཀྱན་གྱི་བདེ་བ་འབྱུང་། །ཞེས་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ལན་བདེ་ཐམས་ཅད་བྱང་རུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་
 གསུང་ཞིང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དག་སྤྱ་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་
 བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ནའི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བ་
 དང་། སྤོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཙན་དེའི་འབྱུངས་རབས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་པས་
 གཞན་གཅེས་རི་ལྡར་མཛད་པའི་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ཡིན་ཞིང་། བདག་གཞན་མཉམ་
 བརྗོད་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་དང་སྤྱིང་པོ་

དང་མཆོག་དང་གཞུང་གིང་ཡིན་པ་དང་། གློ་གྲོས་ལྷུང་དུ་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་གིན་ཏུ་
 རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ལལ་པོ་ཆེ་སོགས་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་མདོ་ལྟེ་རྒྱུ་མཁས་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་རྒྱལ་དང་། གདམས་ངག་འདིའི་
 གཞུང་རྒྱུད་འདུག་དང་བསྐྱབ་བཏུས་གཉིས་སུ་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་རི་ལྟར་
 གསུང་རྒྱལ་ཆེས་ཞིབ་པར་གློ་གྲོས་གློ་བཟང་དགོངས་རྒྱུ་དུ་བྱིས་ཟིན་ཏོ། །
 གཞན་ཡང་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཐུགས་ལ་མངའ་བའི་སྒྲེས་བྲ་དམ་པ་གང་ན་
 དཔུགས་པའི་ས་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་
 པར་གསུངས་ལ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་དེའི་ཞབས་གང་ལ་རེག་པའི་སའི་རྒྱལ་
 ཡང་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པའི་ཞིང་དུ་འགྱུར་ན་གཞན་ལྷ་ཅི་སྒྲོས།
 དེར་མ་ཟད་རང་གཅིག་བྲ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར་ལས་སྒྲོམ་པའི་ཉན་རང་
 རྒྱུ་མཁས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གསུངས་གིང་། ཉན་རང་དག་
 དཔོན་རྒྱུ་མཁས་ལ་མཆོད་པའི་དངོས་པོ་རྩེད་ཐད་རེ་ཡུལ་བས་ཀྱང་བསོད་ནམས་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་ན། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་མཁས་མཆོད་པ་ལ་
 བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་སྒྲོན་ཅི་དགོས། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 རྒྱུ་མཁས་ཀྱི་མཆོན་ཙམ་བརྗོད་པས་ཀྱང་ཉེར་འཆེ་ཞི་ཞིང་འདོད་པའི་དོན་འབྱུབ་
 པར་གསུངས་ན། གསོལ་བ་བདེ་པ་ལྷ་ཅི་སྒྲོས། དེ་ཡང་རྒྱུད་འདུག་ལས། དེ་
 བས་མགོན་པོ་སྐུན་རས་གཟིགས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་ཡི། འཁོར་
 ཀྱི་འཇིགས་པའང་བསལ་བའི་ཕྱིར། །རང་གི་མཆོན་ཡང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཆོན་ལན་གསུམ་
 བརྗོད་ན་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཆོད་པའི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བར་གསུངས་གིང་།

དེ་བཞིན་དུ་གསང་བའི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེའི་མཚན་ལན་རེ་བརྟོན་པས་ཀྱང་
གདོན་བཞགས་ཀྱི་གདོན་པ་ཞི་བ་ལོགས་སངས་རྒྱས་བྱང་མེས་ས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་
མཐོང་བ་དང་མཚན་ཐོས་པ་དང་། ཐ་ན་མཚན་ཡི་གེར་བྲིས་ཏེ་ལུས་ལ་བཅངས་
ནའང་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་རྒྱལ་དེ་དག་
ལེགས་པར་བསམས་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་
ཆེ་ལས་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
བའི་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ངེས་པ་གཏོང་རྒྱགས་པ་
ཞིག་མ་རྟེན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མདོ་རྒྱགས་
གྱི་གསུང་རབ་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཅི་བྱས་
ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནད་མི་ཟེན་ཅིང་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་ལ་ངེས་
པ་རྟེན་པ་མི་འོང་བས། དམ་པའི་བཤེས་དང་དམ་པའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་ཅིང་
འགལ་རྒྱུན་ཞིག་ལུང་སྟོང་། མཐུན་རྒྱུན་ཆོགས་སྟོ་དུ་མ་ནས་གསོག་། ལྟ་དང་སྒྲ་
མ་ལ་གསོལ་བ་བྱགས་དག་དུ་བདུབ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆེས་
ཆེར་རྒྱས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱང་རྒྱལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་སྟུང་བ་ནི། སྒྲོ་སྟུང་རྩ་ཆོག་དུ། སངས་
རྒྱས་བརྒྱུབ་སྐྱམ་སྒྲོན་པའི་སེམས། །ལེགས་པར་གོམས་པ་མཐར་ཐུན་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བུམས་སྟོང་རྗེའི་དམིགས་རྣམ་སྟུང་བའི་སྟོ་ནས་འགྲོ་བ་མ་
ལུས་པའི་སྐྱག་བསྐུལ་སེལ་བ་རང་གི་ཁུར་དུ་འཁྱེར་བའི་སྟོང་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོད་
ཀྱང་། བྱང་རྒྱལ་དོན་གཉེར་འདི་མེད་ན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་
རྟོགས་པས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་ཆོད་བ་ཞིག་སྟེ་བ་ལ་གཞན་དོན་

དོན་གཉེར་དང་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གཞན་དོན་
 དོན་གཉེར་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་མི་འགྱུར་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་
 མི་འགྱུར་བ་སྐྱར་མང་དུ་བཤད་ཟེན་ཅིང་། མ་ཀེན་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲོལ་འདོད་
 མེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་ན་འད་མེད་པར་རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་སྒྲུའོ། །
 བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་མེད་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་མི་ཆོགས་ཏེ།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དོན་དུ་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཤིག་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ཤེས་ན་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་རེས་པར་དགོས་
 པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲིབ་ཆུལ་ནི། སྒྲི་
 པོར་སྒྲུ་མ་ལྟ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་
 བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་ལུན་རིང་དུ་བསྒྲོམས་ཤིང་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒྲོ་
 བས་གཏོང་ལེན་ལ་འབད་དེ། མ་ཀེན་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟག་བསྐལ་གྱིས་མནར་
 བ་ལ་མ་བཟོད་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟིག་སྟིག་ཐམས་ཅད་རང་ལ་སྤངས་ལ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་གནས་ནས་བདོན་ཏེ། རང་གཅིག་ཤུས་འཁོར་བའི་
 སྟིག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཐོང་བར་སྒྲོ་ཞིང་། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་དུ་བསྐལ་
 པའི་བར་དུ་མནར་མེད་ཀྱི་མེ་ནང་དུ་གནས་དགོས་ཀྱང་སྒྲོང་ལ་མེད་པའི་སྒྲིང་
 སྒྲོབས་ཆེན་པོ་སྒྲེས་ནས། མ་ཀེན་སེམས་ཅན་འདི་དག་རི་ལྟར་བྱས་ན་སྟག་
 བསྐལ་འདི་དག་ལས་ཐར་པར་འགྱུར། རི་ལྟར་བྱས་ན་སྐྱར་དུ་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ་བསམས་པ་ན། ད་ལྟ་ནི་རང་ལ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག །སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་འཁོར་བའི་གནས་ནས་དངོས་སུ་

སྒྲིལ་པའི་རྒྱས་པའང་མི་འདུག། ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་
 མེས་མེས་ཅན་ཅུང་ཟད་རེའི་དོན་མ་གཏོགས་མེས་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིལ་པའི་རྒྱས་
 པ་མེད་དེ། ཁོང་རང་རྒྱམས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་མ་གྲོལ་བས་མེས་མེས་ཅན་རྒྱམས་
 གླུ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་ག་ལ་རྒྱས། དེས་ན་རྒྱས་པ་དེ་སྐལ་ཡོད་
 བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ནི་སྐལ་
 མཚན་བཟང་པོ་སྐལ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱང་བཟང་པོ་བརྒྱད་རྒྱས་རྒྱས་པ།
 འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་བལྟ་བས་ཚོག་མི་ཤེས་པ། མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ།
 འགྲོ་བ་སྐལ་མཐོང་ཡང་མཐོང་བའི་མོད་ལ་ཡོད་གྱི་གདུང་བ་ཞི་ཞིང་མཐོ་རིས་
 དང་ཐར་པའི་ས་བོན་ངེས་པར་ཐེབས་པ། མཁའ་ཁྱབ་གྱི་མེས་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐལ་པའི་བཞོད་པས་ཁྱབ་པར་མཛད་པ། དེ་ཡང་
 འཛམ་གྱི་སྒྲིང་འདིར་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་རྒྱལ་སྟོན་པ་དང་དུས་གཅིག་དུ་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་གཞན་དག་དུ་ཡང་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་
 རྒྱལ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་པ། ཞིང་གཅིག་དུ་སྐལ་བལྟ་མས་པའི་རྒྱལ་སྟོན་པ་ན་ཞིང་ལ་
 ལར་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ། ལ་ལར་ལྷ་ངན་འདའ་བ། ལ་ལར་དགའ་ལྷན་ནས་
 འབབ་པའི་རྒྱལ་སྟོན་པ། ཞིང་གཅིག་དུ་ཡང་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་རྒྱལ་སྐལ་
 ཚོགས་དུས་གཅིག་སྟོན་པ། དེར་མ་ཟད་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་དུ་ཡང་སོ་
 སོའི་ཁམས་དང་འདུལ་བའི་དབང་གིས་ལ་ལས་དགའ་ལྷན་ནས་བབས་པར་
 མཐོང་། ལ་ལས་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་མཐོང་། ལ་ལས་སྐལ་སྐལ་ཆ་བྱད་དུ་
 མཐོང་། ལ་ལས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་ཆ་བྱད་དུ་མཐོང་། ལ་ལས་ཉན་ཐོས་གྱི་
 ཆ་བྱད་དུ་མཐོང་། ལ་ལས་རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཐ་མལ་བར་མཐོང་བ་

སོགས་མཁའ་ཁྲབ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་དབང་པོ་དང་ཁམས་
 དང་འདུལ་བའི་སྒྲུལ་བ་འཚམས་པར་སྐྱེའི་བཞོན་པ་སྟོན་ཅིང་། རང་རང་གི་སྒྲུལ་
 བ་དང་འཚམ་པར་བསྟན་པའི་སྒྲུལ་བ་དེ་དག་གིས་སོ་སོའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་འབད་
 ཚོལ་དང་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་མི་མངའ་བར། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའི་རྒྱ་བ་གཅིག་ཉིད་
 འཛིན་བྱའི་གླིང་གི་རྒྱ་ཁྲུང་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་ཡང་གཟུགས་
 བརྒྱན་དེ་དག་ལ་འབད་ཚོལ་དང་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་བཞིན་དུ་ལྟན་གྱི་ཁྲུབ་པར་
 ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་པ་དང་། སྐྱེའི་བ་སྐྱེའི་ཁྲུང་བྱ་གཅིག་དུ་ཡང་སྟོན་ཐུགས་བསྐྱེད་
 པ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བར་གྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བར་
 ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཕྱོགས་བཅའི་རྒྱལ་བ་སྒས་དང་བཅས་པ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བ་སྐྱེའི་ཁྲུང་བྱ་མེར་གསལ་བར་སྟོན་པ་
 དང་། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་དག་ཀྱང་བ་སྐྱེའི་ཁྲུང་བྱ་མེར་
 སྟོན་པ་དང་ཡུངས་འབྱུངས་མེད་ནང་དུ་ཡང་ཡུངས་འབྱུང་དེ་ཆེར་མ་སོང་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་རྒྱུད་དུ་མ་སོང་བར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་
 མེད་པའི་བཞོན་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། སྐྱེའི་བ་སྐྱེའི་ཁྲུང་བྱ་གཅིག་གི་འོད་
 གྱིས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བར་མཛད་ཅིང་ཐ་མལ་པའི་སྒྲུང་
 འོར་འོད་འདོམ་གང་ཅམ་དུ་ཡང་སྟོན་པ་དང་། སྐྱེའི་འོད་དེ་དག་ནི་རི་རབ་ལ་
 སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་སྦྲིབ་པར་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་དང་། འོད་དེས་རེག་པའི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལུས་སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟུང་པར་
 གདུལ་བྱ་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་པ་ན་འཇུམ་པ་མཛད་པའི་ཞལ་གྱི་སྟོན་ནས་འོད་
 ཟེར་ཁ་དོག་སྒྲ་སྒྲ་བ་བྱུང་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲེལ་ནས་འོད་

ཟེར་གྱི་སྤྱེལ་སྤྱུལ་པའི་བཞོན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་བསྟན་ཏེ། དཔུལ་བ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཆ་གང་གི་སྟུག་བསྐལ་དང་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་སྤྱིན་
 གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྗེའི་བར་རིགས་དྲུག་མོ་མོར་གང་
 ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱུལ་པས་རང་རང་གི་སྟུག་བསྐལ་རྣམས་ཞི་བར་མཛད་ནས།
 འོད་ཟེར་དེ་དག་སྤར་འོང་སྟེ་མངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་སྤྱེལ་ལམ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བ་
 བྱས་ནས་སྤྱེལ་རུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་སྟིག་ཅན་དཔུལ་བར་སྟེ་བ་ཞིག་
 ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་འོད་ཟེར་དེ་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་རུབ་པ་དང་། ཡི་དྲགས་
 ལུ་སྟེ་བ་ཞིག་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་རུབ་པ་དང་། དུད་
 འགོར་སྟེ་བ་ཞིག་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ཞབས་ཀྱི་རྩྭ་པར་རུབ་པ་དང་། མིར་
 སྟེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ཞབས་ཀྱི་ཕུས་མོར་རུབ་པ་དང་། སྟོབས་ཀྱི་
 ལའོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ཕྱག་གཡོན་པའི་
 མཐིལ་དུ་རུབ་པ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་
 ཕྱག་གཡས་པའི་མཐིལ་དུ་རུབ་པ་དང་། ལྷར་སྟེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་སྟེ་
 བར་རུབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རུབ་དུ་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ཞལ་གྱི་ནང་
 དུ་རུབ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རུབ་དུ་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་མཛོད་
 སྤར་རུབ་པ་དང་། སྤ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཐོགས་པའི་བྱང་རུབ་དུ་ལུང་སྟོན་
 པར་བཞེད་ན་དཔུའི་གཙུག་དུ་རུབ་པར་སྟོན་པ་དང་། མཚན་དཔེའི་སྤྱུས་པའི་སྤྱི་
 དེ་མཐོང་བ་དང་རིག་པ་དང་ཡིད་ལ་དྲན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུས་སེམས་ཀྱི་
 གདུང་བ་ཞི་ཞིང་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ས་བོན་དེས་པར་ཐེབས་པ་དང་། བསོད་
 རམས་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ལས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱག་གཡས་པ་སྤར་པོའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་

ལྷ་མཚན་པེང་ཁོང་མཛེས་པ། ལོ་མོ་ལོ་དང་རྒྱུ་གཡས་སུ་འབྱེད་བ་དང་གཡུང་
 རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རི་མོ་དུ་མས་མཛོད་པ། རང་པའི་རྒྱལ་པོའི་ལག་
 བ་ལྷ་རྒྱུ་བས་འབྲེལ་བ་དེ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མགོ་ལ་རེག་ཀྱང་རེག་མ་ཐག་ཏུ་
 ལུས་སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་
 མཛད་པ། ཞབས་གཉིས་ས་ལ་གསེགས་པ་ན་སོར་བཞི་ཙམ་གྱིས་ས་ལ་མི་རེག་
 པར་གསེགས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་གང་དང་གང་དུ་གསེགས་པ་དེར་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་
 བསྐྱེད་ལྷ་མཚན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་བ་ནི། དཔེ་ལ་བསྟོན་པ་ལས། སྤྱི་ཚུངས་
 གསེགས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། ཞབས་གཉིས་དཔལ་གྱི་བསྐྱེད་འདུས། །ས་གནི་འདི་
 བོ་དྲིས་གྱུར་པ། །བསྐྱེད་ཅན་གྱིས་རི་ལྷ་ར་མཛེས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྷ་མཚན་
 ཞབས་ཀྱི་རྗེས་དེ་ལ་སྐྱེག་ཆགས་སུས་རེག་ཀྱང་རེག་མ་ཐག་ཏུ་ལུས་སེམས་ཀྱི་
 གདུང་བ་ཞི་ཞིང་སྤྱི་མ་རན་སོང་དུ་མི་ལྷ་ར་བར་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཐོབ་པར་མཛད་
 པ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་ན་བཟའ་ཆོས་གོས་གསོལ་ཡང་སོར་བཞི་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་
 ལ་མི་རེག་པ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བལྟས་ན་ན་བཟའ་གསོལ་བར་མཐོང་བ།
 སྤྱི་ན་བཟའ་ཆོས་གོས་དེ་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོའི་ལ་རོལ་གྱི་འཕྲོར་རྒྱུང་དུག་པོ་དང་
 སྤང་ཀྱང་ཆོས་གོས་ཀྱི་དྲ་ཙམ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་པ། སྤྱི་ལ་ལྷུས་གསོལ་
 བའི་ཆོ་རྒྱས་སྤྱི་ལ་མི་རེག་ཅིང་གདུལ་བྱའི་སྤྱང་རོར་ལྷུས་གསོལ་བར་སྤྱང་བ།
 གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་པའི་སྤྱང་རོར་སྤྱི་ལྷུ་བཅུ་དུག་པར་བལྟན་ཀྱང་། དཔེ་གཙུག་
 ཏོར་གྱི་རྩེ་མོ་རི་རབ་ལྷན་པོའི་རྩེར་སྤྱི་ན་ནས་བལྟས་ཀྱང་མི་མཐོང་བ། དེར་མ་
 ཟད་སྤྱི་ཚུངས་སུ་རི་ཙམ་འཕགས་ཏེ་སྤྱི་ན་ཀྱང་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྩེ་མོ་མི་མཐོང་
 ཞིང་། འགོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་ནང་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དཔེའི་གཙུག་

དྲོར་གྱི་ཕྱི་མོ་མཐོང་བར་རྒྱས་པ་ལྟ་ཡང་མེད་པས་སྤྱི་གཙུག་ལྟར་མི་སྣང་བ་ཞེས་
བྱ། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་བཟང་སྒུལ་ཅུ་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་རེ་རེ་ནས་ཡོན་ཏན་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བཞིན་གྱིས་མི་ལང་བ་དང་ལྡན་པ། མཚན་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་
ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པས་བསྒྲུབས་པ་སྟེ། ནམ་
མཁའ་མཐའ་ཁྲིམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཅི་ཡོད་བསྒྲུམས་
ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་བཟང་གཅིག་གི་རྒྱུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆ་ཅམ་
དུ་ཡང་མི་ཆོག་པ་དང་། མཚན་བཟང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་སྟོང་
འགྱུར་གྱིས་མཛོད་སྒྲུ་འགྲུབ་པ་དང་། མཛོད་སྒྲུའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་
དཔུང་གཙུག་དྲོར་འགྲུབ་པ་དང་། གཙུག་དྲོར་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་
འགྱུར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མགིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དུང་འགྲུབ་པར་གསུང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལ་གྲག་དང་ཅུ་མདུད་དང་ཁོང་སྟོང་དང་མཆིལ་སྒྲུབས་སྟགས་མི་
གཙང་པའི་རིགས་རྒྱལ་ཕྱོ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་།
གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་ཞལ་ཟས་གསལ་བར་སྣང་བ། འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་
ཡང་གིན་ཏུ་མཐེགས་པ། བ་སྒྲུའི་ཕྱི་མོ་གཅིག་གིས་རི་རབ་ཀྱང་ཐལ་བར་བརྒྱག་
རྒྱས་པ། ས་ཐ་མལ་པས་སྒྲུའི་གཟི་བཞིན་མི་ཐེག་པ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སྟོང་པོར་
བཞུགས་པའི་ཆོས་འདིས་སྒྲུའི་གཟི་བྱིན་མི་ཐེག་པར་རྣམ་པ་སྟོང་དུ་ཞིག་ཏུ་ཉེ་བ་
ན། ཐོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ས་དེ་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྲུབས་པས་གནས་དེ་ལ་དོ་རྩེའི་གདན་ཞེས་གྲགས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་
ཡན་ལག་དུག་ཅུ་དང་ལྡན་པའི་ཆངས་པའི་དབྱངས་ནམ་ཡང་འགག་པ་མེད་པ་
ཞིག་སྟེ། གསུང་གི་དབྱངས་དེའི་སྒྲ་རེ་རེས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མཐས་ཁྱབ་པའི་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་སྒྲིབ་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་རུས་པ། དེ་ཡང་ལྷ་
 རྒྱལ་ལ་ལྷའི་སྒྲིབ་དང་ལྷ་རྒྱལ་ལ་ལྷའི་སྒྲིབ་དང་མི་རྒྱལ་ལ་མིའི་སྒྲིབ་ལ་
 རོགས་པ་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྒྲིབ་དུ་གོ་བ། སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ཁམས་དང་
 དབང་པོ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པ་སྟེ། མི་རྟག་པ་
 བསྟན་པས་འདུལ་བར་འོས་པ་རྒྱལ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྟེན་པས་
 བསྟེན་པས་འདུལ་བར་འོས་པ་རྒྱལ་ལ་ལྷག་བསྟེན་པས་དང་། བདག་མེད་བསྟན་པས་
 འདུལ་བར་འོས་པ་རྒྱལ་ལ་བདག་མེད་དང་། དུམས་སྟིང་ཇི་བསྟན་པས་འདུལ་
 བར་འོས་པ་རྒྱལ་ལ་དུམས་སྟིང་ཇིའི་ཚིགས་བཅད་འབྱུང་སྟེ། འབད་ཚུལ་དང་
 རྒྱལ་རྟོག་གང་ཡང་མེད་པར་གསུང་གི་གདངས་གཅིག་ལས་རང་རང་གི་སྒྲིབ་པ་
 དང་འཆོམ་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱངས་འབྱུང་བ། རྣམ་མཁའི་དབྱངས་ཡོངས་སུ་གང་
 པའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་དབུས་སུ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན། ལྷ་
 དང་ཉེ་བ་རྒྱལ་ལ་གསུང་ན་ཅང་ཉེ་བར་མི་སྤྱང་། རྒྱུང་རིང་བ་རྒྱལ་ལ་རྒྱུང་
 བར་མི་སྤྱང་བར་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉམ་
 པར་ཐོས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཆངས་པའི་དབྱངས་ལ་མཐའ་
 མེད་པས་གདུལ་བྱ་རང་གི་འོས་ནས་གསུང་ཐོས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ན་ནི་ནམ་
 མཁའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་གསུང་གི་དབྱངས་གཅིག་གིས་བྱལ་བ། གསུང་གི་
 དབྱངས་དེ་ཡང་ཞལ་གྱི་སྟོལ་གཅིག་ལ་མིན་པར། མཛོད་སྒྲིབ་དང་དབྱའི་གཙུག་རྟོར་
 རོགས་སྟེན་ཆ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བ། ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བཟང་སྟེ་ནམ་
 མཁའི་མཐས་བྱལ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་གཅིག་རྒྱ་རྒྱུ་བ་མི་འདྲ་
 བ་རེ་རེ་ཞུས་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་གསུང་གི་གདངས་གཅིག་གིས་སོ་སོའི་ཐོ་

ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་མཛད་པ་སྟེ། གསུང་གི་གསང་བ་པམམ་གྱིས་མི་
 རྒྱབ་པ་དང་ལྡན་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་མཆེན་བརྩེ་གནིས་དང་ལྡན་པ་ལས།
 མཆེན་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཆེན་པ་
 སྟེ། དེ་ཡང་ནམ་མཁའི་མཐས་གླས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་
 བ་ཕྱ་མོ་རྩྭ་ཆད་དུས་གཅིག་དུ་གསལ་བར་གཟིགས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོན་འདས་པའི་དུས་སྟེ་ཡུལ་སྟེགས་གང་དང་གང་དུ་སྟེགས་པ་
 དང་། དེ་དང་དེར་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟུང་པ་ཅི་དང་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མ་
 འོངས་པ་ན་རང་རང་གི་ལས་གྱིས་གང་དང་གང་དུ་སྟེ་བར་འབྱུར་པ་དང་། དེ་དང་
 དེར་བདེ་ལྷག་རི་ལྟར་སྟོང་བ་ཐོགས་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་
 ལག་མཐིལ་གྱི་རྒྱ་རུར་ལྟར་དུས་གཅིག་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་གཟིགས་
 པ། ཉམ་མཁའི་མཐས་གླས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་མའི་རྒྱལ་ཕྱ་
 མོ་ཞིག་ཡན་ཆད་དངོས་པོ་རི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་གཅིག་དུ་
 མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་། ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བཟུང་སྟེ། འཛམ་གཤིས་
 འདིའི་རྒྱ་ཤིང་ནགས་ཆལ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ཏེ་མེར་བསྟེགས་ནས་ཐལ་བ་རྣམས་
 རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་དོར་ཏེ་ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་དཀྱགས་ནས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 ལ་ཐལ་བ་འདི་རྣམས་ཡུལ་སྟེགས་གང་དང་གང་གི་ཡིན་ཞེས་ཁྱུས་པ་ན། འབད་
 རྩེ་ལ་དང་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་སྒྲིད་ཅིག་ལ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེའི་རང་ནས་ཐལ་བའི་
 རྒྱལ་ཕྱ་མོ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་འདི་ཡུལ་སྟེགས་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱའམ་ཤིང་འདི་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཡལ་གཏམ་ལོ་མ་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་རེ་རེ་ནས་སྟོན་པ་ལ་
 ཐོགས་པ་མི་མང་འཁྱེད་། རྒྱལ་དེ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་

སྒྲོན་པར་རྣམས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
གསལ་པར་གཟིགས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཐུགས་རྒྱལ་
རྒྱ་བཞག་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་དུ་ཐུགས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ནམ་ཡང་
ལུང་བ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་
མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུལ་པ་བཞགས་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་
འདྲེས་པར་གསལ་པར་གཟིགས་པ་འདི་ནི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པ་ལོ། །བརྟེ་བ་ནི། བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལ་བརྒྱ་པ་ལས། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་
ཅད་ནི། །ཁྱད་མེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བཅིངས། །ཁྱོད་ནི་འགྲོ་བའི་ཉོན་
མོངས་དག །དགོ་ལ་སྤང་ཡུན་རིང་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱམས། །དང་པོར་ཁྱོད་ལ་ཐུག་
བགྱིའམ། །འོན་ཏེ་གང་གིས་འཁོར་བར་ཁྱོད། །སྒྲོན་མཁེན་ལུན་རིང་དེ་ལྟར་
བྱར། །བཞགས་མཛད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལ་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་
རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྟེ་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ།
ནམ་མཁའི་མཐས་གྲས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བླ་གཅིག་པ་ལ་
བརྟེ་བ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འདུལ་བའི་དུས་ལས་སྤང་ཅིག་ཀྱང་མི་འདའ་བ་
སྟེ། ནམ་མཁའི་མཐས་ཁྱབ་པའི་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དུ་འགྱུར་ན་
དེའི་དོན་མཛད་པ་ལ་བསྟེལ་བ་དང་དུས་ལས་ཡོལ་བ་ནམ་ཡང་མི་སྤིང་བ་ནི། ལུང་
ལས། རྒྱ་སྒྲིན་གནས་ཀྱི་དུག་ཅན་པ། །དུས་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་གྱིད་ཀྱི། །སངས་
རྒྱུས་གདུལ་ལ་བྱམས་པ་ནི། །དུས་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
འཕྲིན་ལས་འབད་རྩིས་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ནམ་ཡང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་

སྟེ། བཅ་མཁའི་མཐས་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་སྐབས་
དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་ཚུལ་དང་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་
ཚུལ་བར་མཛད་དེ། བྱིད་གྱིས་གང་ལས་འགྲོ་བ་དག། མ་དྲངས་རྒྱུད་པ་དེ་གང་
མཆིས། །གང་དང་འཛིག་རྟེན་མ་སྤྱད་པའི། །ལུས་ཚོགས་དེ་ཡང་གང་ཞིག་
མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་བདེ་བ་ལྷ་མོ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡན་ཆད་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་གསུང་།
མདོར་ན་སྟོན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པས། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་
མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱེད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་དགོས་
པར་འདུག་པས། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅིན་སྐད་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུང་དུ་
བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཤུགས་དྲག་དུ་བསྐྱེད། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་
ཆེ་དེ་སྦྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་སྤྲུལ་སྟེན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་
བ་ཤུགས་དྲག་དུ་གདབ་པོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་
ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ནི། དུམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་
པོ་ཆེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་
སྤྱི་དང་། བྱུང་པར་མདོ་སྟེ་ཐལ་པོ་ཆེ་དང་གདམས་ངག་འདིའི་རྩ་བའི་གཞུང་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཐུག་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་གཉིས་དང་

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུ་རྣམས་ཡང་ཡང་བལྟ་ཞིང་། དུན་ཤེས་དང་ལུན་པའི་སྒོ་
 གས་དབང་པོའི་སྒོ་སྒྲིམ་པ་མོགས་གཞན་རྣམས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་པམ་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མ་
 སྒྲིམ་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་སུ་ཅི་འགྱུར་བྱ།
 ལུན་དངོས་གཞི་ལ་བུམས་སྤྱིང་རྗེ་སྤྲུགས་དུག་པོས་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་
 བསྐྱེད་ས་ནས་ལུན་མཚམས་སུ་དམིགས་པ་རྗེ་ལྟར་སྦྱོང་བ་ནི། ལུལ་གསུམ་དུག་
 གསུམ་དགེ་ཙུ་གསུམ། རྗེས་ཀྱི་མན་རག་མདོར་བསུས་པ། སྦྱོང་ལམ་ཀུན་ཏུ་
 ཆོག་གིས་སྤྱང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབང་པོ་དུག་གི་ལུལ་དུ་ལུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་
 འོང་བར་མ་གསུམ་ཤར་བ་ན། ཡིད་དུ་འོང་བ་ལས་འདོད་ཆགས། ཡིད་དུ་མི་འོང་
 བ་ལས་ཞེ་སྤང་། བར་མ་བཏང་སྒྲིམས་སུ་གནས་པ་ལས་གཏི་མུག་སྒྲིམ་པའི་ཆོ།
 དེ་དག་གི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་འགོག་ཅིང་། དེ་ཡང་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྒྲིམ་པ་ན་
 ལུག་བསལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བལྟས་ལ་དེ་ལ་སྐྱེད་པ་བཀག་ནས་ཡིད་འབྱུང་
 བསྐྱེད། ཆོར་བ་ལུག་བསལ་སྒྲིམ་པ་ན་ལུས་འདི་ལས་ཞོན་གྱི་གཞན་དབང་དང་
 ལུག་བསལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ལས་སྒོ་བུར་སྒོ་བུར་དུ་རྒྱུ་རྒྱ་བུར་
 དང་ནད་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་ལྟར་ལུག་བསལ་གསར་བ་སྒྲིམ་པར་བསམ་ལ་ཞེ་སྤང་སྒྲིམ་པ་
 བཀག་ནས་ཡིད་འབྱུང་སྒྲིམ་པ་བསྐྱེད། ཆོར་བ་བཏང་སྒྲིམས་ལ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་
 ལུག་བསལ་གྱི་ས་པོན་ཅན་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་བལྟས་ལ། དེ་
 ལས་གཏི་མུག་གི་རིགས་འདྲ་མི་བསྐྱེད་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་དུ་ཤེས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཅི་སྒྲིམ་བྱའོ། ཆོར་བ་གསུམ་དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་མི་གཏོང་བ་ཙམ་ནི་
 ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་འང་ཡོད་པས། འདིར་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་གཙུག་ན་རིན་

[illegible]

ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པའི་འདུན་པ་གྲགས་དྲག་ཏུ་བྱ། གཏོང་ལེན་གྱི་འབྲུལ་ལ་བརྟེན་
 རས་གང་གར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་
 མ་གསུམ་གར་བ་ན་གཏོང་ལེན་རི་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་སྒྲུབ་གོ་བདེ་བར་བརྟེན་ན།
 ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་སྒྲིམ་པའི་ཆོ། བདག་བཞིན་དུ་
 ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་འདོད་ཆགས་སྒྲིམ་པའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་
 ཡོད་པས། དེ་དག་གི་འདོད་ཆགས་རྣམས་བདག་ལ་འདུས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་
 རྣམས་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་ལུན་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་དུ་
 བསམ་ལ་གཏོང་ལེན་བསྒྲིམ། ཡུལ་ཡིད་མི་འོང་ལ་དམིགས་ནས་ཞེ་སྤར་སྒྲིམ་
 པའི་ཆོ། བདག་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡིད་མི་འོང་ལ་དམིགས་ནས་ཞེ་སྤར་སྒྲིམ་པའི་
 སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་ཞེ་སྤར་རྣམས་བདག་ལ་འདུས་
 རས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཞེ་སྤར་མེད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་ལུན་པར་གྱུར་
 ཅིག་སྐྱམ་དུ་བསྒྲིམ། ཡུལ་བར་མ་ལ་དམིགས་ནས་གནི་སྤྲག་སྒྲིམ་པའི་ཆོ།
 བདག་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་ལ་དམིགས་ནས་གནི་སྤྲག་སྒྲིམ་
 པའི་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་གནི་སྤྲག་རྣམས་བདག་
 ལ་འདུས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་གནི་སྤྲག་མེད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་ལུན་
 པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་དུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྒྲིམ། ཡང་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་
 བ་དང་སྒྲི་སྒྲོན་པ་ཐོས་པ་ལ་ཐོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་བདེ་བར་སྤྱང་བ་ཅི་བྱང་
 ཡང་། དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་དང་འཕགས་
 པ་ཉན་རང་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་འབུལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡུལ་བའི་དགོ་རྩ་རྣམས་
 གྱུར་མ་ཆན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་གྲགས་དྲག་ཏུ་སྒྲིང་།

དེ་ལྟར་བཏང་པའི་དགེ་ཅུ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དང་ཉན་རང་རྣམས་ལ་མཚན་པའི་དངོས་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་སྐྱར་ཏེ།
 སངས་རྒྱུས་རྣམས་སྤྱོད་མེད་པའི་བདེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་མཉམ་པ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མཚན་པས་མཉམ་ཞིང་། མཚན་པ་དེ་དག་ཀྱང་
 ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་ཆུན་དུ་སྐྱར་ཏེ། རང་རང་གི་ས་ལམ་རྣམས་
 སྐྱར་དུ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ལམ་བཟོན་
 དེ་འབྲས་བུ་སྐྱར་དུ་ཐོབ་པའི་ཆུན་དུ་འགྱུར་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་སོ་སོའི་
 ལུས་སེམས་གྱི་གདུང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་
 ཕྱིའི་ཆུན་དགེ་པའི་བཞེས་གཞེན་དང་། རང་གི་ཆུན་དད་པ་དང་ངེས་འབྱུང་དང་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་ནས་སྐྱར་དུ་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་
 ཆུབ་དུ་འཛར་བྱ་བར་འགྱུར་པའི་མིས་པ་སྤྲུལ་བྱས་ཏུ་བྱ་ཞིང་གཏོང་ལེན་
 བསྐྱོམ། ཡང་སྤྱོད་ལུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་
 དང་འཆག་པ་དང་ཉལ་བ་དང་འདུལ་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་གཏོང་ལེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་དུ་བསྐྱར་ཅི་བྱུང་བྱ། དེའི་ཆུལ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་འགྲོ་ན་
 འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཟུང་དོ་
 ལྷམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད། ཕྱིར་འབྱུང་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་
 པའི་བཙོན་ར་ནས་གདོན་ནོ་ལྷམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད། གནས་ཁང་གི་སྒོ་འབྱེད་ན་
 འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་
 དབྱེད་ལྷམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད། སྒོ་གཙོན་ན་འདི་ལྟར་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་

རྣམས་གཅད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད། བརྩ་གཤམ་བྱེད་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མའི་སྒྲིན་རྣམས་བརྩའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད།
 ལག་པ་བརྩ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་ར་པ་
 རྣམས་བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད། རྒྱུ་པ་བརྩ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྩལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་སེམས་
 བསྐྱེད། སོ་གིང་ཟ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲི་མ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་
 བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་
 འཆའ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་
 ཕྱག་བྱ་བར་གོག་ཅིག་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །མདོར་ན་ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་
 ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་ཡོངས་སུ་བཟོའོ། །
 དེ་དག་གིས་མཆོན་ནས་བྱ་བ་གང་དང་གང་བྱེད་ཀྱང་བྱམས་སྤྱིང་རྩེའི་སྒོ་ནས་
 དམིགས་རྣམ་བྱུང་པར་བ་རེ་བསམས་དེ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་འཕེལ་པའི་ཐབས་སུ་བསྒྲུར་ཅི་ཐུབ་བྱ། འདི་དག་གི་རྒྱལ་ཞིབ་པར་སྒོ་
 བཟང་དགོངས་རྒྱན་དུ་བྱིས་ཟིན་པས་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་ཅག་དག་
 སྒྱུར་བྱེད་ཁུལ་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཡར་སྐྱེད་མི་ཡོང་བར་སྒོ་རན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་
 འདི་ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་དག་སྒྱུར་གནད་དུ་མ་མེད་པར་སྒྲོན་གོམས་པའི་བག་
 ཆགས་དང་། བློགས་རན་པ་སྣ་ཚོགས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཐུས་ཐུན་མཆོམས་སུ་
 དོན་མེད་ཀྱི་ཡོང་གཏམ་དང་ཆོ་འདིའི་བྱ་བྱེད་སྣ་ཚོགས་གྱིས་གཡོངས་གིང་། དེ་
 ལ་སེམས་གོམས་པ་ཤུགས་ཆེ་བས་ཐུན་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ལ་དག་སྒྱུར་ལ་
 འབད་སྒོ་བྱས་ཀྱང་སྒོ་ལ་ཡར་སྐྱེད་གཏན་ནས་མི་ཡོང་བ་འདི་ལྟར་ཡིན་པས།

ཐུན་མཆོམས་སྤྲུལ་གིས་ནར་མར་བསྐྱེན་ནས་དབང་པོའི་སྒོ་སྒྲོམ་པ་སོགས་ལ་
 འབད་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་དབང་པོ་དུག་གི་ཡུལ་དུ་གང་གར་
 ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་བའི་རྒྱུན་དུ་ཅི་འགྱུར་བྱེད་པ་ནི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་བྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས། སྤྱིང་ནས་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱུལ་ཐུས་ཞི་པ་ལྟའི་མན་ངག་
 རྩོམ་པོ་རྩེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ཡབ་སྤྱུལ་ཀྱི་སྤྱན་རྒྱུད་དུ་འོངས་པ་འདི་དག་མན་
 ངག་གི་མཆོག་ཏུ་གཟུང་རོ། །བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་མི་
 ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུན་པ་བསྐྱུལ་བ་ནི། དེ་ལ་དུན་པ་བསྐྱུལ་བའི་ཕྱིར།
 སྤྱོད་ལམ་ཀྱན་ཏུ་ཆོག་གིས་སྤྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་
 ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་སྤྱིང་རྩེད་དམིགས་རྣམ་ནར་མར་བསྐྱེན་ཅིང་། དེ་ལ་དུན་པ་
 བསྐྱུལ་བའི་ཕྱིར་བྱམས་སྤྱིང་རྩེད་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མདོ་བཟུན་བཅོས་ལས་
 འབྱུང་བ་རྣམས་ཡང་ཡང་འདོན། ལྷག་པར་བསྐྱུལ་བའུས་ལས། གསེར་འོད་དམ་
 པ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་སྒྲོམ་པ་སྤྱོན་པའི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་
 ལ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་ཏེ་ཐ་ན་ཆོག་ཏུ་ཡང་བཏོན་ནས་བསྒྲོམ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསེར་འོད་དམ་པ་ནས་གསུངས་པའི་བྱམས་སྤྱིང་རྩེད་
 ཆོགས་བཅད་རྣམས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱིང་པ་དང་བསྐྱུལ་བའུས་དང་སྤྱོད་འཇུག་
 སོགས་ནས་གསུངས་པའི་གཏོང་ལེན་གྱི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 འདོན་ཞིང་དུན་པ་གསོས་ལ། ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་དོན་མེད་དུ་སྤྱད་ཅིག་
 ཀྱང་མི་གཏང་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་པའི་གྲོགས་སུ་བསྐྱར་ཅི་
 ཐུབ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱམས་སྤྱིང་རྩེད་དམིགས་རྣམས་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཐུན་

དངོས་གཞི་དང་ཐུན་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིབ་པ་གཤམ་ཆེ་བར་སྒྲིམ་རིམ་ལས།
 སྒྲིབ་རྗེ་དེ་ནི་དྲིང་རེ་འཛིན་ལ་འདུག་ཀྱང་རུང་སྒྲིབ་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རུང་
 ལྟ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྲུང་རི་ཐང་བ་ཡང་། ཁྱེད་རྒྱལ་ཁ་ཐམས་ཅད་རྩོམ་
 སེམས་ཅན་ལ་འཕུལ། དེ་ཅི་སྟེན་བདེ་བའམ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་
 ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་དང་ལུབ་ཁ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་
 གྲུང་། དེ་ཅི་སྟེན་སྒྲིབ་ནས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཡང་ཡང་གསུང་ཞིང་ཐུགས་སྒྲིབ་བར་མཛད། དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་འཆད་ཁ་བ་ཞིང་གཤེགས་ཁར། སྒྲུང་གིས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཅིག་ལ་སྒྲོ་
 སྒྲོང་གི་སྒྲིབ་འདི་ལས་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་བརྟོག་དང་གསུང་། རྗེ་རིན་པོ་
 ཆེས་ཀྱང་། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་གང་དང་གང་སྒྲིབ་ཡང་ཐོག་མ་ནས་རང་འབྱུངས་
 ལུ་མི་ཡོང་བས་ལུན་བཟིངས་ནས་སྒྲིམ་དགོས་གིང་། ཐ་ན་ཆོག་དུ་བརྟོག་པ་ཅམ་
 ཀྱིས་ཀྱང་གོམས་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲོབ་རྒྱལ་ལ་གཉིས།
 ཐུན་གྱི་དོ་བོ་ལ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་ཐུན་མཚམས་ལུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་
 བོ་ལ་སྒྲོབ་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་བོ་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་དུག་ནི་སྒྲུབ་བཞིན་
 ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། སྒྱི་བོར་གྲུ་མ་ལྟ་སྒྲིམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་
 འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒྲིབ་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲོ་སྒྱུངས་པས་བུམས་སྒྲིབ་རྗེ་ཐུགས་དུག་དུ་འཕེལ་ཏེ་མ་རྒན་
 སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་ནས་སྒྲོལ་བར་འདོད་ཅིང་། དེའི་དོན་དུ་

སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་
 མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་དང་ལྷན་པས་དེའི་རྒྱ་ཡང་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ཞིག་སྟེ་
 དགོས་ན། བདག་འདྲ་བས་ནི་ད་ལྟ་སྟོན་སྟེ་འགོག་པ་དང་ཡོན་ཏན་སྟེ་སྟེ་
 བའང་གིན་ཏུ་དགའ་བ་འདི་འདྲ་ན་སྟོན་མཐའ་དག་འགོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་
 དག་སྟེ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོབ་པར་ག་ལ་རུས་སྟེ་པ་
 བྱུང་ན། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟེ་པ་ལ་གོགས་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་
 ཐོག་མ་ནས་འབད་པས་དགག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོད་འདུག་ལས། བདག་གིས་
 བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཞེས། སྦྱིད་ལུག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 བྱི། །བདེན་པ་གསུང་བས་བདེན་འདི་གསུངས། སྦྱང་བུ་ག་སྦྱང་བུང་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་སྟོན་བུར་གང་སྟུང་པ། དེས་ཀྱང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་དགའ་སྟེ་མེད་ཐོབ། བདག་ལྟ་རིགས་གྱི་མིར་སྟེས་ལ། ལན་དང་གཞོད་པ་
 རོ་ཤེས་ནས། བྱང་ཆུབ་སྟོད་པ་མ་བཏང་ན། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་
 འཐོབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་བྱགས་རྩེ་ཅན་གྱིས་རྩུན་རྩམ་པ་ཀྱན་
 རས་མི་གསུང་ཞིང་། གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་འབའ་ཞིག་གསུང་བ་དེའི་ཞལ་ནས་སྦྱང་
 བུ་ལ་སོགས་པའི་དུད་འགྲོ་ཉམ་རྒྱང་བ་དག་གིས་ཀྱང་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་
 དང་མྱང་ནས་ཆོས་ཐོས་ཏེ་བརྩོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་རུས་པར་
 གསུངས་ན། བདག་ད་ལྟར་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་ཐོབ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་མ་རྩོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དང་མཇལ། རང་གི་
 རོས་ནས་སྦྱང་དོར་འབྱེད་རུས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཡོད། མཐུན་སྟེན་ཐམས་ཅད་
 ཆང་བའི་སྐབས་འདིར་འབད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཐོབ་སྟེ་པ་དང་གིས་རང་གཟེངས་

བསྟོན་ནས་སྟོ་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྟེད་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ཐོག་མ་རང་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཟེན་པ་ཞིག་མིན་གྱི། བདག་འདྲ་བའི་ཐ་མལ་པ་ཞིག་དགེ་བའི་བཤེས་གཞིན་རེ་
 དང་མཇལ་བའི་དྲིན་ལས་ལས་བཞོད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ག་སྟག་ཡིན་པས།
 བདག་གིས་ཀྱང་ད་རེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཞིན་དང་མཇལ། མན་ངག་ཐོབ་པ་
 འདི་རྒྱུ་མ་ཟོས་པར་བྱས་ཏེ་འབད་ན་སངས་རྒྱས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཐོབ་སྟམ་དུ་
 བསམས་ནས་ཡིད་ལྟུང་པ་དགག་ཅིང་སྟོ་བ་བསྟེད་པར་བྱ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གླིན་
 ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ནི་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དགྲ། བཅོམ་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
 རྒྱས་པ་དེ་དག་དང་གང་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་དེ་དག་དང་།
 གང་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱལ་འདི་
 འདྲ་བ་དང་། ལས་འདི་འདྲ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་འདི་འདྲ་བས་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ། མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པར་སྟུར་པ་ག་སྟག་ལས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་
 མ་ཡིན་གྱི། བདག་ཀྱང་ཅི་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་
 ཐུན་མིང་གི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་བརྩོན་
 འགྲུས་ཀྱིས་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བཅུ་ལ་ལོ་འབད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡོན་
 ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོན་པ་ལས་ཀྱང་། གང་སྟུ་ལ་ལ་དག་གིས་བདེ་གསེགས་

གོ་ལས་བརྟེས་པ་དེ་དག་གྲང་། འདི་བས་གིན་ཏུ་སྤང་པའི་གནས་སྐབས་དག་ཏུ་
 ལྷུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་དེ་སྤྲད་ཚུངས་ཀྱིས་ཉམ་ངར་ལྷུང་བའི་ཆེ་ཡང་བདག་ཉིད་སྤྲད་
 མ་མཛད། བདག་ལ་སྤྲོད་པ་མིན་རུང་སྤྲོས་བྱ་དར་བ་ལུས་པར་བགྱིད་པ་ལགས།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་འདི་སྟུང་དུ་ལམ་ལ་སྐྱབ་པ་བྱེད་ཀྱས་གྲང་སངས་
 རྒྱས་སྐྱབ་པ་ལ་མགོ་དང་རྒྱང་ལག་ལ་སོགས་པ་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྲོད་ཐམས་ཅད་
 མེས་མ་ཅན་ལ་གཏོང་དགོས་ན་དེ་འདྲ་བདག་གིས་མི་ཀུས་སོ་སྟུང་ན། ལམ་ལ་མ་
 བསྐྱབས་པས་རང་དགར་ལའོར་བའི་གནས་སུ་བསྤྲད་པ་ལ་འང་མགོ་བོ་བཅད་པ་
 དང་རྒྱང་ལག་བཅད་པ་དང་མེ་ནང་དུ་བསྐྱེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྐྱེལ་
 བཟོད་ལས་འདས་པ་ཞིག་སྟུར་ལའོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་དུ་སྤྲོད་ཞིང་ད་
 དྲུང་ཡང་སྤྲོད་དགོས་ན། སྟུག་བསྐྱེལ་མཐའ་མེད་དེ་འདྲ་ལ་མི་བཟོད་པའི་མེས་མ་
 རྒྱད་ཅིག་གྲང་མི་སྤྲོ་བར་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་དཀའ་སྤྲད་པ་མོ་ཇེ་བྱེད་པ་
 ལ་དེ་འདྲ་མི་བཟོད་སྟུང་པ་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་འགོང་བས་བསྐྱས་པར་ཟད་
 རོ་སྟུང་དུ་བསམས་ལ། ལའོར་བ་མཐའ་མེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་སེལ་བྱིར་སྟུག་
 བསྐྱེལ་རྒྱུ་དུ་ཅོམ་ཞིག་ཅིའི་བྱིར་མི་བཟད་སྟུང་དུ་སྤྲོད་སྟོབས་བསྐྱེད་དོ། །མགོ་
 དང་རྒྱང་ལག་སོགས་གཏོང་བ་དེ་ཡང་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདི་འདྲ་བ་བརྟན་པ་
 མ་ཐོབ་པ་གང་ཡང་གདེང་མེད་པའི་སྐབས་སུ་གཏོང་བར་གསུང་པ་མིན་གྱི་སྤྲོང་
 རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ནས་མི་ཉམས་པའི་གདེང་ཐོབ་པ་ན་གཏོང་
 བ་ཡིན་པས་དེའི་ཆོད་ཀའ་བ་དང་འཛིགས་པ་ཡོང་དོན་མེད་དེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས།
 ཆོད་མ་ལ་སོགས་སྤྱིན་པ་ལའང་། །འདྲེན་པས་ཐོག་མར་སྤྲོད་བར་མཛད། །དེ་ལ་
 གོམས་ནས་བྱིས་ནས་ནི། །རིམ་གྱིས་རང་གི་ཤ་ཡང་གཏོང་། །གང་ཆེ་རང་གི་

ལུས་ལ་ནི། ཁོང་སོགས་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་སྤྱེས་པ། འདྲེ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་གཏོང་བ། འདྲེ་
ལ་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྤྱིག་པ་སྤངས་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད། མཁས་པའི་
ཕྱིར་ན་མི་དགའ་མེད། འདྲི་ལྟར་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། སྤྱིག་པས་སེམས་དང་
ལུས་ལ་གཞོད། འབོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ། མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་
བདེ་ན། གཞན་དོན་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་ནི། སྤྱིང་རྩེ་ཅན་དག་ཅི་སྤྱོད་སྤྱེ།
ཞེས་དང་། དེ་བས་སྤྱོད་ལ་ཀུན་སེལ་བའི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་རྩ་ཞོན་ནས།
བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྤྱིང་ལྷག་འབྱུང་། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གསུམ་སོགས་དུས་རིང་པོར་ལམ་ལ་
བསྐྱེད་དགོས་པས་དེ་ཙམ་མི་རུས་སྐྱུ་ལྟ་བུར་པར་ཡང་མི་བྱ་སྤྱོད་སྤྱེ། སྤྱག་བསྐྱེད་
ཆབས་ཆེན་ཀྱིས་གདུངས་ན་ནི་དུས་ལྷན་དུ་སྤྱོད་པེ་ཙམ་མཁས་ཞག་པེ་ཙམ་ལའང་
ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་ཁིང་ཡིད་མི་བདེ་ཆེར་སྤྱོད་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་ལུས་སེམས་བདེ་
བས་གང་ན་ནི་དུས་ཤིན་ཏུ་ཡང་སྤྱོད་པའི་དོན་མེད་ཅིང་། རི་ཙམ་བདེ་བ་ཙམ་དུ་
དགའ་བ་འཕེལ་བ་ལས་སྤྱོད་པའི་ཡིད་མི་བདེ་མི་སྤྱོད་པ། འདྲེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤྱོད་པ་
ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ལ་དུས་ལྷན་ཡང་། འབོད་དགའ་ཡུན་རིང་སྤྱོད་ཅི་དགོས།
སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ལ། མཐའ་ཡས་དུས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་གཞོད། འདྲེ་ལ་ལུས་
ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད། ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ག་ལ་ཡོད། འདྲེ་ནི་སྤྱིང་རྩེས་འཛིག་
རྟོན་སྤྱག་འདྲེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས། དེ་བས་སངས་རྒྱུ་ལྟར་རིང་ཐོགས་
ཞེས། སྤྱོད་པ་ལྟར་བསྤྱིད་མི་ལུག་ཞེས་ཟེས་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་ནི། འདྲི་ལ་རྟོག་
ཏུ་འབད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་སྤྱེས་ཆེས་
རྒྱས་པ་ན་གཞན་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་། སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་བདེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་ནས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བདེ་བ་སྟེ་
 བའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། དེ་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་རྒྱུ་དུ་
 ལ་གོམས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ན་དཀའ་བ་དང་གིན་དུ་དཀའ་བ་ལའང་གོམས་པ་
 འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་གོམས་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་
 ལ་བདེ་བར་འདྲ་ཤིས་པ་བཞིན་དུ་སྟུག་བསྐྱལ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་
 འདྲ་ཤིས་ཉིད་དུ་ཉི་ཤེས་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །འདིའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་ལྷ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་ནོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་དང་། དཔུ་མ་ལ་འདུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྟོ་ཐོས་བསམས་
 ལས། །རྒྱལ་སྐས་བདེ་འཕྱུང་དེ་ལྟ་བུ་ལྷན་པས་ལ། །ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་
 བྱེད་མིན་ན། །ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྟ་ཞིག་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་
 པའི་ཆེ། ཐ་ན་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་རྒྱུན་ཆད་དུའང་བསོད་ནམས་ནམ་
 མཁའ་དང་མཉམ་པ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཕེལ་དེ་ཆོགས་ཆོགས་པ་ལ་ཆོགས་མེད་
 པར་རིན་ཆེན་གྱིང་བ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་མ་ཤིས་
 པར་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་རྒྱམས་ཐོས་པ་ན། དེ་འདྲ་སྐས་རུས་
 ལྷམ་དུ་ལྷམ་པ་སྟེས་ན་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལས་ཆེས་རིང་བར་འགྱུར་ཞིང་།
 ལྷམས་པ་བཀག་ནས་སྟོ་བ་སྐྱེད་ཤིས་ན་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མི་ཉམས་ཤིང་
 རྒྱར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། ལྷམ་ནས་བསྐྱད་པས་ནི་ཅི་ལ་ཡང་མི་ཡན་ཞིང་རེ་
 ལྷམ་དུ་འགོ་བས་བྱང་རྒྱུ་བ་པའི་ཐབས་རྒྱམས་ལེགས་པར་ཤིས་པར་བྱས་
 བས་སྟོ་གཟེངས་བསྟོད་ན་དོན་རྒྱམས་འགྲུབ་པ་ལག་ན་ཡོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྟེས་

རབས་ལས། ལྷམ་པས་ཐོངས་ལས་ཐར་ལ་མི་པམ་གྱི། །དེ་བས་ལྷུང་ངན་གཏུང་
 བར་མ་བྱེད་པར། །དགོས་པའི་དོན་སྒྲུབ་མཁས་ལ་བརྟེན་བྱས་ན། །རབ་རྩ་
 དགའ་བའང་སྒྲ་བས་ཐར་པར་འགྱུར། །དེ་བས་འཛིགས་གིང་མི་དགའ་མ་བྱེད་
 པར། །རི་ལྷར་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་དགོས་པ་སྒྲུབས། །མཁས་པའི་གཟི་བརྟེན་
 བརྟན་པས་གཟེངས་བསྟོད་ན། །དོན་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་འགྱུབ་པ་ལག་ན་ཡོད། །
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆེ་བྱང་འདིར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་
 པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་ལ་སྒྲེལ་པ་ལྟ་ཞོག །ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྤྱིང་བ་
 ཙམ་ཞིག་ཐོན་ནའང་དོན་གིན་རྩ་ཆེ་བ་ཡིན་པ་ནི། སྤྱ་རྒྱུང་བས་སྤྱུན་སྤྱ་བ་ལ།
 མངོན་གཤམ་ལྟ་ཐོབ་པ་དང་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་
 བརྒྱན་ཐོབ་པ་དང་། རོ་བོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་རྒྱན་ལ་སྒྲེལ་པ་གང་འདམ་
 གསུང་པས། ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱན་ལ་སྒྲེལ་པ་ལྟ་ཞོག །ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཅུག་
 ཡིན་སྐྱམ་རྩ་གོ་བ་ཡང་དེ་ལས་འདམ་སྟེ། མངོན་གཤམ་ལྟ་ཐོབ་པ་དང་རིག་པའི་
 གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པ་དང་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱན་ཐོབ་པ་རྒྱམས་གངས་མེད་བྱས་ཏེ་
 འཁོར་བ་ལས་མ་འདས་མ་འཕགས། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་འཁོར་བ་
 ལས་ལྟོག་སྟེ་མཆི་གསུང་པ་ལྟར་རོ། །དེར་མ་ཟད་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་
 བར་རྩ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འབད་ཅིང་བསྐྱོམས་པས་
 རྒྱན་ལ་བསྟེད་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་དོན་གིན་རྩ་ཆེ་བ་ཡིན་པ་ནི། རོ་བོས། ཐེག་
 ཆེན་ཆོས་རྒྱུར་འཇུག་འདོད་པས། །ལུན་སེལ་གཏུང་བ་ཞི་བྱེད་པ། །ཉི་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་
 བྱང་རྒྱུ་སེམས། །བསྐྱལ་བར་འབད་པས་སྒྲེ་ཡང་རུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྤུས་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱ་རེ་རེ་ནས་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་

པའི་བར་དུ་རྒྱལ་དགོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རེ་རེ་དོན་བསྐྱབ་མྱིར་བསྐྱལ་པ་
 གངས་མེད་པའི་བར་དུ་དཔུལ་བའི་མེ་ནང་དུ་གནས་དགོས་བྱུང་ཡང་ཁྱུ་པ་མི་
 བྱ་བར། རྩོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་འདིར་སྐྱལ་བསྐྱལ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་
 བྱོང་ཞིང་། རྩོན་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ཐོས་དང་དོན་མེད་སྐྱལ་
 བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཤ་སྐྱལ་དུ་མོང་བ་ལ་དཔགས་ན་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་ནི་ཡུན་བྱང་
 ཞིང་། དེའི་རིང་ལའང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་མི་
 འགྲོགས་ཤིང་། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཆེ་སེམས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་
 དུ་ཡོང་བ་བརྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བདེ་བའི་རང་དུ་གནས་པ་ལ་སྒྲོ་
 དོན་མི་འདུག་ཅིང་། རང་དང་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་
 རྒྱལ་བ་ཡིན་པས་ཤིན་དུ་སྒྲོ་བར་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱལ་བ་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་བར་དུ་
 བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་དགོས་ན་ཡང་རིང་བའི་འདུ་ཤེས་མི་བྱ་བར་སྒྲོ་བ་ཆེན་པོས་
 ཉིན་གཅིག་ཅུམ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་སྒྲོ་བ་ཤུགས་དྲག་པོས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་
 པའི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ནས། སྤྱིང་སྤྱོདས་ཆེས་ཆེར་
 བསྐྱེད་དེ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྟེན་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལས་ནམ་ཡང་མི་
 རྟོག་པའི་སྒྲོའི་གདོང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
 ཡིད་འགྱུར་གྱི་བྱོང་བ་ཐོན་ཞིང་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱར་མི་རྣམས་པར་བྱིར་མི་
 རྟོག་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་བྱ་རྣམས་པ་ན་སྒྲོན་སེམས་ཆོ་གས་བརྒྱུད་ནས་དེའི་
 བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བ་ཅིང་། བྱུང་བར་ཆེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་
 མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་བཞི་དང་། རྒྱེ་བ་གཞན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་

བཞི་ལ་བསྐྱབས་དེ་སྟོན་སེམས་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བར་བྱ། དེ་
ནས་རྒྱལ་ཕྱམ་གྱི་སྟོད་ལ་སྐྱབས་པ་ཆེ་རྒྱམས་ལ་མཉན་ལ་སྟོབ་འདོད་སྐྱབས་ནས་
སྟོབ་པའི་ཁུར་འབྱེད་པར་རུས་པ་ན་འཇུག་སྟོམ་ཆོག་ས་བཟུང་སྟེ། དེའི་བསྐྱབ་
བྱ་རྒྱམས་ལ་རྩལ་བཞེན་དུ་སྟོབ། དེ་ཡང་སྟོམ་པ་སྐྱབས་མ་ཐག་ནས་བསྐྱབ་པའི་
སྐྱབ་མཚམས་རྒྱམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྟོབ་དགོས་ཤིང་། ཉམས་མཁའི་མཐས་
གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐུལ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་ཞི་
བར་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ལ་
བདག་གཅིག་ཤུས་འགོད་པར་བྱ། ཞེས་རྒྱལ་བ་ཕྱམ་བཅས་ཀྱི་སྐུན་སྦྲར་དམ་
བཅས་པ་ཡིན་པས་རང་གིས་རི་ལྗར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡང་ཡང་དུན་པར་བྱས་ལ་
མ་ཀླན་སེམས་ཅན་འདི་རྒྱམས་ཐབས་གང་ཞིག་གིས་སྐྱག་བསྐུལ་ལས་བསྐུལ་
བར་བྱ། རི་ལྗར་བྱས་ན་མ་ཀླན་སེམས་ཅན་འདི་རྒྱམས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
ཐུག་གི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་རུས་སྟོམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ། དེའི་
ཐབས་འཚོལ་བ་དང་དེའི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་སྒྲིད་ཅིག་གྱུར་མི་
སྟོད་པ་དགོས་ཤིང་། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་པའི་སྐྱག་
བསྐུལ་སེལ་ཕྱིར་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐུལ་ཕྱུ་མོ་ཙམ་བཞེད་པར་བྱ་བ་དང་།
རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་སྤྲོད་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་
བསྐུལ་ཕྱིར་ཆེ་འདིའི་རྗེད་བཀུར་སྟན་གྲགས་སོགས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ཕྱ་
མོ་ལ་མི་ལྟ་བར་ཡལ་བར་འདོར་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་གནས་
སྐབས་ཆེ་འདིའི་དོན་ཙམ་གཅོ་བོར་བཟུང་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐུལ་བ་
ལས་འདས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་

དོན་དུ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་གཞན་དོན་དུ་དམིགས་པ་ཤོར་ཏེ་རང་
 དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་སོང་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་ལས་འདས་
 པར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམ་ཞིང་དེར་གཤམ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་
 པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པའི་ཁོག་པ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་བརྒྱས་ལས་
 གསུངས། འདྲུག་སྒྲིམ་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། མདོར་བསྟན་བྱང་སེམས་
 གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་སྒྲིམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཅུ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད་དང་
 ཉེས་བྱས་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དུག་གསུངས་པ་རྣམས་སྟོག་དང་བསྟོས་ཏེ་བསྐྱར་བ་བཞིར་
 བཞག་ནས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྟུས་པ་རང་
 རྒྱུད་སྒྲིམ་བྱེད་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་དང་གཞན་རྒྱུད་སྒྲིམ་བྱེད་བསྟུས་པ་བཞི་ལ་
 རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱེད་བོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་སྒྲིམ་བྱེད་པར་བྱིན་དུག་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་ནི།
 རྒྱལ་གསལ་གྱི་སྟོད་པ་རི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུན་པར་བྱིན་དུག་དུ་
 འདུ་བའི་རྒྱལ་དང་། དེ་ལས་མང་བ་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་ཉུང་ན་སྟོད་པ་
 རྣམས་མི་ཚང་བ་དང་། བར་བྱིན་དུག་གི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་དགོས་པ་
 རྣམས་ཤེས་དགོས་པས། རྗེ་བརྟུན་བྱམས་པས་མདོ་སྟེང་རྒྱུ་དུ་རྒྱལ་བས་བྱང་
 སེམས་གྱི་སྟོད་པ་རྣམས་པར་བྱིན་དུག་དུ་བསྟུས་པ་ནི་རང་གི་དོན་རྒྱུ་བ་ལའང་
 དེ་དུག་གིས་ཚོག་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་རྒྱུ་བ་ལའང་དེ་དུག་གིས་ཚོག་པ་དང་།
 རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའང་པར་བྱིན་དུག་གིས་རྒྱུ་བ་ལུས་
 པ་དང་། སྒྲིམ་བུའི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་བསྟུན་མདོན་མཐོངས་ལེགས་གཉིས་
 སུ་འདུ་ལ། མདོན་མཐོངས་ལེགས་གང་རྒྱུ་བ་ཀྱང་དེ་དུག་གིས་རྒྱུ་བ་ལུས་པ་དང་།
 གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་སྟེ་སྟོད་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་བརྟོན་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་

གསུམ་དུ་འདྲ་བས། བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་མར་ཕྱིན་དུག་གིས་
 ཆོག་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། མ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ། མི་
 འཛིགས་པའི་སྤྱིན་པ། ཟང་ཟེང་གི་སྤྱིན་པ་སྟེ། སྤྱིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ། སྟོམ་པའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་བ་ཆོས་སྣ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ། གནོད་བྱེད་ལ་རི་མི་སྣམ་པའི་བཟོད་པ།
 སྟུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་སྟེ། བཟོད་
 པ་རྣམ་པ་གསུམ། གོ་ཆའི་བཟོན་འགྲུས། དགེ་བ་བསྟུ་བའི་བཟོན་འགྲུས།
 སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཟོན་འགྲུས་ཏེ། བཟོན་འགྲུས་རྣམ་པ་གསུམ། ཞི་
 གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བསམ་གཏན་
 གསུམ་མཐ། ཆོ་འདོར་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན། ཡོན་
 ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་
 ཏེ། བསམ་གཏན་རྣམ་པ་གསུམ། གནས་ལུགས་རིག་པ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ། གནས་ལ་རིག་པ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་བྱེད་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་
 སྦྱོང་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་འདི་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོབ་
 རུས་པར་བྱ་མ་ལྟས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ལུགས་དག་དུ་
 གདབ་བོ། །དེ་ལྟར་མར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོབ་པའི་ཆོ་རྟེན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱིས་ཟིན་པ། དངོས་པོ་དམ་པ་མ་ལུས་པར་སྦྱོང་བ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉི་འོད་མེད་པར་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་བསྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱོང་བ། ཐབས་ལ་མཐས་པ་དམ་པ་ལྟ་བུའི་ཅིས་ཟེན་པ། བསྐྱོ་བ་
 དམ་པ་དགེ་བ་དེ་ཡང་མ་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཚྲོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བ།
 རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་སྦྱིབ་གཉིས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ་དམ་པ་དུག་ལྡན་དུ་བྱ་
 དང་། སྦྱིན་པ་བྱེད་པས་མཚོན་དགེ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་ཡར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་བྱ་
 དགོས་འདི་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བ་ནི། ཆོས་
 ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་གཞན་ལ་ཡན་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་སྦྱོན་པའི་ཆོ་
 བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་སྦྱོང་རྣམས་སྟེ་མ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། གནོད་
 བྱེད་དང་སྐྱག་བསྐུལ་བྱང་བ་ལ་མི་ཁྱོ་བའི་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བ་དེ་ཉིད་གོང་
 འཕེལ་དུ་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དེའི་ཆོ་མ་ཡངས་པར་སེམས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་
 བྱེད་པ་དང་། ལྟ་བུའི་ཅིས་ཟེན་པ་སྟེ་དུག་ལྡན་དུ་བྱའོ། ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི།
 ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་ན་རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྦྱིན་
 བྱེད་པ་དང་། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སྟེ་མ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་དང་བཅས་པ་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐུལ་རང་ལ་ལེན་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐར་པའི་ཕྱིར་
 འབད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དང་མ་འདྲེས་པར་གཞན་དོན་
 ལ་སེམས་ཅུ་གཅིག་པས་དགེ་བ་ཚྲོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བའི་བསམ་གཏན་དང་།
 འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོང་ཉིད་སྦྱིང་རྗེའི་སྦྱིང་པོ་ཅན་གྱིས་ཟེན་པར་བྱེད་
 པ་སྟེ་དུག་ལྡན་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དམ་པ་དུག་ལྡན་དང་ཡར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་བྱ་
 བའི་རྒྱལ་དེ་དག་ལེགས་པར་ཤེས་ན། བསྐྱབ་བརྒྱུས་ལས་ལུས་ལོངས་སྦྱོང་དགེ་

ཅ་གསུམ་ལ། གཏང་བ་དང་། བསྐྱར་བ་དང་། དག་བ་དང་། སྒྲེལ་བ་སྟེ་བཞི་བཞི་
གསུངས་པའི་སྟོན་པ་བཅུ་གཉིས་པའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་ཁོང་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ཐམས་ཅད་ལས་གཙོ་བོ་ནི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
རིན་པོ་ཆེས་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་ན་
ནི་པར་ཕྱིན་བསྐྱེད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེད་
ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱེད་ཏེ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་ནི་གཏོང་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ལྟག་
མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་མཆོག་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
རིན་པོ་ཆེའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས།
དགེ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་སྟོར་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འཕངས། དངོས་གཞི་པ་
རྩོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལཱ་དུ་བྱ། མཐུག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོ། དེ་ལྟར་
བྱས་ན་པ་རྩོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་བྱིས་སྟོན་པ་དབག་དུ་མེད་པ་གསུངས་ཀྱང་དེར་
མ་འདུས་པ་མེད། དེ་ཡང་ནང་གི་བསམ་པ་གལ་ཆེ། བསམ་པ་དེས་ཟིན་ན་
དངོས་གཞི་པ་རྩོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལཱ་དུ་འོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་གསུང་། དགེ་
བཤེས་དོལ་བའི་ཞལ་ནས། བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་ན་པ་
རྩོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཁོང་ནས་འོང་གསུང་རོ། །གཞན་རྒྱུད་སྟོན་བྱེད་བསྐྱེད་བཞི་
ནི་པར་ཕྱིན་དུག་གི་ནང་དུ་འདུས་ཀྱང་། རྒྱལ་བྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་རང་
རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱས་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་
དངོས་སུ་འཐུག་པ་ན་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་བཤེས་པའི་བྱིར་རྒྱུར་དུ་བཀར་ནས་
མཛད་པ་ཡིན་པས། དེའི་རྒྱལ་ནི་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལྟུར་བ་

སྤྱི་པ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་
 གྲང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱོར་པར་སྦྱོར་པ་དང་། དོན་སྦྱོང་པ་
 དང་། དོན་མཐུན་པ་སྟེ། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཐབས་བཟང་པོ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 གསུངས་པའི་བསྟུ་བ་བཞི་པོ་འདིའི་སྟོན་ནས་མ་ཆན་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་གྱི་ལ་
 གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནས་པར་སྤྲ་མ་ལྟས་ཕྱིན་གྱིས་བསྟུ་བ་
 དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་དུ་གདབ་པོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱི་ཕྱི་སྦྱོང་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྟུས་པ་སྦྱིན་དུག་དང་། བསྟུ་བ་བཞི་ནི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་
 ལམ་ལ་སྦྱུང་བ་སྦྱིང་པོར་མཛད་བཞེད་པ་དག་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་སྦྱོང་
 གྱི་སྦྱོང་པ་ལ་མ་བསྐྱབས་ན་འཆར་རྒྱ་བའི་ཐབས་མེད་པས། རྒྱལ་སྤྱི་སྦྱོང་པ་
 རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་གནད་བསྟུས་པ་འདི་དག་ལ་བསྟུ་བ་དགོས་སོ་ཞེས་མིང་ཅམ་རེ་
 གིས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་སོ་སོའི་སྟོབ་རྒྱལ་ཞིབ་པར་ནི་གདམས་རག་འདིའི་
 གཞུང་བསྟུ་བ་བསྟུས་དང་སྦྱོང་འདུག་གཉིས་དང་། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོན་མེ་
 གཅིག་ཤུ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདག་གཞན་
 མཉམ་བཞེད་སྟོན་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་གདམས་རག་བྱང་སེམས་
 འཆད་ཁ་བས་དོན་ཆེན་བདུན་དུ་བྱེ་བ་འདི་ལའང་སྦྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་རྣམས་
 གྱི་གནད་ཆར་སྟེ། ལུས་ལོངས་སྦྱོང་དགོང་ཙ་གསུམ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་རྩལ་དུ་
 བདོན་ནས་སྦྱོམ་པ་ཡིན་པས་སྦྱིན་པ་ཆར་བ་ནི་རྟོགས་སྟེ། དེ་ཡང་ཟང་ཟིང་གི་
 སྦྱིན་པ་ནི་ལུས་ལོངས་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ལ་དགོང་ཙ་
 གཏོང་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ཆན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་འཆོའི་བསམ་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་

སྒྲིབ་པ་ཀུན་ནས་ཐར་པའི་སེམས་སྤྱོད་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་
 འོ། །མ་ཀན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ལེན་ཅིང་རང་
 གཅིག་ཤུམ་ལའོར་བའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་མྱོང་བར་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་
 དང་ལེན་དང་། སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། སྒྲིབ་སྤྲུལ་གོད་བྱེད་རྣམས་ལ་
 བུམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཞོན་ལན་དུ་ཐར་པ་སྤྱོད་པའི་འདུན་པ་ཤུགས་དུག་
 བྱེད་པ་ནི་གཞོན་བྱེད་ལ་རི་མི་སྒྲིབ་པའི་བཞོད་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱིར་སྤྲུལ་
 སྤྲུལ་པོ་ཆེ་དཔག་པར་དགའ་བ་དག་ལ་ཁྱུ་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པར་པལ་
 པོ་ཆེ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱིར་
 སྤྲུལ་དང་སྤྱོད་པ་སྤྲུལ་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་
 ཀྱི་བཞོད་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་འོ། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྤྱིར་དུ་བསྐྱེད་པའི་བར་
 དུ་མནར་མེད་དུ་གནས་དགོས་ཀྱང་སྤྱོད་པའ་མེད་པའི་སྤྱིར་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པ་ནི་
 བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་། རང་ལལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གཅིག་པར་
 བབྱུང་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱེ་གཅིག་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་
 ཐུན་མོང་མིན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ནི་
 ལོགས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྒྱུན་པར་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བའི་སྤྱོད་ནས་བཞོད་པ་
 ལ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། ཆེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དྲིལ་ནས་བསྐྱེད་པས་བརྩོན་འགྲུས་
 ལ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། སྤྱི་དོན་གསུམ་ལ་དག་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། བཞིན་པ་དང་། གཉིས་པོ་
 སྤྲུལ་དང་བསྐྱེས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཅིག་སྒྲིབ་སྤྲུལ་
 བྱེད་ཚུལ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
 ཡིན་པས། ཕྱིན་དུག་གི་སྤྱིར་པའི་གནད་རྣམས་ཡིད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་

ཆོག་པར་བཟུང་ནས་ཕྱིན་དུག་སོ་སོ་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྒྲོབ་པ་དོར་ན་མི་དུང་བས། གོང་
དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེན་མོ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ནས་ཕྱིན་
དུག་སོ་སོའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཤེས་ནས་ཀྱང་ལག་
ལེན་ལ་ཅི་ཐེབས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡོན་ལ། གཉིས་པ་
ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་དུན་ཤེས་དང་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་དབང་
པོའི་སྒོ་སྤྲོམ་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་ཡོན་ལ། བྱང་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུད་པ་སྒྲོན་
པའི་གཞུང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བསྐྱབ་བཏུས་དང་སྒྱུད་འཐུག་གཉིས་དང་བྱང་ཚུབ་
ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ལ་བལྟ་ཞིང་། རྒྱལ་ཁྲས་དུག་ཏུ་དུག་ཞོན་རུ་རྩོར་བཟང་
རོ་བོ་རྩེ་ཡབ་ཁྲས་རྒྱལ་པ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་ཁྲས་སོགས་སྒྲོན་བྱོན་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁྲས་ཀྱི་སྒྱུད་པ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་བལྟས་
ལ། དེ་དག་གི་རྩིས་སུ་སྒྲོབ་པའི་འདུན་པ་དང་མོས་པ་ལྷགས་དུག་ཏུ་བྱ་ཞིང་ཐར་
སྒྲོན་ལམ་རྒྱན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བྱང་པར་དོན་དམ་སེམས་སྒྱུད་ཞེས་བྱ་བ་ཟབ་མོ་དཔུ་མའི་ལྟ་
བ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་
རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ། །དང་བོ་ལ་སྒྱུར་དཔེས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་བོ་སྒྱུར་
པའི་ཆོས་དུག་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡོན་ལ། བྱང་པར་སྤྱ་མ་དང་
ལྷག་པའི་ལྟ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གདུང་ལྷགས་དུག་པོས་གསོལ་བ་རྒྱན་རིང་
དུ་འདེབས་པ་དང་། བསགས་སྤྱང་ལ་འབད་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་
པས། བྱང་ཟད་རེས་ཆོག་པ་མིན་པར་ནན་ཏན་ཏུ་བྱེད་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། སྒྱི་

པོའི་སྒྲ་མ་ལྟ་རང་ལ་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མོས་པ་དང་ལྡན་པའི་
 རང་ནས་ལུས་གནད་ལེགས་པར་བཅའ་སྟེ། དེ་ཡངས་སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་
 ལས་དཔུ་མ་སྒྲོམ་རིམ་དུ་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་སྒྲོད་ལམ་ཆོས་བརྒྱད་
 ལྡན་དུ་བྱ་སྟེ། ཀར་པ་དོ་རྩེའི་སྒྱིལ་ཡུང་རམ་སྒྱིལ་ཡུང་ཕྱེད་པ་གང་རུང་བྱ། མིག་
 ཉ་ཅད་སྟེ་བ་དང་བརྩམས་པ་མིན་པར་སྟེ་ཅེར་གཏད། ལུས་རྒྱབ་དུ་དབྱེ་བ་དང་
 མཉུན་དུ་དགྲ་བ་དང་གཡས་གཡོན་དུ་ཡོ་བ་མིན་པར་དྲང་པོར་བསྐང། ཐུག་
 གཉིས་ཐད་ཀར་གཞག། མགོ་མ་ཡོ་བར་དྲང་པོར་བསྐངས་ཤིང་ཡིད་ཅམ་ཁྱུག་པ་
 བྱ། མགོ་དང་ལུས་དྲང་པོར་བསྐང་བའི་ཆད་ནི། ལྷའི་ཕྱེ་མོ་ནས་ལྷེ་བའི་ཁྱུག་པའི་
 བར་ལ་ཐིག་དྲང་པོར་འདྲོངས་པའི་ཆད་དུ་བྱ། སོ་དང་མཆུ་རང་བབས་སུ་གཞག།
 ལྷའི་ཕྱེ་མོ་ཡ་རྒན་ལ་སྒྱུར། དཔུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་རྒྱ་ཅན་དང་ཉ་ཅད་ལུགས་
 ཆོས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་རིང་ཐུང་མི་སྒྲོམས་པའི་ཤོད་བག་ཅན་དུ་མ་མོང་བར་
 དལ་ཐུང་ལ་ཁུས་འབད་བ་མེད་པར་རང་བབས་སུ་རྒྱ་བ་ལྟར་གཞག་གོ། དེ་ལྟར་
 ལུས་གནད་བཅས་ནས་རྒྱུ་ཆམ་ལ་འབེབས་པ་འདི་གིན་དུ་གལ་ཆེ་བས། དེ་
 ལྟར་རང་བབས་སུ་བཞག་བཞིན་པའི་རང་ནས་དཔུགས་ཕྱིར་འགོ་བ་དང་ནང་དུ་
 འོང་བ་ཁྱུག་པ་རེ་ལ་གུངས་རེར་བྱས་དེ་གུངས་འདྲེན་ཞིང་རྒྱུང་འགོ་འོང་ལ་
 སེམས་འཛིན་ནོ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་རྒྱུ་བ་པ་ལ་
 སྒོན་དུ་སེམས་ཕྱེ་གཅིག་དུ་གནས་པའི་ཞིག་ནས་རྒྱུ་བ་དགོས་ཤིང་། ཞི་གནས་
 རྒྱུ་བ་པ་ལ་དབེན་པའི་གནས་སུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འདོད་རྒྱུང་ཆོག་
 ཤེས་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱེ་པོ་མང་པོ་དང་འགྲོགས་འདྲིས་སྤོང་བ་སོགས་ཞི་
 གནས་རྒྱུ་བ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་རྣམས་རྒྱུ་བ་གིན་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྒྱ་ཆོགས་དེ་དག་མ་

ཆང་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་པ་ལ་འབད་སྤོ་ཅི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་ཞི་གནས་འགྲུབ་པ་
 མི་སྤྲོད་དོ། །ལམ་སྒྲོན་ལས། ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམ་ཉམས་པས། །རབ་ཏུ་
 འབད་དེ་བསྒྲིམས་བྱས་ཀྱང་། །ལེ་ནི་སྤྱོད་ཐུག་དག་གིས་ཀྱང་། ཉིང་འཛིན་
 འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་དོ། །ཞེས་དང་། དག་བཤེས་སྒྲོན་པའི་ཞལ་ནས། རང་ཅག་
 མན་དག་ཁོ་ནས་ལན་སྒྲུབ་ཡིན་མན་དག་ཁོ་ན་བཅའ་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྤྱོད་མི་
 འདོད་པ་དེ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་མེད་པས་ལན་པ་ཡིན་གསུང་དོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་ནི་མདོ་ལས་མང་དུ་གསུངས་པས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ངོས་གཟུང་
 མི་དགོས་ལ། བྱང་སེམས་འཆད་ལ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དོན་མཐུན་མའི་
 ཁྱིད་ཡིག་མཛད་པའི་བྲེ་མ་གོང་མ་མང་པོས་རྒྱུད་འགྲོ་ལོང་ལ་དམིགས་ནས་
 སེམས་གནས་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་གྲུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་རང་རང་
 གི་ཉེན་མོངས་གང་གས་ཆེ་པའི་གཉེན་པོ་དང་མཐུན་པའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
 འཛིན་པར་གསུངས་པས། རྣམ་རྟོག་གས་ཆེ་བས་རྒྱུད་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱོད་པ་
 འདི་བཟུགས་གིང་། མདོན་པ་མཛོད་ནས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་གས་ཆེ་པའི་གཉེན་པོར་
 རྒྱུད་འགྲོ་ལོང་ལ་སེམས་འཛིན་པ་འདི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
 སེམས་འཛིན་དུ་གསུངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་གིང་། དེར་སང་གི་གདུལ་བྱ་
 ལལ་ཆེར་རྣམ་རྟོག་གས་ཆེ་བས་རྒྱུད་འགྲོ་ལོང་ལ་སེམས་འཛིན་པ་འདི་བཟུགས་
 པར་གསུང་། དེ་ལ་ཐོག་མར་དབུགས་འགྲོ་ལོང་ཁྱེད་པ་བདུན་ཙམ་རེ་བགྲང་ཞིང་
 སེམས་འཛིན། དེ་ནས་བརྒྱ་བཞི་ཙམ་དག་ཉེར་གཅིག་རེའི་བར་དུ་བགྲང་ཞིང་
 སེམས་འཛིན། དེ་ནས་རེ་མང་དུ་བདང་སྟེ་སེམས་འཛིན་ཅིང་། དེ་ལ་སེམས་
 འཛོག་པ་དང་། ལྷན་དུ་འཛོག་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་གནས་དགུ་རིམ་གྱིས་

བསྐྱབ་པོ། །ཡང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དམིགས་ནས་སེམས་གནས་བསྐྱབ་ན་
 སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དྭན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་
 ཏུ་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བ་ལ་ཐོགས་པའི་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མང་ཏུ་ཡོད་དོ། །སྒྲིབ་
 ཡང་རྣམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་སྒྲིམ་པ་ནི། སྒྲིམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་
 བས་ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིབ་གཟུགས་རི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། རི་
 ལྟར་ཐོས་པ་ལ་སེམས་བཞག་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཏེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྒྲིབ་གཟུགས་དེ་ཡང་གསེར་བཙོ་མའི་མདོག་བཞིན་ཏུ་སེར་ལ་
 མཚན་དང་དཔེ་བྱང་བཟང་པོས་བརྒྱན་པ། ལམོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་ཤིང་ཐབས་
 ལྟ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་རྒྱན་ཏུ་ཡོད་ལ་བྱེད་པས། དེའི་
 ཡོན་ཏན་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིང་བ་དང་མྱོད་པ་ལ་ཐོགས་པ་ཞི་བར་བྱས་ལ།
 རི་སྤྱིད་ཏུ་དེ་མདུན་ན་བཞུགས་པ་བཞིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་
 སྤྱིད་ཏུ་བསམ་གཏན་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཏིང་པོ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་
 གྲུང་། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་ལས་ཀྱིས། །འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་
 མཛེས་པ་ཏེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གི་སེམས་འཕུག་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་དེ་མཉམ་བཞག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་མདུན་ཏུ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིབ་མཚན་དང་དཔེ་བྱང་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་དྲངས་གསལ་ཡོད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་བལྟ་བས་ཚོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གསལ་བཟུང་ནས་དེ་ལ་སེམས་
 འཛིན། དེ་ཡང་ཁ་དོག་མ་ངེས་པ་དང་། དབྱིབས་མ་ངེས་པ་དང་། གྲངས་མ་ངེས་
 པ་དང་། ཆེ་ཆུང་མ་ངེས་པའི་སྒྲིབ་བཞི་སྤངས་ནས། རང་གིས་རི་ལྟར་ཚད་ལ་
 བབ་པ་ལྟར་དམིག་པ་གཅིག་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་གསུང་། དེ་

ལྟར་མ་བྱས་པར་དམིགས་པ་སྒྲ་ཚོགས་ལ་སྒྲོ་བ་དང་། ལྟ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་འང་ཆེ་
 རྒྱུ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་བསྒྲུམས་ན་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་
 གསུངས་སོ། །ཡང་དམ་པ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་གིས། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཀུན་གཞིའི་
 དང་ལ་གཞག་ ཁྱེད་པའི་དོན་ཏུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་ཆེན་བྱེད་པ་
 དང་། ཡང་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་གསལ་རིག་ཙམ་ལ་དམིགས་ཆེན་བྱེད་པར་ཡང་
 གསུངས་པ་སྟེ། སྤྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་ཆེན་བྱེད་ན་ནི་ཐོག་མར་བདག་མེད་རིགས་
 པས་བཅལ་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ངེས་པ་ན། རི་ལྟར་ངེས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་
 ལ་དམིགས་ཆེན་བྱས་ནས་སེམས་གནས་བསྐྱབ་བོ། །དམིགས་ཆེན་དེ་དག་གང་
 བྱེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ལམ་སྒྲོན་ལས་དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། ཡིད་ནི་
 དགོ་ལ་གཞག་པར་བྱ། ཞེས་དམིགས་པ་གང་རུང་བ་གཅིག་གིས་ཚོག་གི། དེས་
 གཟུང་མི་དགོས་པ་དང་། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་འཛིན་དགོས་ཀྱི།
 དམིགས་པ་མང་པོ་ལ་སྒྲོ་མི་རུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་པ་གཅིག་
 ལ་སེམས་འཛིན་པའི་ཆེ་ཐོག་མར་དམིགས་ཆེན་ལེགས་པར་ཆེད་པ་ཞིག་བྱ། དེ་
 བྱས་དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། ལྟར་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ལྟ་ཏུ་
 འཛིན་པ་དང་། ཉེ་བར་འཛིན་པ་དང་། ཏུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་
 དང་། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་
 འཛིན་པ་སྟེ་སེམས་གནས་པ་དག་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ། དེའི་ཆེ་ཡང་དབུས་མཐའ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེས་པ་ལྟ་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའི་
 སྒྲོ་ནས་སྐྱབ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཉེས་པ་ལྟ་ནི། ལེ་ལོ་དང་། བརྟེན་དང་དང་། བྱིང་
 རྟོན་གཉིས་དང་། འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །ཉེས་པ་དེ་དག་

གི་གཉེན་པོ་སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ནི། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དང་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། བརྩེན་འགྲུམ་དང་། གིན་སྦྱངས་བཞི། བརྟེན་ངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དཔ་པ། བྱིང་ཆོད་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་བཞིན། འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ། འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་བཏང་སྟོམས་ཏེ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྟོབས་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་སྦྱབ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ཐོས་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་པའི་སྟོབས་དང་། དུན་པའི་སྟོབས་དང་། ཤེས་བཞིན་ཀྱི་སྟོབས་དང་། བརྩེན་འགྲུམ་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་གནས་དང་པོ་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྒྱུབ། སེམས་གནས་གཉིས་པ་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྒྱུབ། སེམས་གནས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་དུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྒྱུབ། སེམས་གནས་ལྔ་པ་དང་དུག་པ་གཉིས་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྒྱུབ། སེམས་གནས་བདུན་པ་དང་བརྒྱུད་པ་གཉིས་བརྩེན་འགྲུམ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྒྱུབ། སེམས་གནས་དགུ་པ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྒྱུབ་པར་གསུངས་སོ། །སེམས་གནས་དགུ་སྟོབས་དུག་གིས་བརྒྱུབ་པ་དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་པར་ཉན་ས་ལས་གསུངས་ཏེ། ཡིད་བྱེད་བཞི་ནི། བསྐྱིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། བར་དུ་འཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། སྐབས་སུ་འཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་བཞི་ཡོད། །སེམས་གནས་དགུ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་རིམ་ལྔ་ཡོད་པ་ནི། སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་པ་བསྐྱིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། སེམས་གནས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལྔ་ལ་བར་དུ་འཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། སེམས་ཅན་གནས་བརྒྱུད་པ་ལ་སྐབས་སུ་འཆད་པ་

མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། སེམས་གནས་དགུ་པ་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་གནས་པའི་
 ཐབས་དགུ་དང་། སེམས་གནས་དེ་དག་གི་གཤམ་ཉེས་པ་ལྟ་དང་། དེའི་གཉེན་
 བོ་སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དང་། སེམས་གནས་དེ་དག་སྟོབས་དྲུག་གིས་སྒྲུབ་
 ལུགས་དང་། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་པའི་དགོངས་པ་རྒྱལ་
 བ་རང་ཉིད་གྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་གིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གིས་གདན་ལ་ཐབ་པ་ལྟར་
 ཡིན་པས། ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱལ་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་
 ཞིག་སྒྲུབ་པར་འདོད་ན་ཐབས་འདི་དག་གི་སྟོན་ས་རེས་པར་སྒྲུབ་དགོས་སོ། །དེ་
 ཡང་ཐོག་མ་དམིགས་རྟེན་འཛོལ་པའི་ཆོ་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་
 དམིགས་རྟེན་འཛོལ་ལུགས་དང་། སོ་སའི་ཁམས་དང་བསམ་པའི་བྱུང་པར་གྱི་
 དམིགས་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ་སྒྲུབ་དང་།
 དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་ཆོ་ཐོག་མར་སེམས་འཛོག་ལུགས། དེའི་རྒྱན་
 སྟོང་ལུགས། དེ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་སྒྲུབ་ལུགས། དེ་དག་གི་ཆོ་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གྱི་གཤམ་བྱིང་ཆོད་རི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ། དེའི་ཆོ་གཉེན་པོ་རི་ལྟར་བསྟེན་ལུགས།
 གཉེན་པོ་བསྟེན་ཏེ་ལྷན་བསྐངས་ནས་བསྟོམས་པས་སེམས་ལ་ཉམས་རི་ལྟར་སྟེ་
 ཚུལ། མཐར་སེམས་གནས་འབྱུང་ཚུལ། ལུས་སེམས་ལ་གིན་སྒྲུངས་གྱི་བདེ་བ་
 རི་ལྟར་སྟེ་ཚུལ་རྣམས་ལྟར་བཤད་པའི་མན་ངག་དེ་དག་གི་སྟེང་ནས་ཤེས་དགོས་
 པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གཟུ་བོར་གནས་གིང་སྟོ་གོས་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་
 ལམ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཅན་རྣམས་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲུབ་ཚུལ་
 རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་ན། རི་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་སྤྱོད་ལ་འདི་ལ་སེམས་གནས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དང་
མན་ངག་བྱུང་བར་ཅན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མཐུན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་དོ་
ཞེས་མིང་ཅི་མ་ཞིག་བྲིས་པ་ཡིན་གྱི། ཞིབ་པར་ནི་མན་ངག་འདིའི་ཉམས་སྤྱོད་
ཡོད་པའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་དག་ལ་རྒྱན་རིང་དུ་བརྟེན་ཅིང་། བྱང་རུབ་ལམ་
ཀྱི་རིམ་པ་ཆེ་རྒྱུ་རྣམས་ཞིབ་དུ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ནི་གནས་
བརྒྱབས་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་ལ་ནི་གནས་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་
མཐོང་དངོས་སྒྲུབ་རྒྱལ་དང་། ནི་གནས་རྗེས་མཐུན་པའི་སྤྱིང་ནས་ལྷག་མཐོང་
རྗེས་མཐུན་པ་སྤྱོད་རྒྱལ་དང་། དེ་ཅི་མ་ཡང་མེད་པར་ལྟ་བ་ལ་གོ་བ་འཚོལ་བ་
དང་། གོ་བའི་སྤྱིང་ནས་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་པ་འདོན་རྒྱལ་སྟགས་གདུལ་བུའི་སྤྱོད་
རིམ་པ་དང་བརྒྱན་པའི་སྤྱོད་རྒྱལ་མང་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དེ་དག་གི་
གནད་ཞིབ་པར་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདིར་
བདག་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པ་དག་ལ་ཐབས་མོ་དཔུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་དོན་གཉེན་གྱི་
འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་བག་ཆགས་འཛིག་བྱིར་ལྟ་བ་འཚོལ་བའི་རྒྱལ་རྒྱུང་ཐད་
ཅིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་དོས་གསུང་བ་དང་། མ་
རིག་པ་དེ་འགག་པའི་བྱིར་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དཔུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྒྲོན་རྣམས་མ་ལུས་
འཛིག་ཆོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་
ལུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་
དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལྷག་བསྐལ་རྒྱ་ཡི་ར་རྒྱལ་ན། །བདག་དུ་མོངས་པས་
འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་ལྷག་བསྐལ་རྒྱར་གྱུར་པ། །བདེན་པར་

རྟོགས་པ་བསྟོག་བྱ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རང་འཛིན་ལྟ་སྟེས་
 དང་ཕྱད་པོ་བདེན་འཛིན་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤར་སྟོན་འགྲོའི་སྒྲུབས་སྤྱུ་བཤད་
 པ་ལྟར། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་ཏེ་སྤྱག་
 བསྐལ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མནར་བའི་རྩྱལ་ལ་ཡིད་གཏིང་ནས་སྟོན་
 ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐལ་བར་མཚམས་མེད་པར་སྤྱད་བ་འདིའི་རྩ་བ་ཅི་ཞིག་
 ཡིན་སྟེས་དུ་བསམས་པ་ན། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལས་
 ཉོན་གཉིས་ལས་ཕྱད་ཁིང། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་
 འཛིན་འདི་ཡིན་པར་ངེས་ནས། འདི་འགོག་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཆེར་སྟེད་པ་ཞིག་
 དགོས་སོ། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་རྩྱལ་ལ་རང་གི་སྤེ་བ་རྣམས་
 མི་མཐུན་ཏེ། རྩེ་བྲག་སྤྱོད་ནས་བཟུང་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་
 རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཐུགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པར་
 འདོད་ཀྱི། གང་ཟག་དང་ཕྱད་པོ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་རྩ་
 བར་མི་འདོད་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གཤམ་པ་དང་ཞི་བ་ལྟ་དང་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་རྣམས་ནི་གང་ཟག་དང་ཕྱད་པོ་གསལ་གྱི་ཆོས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པ་འདི་ཉིད་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཞེད་ཅིང། གང་ཟག་དང་ཕྱད་པོ་རང་
 ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་འདི་མ་བསྟོག་ན་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སྟོག་པའི་
 ཐབས་མེད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ནི་འཕགས་པ་རྒྱ་སྤྱུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་དམ་པ་ཡིན་
 ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྱེད་བལས། རི་སྤྱིད་ཕྱད་པོར་འཛིན་ཡིན་པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ལས་རང་
 འཛིན་ཡོད། །རང་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྟེ་བ་ཡིན། །

ཞེས་མུང་པོ་བདེན་འཛིན་མ་ལོག་པར་དུ་ལམོར་བའི་ཕ་བམི་རྒྱུག་པར་ཆེས་
གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་རྟོགས་གྱི་ལྷ་བ་འདིའི་སྟེང་ནས་ལས་བསྟོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ལམོར་བ་
ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལའང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་
གྱིས་སྟོངས་པར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོ་གི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
པར་ཤེས་པའི་ལྷ་བ་འདི་ངེས་པར་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདག་འཛིན་
ལྷ་རྒྱུས་དང་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ལས། ལྷ་རྒྱུས་གྱི་འཛིན་སྐྱེད་པོ་ཤེས་པར་
བྱས་ཏེ་དགག་དགོས་གྱི། ལྷ་རྒྱུས་གྱི་འཛིན་སྐྱེད་པོ་འགོག་པ་དོར་ཏེ་ཀུན་
བརྟགས་གྱི་འཛིན་སྐྱེད་པོ་འགོག་པ་ལ་རྩོལ་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པའི་བདག་འཛིན་ལྷ་རྒྱུས་འདི་བརྒྱུག་པར་མི་རུས་སོ། །
ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷ་རྒྱུས་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྟོ་བརྒྱར་བ་དང་འབྲལ་
དུ་དབྱེད་པ་བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་
སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ངས་ངས་ཤུགས་གྱིས་སྟེ་བའི་ངར་འཛིན་དང་མུང་པོ་བདེན་
འཛིན་འདི་ལྷ་རྒྱུས་ཡིན་ལ། གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་ངས། རང་གི་སྟོས་
དབྱེད་པ་བྱས་ནས་ང་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་འདུག་སྐྱམ་དུ་བཅའ་བས། རང་གི་
ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་རང་གི་མུང་པོ་འདི་ལ་དབང་བརྒྱར་བ་
པོའི་ང་ཞིག་ཡན་གར་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། ཡང་རང་གི་ལུས་སེམས་
གཉིས་ཆོགས་པའི་མུང་པོ་འདི་ཉིད་ངར་འཛིན་པ་དང་། ཡང་རང་གི་སེམས་འདི་
ཉིད་ངར་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྷ་བའི་ཀུན་བརྟགས་རྣམས་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་གོག་སྐྱར་

སོགས་ལ་མེད་ལ། ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་ངར་འཛིན་ནི་སྒྲིག་ཆགས་གོག་སྒྲུར་ཡན་ཆད་ལ་
ཡོད་པས་སེམས་ཅན་འཁོར་པར་འཛིང་བྱེད་གྱི་ཙུ་བ་ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་ངར་འཛིན་
འདི་སྒྲིག་པ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ངར་འཛིན་འདིའི་ཞེན་ཡུལ་ངོས་ཟིན་
པར་བྱས་ཏེ། དེ་བཀག་པའི་སྒྲིན་ནས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྒྲིམ་འདི་སྒྲིག་པར་བྱེད་
དགོས་གྱི། དེ་ལྷ་མིན་པར་ལུས་ལས་ཆེར་མ་འདོན་པའི་ཚུལ་དུ་ངར་འཛིན་འདི་
འདོན་ཐབས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་པའི་ཙུ་བ་མ་རིག་པ་སྤྱིང་ཕྱིར་ཟུབ་མོ་དབུ་མའི་ལ་ལྷ་བ་
རྒྱད་ལ་སྒྲིད་ཚུལ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རྒྱད་ལ་སྒྲིད་པ་ལ་རིགས་པའི་
དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་དགོས་ཏེ། སྤྱིད་འདུག་ལས། བདགས་པའི་
དངོས་ལ་མ་རིག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྷར།
གང་འགོག་རྒྱུད་དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟིན་པར། དེ་འགོག་པའི་ལྷ་བ་རྒྱད་ལ་སྒྲིད་མི་
ལུས་སོ། །དབེར་ན་གནས་ཁང་ཞིག་ན་མི་ཞིག་ཡོད་མེད་དོགས་པ་བྱུང་བ་ན།
གནས་དེར་མི་དེ་ཡོད་མེད་བཅུ་ལ་ནས། དེ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་གང་མེད་རྒྱུད་མི་
དེ་ངོ་ཤེས་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྷ་མིན་པར་དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟིན་པར་དེ་
འགོག་པ་ནི། རྒྱུ་མ་ནགས་ལ་སོང་པའི་རྗེས་སྤང་ལ་གཅོད་པ་དང་། འདྲེ་ཤར་
སྒྲོར་གནས་པ་ལ་གྲུང་ལུ་སྒྲོར་སྒྲིལ་བ་ལྷར་ངལ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
བདག་འཛིན་ངོས་མ་ཟིན་པར་དེ་འགོག་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་བྱ་
འགོག་པ་དེ་ཡང་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་ན་ནི་ལས་འབྲས་གྱི་རྟེན་པ་ཅུ་འདི་ཡང་
བཀག་ནས་ཆད་མཐར་ལྷར་ཉེན་ཆེ་ལ། ལྷ་བ་རྒྱད་ན་ནི་དགག་བྱ་སྤྱོད་མོ་ནས་
བཀག་མ་སྤྱོད་པས་རྟག་ལྷ་ཞིག་ལས་མི་འདའ་བས། རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་ཐམས་

ཅད་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྟེན་པ་ནི་གིན་རྒྱ་དགའ་བར་གསུངས་སོ། །
 དེས་ན་སྟོད་འཇུག་ལས། དེ་བཞིན་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཡིས། །བཙལ་ན་བདག་
 གྲང་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་བདག་དང་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་
 ཐམས་ཅད་ཐ་སྐད་དུ་སྒྲུང་ཙམ་མ་གཏོགས་བདག་པོ་ན་བཙལ་ན་གང་ཡང་མི་
 རྟེན་ཅིང་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་ལ། ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་།
 རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པར་མེད་
 པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་རྣམས་སྐབས་འདིར་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་དག་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རྒྱ་གསུངས་པས་དེ་ལས་ལྷོག་པ་དེ་དགག་བྱ་
 མཐར་ཐུག་རྒྱ་བྱ་དགོས་སོ། །དེས་ན་རང་འཛིན་ལྷན་སྟེས་འདིར་ལུལ་རང་ངོས་
 རས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། སྟོ་དེའི་འཛིན་སྐངས་ཀྱི་ལུལ་རང་རང་ངོས་ནས་
 གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་འདིར་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོའི་འཛིན་རྒྱལ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་། ར་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་
 དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་གྲང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ར་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་
 གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ར་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དེ་རང་འཛིན་མིན་ཞིང་སྟོ་ལ་ར་སྟམ་དུ་
 སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་མིན་ནོ། །འདི་སྟམ་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་དུ་
 བརྒྱུད་ནས་བཀག་ན་ལས་དང་འབྲས་ལུའི་རྟེན་ཆད་པར་འབྱུར་བས། སྟེ་རིས་
 ཞིབ་རྒྱ་ལྗེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། སྟོད་འཇུག་ལས། རི་ལྟར་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དང་། །
 འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་མིན་ཏེ། །འདིར་ནི་སྟག་བསྐལ་རྒྱར་གྱུར་པ། །བདེན་
 པར་རྟོག་པ་བརྟོག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་སྟོ་ལ་སྒྲུང་ཙམ་འདི་
 འགོག་རྒྱ་མི་རུང་བ་དང་། བདེན་པར་སྒྲུང་ཞིང་ཞེན་པ་འདི་འགོག་དགོས་པའི་

ཆོས་ལུ་མི་འབྲང་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོས་པ་དགས་པ་ཙམ་
 དུ་ཟད་པས་དང་འཛིན་ལྟར་སྒྲེས་ཀྱིས་པ་ཟུང་བ་ལྟར་དུ་མེད་དོ་སྒྲམ་དུ་ཐག་
 བཅད་དོ། །དེ་ལྟར་དང་དང་ལུས་སེམས་གནིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྱུ་བ་
 དཔུང་ནས་ཐ་དད་དུ་གྱུ་བ་ན་ལུས་སེམས་གནིས་ལས་ང་ཟུང་དུ་དོས་འཛིན་པར་
 བཤད་པ་དེ་ཡང་ང་རང་དོས་ནས་གྱུ་བ་པར་སྒྲུང་ཞིང་ཞེན་པའི་དགག་བྱ་ལ་
 གཏུགས་ནས་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མིན་པར་སྒྲིར་ཐ་དད་དུ་གྱུ་བ་པ་ཙམ་ལ་དེ་
 ལྟར་མི་དགོས་དེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་གནིས་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་བྱས་པ་ལས་
 ཟུང་དུ་མི་རྟག་པ་དེ་འདིའོ་ཞེས་དོས་འཛིན་སྐྱ་མེད་དོ། །བདེན་པར་གྱུ་བ་པའི་ཐ་
 དད་ཡིན་ན་ནི་གནས་རྒྱལ་དང་སྒྲུང་རྒྱལ་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པས། སྒྲོ་ལ་
 འབྲེལ་མེད་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་དོན་ལའང་འབྲེལ་མེད་སོ་སོར་གནས་པ་
 ཞིག་དགོས་ལ། གནས་རྒྱལ་དང་སྒྲུང་རྒྱལ་མཐུན་ན་ནི་རྒྱན་པར་འཕྱུར་རོ། །ཐ་
 ལྟར་དུ་ཐ་དད་དུ་གྱུ་བ་པ་ཙམ་ལ་གནས་རྒྱལ་དང་སྒྲུང་རྒྱལ་མཐུན་མི་དགོས་སོ། །
 ལྟ་བའི་སྒྲུབས་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་གནད་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་མ་ཤེས་ན་ལྟ་བུའི་དཔུང་པ་བྱས་པའི་ཆོ་ཀུན་ཆོ་བ་རྣམས་ཞིག་ནས་འཛོགས་མི་
 ཤེས་པ་དང་། ཐ་སྐད་འཛོགས་པའི་ཆོ་བདེན་གྱུ་བ་ཞིག་ལས་དོས་མེད་པ་ཞིག་འོང་
 བས་དགག་བྱ་ལེགས་པར་དོས་ཟིན་པ་ཞིག་དང་། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྤ་
 མོའི་གནད་རྣམས་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་འོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་དུག་ལ་བརྟགས་
 བས་བདག་མེད་སྒྲོམ་རྒྱལ་འདི་ནི་བདག་མེད་ལ་དེས་པ་རྟེན་སྤྱ་བ་དང་། ལྟོང་
 ཉིད་བསྒྲོམས་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་དེས་པ་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་། ལྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་
 སྟེ་དོན་དུ་འཆར་བའི་མན་དག་ཟབ་མོ་ཤིན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཞིག་ཡིན་གསུང་།

གཉིས་པ་ཚས་གྱི་བདག་མེད་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། འདུས་བྱས་གྱི་ཚས་
 རྒྱལས་རང་བཞིན་མེད་པར་གངན་ལ་ལབ་ནས་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་། འདུས་མ་བྱས་
 གྱི་ཚས་རྒྱལས་རང་བཞིན་མེད་པར་གངན་ལ་ལབ་ནས་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
 བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་ལས། དང་པོ་བེམ་པོ་ལུས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་
 བ། མི་གཙང་བའི་རྩམ་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་ཚོགས་པའི་ག་རུས་དོས་བཅས་གྱི་ལུང་
 པོ་འདི་ལ་དམིགས་ནས་བའི་ལུས་སོ་སྒྲུལ་དུ་སྒྲོས་པར་བཏགས་པ་མིན་པར་དོན་
 སྤེངས་ལུས་ཡོ་རེ་བཞིག་ཡོད་པར་སྒྲོན་མེད་དུ་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ལུས་
 དེ་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་
 ལུས་དེ་མགོ་དང་རྒྱང་བ་དང་ལག་པ་སོགས་ལུས་གྱི་ཆ་ཤས་རྒྱལས་ལས་ལོགས་
 སུ་ཡོད་དམ་ཆ་ཤས་དེ་རྒྱལས་དང་གཅིག་ཡིན། ལོགས་སུ་ཡོད་ན་ནི་མགོ་དང་
 རྒྱང་ལག་སོགས་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་རྩམ་སུ་ལུས་དེ་འདིའི་ཞེས་བསྟན་རྒྱ་
 དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་རྒྱ་མེད་པས་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པའི་ལས་དེ་ལྟ་བུ་
 གངན་ནས་མེད་སྒྲུལ་དུ་བསྒྲོམ། ལུས་གྱི་ཆ་ཤས་རྒྱལས་དང་གཅིག་དུ་མ་གྲུབ་ཤི།
 མགོ་པོ་ཡང་ལུས་མིན། རྒྱང་པའང་ལུས་མིན། ལག་པའང་ལུས་མིན། དེ་ལྟར་ཆ་
 ཤས་རེ་རེ་ནས་བཅའ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དེ་བསྟན་རྒྱ་མེད་དོ། །ཡང་ལུས་འདི་ལ་
 མགོ་པོ་དང་ལག་པ་སོགས་ཡན་ལག་མང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཡན་ལག་ཐམས་
 ཅད་ཚོགས་པའི་ལུས་གྱང་དེ་སྒྲིད་ཅིག་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 རིགས་པས་བཅའ་ན་ལུས་གངན་ནས་མི་རྟོག་པས་ལུས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་སྒྲོལ་
 སྒྲུང་བ་འདི་ནི་ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་བཏགས་པ་ཙམ་
 དུ་ཟེད་པས་ལུས་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་བསྒྲོམ། དེ་ལྟར་ལུས་རང་དོས་

ནས་མེད་པ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་། ལག་པ་དང་རྒྱུ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 གྲུང་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གོང་དུ་ལུས་ལ་དབྱེད་
 པ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་དུ་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་འདྲ་བའི་བཞིན་དུ་དབྱེད་ནས་རང་
 བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་སྟེ། ལག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐེ་བོང་དང་མཐུབ་མོ་དང་
 མཐེའུ་རྒྱུད་སོགས་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ལག་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོར་མོ་རྣམས་གྲུང་རང་
 རང་གི་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སོར་མོ་རང་
 ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཆོགས་གྲུང་རང་གི་ཆ་གསལ་ཕྱ་མོ་རྣམས་འདུས་པ་ལ་
 བརྟགས་པ་ཅམ་གྱི། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པས་ལུས་དང་ལུས་
 ཀྱི་ཡན་ལག་གསལ་ཅད་རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་བརྟགས་པ་ཅམ་མ་
 གཏོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་རིགས་
 པས་དབྱེད་ནས་ལེགས་པར་བསམ་ན་ཆགས་པ་ལྟར་དུ་རྒྱོག་པར་འགྱུར་བ་ནི།
 དེ་ལྟར་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡི། །གཟུགས་ལ་དབྱེད་ལུན་སྤྱིག་ཆགས། །གང་ཆེ་དེ་
 ལྟར་ལུས་མེད་པ། །དེ་ཆེ་སྟེས་གང་བྱེད་མེད་གང་། །ཞེས་གསུངས་དེ། གང་ལ་
 ཆགས་པ་དང་གང་གིས་ཆགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་བརྟགས་ན་གང་ཡང་མི་རྟེན་
 པས། འདི་ལྟ་བུའི་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་ན་འདྲོད་ཆགས་ལྟར་དུ་ཞི་བར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེས་མཚོན་ནས་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་ལྟར་དུ་ཞི་བར་འགྱུར་བས་
 འཁོར་བ་ལས་ལྟར་དུ་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་པ་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ལས། སེམས་རང་
 བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྒྲོམ་སྟེ་ལ་ནི། རང་ཅག་རྣམས་ལ་དེ་སེམས་

ཞེས་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་སྤེང་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་
 གློན་མེད་དུ་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་སྤང་བའི་སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་
 ཡོད་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དུག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུག་
 པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་དམ་དེ་དག་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད། དབང་པོ་དང་ཡུལ་དེ་དག་གི་
 སྤེང་ན་མེད་དེ། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་སེམས་མིན་པར་རྟོགས་སྒྲ་ཞིང་། ཡང་དེ་དག་
 གི་སྤེང་ན་ལཁར་གཞིང་གི་ནང་ན་གིང་ཐོག་གནས་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་ན་ནི་གིང་
 ཐོག་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་ལཁར་གཞིང་དང་ལཁར་གཞིང་ལས་ལོགས་སུ་གིང་
 ཐོག་བསྐྱར་རྒྱ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་མིག་གི་དབང་པོ་བསལ་བའི་ལུས་དུ་མིག་གི་རྣམ་
 ཤེས་དེ་འདྲིའོ་ཞེས་བསྐྱར་རྒྱ་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་དེ། མིག་མེད་ན་མིག་གི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 དབང་པོའི་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་ལའང་རིགས་འགྲེ་བས། དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་
 སེམས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་བརྟགས་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
 པར་བསམ་མོ། །དེ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར། སེམས་བདེན་པར་སྤང་ཞིང་ཞེན་
 པའི་དགག་བྱའི་སྤང་རྒྱལ་ལོགས་པར་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ནས། དེ་སྒྲོ་ལ་བཞག་
 སྤེ་གོང་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་དབྱེད་ནས་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་གང་ཡིན་མ་ངེས་པར་མིག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སེམས་
 ལུས་གྱི་ཐིམ་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་དབྱེད་པ་དང་། ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམས་གྱི་སྤེང་
 དུ་ཡོད་མེད་དབྱེད་ནས་མ་རྟེན་པའི་ཆེ་སེམས་མི་འདུག་གོ་སྤམ་དུ་འཛིན་པ་
 གཏན་ནས་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བཟུང་ན་སེམས་གཏན་མེད་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་པས་
 ཆད་ལྟར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟིན་པར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྤང་

རྒྱལ་ལ་ལྷ་པོའི་དབྱུང་པ་བྱེད་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་གནད་ལ་མི་མཁས་པའི་
 རྒྱན་པའི་དབྱུང་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱང་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་
 པར་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་དབུ་མ་ལ་འདུག་པ་ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་སུ་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་ནི་བ་ལྷས་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་སྐྱད་ཅམ་འདི་
 དགག་མི་རུང་བ་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པ་ཐུར་དངས་པ་ལྷར་རོ། །མེས་སྐུ་
 རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གནད་ལ་ཕབ་ནས་སྒྲིམ་རྒྱལ་ནི། ཆོར་བ་ལྷ་པོ་ལ་
 མཆོན་ན་རང་ཅག་རྣམས་ལ་ཆོར་བ་བདེ་ལྷག་བཏང་སྒྲིམས་གསུམ་གང་སྒྲེས་ཀྱང་
 རྟོག་པས་ཐར་བཞག་པ་མིན་པར་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱབ་པར་སྒྲོན་མེད་དུ་
 འཆར་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲེ་བ་ཕྱོད་པས་ཀྱབ་པ་ལྷར་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་ཆོར་བ་ལྷག་བསྐལ་ཇི་ལྷར་སྐྱར་བ་ལྷར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། གལ་
 ཉི་རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་ན། །རྒྱ་དང་རྟེན་ལ་ལྷོས་པ་འགལ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྷར། རྒྱ་རྟེན་ལ་མི་ལྷོས་པ་དང་ནམ་ཡང་མི་ལྷོག་པར་གནས་དགོས་པ་ལ། སློ་
 བུར་གྱི་རྟེན་གྱིས་ལྷག་བསྐལ་འགྱུར་ནས་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྒྲེ་བ་དང་། ཆོར་བ་བདེ་
 བ་ཕྱོད་པའི་སྒྲུབས་རང་གི་པ་མཁའ་ཉི་དུ་སྒྲིང་དུ་གཅེས་པ་ཤི་བའི་གནམ་བོས་པ་
 མོགས་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་སློ་བུར་དུ་ལྷག་བསྐལ་སྒྲེ་བས། ཆོར་བ་བདེ་ལྷག་སློ་བུར་སློ་
 བུར་དུ་འགྱུར་ནས་འགོ་བ་རང་གི་ཕྱོད་པས་ཀྱབ་པས་ཆོར་བ་ལ་རང་དབང་དུ་
 གནས་པའི་མཐུ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་རྒྱ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
 ཅམ་མ་གཏོགས་རང་གི་ངོ་བོས་ཀྱབ་པ་གང་ཡང་མེད་པར་བསམ་མོ། །ཆོར་བའི་
 རྒྱ་ལ་བཏགས་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱབ་པ་མེད་དེ། རེག་པའི་རྟེན་གྱིས་ཆོར་
 བ་ཞེས་ཆོར་བའི་རྒྱ་རེག་པ་ཡིན་པར་མདོ་ལས་གསུངས་ལ། རེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པའམ་ཐུང་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་དེ་
 གསུམ་ཐུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོས་བདགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ལ་གསུགས་
 མེད་པས་རྒྱལ་ཡན་ཚུན་ཐུང་པ་ལྟར་ཐུང་དུ་མེད་ལ། ཡུལ་དང་དབང་པོ་གཉིས་
 གྲང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུང་ན་ནི་ཡན་ཚུན་འདེས་པས་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་ལ། མ་ཐུང་ན་ནི་ཐུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་འཐད་པས་རིགས་པས་དབྱུང་ན་
 སྟོས་བདགས་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་ལ་
 བདགས་ནས་གྲང་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོར་བ་ལྷག་བསྐལ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་
 བ། ཆོར་བ་ལྷག་བསྐལ་མྱོང་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲར་བ་ལྟར་རང་
 རོས་ནས་གྲུབ་ན་ལྷག་བསྐལ་མྱོང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་མྱོང་བ་ཞིག་
 ཡིན་ནམ། ཆོར་བ་ལྷག་བསྐལ་ཁོ་རང་ལས་གཞན་པའི་སྟོ་ཞིག་གིས་མྱོང་བ་ཡིན།
 ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་མྱོང་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་འདི་མྱོང་བྱ་དང་འདི་མྱོང་བྱེད་
 དོ་ཞེས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་རང་མྱོང་ཞེས་བྱ་
 བ་དེ་ནི་ལྷུས་བྱིན་རང་གི་ཐུག་པ་ལ་ཞེན་ཟེར་བ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་འབྲེལ་
 མེད་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལས་གཞན་པའི་སྟོ་ཞིག་གིས་མྱོང་བ་
 ཡིན་ན་ནི་རང་གི་སྟོན་དུ་མོང་བའི་སྟོ་ཞིག་གིས་མྱོང་བ་ཡིན་ནམ། རང་ལས་བྱིས་
 འབྱུང་བའི་སྟོ་ཞིག་གིས་མྱོང་བ་ཡིན་ནམ། རང་དང་མཉམ་དུ་སྟེས་པའི་སྟོ་ཞིག་
 གིས་མྱོང་བ་ཡིན། རང་ལས་སྒར་བྱུང་བའི་སྟོ་ཞིག་གིས་མྱོང་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 རང་ལས་སྒར་བྱུང་བའི་སྟོ་དེ་ནི་ཆོར་བ་ལྷག་བསྐལ་རང་ཉིད་སྟེས་པའི་ཆོ་
 འགགས་ཟེན་ནས་མེད་པས། དེས་མྱོང་བ་མི་འཐད་དོ། །རང་ལས་བྱིས་འབྱུང་
 བའི་སྟོ་མྱོང་བའང་མི་འཐད་དེ། བྱིས་འབྱུང་བའི་སྟོ་དེ་སྟེས་པའི་ཆོ་ཆོར་བ་ལྷག་

བསྐྱེད་པ་འདི་འགགས་ཟེན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདིས་འདི་ཕྱོང་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ལ་ཕྱོང་བྱ་དང་ཕྱོང་བྱེད་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། མི་འདིས་
 ཟན་འདི་ཟ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་མི་དེ་དང་དེས་ཟ་བའི་ཟན་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་
 ཡོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རང་དང་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོ་གཞན་ཞིག་གིས་ཕྱོང་
 བའང་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱིར་ཐ་དད་ཙམ་ལ་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ཡིན་མི་དགོས་ཀྱང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ལ་ནི་འབྲེལ་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་དགོས་
 པས། སྟོ་འབྲེལ་མེད་གཞན་ཞིག་གིས་གཞན་ཞིག་ཕྱོང་ན་ནི་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་
 བྱུང་བའི་བདེ་སྤྱད་རྣམས་མཆོད་སྦྱོར་གྱི་སྟོས་ཕྱོང་རུས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེར་
 མ་ཟད་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཏོག་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་དུས་གཅིག་
 ཏུ་སྦྱེ་བ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་མདོ་
 ལས་གསུངས་ཤིང་། ཆོད་མ་རྣམ་འབྲེལ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་རྩལ་དེ་
 ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དབྱེད་ནས་ཆོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་བ་
 དེ་སྟོས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་གྱི། རོ་བོས་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་བསམ་མོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་རྣམས་ལའང་དེ་ལྟར་དབྱེད་ནས་
 རང་བཞིན་མེད་པར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཆོར་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དང་ཆོར་བ་རང་
 གི་རོ་བོ་དང་ཕྱོང་བྱ་ཕྱོང་བྱེད་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བཏགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་
 སྟོམ་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཆོར་བ་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་
 ལས་འདོད་ཆགས་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་ཞེ་སྤང་། བཏང་སྟོམས་
 ལས་གཏི་སྤྱད་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལས་འདོད་སྟེ། ཆོར་བ་སྤྱད་
 བསྐྱེད་ལས་འཛིག་སྟེ། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལས་སྤྱིད་སྟེད་འབྱུང་བར་

པར་འཆར་བའི་སྒྲུང་རྒྱུ་དེ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་
ན་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དཔུང་ལ། དེ་དག་
གང་དུ་འང་མེད་པར་ངེས་པ་ན་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་
གྲིས་མེད་པར་ངེས་པ་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྲིས་མ་གྲུབ་པར་
གདན་ལ་ལབ་ནས་སྒྲིམ་རྒྱུ་ནི། ཉམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། གཟུགས་ཅན་
གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཞིག་བཞག་དགོས་པས།
དེ་རྣམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དཔུང་ལ། དེ་དག་གང་དུ་འང་མ་
གྲུབ་པར་ངེས་པ་ན་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་གྲིས་མེད་པར་ངེས་པ་
བསྐྱེད་དོ། །མདོར་ན་ང་དང་ལུང་པོ་དང་རི་ར་བ་ཁང་བྱིམ་སོགས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཙམ་དང་། བན་རྒྱན་གཅིག་ལ་
གཅིག་ལྟོས་ནས་འཛོག་དགོས་པས་ལྟོས་གྲུབ་ཙམ་དང་། རང་རང་གི་གདགས་
གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བདགས་པའི་བདགས་ཡོད་མིང་ཙམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ལ།
རང་བཞིན་གྲིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་ངེས་པ་ལུ་ཐག་ཚད་པར་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་
བྲ་ཞིང་མཛངས་ལ་ཞིབ་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་དཔུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་འཛིན་
ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱིང་མེད་པར་ངེས་པ་ན། ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་
བྱིང་རྒྱོད་དང་བྲལ་བར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་
ཤུགས་རྩུང་ཟད་རྩུང་དུ་སྤང་བ་ན་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒར་ལྟར་དཔུང་བ་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་འདྲན་པར་བྱེད་ལ། སྒྲོ་མཐོ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ལ་ང་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔུང་

པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནད་བཞིའི་དབྱད་པ་བྱས་པ་དང་འབྲུ་བར་བདེན་མེད་
 གྱི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པས། དེའི་ཆེ་ངེས་ངོར་ང་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་
 ཤེས་དམ་སྒྲིང་ངེ་བ་དང་སྤང་དོར་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྒྲིང་སང་
 ངེ་བའི་བྱད་པར་གཉིས་ལྷན་དུ་བྱས་ནས་ཅེ་གཅིག་དུ་སྒྲིང་བ་མཉམ་གཞག་ནམ་
 མཁའ་ལྷ་བུའི་སྒྲིང་རྒྱལ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་རིགས་པ་དེ་ག་སྟོས་ནས་བསྟོམ། མདོར་ན་ང་དང་ཡུང་པོ་དང་རི་ར་བ་ཁང་
 གྱི་མ་ལ་མོགས་པ་འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བདགས་པ་ཙམ་མ་
 ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་
 ཉིད་ཅེ་གཅིག་དུ་སྒྲིང་བ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུ་དང་། རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡུལ་
 སྤང་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེན་མེད་རྣམ་པའི་
 རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་རྗེས་ཐོབ་རྒྱ་མའི་རྒྱལ་འབྱོར་གཉིས་ལེགས་པར་བསྐྱེདས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས། དབྱད་པ་བྱས་སྟོབས་གྱིས་བྱངས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་
 གྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་མཉམ་གཞག་དེ་ཉིད་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པར་འཛོག་པ་
 ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
 འཁྱེད་དག་དུ་བསྐྱེད་ནས་མཁའ་བྱུང་གྱི་མ་ཆན་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་འཛིན་
 གྱི་འཛིང་བ་ལས་སྟོལ་ཕྱིར་སྤྲོ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་ལ་གསོལ་
 བ་འཁྱེད་དག་དུ་བདེ་ལྟེ། རང་རྒྱུད་གྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་གྱི་འཛིན་རྒྱལ་དང་
 སྤང་རྒྱལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་འཕྲུག་མེད་དུ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། རིགས་
 པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་སྟོང་དེ་གཉིས་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་གྱི་ཡུལ་
 བཀག་སྟེ་གནས་ལུགས་ལ་ངེས་ཤེས་འཁྱེད་དག་དུ་བསྐྱེད། ཐ་ན་ཆོག་རྗེས་

འབྲང་པའི་གོ་བ་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་བསྐྱངས་ཤིང་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཕུ་ཐག་
ཆོད་པ་ཞིག་ལྷར་དུ་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བ་དང་། དེའི་མཐུས་མ་ཀའ་སེམས་ཙན་འདི་
ཐམས་ཅད་ལས་ཉེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་ལྷར་དུ་སྒྲོལ་རྒྱས་པར་བྱ་མ་ལྷས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་དུ་གདབ་པོ། །

བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་སྒྲིང་གི་གདམས་ངག་འདིའི་ཙ་བའི་གཞུང་བསྐྱབ་བརྒྱས་
དང་སྒྲིང་འདུག་གཉིས་སུ་དུན་པ་ཉེར་བཞག་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
གཏན་ལ་ལབ་པ་དང་། སྒྲིང་འདུག་དུ་ཙ་ཤེ་ནས་གསུངས་པ་ལྷར་གྱི་དོ་རྩེ་
གཟེགས་མའི་རིགས་པ་དང་། ཡོད་མེད་སྒྲེ་འགོག་གི་རིགས་པ་དང་། ཉེན་
འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ལས་པར་
གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་དོན་དང་། བྱང་སེམས་འཆད་ཁ་བའི་དོན་བདུན་མའི་རྩ་ཆོག་
དུ་ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་ལྷ་བྱར་བསམ། ། མ་སྒྲེས་རིག་པའི་གཤིས་ལ་དབྱད། །
གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རང་སར་གྲོལ། །ལམ་གྱི་དོ་བོ་ཀུན་གཞིའི་ངང་ལ་བཞག། ཐུན་
མཆོམས་སྒྲུ་མའི་སྒྲེས་བྱར་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
མཛད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱལ་དང་། ལྷ་བའི་གོལ་ས་གཅོད་
རྒྱལ་བཙས་ཆོས་ཞིབ་པར་སྒྲོ་སྒྲིང་གི་ཁྲིད་ཡིག་སྒྲོ་བཟང་དགོངས་རྒྱུན་དུ་བྲིས་
ཟིན་ཅིང་། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བའི་གནད་ཐར་ཐུག་པ་འཕགས་པ་ཡབ་ལྷས་གྱི་
དགོངས་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་དང་ཞི་བ་ལྷ་གསུམ་གྱིས་
རྫོགས་པར་བཀྲལ་བའི་དོན་གངས་རིའི་ཁྲིད་འདིར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོས་སྒྲོན་མེད་པའི་ཤིང་རྩའི་ལམ་སྒོལ་བྱེ་བ། མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་
གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རི་ལྷར་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱལ་གྱི་གནད་ཐུན་མོངས་མིན་

པ་རྒྱལ་ས་ནི་དགའ་ལྷན་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྱིད་ཡིག་ཏུ་བྱིས་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བུ་བའི་ཚུལ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་
 བྱན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བུ་བའི་ཚུལ་ནི། དུན་ཤེས་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་དབང་
 པོའི་སྒོ་སྒྲིམ་པ་མོགས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། བྱད་པར་བརྟེན་འབྱུང་བྱེད་
 མོའི་གནས་ལུགས་སྒོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བལྟ་
 ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྲོད་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བ་
 རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཤིང་རྟེན་ཆེན་པོ་སྤྱུ་རྒྱལ་ཡབ་སྤྱུ་གྱིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཆེས་
 གསལ་བ་སྒོན་པ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་དངོས་སུ་བྱོན་ཡང་དེ་ཕན་ཆད་ཏུ་གསུང་དུ་
 མེད་པ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མཚ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གངས་རིའི་ཁྱོད་
 འདིར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་དེར་སང་གི་སྒྲེ་བོ་དག་གིས་གོ་བདེ་
 བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་ཅུ་འཐུག་གི་རྣམ་བཤད་ཆེན་
 མོ་གཉིས་དང་། དྲང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་
 པོ་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གསལ་བར་
 སྒོན་པ་ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་བལྟ་ཞིང་། བྱན་མཚམས་སུ་མའི་
 སྒྲིས་བུར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲོ་ལ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་སྤང་ཞིང་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ཞིང་སྤང་བའི་སྤང་སྤྱོད་གཉིས་ཆོགས་སུ་མ་ལུ་བའི་ཉམས་ལེན་སྐབས་
 ཐམས་ཅད་དུ་བརྩོན་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱིང་པོ་བལྟ་བ་ལས། བྱི་ནང་ཆོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱན། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི། རྣམ་མཁའ་ལྟ་
 བུར་ཤེས་བྱས་ལ། ཁྱད་པོ་འཛིན་གདོན་གྱིས་བསྐྱམས་པ་ཡི། འགྲོ་ཀུན་ཡུལ་དུ་
 བྱས་ནས་ནི། །ལྷག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་སྤེམ་བྱེད་པ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྒོན་འགྲོ་

བས། །བདག་གཞན་དོན་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན། །རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་མ་རྟོགས་པའི་མ་
ཁན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལུགས་དྲག་ཏུ་
བསྐྱེད་ལ། རྒྱུད་འབྲུག་ལས། །དེ་ལྟར་སྟུག་བསལ་མེས་གཏུངས་ལ། །བསོད་
ནམས་རྒྱན་ལས་ལེགས་བྱུང་བའི། །རང་གི་བདེ་བའི་ཚོགས་ཆར་གྱིས། །ཁི་བྱེད་
བར་བདག་ནམ་ཞིག་འགྱུར། །ནམ་ཞིག་དམིགས་པ་མེད་ཚུལ་དུ། །ཁྱུས་པས་
བསོད་ནམས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །དམིགས་པས་བྱུང་བར་གྱུར་རྣམས་ལ། །སྒྲོང་
བ་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །བདག་གིས་ནམ་ཞིག་ན་མ་
ཁན་འདི་རྣམས་དངོས་འཛིན་གྱི་གདོན་ལས་ཐར་བར་བྱས་ཏེ་ཐར་བ་བྲལ་ན་མེད་
པའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་རུས། །བདག་གིས་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་དོན་སྟོན་དུ་
བྱས་ལ། །མ་ཁན་འདི་དག་ལ་འད་དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ་ཐུར་དུ་ཐར་བར་བྱའོ་སྟུམ་
དུ་སེམས་བསྐྱེད་ལུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱོམ། །མདོར་ན་སྣང་སྣང་སྣུ་མ་ལྟ་བུའི་དང་ནས་
ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་བསྒྱུར་ཅི་བྱུང་བུའོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་འགྲོའི་ཀྱན་སྒྲོང་བཙོས་
པ་ནས་བཟུང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོམ་པའི་བར་དེ་ནི་གདམས་ངག་འདིའི་དངོས་གཞི་
ལས་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་གྱི། །རྒྱེན་ངན་ལས་
དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆེན་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་འདི་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
སྒོ་རྒྱུད་གི་གདམས་ངག་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོ་གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་
དང་། །དགོ་རྒྱུར་ཐང་ལྟོད་མེད་པར་རྒྱོད་ལུགས་དང་། །ཆོ་འདིའི་སྣང་གས་སོགས་
སྒོ་རྒྱུད་སྟོམ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་འབྱུང་ཉི་བ་རྣམས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ་

འགོག་པ་ལ་དྲན་ཤེས་བསྐྱེད་ལུགས་དང་། དགོ་སྦྱར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིར་དུ་གི་མཐུན་ཕྱིན་ཚད་བར་བྱེད་ཚུལ་སྟགས་གལ་པོ་ཆེར་བསྐྱར་པ་ཡིན་གྱི། སྦྱར་གྱི་དམིགས་སྦྱོར་རྣམས་ཀྱི་མཛུགས་ཏུ་འདི་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་མིན་ནོ། །

དོན་ཚན་གསུམ་པ་ཕྱིན་ངན་བྱང་ཚུལ་གྱི་ལམ་ཏུ་བསྐྱར་བ་ནི། སྦྱོང་གི་འཛིག་རྟེན་མི་དགོ་བརྩའི་བདག་འབྲས་ཤིན་ཏུ་བདོ་བས་གང་ཞིང་། བརྩད་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་བསམ་སྒྲུ་ཉོན་མོངས་དང་བྱ་སྒྲུ་ལས་ངན་གསོག་པ་ལས་མེད། དེའི་དབང་གིས་ནག་གྲོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་སྒྲུ་འབྱུང་བོ་རྣམས་མཐུ་སྟོབས་རྒྱས་ནས་སྦྱིར་ཆོས་བྱེད་ཡོངས་ལ་གཞི་དུ་འཛེ་མང་། ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྦྱོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོ་སྟོ་ཆོགས་ནས་ཕྱིན་ངན་ཏུ་འཛིངས་པའི་སྐབས་འདིར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་ལྟོ་ནས་སྟོ་སྦྱོང་བའི་གདམས་ངག་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཉམས་ལེན་མེད་ན་ཆོས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ལ། སྟོ་སྦྱོང་འདི་སྟོ་ནས་འགལ་ཕྱིན་རྣམས་མཐུན་ཕྱིན་ཏུ་བསྐྱར། བར་ཆད་ཐམས་ཅད་གྲོགས་སུ་བསྐྱར། གཞི་དུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུལ་མ་བྱེད་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྷ་ལུང་བསམས་ནས་ལམ་ཏུ་འབྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་ལྷུང་ན་ཕྱིན་ངན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུལ་རྒྱུ་བའི་གྲོགས་སུ་འཆར་བར་གསུངས་པས། ཕྱིན་ངན་ལམ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་ཤེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་ཤིང་། དེས་ན་ཕྱིན་ངན་གྲོགས་སུ་བསྐྱར་བ་འདི་ལ་བསམ་པས་བསྐྱར་བ་དང་། སྦྱོར་བས་བསྐྱར་བ་གཉིས། བསམ་པས་བསྐྱར་བ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོ་ནས་གྲོགས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷ་བའི་སྟོ་ནས་གྲོགས་སུ་བསྐྱར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་སྟུག་

བསྐྱེད་དང་མི་འདོད་པ་ཅི་ཕྱུང་ཐམས་ཅད་རང་གི་བདག་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་ཁོ་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་མ་ཤེས་པར་གཞན་ཞིག་གིས་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་
 པར་གོ་ནས་མི་འདོད་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་ཅི་ཕྱུང་ཡང་ལེ་ལན་གཞན་ཁོ་ན་ལ་
 བདའ་བ་འདི་ལེ་ལན་བདའ་ས་ཞོར་བ་ཡིན་ཞིང་། ལས་དང་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་ལ་
 དེས་པ་མ་འདྲེངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྐྱག་བསྐྱེད་གང་ཕྱུང་ཐམས་ཅད་ཆེ་རབས་
 རྒྱུན་མཐིམ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་སྐར་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་
 ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྐྱག་བསྐྱེད་དང་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་གཅེས་
 འཛིན་འགོང་པོ་འདི་ཁོ་ནས་བྱས་པ་ཡིན་པར་སྐར་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་
 བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ད་ཕྱིན་ཆད་གཞན་
 ལ་ལེན་ལན་མི་བདའ་བར་རང་གི་ལས་དང་གཅེས་འཛིན་འགོང་པོ་གཉིས་ལ་ལེ་
 ལན་བདའ་ཞིང་། ལས་རན་ཐམས་ཅད་གཅེས་འཛིན་འདིས་བསགས་པ་ཡིན་
 པས་མཐར་གཏུགས་ན་ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅེས་འཛིན་འདི་ཁོ་ན་ལ་བདའོ། །
 རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ནི་སྤྱིར་ཐོག་མེད་ནས་དྲིན་
 གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་ཅན་གྱི་སྐྱག་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་བླུ་བ་པ་ཡང་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་ལྟར་
 གཅེས་པར་གཟུང་རིགས་ཤིང་རྒྱལ་བ་བཞིན་དུ་གུས་པས་མཆོད་རིགས་པ་ལ།
 བདག་གཅེས་འཛིན་འགོང་པོས་བསྐྱེད་ཤིང་སྤོ་མིག་འབྱུང་པའི་རབ་རབ་གྱིས་
 བསྐྱེད་ནས་རང་གི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ལ་དགའ་བཟུང་། འདོད་དགུ་འབྱུང་པའི་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་ལ་ལྷས་རང་དུ་བཟུང་། བྱང་རྒྱལ་སྐྱབ་པའི་ཁིང་ས་དམ་པ་
 ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བཟུང་འདུག་པས། ད་ནི་མ་ཆུན་འདི་རྣམས་ཀྱི་དྲིན་དྲན་ནས་

འདི་དག་ལ་གཞི་དཔེ་བསམ་པ་སྒྲིབ་ཅིག་གྱང་མི་སྒྲིམ་ཞིང་པམ་པ་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་བསམ་ཞིང་། ཡང་གཞི་དཔེ་འདི་རྒྱམས་བདག་གི་ལས་རན་པས་
བསྐྱལ་ཏེ་བདག་ལ་གཞི་དཔེ་ལས་འདི་བྱས་པས། དེའི་རྒྱམ་སྒྲིམ་གྱིས་བྱི་མ་
རན་སྐྱོང་དུ་ལྷུང་སྟེ་སྟུག་བསྐྱལ་མཐའ་མེད་དུ་སྦྱོང་དགོས་པ་འདི་སྦྱང་རེ་རྗེ། རོན་དུ་
ན་འདི་དག་བདག་ལ་གཞི་དཔེ་མ་ཡིན་བདག་འདི་དག་ལ་གཞི་དཔེ་དུ་སྐྱོང་
འདུག་པས། ད་ནི་བདག་གིས་འདི་དག་གི་གཞི་དཔེ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་
བསམ་ཞིང་པམ་པ་དང་བདེ་བ་མ་ལུས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་བསམ་མོ། །དེ་
ལྟར་བསམས་ནས་གཞི་དཔེ་འདི་དག་གིས་གཙོ་བྱས་མ་གྲན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟུག་སྟུག་རྒྱམས་བདག་ལ་སྒྲིམ་ཅིང་། བདག་གི་བདེ་དགོ་རྒྱམས་
དེ་དག་ལ་སྒྲིམ་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་དུ་གཏོར་ལེན་དུག་དུ་བསྒྲིམ་མོ། །ཁྱེད་པར་དུ་
མི་འཇམ་བྱི་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་གཞི་དཔེ་རྒྱམས་ལ་དངོས་སུ་པམ་ཅི་
ཐོགས་ལ་འབད་ཅིང་། གང་ལྟར་བྱས་གྱང་དངོས་སུ་པམ་གདགས་མ་རྩས་ནའང་
བསམ་བས་གཞི་དཔེ་འདི་སྟུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བདེ་བ་དང་ལྷན་སྦྱོབ་གཉིས་
དག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་དུ་ཞེ་ཐག་པ་
ནས་བསམ་ཞིང་དག་དུ་ཡང་བཞིང་། ད་བྱིན་ཆད་བདག་གིས་དགོ་བ་ཅི་བྱེད་
རྒྱམས་འདིའི་རོན་དུ་བྱའོ་སྒྲིམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཡང་གཞི་དཔེ་ལྟ་
འདྲའི་རིགས་རྒྱམས་ལ་ངས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ཤ་ཁྱག་ལ་སོགས་པ་
ཐོས་འཐུངས་པས། དེའི་ལན་དུ་བདག་གི་ཤ་ཁྱག་ལ་སོགས་པ་ཁྱེད་ལ་སྒྲིམ་པར་
བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་བསམས་ལ་གཞི་དཔེ་དེའི་མདུན་དུ་རང་གི་ལུས་སྒྲོས་ཁ་བྱེ་སྟེ། དེ་
དག་གི་ཤ་ཁྱག་རྩས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་འདོད་པ་ཁྱེད་ཐོས་ཤིག་སྒྲིམ་དུ་སྒྲོས་

འིངས་བསྐྱར་ཁིང་དག་ཏུ་ཡང་བརྫོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གནོད་བྱེད་དེས་བདག་གི་ག་ཟེས་ཤིང་ཁྲག་འཐུངས་པས་བསྐྱེས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པ་ནི་ནས་ལུས་སེམས་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བས་གང་། ཞེས་པ་གདུག་རྩུབ་ཐམས་ཅད་ནི་ནས་སེམས་ཆོས་སྒྲིབ་རང་དུ་སྐྱར་པར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་འཁྱེད་གིས་ན་གིན་ཏུ་བསྐྱེས་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཞིར་སྦྱར་སྦྱང་བས། ལུ་པོ་པ་ལ་ཁྱེད་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་ལ་རྒྱུན་རན་གྲོགས་སུ་ཤར། ལུག་བསྐྱལ་བདེ་བར་སྦྱང་བ་རོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཞིར་སྦྱང་རིམ་དང་པའི་ཞལ་ནས། ཇི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཞིག་ཞལ་བྱེ་ཡང་། རྒྱུན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་སེམས་ཅན་གྱི་ཡིན། དེའི་གནད་ཀྱིས་ཁྱེད་རང་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་སྦྱིན་ལ། ཁྱོད་དང་བུལ་ཁ་རང་ལ་སྦྱང་སྒྲམ་པ་འདི་མིན་པ་གོ་རྒྱུ་གཞན་ལ་མ་རྟོག་གསུང་། ལུ་པོ་པའི་ཞལ་ནས། དེ་ལས་གོ་བ་སྒྲ་ལྟག་ཅིག་བྱུང་ན་རྒྱུན་ཡིན་གསུང་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུན་རན་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ནི། རང་ལ་གནོད་པ་དང་ལུག་བསྐྱལ་ཅི་བྱུང་ཡང་། འདི་ལྟར་བདེན་བདེན་ལྟ་བུར་སྦྱང་བ་ནི་རང་སྒོ་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་སྦྱང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྩལ་ཅུམ་ཡང་མེད་སྒྲམ་དུ་བསྒྲོམ་མོ། །གཞན་ཡང་གནོད་བྱེད་འདིས་བདག་བྱང་རྩུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱོང་བའི་སྒྲལ་མ་བྱས་པས་བཀའ་དྲིན་ཆེ། བདག་གཞིར་པོ་དང་བུལ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱིས་པ་མ་ཆོར་བ་ལ་འདིས་སྦྱར་པས་སྒྲ་མའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲལ་བ་ཡིན་སྒྲམ་དུ་བསམ། ཡང་མཛེན་དུ་ལ་སོགས་པ་ལུག་བསྐྱལ་དྲག་པོ་བྱུང་ན། ལུག་བསྐྱལ་འདི་མེད་ན་བདག་ཆེ་འདིའི་གཤོམ་ར་ལ་སོང་ནས་ཆོས་མི་དྲན་པར་འདུག་པ་ལ། འདིས་ཆོས་དྲན་དུ་བརྩུག་པས་འདི་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གི་

འཕྲིན་ལས་ཡིན་སྟེ་དེ་བས་མདོར་ན་གྲུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྒྲེབ་ལྟར། གནོད་བྱེད་དམ་སྟག་བསྐྱེད་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་
ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གནིས་སྒྲེབ་པར་འདུག་པས། འདི་དག་གིས་གོ་བཅད་སྟེ་
དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསམ་མོ། །

ཡང་སྟག་བསྐྱེད་ལས་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཐོག་མར་སྟག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་
ནས་མི་འདོད་པའི་སྒྲོ་ལྷག་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ལོག་ན་སྟག་བསྐྱེད་དེའི་སྒྲིབ་དུ་དེ་ལ་
དམིགས་ནས་ཡིད་མི་བདེའི་སྟག་བསྐྱེད་འཕེལ་བས་འབྲལ་དུ་ལུས་སེམས་
གནིས་ཀ་གདུངས་ལ། དེས་རྒྱུད་འབྲུགས་ནས་ཞེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པས་ཕྱི་མར་དཔྱལ་
བར་ལྷང་བར་བྱེད། དེས་ན་རྒྱུད་ལྷང་ཟེར་དེ་མི་བཟོད་པར་ཡིད་མི་བདེ་བྱེད་པ་ནི་
འདི་ཕྱི་གནིས་ཀར་གཅིག་དུ་གཞོད་པས། རྒྱལ་དེ་གེས་པར་བྱས་ལ་དུན་གེས་
བསྟེན་ནས་ཡིད་མི་བདེ་སྒྲིབ་པ་ལ་འབད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲིབ་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་
བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་
ཡང་། །དེ་ལ་མི་དགར་བྱས་ཅི་ཡན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་
ནི་བཅོས་པས་ཆོག་པས་ཡིད་མི་བདེ་བྱ་དོན་མེད་ལ། བཅོས་སུ་མེད་ན་ནི་ཡིད་མི་
བདེ་བྱས་ཀྱང་ཡན་པ་མེད་པས་བསམས་བཞིན་དུ་རང་ལ་སྟག་བསྐྱེད་སྒྲིབ་པར་
མི་དགས་མོ་སྟེ་དེ་ཡིད་མི་བདེ་དགག་གོ། །ལས་དབང་གིས་བྱང་བའི་ནད་ཀྱི་
ཟུག་གཟེར་ལྟ་བུ་དེ་དངོས་སུ་བརྒྱུག་མ་ལུས་ཀྱང་ལམ་དུ་འབྱེད་གེས་ན་དེས་ཡན་
ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བྱ་མི་དགོས་མོ། །སྟག་བསྐྱེད་
ཀྱིས་རི་ལྟར་ཡན་སྟེ་ན། སྒྲིབ་འཇུག་ལས། གཞན་ཡང་སྟག་བསྐྱེད་ཡོན་ཏན་
ནི། །སྒྲིབ་པ་དྲིགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྒྲིབ་རྗེ་སྒྲིབ། །སྟག་ལ་

འཛེམ་ཁིང་དགེ་ལ་དགའ། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར། མོ་མོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་གྱིས་དབྱེད་ཤེས་ན་ཁམས་གསུམ་ལའོར་བར་སྐྱེས་ཕྱིན་འདི་ལྟ་བུའི་ལྷག་
བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་མོ་སྐྱེས་དུ་འཁོར་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་
རྩོན་གྱིས་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་སྟེ། རང་གི་ར་རྒྱལ་དང་
དྲེགས་པ་སེལ། རྟིག་པ་ལ་འཛེམ་ཁིང་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་དགའ་བར་འབྱུང་རང་
གི་ཉམས་ལ་དབགས་ཏེ་འགོ་བ་གཞན་ལ་སྒྲིང་རྗེ་སྟེ། ལྷག་པར་རང་གི་ལྷག་
བསྐལ་དེའི་སྒྲིང་དུ་མ་ཀན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལྷག་བསྐལ་རྣམས་ཀྱང་
བྱངས་ཏེ་བསྐྱོམས་ལས་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲིང་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེར་འབྱུང་བས།
བསམས་ཤེས་ན་གཞོན་པ་དང་ལྷག་བསྐལ་ནི་མན་བདེ་དབག་མེད་སྒྲིང་པའི་
ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བ་ལྟ་བུར་འཆར་རོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིང་བས་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་ཆོགས་གསོག་པའི་སྒྲིང་བ།
རྟིག་པ་སྒྲིང་བའི་སྒྲིང་བ། གདོན་བགགས་ལ་གདོར་མ་སྒྲིང་བའི་སྒྲིང་བ། ཆོས་
སྒྲིང་མཆོད་པའི་སྒྲིང་བ་སྟེ་བཞི་གསུང་། དེའི་དང་པོ་ཆོགས་གསོག་པའི་སྒྲིང་བ་
ནི། ལྷག་བསྐལ་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་འདོད་ན་བདེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་སོགས་ཤིག་
ཅེས་བསྐུལ་བའི་བརྗེ་ཡིན་སྐྱེས་པ་བྱས་ལ། བྲམ་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ།
དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར། འབྱུང་པོ་ལ་གདོར་མ་གདོང་བ་སོགས་ཆོགས་
གསོག་པ་ལ་འབད་ནས་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགོ་དང་། མ་ཀན་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱས་སྟེ། ལྷག་པར་ཆོགས་ཁིང་
གསལ་བཟུང་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་མརྒྱལ་ལུལ་ཏེ། བདག་ན་ལེགས་ན་ན་
བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། གསོས་པ་ལེགས་ན་གསོས་པར་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱལ་ཏུ་གསོལ། ཤི་བ་ལགས་ན་འཆི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་རེ་
དོགས་འགག་པའི་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །

གཉིས་པ་ཤིག་པ་སྦྱོར་བའི་སྦྱར་བ་ནི། རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་ནད་དང་
སྙུག་བསྔལ་བྱུང་བའི་ཆེ། ཁྱེད་སྙུག་བསྔལ་མི་འདོད་ན་སྙུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་ཤིག་པ་
སྦྱོངས་ཤིག་ཅེས་བརྒྱལ་བའི་བད་ཡིན་སྟེ་པ་བྱས་ལ། སྦྱར་བྱས་གྱི་ཤིག་པ་ལ་
འགྱུར་པ་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་དང་། བྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་
བྱེད་སྟེ་པ་ཉེས་པ་ལས་ཤོག་པའི་སྟོབས་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་
ཞིང་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་། སྦྱོར་བ་ཉིད་སྟོམ་པ་དང་
གཟུངས་ཤིག་པ་བྱུང་བར་ཅན་བརྒྱུས་པ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་
སྟོབས་ཏེ། སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་པ་ཤིག་པ་དག་པའི་མཚན་མ་མ་བྱུང་བར་དུ་འབད་
དོ། ཤིག་པ་དག་པའི་མཚན་མ་ནི། མི་ལམ་དུ་ཟས་ངན་སྐྱག་པ་དང་། ཞོད་འོ་
མ་འབྱུང་བ་དང་། རི་ཆེན་པོ་ལ་འཛོག་པ་དང་། ཁང་བཟང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་
སོགས་མཐོང་བ་དང་། གྲུ་མ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མཐོང་བ་དང་། བམ་མཁའ་
ལ་འཕུར་བ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། གཙོ་བོ་ནི་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་སྦྱར་ལས་
ལས་སུ་རུང་བར་གྱུར་ཏེ་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུ་སོང་ཞིང་། དད་པ་སོགས་ཆེར་སོང་
ན་ལས་སྦྱིབ་དག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གདོན་བགོགས་པ་ལ་གདོར་མ་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་ནི། གདོན་
བགོགས་རྣམས་ལ་གདོར་མ་བསྟོས་ཏེ་ཁྱེད་གྱིས་བདག་གི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
སྦྱོར་བའི་གོགས་བྱས་པས་བཀའ་དྲིན་ཆེ། ད་དུང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙུག་
བསྔལ་བདག་ལ་སྦྱིན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བཞེད་དོ། །དེ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ན་གཏོར་མ་བྱིན་བུམས་སྒྲིབ་རྗེ་བསྐྱོམས་ལ་བས་ཁྱོད་ལ་འབྲལ་དང་
 ཡུན་དུ་གང་ཡན་བྱ་ཡི། དེ་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་མ་བྱེད་ཅིག། ཁྱིམ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །
 སྒྲོར་བ་བཞི་བ་ཆོས་སྒྲོང་མཆོད་པའི་སྒྲོར་བ་ནི། ཆོས་སྒྲོང་ལ་གཏོར་མ་ཐུལ་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་འགལ་སྐྱེན་ནི་བ་དང་མཐུན་སྐྱེན་འགྲུབ་པར་གསོལ་བ་གདབ་པོ། དེ་
 ཡང་ཆོས་སྒྲོང་ལ་ཐིན་ལས་འཆོལ་བ་འདི་གིན་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེང་སང་སྒྲིགས་མ་
 ལུ་བདེ་བའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བས་པས་ནགས་ཐོགས་ལ་དགའ་བ་རྣམས་སྟོབས་རྒྱས་
 པའི་མཐུས་ཆོས་བཞིན་སྒྲོད་པ་རྣམས་ལ་གཞོད་འཆོ་སྒྲུ་ཆོགས་ནས་བྱེད་པས།
 རྒྱལ་བས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་སྒྲོང་རྣམས་ལ་མཆོད་གཏོར་ཐུལ་ནས་འཐིན་ལས་
 ཡང་ཡང་བཅོལ་ན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་བར་འགྲུར་རོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས་
 གྱུང་གཞོད་སྐྱིན་གྱི་ཐེ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལུས་ཅེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ལྷའི་རྒྱ་
 པོ་དགའོ་དང་ཉེ་དགའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ནས་སྒྲོས་ཏེ་ཡོན་པསྟོ་བ་བྱས་
 བ་བར་ཆད་བསྐྱོག་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་མཐུན་སྐྱེན་རྣམས་འགྲུབ་པར་གསུངས་གིང་།
 རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་སྟོན་པའི་སྐྱེན་སྒྲུབ་རྒྱལ་བའི་
 དགའ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་བར་ཆད་སེལ་ཞིང་
 མཐུན་སྐྱེན་སྒྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་འཐིན་ལས་
 བཅོལ་ན་ཁྱེད་གིན་ཆེའོ། །སྐྱེན་སྒྲོ་བུར་བ་ལས་དུ་སྒྲུབ་བའི། བད་དང་གདོན་
 དང་དགལ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་བུར་དུ་བྱུང་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་དུག་པོ་བྱུང་ན། འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐུལ་བྱུང་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་པས་དེ་
 རྣམས་རེ་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲུབ་དུ་བསམས་ལ། དེ་དག་གི་སྤྱག་བསྐུལ་ཐམས་ཅད་བདག་
 ལ་འཁམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཡང་གཞོད་བྱེད་འདིས་བདག་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྒྲོང་བའི་

གྲོགས་ལྷན་པས་སྒྲུ་མ་ལྟར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྒྲུམ་དུ་བསམས། ཡང་གཞན་སྐྱུག་
བསྐྱུལ་བ་མཐོང་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་དུ་དེ་དག་གི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་རྣམས་བདག་ལ་སྤང་
ཞིང་། རང་ལ་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་སྒྲེས་པའམ། གཞན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོ་
སྒྲེས་པ་མཐོང་ན་ཡང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་འདུས་པར་
གྱུར་ཅིག་སྒྲུམ་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་སྐྱུག་སྐྱུག་རང་ལ་
ལེན་པའི་བསམ་པ་གོམས་ནས་སྤོའི་སྤྲོབས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པ་ན། རམ་མཁའི་
མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལས་ངན་དང་ཉོན་མོངས་ཇི་
སྒྲིང་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལས་ཉོན་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་འཁོར་བར་
སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྤྱིང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟ་སྤྱིང་བཞིན་པ་ཇི་སྒྲིང་ཅིག་ཡོད་པ་
ཐམས་ཅད་རང་ལ་ལེན་པའི་གོ་ཆ་བགོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་ཐམས་ཅད་དཔའ་དུ་བཞག་ལ་རང་ཉིད་གཏར་བཅུག་ནས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་བཙོན་ནང་ནས་བཏོན་ཏེ་ཐར་པར་བྱས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་སྤྱིང་དགོས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་གཅིག་ལྷན་
སྤྱིང་བར་ཡི་དམ་འཆའ་སྟེ། འདི་ནི་པལ་པོ་ཆེ་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་ལྷས་ཀྱི་
སྤྱིང་སྤྲོབས་དཔག་པར་དཀའ་བ་གོང་ན་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་སྤྲོབས་
སྤྱིང་རྒྱས་ན་རྒྱལ་ལྷས་ཀྱི་སྤྱིང་པ་རྣམས་པོ་ཆེ་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་
ལའང་ཁུ་པ་མེད་པར་སྤྱོད་རྒྱས་པས་འདི་ལྟ་བུའི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་ལ་སྤྱོན་ལས་
རྩན་ཆད་ཀྱིས་སྤྱང་ངོ། །མདོར་བསྟུན་རྩེན་བཟང་ངན་གང་ཡང་དགེ་སྤྱོར་གྱི་
གྲོགས་སུ་འཁྱེར་བ་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་འདིར་སྤྱན་མོང་མེན་པའི་གནད་ནི་མདོ་
ཇི་དགོན་མཚོག་སྤྱིན་དང་སྤྱན་ལུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་

སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་པའི་ཁྱེན་དུ་སྒྲུབ་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲུབ་མདོར་བསྟུས་བཤད་ཟིན་ཅིང་ཞིབ་པར་ནི་མདོ་སྡེ་རིན་
པོ་ཆེ་ཉིད་ལས་ཤིས་པར་བྱའོ། །

འཁོར་པ་ཆེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དྲིལ་བ་ལ། ཆེ་གང་གི་ཉམས་ལེན་
གནད་དུ་དྲིལ་བ་དང་། འཁོར་པའི་ཉམས་ལེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྟོབས་ལྡན་
གསུངས་ཏེ། སྟོབས་ལྡན་ནི། འཕེན་པའི་སྟོབས། གོམས་པའི་སྟོབས། དཀར་པོ་ས་
བོན་གྱི་སྟོབས། ལུས་འབྱུང་པའི་སྟོབས། སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །དང་པོ་
འཕེན་པའི་སྟོབས་ནི། སྟོན་མེད་ཀྱི་ལུས་ལྡན་པ་ཐག་རིག་པ་དང་ས་
སྟོན་གྱི་སྟོབས། དེར་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པའི་བར་དང་། ཆེད་དུ་མ་གྱི་རྒྱལ་དང་། ལོ་
འདི་དང་། ཟླ་བ་འདི་དང་། བྱེད་པར་སངས་ད་ཅུ་གྱི་བར་དུ་བཅས་རང་གི་ཉེས་
པས་མ་གོས་པའི་རང་ནས་དག་པོ་བདག་འཛིན་འགོང་པོ་ལ་འབྱར་འཛོམས་བྱས་
ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲོའི་མཐུ་ཅི་ཡོད་
ཀྱིས་འབད་པར་བྱའོ་སྟེ་སྒྲུབ་དུ་འཕེན་པ་དུག་པོ་ཡང་ཡང་གཏོང་། ལུས་མེད་འགོང་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འཕེན་པ་གཏོང་། དག་འདུན་དང་ལྡན་ཅིག་འདུ་བ་དང་བསོད་
སྟོམས་སུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་སུ་འདྲུས་འདི་ནས་འདི་ཅུ་གྱི་བར་དང་།
བྱ་བ་འདི་དང་འདི་བྱེད་པའི་རིང་ལ་བཅས་རང་གི་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་རང་
ནས་བདག་འཛིན་འགོང་པོ་ལ་འབྱར་འཛོམས་བྱེད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་སྟེ་སྒྲུབ་དུ་འཕེན་པ་
ལྷགས་དག་ཏུ་གཏོང་ངོ། །དེ་ནི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སྒྲིབ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པར་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་ཀུན་སྒྲིབ་གི་

བསམ་པ་འདི་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཚུལ་སྒྲུབ་མང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །གོ་མས་
 པའི་སྒྲོབས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐུན་དངོས་གཞི་
 དང་ཐུན་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོང་བ་ལོ། །དཀར་པོ་ས་པོན་གྱི་སྒྲོབས་ནི། བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མ་སྦྱེས་པ་བསྦྱེད་པ་དང་། སྦྱེས་པ་འཕེལ་བའི་བྱིར་
 ཆོགས་སྒོ་སྒྲ་ཆོགས་ནས་གསོག་ཅིང་སྤྲིག་སྦྱིབ་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྦྱོང་རོ། །ལུན་
 འབྱེན་པའི་སྒྲོབས་ནི། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏོག་འདིས་སྒྲུབ་ཡང་སྤྲིག་ཏུ་
 བཅུག། །ད་དུང་འདི་དང་མ་བྲལ་ན་བདེར་མི་སྤེར་བར་འདུག་ཅིང་། ད་ལྟ་ཡང་
 ལུས་འདི་ལ་གཅེས་པར་བཟུང་བས་སྤྲིག་བསྒྲུབ་པར་འདུག་པས། བཅུགས་ན་
 ལུས་སེམས་གང་ལ་ཡང་བདག་ཏུ་གཟུང་རྒྱ་མི་འདུག་པ་ལ། གནས་ཚུལ་དེ་མ་
 རིག་པ་སྦྱོངས་ནས་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་སྤོང་ཏེ་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་
 སྤང་བར་འདུག། །དེ་ནི་གཅེས་འཛིན་འདིའི་དབང་དུ་སྤྱད་ཅིག་གྱང་མི་གཏོང་སྟེ་
 དུ་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བྱའོ། །སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་ནི། དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་གཤམ་དུ་སྦྱིར་བཞུ་སྒྲོན་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་ཤུགས་དྲག་དང་། བྱང་བར་འཆི་
 ཀ་དང་བར་དོར་དང་སྦྱེ་བ་སྦྱི་མ་དང་། དེའི་བྱི་མ་ལན་ཆད་གྱི་ཆོར་བས་ཐམས་
 ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་མི་ཉམས་གིང་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
 འགལ་སྟེན་བར་ཆད་ནི་བྱང་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་སྦྱོང་བའི་
 གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་འདི་སྒྲོན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉན་དང་མཇལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཀའི་སྒྲོན་ལམ་གང་པ་ཅིང་། སྤྲུམ་དཀོན་མཆོག་
 དང་མཐའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་ལ་མཚོན་པ་དང་གཏོར་མ་ལུལ་ནས། དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་
 མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་གདབ་པོ། །

གཉིས་པ་འཆི་ཁའི་ཉམས་ལེན་ནི། སྤྱོད་འདི་སྤྱོད་པ་པོ་དེ་འཆི་བ་ལ་
 ཉེ་བའི་ཆོར་སྤྱོད་འདི་ཉམས་ལེན་ལོག་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རང་གི་
 ཆོ་རྒྱལ་པོ་གང་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་ཆོས་དེའི་འཆི་ཁར་ལན་པ་ཞིག་དགོས་
 གི། དེ་ལྟ་མེན་པར་འཆི་ཁར་ཉམས་ལེན་ལོགས་པ་གཞན་ཞིག་ལ་བྱས་ན་དེའི་ཆོ་
 ཉམས་སྤྱོད་པར་མི་རུས་ཏེ། ད་ལྟ་ཡུན་བཟང་ས་ནས་བསྒོམས་གུང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་
 དགའ་བ་འདི་འདྲ་ན། འཆི་ཁའི་གནས་སྐབས་དེ་འདྲའི་ཆོ་སྤར་གང་ཡང་མ་
 གོམས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་རྒྱུད་ལ་འཕྲར་བའི་གནས་མེད་དོ། །
 དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤྱོད་ལུང་བས། སྤྱང་རི་ཐང་པ་ལ་རང་རེ་དེ་རིང་སང་ལྟ་
 སུ་འགྲོངས་ན་རི་ལྟར་མཛད་ཞུས་པར། བདག་ད་ལྟ་རང་འཆི་ཡང་སྤྱོད་འདོན་
 རྒྱ་སྤྱ་ཅམ་ཡང་མེད་གསུང་པ་ལྟ་སུ་ཞིག་ཡོང་བའི་སྤྱོན་ལས་གང་བ་པོ། །དེས་ན་
 འཆི་ཁར་སྤྱོད་ས་ལྟའི་ཉམས་ལེན་བྱ་ཚུལ་ལ། དང་པོ་དགར་པོ་ས་པོན་གྱི་ལག་
 ལེན་ནི། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སྤྱ་མ་དང་དགོ་འདུན་འབུལ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་
 གི་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་གང་ཆེ་སར་བཏང་ལ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་
 ཞེན་མེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འཆི་ཁར་རང་གི་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་ན་སྤྱོད་
 གནས་ངན་པར་འབྱིད་པས་ཤིན་ཏུ་གཞོད་ཆབས་ཆེད། །དེ་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་
 ལས་དགོ་སྤྱོད་ཞིག་རང་གི་ལྟར་བཟེད་ལ་ཆགས་ཏེ་ཤི་བས། ལྟར་བཟེད་གྱི་ནང་
 ཏུ་སྤྱུལ་གདུག་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྱེས་པ་དང་། སུད་མེད་ཅིག་རང་གི་ལུས་ལ་ཆགས་ཏེ་
 ཤི་བས། ལུས་དེ་ཉིད་གྱི་ནང་ཏུ་སྤྱུལ་གདུག་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྱེས་པ་དང་། ཟིམ་བདག་
 ཅིག་གསེར་ལ་ཆགས་བཞིན་ཏུ་ཤི་བས། གསེར་དེ་ཉིད་ལ་འབྲིལ་བའི་སྤྱུལ་
 གདུག་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་སོགས་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པས་ཆོ་འདིར་སྤྱང་

བཞག་ །མགོ་བྱང་དང་ཁ་ཅུབ་དུ་ཕྱགས་ལ། རྫོན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་རྩ་ཅན་དུ་བྱ་རན་ལས་འདའ་བའི་རྩལ་རྫོན་པའི་ཆོ་
 བཤེད་འདི་ལྟར་མཛད་དོ། །སྐམ་དུ་རྫོན་པའི་རྣམ་ཐར་དུན་པར་བྱ། རྫོན་ལས་དེ་
 ལྟ་བུས་གནས་པ་ལ་བདུད་དང་ཡོག་འདྲེན་གང་གིས་ཀྱང་གཞོན་པར་མི་རུས་
 ཤིང་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་མི་བརྟེན་བ་དང་། རྫོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་དུན་པའི་
 མཐུས་རན་མོང་དུ་མི་ལྟར་ཞིང་། བྱང་རུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཤུགས་དུག་སྒྲེབ་
 ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་གསུངས་པ་རྣམས་དུན་པར་བྱས་ནས་བྱམས་སྤྱིང་རྗེའི་
 དམིགས་རྣམ་གསལ་བདུབ་ལ་རྒྱུད་འགྲོ་འོང་དང་བསྐྱེད་ནས་གཏོང་ལེན་བསྒྲོམ་
 ཞིང་། འཁོར་འདས་སྒྲེ་འཆི་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་
 པ་རུལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་དེས་པར་བྱས་ལ་ལྟ་ཐོག་དུ་འཛོག་ཅི་གྲུབ་བྱ། དེ་ལྟར་
 བྱང་རུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་པོ་སྒྲེལ་ཞིང་སྒྲོམ་པའི་འཕྲོ་ལ་འཕོ་བྱུང་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་སྐབ་ན་ནི་ཤིན་དུ་བཟླགས་ཏེ། སྐབ་པའི་དབང་པོ་རྫོན་དཔལ་པའི་ཤིང་རྩ་
 འདྲེན་པའི་གྲང་དུ་འབྱུངས་པ་དང་མཛའ་པོའི་བྱ་མོར་འབྱུངས་པའི་རྣམ་ཐར་
 ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདག་གཞན་བརྟེན་པའི་བསམ་པ་དུན་ཅམ་ཀྱིས་རན་མོང་གི་
 གནས་ནས་ཐར་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་མཐའ་ལས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་པོ་རྟོ་བ་བྱ་རན་ལས་འདའ་ཀར་ཕུག་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ། སེམས་ཅན་
 རྒྱབས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབས་སུ་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་
 མགོན་དུ་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་གནས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་ཅིག །
 སེམས་ཅན་གྲིང་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲིང་དུ་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་དབྱང་གཉེན་
 མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱང་གཉེན་དུ་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ལྟ་ས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་

འཕྲ་སར་གྱུར་ཅིག །གསུངས་ནས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། བྱང་སེམས་
 འཆད་ཁ་བ་གསེགས་ཁར། ཉེ་གནས་ལ་བོད་པར་མཛད་ནས་མཛུལ་ཞིག་
 ཤོམས་དང་འདོད་པ་ཚུགས་བྱུང་གསུང་། ཉེ་གནས་གྱིས་ཐུགས་ལ་མི་འདོད་པ་
 ཅི་བྱུང་ཞུས་པ་ན། དུས་དྲག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲུག་བསྐལ་ལས་བསྐྱལ་བར་
 འདོད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དཔྱལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སྒྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། ད་
 བྱི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ཞིག་གིར་གསུང་ཞིང་བདག་གཞན་མཉམ་བཅའི་བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་སྤྱ་ནས་གསེགས་ན། སེམས་དབའ་
 ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་རྩེས་སུ་བསྐྱབ་པ་བྱུང་བའོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱ་མ་གོང་མ་
 རྣམས་གྱིས་མ་སྤྲད་གནིས་དང་བར་ཕྱིན་པའི་གདམ་རྒྱུད་ཀྱང་གསུངས་ན། སྤོན་
 མ་སྤྲད་གནིས་རྒྱུ་ཁྱེར་བ་ལ་མ་ལ་བུ་མོ་འདི་མ་གྱི་ན་བུ་མོ་ལ་མ་འདི་མ་གྱི་ན་
 ལྷ་མ་པའི་བསམ་པ་བྱུང་བས། གནིས་ཀ་ཆངས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་ཞིག་བྱུང་
 བ་དང་། བྱ་ས་གོ་ཁར་གོ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་བཅུན་པ་དྲག་དང་བར་ཕྱིན་པ་
 གཅིག་ཞུགས་ནས་གོ་བ་བདེ་བས་རྒྱུའི་བཞི་ཆ་ཙམ་སོང་བ་དང་། གོ་མ་ཁན་ན་
 རེ། བྱུང་ཕྱིས་འདྲག་པས་རྒྱལ་ཤེས་པ་ཡོད་ན་གཅིག་ཙམ་འཛོན་རོགས་གྱིས།
 ཡང་ན་ང་ཡིས་འཛོན་གྱི་ཁྱེད་ཅག་གཅིག་གིས་རྒྱ་བ་རྩུངས་ཟེར་བ་ལ། ཐམས་
 ཅད་གྱིས་གནིས་ཀ་མི་ཤེས་པས་ཅི་དྲག་ཏུ་གྱུར་བ་ན། བར་ཕྱིན་པ་དེ་ན་རེ།
 ཐམས་ཅད་ཤི་བ་བསང་གཅིག་ཤུ་ཤི་བ་དྲག་ཟེར་ནས་རྒྱལ་མཚན་པས། དེ་མ་
 ཐག་འཇའ་རྒྱག་མེ་དོག་གི་ཆར་བབས་ན། རྒྱལ་མི་ཤེས་ཀྱང་རི་ཞིག་ལྟར་ལ་རྒྱ་
 མཐར་ཐོན་ནས་མ་གྱི་ལོ། གཞན་ལན་གྱི་སྤྱོ་རྣམ་དག་ལན་རེ་ལའང་དེ་འདྲ་བྱུང་
 བ། འཆི་ཁར་མང་དུ་བསྐྱེམས་ན་འཕོ་བའི་མཆོག་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དོན་དེ་དག་

ལ་དགོངས་ནས་འཆད་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། འཆི་ཁའི་གདམས་པལ་ལ་འུད་
 ཆེ་བ་མང་སྟེ། འདི་ལས་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་མེད་གསུང་ངོ་། །ལྟ་བུ་སྤྱོད་འབྱོར་ས་པའི་
 ཆད་ནི། ལྟལ་བས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟེང་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
 ནི་བདག་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་འཆར་ཀྱི་པའི་ཐབས་སུ་
 གསུངས་པ་གསུག་ཡིན་པས། བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མ་སོང་ན་ཆོས་ལམ་
 དུ་མ་སོང་བ་དང་། ཆོས་གང་བྱས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་སོང་ཁིང་འཆར་ཀྱི་
 པའི་རྒྱུ་འགྲོ་ཡིན་འདུག་ན་སྟོ་སྟོང་རྒྱུད་ལ་སྦྱས་པའི་རྟགས་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་
 ཐོག་མར་རང་ལ་ལེགས་པ་ཅི་བྱུང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བཀའ་དྲིན་དུ་ཤེས་
 པ་ཞིག་དང་། དལ་འབྱོར་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་གཏོང་བ་པངས་སྟུམ་
 པའི་སྟོང་ངར་གིས་སྦྱེ་བ་ཞིག་དང་། ཆེ་འདི་ལས་སྟོ་ལྟག་ནས་སྦྱི་མ་དུན་པའི་སྟོ་
 ངར་གིས་སྦྱེ་བ་ཞིག་དང་། སྤྱིང་པའི་ཕུན་ཆོགས་ལ་ཞེན་པ་ལྟག་ནས་རི་ལྟར་བྱས་
 ན་ལའོར་བ་འདི་ལས་ཐར་སྟུམ་པའི་སྟོ་ངར་གིས་སྦྱེ་བ་ཞིག་བྱང་ན་སྟོ་སྟོང་གི་
 སྟོན་འགྲོའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་བ་སྟེ་ཟེན་སྦྱས་པ་ཡིན། དེ་ནས་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་
 དགའ་མཐོང་སྟེ་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་བྱང་ན་སྟོ་སྟོང་དངོས་
 གཞིའི་སྤྱོད་བ་སྟེ་ཟེན་སྦྱས་པ་ཡིན་ཁིང་། ཆོས་ཀུན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་
 པའི་དོན་ཡང་ཡིན་ནོ། །དཔང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཟུང་། ཞེས་པ་ནི། གཞན་
 དག་ན་མེ། རྩོམ་པོ་དེ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་སྦྱས་འདུག །ཆོས་པ་བཟང་པོ་བྱ་བ་དེ་
 ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་གཞན་གྱིས་མཁྲེལ་བ་ཡང་དབང་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་གཙོ་བོར་
 མི་བཟུང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་མི་རྟགས་པས་སྦྱིའི་
 སྤྱོད་ལམ་ལེགས་པ་སྟེ་རེ་ཅམ་མཐོང་པས་ཀྱང་མགུ་སྤྱིང་པས་སོ། །དེ་ཡང་འཛམ་

འཁྲུང་བའི་མི་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཆེ་བས་ཕྱི་ནང་མི་མཚུངས་པ་ཤིང་ཨ་ཕའི་འབྲས་
 བུ་ལྟ་བུར་གསུངས་པས་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་མ་ཁྲེལ་བ་ཞིག་དཔང་བའི་གཙོ་བོ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་པོས་ལེགས་པར་བརྟགས་པས་རང་ལ་རང་གི་མ་ཁྲེལ་
 བ་བྱུང་ན་སྤྱོད་པ་འབྱུངས་པའི་རྟགས་ཡིན་པས། གཞེན་པོ་བསྐྱེད་ལ་རང་ལ་རང་གིས་
 མ་ཁྲེལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །རང་ལ་རང་གིས་མ་ཁྲེལ་བ་འདི་ཡང་རྒྱལ་བའི་
 གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་སྤྱོད་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་ངེས་
 པར་བྱས་ཏེ། བྱར་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་སྤང་སྤང་གི་རྒྱལ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་
 ཤིང་རང་གི་སྤྱོད་པ་དང་ཚོས་ནས་གསུངས་པ་གཉིས་མེ་ལོང་གཡའ་དག་པ་ལ་
 བྱད་གཟུགས་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་ཞུས་དག་བསྐྱེད་ནས་རང་སེམས་མ་ཁྲེལ་བ་ཞིག་
 འབྱུང་ན་དཔང་བོ་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་སྤྱོད་པོ་དག་གི་ཁ་ལས་རང་
 སེམས་ལ་གཙོ་བོ་མེད་ཟེར་བ་དང་། འཁྲོད་པ་མེད་ཟེར་བ་དང་། དགོན་མཚོག་
 དཔང་བོ་ཡོད་ཟེར་བ་སོགས་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་ག་ལ་རུང་། དེས་ན་
 རྩོ་བོ་རྩེས། མང་བའི་ནང་དུ་དག་ལ་བརྟེན། གཅིག་ལྟར་འདུག་ན་སེམས་ལ་
 བརྟེན། རིས་གསུངས་པ་ལྟར། དུས་སྐབས་ཀུན་དུ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལ་བརྟེན་
 བས་ཚོས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་ལྟ་བུ་འདི་གཙོ་བོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡོད། །དགོ་བའི་བཤེས་
 གཞེན་འབན་གྱི་ཞལ་ནས། དེ་སེམས་ཀྱི་མཁའ་སྤྱོད་གཞེན་པོའི་མདུང་ཐུང་
 གཅིག་མཚན་ལ་བསྐྱེད་པ་མིན་པ་གཞན་བྱ་རྒྱུ་མེད། །ཁོ་བསྐྱེད་པས་ན་ང་ཡང་
 བསྐྱེད་པས། །ཁོ་སྤྱོད་ན་ང་ཡང་སྤྱོད་གསུང་། རང་སེམས་དཔང་བོར་བྱས་ནས་རང་
 ལ་རང་གིས་མ་ཁྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱལ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྤྱོད་པ་དང་ནི་འགྲོགས་པ་
 ལས། །མཁའ་པོས་རྩེས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། །འཇིགས་པས་སྐལ་ལྷན་གྱིས་བྱེད་

ལ། དྲན་པ་བདེ་སྤྱད་ཉིད་དུ་སྒྲུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་དུས་སུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྤྱུན་སྒྲར་སྟོན་པ་དཔལ་དུ་བཞག་སྟེ་སྤྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་། ཅུ་བ་བཞི་ཙམ་དང་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་སྟོང་བར་ཁས་བླངས་པ་དང་། དེ་ནས་དགོ་སྟོན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་ཆེ་མཁན་སྒྲོབ་ཀྱི་སྤྱུན་སྒྲར་སྟོན་པ་དཔལ་དུ་བཞག་སྟེ་སྤྱབས་འདས་སོ་དུག་དང་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་སྟོང་བར་ཁས་བླངས་ཤིང་། དེ་ནས་དགོ་སྟོན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་ཆེ་མཁན་སྒྲོབ་ཀྱི་སྤྱུན་སྒྲར་སྟོན་པ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་དཔལ་དུ་བཞག་སྟེ་བྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ཅུ་གསུམ་སྟུང་བར་ཁས་བླངས་ཤིང་། འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་གནས་ནས་དགོ་སྟོན་ཆོས་བཞི་སྟུབ་པར་དམ་བཅས། མདོར་ན་འདུལ་པའི་བཅས་མཆོམས་མཐའ་དག་སྟུང་བར་ཁས་བླངས། དེ་ནས་སྟོན་སེམས་ལེན་པའི་ཆེ་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་དཔལ་དུ་བཞག་སྟེ་སེམས་ཅན་མ་བརྒྱལ་བ་བརྒྱལ་བ་ཐོགས་གྱི་དམ་བཅའ་བྱས། དེ་ནས་བྱང་སྟོན་ལེན་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་འཁོར་པའི་གནས་ནས་སྟོལ་བར་དམ་བཅས་ཤིང་རྒྱལ་གྲས་གྱི་སྟོན་པ་མཐའ་དག་བསྐྱབ་པར་ཁས་བླངས། དེ་ནས་ལྷགས་སྟོན་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་མཐའ་ལས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཁས་བླངས་ཤིང་རྩོམ་མཁན་པོར་བ་ཡིན་པས། ཆུལ་དེ་དག་དྲན་པར་བྱས་ནས་དུས་རྒྱབས་ཀུན་ཏུ་རང་གིས་སྟོ་གསུམ་ལ་བརྟགས་ནས་སྟོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་རང་གིས་སྒྲར་ཁས་བླངས་པའི་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཆོམས་རྣམས་དང་འགལ་བ་བྱུང་མ་བྱུང་གིན་ཏུ་ལྟ་

ཞིང་མཛངས་ལ་ཞིབ་པའི་སྒོས་བརྟགས་ནས། མ་འགལ་ན་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཞིང་
 ད་དུང་དེ་བཞིན་མཐར་ཕྱིན་པའི་འདུན་པ་བསྐྱེད། འགལ་བ་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་
 འགྲོད་སེམས་དྲག་པོས་ལྟང་བ་རྣམས་སྒྲིམ་གསུམ་རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་སྒོ་
 བས་དག་པར་བྱེད། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་སྒྲིབས་བཞིའི་སྒོ་ནས་
 དག་པར་བྱས་ཏེ་སྤྲིག་ལྟར་དང་ཞག་དུ་མི་འགྲོགས་པར་རྒྱུད་གཅིང་སེང་རེ་གནས་
 པ་ཞིག་ལ་རང་སེམས་དཔང་པོར་གནས་པ་དང་། རང་སེམས་རང་ལ་མ་ཁྲེལ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་གསུང། དེས་ན་གཞན་གྱི་སྤང་ངོར་བྱི་རྒྱལ་མཛེས་པ་ཅུ་
 གྱིས་མི་ཆོག་པར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མཁུན་པ་ཐོགས་པ་
 མེད་བ་རྣམས་གྱིས་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་རི་བཞིན་གཟིགས་པས།
 བདག་ནི་དེ་དག་གི་སྤྱན་སྤྱན་གནས་སོ་སྤྱུ་དུ་ཡང་ཡང་དུན་པར་བྱེད། གཞན་
 ཡང་དཀར་ཕྱོགས་སྒྲིང་པའི་ལྷ་དང་ཧྲཱ་དང་གཙོད་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་
 སེམས་ཤེས་པ་དག་གིས་བདག་གི་སེམས་ལ་རི་ལྟར་སེམས་པ་དག་ཤེས་པར་
 འགྱུར་བས། མི་མེད་དཔེན་པའི་གནས་སུ་གཅིག་ཤུར་གནས་ཀྱང་སྒོ་གསུམ་གྱི་
 ལས་མི་དགོ་པར་གྱུར་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་དང་
 གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་ལྷ་ཧྲཱ་རྣམས་ལ་ངོ་ཆའི་སྤྱུ་དུ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱའོ། །
 མདོ་སྡེ་ལས་རྗེས་དྲན་དྲུག་གསུངས་པའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་དང་ལྷ་རྗེས་སུ་
 དུན་པ་གསུངས་པའང་དོན་དེ་འདྲ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་སོ། །ཡིད་བདེ་
 འབའ་ཞིག་རྒྱན་དུ་བསྐྱེད། །ཞེས་པ་ནི། རྫོ་རྫོང་འདྲི་ལ་ལོགས་པར་སྤངས་པས་
 གོམས་པ་སྒྲིང་དུ་གྱུར་ཏེ། རྒྱུན་བཟང་རན་གང་བྱུང་ཡང་རྫོ་རྫོང་གི་སྒོ་ནས་ལམ་
 དུ་འཁྱེར་བས་ཆོག་སྤྱུ་དུ་གདེང་ཐོབ་པར་བྱ་ཞིང་། རྒྱུན་དང་ཐུད་པའི་ཆོམ་འང་

རྒྱུ་བཟང་ངན་གང་གིས་ཀྱང་ཆོས་འདིའི་གོམས་སྤྲི་འགྲོ་བར་མཐུན་རྒྱུ་དུ་
 བསྐྱར་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་། ལྷག་པར་རྒྱུ་ངན་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱོམ་
 ཞིང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ལམས་ན་རྒྱུ་ངན་འདི་ལྷ་བྱ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་
 ཡིད་པས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ངན་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལྷག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 བདག་ལ་སྦྱོར་ནས་བདག་གི་རྒྱུ་ངན་འདིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་ཚད་བར་
 གྱུར་ཅིག་སྤྲིམ་དུ་བསམ་ཞིང་གཏོང་ལེན་བསྐྱོམ་སྟེ། རྟེན་རྒྱུ་བཟང་ངན་གང་
 བྱུང་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་མི་བྱ་བར་གཏོང་ལེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལམ་དུ་བྱུང་ཞིང་
 རྟོགས་སུ་བསྐྱར་ཅི་ཐུབ་བྱས་ན། འཕྲུལ་དུ་རྒྱུ་ངན་པས་དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་
 དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་ཡིད་བདེ་འཕེལ་བ་དང་། མཐར་གོམས་པ་གྲོང་དུ་གྱུར་པ་ན་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་ནོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་སྟེ། རང་གི་
 ལུས་དུམ་ཁུར་བཅད་ཀྱང་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་འཆར་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་དུ་སང་ནས་དུས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཆོགས་གཉིས་སྐབས་པོ་ཆེ་གསོག་ལུས་པ་ཞིག་འོང་བར་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་
 གསུངས། འདིར་འཕྱོངས་པའི་ཆད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། སྒྲོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོང་བ་སྟེ་
 ཟེན་རེ་སྟེས་པའི་རྟགས་ཡིན་གྱི། དེ་ཙམ་རེས་ཆོག་པར་བཟུང་ནས་སྒྲོ་སྒྲོང་བའི་
 རྩིས་བ་དོར་ན་གིན་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཞིན་བསྟེན་པ་ནས་
 བཟུང་ལྷ་བསྐྱོམ་པའི་བར་འདི་ནི་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་དོར་དུ་མེད་པར་
 ཉམས་ལེན་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་དགོས་པ་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པར་བྱུང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་དབུ་མའི་ལྷ་བ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་
 གཞུང་གིང་ཡིན་པས་ཀྱང་བསྟེ་ཟེན་རེ་སྟེས་པས་མི་ཆོག་པར་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་

བར་དུ་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བུ་མཁས་པ་མགོན་པོས་མངོན་
 རྟོགས་རྒྱུ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སློབ་སྦྱངས་ནས་ཚུལ་
 མེད་ཀྱི་ཕྱོད་བ་ཐོན་ཏེ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ས་ལྟ་བུའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ནས་བརྒྱུད་མཐར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་
 སེམས་བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས་ས་ལམ་བགྱོད་དགོས་པ་དང་། སངས་
 རྒྱུ་ནས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནས་ནམ་མཁའ་མ་
 ཟད་ཀྱི་བར་དུ་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་ལུགས་རྟོགས་
 པའི་ལྟ་བ་ཡང་ཐོག་མར་འབད་པ་དུ་མས་བཅའ་ནས་རྟེན་པ་ཞིག་དང་། རྟེན་
 ནས་ཀྱང་ཕྱོད་བ་སྟེ་ཐོན་ཞིག་སྟེས་པས་མི་ཆོག་པར་ཚུལ་མེད་ཀྱི་ཕྱོད་བ་ཐོན་པ་
 ཞིག་དང་། དེ་ཙམ་ཡིས་ཀྱང་མི་ཆོག་པར་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱིན་
 ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དབྱུང་སྒྲོམ་རྒྱུ་རིང་དུ་བྱས་པས་གནས་ལུགས་ལ་དམིགས་པའི་
 ལྟ་མཐོང་འགྲུབ་པ་ཞིག་དང་། དེ་གྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མི་ཆོག་པར་
 གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་སྐྱེད་
 དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས་ས་ནས་མར་འཐར་ཏེ་
 མཐར་ཐོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་དྲིང་འཛིན་གྱིས་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་
 ཅད་བཅོམ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་དགོས་པ་དང་། དེ་
 ཐོབ་ནས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་བར་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པར་
 བཞུགས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བུའི་ལམ་ཀྱི་བགྱོད་ཚུལ་རྣམས་ལ་གོ་བ་
 ལེགས་པར་ཆགས་ན་རྗེ་པོ་རྗེ་དང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་མན་ངག་ལམ་ཀྱི་ལུས་
 ཆང་བའི་གདམས་ངག་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །

དུག་པ་སྤྱོད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལ་བཅོ་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱི་དོན་
གསུམ་ནི། སྤྱོད་ཁས་སྤངས་དང་མ་འགལ་བ། ཐོ་ཅོར་མ་ཤོར་བ། རྟོགས་
ཟེར་མ་ལྟར་བཤོ། །དང་པོ་ནི། ར་སྤྱོད་བཅིན་ཟེར་ནས་བྱིན་ལེན་དང་རྩ་རྩ་
དང་ཆབ་ལེན་ལྷ་མ་འབྱུང་སོགས་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་སྒྲོ་མོ་རྣམས་ལ་བྱང་
དུ་བསད་དེ་རང་གི་སེམས་དུལ་ན་དེས་ཆོག་མོད། ཁ་རྩལ་བཤལ་བས་ཅི་ལ་ཐན་
ཟེར་བ་སོགས་བདུད་དང་ཕྱི་གྲོགས་ཀྱིས་ཡིད་བསྐྱོད་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོག་རན་དེ་འདྲ་སྤྱོད་པ་རྣམས་པ་ཀུན་ནས་མི་བྱ་བར། བསམ་པས་
བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ནས་དགོ་རྒྱལ་གྱི་
བསྟན་པ་བྱ་རྒྱུ་ཀུན་ནས་བཟུང་དཔལ་གསར་བ་འདུས་པའི་དམ་ཆོག་གི་བར་རང་
གིས་ཇི་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་བསྟན་པ་རྣམས་ཉམས་པར་བསྟར་བར་བྱའོ། །དེ་
ལྟ་མིན་པར་བསྟན་པའི་བཅས་མཚམས་བྱང་དུ་བསད་ནས་སྤྱོད་པ་དང་རྒྱལ་
པ་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་བ་དགོས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ལམ་ལ་ས་ཆོད་གང་
ཡང་མི་འབྱུང་བ་རྩ་ཆོགས་ཀྱི་གྲོང་གཞིས་ཤེས་མོ། །སྤྱོད་ཐོ་ཅོར་མ་ཤོར་བ་ནི།
བདག་གཅེས་འཛིན་མེད་པར་གཞན་གྱིས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤིང་གཉན་གཅོད་
པ་དང་མཛོ་ཐོ་དང་འགྲོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོ་ཅོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་སྤངས་ཏེ།
དགོ་བཤེས་སྟོན་པས་རྩ་རྒྱུང་དུ་བསྟན་པའི་སྟོལ་བཅུགས་པའི་བཀའ་གདམས་
ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་མི་འགལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དགོ་བཤེས་སྟོན་པས་རྩ་རྒྱུང་དུ་རྩོ་
བོ་རྗེའི་བཀའ་ལུང་ལྟར་བསྟན་པའི་སྟོལ་བཅུགས་པའི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཐར་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
ཡི་གེ་ན་གཅིག་གྱུང་དོར་དུ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཆར་རྒྱུ་བའི་

ཆ་སྒྲིལ་དུ་ཁྱེད་ཁོང་གོ་བར་བྱེད་པ། བརྟན་པའི་རྩ་བ་འདུལ་བའི་བཙས་མཆོམས་
 ལ་གཅིས་སྒྲུབ་ལུ་བྱེད་པ། ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིང་པོ་བྱང་རྩབ་ལམ་གྱི་རིམ་བ་ལ་
 བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཡང་སྒྲིང་པོ་བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་རྩབ་གྱི་མེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་ལ་བྱེད་པ། མཁས་བརྩམ་བཟང་གསུམ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་རྣམས་
 གཅིག་གྲོགས་ལུ་གཅིག་འགྲོ་བ། དམ་ཉམས་དང་འཆམ་བ་དང་འདྲིས་ཁྱེར་
 རྣམས་དང་བསྟེ་སྤྱད་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མི་བྱེད་པ་མོགས་མཐའ་ཡས་པར་ཡོད་
 བས་དེ་དག་དང་མི་འགལ་བར་བྱའོ། གྲོ་སྤྱད་སྤྱོགས་རེར་མ་ལྟར་བ་ནི། མའི་
 གཞོད་པ་བཟོད་ལ་ལྟ་འདྲའི་གཞོད་པ་མི་བཟོད་པ་དང་། ཆེ་བ་ལ་གུས་ལ་རྒྱུད་བ་
 ལ་བརྟན་པ་དང་། གཞིན་ལ་བྱམས་ལ་དག་ལ་སྤང་བ་ལ་མོགས་པ་སྤྱོགས་རེ་བ་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོ་འབྱོངས་པར་བསྐབ་པོ། དེ་བཞིན་དུ་
 འདུལ་བའི་བཙས་མཆོམས་སྤང་བུལ་བྱེད་ཅིང་བྱས་མེམས་གྱི་བསྐབ་པ་རྣམས་
 ཁྱེར་དུ་གསོད་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཐུགས་ལ་སྤྱོབ་
 བུལ་བྱེད་ཅིང་འདུལ་བའི་བསྐབ་བྲིམས་ཁྱེར་དུ་གསོད་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས་
 ཕྱོག་སྟེ་བྱེད་པ་མོགས་སྤྱོགས་རེར་གྲོར་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ལ། འབྲོམ་རིན་པོ་
 ཆེའི་ཞལ་ནས། བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་ལུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འབྱུང་གས་པ་འདི་སྤྱོ་
 མའི་བཀའ་རྒྱུད་མིན་པ་ལ་མེད་གསུང་བ་དང་། ཡང་ཆེན་ཅིག་གིས་འདུལ་བ་ལ་
 བརྟན་ནས་སྤྱགས་ཅ་འབྱིད་སྤྱགས་ལ་བརྟན་ནས་འདུལ་བ་ཅ་འབྱིད་དེ། འདུལ་
 བ་སྤྱགས་གྱི་གྲོགས་སྤྱགས་འདུལ་བའི་གྲོགས་ལུ་སྤང་བ་འདི་སྤྱོ་མའི་བཀའ་རྒྱུད་
 མིན་པ་མེད་གསུང་བ་ལྟར་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཆར་བ་ཞིག་བྱའོ། །འདུན་པ་
 བསྐྱར་ལ་རང་སྐོར་གཞག། ཁྱེས་པ་ནི། བསམ་པ་སྤྱར་རང་གཅིས་པར་འཛིན་པ་

དེ་ད་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པར་བསྐྱར་ལ་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པ་གྲོགས་ཆོས་
 མཐུན་རྣམས་དང་ཡང་པར་སོ་སྤྱོད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མཐོན་མཚན་
 རྒྱུད་ལ་ཆོད་ཆེ་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་གསུང་། དེ་ཡང་སྤྱིར་རང་ཉིད་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་
 དང་ཕྱི་མ་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་དང་རང་གཅིག་པུ་ལའོར་བ་ལས་ཐར་པར་འདོད་པ་
 སོགས་ཀྱི་འདུན་པ་བྱེད་པ་དེ། ད་དེ་སྤྱིར་མི་བྱེད་པར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་
 པའི་བསམ་པས་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་པའི་འདུན་པར་
 བསྐྱར་ནས་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པ་མ་གྲོགས་ཆོས་མཐུན་རྣམས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་
 པའོ། །དེས་འབྱུང་སོགས་རྒྱུད་ཟད་རེ་སྟེས་པ་ན་སྤྱོད་ལས་ཚུགས་མི་སྤྱོད་པར་
 གཞན་གྱི་སྤྱད་དོར་མཆི་མ་འབྱུན་པ་སོགས་བྱས་ན་བར་ཆད་དང་གཞོད་པ་མང་
 ཞིང་། དེས་འབྱུང་སོགས་རྒྱུད་ཟད་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སྤྱིར་དུ་ཉམས་འགྲོ་བའི་སྤྱོན་
 དང་། རྒྱལ་འཛོམས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོན་མང་པོ་འབྱུང་ཉེན་ཡོད་པས་གཞན་གྱིས་
 མ་ཆོར་བར་རང་རྒྱུད་འབྱོངས་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་གསུང་ངོ་། །ཡན་ལག་ཉམས་པ་
 བརྗོད་མི་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། གཞན་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོན་ཞར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ཆོས་
 ཀྱི་སྤྱོན་རྒྱལ་འཛོམས་ལ་སོགས་པ་མི་སྤྱོན་པའི་ཆོག་རྣམས་པ་ཀུན་ནས་མི་བརྗོད་
 པའོ། །གཞན་སྤྱོགས་གང་ཡང་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་དུ་ཆོས་སྒྲིར་ཚུགས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོན་མཐོང་ན་ང་རང་
 རྒྱུད་བ་མ་དག་པ་ཡིན་གྱི། ཁོང་ལ་དེ་འདྲའི་སྤྱོན་མེད་ཡོང་སྟམ་དུ་བསམས་ལ་
 སྤྱོན་རྟོག་པའི་སྤྱོ་དེ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་སེམས་ཅན་སུ་ལའང་སྤྱོན་
 རྟོག་གི་སྤྱོ་མ་ཤོར་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། གཞན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་མི་ཤེས་པར་སྤྱོན་
 བརྗོད་ན་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་ཡུལ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་

ཡིན་པར་སྒྱུར་ན་ནི་འདྲག་པ་དང་སྒྱུད་འདྲག་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་
 རྒྱལ་མེས་ས་དཔལ་ལ་ཁོང་སྤྱོད་ཅིག་མ་རེ་སྤྱེས་ན་འང་རང་གི་དགེ་ཅུ་འཛོམས་
 བྱིང་། སྤྱི་མར་རྣམ་སྤྲིན་རབ་རྒྱ་ཆ་བ་བརྟོན་གྱིས་མི་ལང་ཞིང་དཔག་པར་དགའ་
 བ་དག་སྒྱུང་དགོས་པས། གནས་འདི་ལ་ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་དོང་ལྟར་དུ་
 གཟམ་དགོས་སོ། །ལྷག་པར་ཆོས་སྒྲོར་ལུགས་པ་སྤྱི་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་
 རང་དང་ལྷ་སྒྱུད་མཚུངས་པའི་གོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་
 སྤྲིན་བརྟོན་བྱེད་པ་འདི་གིན་དུ་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་གིན་དུ་ཆབས་ཆེ་
 བས། སྤྱོད་སྒྱུང་འདི་ལ་སྤྱིང་ནས་ཉམས་ལེན་བྱ་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་འདིའི་ཐད་དུ་
 གཟམ་པ་གལ་ཆེ་ལོ། །རང་ཅག་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ཡར་སྒྱེད་ལས་
 མར་སྒྱེད་ཆེ་བ་ཡོང་བ་ནི་གཅིག་དུ་རང་གི་སྤྱོད་ལས་སྤུ་མ་རུང་བ་དང་། ལྷག་པར་
 གོགས་ལ་དག་སྒྱུང་མ་འབྱོངས་པ་འདིས་ལན་པར་གསུངས་པས་དག་སྒྱུང་སྒྱུང་
 བ་གིན་དུ་གལ་ཆེ་ལོ། །ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་སྤོན་ལ་སྒྱུང་། །ཞེས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་
 ལ་ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་བརྟགས་ནས། གང་ཆེ་བ་དེའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 སྒྱུངས་ནས་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་འདུལ་ལོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་པས་ཆེ་
 འདིའི་སྒྱུང་གས་གིན་དུ་ཆེ་བས་བྱེད་ཐམས་ཅད་དེའི་དབང་དུ་འགྲོ་ཡིན་འདུག་
 ཅ། དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པའི་སྒྲོར་ལ་གཙོ་བོར་འབད་ཅིང་། དགེ་སྒྲོར་གང་
 བྱེད་ཐམས་ཅད་གྱིས་རེ་གིག་ཆེ་འདིའི་སྒྱུང་གས་འདུལ་བ་གཙོ་བོར་བྱ། དགེ་
 བཤེས་དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། རྩོམ་པོ་ཀུན་གྱི་ཙབ་རྩལ་དེ་ཡོ་ཞོག་ལ་འཆི་བ་
 གཅིག་ལུ་སོམས་དང་། ཆོས་ཡོ་དེ་ལས་འོང་གི་གསུང་། དེ་བཞིན་དུ་བཤེས་
 གཉེན་ལ་དད་པ་རྒྱུད་པར་སྒྱུང་ན་ལེགས་ཆོགས་ཀྱི་ཅུ་བ་ཆད་པས་རེ་གིག་སྤྱོད་

མའི་རྣལ་འབྱུང་ལ་གཙུག་པོར་འདོན་ཞིང་། དགེ་སྦྱོར་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་
 མའི་རྣལ་འབྱུང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་པའི་གྲགས་སྐུ་ཅི་འགྱུར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་
 དམིགས་སྦྱར་གཞན་ཐམས་ཅད་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འབྲས་བུ་རེ་བ་ཐམས་
 ཅད་སྤང་། ཞེས་པ་ནི། སྒོ་སྒྱུར་བསྒྲུམས་པས་རྟེན་བཀུར་སྒྲུག་གྲགས་འོང་དུ་རེ་
 བ་དང་། བྱི་མ་ལྷ་མའི་བདེ་བ་ཙམ་ཐོབ་བྱུང་འཛིན་པ་དང་རང་ཉིད་གཅིག་སྒྲུ་ཞི་
 བའི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སོགས་རང་འདོད་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས། བདག་
 པམ་གཞན་གཅེས་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་དགེ་བ་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
 སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཁོ་ནར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དུག་ཅན་གྱི་ཟས་
 སྤང་། ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་དང་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་
 དང་འདྲེས་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ཟས་དུག་དང་འདྲེས་པ་དང་འདྲ་བས། དགེ་
 སྦྱོར་གང་བྱེད་ཀྱང་སྒོ་རན་དེ་དག་དང་མ་འདྲེས་པར་བྱའོ། །གཞུང་བཟང་པོ་མ་
 བསྟེན། ཞེས་པ་ནི། ས་རྒྱུ་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་ཁོན་དུ་བཟུང་ནས་ཁོན་
 འཛིན་དེ་ལས་ནམ་ཡང་མི་ལྷོག་པ་དེ་འདྲ་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་ལ་གཞུང་བཟང་བྱ་མི་རུང་བས། ཉོན་
 མོངས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་མ་ཐག་བདག་འདི་ཕྱི་ཀུན་དུ་ཐུང་བར་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་དེ་
 འདི་ཡིན་ཡང་སྒྲུམ་པ་བྱས་ལ་ཁོན་དུ་བཟུང་ནས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱུན་འཁྱུང་དུ་མི་
 འཇུག་པར་འཕྱར་འཛིན་བྱའོ། །གསལ་པོར་དམ་མཛོད། ཅེས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་
 རང་ལ་ཆོག་ངན་སྒྲུབ་བྱུང་བའི་ཆེ་དེའི་ལན་དུ་གཞན་གྱི་སྒོ་ལ་གཞོད་པའི་ཆོག་ངན་
 མི་སྒྲུ་ཞིང་། ཉེས་པ་བྱུང་ན་འདྲིས་ལན་ཞེས་མི་སྒྲུ་བའོ། །འཕྲང་མ་སྒྲུག། ཅེས་པ་
 ནི། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཞེ་ལ་བཞག་ནས་གཞོད་པའི་ལན་མཇུག་པའི་

དུས་ལྷན་ཅན་གཞི་དུ་ལམ་འཇུག་པ་དེ་སྤྱོད་བཤོ། །གནད་ལ་མི་དབབ། ཅེས་པ་
 རེ། མིའི་སྤྱོད་མཚན་ནས་འབྱུང་བ་དང་མི་མ་ཡིན་ལ་སྤྲུག་སྤྲུགས་སྤྱོད་པ་སོགས་
 གཞན་གྱི་སེམས་ལ་གཞི་དུ་བྱས་པའི་འབྱུང་བའི་ལས་མི་བྱའོ། །གཤམས་རན་མི་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྤྱོད་པའི་བཅས་མཚན་སྤྱད་ཚུལ་
 ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དགག་སྤྱོད་ཞིང་། འདིར་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་དམ་ཚིག་ཏུ་
 གསུངས་པ་ནི་ཉེས་པ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་འཛོར་བའི་ཉེན་ཆེ་བས། ཉེས་
 པ་དེ་དག་གིས་མ་གོས་པ་ལ་ལྷག་པར་དུ་སྤྱིམ་དགོས་པས་དམ་ཚིག་ཏུ་གསུངས་
 པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ན་ཚུལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷགས་ཅམ་ཉིད་ནས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱ་
 མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཤེ་ཡང་སྤྱར་མི་གཤེ། ཁྱོས་ཀྱང་སྤྱར་མི་ཁྱོ།
 བརྟེགས་ཀྱང་སྤྱར་མི་བརྟེགས། །མཚན་བྱས་ཀྱང་སྤྱར་མཚན་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། འདི་
 དག་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚོས་བཞི་ཡིན་པར་གསུང་། ད་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགེ་སྤྱོད་
 ཚོས་བཞི་ཞེས་འདོན་ཞིང་རྒྱུད་ལྷན་གྲགས་མོད། དེ་དག་གི་དོན་ལ་རྟོག་དཔྱད་
 བྱེད་པ་ཆེས་ཉུང་ངོ་། །དེ་དག་གི་དོན་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་བདག་ལྟ་བུའི་
 དུས་མཐའི་དགེ་སྤྱོད་གི་གཞུགས་འདོན་རྣམས་ནི་གིན་ཏུ་དོག་ཅོད་སྟེ། ཉེས་པ་དེ་
 དག་སྤྱོད་བ་དང་མི་སྤྱོད་བ་ནི་དགེ་སྤྱོད་ཡིན་མིན་གྱི་ཚད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པས་ན་
 དགེ་སྤྱོད་ཚོས་བཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གིས་གཞན་ལ་ཁྱོ་བ་
 དང་མཚན་འབྱུང་བ་སོགས་ལྟ་ཅི་སྤྱོས། གཞན་གྱིས་རང་ལ་ཁྱོ་བ་དང་མཚན་འབྱུང་
 བ་བྱས་ཀྱང་དེའི་ལན་དུ་ཁྱོ་བ་དང་མཚན་འབྱུང་བ་བྱ་སེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མི་བྱ་
 བ་དེ་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚོས་ཡིན་གསུང་བའོ། །གཞན་ཡང་རང་ཅག་ད་ལྟ་བུས་སྤྱི་ཤེ་
 འདི་ནའང་ཚུལ་ཡིག་ཏུ། བཟོད་པ་དགའ་བྱུང་དམ་པ་བཟོད་པ་ནི། ལྷ་རན་

འདས་པ་མཆོག་ཅེས་སངས་རྒྱལ་གསུང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་ལ་གཞོན་པ་
 དང་། །གཞན་ལ་འཛེབ་དག་སྤྱོད་མ་ཡིན་མོ། །ཞེས་པ་འདི་ངེས་པར་འདྲི་བ་ཡིན་
 མོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གསུང་དེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་
 འདེབས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་རྒྱལ་ས་ཡིན་པས་འདི་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་
 རས་འདའ་ས་མེད་པས་ན་རབ་ཏུ་གནས་པའི་དོན་དུ་དེ་འདྲི་བ་ཡིན་མོ། །དེ་དག་
 ལ་ལེགས་པར་དབྱེད་ཤེས་ན་མོན་གྱི་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་
 ཡན་ལག་ཏུ་འདི་ལྟ་བུའི་དམ་ཆོག་གསུངས་པ་རྣམས་ལམ་གྱི་རོ་བོ་གང་དུ་སོང་
 དང་། དེ་དག་ངེས་པར་སྤྱང་དགོས་པ་དང་། མ་བསྐྱེདས་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འཁྱུར་
 བའི་གནད་རྣམས་ཤེས་པར་འཁྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནད་རྣམས་མ་ཤེས་པར་
 འདི་དག་ཐེག་ཆེན་སྐྱོ་སྤྱོད་སྒྲིམ་པ་བའི་དམ་ཆོག་ཏུ་གསུངས་འདུག་པས་གཞན་
 ཀྱིས་སྤང་མི་དགོས་སྒྲིམ་དུ་གོ་ན་མོར་བ་བཞིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་
 འཁྱུག་པར་འཁྱུར་རོ། །མཛོ་ཁལ་གྱུར་ལ་མ་འབྱུ། ཞེས་པ་ནི། རང་ལ་འབབ་
 བའི་གཏུག་ལ་ལམ་ཁག་ངན་གཡོ་སྤྱི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་གཞན་ལ་བསྐྱར་བ་ཁོང་སྒྲིམ་ཅན་
 ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟར་བྱ་སྤྱོད་བའོ། །མཁྱོགས་ཀྱི་ཅེ་མ་གཏོད། ཅེས་པ་ན། རང་དང་
 གཞན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱན་མོང་དུ་ཡོད་པ་གཡོ་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་རང་
 གིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བསམ་སྤྱོད་སྤྱོད་བའོ། །རང་ལ་འབབ་པའི་གཏུག་ལ་
 གཞན་ལ་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་བྱན་མོང་པ་གཡོ་ཐབས་
 ཀྱིས་རང་གིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་འདི་གཉིས་ནི་གཞན་ལ་གཡོ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་
 རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མི་རུང་ཞིང་གང་ཟག་སྤྱུས་བྱས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་
 ཡིན་པས་ཉེས་པ་ཁོ་ནར་འཁྱུར་ཞིང་། ལྷག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་བའི་ལམ་ལ་སྤྱོ་སྤྱོད་

བ་རྒྱམས་ལ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པའི་རྒྱ་ནག་པོའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་
 བུའི་སྤྱད་པ་རན་པ་ལ་དུམ་ཤེས་བསྐྱེན་ནས་སྤྱོད་ངོ་། །ལྟོ་ལོག་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནི།
 སྤྱགས་རང་བཟང་བར་འདོད་ནས་གཞན་ལ་འཕམ་ཁ་ལེན་པ་དང་། འདྲེ་གདོན་
 ཉམ་ནད་ཞི་བར་འདོད་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞི་ལྟ་བུ་བཅས་དང་འདྲ་བས་དེ་ལྟ་བུའི་རང་
 འདོད་སྤང་བར་བྱའོ། །ཚམ་ཅིག་གི་རྒྱམ་རྟོག་ལ་གཏོང་ལེན་སྒྲིམ་པ་འདི་རང་གི་
 ཉན་གདོན་ཞི་བའི་ཐབས་ཅམ་དང་། གཞོད་བྱེད་ལ་ལུས་གཏོང་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་
 འདི་འདྲེ་གདོན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ཅམ་ཞིག་ཏུ་གོ་བ་འོང་སྟེ། དེ་ཙུག་ཏུ་སོང་ན་
 བོན་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་མེད། ཆོས་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཞིག་
 དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། ལྟ་བུ་དུ་སྤྱི་དབབ། ཅེས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་བྱིམ་པ་
 རྒྱམས་རང་གི་ལྟ་མ་མཁུ་ནས་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་ལྟ་བུ་དུ་བབ་ཟེར་བ་
 ལྟར། སྤྱོད་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ནས་རྒྱལ་དང་རྫོམ་སེམས་ཆེན་པོ་བྱས་ན་ཆོས་ཆོས་མིན་ཏུ་
 མོང་བ་ཡིན། སྤྱོད་སྤྱོད་གིས་རང་རྒྱུད་འདུལ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་
 འཕྱུང་ཉེ་བས་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་དགོས་ཉེ། ཐོག་མར་ཆོས་སྒྲོར་འཇུག་པའི་ཆེན་ཡང་
 ཟས་གོས་རྟེན་སྤྱ་བར་བསམ་ཉེ་འཇུག་པ་དང་། ལྷགས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་
 གསུམ་གང་བྱེད་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་ཕུན་ཆོགས་རེ་ཐོབ་ཏུ་རེ་ནས་བྱེད་པ་དང་། དཔེན་
 པར་སོང་སྟེ་སྒྲིམ་པའི་ཆེན་ཆེ་མཇུག་ལ་རྟེན་བཀྱར་སྒྲིམ་གསུམ་རེ་འོང་ཏུ་རེ་
 ཉམས་སྒྲིམ་པ་དང་། ལུལ་དེའི་གཞི་བདག་རེ་དབང་ཏུ་འདུས་ན་མི་ནོར་ཟས་
 གསུམ་འཛོམ་པ་ཞིག་ཡོང་ཏུ་རེ་ནས་གཉན་སར་གཅོད་བྱེད་པ་དང་། ཁྱོང་ཁྱོད་ཏུ་
 རྒྱ་བའི་ཆེ་རིམས་ནད་མི་འགོ་བ་དང་གཞན་ལ་སྤྱང་བ་དང་དབང་བསྐྱར་བ་དང་
 དགེགས་སྤྱོད་པ་དང་ནད་ཞི་བའི་ཐབས་ལ་ཕན་ཏུ་རེ་ཞིང་། བསམ་པའི་སྤྱགས་

ཆོ་འདྲིའི་ཡུན་ཆོག་ལ་དམིགས་ནས་གཏོང་ལེན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་
གཞན་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲོག་ལ་དག་ཅུས་ཐོན་པ་ཞིག་འོང་དུ་རེ་ནས་ཁྱོད་པོའི་སྒྲགས་སྒྲུབ་
པར་བྱེད་པ་སོགས་ལྟ་བུ་དུ་བབས་པ་ལྟ་བུ་ཆེས་མང་བས་ཞིབ་དུ་བརྟག་པ་
གལ་ཆེད། །མདོར་ན་སྒྲིབ་སྒྲོང་སྒྲུབ་པ་པོས་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་འདུལ་
བའི་ཐབས་སུ་བྱེད་ཅིང་རང་ཉིད་ཀྱང་ལས་དམའ་བར་འཛིན། གཞན་བཟང་རན་
འབྲིང་གསུམ་ཐམས་ཅད་གོང་དུ་ཁུར་དེ་བྲན་ཁོལ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་ཉམས་དམའ་བའི་
སེམས་དང་ས་ལ་བཏིང་བའི་སྒྲན་ལྟ་བུར་རྒྱུ་པ་ཀུན་ནས་དམའ་ས་འཛིན་པ་
ཞིག་དགོས་གསུང་། སྦྱིད་གྱི་ཡན་ལག་དུ་སྟག་མ་ཆོལ། ཞེས་པ་ནི། རང་གི་ཉེ་དུ་
དང་གྲོགས་མཆེད་ལ་སོགས་པ་གི་ན་དེ་དག་གི་ཟས་ཅོར་དང་སྒྲིགས་བས་ལ་
སོགས་པ་ར་ལ་ཡོང་། ཡོན་བདག་ལ་ན་ཆ་གི་ཆད་བྱུང་ན་ཆོགས་གསོག་ཡོང་།
རང་དང་མཉམ་པོའི་སྒྲུབ་ཆེན་གི་ན་ར་གཅིག་ཕྱ་ལ་སྦྱ་བསོད་ཡོང་། དག་གི་ན་
གཞོད་བྱེད་མི་ཡོང་བས་ར་འཆོངས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་རང་སྦྱིད་པའི་ཐབས་སུ་གཞན་
སྟག་པར་འདོད་པ་སྒྲུང་ངོ་། །དཔེན་པའི་གནས་སུ་གནས་པ་རྒྱུས་ལ་དངོས་སུ་
ལུས་སྒྲོག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་དག་མ་བྱུང་ཡང་། གྲོགས་ནང་པན་རྩུ་ལ་རྩུལ་
མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་རྟོག་གིས་དག་འཛིན་པ་ནི་འབྱུང་ཉེ། དེའི་ཆོ་འགའ་ཞིག་
ལ་དག་ར་བཟུང་། འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། ཁོང་ཆོ་དང་དེད་ཆོ་ཞེས་
སྒྲོགས་རིས་སུ་གཅོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་འདུན་གྱི་སྟེ་འབྲུག་འབྲུང་། དག་
འདུན་གྱི་སྟེ་འབྲུགས་ན་རྒྱུ་པ་གིན་དུ་ཆོབས་ཆེ་བར་གསུངས་ཉེ། སྒྲོན་
གྱི་དམ་པ་གོང་མ་རྒྱུས་གྱི་ཞལ་ནས། དག་འདུན་གྱི་སྟེ་འབྲུགས་པའི་ཆོ་གང་
འབྲུག་པ་བྱེད་པ་དེ་རྒྱུས་མཐར་མེད་དུ་འགོ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། ས་དེར་གནས་པའི་

སྒྲིག་ཆགས་གཞན་རྣམས་ལའང་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱས་དེ་དཔུལ་བར་འགྲོ་བ་དང་། གནས་
 དེ་ས་ཚིག་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་གསུང་། དེ་ནི་ས་ཚིག་པ་ལ་སྤྱུ་གུ་མི་སྒྲེ་བ་བཞིན་
 དུ་སྒྲེ་འབྲུག་བྱས་པའི་ས་དེར་ཡང་སྒྲུབ་པ་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མི་
 འབྱུང་བར་གསུངས་དེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་དགོ་འདུན་གྱི་
 དབྱེན་བྱས་པའི་ཆེ་སྤྱོད་གསུམ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་སྒྲིག་ཆགས་སུའི་རྒྱུད་
 ལའང་དགོ་བའི་སེམས་མ་སྒྲེས་པ་གསར་དུ་སྒྲེ་བའི་རྒྱན་མི་ཆད་པར་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དེས་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
 རབ་རྒྱ་ཆ་བ་སྤྱོད་དགོས་པའི་ལས་ཚབས་པོ་ཆེ་དེ་འདྲ་བ་ལ་ནི་སྒྲིག་གི་བྱིར་ཡང་
 མི་འཇུག་ཅིང་། དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་གི་བསམ་པ་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཡང་བཀག་ནས་ཆེ་
 རབས་ཐམས་ཅད་དུའང་དེ་འདྲ་བའི་ལས་ཚབས་པོ་ཆེ་གསོག་པར་མ་གྱུར་ཅིག་
 ཅེས་སྒྲིན་ལས་གདབ་པོ། །སྒྲིན་དགོ་བཤེས་གསལ་གཤེ་ཟེར་བ་སྒྲེ་སྤྱོད་ཐམས་
 ཅད་ངེས་པའི་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་དེས་ན་མ་ཞིག་ན་སྒྲེ་འབྲུག་གི་དཔོན་བྱས་པས།
 དགོ་བཤེས་པོ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས་ངའི་གསལ་གཤེ་ལོ་གསུམ་གྱི་གི་བ་འབྱུངས། ཁོ་
 དེའི་གོང་དུ་གི་ན་སྒྲེ་སྤྱོད་གསུམ་པ་ཞིག་གི་བ་ཡིན་པ་ལ་གསུང་། ཡང་དགོ་
 བཤེས་པོ་རྟོ་བ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་ཀར་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ཞལ་གདམས་གནང་
 བ་ནི། རང་རེ་གཏོར་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེངས་དེ་མནའ་ཞིག་བསྒྲག་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ་མ་བྱུང་། ད་ཕྱིན་ཆད་སྤྱུག་རྒྱ་འཇུག་མཁན་ཆེ་འདིའི་རྣམ་རྟོག་ཡིན་པས་དེ་མི་
 འཁོར་རི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དུང་ལ་རུལ་བྱིས་པ་བཞིན་འོར་བྱིད་ལ་གཏོར་
 བ་དེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲེ་འབྲུག་འདི་ཡིན་ནོ་གསུང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནད་རྣམས་
 བསམས་ནས་སྒྱིར་སེམས་ཅན་སྤྱུ་ལའང་ངན་སེམས་མི་སྒྲེད་ཅིང་རྣམ་པ་ཀུན་

དུ་སྒྲུབ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་པ་བྱུང་པའི་སྤྱིར་ལུས་འདི་གསོ་སྒྲུབ་དུ་བཟའ་བར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཟས་ཁམ་རེ་ཟོས་པས་ཀྱང་ཚོགས་དཔག་མེད་རྫོགས་པར་
འགྱུར་པས་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱམ་མོང་མིན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་
མང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་མཚོན་ནས་ཚོས་གོས་གྱོན་པ་བྱས་ཤེད་པ་སོགས་སྒྲོ་
གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ལོག་གཞོན་
ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། སྒྲོ་སྒྱུང་བསྐྱེམས་པས་ལུས་ལ་ན་ཆ་དང་
འདྲེ་གདོན་གྱི་གཞོན་པ་དང་མི་སྤང་བ་དང་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེར་སོང་བ་ལ་
སོགས་པ་བྱུང་ནས་སྒྲོ་སྒྱུང་སྒྲིང་མི་འདོད་པ་བྱུང་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་
བདག་གི་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་སྒྲིང་
རེ་རྗེ་སྒྲུབ་དུ་བསམས་ནས་དེ་དག་གི་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་བདག་ལ་འདུས་པར་བྱུར་
ཅིག་སྒྲུབ་དུ་བསམ་ཞིང་གཏོང་ཡེན་བསྒྲུམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྒྲོ་སྒྱུང་འདི་ལ་
ཉམས་ཡེན་སྒྲིང་པོར་བྱས་པས་རེ་ཤིག་ནད་གདོན་གྱི་འཚོ་བ་སོགས་མང་བ་དང་།
ལྷག་པར་རང་གི་ཉོན་མོངས་ཆེར་སོང་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་དེ་ནི་སྒྱོན་མིན་གྱི། ཡོན་
ཏན་འབྱུང་བའི་ལྟ་ལྟས་ཏེ། མེ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་སྒྲ་ལྟས་སུ་དུ་བཞེན་པོ་འབྱུར་
བ་ལྟར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་བསྐྱེདས་པས་རང་གི་ཉོན་
མོངས་པ་བག་ལ་ཉལ་བ་རྣམས་ལངས་པའོ། །པལ་ཆེར་ནི་སྤར་དག་སྒྱུར་ལ་མ་
འབད་པའི་དུས་འདུ་འཛིའི་ནང་དུ་བག་མེད་གཡེང་བར་གནས་པའི་ཆོ་ཉོན་
མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་ངོས་མ་ཐོན་པར་རྒྱ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་གཡེང་བས་
སྤྱིར་བ་ལ། དེས་པའི་གནས་སུ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཏེ་དག་སྒྱུར་ལ་འབད་ཅིང་
རང་གི་སེམས་ལ་བརྟགས་པའི་ཆོ་ཉོན་མོངས་པ་རི་ལྟར་སྒྲོ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཆེ་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་གདབ་ཅིང་། དག་མི་ག་པོ་ལག་ཏུ་ཟེན་
 བ་ལྟར་ཉེན་མོངས་ངོས་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་འབད་ནས་བསྐྱེན་ཅིང་ལྷག་
 པར་གཏོང་ལེན་དྲག་ཏུ་བསྒྲུམ་མོ། །འདི་ལྟ་བུའི་གནད་མ་ཤེས་པར་དབེན་པར་
 བསྐྱད་པས་སེམས་གཡེང་དུ་འགྲོ་བ་འདྲ་ཞིག་དང་དགོ་སྒྲོལ་བྱས་པས་སེམས་ངན་
 དུ་འགྲོ་བ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ནས། དབེན་པའི་གནས་སུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་པོར་
 ཏེ་ཁ་ཏོན་སྟགས་དགོ་སྒྲོལ་གཞན་ལ་འབད་སྟོ་བྱེད་པ་ནི་འཛིག་ཆེན་གྱི་ཁ་
 དངགས་ལ་གྲོག་ཁ་ནང་དུ་བྱུང་བ་ལྟེས་འཕུལ་ཟེར་བ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐོག་
 མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་གཉིས། ཞེས་པ་ནི། ལྷ་དྲུའི་ཆེ་དེ་རིང་བྱང་ལྱབ་ཀྱི་སེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་དང་མི་འབྲལ་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་
 འཕེན་པ་བཏང་ནས། ཉེན་པར་གྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་དུ་དྲན་ཤེས་
 ཀྱིས་ཟེན་པར་བྱས་ལ། དགོངས་མོ་ཉལ་བ་ན་ཉེན་པར་གྱི་སྒྲོང་པ་རྣམས་ལ་
 བརྟགས་ཏེ། བྱང་ལྱབ་ཀྱི་སེམས་དང་འགལ་བ་བྱུང་འདུག་ན་བདག་ལ་ངན་
 བགྲང་ཞིང་བཤགས་པ་བྱས་ལ་སྤྱིས་དེ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་པར་བྱ་བའི་སྟོ་བསྐྱེད། མ་
 འགལ་འདུག་ན་དགའ་བ་བསྒྲུམས་ཏེ་སྤྱིས་བྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་བསམ་
 མོ། །དེ་ཡང་ཐོ་རངས་ལངས་མ་ཐག་ནས་བརྒྱུང་འཕེན་པ་གཏོང་ལུགས་རི་ལྟར་
 བྱ་བའི་རྒྱལ་ནི་ལྷར་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ཟེན་ཅིང་སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་རི་ལྟར་
 འཕེན་པ་བཏང་བ་ལྟར་བྱུང་མ་བྱུང་ལེགས་པར་བརྟག་ཅིང་། ལྷག་པར་ནམ་གྱི་ཆ་
 སྟོད་འདས་ནས་ཉལ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཆེ་ཉེན་པར་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་
 ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལྟར་ཅི་བྱེད་སྟོ་སྒྲོང་འདི་དང་མཐུན་
 པ་ཞིག་བྱུང་འདུག་ན་དགའ་བ་བསྒྲུམ་ཞིང་། སྤྱ་མ་དམ་པ་དང་མཇལ་ཐེག་པ་

ཆེན་པོའི་ཆོས་ཚང་ལ་མ་ཞོར་བ་ཐོབ། དཔེན་པའི་གནས་སུ་འདས་པ་དོན་དང་
ལུན་ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་གཟེངས་བསྟོད་དང་སྟོོ་བ་བསྟེད་ཅིང་བྱིས་ནས་ཀྱང་དེ་
བཞིན་དུ་བྱའོ་སྟུམ་དུ་འདུན་པ་བསྟེད། ཆོས་དང་འགལ་བ་བྱུང་འདུག་ན་སྒྲ་མ་
དང་མཇལ་ཆོས་འདི་འདྲ་ཐོབ་ཀྱང་བྱ་བ་འདི་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་བྱོད་འདྲ་ཡོང་བ་
སྟུམ་དུ་རང་གིས་རང་ལ་སྒྲ་པའ་ཆར་བཅད་འགྱོད་བཤགས་བྱ་བ་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་འབན་གྱི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་བསྒྲུབ་སྟེ། ཁོང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཐབ་
པའི་དུས་སུ་རྟེན་བཀྱར་འདོད་པའི་སྟོོ་སྟགས་སྟེས་པ་ན་ཕྱག་གཡས་པས་གཡོན་
པ་འཐེན་གྱིན་འབན་གྱང་རྒྱལ་གསུངས་ནས་རན་བཞིན་མང་དུ་བྱས་ཏེ་རང་གིས་
རང་ཆར་གཅོད། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱང་ཉལ་བ་བྱུང་ན་དགེ་སྟོང་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱལ་བ་
གསུངས་ནས་ཕྱག་གཡོན་པས་ཕྱག་གཡས་པ་ནས་འཐེན་གྱིན་རང་ལ་སྟོོ་བ་
བསྟེད་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པོ་གང་བྱུང་བཞིན་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནི། འཁོར་
དང་ཡོངས་སྟོོད་ལ་སྟགས་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱུང་ན་དེས་མ་དྲེགས་པར་དེ་
དག་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་གེས་པ་དང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་སུ་ཅི་འགྱུར་བྱ། ཤིན་ཏུ་
རྒྱད་དེ་འོག་ནས་འགོ་བ་ཚུ་ལས་མེད་པ་བྱུང་ན་འང་དེ་ཡང་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་གེས་པ་
དང་གཞན་གྱི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་ལ་ལེན་པའི་སྟོོ་ནས་ཞུམ་པ་མེད་
པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཅག་རྒྱང་ཟད་ཅེ་འབྱོར་ན་དེ་མི་བཞིན་པར་ཆོང་ལུན་བསྟེད་
དག་འདུལ་གཉེན་སྟོོད་གཡོག་འཁོར་གྱི་འདུ་ཡོང་སྟུ་ཆོགས་བསྒྲུབ་ཅིང་། གཞན་
ལས་མགོ་གང་གིས་ཅི་མཐོང་དང་གོམ་གང་གིས་ཅི་མཐོགས་བྱེད། སྟོོད་པ་རན་པ་
འཛིག་རྟེན་པ་དག་ཀྱང་ཡ་རར་བྱེད་པའི་གནས་དག་ལ་འང་འཇུག་པ་ཞིག་འོང་
འདུག་པས་འབྱོར་པ་བཞིན་པ་ན་ཤིན་ཏུ་དགའོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པ་

ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ཐ་ན་གསེར་གདུལ་ལ་ལག་རྒྱག་
 པ་ཙམ་ཡང་བཀག་ཅིང་། ཆོས་གོས་ལྷག་པོ་རེ་ཙམ་ཡང་བྱིན་སྐབས་མ་བྱས་པར་
 བཅད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་སོགས་ལ་འགྲོར་མི་རུང་བའི་བསྐྱབ་
 བྱིམས་བཅའ་བར་མཛད་དོ། །ཡང་ཅུང་ཟད་རེ་རྒྱད་ན་ཡིད་ཆད་ཅིང་ཁྱུ་ནས་ང་
 འདྲ་བས་དགོ་སྤྱོད་ག་ལ་འོང་སྟམ་དུ་དགོ་སྤྱོད་བཞོལ་བ་ནི་ཤོ་སྤྱོད་འདིའི་ཉམས་
 ལེན་གྱི་གནད་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕྱོར་པ་བྱུང་ན་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཤོ་སྤྱོད་
 བསྒྲོམ། རན་གྱིས་མནར་བ་དང་ཟས་གོས་གྱིས་ཐོངས་པ་སོགས་རྒྱུད་པར་གྱུར་
 བ་ཡང་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཤོ་སྤྱོད་སྒྲོམ་པ་ལ་ལྷག་པར་འབྲས་པ་ཞིག་དགོས་
 པས། འཕྱོར་རྒྱུད་དང་མཐོ་དམའ་རིམ་ལ་བཞིན་གྱུང་ན་ཡང་གཏོང་ལེན་གཉིས་ཀྱི་
 གྲོ་ནས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་བའི་རྒྱུན་ཁོ་ནར་བསྐྱར་བ་བཀའ་
 གདམས་ཀྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལྟར་བསྐྱབ་པོ། །དགོ་བཤེས་སྟོན་པ་དུས་
 རྟག་ཏུ་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་པར་མཛད་ཅིང་། ར་རྒྱུད་གི་ཐུགས་གསེབ་ན།
 འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། །བདེ་དང་མི་བདེ་སྟན་དང་མི་སྟན་
 དང་། །བསྟོན་སྐྱད་ཅེས་བཞི་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །བདག་གི་ཡིད་ལུལ་
 མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད། ཅེས་གསུང་བཞིན་སྟོམ་པར་མཛད། རེས་འགའ་
 འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་ཞེས་འགོ་སྟོམ་ཙམ་རེ་མཛད། རེས་འགའ་མགོ་སྟོམས་
 མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ནས་མགོ་སྟོམས་པར་མཛད། རེས། བདག་གི་གྲོལ་བ་
 དོན་གཉེར་ལ། རྟེན་དང་བཀུར་སྟོས་འཛིང་མི་དགོས། །གསུང་ཁིང་མགོ་སྟོམས་
 པར་མཛད་སྒྲིང་། །དེ་དག་ནི་རེས་འབྱུང་དང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཆོས་
 བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་རྒྱལ་ཡིན་ལ། ལྟ་བའི་སྟོ་ནས་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་རྒྱལ་ནི།

མོངས་སྒྲིབ་མི་འདུག། བརྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་ནའང་དེ་མ་ཐག་འགོག་ཅི་ཐུབ་བྱུང། དེ་ལྟ་
བྱུང་ང་ལ་ནི་དུས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དུན་པར་བྱས་
ནས་སྒྲིབ་དུ་བལྟ་ཞིང་སྤྱད་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་འགྲོད་སེམས་དང་། ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་
པའི་སྒྲིམ་སེམས་ཡང་ཡང་བསྐྱེན་པ་གནད་དམ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་ཡི་གཙོ་བོ་རྣམ་
གསུམ་སྤྱད་། ཞེས་པ་ནི། ཆོས་སྐུའི་པའི་རྒྱུ་ཡི་གཙོ་བོ་སྤྱོད་དམ་པ་དང་མཇུག་
བ་དང་། རང་གི་སྒྲོ་ལས་སུ་རུང་བས་ཆོས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ཡོངས་པ་
དང་། ཆོས་སྐུའི་པ་ལ་དགོས་པའི་མཐུན་སྒྲིབ་འཛོམས་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་རང་ལ་ཆར་
ན་དགའ་བ་བསྒྲིམ་ཞིང་། གཞན་ལ་འང་དེ་གསུམ་ཆར་བར་སྒྲིབ་ལས་གདབ།
རང་ལ་དེ་གསུམ་མ་ཆར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བདག་ལྟར་རྒྱུ་ཡི་གཙོ་བོ་
གསུམ་མ་ཆར་བས་ཆོས་རྣལ་མ་མ་བྱུང་བ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་རེ་སྒྲིབ་རྟེ་
སྒྲིམ་དུ་བསམས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་མ་ཆར་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་
བདག་ལ་སྒྲིབ་ནས་དེ་དག་ལ་རྒྱ་གསུམ་ཆར་བར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་དུ་ཞེ་ཐག་པ་
ནས་བསྒྲིམ། དེ་དག་གི་གཞན་རྣམས་ནི་གོ་སྤྱོད་ལ། རྒྱུ་ཡི་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ནི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་སྒྲོ་སྒྲིབ་འདི་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བའམ་མ་ནོར་བར་སྒྲིབ་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་
གཞན་ཞིག་ལ་ངས་པར་རག་ལས་པས། དགོ་བའི་བཤེས་གཞན་མཚན་ཉིད་དང་
ལྡན་པ་དང་མཇུག་པ་ཞིག་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཞན་དམ་པ་དང་མཇུག་ཡང་
རང་གི་སྒྲོ་ལས་སུ་མ་རུང་ན་མི་ཕན་པས། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་ལས་
སུ་རུང་ཞིང་བཀའ་བཞིན་སྐུའི་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་ལེན་སྒྲིབ་པོར་བྱེད་པ་ཞིག་
དང་། སྒྲོ་སྒྲིབ་འདི་སྒྲིམ་པ་ལ་ངས་པར་དགོས་ཤིང་གང་མ་ཆར་ན་འདི་སྒྲིམ་མི་
དུས་པའི་མཐུན་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཆར་བ་ཞིག་སྟེ། ཆོས་སྐུའི་པའི་མཐུན་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཡི་

གཙོ་བོ་གསུམ་བོ་དེ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་དེ་དག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འབད་དོ། །
 ཉམས་པ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་བསྟོམ། །ཞེས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་སྤྱ་མའི་མོས་གསུམ་ལ་རག་ལས་པས་སྤྱ་མའི་མོས་གསུམ་ཉམས་པ་མེད་
 པ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྤྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་གྱི་ཡང་སྤྱིར་ཡོན་
 པ་དེ་བསྟོམ་པ་སྟོ་བ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། རང་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་སྟོམ་པ་
 རྣམས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱ་མོ་ཚུན་ཆད་མ་ཉམས་པར་སྤྱད་བསྟེ། སྤྱ་མ་ལ་དད་གསུམ་
 ཉམས་ན་ནི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་གསར་དུ་སྟེ་མི་སྤྱིར་ཅིང་སྤྱར་ཡོད་རྣམས་ཀྱིང་
 ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། བད་དེ་གདོན་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པ་མཐའ་དག་
 འཕྱར་ཞིང་གི་ནས་མནར་མེད་དུ་སྟེ་བ་སོགས་ཉེས་དམིགས་མཐའ་ཡས་པས་སྤྱ་
 མའི་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་པ་ཞིག་གིན་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས། རྩོ་བོ་ལ་
 བོད་ལ་སྟོམ་སྐྱབ་བྱེད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་བརྟེས་པ་མི་
 བདག་ཞུས་པས། རྩོ་བོའི་ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྟེས་ཚུང་སྟེས་
 ཐམས་ཅད་སྤྱ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བ་ལ། བྱེད་བོད་ལ་སྤྱ་མ་ལ་ཐ་མལ་པའི་འདུ་
 ཤེས་ལས་མེད་གཙ་སྟེ་གསུང་དོ། །སྤྱ་མར་མ་ཟད་གོགས་སུ་དང་འགོགས་ཀྱིང་
 དེ་ལ་དག་སྤྱང་དང་གུས་པ་བྱེད་ཅིང་། སྤྱང་བོའི་བྱ་བ་ཞིན་དམའ་ས་བཟུང་ནས་
 དན་གས་བྱ་བར་མདོ་སྟེ་ལས་གསུངས། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་ལན་པ་སྟིལ་བུར་སྟེན་
 དངས་དུས་ལས་དུ་སྟེགས་པ་གཙིག་དང་སྤྱད་པས། ཁ་ཆད་དྲི་ཆིལ་ལེ་བྱས་ནས་
 ཁོ་ན་རེ། དགོ་བསྟེན་འདི་ལ་ཆད་ཁུར་ཟེར་ནས་སྟེ་ས་ཁྲེས་གིག་དང་གལ་སྟེ་
 བསྐྱར་བས། བཀྱིའོ་གསུངས་ནས་ཁུར་བྱོན་པས། སྟིལ་བུ་བའི་དགོ་འདུན་
 རྣམས་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་སེར་སྟེང་བྱས་པ་སྟེགས་པས་མཐོང་བས། འདི་ཅི་ཡོན་

ཐེག་པ་ལ། ཁོ་པོ་ལ་བསུ་བ་བྱེད་པའི་ཁྱེད་དུ་གདའ་གསུངས་པས། ཁོ་སྤྱོདས་
 གིང་འཛིགས་དེ་ལྷ་མ་ཁྱེས་དང་གལ་ལྟེ་སྤྱོདས་མ་ཐངས་སུ་ཁྱེད་དེ་བྱོས་སྤྱོད།
 སྤྱོད་ཐང་པའི་ཁྱེད་ནས། རང་བས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ། ཀུན་གྱི་འོག་
 ཏུ་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་ཁ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་སྤྱོད། འཕམ་ཁ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་
 ལེན་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་། ད་ལྟ་རང་རེ་སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་འགྲོགས་མི་གེས་
 པར་སྤྱོད་འབའ་ཞིག་བརྟེན་རེས་འོང་བ་འདི་ཕན་ཚུན་དག་སྤྱོད་དང་དད་གུས་
 མེད་པས་ལན་པ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྲོགས་དང་འགྲོགས་མ་
 གེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་པར་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་གྲོགས་ལ་གུས་པ་
 གལ་ཆེད། སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་གཤའ་མ་ཉམས་པ་ནི་འདི་ལ་སྤྱོད་བར་བྱ་སྤྱོད་པ་ཅམ་
 ཀྱིས་མི་ཡོང་། ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་འདུག་པ་ཞིག་དགོས།
 ད་ལྟ་དང་པོ་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་ཆོག་མི་འཛིན། བཟུང་ཡང་བརྟེན་དུ་འདུག་མ་བརྟེན་གྱང་
 ཉམས་ལེན་བྱེད་མི་འདོད་པ་རྣམས་དགའ་སྤྱོད་མེད་པས་ལན་པ་ཡིན། དགེ་སྤྱོད་
 གང་ལའང་དགའ་ཞིང་སྤྱོད་བཞིན་དུ་མ་ཡོངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས། རང་ལྟ་བུ་
 མ་ཡིན་པར་མེམས་བྱ་བ་རན་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་གཡེངས། མིག་ཡུལ་སྤྱོད་ཆོགས་
 ལ་བལྟ་ཞིང་གཡེང་བའི་རང་ནས་དགེ་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་རེ་བྱེད་སྤྱོད་བྱས་པ་དེ་ཡང་
 ཁྱེད་འཇལ་ལྟ་བུ་འཆར་དུང་དེ་བྱེད་པ་ལ་ས་ཆོད་གང་ཡང་མི་ཡོང་གསུང་ངོ་། །
 རང་གིས་རི་ལྟར་ཁས་སྤྱངས་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ་བག་ཡོད་མ་ཉམས་པ་ནི་མོ་ཐར་
 བྱང་མེམས་གསང་སྤྱོདས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གང་ཁས་སྤྱངས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོདས་ལས་
 སྤྱོད་ཅིག་གྱང་མི་གཡེལ་བར་སྤྱོད་དགོས་དེ། ད་ལྟ་སྤྱོད་པ་དང་དམ་ཆོག་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་མི་སྤྱོད་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་བྱུགས་གྱང་མི་འགོས་པར་འདུག་པའང་བག་

ཡོད་ཉམས་པས་ལན་པ་ཡིན་པས་བག་ཡོད་མ་ཉམས་པ་གལ་ཆེད། །འབྲལ་མེད་
གསུམ་དང་ལྷན་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནི། ལུས་དག་ཡོད་གསུམ་དགེ་བ་དང་མི་
འབྲལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ལུས་སྒྲ་མའི་ཞབས་དྲིག་དང་ཕྱག་སྒྲོར་བ་སོགས་དགེ་
བའི་ལས་ལ་བཞོལ། དག་སྒྲུབས་འགྲོ་དང་སྒྲོ་སྒྲོང་འདྲིའི་ཆོག་ཁ་དོན་དུ་འདོན་
པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་དང་གཟུགས་སྟགས་ཟབ་མོ་བསྒྲུ་བ་
སོགས་དགེ་བའི་བྱ་བ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱ། ཡོད་སྒྲོ་སྒྲོང་འདྲིའི་ཉམས་ལེན་དང་
མ་བྲལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་མེད་དག་དུ་སྦྱང་། །བྱབ་དང་གཏིང་
འབྱོངས་ཀུན་ལ་གཅེས། ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་དང་། སྒྲོ་ལ་གང་གར་ཐམས་
ཅད་ལ་སྒྲོ་སྒྲོང་གིས་བྱབ་པར་བྱས་ནས་ཁ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གཏིང་ནས་
འབྱོངས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི་སྤར་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཟིན་དོ། །བཞོལ་བ་
རྣམས་ལ་དྲག་དུ་བསྒྲུམ། ཞེས་པ་ནི། རང་གི་འགུན་རྒྱར་འདུག་པ་དང་། ལྷན་
ཅིག་དུ་འགྲོགས་པ་དང་། སར་གཞོད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆུར་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་།
ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱིང་དུ་མི་སྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟེ་དགའ་བ་རྣམས་ལ་
ལྷག་པར་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བསྒྲུམ་ཞིང་། སྒྲ་མ་དང་པ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་བྱང་
པར་ཅན་རྣམས་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་སྤྱིང་བ་ལ་ལྷག་པར་བསྒྲུམ་པར་བྱའོ། །
རྒྱུན་གཞན་དག་ལ་ལྟོས་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནི། ཟས་གོས་སོགས་འཛོམ་པ་དང་། མི་
དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། །འམས་བཟང་བ་ལ་སོགས་པ་མཐུན་
རྒྱུན་འཛོམ་པ་མི་ལྟོས་པར། མཐུན་རྒྱུན་མ་འཛོམས་ན་མ་འཛོམས་པ་དེ་ཉིད་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལམ་དུ་འབྱེར་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་བཤེས་

སྒྲིང་ལས། ཐར་པ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི། གཞན་གྱིས་གོགས་བགྱིར་ཅི་
 ཡང་མ་མཆིས་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁམས་གསུམ་
 འཁོར་བར་འཁོར་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་རི་སྒྲིང་ཅིག་སྒྲིང་བ་འདི་གང་ཟག་གཞན་
 གྱིས་རང་དབང་མེད་དུ་བཅིངས་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་བརྩལ་བ་མིན་གྱི། རང་གི་
 སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བའི་མཐུས་འཁོར་བར་འཁོར་ནས་སྤྱག་
 བསྐྱལ་སྒྲིང་བ་ཡིན་ལ། དེ་འཁོར་བ་འདི་ལས་ཐར་པར་བྱེད་པ་ཡང་གང་ཟག་
 གཞན་གྱིས་ལྷགས་ཀྱས་ཉ་བརྩུང་ནས་ཐར་ལ་འདོན་པ་ལྟར་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་
 གནས་ནས་འདོན་ཐབས་གང་ཡང་མེད་གྱི། རང་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་
 དབང་དུ་མི་གང་བར་དུན་ཤེས་བདུན་པོས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་ཁྱུགས་ནས་
 ཐར་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་གཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་
 པའང་རང་གི་སེམས་འདི་འབའ་ཞིག་གི་འབྱུལ་གྱིས་བགྲོད་དགོས་པར་སྒྲིང་
 འདུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུན་བཟང་རན་གང་བྱུང་ཡང་དག་སྒྲིང་
 གྱི་གོགས་སུ་ཁྲེར་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གནིས་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་
 གསུམ་གྱི་སྒྲིང་པ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་ཆོགས་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་དུ་འཁྲེར་བར་
 བྱོལ་སྒྲུལ་དུ་སྒྲིང་སྒྲིབས་ཆེན་པོ་སྒྲིང་དགོས་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་འགལ་རྒྱུན་སྒྲུ་
 གཅིག་གྱང་མེད་པ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་མཐའ་དག་ཚང་བ་ཞིག་ལ་རེ་ན་ནི་སྒྲིགས་
 མའི་དུས་འདི་འདྲ་བར་ལུས་སེམས་ལ་ནད་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་
 མེད་པའི་སྐབས་མི་སྤྲིད་པ་ལྟར་བྱ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུན་རན་པའང་མེད་པའི་
 སྐབས་མི་སྤྲིད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བས་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པའི་སྐབས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
 ད་རེ་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་སྤྲང་། ཞེས་པ་ནི། སྤར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལུས་རི་སྒྲིང་

བ་གོ་ཡོག་གོ། བོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་ཆོས་ཀྱི་རྩི་མུང་བར་འདིག་
 རྟེན་གྱི་བདེ་བའི་རྩིང་བའི་རྩིང་གོ་ཡོག་གོ། བྲིག་བཟུང་བ་ལ་སྒྲིང་རྩི་མི་སྒྲིམ་
 བར་ཆོས་བྱིར་དཀའ་ཐུབ་བྱེད་བ་ལ་སྒྲིང་རྩི་སྒྲིམ་པ་ནི་སྒྲིང་རྩི་གོ་ཡོག་གོ། རང་ལ་
 ལྷོས་པའི་མི་ཆོས་ལ་མི་སྒྲིམ་བར་ཆེ་འདིའི་དཔལ་འཕྲོར་ཆེ་བའི་ཐབས་ལ་སྒྲིམ་བ་
 ནི་གཉེར་མེས་གོ་ཡོག་གོ། ལམ་ལ་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་དགོ་བ་ལ་དགའ་བ་མི་
 སྒྲིམ་བར་དགའ་ལ་སྐྱག་བསུལ་བྱུང་ན་དགའ་བ་སྒྲིམ་པ་ནི་རྩིས་སུ་ཡི་རང་གོ་ཡོག་
 སྒྲི་གོ་ཡོག་དུག་པོ་སྤངས་ནས་མ་ཡོག་པ་དུག་ཅམས་སུ་བྱུང་ངོ་། རྟེན་གཤམ་
 གཞན་ཅམས་གོ་སྒྲིལ། བཟོད་བ་གོ་ཡོག་གི་དོན་གིན་ཏུ་གསལ་བར་བཟོད་ན་སྒྲི་
 པོ་པལ་ཆེར་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་དཔེན་པའི་གནས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་སྒྲིམ་ན་
 བཅོམ་དུ་བཟུང་བ་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་སྐྱག་བསུལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཁོ་ན་
 བྱེད་ཅིང་། སོ་ནམ་དང་དགའ་འདུལ་བ་དང་གཉེན་སྦྱང་བ་དང་ཆོང་སུན་བསྐྱེད་
 དང་མཁར་ལས་སོགས་བྱེད་བ་ལ་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་དཀའ་བ་ཅི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་
 ལ་སྐྱག་བསུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་པར་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བར་བྱེད། གཞན་
 ཅམས་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ། ཆེ་སྒྲོད་ལ་བོས་པ་ལུན་རིང་དུ་བྱས་གིང་ཆོས་སྒྲིམ་ཞུགས་ནས་
 ལང་ཆེ་པལ་ཆེར་ཡོལ་བའི་ཀན་པོ་དག་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་རེ་ལ་ངལ་བ་ཅི་བྱེད་
 དགོས་ཀྱང་མི་བཟོད་བ་དང་སྒྲོ་ངལ་མེད་ཅིང་། དཔེན་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་རེ་ཅམ་
 སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱལ་ཡང་མི་བཟོད་བ་དང་སྐྱག་བསུལ་ཆོས་ཆེར་བྱེད་པ་ཀུན་གྱི་
 མིག་ལ་སྒྲུང་བ་འདི་ཡིན་པས། ལས་ངན་པའི་འབྲས་སུས་བཅོམ་པར་གདོན་མི་
 ཟེམ། རེས་འཛོག་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ལ་ངེས་ཤེས་མ་སྒྲིམ་པས་རེས་འགའ་
 གཞན་གྱི་ལན་མོ་དང་གཡམ་ལ་རྒྱག་གིས་འབད་ནས་བྱེད་ཁུལ་བྱེད། རེས་

འགའ་དག་སྐྱོར་བྱེད་པའི་འདུན་པ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་སློང་རྩལ་འཇག་པ་
 དེ་འདྲ་མི་བྱེད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སློང་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཆོད་ཏུ་
 སྐྱུང་། ཞེས་པ་ནི། སློང་བྱེད་འདི་ལ་སློང་ལའངས་པ་སྐྱུར་ནས་བྱུགས་གཅིག་ཏུ་སྐྱོང་
 པའོ། །ད་ལྟ་ཆོས་ལ་ངེས་ཤེས་གཏིང་ནས་འདྲོངས་པ་དགོན་ཁིང་། དེའི་ནང་ནས་
 གྲང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློང་བྱེད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་པ་སྐྱིད་ཐག་པ་ནས་ཐོབ་པ་མྱིན་
 མཐའ་ལྟ་བུར་སྐྱུང་བས། གཞན་གྱི་ལད་མོ་དང་གཡམ་ལ་རྒྱག་ཙམ་གྱིས་བྱེད་སློ་
 བྱེད་མང་ཡང་། ངེས་ཤེས་གཏིང་ནས་འདྲོངས་ཏེ་སློང་བྱེད་འདི་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་ཏུ་
 འབད་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་ཏུ་འབད་རྒྱལ་པ་ཞིག་ཡོང་
 བ་ལ་སྐྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཡན་ཡོན་དང་། དེའི་ནང་ནས་གྲང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་
 ཡན་ཡོན་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དང་། དེ་ལ་ཡང་རྩོ་བོ་རྩེ་དང་རྩེ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་བཀའ་རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་འདྲ་བ་དང་མཇལ་བ་དང་མ་མཇལ་
 པའི་ཁྱད་པར། འདི་དང་མཇལ་བ་ལ་ཡང་མཁས་བརྩན་བཟུང་གསུམ་འཛོམ་
 པའི་བཤེས་གཞན་དམ་པ་དང་མཇལ་ནས་ཆོས་འདིའི་མན་ངག་ཐོབ་པ་དང་དེ་
 ལྟར་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀུན་གྱི་མིག་ལ་སྐྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་
 དག་ལེགས་པར་བསམ། དེ་ལ་ཡང་འདུ་འཛིན་ནང་ཏུ་གནས་པ་དང་དབེན་པར་
 ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུང་བའི་ཁྱད་པར། སྒྲོན་གྱི་དམ་པ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་དང་ད་ལྟར་
 མིག་ལམ་ཏུ་སྐྱུང་བའི་ཆོས་བྱེད་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གསལ་བར་སྐྱུང་
 བས། དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ལ་དབེན་པའི་གནས་སུ་སློང་བྱེད་འདི་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་
 ཏུ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་སློང་བྱུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་འདི་ལས་གཞན་ཏུ་གང་གིས་
 གྲང་བསྐྱར་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱའོ། །འདིར་རྟོག་དཔྱད་གཞིས་གྱིས་ཐར་པར་བྱ། །

ཞེས་པ་ཞིག་དང་། བརྟག་དབྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་པར་བྱ། ཞེས་ཅུ་ཆོག་མི་འདྲ་
 བ་གཉིས་འབྱུང་བས། ཅུ་ཆོག་བྱི་མ་ལྟར་བརྟག་དབྱེད་བྱ་ལུགས་ནི། སློ་སྦྱོང་ཡུན་
 རིང་དུ་བསྒྲམས་པས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་རྣམས་དཔལ་གཞིམ་སྒྲེ་མི་སྒྲེ་བ་
 ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ན་ཉོན་མོངས་སྒྲུངས་སོ་སྒྲུམ་དུ་ཐག་གཅོད་མི་བྱ་བར། སྒྲུར་ཡང་
 རྒྱུན་དང་ཡང་པ་ན་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྒྲེ་མི་སྒྲེ་ཞིབ་དུ་བརྟག་དགོས་ཤིང་།
 ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་མི་སྒྲེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ལྟན་སྒྲེས་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་
 པའི་རྒྱལ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་ཉོན་མོངས་
 སྒྲོང་ལ་འབད་པ་ཆེར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་མ་སྒྲུངས་པར་
 སྒྲུངས་སོ་སྒྲུམ་པའི་མངོན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱུས་ནས་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཞིང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་འདིར་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་པར་དུ་ཉོན་མོངས་ཅུ་བ་ནས་
 སྒྲུངས་པ་མི་འབྱུང་ལ། ཐེག་པ་དམན་པར་ཡང་དགྲ་བོཅམ་མ་ཐོབ་པར་དུ་ཉོན་
 མོངས་ཅུ་བ་ནས་སྒྲོང་མི་རུས་པས། ད་ལྟའི་ལས་དང་པོ་པ་ལམ་གྱི་སྒྲེ་ཐེན་པའི་
 ཕྱོགས་ན་འང་མེད་པ་དག་གིས་སེམས་གནས་བྱ་མོ་རེའི་མཐུས་ཉོན་མོངས་མངོན་
 གྱུར་པ་རེ་ཞིག་འགགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྒྲུངས་སོ་ཞེས་སྒྲུ་བ་ནི་ཡུར་རྒྱལ་
 དུ་སྒྲུ་བ་ཡིན་པས་མཐས་པ་རྣམས་ཐུགས་སྐྱེལ་པའི་གནས་སོ། རྟོག་དབྱེད་
 གཉིས་ཀྱིས་ཐར་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནི། སློ་སྦྱོང་འདི་སྒྲུམ་པའི་ཆོ་རུང་རྒྱུད་ལ་
 གཙུག་འཛིན་དང་དེས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྒྲེ་མི་སྒྲེ་དང་། སློ་སྦྱོང་
 བསྒྲམས་པ་གནད་དུ་སྐོང་མ་སྐོང་ཡང་ཡང་རྟོག་ཅིང་དབྱེད་པའི་དོན་ནོ། རྟོག་པ་
 དང་དབྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྟོན་གྱི་ངོ་བོ་རགས་རིམ་ཅམ་འཛོལ་བ་དང་ཞིབ་
 དུ་བྱེ་ནས་དབྱེད་པའོ། ལུས་མ་བསྒྲུམ། ཞེས་པ་ནི། ས་རོལ་ལ་རང་གི་དྲིན་ཡོད་

པ་དང་། དཔེན་པའི་གནས་སུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་བྱས་པ་དང་། མཁས་པ་དང་
བཅུན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། བདག་པམ་གཞན་གཅེས་སྒྲོམ་པ་ལ་ཡུལ་
བྱས་མེད་དོ། །རང་རེ་དཔེན་པར་སྟོད་ཁུལ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་འདི་གི་རྒྱ་འབྱུང་
ཉེ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། རང་གི་ཉེ་རྒྱ་དང་མཇའ་གོགས་སོགས་སྤར་འདྲིས་ཀྱི་མི་
རྣམས་ལ་བདག་དཔེན་པའི་གནས་སུ་སྟོད་པ་ལ་མི་འདི་དང་འདིས་པན་ཞིག་
བདགས་འོང་སྟམ་དུ་རེ་བ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་སེམས་སེམས་ནས་དཔེན་པར་བསྟན་
ཀྱང་ནང་དུ་སེམས་གཡོང་བས་ཁྱེད་བ་ཆེས་མང་དོ། །དེས་ན་མི་ལ་རེ་མ་ཆེ་ལྟ་ལ་
གསོལ་བ་ཐོབ་བྱ་བ་རྩ་སྟེང་བའི་བཀའ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་གཞན་ལས་རྟེན་པ་
འོང་དུ་རེ་བ་བྱས་ཀྱང་འོང་བའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། རང་གི་སེམས་རེ་དོགས་དང་
བརྒྱབ་སེམས་ཀྱིས་བཅིངས་ནས་རྟེན་འཇའ་བར་འབྱུར་ལ། རེ་དོགས་དང་བརྒྱབ་
སེམས་སྤངས་ནས་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེར་སྟོ་བཀའ་ཉེ་དཔེན་པའི་གནས་སུ་
སྐྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་འབྱུང་ན་འཕྲོ་བས་ཐོངས་པ་མི་སྟོད་དེ་ཐུབ་པས་སྟོན་
ཐུགས་བསྟེན་དུས་བདག་གི་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་གོས་དུར་སྒྱིག་སོར་བཞི་ཅུ་
འཆང་བའང་བཟང་བའདྲུང་བསམ་པ་བཞིན་མ་ཐོབ་ན་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་དམ་བཅའ་མཇུག་
ཅིང་། ཁྱིམ་པའི་སྒྲེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སེམ་མོའི་སྟེང་དུ་ཞིང་རྟོན་གྱང་། །ང་ཡི་
རབ་རྒྱུང་བ་རྣམས། །འཕྲོ་བས་ཐོངས་པར་མི་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས།
རང་གི་ངོས་ནས་ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་སྟོ་འགའ་རྒྱས་ན་དཔེན་པའི་གནས་སུ་ཅེ་
གཅིག་རྒྱུབ་པ་བྱེད་པ་ལ་འཕྲོ་བས་ཐོངས་པ་མི་སྟོད་དོ། །སྟོན་གྱི་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱིས་ཀྱང་གེས་དེ། ལུ་ཐོང་དུ་སྟོན་བྱོན་པའི་དམ་པ་ལལ་མོ་

ཆེས་ཆེ་འདི་སྒྲོས་བདེ་སྟེ་དཔེན་པའི་གནས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞི་ལ་བ་
 ཤི་སྟག་མཛད་འདུག་ཀྱང་རྟེན་བཀུར་སྟེན་གྲགས་འབད་མེད་དུ་རྒྱས་པ་ལས་
 འཛོལ་བས་ཐོངས་ནས་ཆོས་དང་ཞོག་གི་བར་ཆད་དུ་སྒྱུར་བ་དམ་པ་དེ་དག་ཏུ་སྟེ་
 ལའང་བྱང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མི་སྤྱང་རོ། །ཀོ་ལོང་མ་སྟོམ། ཞེས་པ་ནི། རང་ལ་གཞན་
 གྱིས་མི་མང་སར་སྤྲོ་ལབ་པ་སོགས་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་ལན་མི་བྱ་ཞིང་ཀོ་ལོང་མི་བྱ་
 སྟེ། ཀོ་ལོང་བྱས་ཀྱང་ཡན་པ་མེད་ཅིང་རང་རྒྱུད་ཆོག་ནས་རང་ཉིད་སྤང་བར་
 འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་མི་ལེགས་པ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱས་པ་ལ་ཀོ་ལོང་མེ་
 འབར་བ་ལྟར་བྱེད་པ་འདིས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤང་དུ་འདུག་པས་ཀོ་ལོང་མི་
 བྱ་བ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལོ། །དེ་ཡང་ཁོང་ཁྱོ་མི་བྱེད་སྟུང་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཅུང་
 ཟད་རེ་ཞེ་ཡང་། ཡང་རྒྱུན་དང་སྤྱད་ཆོམ་བྱས་པ་ལྟར་ཁོང་ཁྱོ་དགག་མི་བྱུབ་པར་
 སྟེ་བས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱེད་ན་ཁོང་ཁྱོ་བྱས་ཀྱང་ཡན་པ་མེད་
 ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་དང་། ཁོང་ཁྱོས་གཞན་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་རང་ལ་གཞོད་
 པ་དང་པ་རོལ་པ་དེའི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྦྱིར་རང་གི་པ་མ་དྲིན་ཅན་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་
 པར་ཁོང་ཁྱོས་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱལ་ཏེ་ཆོག་ངན་སྤྲོ་བ་སོགས་ནི་གཅེས་
 འཛིན་འགོང་པོ་སྟེང་དུ་ཞུགས་ནས་རང་དབང་མེད་པར་སྦྱོབ་ཡིན་པས། བདག་
 གི་མ་ཚན་དྲིན་ཅན་འདི་སྦྱོར་ནས་རང་དབང་མེད་པར་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ལ། བདག་
 གིས་འདི་སྦྱོབ་པ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་བྱེད་མ་རྒྱས་ཀྱང་དེ་ལ་ཁྱོ་བ་དང་ངན་སེམས་
 ག་ལ་སྟེད་དུ་རུང་སྟུང་དུ་ཡང་ཡང་དབྱེད་ཅིང་བསྟོམས་ན་ཁོང་ཁྱོ་དང་ཀོ་ལོང་
 རྒྱོག་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་དམ་པ་སྟེ་མ་རྒྱུས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་འོ་སྟོལ་ཆོས་
 པ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མ་སོང་བས། བཟོད་བསྐྱན་ཤིང་

བས་ཀྱང་། ཀོ་ལོང་གཙང་བཙན་པས་དམ་པར་གདང་སྟེ། དེས་ཚས་ཀྱི་གོ་མི་
 ཚོད་པས། ཚས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགོ་བཞག་དགོས་གསུང་ངོ་། །
 ཡང་ཀོ་ལོང་སྤྱི་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བསྟོམ་དགོས་གསུང་། དེ་ནི་བཀའ་རྒྱུད་དྲི་
 མ་མེད་པ་འདིའི་རྣམ་ཐར་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ལྷུང་ན་གྲོགས་བཟང་རན་ལུ་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་ཡང་དེའི་དག་ལ་མི་ཉན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདུལ་བ་
 རས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་དགག་སྒྲུབ་གནང་གསུམ་གྱི་བཙས་མཚམས་མཐའ་
 དག་མིག་འབས་བཞིན་སྒྲུབ་པ་གཞིར་གཞིག་ནས་སྒྲུབ་པ་བཙོན་པར་བྱ་དགོས་
 པ་ལ། བྱི་དྲིའི་ཁ་ཟས་སྟོང་བ་དང་ཆབ་ལེན་ལྟམ་འབུད་རུང་རྒྱ་འདེབས་པ་
 སོགས་ལ་ཁྱད་གསོད་བྱེད་པའི་གྲོགས་རང་དེ་འདྲ་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་སྟོད་པ་
 མི་བརྩམ་། ཡང་བཀའ་གདམས་སྐུ་མཆོད་གསུམ་གྱིས་བཀའ་བགོས་མཛད་ནས་
 འུ་ཅག་ད་ཕྱིན་ཆད་སྟེ་པའི་མཆོད་གནས་མི་བྱ། བར་མའི་བསྟེན་བཀུར་མི་ཟ།
 ཁོང་པའི་རིམ་གོང་མི་རྒྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོད་པ་རང་པའི་དབང་དུ་སྐྱད་ཅིག་
 གྱང་མི་གཏོང་བ་དང་། རོ་བོ་རྗེའི་བཀའ་རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་འདིའི་རྣམ་པར་ཐར་
 པ་ལ་གཞན་གྱི་བསྟེ་སྒྲུད་གཏན་ནས་མི་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་མཛད་པ་ལྟར། སྤྱིར་
 བྱིམ་པ་དང་བསྟེ་སྒྲུད་མི་བྱ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་གྱང་བུད་མེད་དང་འབྲེལ་ཆེ་
 བར་མི་བྱ་བ་དང་། དགེ་བདུན་གྱི་ཁོད་དུ་འང་སྒྲོས་སུ་ཉེ་བ་བཙལ་ནས་འདུས་ཟ་
 བྱར་མི་རུང་བ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་བསྐུལ་བ་བྱུང་ན་གྲོགས་རང་པ་དེ་འདྲ་
 བའི་ཁ་དབང་དུ་གཏན་ནས་མི་གཏང་བ་དང་། བསོད་སྟོམས་སོགས་ལ་རྒྱ་པའི་
 ཆེ་འདུལ་བ་ནས་སྟོད་ལུལ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་མི་འགོ་བར་གསུངས་པས། དེ་དག་ཏུ་
 འགོ་བར་བསྐུལ་བ་བྱུང་ན། སྟོད་ལུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲར་ག་ལ་འགོ་ཞེས་ཐག་

བཅད་ནས་ཚིག་རྩལ་ཐོན་པར་སྒྲ། ཡང་དམ་ཉམས་དང་འབྲེས་བྱེད་དང་རྒྱལ་
 འཆལ་སོགས་དང་ཕྱད་པའི་ཆོ་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། ཡུད་ཙམ་དུ་
 གཏམ་སྒྲ་བ་ཡང་མི་བྱ། གྲོགས་གཞན་གྱིས་དེ་དག་དང་འགྲོགས་པ་དང་དེ་དག་
 དང་བཟའ་བརྟུང་ལྷན་ཅིག་དུ་བྱའམ་ཟེར་ན། རང་གི་སེམས་གཏིང་ནས་མ་
 འབྲུགས་པར་བྱས་ལ་འབྲལ་ལོ་ལོང་ལྟ་བུར་ངན་པ་དེ་འདྲ་དང་འགྲོགས་སུ་ག་ལ་
 རུང་ཞེས་ཐག་ཆོད་པར་བྱ་དགོས་གསུང་ངོ། །ཡུད་ཙམ་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནི། རྒྱུན་
 རྒྱུད་ཟད་རེ་ལ་དགའ་མི་དགའི་རྣམ་འགྱུར་མི་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱུད་ཟད་རེས་མགུ་ནས་
 འཛུམ་དཔུལ་གྱིས་འགྲོ་ཞིང་གཏིང་ནས་དགའ་བའི་ཚིག་སྒྲ། རྒྱུན་རྒྱུད་ཟད་རེ་ལ་
 གཏིང་ནས་བྲིས་ཏེ་བཞིན་གྱི་མདོག་འགྱུར་ཞིང་རྣམ་འགྱུར་སྒྲ་ཚོགས་སྟོན་པ་དེ་
 འདྲ་གཏན་ནས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་གི་རྒྱུད་རིང་ངན་དུ་འགྱུར་ཞིང་ལྷག་
 པར་གྲོགས་ལ་གིན་དུ་གཟན་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་པོ་ཏྲོ་བ་སྒྲོ་བ་
 མ་གསར་དུ་ལྷ་བ་བྱུང་ན། དེའི་མི་གཞི་རྟོག་པར་མཛད་ནས་ཚུས་བྱེད་པ་ལ་མི་
 གཞི་ལེགས་པ་འདི་རང་གལ་ཆེ། ཡོན་ཏན་སྒྲར་མེད་ཀྱང་གསར་དུ་བཅོས་པས་
 ཚོག་ །མི་གཞི་ལེགས་པ་འདི་མེད་ན་རྒྱུད་ངན་མ་རུངས་པས་རང་གཞན་ཐམས་
 ཅད་ཐུང་དུ་འདུག་གསུང་། དེས་ན་གྲོགས་དང་འགྲོགས་པའི་ཆོ་རྒྱུད་ཟད་རེ་ལ་
 འགྱུར་སྟོག་མི་བྱེད་པར་སྒྲིབ་པ་ཉག་ཐུབ་པ་དང་དགེ་སྒྲོར་ཡང་གྲོགས་དང་མི་
 བསྐྱུན་པར་རེས་ཁ་ཏྲོན་སྒྲིབ་ཆེན་པོར་བྱེད། རེས་ངག་བཅད་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་
 དང་། རེས་ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་དུ་འབད་ཁུལ་དང་། རེས་ལལ་བར་དོར་ཏེ་
 གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོགས་ནས་འདྲུ་འཛིའི་གཏམ་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདའ་
 བ་དང་། རེས་ཐ་ན་དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་འདྲུ་བ་ལ་འང་གཡང་བ་ཆེ་ཟེར་ནས་

གཅིག་ཤར་སྤོང་པ་ལ་དགའ། དེས་གཅིག་ཤར་གཏན་ནས་སྤོང་མི་ཚུགས་པར་བྱ།
 གྲོགས་རེ་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་ཚོད་དུ་བྱེད་པ་འདི་རང་གིས་རང་ལ་སྒྲུབ་པ་ཅིང་།
 གྲོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་ཚུད་འཛོམ་པའི་སྐོར་གིན་དུ་ཆེ་བས་རྒྱུན་པར་གཞན་
 དང་བསྐྱེས་སྤང་མི་བྱ་ཞིང་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་ཤར་གཅིག་ཤར་འདུག་ཚུགས་པ་
 དང་། གྲོགས་གཞན་དང་ཤུད་པའི་ཆེ་བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་ཞིང་གསོང་པོར་
 སྒྲུབ་དང་། དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་ཁམས་འདྲི་བ་སྐྱོམ་ཆོས་མཐུན་གྱི་གཏམ་དགོས་
 དེས་མ་གཏོགས་ཏེ་ཅང་གཏམ་གྱི་དང་བས་མི་གཡེང་བར་སོ་སོར་དགོ་པའི་བྱ་བ་ལ་
 སྤྱོར་ཞིང་། ཅན་མོངས་པའི་སྐོར་བྱེད་པའི་ཡོང་གཏམ་སྒྲུབ་སྐྱོམ་ཤར་ན་དེ་མ་
 ཐག་དབང་པོ་བསྐྱེས་དེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྤང་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྱང་བར་འོན་པ་དང་
 གིང་གི་མི་བཞིན་དུ་བྱ་བར་སྤྱོད་འདུག་ལས་གསུངས། འོར་ཆེ་མ་འདོད། ཅས་པ་
 ཅི། གཞན་ལ་ཕན་བདགས་པ་ལ་ཕན་ལན་རེ་བ་དང་ལེགས་སའི་ཆོག་གི་གཏང་
 རག་བྱེད་དུ་རེ་བ་སྐྱོམ་མི་བྱ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
 རང་གི་ལུས་འོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་པས། ཟང་ཟང་
 རྒྱང་ཟང་དེས་ཕན་བདགས་པ་ལ་ཕན་ལན་འོང་དུ་རེ་བ་བྱ་དོན་མེད་དོ། །རང་
 གིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་སྒྲུན་གྲགས་འོང་དུ་རེ་བ་ནི་དགོ་སྤྱོར་ལ་
 གིན་དུ་གཞོད་དེ། ཆོ་འདོའི་རྗེད་བཀུར་སྒྲུན་གྲགས་ལ་དམིགས་ནས་ཐོས་བསམ་
 སྒོམ་གསུམ་ཅི་བྱས་ཀྱང་སྤྱིར་ཆོས་ཙམ་དུ་འང་མི་འགྲོ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་
 ག་ལ་འགྲོ། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་གྱི་སྟེ་ཟེན་པ་ཙམ་ལ་འང་འཁོར་བའི་ལུན་
 ཆོགས་ལ་ཡིད་ཡོག་པ་ཞིག་དགོས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོན། ཆོ་
 འདོའི་རྗེད་བཀུར་སྒྲུན་གྲགས་ལ་དམིགས་ནས་ལས་ཅི་བྱས་ཀྱང་མི་དགོ་བར་

འགྲུལ་པ་སྐར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་
 ཞལ་ནས། ཆེ་འདྲིའི་སྤང་ཤས་འདི་འགྲི་མཐས། གཤམ་མཐས། གཞའ་མཐས་
 གསུང་པ་ལྟར། རང་གི་རྒྱལ་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་ན་མི་མེད་དཔེན་པའི་གནས་
 ལུ་ཆེ་དང་རྒྱལ་པ་སྒྲིམས་པར་སྒྲིམ་ཡང་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ཆེ་འདྲིའི་སྤང་ཤས་ཀྱིས་
 ཁྱེད་པ་ཆེས་མང་རོ། །ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་བསྐྱུར། །ཞེས་པ་ནི་གནད་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལྟ། གོང་དུ་བཤད་པའི་གྲོ་སྒྲུང་གི་དམ་ཆོག་བཅོ་བརྒྱད་དང་བསྐྱབ་བྱ་
 ཉེར་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་དངོས་ཟིན་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་མ་དེས་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འགྲུལ་
 བ་ཞིག་བྱ་དགོས་པས། སྒོ་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་
 པོ་ཆེས་ཟིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གིས་དགེ་སྒྲུར་བྱས་པ་ལ་སྤྲོད་གྲགས་ལོང་དུ་
 རེ་བ་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཉེས་པ་དེ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ན་
 ཆེ་འདྲིའི་སྤང་ཤས་ཀྱིས་ཟིན་ནས་དགེ་སྒྲུར་རྒྱུད་འཛའ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་
 ཡོད་པས། དེ་དག་གི་ཉེས་སྒྲུན་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཐོག་ཏུ་
 སྒྲིན་ནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དགེ་སྒྲུར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལུན་པར་གྱུར་ཅིག་
 སྒྲམ་དུ་གཏོང་ལེན་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྒྲིམ། དེས་མཚོན་ནས་དམ་ཆོག་དང་བསྐྱབ་
 བྱ་གཞན་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་འོངས་པ་ལ་རྟག་ཏུ་གོ་ཆ་
 བགོ་ །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ད་ཕྱིན་ཆད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་པར་དུ་བདག་པས་
 གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྒྲིབ་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྱལ་
 བར་བྱ་ཞིང་། རྒྱན་བཟང་ངན་གང་བྱུང་ཡང་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདྲིའི་གྲོགས་སུ་
 འཕྱེར་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱའོ་སྒྲམ་དུ་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་བྱ། ལྷག་པར་རང་ལ་རྒྱན་

ངན་པ་འབྱུང་ཉེ་བ་རྣམས་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ལ་རྒྱུན་འདི་དང་འདི་བྱུང་ཆེ་སྒོ་སྒྲིང་
 མི་ཉམས་པར་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་དང་སེམས་ཀྱི་འཁྱེར་སོ་འདི་བཞིན་དུ་བྱའོ་སྒྲིམ་
 དུ་འདུན་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲིང་པ་གནད་གིན་དུ་ཆེ་ལོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཐུན་དངོས་གཞི་དང་ཐུན་མཛམས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱངས་ནེ།
 ཐུག་དང་སྒྲོར་བ་དང་བརྒྱས་བརྗོད་སྟོགས་དག་སྒྲོར་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་སེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་དེས་ཟིན་ཅིང་དེའི་དང་ནས་བྱ་བ་དང་། དག་སྒྲོར་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱའོ། །བདག་
 གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོང་བའི་གདམས་ངག་འདི་བྱང་
 ཆུབ་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་ཉམས་ལེན་ལྟགས་པར་མི་གཟུང་བར་ལམ་རིམ་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་ཉིད་དུ་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲིང་པོ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱིས་སེམས་སྒྲོང་ཆུལ་ལ་རྒྱ་འབྱས་མན་ངག་བདུན་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲོང་ཆུལ་དང་། ཞི་
 བ་ལྟའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནེ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒོ་ནས་སྒྲོར་
 ཆུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གདམས་ངག་འདི་ནི་ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནེ་
 བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོང་ཆུལ་ཡིན་ནོ། །ལམ་
 ཀྱི་རིམ་པའི་འགོ་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེད་ཆུལ་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་བར་ཀྱི་དམིགས་
 སྒྲོར་གཞན་མ་རྣམས་གདམས་ངག་འདིར་རྩི་ལྟར་སྒྲོར་ཆུལ་ནི་སྒྲར་དངོས་གཞིའི་
 སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །གནད་དེ་དག་ལྟགས་པར་གཤམ་ན་
 རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་དོར་དུ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་
 དུ་འཁྱེར་གཤམ་པ་ཞིག་འོང་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་རི་སྒྲིང་ཅིག་གསུངས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པར་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བ་ཞིག་འོང་སྟེ།

དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མ་སྤྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་
སྤྱོད་འགྲོའི་ཆོས་སྒྲིབ་དུ་འདུ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དངོས་
གཞིའི་སྤྱོད་རྒྱལ་དུ་འདུ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱེས་ཐིམ་
གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་
བསྐྱེད་བྱ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་དངོས་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་
སོགས་དྲི་མ་རྣམས་སྤངས་ཏེ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྒྲིབ་པ་ལ་གོགས་སེལ་པོགས་འདོན་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མཐར་ཐུན་ནས་འཕྱིན་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་གྱིས་འགྲོ་
པའི་དོན་བྱ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་སོགས་སུ་འདུ་བས། ཐམས་ཅད་རང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་
ཡན་ལག་ཉིད་དུ་འབྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་འོང་ངོ་། །

དེས་ན་གདམས་ངག་འདི་ནི་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་རྟོགས་པ་
དང་། གསུང་རབ་དང་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་དུ་འཆར་བ་དང་།
རྒྱལ་པའི་དགོངས་པ་བདེ་བྱུག་དུ་རྟེན་པ་དང་། ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་
འགྲོ་བ་སྟེ། ཆེ་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ལྔ་ནོ། །སྤྱིགས་མ་ལུ་པོ་བདེ་བ་འདི། །བྱང་
རྒྱལ་ལས་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན། །མན་ངག་བདུད་རྩིའི་སྤྱོད་པོ་འདི། །གསེར་གླིང་པ་
ནས་བརྒྱུད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྤྱིགས་མ་ལུ་ལྷག་པར་བདེ་བའི་དུས་
འདིར་འདི་ལུ་ཐུབ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་པ་ཞིག་མེད་ན་ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་
དང་མཐར་ཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ལ། གདམས་ངག་འདིའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུན་རྒྱུ་
ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྤྱོད་པའི་གྲོགས་སུ་ཁྱེད་ནས་
སྒྲིབ་ཤེས་ན། རྒྱུན་རྒྱུ་འཛིན་མཐར་ཐུན་དུ་དགོ་སྤྱོད་འཕེལ་བ་ཞིག་འོང་བས།

དུག་སྒྲུབ་དུ་བསྐྱར་བའི་བདུད་ཅི་ལྟ་སྟ། རྒྱལ་སྐས་གསེར་སྒྲིང་པ་དང་མགོན་པོ་
ཨ་ཏི་ཤའི་ཐུགས་ཀྱི་བརྟན་ཐུང་བ། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་བདག་
གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒྲོ་སྒྲོང་བའི་གདམས་ངག་
འདི་ནི་གདམས་ངག་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་དེས་པར་
འགྲུབ་པས། གདམས་ངག་འདི་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྩོར་བྱ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཤིང་
གདམས་ངག་མ་ལུས་འདུ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོངས་པས་བྱམས་སྒྲིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་དེ། རང་དོན་ནས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་དུ་དཔྱུལ་བའི་
མེ་ནང་དུ་བསྐླལ་བ་མཐའ་ལས་པར་གནས་དགོས་ཀྱང་ཁྱུ་པ་མེད་པར་སྒྲོ་
དགས་འདུག་ནུས་པའི་སྒྲིང་སྒྲོབས་ཡོད་ཀྱང་། མ་དྲིན་ཅན་རྣམས་སྟག་བསྐལ་
གྱིས་ཉམ་ཐག་བའི་རྒྱལ་བསམས་པ་ན་སྒྲིང་ཅིག་ཀྱང་བཟོད་གྲགས་མེད་པར་མ་
ཀླན་དྲིན་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་བཙོན་ར་ནས་འདོན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རིངས་པས།
མཁའ་ཁྲུབ་ཀྱི་མ་ཀླན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱར་དུ་རྩོགས་བྱང་ཐོབ་
པའི་ཐབས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་བསམས་པ་ན། བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་ལ་མི་ལྟོས་
པར་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་གཅིག་ལ་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་ནུས་པའི་ཉེ་ལམ་སྒྲུ་མེད་དོ་
རྩེད་ཐེག་པར་འདུག་པར་བྱའོ། །

ཉེ་ལམ་དེར་འདུག་པ་ན་རྒྱུད་ལྗེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དོ་རྩེ་སྒྲོབ་དཔོན་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འབད་བ་དུ་མས་བཅའ་ལ་བསམ་སྒྲུར་གཉིས་གྱིས་
བསྟན་རྒྱལ་སྐྱར་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་ལྟག་པ་ཞིག་བྱ་སྟེ། དོ་རྩེ་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་ཉིད་

སྤྱོད་པ་འདྲེ་མངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཏུ་ལྟ་བུ་དང་། དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་བདག་པོ་དང་དབྱེར་མེད་ཏུ་ལྟ་དགོས་ཤིང་
 མཆོག་སྤྱོད་མོང་གི་དངོས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་ལས་སྤྱོད་དགོས་
 པས། མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་རུལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་
 འབད། སྤྱོད་པ་མཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ན་དབང་གི་དོན་ཏུ་གསོལ་བ་བདུབ་སྤྱོད་བདུབ་
 བཞིས་སྤྱོད་སྤྱོད་ངེས་ཤིག་བྱ། དེ་ཡང་བྱང་རུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་ཀྱི་ཏུ་བསྤྱོད་
 བས་དཀྱིལ་ལའོར་ཏུ་འཇུག་དགོས་ཏེ། དཀྱིལ་ལའོར་ཏུ་འཇུག་པའི་ཆོ་རྩིས་སྤྱོད་
 དཔོན་གྱིས་ཆོ་འདིའི་སྤྱོད་ཆོག་ཅམ་ཞིག་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་དང་། སྤྱོད་པའི་མདོན་
 མཐོ་ཅམ་ཞིག་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་དང་། རང་ཉིད་ལའོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཅམ་ཞིག་
 དོན་ཏུ་གཉེར་བ་དང་། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའོར་བའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
 ལས་སྤྱོད་ཕྱིར་སྤྱོད་བྱང་རུབ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་གང་ཡིན་འདྲི་བར་མཛད་ཅིང་།
 དེ་ཆོ་རང་གིས་སྤྱོད་པ་དང་དཀྱིལ་ལའོར་བའི་ལྟ་ཆོག་གྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོ་འདིའི་
 སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་སོགས་བསམ་པ་དམན་པ་མིན་པར། མ་ཆེན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའོར་བ་ལས་སྤྱོད་ཕྱིར་བྱང་རུབ་མཆོག་ཏུ་སྤྱོད་ལམ་
 བདུབ་སྤྱོད་བྱང་རུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་རིངས་པར་ཆས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
 པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྱོད་པ་བཅས་དཔལ་ཏུ་བཞག་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དང་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་གཙོ་
 བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའོར་བའི་
 གནས་ནས་བདག་ཉིད་གཅིག་སྤྱོད་འདོན་ཞིང་། སྤྱོད་པ་བསྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
 བདག་ཉིད་གཅིག་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་
 རུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་པས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་ཅིག་གྱང་ཡོངས་ཐབས་མེད་པར་བདན་

པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་མ་གྱི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་ནས་མུར་དུ་རྫོགས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་གར་གཟུགས་ལུ་བཞོད་ནས་སྒྲ་བ་དོ་རྩེའི་རྒྱུ་པར་བསྐྱེད་ཞིང་།
 སྒྲ་མ་སྤྱོད་པ་བརྩེ་བྱུ་བ་བཅས་ཅད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་རིམ་པོ་ཆེ་རྒྱུ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱུ་པར་པར་ནས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པར་ཤིང་བརྟེན་པར་བྱས། བྱང་
 རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་རིམ་པོ་ཆེ་དེའི་སྤྱོད་དུ་སྐྱུ་བཞིའི་ས་པོར་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ལ། རྒྱལ་མ་གྱི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྐྱུ་ད་
 དེ་རྫོགས་བྱང་མུར་དུ་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་བརྒྱུ་པར་མ་ལེགས་ཤིང་མན་ཡོན་
 ཆེ་བ་དང་། མ་བརྒྱུ་པར་གྱུར་ཉེས་པ་མེད་པ་ཅུམ་དུ་མི་བཞག་པར་སྒྲ་མ་དང་
 དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་རྫོགས་བཀའ་སྤྱོད་སྤྱོད་མར་བཅས་པ་དཔར་དུ་བཞག་སྤྱོད་
 རྩེའི་མནའ་པོར་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་མ་གྱི་ཐབས་མཁས་
 ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་དེ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ལམ་ལ་རིངས་པར་ཆས་པ་འདི་ལས་གཞན་
 དུ་སྤྱོགས་ན་མགོ་པོ་ཆེ་པ་པ་བརྒྱུར་འགས་པ་སོགས་ཀྱི་དོ་རྩེའི་དམོད་པ་ཆེན་པོ་
 དོར་དེ་རལ་གྱིའི་འཁོར་ལོའི་གསེབ་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་སྤྱོད་ཅིག་གྱུར་གཞན་དུ་
 ཡོངས་ཐབས་མེད་པར་སེམས་ཅན་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་ལོར་བ་ནས་འདོན་ཕྱིར་གིན་དུ་
 རིངས་པར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཆས་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟར་དབང་རྒྱུ་པར་དག་པ་
 ཐོབ་ཅིང་དབང་དུས་སུ་ཁས་སྤྱངས་བའི་དམ་ཆོག་དང་སྤྱོད་པ་མིག་གི་འབྲས་ལུ་
 ལྟར་སྤྱང་བ་གཞིར་བཞག་ནས་ལམ་རིམ་གཉིས་སྒྲིམ་པ་ལ་འདུག་པ་ན། ཐོག་
 མར་རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྒྲིམ་པར་བྱ། དེ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཆེས་སྤུགས་
 དག་དུ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་རྒྱུ་པ་ལ་གིན་དུ་
 རིངས་པར་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་ལུའི་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུ་པ་གཟུང་བའི་ལྷའི་རྒྱུ་པ་

འབྱོར་ལ་གནས་ནས། མ་ཀུན་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་
 སྤྱོད་རྩེས་མ་བཟད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུག་སྤྱོད་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་
 ཅད་རྒྱུར་བསྐྱེད་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅིར་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟུགས་བཅུ་ཉི་
 མ་ཀུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུག་ནས་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་སྟེ་
 དབང་བསྐྱར་ནས་སྤྲུག་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 རང་གི་སྤྱོད་ནང་དུ་བཀུག་ནས་རང་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་བ་
 སྤྲུག་བཅུས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱུལ་བདུན་ཅི་ལ་བ་ནས་སྤྱོད་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་སྤྱོད་
 བར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ཅུ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་སྤྱོད་ཏེ་རྟུགས་བཅུ་ཉི་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་ཞིང་།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཉོན་དང་ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་རྣམས་སྤྱད་སྟེ་དག་
 པའི་ལྷར་བསྐྱར་བ་དང་། མ་ཀུན་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་པའི་རྟེན་མ་དག་པའི་
 འཛིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་སྤྱད་སྟེ་དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱར་བ་དང་།
 རྒྱལ་བ་སྤྲུག་བཅུས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེས་པའི་མཐུས་བྱིན་རྒྱུལ་བདུན་
 ཅི་ལ་བ་སྟེ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་སོགས་སྤྱོད་བཅུན་སྤྱོད་བ་ལ་རྒྱལ་དུ་འདོན་ཞིང་།
 སྤྱད་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་ཏེ་འཕྲོད་པ་དང་སྤྲུག་སྤྱོད་ལས་འཕྱེར་གྱི་གནད་ཆང་པའི་རིམ་
 པ་དང་པོའི་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་འབད་པས་རྒྱུད་སྤོང་པར་བྱས་ནས། རིམ་པ་གཉིས་
 པའི་ལས་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་རྟོ་རྟོའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་། གསང་
 འདུས་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྷར་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་སྤོང་པ་ལ་འབད་དེ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཐུགས་དྲག་
 གོས་མཁའ་བྱུང་གྱི་མ་ཀུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་

བཅས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་ཏེ་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་
དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་རྟོ་རྟེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྱུབ་པར་
བྱེད་པ་སོགས་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ལམ་ལ་འབད་ནས་རྩང་འཇུག་གི་སྒྲུབ་པར་
བྱེད་ལ། སྒྲ་དེ་གྲུབ་པ་ན་རིང་ནས་སྒྲོན་པའི་དོན་གྲུབ་ཤིང་སྒྲ་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་མ་
ཁྱན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའོར་བའི་གནས་ནས་འདོན་པ་ལ་མཁུན་བཅེ་རུས་པ་
ཐོགས་པ་མེད་པ་རུལ་སྒྲ་མོ་རེའི་ནང་དུའང་བྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྐྱས་དང་
བཅས་པའི་བཀོད་པ་སྒྲོན་པ་དང་། མཁའ་བྲུབ་ཀྱི་མ་ཁྱན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་རུལ་སྒྲ་མོ་གཅིག་གི་ནང་དུའང་སྒྲ་རུས་པ་སོགས་སྒྲ་མའི་རྣམ་ཐར་དཔག་
པར་དཀའ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ཐོབ་ཅིང་། གཉིས་སྒྲ་འབྲུལ་བའི་བག་
ཆགས་སྒྲ་མོ་རྣམས་སྒྲ་དང་ཏེ་མི་སྒྲོབ་རྩང་འཇུག་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བྱུང་རྒྱུ་
ཀྱི་སེམས་རྟོ་རྟེའི་ངོ་བོར་འཆང་རྒྱ་ལྡེ། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བྲུབ་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་སྒྲ་ལ་བ་དང་འཆང་པའི་སྒྲུལ་པའི་བཀོད་
པ་བསྐྱར་ཏེ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆང་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སྒྲ་ཅིག་
རེ་རེ་ལའང་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ལའོར་བའི་གནས་ནས་བཏོན་ཏེ་
སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་རིམ་གྱིས་འགོད་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་བསེས་གཉིན་བསྐྱེན་རྒྱལ་ནས་རྩང་འཇུག་གི་བར་མདོ་སྐྱགས་ཀྱི་
ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་བྱན་བཞིའམ་མ་མཐའ་བྱན་
གཅིག་དུའང་བྱས་ཏེ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་མྱོང་བ་འདོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དལ་བའི་རྟེན་ལ་
སྤྲོད་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་བ་དགྲིས་པའི་མལ་ཞོལ་མྱང་དུ་
བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་དོ། །

རབ་འབྱམས་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཀུན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་གནད་ཀླམས་
མ་ཚང་མེད་པར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་འདྲམས་མཛད་པ། །
མགོན་པོ་ཨ་ཉི་ཤ་དང་གློ་བཟང་རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་དབྱེར་མེད་རྒྱལ་ཀུན་ཐུགས་
རྩེའི་རང་གཟུགས་རྩེ་བཅུན་གྱི་མ་ཐུགས་རྩེ་ཅན། །སྤྱི་གཙུག་མཛེས་པའི་རྒྱན་
དང་སྒྲིབ་གི་པདྨའི་ཟེའུ་འབྱུར་རྟག་ཏུ་བཞུགས་ལ་བྱམས་ཐུགས་བྱིན་རྒྱལ་
བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱན་ཡུན་པལ་པས། །བདག་ཡིད་དྲི་མ་ཀུན་བཀྲུས་རབ་དྲངས་
སེམས་མཆོག་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ནས་འགྲོ་འདི་མ་ལུས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་སྒྲིབ་
བར་ལུས་གྱུར་ཅིག །མཐོང་ཐོས་དུན་རེག་མ་ལུས་སྒྲིན་མཛད་ཅིང་། །གཞོད་བྱེད་
རྒྱམས་ཀྱང་པན་བདེ་ལ་སྒྱུར་བ། །རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་ཐུགས་ལ་མངའ་
རྒྱམས་ལ། །རྒྱལ་པ་ཀུན་ཏུ་གུས་པས་ཐུག་བཅུད་དོ། །སྒྲུ་མེད་སྒྲོན་པ་ཐུགས་རྩེ་
ཅན་དེ་ཡི། །གཟུང་གི་གསང་བ་ཀུན་ལ་དབང་འབྱོར་བ། །རྒྱལ་ཚབ་མི་ཡས་
མགོན་དང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས། །སྤྱི་སྒྱུབ་ཐོགས་མེད་ཞི་བ་ལྷ་གསུམ་ལ། །
བསྐུལ་བའི་ཐེག་མཆོག་གདམས་པའི་རྒྱ་པོ་གསུམ། །གཅིག་ཏུ་འབྲིལ་བ་གསེར་
གྲིང་མཆོ་ཆེན་ལས། །འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་མགོན་པོ་ཨ་ཉི་ཤས། །བྱང་རྒྱལ་
ཐུགས་བྱིན་རྒྱ་རབ་བཞེས་དེ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་ལ་པན་བདེའི་གྲུ་ཆར་པལ། །
བྱམས་ཐུགས་ཅི་མ་གྱི་ཡི་དྲི་བཟང་གིས། །ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དུག་འཛིན་ཀུན་
བསལ་ཞིང་། །བསལ་ལྷན་ལྷོངས་འདི་རྒྱལ་པའི་སྤྱུས་ཀྱིས་བཀང་། །མར་མེ་
མཛད་དཔལ་ཞིང་འདིར་སྒྲར་བྱོན་པ། །འཇམ་མགོན་རྒྱལ་པ་གཉིས་པའི་ཉིན་
བྱེད་མཐུས། །བྱབ་བསྐྱུར་ཡོངས་རྩོགས་དབྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་ཤར། །རྒྱལ་དག་
བྱིམས་ལྷན་རྒྱལ་པའི་སྤྱུ་གུ་ཡིས། །འཛིན་མའི་བྱོན་འདི་མ་ལུས་བྱབ་པར་བྱས། །

བསྟན་པའི་འཇུག་སྒོ་སྒྲུབས་འགྲོ་ནས་བཟུང་ཤེ། རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདུས་པའི་
 ཟུང་འཇུག་པར། བཤེགས་པ་མཆོག་གི་བཞེན་པས་བགྲོད་འདོད་པའི། སྒྲུལ་ལྷན་
 གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་རིམ་པ་སྟེ། བསྟན་པའི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་དགའ་སྟོན་
 ལ། འདུས་པའི་རྒྱལ་སྐུས་དཔལ་པོ་བགྲུང་ཡས་ཀྱིས། བཤེགས་མཆོག་གཏམ་གྱི་བགོ་
 བ་ཆེར་མཛད་པས། སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་སྒྲུར་ཡང་གཤེགས་པ་བཞིན། གངས་
 རིའི་ལྗོངས་འདི་འཕགས་ལུལ་ཉིད་དུ་བསྒྱུབས། ཤྲེ་སྟོང་གམུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་རྣམ་
 བཞི་ལ། མི་འཛིགས་སྟོབས་བརྟེས་མཐས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། སྟོན་མེད་
 ལེགས་བཤད་སྟེ་དབྱངས་ཆེར་བསྒྲགས་པས། སྟོབས་ཀུན་མཐས་པའི་རྒྱན་
 གྱིས་བརྒྱན་པར་གྱུར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དང་དེ་དག་ཀུན། དུས་ཀྱི་རིམ་པས་
 ཐོས་པའི་ལམ་དུ་གཤེགས། བཤེགས་མཆོག་ལམ་གྱི་སྟོང་པོའི་གནད་རྣམས་ཀྱི། མིང་
 ཅུམ་འཛིན་པའང་དགོན་པའི་དུས་འདི་འོངས། བྲེ་མ་ཐུབ་བསྟན་མིང་གི་ལྷག་མ་
 སྟེ། རྒྱུར་པའི་མི་བཟང་དུས་མཐའ་འདི་འདྲར་གྱུར། གྱི་དུང་འགྲོ་འདིའི་ལས་
 རན་མཐུ་བཅོན་ཞིང་། བཟེ་མེད་མི་རྟག་སྟོན་པོ་འདི་རེ་ངན། འདི་ལྷའི་དུས་
 འདིར་ཉམ་རྒྱུད་བདག་འདྲ་བས། བསྟན་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་བགྲིད་ཅོམ་པ། རུན་
 བཤེགས་སྒྲག་དུ་རྒྱ་སྟོན་འདེགས་པ་བཞིན། རང་ཉིད་ལྷུང་དུ་ཉམས་པ་སྟོན་པར་
 ཟུང་། འོན་ཀྱང་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གཅིས་པར་དགོངས། གཅིག་དུ་འགྲོ་ལ་
 བཟེ་པའི་དབང་གྱུར་པའི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་གིས་བསྒྲུལ་བས་ན། །
 མེས་ས་དཔལ་མཆོག་གི་ཐུགས་བསྟེད་མཐུ་བཅོན་པས། བཤེགས་མཆོག་རིགས་ཀྱི་
 རུས་པ་བརྟན་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་རྟོན་པའི། སྟོ་ལྷན་
 འགའ་ལ་ཕན་པའང་མིང་སྟུམ་ནས། རྒྱུད་ལྷན་སྒྲུ་མའི་གསུང་བཞིན་རྒྱལ་འདི་

བཞོད། །ཡུང་དང་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཐེག་མཆོག་ལམ་ཟབ་
བདག་གྲོ་གིན་དུ་སྤོངས། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་ཁོངས་པ་གང་མཆིས་པ། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
མགོན་རྣམས་ལ་སྤྱིར་ནས་བཤགས། །རྒྱལ་འདིར་འབད་ལས་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་
དེས། །དྲིན་ཅན་ཉམ་ཐག་མ་ཆུན་འགོ་འདི་རྣམས། །ཉམ་ང་འཁོར་བའི་གནས་
ལས་སྒྲིལ་བ་ལ། །ཤུགས་དབང་པོ་ལྟ་བུར་བདག་གྱུར་ཅིག །འགོ་བའི་སྤྱག་
བསྐལ་མ་ལུས་སེལ་བའི་སྒྲུབ། །རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་བདུད་ཅིའི་བུམ་བཟང་
འདི། །ས་འདི་གནས་པ་དེ་སྤྱོད་གནས་གྱུར་ཏེ། །འགོ་ཀུན་བྱང་སེམས་བདུད་
ཅིས་ཆོས་གྱུར་ཅིག ཐེག་མཆོག་ཆོས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཞིང་སྤྱོད་པ་ལ། །མཐུ་ལྷན་
བཀའ་སྤྱོད་གྱུར་མའི་རིགས་རྣམས་ཀྱིས། །ཆོས་འདིའི་འཕྲིན་ལས་སྒྲེལ་ལ་མ་
གཡེལ་བར། །འགོ་ཀུན་ལམ་འདིར་འཇུག་པའི་གྲོགས་མཛོད་ཅིག །

ཅེས་རྒྱལ་ཐས་ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བདག་གཞན་
མཉམ་བཞེའི་སྒོ་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱོད་པའི་གདམས་ངག་ཐེག་ཆེན་གྲོ་
སྤྱོད་གི་བྲིད་ཡིག་བདུད་ཅིའི་སྤྱོད་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་
ནང་གི་རྒྱ་གར་གསལ་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་། མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་
ཅད་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུར་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་
ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་འདོམས་པ་ལ་དབང་འབྱུང་བས་བསྐྱེད་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་
ཀྱི་ནང་ན་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཏོག་ལྟར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྗེ་
ལྟར་སྒྲུ་སྒྲུལ་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀས་
བསྐལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤིང་ན་ཆེན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ་དང་ཐོགས་མེད་དང་ཞི་བ་ལྟ་
གསུམ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤྱི་དང་། བྱུང་པར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྤྱོད་

གི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉི་མའ་དག་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་དག་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཆོམ་གྱིས།
 དགའ་བ་ཞེས་པ་ཀྱུ་འདུག་ཅེ་འདུལ་བྱ་བའི་ཡར་ཚོས་ལ་བལ་བོད་མཆོམས་ཀྱི་
 དཔེན་གནས་བ་ཀྱི་ཤིས་བསམ་གཏན་སྤྱིར་དུ་སྒྱུར་བའོ། །འདིས་གྲུབ་བྱའི་
 བསྒྲུབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ལྟ་བུའི་ཀྱུལ་མཆོམ་དུ་སྒྱུར་ཅིག། ༥༥

༡༩། །ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་པོའི་གནད་སྟོན་པའི་
མན་ངག་སྐལ་ལྷན་འདུག་དོགས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས།

རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་
རྣམས་གྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྤྱབས་སུ་མཆིའོ། །བརྟེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། མད་ལྱང་སྒྲིང་སྟོབས་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
ཡིས། །བདེན་ཆོག་སྟོན་ལམ་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་མཐུ་གྱུ་ལྟེ། །རྩོད་དུས་འགོ་བའི་མགོན་
དུ་ལེགས་བྱོན་པ། །སྟོན་པ་མཉམ་མེད་དེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཆལ། །རྒྱལ་བས་
གང་ལ་ཆོས་གྱི་སྲིད་གདང་པ། །རྒྱལ་ཆབ་མི་པམ་མགོན་དང་འཇམ་པའི་
དབྱངས། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ཀྱི་སྤྱབ་ཐོགས་མེད་ཞབས། །རྒྱལ་བསྟན་
གསལ་མཛད་རྣམས་ལ་སྒྲིང་ནས་འདུད། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་
མ་ལུས་པ། །མན་ངག་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པའི་བདུད་རྩི་རྒྱས། །བོད་ལུ་མྱོངས་
པའི་དྲི་མ་འབྲུ་མཛད་པ། །མགོན་པོ་ཨ་ཉི་ག་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཆད་མེད་
སྤྱགས་རྗེའི་སྐུ་རེངས་ཀྱིས་དངས་ཤིང་། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་དབྱེད་འོད་སྣང་
གིས། །མདོ་རྒྱགས་ལམ་བཟང་མ་ལུས་གསལ་མཛད་པ། །རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་ཅོང་
ཁ་བ་ལ་འདུད། །ཆོས་བརྒྱད་འཆིང་བ་ཕྱ་མོས་མགོས་པར། །ཟབ་མེའི་མན་ངག་
ཅེ་གཅིག་ཉམས་བཞེས་པས། །བྱུ་བ་པའི་སྟན་གྲགས་སྲིད་ན་ལྷང་དེ་བ། །བྱུ་བ་
ཆེན་དཔེན་ས་པ་ལ་གུས་པས་འདུད། །རི་སྲིད་སྤྱབ་བསྟན་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ། །
ནམ་ཡང་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྒྱལ་པ་ཡིས། །བསོལ་ལྷན་ལྟོངས་འདིར་བསྟན་

སྒྲིག་འཛིན་མཛད་པ། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུས་གནས་ལ་གྲས་སྟག་འཛུལ། སྐུས་
བཅས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་རུས་པ་ཀུན། གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་བདག་གི་དགེ་བའི་
བཤེས། བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རྗེ་བཙུན་སྤྱོད་མ་ལ། བྱང་རྒྱལ་སྤྱིང་པོའི་པར་
དུ་སྐྱབས་ལུ་མཆི། སྐུ་གསུམ་སྤྱོད་མའི་ལེགས་བཤད་འོད་སྤྲང་གིས། གསལ་
བར་མ་བྱས་ལམ་བཟང་གང་ཞིག་ཡོད། སྤྱོད་བྱོན་མཁས་བས་ལེགས་པར་མ་
བཀྲལ་བའི། ལེགས་བཤད་བྱུང་པར་བརྗོད་དུའང་ཅང་མ་མཆིས། ཐུབ་པའི་
དགོངས་དོན་ཟབ་ཅིང་གིན་དུ་སྤྱ། བདག་གི་སྤྱོད་མིག་མ་རིག་སྤྱན་པས་བསྐྱིབས། །
དེ་སྤྱིར་མ་སྤྱངས་སྤྱན་སྤྱངས་བདག་འདྲ་ཡིས། ལམ་དང་ལམ་མིན་འབྱེད་པར་
ག་ལ་རུས། དེ་ལྟ་ནའང་དབྱུ་གུས་དག་བསྐྱུར་ཆེ། སྤྱོད་ཆོགས་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་
རྗེན་འབྲེལ་ལས། སེམས་མེད་པམ་པོ་གིང་གི་རྩ་དག་ཀྱང་། རྒྱ་འཛིན་སྤྱལ་
བའི་དབྱངས་ལ་འགྲན་ལྟར་སྒྲིག་ ལེགས་བཤད་འཛུལ་ལ་ནམ་ཡང་མི་དོམས་
པའི། དམ་པའི་གསུང་གིས་རིང་ནས་བསྐྱལ་གྱུར་པས། བཤེས་གཞིན་དམ་
པའི་ཞལ་གྱི་བརྒྱ་ལས། ལེགས་འོངས་བདུད་རྩིའི་གཟེགས་མ་རྩུང་ཟད་སྟོ། །

དེ་ཡང་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྟེ་བོ་སྟོ་གྲས་ཅན་རྣམས་གྱིས་ནི་
སྒྲིག་མ་ཁོ་ནར་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིག་འདི་རི་སྤྱང་གནས་པ་དེ་སྤྱིང་
རྒྱན་ཆད་གྱི་བདེ་བ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དུ་ཟས་གོས་སྟགས་ཆེ་འདིའི་ཡོ་
བྱང་རྗེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་ཞིག་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་འཛིག་རྗེན་སྤྱོད་མ་ཐན་ཆད་
གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་གཟུང་སྟན་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བསམས་པ་ན་
ཆེ་འདིའི་གཞིན་ལུས་ཡོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་པ་སྤྱིང་པོ་
མེད་པ་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ནས་འཛིག་ཅིང་སོ་སོར་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟག་ཏུ་

སྒྲིང་ཁིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་
མཐའ་མེད་ལུ་མེད་པ་སྟེ་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་འབྱམས་དགོས་ལ།
འཇིག་རྟེན་གྱི་མའི་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་ལུག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི་ད་པེས་རང་གི་
སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་བྱས་ལ་རག་ལས་པས། ད་ལྟ་ཡར་འགོ་མར་འགོའི་ས་མཆོམས་
དལ་བའི་རྟེན་ལན་ཅིག་རྟེན་པའི་སྐབས་འདིར་གཏན་གྱི་དོན་ཆེན་རྒྱབ་པ་ལ་
བརྩོན་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམ་བ་བྱགས་དྲག་བསྐྱེད་དོ། །ཐོག་མར་བསམ་བ་དེ་
འདྲ་བ་ཞིག་མ་བསྐྱེད་ན་ནི་ཆོའདིའི་སྒྲིང་ཤས་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་ཅི་
བྱས་ཆོའདིའི་དོན་རྒྱབ་པའི་ཐབས་སུ་སོང་ནས་ཕྱི་མར་ལན་པའི་དགོ་བ་རྣམ་
དག་རྒྱབ་པ་ཞིག་མི་འོང་ལ། བསམ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་སྟེས་ན་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་དགོ་བ་
བརྒྱབ་པ་ལ་རང་གིས་འདྲག་པ་ཞིག་འོང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཙ་བ་རང་
མེམས་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་སྟོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་གྱིས་དང་པོར་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་
བྱགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བརྒྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས། རྟོགས་
སྒྲིན་སྒྲིང་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་འག་མིན་དུ་ཡོངས་སྟོན་རྟོགས་པའི་སྐུ་བརྟེས་
དེ་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་ཆོས་གྱི་སྐུ་ལས་གཡོ་བ་མེད་ཀྱང་། རང་ཅག་
སྟོགས་མའི་མེམས་ཅན་མགོན་མེད་རྒྱལ་བ་མེད་རྣམས་ལ་བྱགས་བརྩེ་བས་མ་
བཟོད་པར་སྟོན་བྱམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རུལ་དུ་འབྱུངས་པའི་ཆོའི་སྟོགས་མ་ལྟ་བུ་བའི་
དུས་སུ་འགོ་བ་མགོན་མེད་རྒྱལ་བ་མེད་ཐམས་ཅད་སྟོལ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་ལམ་
རྒྱལ་བ་པོ་ཆོའུ་བརྒྱ་མཛོད་པའི་རུས་པ་དུས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཐུ་ལས། མི་མཛོད་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁིང་འདིར་གཟིགས་པ་ལྟ་ལ་གཟིགས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྒྱའི་

གནས་སུ་སྤྲུལ་བཤམས། གཞོན་པུ་རྩེ་དེ་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྤྲུལ་བས་ལྟ་
 མི་བྱངས་མེད་པ་ཞིག་སྤྲོན་པར་མཛད་ཅིང་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་དགུང་བར་དུ་ཁབ་
 ཏུ་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་དགུང་ལ་བབ་པ་ན་ཕྱོགས་བརྩེའི་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེལ་སྤྲོན་དང་སྤྲུལ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དུ་འཛང་བྱ་བར་
 བསྐྱུལ་ཞིང་། སྤྲུལ་དང་ན་བ་དང་གི་བ་རྒྱུས་གཟིགས་པས་ཡིད་འཕྲུང་བའི་
 རྩལ་བསྐྱེད་ཏེ། བརྩམས་པོ་དུག་ཁྱི་སོགས་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་དཔལ་ཐམས་
 ཅད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་ཏེ་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་། ལོ་དུག་ཏུ་
 དཀའ་བ་སྤྲད། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་མོ་ལྷ་པ་ལ་རྩེ་རྩེའི་གདན་དུ་མཛོན་པར་རྩོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྩལ་བསྐྱེད། དེ་ནས་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པས་གསོལ་བ་
 བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ར་རྒྱ་སོགས་མའི་ལུས་དང་ལྷ་ལུས་ཀྱི་གནས་དུ་
 མར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་བསྐྱར་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་
 རིགས་བསྐྱེད་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དུ་འདུལ། དེ་ལྷ་ར་ཆོས་ཕུང་
 བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་གདུལ་བྱའི་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་པ་
 ཡིན་གྱི། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རང་འདོད་ཀྱི་གསུང་ནི་ཆོག་གཅིག་
 གྱུར་མེད་དོ། །གདུལ་བྱའི་དོན་དེ་ཡང་བསྐྱེད་མཛོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་སུ་
 འདུ་སྟེ། མགོན་པོ་སྤྲུལ་ཀྱིས། དང་པོར་མཛོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས། བྱིས་ནི་
 རེས་པར་ལེགས་འཕྲུང་བའོ། །གང་བྱིར་མཛོན་པར་མཐོ་ཐོབ་ནས། བྱིས་ཀྱིས་
 རེས་པར་ལེགས་པ་འོང་། རྩེ་ལ་མཛོན་མཐོ་བདེ་བ་སྟེ། རེས་པར་ལེགས་པ་
 ཐར་པར་འདོད། རེས་གསུངས་པ་ལྷ་། གནས་སྤྲུལ་པར་འགྲོའི་གནས་ལས་
 ཐར་ཏེ་བདེ་འགོ་ལྷ་མའི་རྩེན་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཤིག་དང་། རྩེན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་མོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པས་ཐར་
 པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཤིག་སྟེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་
 ཐུག་གི་དོན་གཉིས་པོ་དེར་མ་འདུས་པའི་འདུལ་བྱའི་དོན་གང་ཡང་མེད་ཅིང་།
 དེར་མ་འདུས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཡང་མེད་དོ། །དཔལ་ལ་ཉི་ཤེས་
 གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲིལ་བུ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པ་ཡང་འདི་དང་གནད་
 གཅིག་སྟེ། སྒྲིལ་བུ་རྒྱུད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་སྐབས་བདེ་འགྲོ་ལྟ་མིའི་དེན་ཐོབ་
 པའི་ཐབས་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྒྱུབ་པ་ཞིག་ཡིན། སྒྲིལ་བུ་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གཉིས་
 དེས་ལེགས་རྒྱུབ་པའི་ཐབས་ཤིག་སྟེ། དེས་ལེགས་ལ་ལའོར་པའི་འཆིང་བ་ལས་
 གྲོལ་བའི་ཐར་པ་དང་། སྒྲོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྫོགས་ཐམས་ཅད་མཆེན་
 པའི་གོ་འཕང་གཉིས་ལས། སྒྲིལ་བུ་འབྲིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐར་པ་རྒྱུབ་པའི་ཐབས་
 དང་། སྒྲིལ་བུ་ཆེན་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་རྒྱུབ་པའི་ཐབས་སོ། །དེ་ལྟར་
 གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་མཐོ་དེས་ལེགས་གཉིས་སུ་འདུ་ཁིང་། དོན་
 དེ་གཉིས་རྒྱུབ་པ་ན་མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས། དམ་པའི་འགྲོ་བ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །
 ཐམས་ཅད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའམ། །ཡང་ན་ནགས་སུ་གནས་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིབས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དགོན་
 མཆོག་གི་མཆོད་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ལུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་དང་། དཔལ་ལོངས་རྣམས་སྒྲིན་པས་ཆོམ་པར་བྱ་བ་དང་། འབངས་ཀྱི་
 སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་དབང་ཐུག་གི་སྒྲིབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དགོ་བ་བརྩའི་བྲིམས་ལ་གནས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲེ་འགྲོ་མ་ལུས་པའི་ཐུག་བསྐལ་མཐའ་དག་སེལ་ཁིང་བདེ་བ་
 མཐའ་དག་རྒྱུབ་པའི་ཁྱར་ཆེན་པོ་འཁྱར་པའི་ལྷག་བསམ་རྒྱུབས་པོ་ཆེའི་སྒྲོ་ནས་

བྱ་བ་ཅི་བྱེད་པ་སྟེན་འགྲོའི་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་ཅིང་བསོད་ནམས་སྐབས་པོ་ཆེ་
གསེག་པར་བྱེད་པ་པའམ། ཡང་ན་ཆེ་འདིའི་ལུག་བ་བཅད་དེ་མི་མེད་དཔེན་པའི་
ནགས་ཁྱོད་དུ་དང་སྤོང་གི་སྤྱོད་རྩལ་ལ་གནས་ནས་ཆང་ལ་མ་ནོར་བའི་ལམ་ལ་
སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་དོས་ནས་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ།
ཕྱི་ནས་ལམ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ། སྤང་དོར་ལ་ལྟ་བའི་
གྲོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་དང་ཡུན་པའི་སྐབས་འདིར་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལུན་སྦྲུལ་
ཆོགས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མེན་པར་ཆེ་འདིའི་ཟས་གོས་
རྟེན་པ་ཅུམ་ཞིག་གིས་ཆོག་པར་བཟུང་ན་ནི་དལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་སྤྱིང་པོ་གང་
ཡང་མ་ལོན་པས་རྟེན་བཟང་ཐོབ་ཀྱང་མ་ཐོབ་པ་དང་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་
དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ནས་རང་གིས་རང་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མེད་དུས་ནས་སྤྱིང་བའི་ཐང་ཆེན་དུ། །ངལ་བསོ་མེད་
པར་ལུན་དུ་འབྱམས་འབྱམས་གིང་། །མི་བཟད་ལས་ཉོན་ཆོས་རྒྱན་ཆོགས་
རྣམས་ཀྱིས། །ཡུན་དུ་མཐར་དེ་བདེ་བའི་སྐབས་མ་ཐོབ། །ལུན་ནག་སྒྲག་རུམ་
ནང་དུ་གྲོག་འོད་བཞིན། །མཆོག་གསུམ་རོ་བོ་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཡི། །དྲིན་
ལས་སྐབས་ལེགས་དགར་པོའི་ལམ་བཟང་ཞིག །མཐོང་བས་གིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་
རྟེན་འདི་ཐོབ། །མ་ནོར་ལམ་སྟོན་དེད་དཔོན་མགོན་དང་བཅས། །དལ་འབྱོར་གྱ་
ཆེན་ལན་གཅིག་རྟེན་སྐབས་འདིར། །སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་བྱ་བས་མི་གཡང་བར། །
དོན་གཉིས་ནོར་བུ་ལེན་ལ་འབད་པར་རིགས། །ཡང་ཆོའི་དཔལ་ནི་གཡོ་བར་མི་
འགྱུར་ཁིང་། །འབྱོར་ཆོགས་རྒྱད་པའི་ཉེས་བས་མི་བརྗེ་ལ། །རྣམ་ཤེས་མར་མི་
གི་ལྟར་ཡལ་འགྱུར་ན། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་འདོད་ལ་དགའ་མི་འགྱུར། །ཀྱ་ཡོ་

རྣམ་དགོད་སྒྲོ་གྲིས་ལྷན་པ་དག །ཕྱི་མའི་གནས་སུ་བདེ་སྤྱག་ཅིར་འགྱུར་བ། །ད་
ལྱའི་རྟེན་འདིའི་སྒྲོད་ལ་རག་ལས་པས། །རང་གིས་རང་ལ་ལན་པ་བྱ་དགོས་
སོ། །འགྲོ་བའི་སྒྲུ་མ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་དེ་ཡིས། །གསུང་དབྱངས་མཐོན་པོས་རི་སྒྲེད་
བཀའ་སྒྱལ་བ། །ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་ལན་བདེ་ལ་འགོད་ཕྱིར། །ཡིན་གྱི་རྒྱལ་
ལ་རང་འདོད་ཡོད་མ་ཡིན། །གསུང་རབ་རྒྱ་གདེར་དང་རེས་རྩ་སྒྲབས་འབྲུག།
གདོང་མཐའ་མི་མངོན་རམ་གནག་མཐོང་གྱུར་ན། །སྒྲིད་ལུག་ལུ་དང་འཛིགས་
གིང་དངངས་གྱུར་ནས། །སྒྲོ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་འགོད་པར་རུས་མ་ཡིན། །རྒྱལ་
བས་ལུང་བསྐྱོན་དེད་དཔོན་གྱི་སྒྱུབ་ཀྱིས། །དྲང་རེས་སྤེ་བའི་ཐབས་མཁས་གྱི་
རིངས་ལ། །བརྟེན་ནས་རྣམ་དགོད་བཙོན་པའི་རྒྱུད་ཀྱགས་ཀྱིས། །འགོད་ན་
དགོངས་དོན་ནོར་བུ་རྟེད་པར་འགྱུར། །ཐེམས་ཅན་རང་རང་སོ་སོའི་མོས་རོ་
དང། །མཚུངས་པར་བསྐྱོན་པའི་དམ་ཆོས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །ལམ་གྱི་གནད་
ཀྱན་མ་ལུས་བསྐྱུས་པ་ནི། །མངོན་མཐོང་རེས་ལེགས་གནིས་སུ་འདུ་བར་གསུང་། །
མངོན་མཐོང་ལམ་ནི་སྒྲེས་བུ་རྒྱུད་དུ་དང། །རེས་ལེགས་ལམ་ནི་སྒྲེས་བུ་འཕྲིང་དང་
ཆེ། །དེ་དག་སོ་སོའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་དང། །དོ་བོ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་རྒྱལ་རྣམས་གེས་
ན། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་མི་འཛིགས་སྒྲོབས་པ་འཕྲོབ། །རྣམ་དགར་ལམ་བཟང་
སྒྱུབ་པའང་རྒྱལ་གནིས་ཏེ། །གྲགས་དང་དཔལ་དང་དབང་སྤྱག་སྒྲོབས་རྣམས་
ཀྱིས། །བསོད་ནམས་ནོར་བུ་དད་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཅེས། །བཀོད་ནས་རང་གཞན་
ཆོས་པར་བྱ་བའམ། །ཡང་ན་ཆེ་འདིའི་འཕྲི་བ་ཀྱན་བཅད་དེ། །ནགས་གྱི་སྒྲུ་ལོང་
རྒྱས་པའི་ལྷིང་ཁང་དུ། །གྲིབ་མ་གནིས་པའི་གྲོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །དྲང་སྒྲོང་
སྒྲོད་པས་ཅུ་གཅིག་སྒྱུབ་པ་བྱས། །དོན་གནིས་གང་ཡང་སྒྱུབ་པར་མི་རུས་གིང། །

ཕན་དང་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་མི་བསམ་པར། །ལྟོ་ཁེངས་ཅམ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་
བ་ནི། །ཕག་གི་སྤྱད་ཚུལ་དག་དང་ཅིས་མི་མཚུངས། །ཐུབ་དབང་བསྟན་པའི་
ཉིན་བྱེད་གར་སྐབས་འདིར། །དོན་གཉིས་ལམ་བཟང་སྤྱར་དུ་མ་བཅལ་ན། །
ནམ་ཞིག་མི་ཁོམ་སྟན་པའི་གྲིང་ཆུང་ཆོ། །ལམ་དང་ལམ་མིན་བལྟ་བའི་མཐུ་མེད་
དོ། །གང་གི་མཚན་སྟན་མེ་དོག་གསར་པའི་ཐེང་། །སྤྱ་འཛིན་དབང་པོ་རྒྱན་དུ་
ཐོབ་པ་ཡང་། །རྒྱབས་ཆེན་བསོད་ནམས་ཟོང་གིས་རྒྱབ་དགོས་ན། །ཐུབ་བསྟན་
ཆལ་ཆེན་མཐོང་བ་སྐལ་བ་བཟང་། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་དཔྱད་རྒྱུ་ལྡན་པ་དག །
དོན་གཉིས་བདུད་ཅི་དམས་མེད་འཐུང་བྱོས་ལ། །དར་དེར་ལེགས་བཤད་རྒྱད་
མང་གྲུ་དབྱངས་ཀྱིས། །ཐོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འགོངས་པ་ཉིད་དུ་མཛོད། །ལམ་གྱི་
གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་བོའི་གནད་སྟོན་པའི་མན་ངག་སྐལ་ལྷན་འདུག་
དོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། །དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་སྤྱིང་བོ་ལེན་པར་བསྐྱལ་ཞིང་དོན་
གཉིས་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་གྲོང་བསྐྱང་བའི་སྐབས་ཏེ་དང་བོའོ། ॥

གང་གི་ཁབས་རུལ་གྱི་བོའི་གཙུག་རྒྱན་དུ། །ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱིང་ཞིའི་
འཛིགས་འཕྲོག་པ། །བདུད་བཞི་གཡལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་མ་ཡིས། །ད་དུང་བྱང་
རྒྱུ་བར་དུ་བདག་སྤྱོདས་ཤིག །དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་མདོན་མཐོ་
དང་དེས་ལེགས་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་། །དེ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུ་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། །མདོན་
མཐོའི་རྟེན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་རྒྱབ་པ་ལ་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་
དུ་བསྟེན་ནས། །དལ་འབྱོར་རྟེན་དགལ། །འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ངན་འགྲོའི་སྟུག་
བསྐལ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམས་པས་རྒྱུད་བསྐྱལ་ཏེ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་སྤྱིང་ནས་རྒྱབས་སུ་མོང་ཞིང་ལས་དགེ་སྤྱིག་གི་སྤྱང་སྤྱང་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྒྱབ་པ་

ཞིག་དགོས་སོ། །དེས་ལེགས་ལ་གཉིས་ལས། འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་
 བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་
 པའི་ངེས་འབྱུང་རྣམ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་
 རྩལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་
 བློ་དེས་འབྱུང་རྣམ་དག་དེ་སྒྲིམ་པ་ན་རང་ཉམས་ལ་དབགས་ཏེ་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་མ་
 བཞུགས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལ་བུམས་སྒྲིང་རྩེ་བྱགས་དྲག་དུ་བསྐྱེད་ནས། ཐམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་བྲམ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 ཐམས་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་ནས་རྩལ་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིང་བ་མཐའ་དག་ལ་ལུན་རིང་པོར་
 སྒྲོབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་མངོན་མཐོ་ལྟ་མའི་ལུས་རྟེན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 སྐྱབ་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་རྩལ་བྲིམས་དང་། ལོངས་སྒྲིང་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱབ་
 པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་སྒྲིན་པ་དང་། རིགས་དང་རུས་དང་ཆོ་འབྱང་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 དང་། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། དབང་ལྷག་ལུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་རྣམས་གྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱའི་གཙོ་བོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 མཐུན་པའི་རྩེན་དུ་མ་ཞིག་ཚོགས་དགོས་ཏེ། རྒྱ་རེ་ངེས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་
 ཐམས་ཅད་འགྲུབ་མི་སྲིད་ཅིང་། འབྲས་བུ་རེ་རེ་འགྲུབ་པ་ལ་རྒྱའི་གཙོ་བོ་རེ་དང་
 དེའི་གྲོགས་ཁྱད་པར་མང་པོ་ཞིག་ཚོགས་དགོས་པ་ནི་འདུས་བུས་སྒྱིའི་ཆོས་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །དབང་ན་ནས་གྱི་ལྷ་གྱའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ནས་གྱི་ས་བོན་ཡིན་ཡང་རྩེན་
 གཞན་མེད་པར་ས་བོན་གཅིག་ལུས་ལྷ་གྱ་སྒྲིང་མི་རུས་པར། ས་བོན་དེ་གང་དུ་
 གནས་པའི་རྟེན་ཞིང་དང་། མཐུན་པའི་རྩེན་རྒྱ་དང་ལུང་དང་དྲོད་རྣམས་ངེས་པར་
 ཚོགས་དགོས་པ་བཞིན་དུ་མངོན་མཐོའི་རྟེན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཐོབ་པ་

ལའང་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ས་པོན་གྱི་བོ་ལྷ་པུ་མི་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པར་དག་པ་དང་།
 མཐུན་པའི་རྒྱུན་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་བསྟེན་བཀུར་
 མོགས་སྤྱོད་དང་། ས་མ་དང་མཁན་སྤྱོད་མོགས་ལུལ་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ལ་
 གུས་ཤིང་བསྟེན་བཀུར་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟུན་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱངས་ནས་
 བཞེད་པ་བྱ་བ་དང་། དགེ་བའི་ས་པོན་གང་བསགས་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མ་སྤྱོད་
 གྱི་བར་དུ་ཁོང་ཁྱོད་ལ་མོགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་དག་གིས་མ་བཅོས་པར་
 འབྲས་བུ་རིས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་དག་གིས་ཁ་བརྒྱུར་བ་མོགས་
 རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསོག་དགོས་སོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་སྤྱོད་
 པ་བྱ་ན་མེད་པ་ཤིས་བྱ་བམས་ཅད་མཛོད་སྤུལ་དུ་གཟིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་
 རས་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་ནང་ནས་ངར་མོང་དུ་འགྲོ་བའི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་ལྷ་པུ་
 དང་། བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེད་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་
 བློ་ཕྱག་མེན་གྱི་ཅེ་མོས་བཞེས་པའི་རྩལ་ལྷ་པུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལྷ་རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་བརྟུན་ན་མཛོད་མཐོའི་རྟེན་ལུན་སྤུལ་ཆོགས་པ་ཞིག་
 རྒྱུ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆར་ལ་མ་ནོར་བ་ནི་བཞིན་ཤིས་པ་དང་། ཤིས་ནས་ཀྱང་ཆོག་
 ཅམ་དུ་མ་ལུས་པར་རྒྱུད་ལ་ཁེལ་བའི་བྱུང་བའི་ཕྱག་མེན་གྱི་ཅེ་མོའི་རྩལ་ལྷ་པུ་ཤིན་
 ཏུ་དཀོན་པར་སྤྲང་ལ། དེ་ལྷ་ནའང་སྤྲིགས་སུ་ལྷ་ཤིན་ཏུ་བདོ་བའི་རྩལ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་
 པས་མཛོད་མཐོའི་རྟེན་བཟང་རྒྱུ་པའི་ཐབས་དེ་རྣམས་ཤིས་པ་ལྷ་ཞིག་། ཇི་ལྷ་ར་
 ཡིན་ལ་ཐེ་ཆོས་ཅམ་ཡང་མ་ཞུགས་ཀྱང་རྫོངས་པའི་བུན་དུ་མོང་བ་དང་རྟེན་
 བཀུར་སྤྱན་གསུལ་གྱིས་དབྱེན་སྤྱོད་པས་ས་ལམ་མཐོན་པོའི་ཁས་ལེན་བྱེད་པ་
 ཆེས་མང་ངོ་། །དེས་ན་བདག་ལོགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་འདི་ལྷ་པུའི་གནད་

རྣམས་ལ་ཞིབ་དྲུག་ནས་དེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་རྟེན་པ་ལ་འབད་པར་
བྱ་དགོས་སོ། །

སྒྲུལ་པ། ལུབ་པའི་གསུང་དང་དགོངས་འགྲེལ་མང་དུ་བློས། །བློས་དོན་དྲི་
མེད་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དབྱེད། །དབྱེད་དོན་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་
ཤེས། །ཤེས་ལྷན་དེ་ལ་མང་བོས་མཁས་ཞེས་བཞེད། །འདབ་གཤེག་ཚོགས་ཀྱང་
འཕྱར་རྣམས་མིན་པའི་བྱ་དེས་ཅི། །འབྱོར་པར་གྱུར་ཀྱང་མེར་སྒྲུལ་བཅིངས་པའི་
ལོར་དེས་ཅི། །མང་དུ་བློས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་མི་ཤེས་མཁས་དེས་ཅི། །དབེན་པར་
གནས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་མ་ལུལ་སྒྲོལ་དེས་ཅི། །རྒྱ་སྤོང་འབྱུང་གནས་རྒྱ་ཡིས་མི་
ངོམས་བཞིན། །ལེགས་བཤད་དོན་གཉེར་ལེགས་བཤད་གྱིས་མི་ངོམས། །ས་
ཆེན་འཛིན་མས་ས་ཀུན་འདེགས་པ་བཞིན། །འགྲོ་བའི་དབང་པོ་རྣམས་གྱིས་འགྲོ་
འདི་སྒྲོངས། །སྤྱི་གཙུག་ཡོངས་འཛིན་ལོར་བུའི་དོག་གིས་བརྒྱན། །མགྲིན་པ་
ལེགས་བཤད་ངོ་ཤལ་ཐེང་བས་བརྒྱན། །སྒྲོ་གོས་བང་མཛོད་བསྐྱབ་གསུམ་ལོར་བས་
བརྒྱན། །ལག་པའི་རྒྱ་སྤོང་གཏོང་བའི་སྤྱང་ཅིས་བརྒྱན། །ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་
ཚོགས་གྱིས་བརྒྱན། །དབང་ལྷག་དཔའ་ཞིང་བདེན་དང་དུལ་བས་བརྒྱན། །འདི་དག་
འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ལ་མཚན་ཞིང་། །མཁས་རྣམས་མགྱུ་པའི་རྒྱན་བཟང་དམ་པ་
ལགས། །བཤེས་གཉེན་མཁས་པའི་མགོན་གྱིས་མ་ཟེན་ཅིང་། །དྲི་མེད་རིགས་
པའི་རྣམ་དབྱེད་མི་ལྷན་ན། །གསེར་དངུལ་སུ་དོག་རྒྱན་མང་ཅི་བདགས་ཀྱང་། །
པ་ལ་རྒྱན་བདགས་བཞིན་དུ་ལུར་ཉིད་དོ། །དེས་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་མའི་སྒྲོད་
གཡོགས་དང་། །དོ་ཆོས་ལ་ཡོད་སྤྱད་གཡོགས་གོས་བྲལ་ན། །སྤྱི་ཚོགས་དར་གྱི་གོས་
བཟང་ཅི་བགོས་ཀྱང་། །མཁས་དང་དམ་པའི་སྤྱན་རྒྱར་གཙུང་བུ་ཉིད། །ལུབ་པའི་

བཀའ་ལུང་རྩལ་དང་བསྟན་གྱུར་ན། །མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ཚོགས་ཤེས་པའང་ཆེས་
དགོན་ཡང་། །རྟེན་བཀྱར་སྟན་གྲགས་འདོད་པས་དབྱེན་སྟོན་ཏེ། །བྱལ་བར་སྟོམ་
པས་ས་ཡི་སྟེང་འདི་བྱལ། །ལྷ་བརྒྱུ་ཐ་མའི་དུས་མཐའ་འདི་འོངས་ཆོ། །དུར་སྒྲིག་
རྒྱལ་མཚན་ཟོལ་ལ་སྐབས་བཅས་ནས། །མཁས་རྣམས་ངོ་ཆ་སྒྲག་པོ་སྟེང་པའི་
གཞི། །བྱལ་པས་སྟེང་པའི་ལས་ལ་འཛེམ་མེད་སྟེང་། །ཁྱིམ་གནས་དགེ་བསྟན་སྒྲ་
བོའི་གོས་ཅན་ལ། །ཇི་ལྟར་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པའི་ཆ་ཙམ་ཡང་། །སྟང་བ་ཤིན་
ཏུ་དགོན་ཞེས་གང་གསུངས་པ། །དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་སྟང་། །དལ་
བའི་རྟེན་བཟང་དོན་ལྡན་བྱེད་འདོད་ཅིང་། །རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་བཟང་
འཛོལ་འདོད་ན། །གསུང་རབ་དགོངས་དོན་རིགས་པས་ལེགས་དབྱེད་ནས། །
གཞན་དྲིམ་འཛིག་ངེས་པ་བརྟེན་པར་མཛོད། །

དེ་ལྟར་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
ནི་དད་པ་ལ་བྱག་སྟེ། སྟེང་འཇུག་ལས། དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་
བ་མོས་པར་བྱལ་བས་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་མངོན་མཐོ་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དད་པ་ལ་བྱག་པ་ནི་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་
ཀྱིས་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཐེང་བར་གསུངས་ལ། དེས་ལེགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྩ་བ་དད་པ་ལ་བྱག་པ་ནི། བསྐྱབ་
བདུས་ལས། དད་པའི་རྩ་བ་བརྟན་བྱས་ལ། །བྱང་ལྷུང་ལ་ཡང་སྟོ་བརྟན་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དད་པ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དང་བའི་དད་པ་དང་།
ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་གསུམ་སྟེ། དང་བའི་དད་པ་
ནི་བཤེས་གཞན་དམ་པ་རྩལ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པ་ལས། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་།

དེས་བརྟན་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཆོས་དེ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་དགེ་
 འདུན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱགས་པ་རྒྱ་ཆེར་ཐོས་པ་ན་སེམས་ལ་དད་པ་སྐྱེས་པའོ། །
 ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ནི། བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ཞལ་ནས་རི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་
 དེ་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ངེས་པ་ཐོབ་ནས་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པའོ། །
 ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྐྱེད་པ་འདི་ལ་སྒྲོ་གཉིས་ཡོད་དེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་།
 མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐུལ་དང་། སྐྱག་བསྐུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བ་
 བདག་འཛིན་དང་། དེའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྐྱེ་རྒྱལ་དང་། དེའི་
 དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་རྒྱལ་དང་། འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་
 རྒྱལ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དྲི་
 མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་རྟེན་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ལ། ལས་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་རྒྱལ་དང་།
 མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱག་བསྐུལ་འབྱུང་རྒྱལ་སོགས་པ་ལས་དང་འབྲས་བུའི་
 རྒྱལ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བ་འབང་ཞིག་གི་བཀའ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་འཛོལ་
 དགོས་ལ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་མ་སྟོས་པར་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་ཡིད་ཆེས་
 རྟེན་མི་རུས་པ་དོན་འདི་ལ་གིན་དུ་སྒྲོག་གྱུར་ཅེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་རི་ལྟར་འཛོལ་བའི་རྒྱལ་ནི། ཉིང་ངེས་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་
 མདོ་ལས། ལྷ་བ་སྐར་མར་བཅས་པ་གནས་ལྟར་ཞིང་། ཁི་དང་གྲོང་དུ་བཅས་
 པའི་ས་ཞིག་ལ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱུར་གྱང་། ཁྱོད་ནི་མི་
 བདེན་པ་ཡི་ཆོག་མི་གསུང་། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེས་པ་བག་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་ཅུ་བ་ནས་སྤངས་གིང་ཤེས་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་ལག་མཐིམ་གྱི་

སྤྱི་རྒྱུ་པ་བཞིན་དུ་མཛོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་གཞིགས་ཤིང་གདུལ་བྱ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་འབའ་
 ཞིག་ལྟར་མཛོན་པ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་རྒྱུ་གསུང་པ་རྣམས་པ་ཀུན་ནས་མི་
 སྤྱིད་པར་ཐག་བཅད་ནས། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་
 བསྟུན་པར་བསྐྱུ་བ་མེད་དོ་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།
 མཛོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པ་ན་གནས་སྐབས་ངན་འགྲོའི་
 གཡང་ས་ལས་ཐར་ནས་བདེ་འགོ་ལྟ་མའི་རྟེན་ཐོབ་འདོད་དང་། མཐར་ཐུག་ཐར་
 པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྣམས་ལ་ཐོབ་འདོད་དུག་པོ་སྟེས་པའོ། སྤྱིར་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དད་པ་ལ་ཐུག་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་ཏེ་ལ་ལའི་གཟུངས་
 ལས། དད་པ་སྟོན་འགོ་མ་ལྟར་སྟེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱང་ཞིང་
 འཕེལ་བར་བྱེད། རྟོགས་པ་སེལ་ཞིང་རྩ་བོ་རྣམས་ལས་སྟོལ། འདད་པ་བདེ་
 ལེགས་གྲོང་ཁྱེར་མཆོན་བྱེད་ཡིན། འདད་པ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དད་བྱེད།
 ར་རྒྱལ་སྟོང་ཞིང་གུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། འདད་པ་ལོར་དང་གཏེར་དང་རྒྱང་པའི་
 མཆོག་ལེགས་པ་བཞིན་དུ་དགེ་སྤྱད་རྩ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཆོས་པར་ལས་
 གྱུང་། གང་གིས་འདྲན་པ་དེས་འབྱུང་ལ། འདད་པ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། རྟེ་
 སྤྱིར་སྟོང་དང་ལྟན་པའི་མིས། འདད་པའི་རྟེན་སྤྱི་འབྱུང་བ་བསྟེན། མ་དད་པ་ཡི་མི་
 དག་ལ། འདཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྟེ་སྟེ། ས་བོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལ། ལྷ་གུ་
 སྟོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྟེན་བཤེས་གཞིན་ཇི་ལྟ་
 ལུ་ཞིག་ལ་བསྟེན་སྤྱུ་ན། བཤེས་གཞིན་དུ་མིང་བཏགས་པ་གང་བྱུང་དེས་ཆོག་
 པ་མིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་སྟེ་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱད་པའི་
 མན་ངག་མངའ་བའི་བཤེས་གཞིན་མཁས་པ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་སོ། རྟེ་ཡང་རྟེ་

བརྩམ་བྱམས་པས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། ཁྱོན་ཏན་ལྷག་པ་
 བརྩམ་བཅས་ལུང་གིས་ལྷག་ཏེ་ཉིང་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྒྲུ་མཁས་ལུན། །བརྩེ་
 བའི་བདག་ཉིང་སྒྲིབ་སྒྲུངས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ལམ་བསྐྱེད་པ་
 གསུམ་གྱིས་རྒྱད་བརྒྱལ་ཞིང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་
 ཐོས་བསམ་ལུ་ཐག་ཆོད་པ་བྱས་པ། དེ་ཡང་སྒྲུན་རྒྱུད་གྱི་མན་རག་དང་ལྷན་པ་ལ་
 མོགས་པ་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་ཅན་མང་པོ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ།
 དེ་ལྟར་མིན་པར་ལམ་ལོག་པར་སྒྲོན་པའི་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཐུད་ན་
 བྱི་དུག་རྒྱལ་ནག་པོས་ཐིན་པ་བཞིན་དུ་ཉེས་སྒྲོན་མཐའ་དག་བསྐྱེད་ནས་ཐུང་
 བར་བྱེད་པས། ཆོ་རབས་གཏན་གྱི་མདུན་མའི་རྩ་བ་འདུགས་པའི་སྐབས་འདིར་
 མ་འཕུགས་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །ལམ་འཛིགས་པ་ཅན་གྱི་སར་ཉིན་གཅིག་
 བཞོད་པའི་གྲོགས་ལའང་སྒྲོ་གཏད་བྱབ་མི་བྱབ་གིན་ཏུ་བཞག་དགོས་ན། རི་མྱིང་
 སངས་རྒྱལ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་ལམ་སྒྲོན་མཁན་རེ་བ་ལ་གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་པ་
 ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེས་ན་ཁྱི་དང་སྒྲོ་བ་ཐུད་པ་ལྟར་མི་བྱ་བར་ལེགས་པར་བཞགས་ལ་
 ལམ་མ་ཞོར་བར་སྒྲོན་ཅིང་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་ལ་བརྟེན་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བཤེས་གཉེན་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེན་པའི་རྒྱལ་ལ། བསམ་བསམ་
 བསྐྱེན་རྒྱལ་དང་། སྒྲོར་བས་བསྐྱེན་རྒྱལ་གཉིས་ལས། བསམ་བསམ་བསྐྱེན་རྒྱལ་ནི་
 དད་གུས་སྦྱོང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲོན་རྟོག་གི་སྒྲོ་བཀག་ནས་ཡོན་ཏན་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་
 སེམས་གིང་སེམས་ལ་དད་པ་ཅི་སྒྲེ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱལ་བ་རྟོ་རྟོ་འཆང་ཉིང་
 བདག་ཅག་ལ་ཆོས་སྒྲོན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་པའི་སྒྲིབ་རྣམ་པར་བསྐྱར་པའི་སྒྲུམ་དུ་
 སྒྲོས་ཐག་བཅད་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་གོམས་པར་བྱ། སྒྲོན་བྱབ་པས་

ཚོས་ཚོགས་བཅད་མེ་རེའི་ཕྱིར་དུ་འང་སྐུ་ལུས་ལ་སྒྱགས་གཟེར་སྟོང་གིས་བཏབ་
 པ་དང་། མར་མེ་སྟོང་བཙུགས་པ་དང་། སྐུན་དང་དབུ་ལ་སོགས་པ་གྲངས་མེད་
 བཏང་བ་སོགས་དཀའ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མཛད་དགོས་པ་བྱུང་ན། བདག་
 ལ་ནི་དཀའ་བ་གང་ཡང་བྱ་མ་དགོས་པར་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་འདིས་ལམ་གྱི་
 གནད་ཐམས་ཅད་པ་བཟང་གིས་བྱ་ལ་སྟོབ་པ་ལྟར་འདོམས་པར་མཛད་པས་
 བཀའ་དྲིན་འདི་འདྲ་ནི་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་འཁོར་ཐབས་ག་ལ་ཡོད་
 སྟམ་དུ་ལུས་གྱི་བ་སྐྱེ་ལྟར། མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུག་པ་དང་དད་གུས་ལྷགས་དྲག་
 མ་སྟེས་གྱི་བར་དུ་སྟོམ། དེ་ལྟར་སྟོའི་འགྱུར་བ་དྲག་པོ་བཏོན་ནས་ཡང་དང་ཡང་
 དུ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་དད་གུས་ཅི་འཕེལ་བུའོ། །སྟོར་བས་བསྟེན་རྒྱལ་ནི་རྩེ་བཙུན་
 བྱམས་པས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཟང་ཟིང་འབུལ་བ་དང་། ལུས་དག་གིས་
 བསྟེན་བཀུར་དང་། བཀའ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ནི་རང་གི་
 ཚོགས་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཡིན་གྱི། སྟོར་བས་བསྟེན་རྒྱལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་
 བཀའ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་སྟེ། སྟེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ནི་ཟང་ཟིང་རང་བསྟེན་བཀུར་ལ་
 རྒྱགས་ནས་དེས་མགྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་ན་མཉེས་པར་
 འགྱུར་བས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་མས་བསྟེན་པའི་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་
 རང་གི་སྟོ་རྣམས་ཅི་ཡོད་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་སྟོམ་པའོ། །གཞན་
 ཡང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྒྱལ་གྱི་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱུ་བ་མཆོག་དབེན་ས་
 པའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་
 ཅད་ཚང་ཞིང་། ལམ་བཟོད་པ་ལ་ཆེས་གིན་དུ་སྐྱར་བའི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་
 ཅན་ཟབ་ལམ་སྤྱོད་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་རྒྱུད་གྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་

ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་གཟུང་ངོ། །དོན་དེ་དག་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོན་ས་
དབྱངས་སུ་བརྟེན་ན་འདི་ལྟར།

མདོན་པར་མཐོང་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལུས། །སྒྱུར་བྱེད་དགེ་བའི་ས་
བོན་གྱུང་བོ་ནི། །གང་གི་མཐུ་ལ་ངེས་པར་རག་ལས་པ། །ཡབ་ཇེ་བཤེས་གཉེན་
དམ་པ་ཉིད་དུ་ངེས། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་པའི་བདེ་བརྟེན་ཆེལ། །སྒྲེ་
གནས་འཕེལ་བ་གང་ལ་རག་ལས་པ། །བཤེས་གཉེན་གདེངས་ཅན་དབང་པོའི་
ཐུགས་རྟེན་རྒྱུངས། །འབྲིགས་ལས་ཐུང་བའི་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཆར་ཉིད། །མ་རུངས་
རྒྱུད་རན་སྒྲིག་རྒྱལ་འདྲ་བ་ཡིས། །ཡོངས་འཛིན་རིན་ཆེན་མང་པོའི་སར་འགྲིམས་
ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ཆ་ཅམ་མི་འགོ་བར། །སྒྲོན་མང་རྩ་སྒྲུར་ཚིགས་གྲིས་རང་
ཉིད་ཐུང་། །གཏན་གྱི་མདུན་མའི་རྩ་བ་འཇུགས་སྐབས་འདིར། །དབག་བསམ་
གིང་དང་དུག་སྤོང་རྩ་བ་གཉིས། །ཁོར་ན་དེ་ལས་ཐུང་བ་གཞན་མེད་པས། །ལེགས་
པར་དབྱེད་ཅིག་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་ལྡན་དག །ཉིན་གཅིག་འཛོལ་སྒྱུར་བའི་སྒྲིན་བདག་
ལ། །དྲིན་ཅན་ཡིན་ཞེས་སྒྲི་ཁིང་སེམས་བྱེད་ན། །འདི་ཕྱིད་བདེ་ལེགས་གང་ལ་རག་
ལས་པ། །དྲིན་ཅན་སྒྲི་མའི་བཀའ་དྲིན་གཞན་ལྟས་ཅི། །དེད་དཔོན་མཐུས་པའི་
བཤེས་ལ་མི་བརྟེན་པར། །མྱོངས་པའི་བུན་གྱུར་རྒྱགས་སྒྱུར་ལ་བརྟེན་ནས། །གསུང་
རབ་རིན་ཆེན་སྤྱིང་དུ་བགྱོད་དོ་ཞེས། །སྒྲི་བ་སྒྲིན་པའི་ཚིག་དག་མ་ཡིན་ནམ། །
ས་གསུམ་སྒྲོན་མེ་དོར་ནས་མེ་བྱེར་ལ། །བརྟེན་པ་ཇི་བཞིན་མཐུས་པའི་བཤེས་
པོར་ནས། །རང་ལུལ་ཀྱན་རབས་མྱོངས་པའི་རྟེན་འཇུག་པ། །འཇིག་རྟེན་ཀྱན་
པོའི་སྒྱུད་རྒྱལ་ལགས་པར་འཐུམས། །རྟག་ཏུ་བཅེ་ལྡན་རྟག་ཏུ་ཤུམ་པ་ཡིས། །
ཆོས་དོན་འཛོལ་ཕྱིར་ཆོས་འཕགས་བསྟེན་པ་ལྟར། །ལམ་བཟང་འཛོལ་ཕྱིར་

ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་བཤེས། །རབ་དང་སེམས་གིས་རབ་དུ་བསྟེན་པར་བྱ། །
 སེམས་དཔའ་ཙྰར་བཟང་དཔའ་པོར་བྱམས་མགོན་གྱིས། །སེམས་དཔའི་སྟོང་
 རྒྱལ་རི་ལྟར་གངས་པ་ལྟར། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་
 གྱིས། །སེམས་དཔའི་སྟོང་རྒྱལ་མ་ལུས་འདྲམས་པར་ཤོག །ཆོས་རྒྱལ་ཟས་
 གཙང་ཤུས་པོས་བྱམས་མགོན་ལ། །ཆོས་གྱི་རྒྱལ་སྟོང་རི་ལྟར་གང་དཔ་ལྟར། །
 ཆོས་རི་མཚུངས་མེད་དཔལ་ལྷན་བྱ་མ་ཡི། །ཆོས་རྒྱལ་མ་ལུས་བདག་གིས་འཛིན་
 བྱར་ཅིག །ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྟོང་པོའི་གནད་སྟོན་པའི་མན་ངག་
 སྐལ་ལྷན་འཇུག་དོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཕ་བ་དག་
 པའི་བཤེས་གཉེན་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་སྐབས་དེ་གཉིས་པའོ། ། །

ཀུན་ལ་སྟོམས་པའི་བྱགས་རྗེའི་སྒྲིབ་བསིལ་གྱིས། །ཀུན་མྱེད་མཆོག་གདུང་
 སེལ་ཞིང་དྲི་བསྟར་གིས། །ཀུན་འབྱུང་རབ་ཞི་བདུང་ཅིའི་དཔལ་སྟེར་བ། །ཀུན་
 མཐེན་དཔག་བསམ་སྟོན་པས་དྲག་སྟོངས་ཤིག །དེ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་
 རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཆང་པའི་ཉམས་ལེན་རི་
 ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྟར་ན། དེས་
 འབྱུང་། བྱང་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་མཐར་བྱག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཆོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 ཡིན་ལ། ཆོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྐུ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་།
 བྱགས་སྒྲིབ་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ནས་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་མ་
 ཟད་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་གཞུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི་བསོད་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པ་ཞིག་བསྐལ་ཆེན་གངས་མེད་མང་པོར་

བསམགས་པའི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
 མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ཞིག་བསྒྲེམས་པའི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱོད་
 ཉམས་ཀྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་དང་སྤྱོད་པོ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་
 བོ་ཆེ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཟབ་མོ་
 དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲས་སུ་སྐྱུ་གཉིས་འགྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་ཐབས་ཤེས་
 གཉིས་ཆར་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་
 གཉིས་སུ་ཐབས་ཤེས་ཐམས་ཅད་འདྲུ་ལ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་དེ་དག་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་སེམས་ཆེ་འདྲིའི་སྤྱང་ཤས་ཀྱི་དབང་དུ་སྤོང་ན་སྤྱིར་དགོ་བ་
 ཅམ་དུ་འང་འགྱུར་བ་དཀའ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་གཏན་ནས་མི་འགྲོ་བས་
 ཐོག་མར་ཆེ་འདྲིའི་སྤྱང་ཤས་ལྟོག་པ་ཞིག་དང་། དེས་ཀྱང་མི་ཆོག་འཁོར་བ་
 མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་མཆན་ཉིད་ཆར་བ་ཞིག་
 དགོས་དྲེ། སེམས་འཁོར་བའི་ལུན་ཆོགས་ལ་མྱོད་པའི་ཞེན་པའི་དབང་དུ་སྤོང་ན་
 ཅི་བྱས་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་ཐར་པ་ཅམ་ཀྱི་རྒྱར་ཡང་མི་འགྱུར་ན་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་ག་ལ་འགྱུར། དེས་ན་ཐོག་མར་ངེས་
 འབྱུང་མཆན་ཉིད་ཆར་བ་ཞིག་ངེས་པར་སྐྱེད་དགོས་སོ། །རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ལམ་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་
 ཉམས་ལེན་རི་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཞུས་པ་ན་ངེས་འབྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་།
 ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་རྒྱལ་རྒྱ་མཆན་དུ་མ་དང་བཅས་
 གསུངས་སོ། །རྒྱལ་འདི་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་
 ལམ་ནས་དྲངས་དེ་ངེས་པ་གཏིང་རྒྱགས་པ་བསྐྱེད་མྱིར་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པར་སྤྱོ་

རིན་པོ་ཆེ་གང་ཡང་མ་སྐྱབས་པར་སྤར་བསགས་ཀྱི་ཚོང་རྣམས་ཟད་པར་བྱས་ནི་
 ལག་སྟོང་དུ་ལོག་པ་དང་ཁྱད་མེད་དོ་སྟོམ་དུ་བསམས་ལ། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲིབ་
 བོ་ལོན་འདྲ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དོ། འདྲ་ལྟའི་རྟེན་འདིས་བསྐྱབས་ན་ནི་སྤྱད་པའི་
 ལུན་ཚོགས་ཤིག་འདྲིན་ན་ཡང་ད་ལྟའི་འདི་འདྲ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཇགས་པ་
 ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ལོགས་པ་ལྟའི་གནས་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་
 དཔལ་ལ་ལོགས་པ་ཡང་རེས་པར་སྐྱབ་རུས་ལ། འཁོར་བའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་
 ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་བ་དང་། འབྲས་བུ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་
 སྐྱབ་རུས་སོ། །དེས་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་དོན་ཤིན་
 ཏུ་ཆེ་བའི་རྟེན་བཟང་འདི་ལ་སྒྲིབ་པོ་ཞིག་རེས་པར་སྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟོམ་དུ་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་བསམ། ད་རེས་སྒྲིབ་པོ་མ་ལོན་པར་ལུས་རྟེན་འདི་དང་བལ་ན་ཕྱིས་ནས་
 རྟེན་བཟང་འདི་འདྲ་ཤིང་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དལ་
 འཁོར་གྱི་རྟེན་ཐོབ་པ་ལ་རྩལ་ཁྲིམས་དག་པ་ལ་ལོགས་པ་རྒྱ་མང་དུ་གསོག་
 དགོས་ན། རྩལ་ཁྲིམས་དག་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཆོ་འདྲིའི་རང་སྤྱང་ཤིས་ཀྱི་དབང་དུ་
 མ་སོང་བར་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་རེས་པར་དྲན་ནས་དགོ་བ་རྣམས་ལའང་དཀོན་
 པ་ནི་རང་གི་རྒྱད་ལ་བརྟགས་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དྲན་པར་ཆོ་
 འདྲིར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་བསམ་པས་ཅི་བྱས་པལ་ཆེར་མི་དགོ་བར་འགྱུར་བ་ནི།
 མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཉི་མཉམ་དང་། །དེས་བསྐྱེད་
 ལས་ནི་མི་དགོ་བའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྟེན་བཟང་འདི་
 འདྲ་རྟེན་པའི་སྐབས་སུ་འབད་ནས་རབ་ཏུ་ནི་ལམ་ཆ་ཚང་ལ་བསྐྱབས་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་ཞིག་དང་། མ་མཐའང་ཕྱི་མ་རན་སོང་དུ་མ་ལྟར་བར་

བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཅམ་ཞིག་ལ་མ་འབད་ན་ནི་སྤྱིར་སྤུལ་བའམ།
 རིག་ལྷགས་ཀྱིས་སྤོངས་པར་བྱས་པའམ། དེ་ན་པ་མ་གནས་པར་སྦྱོལ་གང་རིགས་
 སྤྱིག་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག་གོ་སྦྱུལ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ་སྤྱིར་པོ་ལེན་
 འདོད་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བསམས་པ་ན་རྟེན་དགའི་རྟེན་འདི་ལ་སྤྱིར་པོ་ཞིག་ངེས་
 པར་ལེན་དགོས་པར་འདུག་ཀྱང་། རེ་སྤྱིག་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོར་མོགས་བྱ་བ་
 འདི་དང་འདི་བྱེད། ཅམ་ཞིག་ན་སྤྱིར་པོ་ཞིག་སྤྱང་ངོ་སྦྱུལ་ན། དེ་ནི་རྟག་འཛིན་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་རྟག་འཛིན་དེ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།
 དེ་ཡང་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་རང་གི་སྒོ་ནུས་དང་བསྐྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་རེ་ལ་འབད་
 ཅས་སྤྱིར་པོ་ལེན་དགོས་ཀྱི། དེར་བྱ་སང་བྱའི་རང་དུ་ལུས་ན་དོན་མ་གྲུབ་པར་
 འཛིན་དག་དགྲ་བོས་ངེས་པར་འཛོམས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་ལུས་རྟེན་འདི་ནི་
 རྒྱལ་ཁྱུ་ལྟར་ལྟར་སྤྲད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་ལ་ཆོགས་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་དོ་རྟེན་སྦྱ་བརྟེས་པ་རྣམས་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་
 དང་། རྩོན་བྱོན་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདས་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ན་
 བདག་ལྟ་བུ་ཉམ་རྒྱུད་རང་དབང་གང་ཡང་མེད་པ། ཅན་དང་གདོན་རྣམ་པ་དུ་
 མས་འཆོབ། རྒྱུད་ནང་གི་མར་མེ་ལྟ་བུའི་ལུས་རྟེན་འདི་འབྲུལ་དུ་མི་འཛིག་པའི་
 གདེང་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། སང་གི་དུས་དང་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཐོན་དུ་གང་
 འོང་ངེས་པ་མེད་པས། ཆོ་འདིའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གསོད་སར་འབྱིད་པ་ལ་རྒྱན་
 བདགས་པ་དང་རོལ་མོ་དང་གྲུ་གར་བྱས་པ་ལྟར་ཡིད་འབྱུང་ལྷག་པར་སྦྱེ་བའི་
 གནས་སུ་བསམས་ནས། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བྱ་བར་ཐག་བཅད་ལ་
 རང་གི་སྒོ་ནུས་དང་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ཆ་ཆང་གི་ཉམས་ལེན་རེ་ལ་འབད་དོ། །དེ་

ལྷ་ར་ངེས་པར་འཛི་ཁིང་ནམ་མཁི་ལ་ངེས་པ་མེད། འཛི་ཆོ་ཆོ་འདྲི་གཉེན་དང་
ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ཅི་ཡོད་ཀྱང་རྩལ་སྒྲན་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་རྩེས་སུ་མི་འབྲང་བར་
རྒྱུ་ཤེས་འདི་གཅིག་ལུར་རང་གིས་གང་བསགས་གྱི་ལས་དཀར་ནག་གཉིས་དང་
བཅས་ཏེ་འབྲུམ་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་པམ་པ་མེད་
བས་ད་ལྷ་ཉིད་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐོབས་ཤིག་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཐག་
བཅད་ཅིང་འབད་དོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྒྲིབ་ཅེས་བྱ་སྟེ།

རྟེན་དཀར་དོན་ཆེའི་དལ་འབྱོར་རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་། །མ་བརྟགས་ཉམས་
དགའི་སྒྲིབ་བས་བསྐྱུས་བསྐྱུས་ནས། །དོན་མེད་ངང་ལ་མི་ཆོ་པལ་ཆེར་ཟད། །
བདག་གི་སྒྲིབ་ནི་རུལ་བར་མ་གྱུར་ཏམ། །དོན་གཉིས་ཙོར་བུའི་གྲིང་དུ་བྱིན་གྱུར་
ཀྱང་། །རིན་ཆེན་སྒྲིབ་པོ་གང་ཡང་མ་ལོན་པར། །འབད་བས་བསྐྱུབས་པའི་ཐོང་
ཟད་བྱ་ལོན་དང་། །བཅས་ཏེ་སྒྲིབ་ལོག་བྱེད་པ་གྱེ་མ་སྒྲུན། །ཉིན་མོ་ཉིན་མོར་
སྒྲིབ་ཅིང་གཡེང་བའི་ངང་། །མཚན་མོ་མཚན་མོའི་སྒོ་ཡིས་གི་ལྷར་གནས། །མི་
ལུས་མི་ཁོམ་ཉིད་དུ་བྱས་པས་ན། །རང་གིས་རང་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ཉིད་དུ་ཟད། །
ཐོབ་པར་དཀའ་བ་འཛིམ་གྲིང་མི་ཡི་ལུས། །ཐོབ་ཆོ་སྒྲིབ་ཡང་དལ་འབྱོར་མི་ཡི་
ལུས། །ཐོབ་པར་མི་བྱེད་ངན་སོང་ངན་འགྲོའི་ལུས། །ཐོབ་ན་ཀུན་གྱིས་བཙེ་བའི་
གནས་སུ་ལུས། །ལེགས་ཉེས་སྤང་དོར་ལྷ་བའི་མིག་ལུན་ཁིང་། །བཅོན་ས་འཛིན་
ལ་རང་དབང་ཡོད་སྐྱབས་འདིར། །རང་གིས་རང་ཉིད་འཛིན་པར་མ་བྱས་ན། །
གཡང་ས་ལྷང་ཆོ་འགྲོད་ཀྱང་བྱིས་པ་ལགས། །རབ་བརྟན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལྷན་
པོར་བཅས། །ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་འཛིག་རྟེན་འདི་དག་ཀྱང་། །དུས་མཐའི་མེ་ཡིས་
རྩལ་ཙམ་མེད་བྱེད་ན། །ཉམ་རྒྱུང་བདག་ལྷ་འཛིག་པར་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཀྱལ་

དང་རྒྱལ་སྐུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་དང་། རྒྱུ་སེམས་དབང་བསྐྱར་གྲུབ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དུས་གྱི་རིམ་པས་ག་གེད་བྱོན་ཟིན་ན། རྒྱ་བུར་ལུས་ཅན་
བདག་ལྟ་ཅིས་མི་འཆི། སྤྱིད་གསུམ་དབང་བསྐྱར་འཆི་བདག་དག་པོ་དེ། །ངེས་
པར་འོང་ཞིང་ནམ་འོང་ཆ་མེད་ལ། །བྱུང་ཆེ་སུས་ཀྱང་བརྒྱུག་དུ་མ་མཆིས་པས། །
འཆི་གྲུབས་ཆགས་སུ་བཅུད་ན་མི་ལེགས་སམ། །སང་གི་དུས་དང་འཛིག་རྟེན་བྱི་
མ་གཉིས། སྤོན་དུ་གང་འོང་ངེས་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་། །ལོ་བརྒྱའི་གྲུབས་གཤོམ་
བྱེད་པའི་རྟག་འཛིན་ཅན། །བདག་ལ་འཆི་བདག་ཞེ་བྲེལ་མི་བྱེད་དམ། །མ་
རུངས་རྟག་འཛིན་གདོན་འདིས་ཐོག་མེད་ནས། །ད་ལྟའི་བར་དུ་བསྐྱས་ཏེ་སྤྲུལ་ལ་
སྤྱར། །ད་དུང་འདི་ཡི་དབང་དུ་སོང་གྱུར་ན། །བཟོད་དཀྱིལ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པའི་
བརྒྱུ་དགོས་སོ། །འཆི་བའི་དཔལ་ནི་སྤྱིན་སྤྱོད་འཁྲུག་པ་ལྟར། །ཡུད་ཅམ་ཞིག་
ནས་ངེས་པར་འཛིག་པར་འགྱུར། །འབྱོར་པའི་ཆོགས་ནི་སྤྱང་མའི་སྤྱང་ཅི་ལྟར། །
སེར་སྒྲ་བསགས་ཀྱང་ནམ་ཞིག་གཞན་གྱིས་སྤྱོད། །རང་ལུལ་གཞན་དང་ཉེ་དུའི་
ཆོགས་རྒྱུས་ལ། རྫོངས་པས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་བུས་གྱུར་ཀྱང་། ཤིང་ལོ་
རྒྱུད་གིས་བསྐྱས་པ་འཐོར་བ་བཞིན། །སོ་སོར་གྲེས་ཆེ་སུ་ཡིས་སུ་ལ་ཐན། རྒྱུ་
དམར་འཁྲུབས་བའི་དབུས་གྱི་མར་མེ་འདྲའི། །ཉམ་རྒྱུད་ལུས་འདི་སྤོན་ཆད་མ་
ཞིག་ལ། །མརྒྱུངས་མེད་རྗེ་བཅུན་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེར་ངེས། །ད་ནི་ལོང་མེད་ཆོས་
ལ་ཐག་གཅོད་བྱ། །

དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་སྤྱར་དུ་འཛིག་ཅིང་གི་ནས་རྒྱུ་ཤེས་རྒྱུན་
མི་འཆད་པས་སྒྲེ་བ་ཞིག་ལེན་དགོས་ལ། སྒྲེ་ས་ཡང་བདེ་འགྲོ་དང་རན་འགྲོ་
གཉིས་ལས་མ་འདས་ཤིང་དེར་སྒྲེ་བ་ལ་རང་དབང་མེད་པས་ལས་གིས་གང་

འཕངས་ཤིག་ཏུ་སྒྲེ་དགོས་ལ། ལས་དགེ་སྤྱི་གཉིས་ལས། དགེ་བ་བསགས་པ་
 རི་ལྟར། མི་དགེ་བ་ནི་མཐོང་ཡས་སུ་མེད་པ་ཞིག་བསགས་ཡོད་པས། མི་དགེ་བ་
 དེ་དག་འཆི་ཁ་རྩལ་ལ་སྤྱོད་མ་ཐུབ་ན་རན་སོང་ཏུ་སྒྲེ་དགོས་ལ། དེར་སྒྲེས་ན་
 བཟོད་གྲགས་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་
 གསུངས་ཏེ། ཆ་དཔྱལ་བ་རྣམས་ལ་ལྷགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་ས་གནིའི་སྤྱོད་ཏུ་ལྷས་
 རྟེན་ཅིང་མཚོན་ཆས་དུམ་བུ་སྤྱོད་ཏུ་གསེག་པ་སོགས་སྤྱག་བསྐལ་བཟོད་ཀྱིས་མི་
 ལང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུང་། གང་དཔྱལ་བ་རྣམས་ལ་ཁ་བ་བུ་ཐུག་འཕྲུལ་
 པའི་འབྲུགས་རོམ་གྱི་ནང་ཏུ་ལྷས་གང་བས་ཉེན་ནས་དུམ་བུ་སྤྱོད་ཏུ་གསུང་པ་
 སོགས་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུང་། ཡི་དྲགས་
 རྣམས་ལ་ལོ་བརྒྱར་རྒྱུ་མིང་ཡང་མི་ཐོས་པས་བཀྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་པ་སོགས་སྤྱག་
 བསྐལ་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུང་། དུང་འགྲོ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་
 ཞིང་གཏི་ཐུག་པ་དང་། རང་ལན་རྩལ་གཅིག་གིས་གཅིག་གསེན་པོར་ཟ་བ་དང་།
 མི་རྣམས་ཀྱིས་བཞོལ་ཞིང་བརྟུང་བ་དང་གསོད་པ་སོགས་སྤྱག་བསྐལ་བཟོད་
 ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུང་། དེ་ལྟ་བུའི་རན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་རང་
 ཐོག་ཏུ་བབ་ན་སྤྲད་ཅིག་བཟོད་གྲགས་མེད་ཅིང་། སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོའི་གནས་
 དེ་དང་བར་ན་ནི་དབྲུགས་ལར་རྒྱ་རྒྱར་རྒྱ་ཙམ་འདི་ལས་མེད་པས་རན་འགྲོ་
 འཛིགས་སུ་རུང་བའི་གཡང་ཁ་ན་གནས་པའི་རྩྭ་དེ་བསམས་ལ། ཆེ་འདིའི་
 ཆགས་ཞེན་དོར་ནས་འཛིག་དེན་ཕྱི་མ་དུན་དུ་རེ་བས་རང་གི་སྤོ་རྒྱས་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་
 དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་པ་ལྷུར་བྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྤྲད་ཅེས་བྱ་སྟེ།
 རྣམ་དཀའ་ལས་ཀྱི་ཉེན་ཕྱིན་དུས་ཀྱི་རྩལ་རིར་ལྷུང་བས་དབང་པོ་དུག་གི་

སྤང་བ་མ་ལུས་འགགས། །ལས་ཞོན་ཞགས་པ་དམ་པོས་བཅིངས་ཤིང་ཅི་བྱ་
གཏོལ་མེད་འཛིགས་རུང་གཤིན་རྗེའི་དགྲ་བོ་མངོན་དུ་གྱུར། །འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་
དང་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་རིག་རིག་མིག་དང་མོམ་མོམ་ལག་པས་ཐོགས་དང་
གོས་ལ་འཆང་། །དྲིད་བསྐྱས་དབུགས་བཅུགས་དར་སྒྲ་བྱིན་ཞིང་ལྷ་ཚོགས་
འབྱུལ་སྤང་ཤར་བས་དངངས་ཤིང་ཁ་ནས་ལྷ་བ་ཅིག །བསྐྱོག་མེད་ལས་རྒྱང་
དྲག་པོས་བདས་ཤིང་སྤང་ཅིག་དལ་བསོ་མེད་པར་འཛིགས་རུང་དན་མོང་གནས་
སུ་འགོ །དཔག་ཚད་སྤོང་གི་གཡང་སར་ལྷང་ནས་རབ་འབར་ལྷགས་བསྐྱེགས་ས་
གཞིར་སྒྲོབ་ཆེ་འགྲོད་པས་བརྒྱལ་བར་འབྱུར། །གཤིན་རྗེའི་སྤྱུལ་བས་བགས་པ་
བཤུས་ཤིང་ཐོག་ལེས་བཤགས་ནས་ལུས་ནི་ཆལ་བ་སྤོང་བྲག་དུ་མར་བྱེད། །
ལྷགས་བསྐྱེགས་ས་གཞིར་གན་རྒྱལ་བསྐྱེལ་ཞིང་ཁ་ནས་ཟངས་ལྷན་སྤྱགས་པས་
ཆོག་ཅིང་རོ་སྤྲད་དག་ནས་འབྱུང་། །ལྷགས་ཟངས་ཆེན་པོ་ཁྲོ་རྒྱས་གང་བའི་ནང་
དུ་བསྐྱེག་ཅིང་ཀེར་རྒྱས་འབའ་ཞིག་ལུས་ནས་བྱི་ལ་འབྱེམ། །ལ་ལར་ལྷགས་ཁང་
ནང་དུ་བསྐྱེག་ཅིང་ལ་ལར་ལུས་ནི་མར་མེའི་སྤོང་བྲ་ལྷ་བར་མེ་མིས་བསྐྱེག །དེ་
ལྷར་ལན་བརྒྱར་བཅད་ཅིང་གདུབས་ལ་བཅོས་ཤིང་བསྐྱེགས་གྱུང་འཆི་བར་མི་
འབྱུར་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་མཐུ། །གང་དཔུལ་བ་རྣམས་སུ་ལུག་འཕྲུབས་པའི་འབྲུག་
རོམ་ནང་ན་ལུས་ནི་ཆལ་བ་སྤོང་བྲག་དུ་མར་གས། །ཡི་དྲགས་གནས་ན་བསྐྱེག་
ཤིང་སྒྲོམ་དང་ཆ་གང་མཚོན་ཆའི་ཆར་སོགས་མི་བཟད་སྤྱག་བསྐྱེལ་བརྗོད་ལས་
འདས། །དུད་འགོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ལྷ་མའི་དབང་གྱུར་བརྗོད་དང་བཞོལ་དང་
གསོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་ལས་འདས། །འཛིགས་རུང་ཆ་གང་དཔུལ་པའི་
སྤྱག་བསྐྱེལ་རྣམས། །དངོས་སུ་སྤོང་དང་མཐོང་བ་ལྷ་ཞིག་གི་ཆོག་ཙམ་ཐོས་

ནའང་གིན་ཏུ་སྒྲིབ་རྟོགས་ལ། གནས་དེར་མི་སྒྲིབ་རང་དབང་བདག་ལ་མེད། །
 ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་གིག་བྲམ་མིན་པོ་ཆེ། །དེ་ལྟར་མི་བཟང་སྟུག་བསྐལ་སྒྲིབ་
 བ་དང་། །རང་གིས་ལས་ངན་བསགས་པའི་མཐུ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་དབང་
 མེད་བྱས་པ་ཅང་མ་ཡིན། །ངན་སྒྲིབ་ངན་འགྲོའི་གནས་སུ་ལྷུང་བའི་ཆོ། ཐུགས་
 དང་སྒྲིགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་བལྟས་བྱས་ཏེ། །དུ་ཞིང་དུ་ཞིང་འོ་དོད་བརྒྱ་བོས་
 གྲང་། །དེ་དང་དེ་ན་མགོན་སྐབས་སུ་ཡང་མེད། །དེ་བས་ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་
 སྐབས་འདིར། །དེ་འདྲའི་སྟུག་བསྐལ་དག་ལ་རབ་འཛིགས་ནས། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་ལ་སྒྲིབ་ནས་སྐབས་བཅོལ་ན། །དེ་འདྲའི་གནས་ངན་གཡང་དུ་ལྷུང་མི་
 འགྱུར། །ཐོན་ཆད་བསགས་པ་སྟུག་ལྷུང་ཉིད་ལས་མེད། །སྒྲིབ་པའི་འགྲོ་ས་ངན་
 མོང་ཉིད་དུ་ངེས། །དེ་ཆོ་བདག་གི་གནས་སྐབས་རི་ལྟར་འགྱུར། །ཐུགས་རྗེས་
 གཟིགས་གིག་བྲམ་མིན་པོ་ཆེ། །

དེ་ལྟར་ཆོ་འདི་ལས་སྒྲོ་ལོག་ནས་འཛིག་རྟོག་སྒྲིབ་པ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་
 པ་དྲག་པོ་བྱུང་ན། བསམ་པ་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 སྒྲིབ་ཐག་པ་ནས་སྐབས་སུ་བཟུང་ཞིང་། སྟུག་སྒྲིབ་དག་སྐབས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 འབད་ན་བདེ་འགྲོ་ལྟ་མའི་རྟོག་ཐོབ་པར་ནུས་གྲང་། དེ་ཅམ་ཞིག་གིས་མི་ཆོག་
 ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆོན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་འཁོར་བ་མཐའ་
 དག་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་མཚན་ཉིད་ཆོང་བ་ཞིག་སྒྲིབ་
 དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་གང་དུ་སྒྲིབ་གྲང་སྟུག་བསྐལ་གྱི་
 རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཏེ། འཁོར་བའི་ནང་ན་རྟོག་མཐོ་བ་བདེ་འགྲོའི་རྟོག་
 ཡིན་ལ། བདེ་འགྲོ་མའི་རྟོག་ཐོབ་ནའང་སྟུག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་

དེ། ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆོ་པ་མའི་ཁུ་བྲག་གི་དབུས་སུ་རྒྱལ་ཤེས་ཞུགས་དེ།
 མའི་མངལ་མི་གཙང་བའི་རྩ་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བའི་ནང་དུ་མགོ་དང་རྒྱང་
 ལག་ཐམས་ཅད་ཤ་མས་བཅིངས་ཤིང་། མི་གཙང་བའི་དབུས་ན་སྤོང་བཞིན་
 དུ་མི་གཙང་བའི་ཁུ་བས་གསོ་ཞིང་ཆ་གྲང་དང་བཀྲེས་སྒྲིམ་དང་རི་ཆེན་པོས་
 མནན་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐལ་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པ་སྒྲིབ་དགུ་དང་ངོ་བཅུའི་རིང་
 ལ་མྱོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྲུགས་པ་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུར་གིས་
 མགོ་མཇུག་ལྷོག་སྐྱེ་མའི་མངལ་སྒྲིམ་གཙང་བཟྱེད་བའི་ཤིན་ཏུ་དོག་པའི་རུས་པའི་
 འབྲུལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཛིན་ཞིང་དཔྱལ་བ་དང་ཁྱད་མེད་པའི་སྤྱག་
 བསྐལ་བཟོད་ལས་འདས་པ་མྱོང་དགོས་ལ། དེ་ཕྱི་རོལ་དུ་བཅས་དེ་རྒྱུར་གིས་
 རེག་པ་ན་རལ་གིས་དུམ་བུར་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། ལག་བ་དང་
 གོས་སྤྲུགས་ཀྱིས་རེག་པ་ན་བ་ལང་སྤྲུགས་པ་བཅུས་པ་ལ་ལྷག་གིས་བཞུས་པ་ལྟ་
 བུའི་སྤྱག་བསྐལ་ཚད་མེད་ཡོད་པར་གསུང་། ཤ་བྲག་གི་ལུས་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་བད་ཀན་དང་མཁྲིས་པ་ལ་སྤྲུགས་པ་ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞི་ལུས་ལ་
 འཇུག་ཅིང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སྤྲུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་
 འཕེལ་ནས་ནད་དང་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་གིས་སྒོ་ཀྱན་ནས་ལུས་སེམས་
 གདུངས་ལ་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་སྐྱད་ཅིག་གྱུར་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ལུས་དེ་
 ཡང་སྐྱད་ཅིག་དང་སྐྱད་ཅིག་ལ་འགྱུར་ཞེས་ཀྱ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བཟོད་ལས་
 འདས་པ་དང་། འཛི་སྐྱེན་སྐྱོ་ཚོགས་པས་སྒྲོ་བུར་དུ་འཛི་ཞིང་ལས་ངན་པ་དང་
 ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྒྲུར་ཡང་ངན་སོང་དུ་ལྟར་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་
 དང་། གཞན་ཡང་དག་གཉིན་བར་མ་གང་ལའང་ངེས་པ་མེད་པར་སྒྲོ་བུར་སྒྲོ་བུར་

དུ་འགྱུར་ཞིང་ཕན་གཞོན་གང་ལའང་ཡིད་བརྟན་བྱ་ས་མེད་པ་དང་། རང་ཉིད་གཅིག་པུར་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་གྲོགས་སྤྱད་འགྲོགས་ཀྱང་གཏན་དུ་མི་ཕན་པས་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་དང་། གློ་བུར་དུ་གཉེན་སྡུག་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་དང་། དག་མི་སྡུག་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། འབྱོར་བ་ཡོད་ན་ནི་གསོག་སྤང་དང་། རྒྱུ་ཟོས་དོགས་དང་། མཐར་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འབྱོར་བ་མེད་ན་ནི་དཔལ་ཞིང་ཐོངས་པས་ཉམས་ཐག་ཅིང་འཚོལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མས་རྒྱན་དུ་མནར་ལ། ད་ལྟ་མིད་པའི་ཕུན་སྡུམ་ཚོགས་ལ་བདེ་བར་སྒོམ་པ་དག་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སྡུག་བསྔལ་བདེ་བར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། འཁོར་བའི་གནས་འདི་ན་སྡུག་བསྔལ་མ་འདྲེས་པའི་ཡང་དག་པའི་བདེ་བ་ཞིག་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། ད་ལྟ་རང་ཅག་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཚོར་བ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། ཟས་ཟོས་པ་ན་ཚིམ་པར་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ནི་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དུས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ལ་རང་དབང་གང་ཡང་མེད་པར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་འདི་ནི་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མིད་ཅི་ནས་མནར་མེད་པའི་བར་གྱི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་གང་དུ་སྒྲུལ་གྱང་ཡིད་བརྟན་རུང་བ་སྤྲད་ཅིག་གྱང་མེད་པ། མི་རྟག་པ། མི་བརྟན་པ། སྤྱིང་པོ་མེད་པ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྡུག་གོ་སྒྲམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་འདི་ལས་ནམ་ཞིག་ན་ཐར་སྒྲམ་དུ་ཉིན་མཚན་གྱར་དུ་ཐར་པ་དོན་

གཉེར་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྗེ་སྤྲེལ་མས། ལས་འབྲས་མི་བསྐྱེད་ལོར་
བའི་སྤྲེལ་བསྐྱེད་རྣམས། ཡང་ཡང་བསམས་ནས་ཕྱི་མའི་སྤྲེལ་གས་སྤྲེལ་ །དེ་
ལྟར་གོམས་པས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ། ཡིད་སྒྲོན་སྤྱད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲོ་
ཞིང་། ཞིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་སྒོ། །ལྷུང་ན་དེ་ཆོ་ངེས་འབྱུང་སྤྲེལ་
པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་
ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་ཞིག་སྤྱེད་དགོས་གྱི། བསམ་པ་དེ་འདྲ་མེད་པར་འགྲུན་རྒྱས་
གཙུག་པའམ། དགས་བཙུག་པའམ། ཅད་གྱིས་མནར་བ་ལོགས་ལ་ཡིད་སྒྲོ་བ་ནི་
ངེས་འབྱུང་གྱོ་བར་བའམ། ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཙམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་ནི་དུད་འགོ་ལའང་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་ཆོར་བ་
བདེ་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྤྲེལ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ངེས་འབྱུང་མཚན་ཉིད་ཆང་བར་མི་
འགོ་སྤྱེ། ཕྱི་རོལ་ལུ་སྤྲེལ་པའི་དྲང་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱང་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་ཡིད་
འབྱུང་བསྐྱེད་ནས་ཁམས་གོང་མའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོམས་ཏེ་སྤྱིད་ཅེའི་བར་དུ་
བགྱོད་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་འཁོར་བར་སྤྲེལ་ཕྱིན་ཁྱབ་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྲེལ་
བསྐྱེད་ལས་མ་འདས་པའི་རྒྱལ་དེ་ལ་ཡིད་གཏིང་ནས་སྒྲོ་ཞིང་སྤྱིད་པའི་ཕུན་
ཚོགས་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་སྤྱེ། མཚོ་འབྲུགས་པ་མཐོང་བའི་བྱ་
ལྟར་སྤྱིད་ཐག་པ་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་སྤྱེད་པ་གནད་གྱི་དོན་པོ་ཡིན་ནོ། །
འདི་འདྲ་བའི་བསམ་པ་སྤྲེལ་པ་ལྟ་ཞིག། རྒྱལ་འདི་དག་ལ་གོ་ཡུལ་ལུ་ཐག་ཆོད་
པ་ཞིག་ཆགས་ནའང་ལམ་གྱི་གནད་ལ་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐེབས་པར་
འབྱུང་བས། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་དམ་པ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ལམ་
གྱི་གནད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་གོ་ཡུལ་ཅི་རྒྱུད་དང་། རི་ཙམ་གོ་བ་ཙམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་

ཡིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྒྲིང་ཅེས་
བྱ་སྟེ།

ཐོག་མེད་དུས་ནས་སྤིང་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །མ་དག་སྙན་ནག་འཐིབས་པའི་
ནང་དུ་འབྱམས། །ལས་ཀྱི་མཐུགས་འགྲོས་མཐོ་དམའ་ཀྱན་དུ་གཡེངས། །སྤྱིས་ཀ་
ན་འཆིའི་བྱ་སྤྱབས་རབ་དུ་འབྱུག །སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་སྤོང་གིས་ཡུན་དུ་གཅོས། །
སྤྱབས་འགར་རྣམ་པར་དཀར་པའི་ལས་རྒྱུད་གིས། །བདེ་བའི་འཇུག་དོགས་གནས་
སུ་ཡུད་ཅུ་ཕྱིན། །སྤྱར་ཡང་ལས་རན་བྱ་སྤྱབས་ཤུགས་དག་གིས། །རན་སྤོང་མཚོ་
ཡི་གཏིང་དུ་བྱིང་ཞིང་རུབ། །སྤོ་མིག་མ་དག་ལིང་དྲོག་འཕྱག་པོས་བསྒྲིབས། །
ཡུལ་ལ་སྤྱེད་པའི་ཕྱིས་རྒྱས་ཆེས་ཆེར་ཕྱིས། །སྤྱག་བསྐྱལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་
ལོག་ཤེས་ཅན། །སྤོངས་ཆེན་བདག་གིས་འདི་འདྲ་འདི་མ་དག་སྤིང་གསུམ་
འཁོར་པའི་བཙོན་སྤང་གཅིག་ལྟ་བུ། །བཙེ་མེད་བདག་འཛིན་སྤྱབས་ཆེན་དག་པོ་
འདིས། །སྤྱེད་པའི་ཞགས་པ་དམ་པོས་རབ་བཙེངས་ནས། །མི་བཟད་སྤྱེ་པའི་
རྫོང་ནང་བཙོན་དུ་བཟུང་། །བཤང་གཅིས་གང་པའི་མ་ཡི་ལྟོ་ནང་དུ། །མགོ་དང་
བྱང་དང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་རྣམས། །ཤ་མས་བཙེངས་ཤིང་མི་གཙང་ཁྱ་བས་
གསོ། །ཆོ་གང་བཀྲེས་སྒྲོམ་མནན་ཅིང་བཙོར་བ་སོགས། །བདེ་མེད་སྤྱག་བསྐྱལ་
བརྒྱ་ཡིས་ཡུན་དུ་མནར། །འོན་ཀྱང་སྤྱོད་དབང་མི་འགག་ལས་ཀྱི་མཐུ། །དེ་ལྟར་
བདུན་ཕྱག་སོ་བརྒྱད་མནར་མནར་ནས། །ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་མགོ་མཇུག་ལྷོག་པ་
ན། །མའལ་སྒོ་དོགས་པ་རུས་པའི་འཇུར་མིག་ལ། །ཉིལ་མར་ལྟར་དུ་བཙོར་ཞིང་
སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱས། །མནར་ཞིང་བཤང་གཅི་བཞིན་དུ་ཕྱི་རྩལ་འདོར། །འགས་
པ་བཤུས་ལ་ལྷག་གིས་བྱབས་པ་ལྟར། །ཉམ་རྒྱུད་གཞོན་ཤ་ཅན་གྱི་ལུས་དེ་ལ། །

གང་གིས་རེག་ཀྱང་མི་བཟད་ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱ། ཁྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་འགྲུག་ཏུ་དུང་བ། །
 བཟོད་དགའི་ལྷག་བསྐྱེད་དེ་འདྲ་ཡོད་པར་གསུང་། །དེ་ལྟར་གདུང་བ་དྲག་པོས་
 གཟིར་གཟིར་ཀྱང་། །ད་དུང་བདག་འཛིན་དག་པོ་མ་ཆོས་པར། །རུས་གཟེབ་
 རྒྱས་པས་སྒྲེལ་བའི་སྒྲོམ་བྱ་ལ། །མི་གཙང་ག་ཡི་འདམ་གྱི་ཞལ་ཞལ་བྱས། །
 བཤང་གཅིན་ལྷག་ཁྲག་ལ་སོགས་མི་གཙང་ལྷས། །དྲིང་སྐུ་འཁྱུག་ཏུ་གཉིས་ཀྱིས་བྱར་
 བྱར་བཀང་། །བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞིའི་ནང་གི་ཆང་ཆེན་དེ། །ནིར་མཚན་ཀུན་ཏུ་བར་
 མེད་ཁུར་དུ་བསྐྱར། །ཁུར་བས་མི་ཆོག་ཡུན་དུ་གསོ་དགོས་སོ། །གཙོ་བོ་མང་པོ་
 ཆོགས་པའི་གཡོག་པོ་བཞིན། །ཆ་གང་བཤེས་སྒྲོམ་ནང་མང་དེ་དག་ལས། །ནང་
 གཅིག་བཙོས་ཆེ་གཞན་རྣམས་ཆེས་ཆེར་འབྲུག། །མི་གཙང་མ་ལུས་ཆོགས་པའི་
 བར་མཛོད་བཞིན། །རྣམ་པ་ཀུན་ནས་གཞོད་བྱེད་དག་པོ་བཞིན། །ལས་ཀྱི་རུས་
 པ་མངོན་སུམ་སྒྲོན་པ་བཞིན། །ཡིད་འབྱུང་བསྐྱེད་སྐྱེད་ལྟ་ཡིས་བྱས་པ་བཞིན། །
 དུས་ཀྱི་རིམ་པ་སུས་ཀྱང་གཟུང་མེད་པས། །གཞོན་ག་ཙམ་གྱི་ལུས་དེ་ཡུད་ཀྱིས་
 འབྱུར། །ཆེ་བས་སྒྲོབས་འགྲིབ་ན་ཆོད་ཡོད་པའི་ཆོ། །བྱིན་པའི་ཁྲི་ཡིས་ལུས་ཀྱི་
 སྒྲོམ་མི་ཐེག་ །རྒྱུང་ཟད་འགྲུལ་ཆེ་ལིང་ལིང་འདར་བ་ནི། །འབྲལ་དུ་ཞིག་པར་
 དོགས་ནས་དངངས་པ་བཞིན། །བཞིན་གྱི་དགའ་ཆོལ་རབ་ཏུ་ཉམས་སྦྱར་པས། །
 མཐོང་ན་མི་ལྷག་ཀུན་གྱིས་བརྣམས་པའི་གནས། །དུས་ཀྱི་སྤོང་པོས་སྦྱར་དུ་གསང་
 འདོད་ནས། །གསོད་པའི་མཚན་མ་དབྱུག་པས་བྲིས་པ་བཞིན། །དབྲལ་བའི་ངོས་
 བོ་རྒྱ་གམ་གཉེར་མས་ཁེངས། །མགོ་སྐྱེས་གཟིངས་པ་ཀུན་འི་མདོག་འདྲ་བ། །
 གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ་དགོད་པའི་གད་མོ་བཞིན། །ལང་ཆོའི་ནིར་བྱེད་རུབ་རིར་
 རྟོགས་པས་ན། །མིག་གི་འདབ་མ་རྒྱུ་ཞིང་ལྟ་བུ་དུ་ཉམས། །རྣ་བའི་ལམ་དུ་ཐོས་

པའི་རྒྱན་ལམ་ཆད། །ཀུན་གྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བའི་གཞོན་ལུས་དེ། །སྤང་ཅིག་
 ཉིད་ལ་རོ་ལངས་མངོན་སུམ་བཞིན། །ཉམ་ཐག་མི་སྟག་གཟུགས་ཅན་འདི་འདྲར་
 གྱུར། །རང་གིས་གསོས་ཤིང་བསྐྱངས་པའི་བྱ་ཡིས་ཀྱང་། །ཁྲེལ་མེད་ཁྱད་གསོད་
 བརྟེས་པའི་གནས་བྱེད་ཅིང་། །ཆུན་བོ་རྩལ་ཁྱོད་དག་ཏུ་ལུས་པ་ན། །མི་བཟོད་ལྡབ་
 རྩེབ་སྒྲེ་སྟགས་འགའ་སྒྲུ་ཞིང་། །མདུན་གྱི་རྩལ་ལ་ཁ་རྩལ་ཆག་ཆག་འགྲེམ། །ལས་
 རན་དམོད་པ་དྲག་པོའི་མཐུ་གྲུབ་པ། །དྲང་སྤོང་ཆུ་ཁོག་མི་སྟག་གཟུགས་ཅན་
 དེས། །རྩལ་རྩལ་ཐུག་དར་ཁྱོད་གྱི་གོས་གྱོན་ཞིང་། །ཞིམ་མངར་བསོད་པའི་ཁ་
 ཟས་ཀུན་སྤངས་ཏེ། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ལུན་ལུང་དྲག་སྟགས་བགྱངས། །ལག་
 པའི་དབུ་གུས་བྱང་གི་རྩ་བརྟུངས་ཤིང་། །ལྷ་སྤངས་གདང་མིག་གནམ་དུ་ལྷོག་
 བྱས་ཏེ། །ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་ལུང་པའི་ཟོར་འཕངས་ཀྱང་། །འཆི་བདག་
 གཤིན་རྗེ་འབྱོན་པར་འགྱུར་རམ་ཅི། །དུས་གྱི་མོ་ཉམ་དེས་པར་འབྱིད་པའི་ཆོ། །
 གཉེན་དང་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ཅི་ཡོད་ཀྱང་། །རྩལ་སྤུན་ཅུ་ཡང་ཁྱེར་བའི་
 དབང་མེད་པར། །མར་གྱི་དཀྱིལ་ནས་སྒྲ་ནི་སྤྱང་བ་བཞིན། །རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྤྱི་
 པ་རོལ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །དེ་ཆོ་དཀར་ནག་ལས་གཉིས་མ་གཏོགས་པར། །ཕྱི་
 བཞིན་འབྱང་པ་སྤྱ་ཡང་མ་མཆིས་ཀྱང་། །ཁྲོངས་པས་ངང་རྩལ་འདི་འདྲ་མ་རིག་
 པར། །ཆོ་འདིའི་ཆེད་དུ་དལ་བ་དོན་མེད་བྱས། །ཀྱེ་མ་གྱི་རྩྱད་བདག་སྤྱིང་གཏིང་
 བས་རུལ། །འདི་འདྲའི་ཉམ་ཐག་གནས་སུ་གྱུར་པ་བདག་སྤྱབས་གསུམ་ཀུན་
 འདུས་རྗེ་བརྩན་སྤྱ་མ་ལས། །ལྟག་པའི་རེ་གནས་གང་དུ་འང་མི་འཛོལ་བས། །
 ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ལ་སྤྱར་དུ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །གཞན་ཡང་འདུས་པ་ཀུན་གྱི་
 ཐ་མ་འགྲེས། །བསགས་པ་ཀུན་གྱི་ཐ་མ་མཛད་པ་ཉིད། །མཐོན་བོའི་ཐ་མ་དམའ་

མོ་ཉིད་དུ་ལྟར། །སྤྱེས་པའི་ཐ་མ་ངེས་པར་འཆི་བ་ཉིད། །དག་རྣམས་གཉེན་དུ་
 འབྱུར་ཁིང་གཉེན་ཡང་འབྱུར། །བར་མ་མཛའ་པོར་འབྱུར་ཁིང་དེ་ཡང་འབྱུར། །
 རང་སྤོ་སྒྲིད་ཅིག་འབྱུར་ཁིང་གཉེན་སྤོའང་འབྱུར། །སེམས་ཅན་བསམ་པ་འབྱུར་
 ཁིང་དུས་ཀྱང་འབྱུར། །སྤིང་པའི་ཡུན་ཚོགས་རྒྱ་གིང་སྤོང་པོ་འདྲ། །འདྲོད་པ་སྤྱི་གི་
 སོ་ཡི་སྤྱང་ཙྰ་འདྲ། །ཆོ་འདྲིའི་གཉེན་བཤེས་འཁོར་པའི་འཐེན་ཐག་འདྲ། །ངའ་ཞེས་
 པ་སྤིན་བྱའི་སྒྲིད་དང་འདྲ། །དེ་ལྟར་ཆོ་འདྲིའི་ཡུན་ཚོགས་གང་ལ་ཡང་། །ཡིད་བརྟན་
 རུང་བ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཀྱང་། །ད་དུང་འཁོར་བའི་གནས་ལ་མཛོན་དགའ་བ། །
 མི་གཙང་བྲོད་ལ་དགའ་བའི་སྤྱང་བྱ་བཞིན། །འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲིད་ཅིག་ལ་
 མ་བཟ། །ཐག་ཆངས་སྤོང་པས་བྱིས་པ་འདྲིད་པ་ལྟར། །སྤོང་པོ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་
 ལྟར་བརྟུས་ནས། །གཏན་དུ་སྤྱུག་ལ་སྤྱར་བས་ག་ཐང་ངོ། །ཆོ་པའི་སྤྱན་ཆེན་
 དག་གི་རོ་མངར་ལྟར། །རྩེ་ཟད་བདེ་བར་སྤྱང་བའི་འབྲུལ་སྤྱང་གིས། །བཟོད་
 དགའི་སྤྱུག་བསྟུལ་སྤྱང་ཡང་དེར་ཞེན་པ། །མར་མེད་འོད་ལ་ཆགས་པའི་བྱེ་ལེབ་
 བཞིན། །དལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་ལམ་སྤྱོན་བཤེས་དང་མཛལ། །རང་ལ་རང་དབང་
 ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་འདིར། །འཁོར་བའི་གནས་ནས་བྲོས་ན་མི་ལེགས་སམ། །
 སྤྱིད་ཀྱང་མི་འཚོངས་སྤྱུག་ཀྱང་མི་ཐུང་བའི། །ཆོ་སྤྱང་འདི་ཡི་བྱ་བ་ཅི་བྱས་ཟླ། །
 མ་ནོར་ལམ་བཟང་གིན་དུ་རྟེན་དགའ་བས། །དཔེན་པར་ལམ་བཟང་སྐབས་ན་མི་
 ལེགས་སམ། །ཆོ་འདྲིའི་གཉེན་དང་མི་མཛའི་དགུ་ལ་སོགས། །ཆགས་སྤང་སྤྱི་
 བའི་ཡུལ་རྣམས་རྒྱུང་བསྤྲིངས་ཏེ། །མི་མེད་ལུང་སྤོང་དཔེན་པའི་ནགས་བྲོད་དུ། །
 ཅི་གཅིག་སྤྱུབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱེད་པར་སྤྱོན། །རྩུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་དཔེན་པའི་
 རྫོང་བཟུང་སྟེ། །དུན་དང་ཤེས་བཞིན་བརྟན་པོའི་གོ་ཆ་བགོས། །ཡིན་ལུགས་

རྟོགས་པའི་རལ་གྱི་རྩོན་པོ་ཡིས། །ཕྱང་བྱེད་ཚེན་མོངས་དག་པོ་གཞིས་པར་བྱ། །
 ལུ་དག་ནགས་ཁྱོད་གནས་ལ་མཛོན་དགའ་བ། །དག་སྒྲིང་དེ་དག་འདི་ཕྱིར་
 བདེའོ་ཞེས། །རྒྱལ་བས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བཞུགས་པས་ན། །དབེན་པའི་
 རགས་སུ་ཅེ་གཅིག་སྐྱབ་པར་སྒྲོན། །སྒྲོན་ཕྱོར་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་ཤས་དམ་པ་ཀུན། །
 གང་དུ་མཐོང་ཆོས་དགའ་སྒྲོན་སྒྲིང་པའི་ས། །ལྷ་ཡི་དྲང་སྒྲིང་དག་གྲང་ཡིད་སྒྲོན་
 པའི། །དབེན་པའི་ནགས་ཆལ་གནས་ལ་སྒྲོ་བ་དགའ། །ས་འཛོན་ལུན་པོ་ཁ་པའི་
 ཐོར་ཅོག་དང་། །ནགས་ཆལ་སྒྲོན་པའི་ཤམ་ཐབས་མཛེས་པ་ལ། །དངུལ་གྱི་
 མདོག་ཅན་སྐྱག་པའི་སྒྲ་རགས་བཅིངས། །དྲི་ལུན་མེ་དྲིག་གེ་སར་གཡོ་བ་ནི། །
 ཆེ་འདིའི་དབང་ལྷར་རྣམས་ལ་འབྱུ་བ་དང་། །ཅེ་གཅིག་སྐྱབ་ལ་དགའ་བས་
 དགོད་པ་བཞིན། །ཀུན་ལ་ན་དང་ཁུ་བྱག་མ་བྱ་མོགས། །སྒྲ་ཆོགས་ཆོན་རིས་
 མདངས་ལུན་གཉིས་སྒྲིས་རྣམས། །མགྱིན་པའི་ལམ་ནས་སྒྲན་པའི་དྲིལ་ཆེན་
 འབྲེལ། །སྒྲིང་ཅིའི་དྲིག་པས་ལག་པ་བརྒྱན་པ་ཡི། །ཁྱད་པའི་སྐྱུ་དབྱངས་དྲི་ཟེའི་
 རྒྱད་མང་བཞིན། །སྒྲོན་པའི་འདབ་ཅེར་འཁོད་པའི་བྱེད་རྣམས། །སྒྲན་པའི་
 དབྱངས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་འཁོད་བྱེད་ཅིང་། །བསམ་གཏན་པ་ལ་འཆོ་བ་མེད་དམ་
 ཞེས། །ཕྱོགས་ཕྱོགས་བལྟས་ནས་བྱ་ར་བྱེད་པ་སྒྲམ། །ལུ་དྲིག་བཞུ་བའི་ཁུ་བ་ལ་
 འགན་པའི། །འབབ་ཅུའི་ཆོགས་རྣམས་ལྷང་ལྷང་སྒྲ་སྒྲོགས་ཅིང་། །བསམ་གཏན་
 པ་རྣམས་སྒྲིམ་ན་མི་རུང་ཞེས། །གུས་པའི་རྩལ་གྱིས་གིན་དུ་རིངས་པར་འབབ། །
 སྒྲོན་པ་བཟང་པོའི་འདབ་མ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ། །བརྒྱངས་ནས་ཕན་ཚུན་ཅེ་མོ་
 སྒྲེལ་བ་ནི། །ཅེ་གཅིག་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས། །མི་བསྐྱུན་སྒྲེལ་
 མཐོང་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདུ་འཛི་གཡོང་བའི་ཆོམ་རྒྱན་ཆོགས་རྣམས་ལ། །སྒྲིབ་

ཕྱིར་ལྷ་ཡིས་ཆེད་དུ་བྱས་སམ་སྙམ། །ཕྱོད་ཤིང་ཅེ་མོ་འབྲས་བུས་དྲུང་པ་ནི། །
 དཀའ་ཐུབ་ཅན་ལ་འཛོལ་འབྲུལ་བ་བཞིན། །འགྲོགས་ན་པདེ་པའི་རི་དྲགས་
 ཆོགས་རྣམས་ནི། །མགིན་པ་སྒྲིགས་ནས་མིག་དཀྱུས་རིང་པོས་ལྷ། །དེ་ལྟར་རྣམ་
 མང་ཡོན་ཏན་ལྡན་གྱར་ཅིང་། །ལྷ་ཡི་དབང་པོས་གྲང་ནི་རྟེན་དཀའ་བ། །བག་
 བེགས་ཉམས་དགའ་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་དེར། །ནིན་མོ་ཕྱོན་པ་བཟང་པོའི་
 གྲིབ་བསིལ་ལ། །སྒྲིབ་རྩ་ཡི་ལོ་མའི་གདན་སྟེང་དུ། །རྒྱལ་བས་བསྐྱེད་པའི་
 ལམ་བཟང་སྟོར་བར་སྟོ། །སྐབས་འགར་སྤངས་གཤོངས་ཡངས་པའི་ངོས་ལ་
 འཆག། དུས་བཞིའི་འགྲུར་བ་བལྟ་ཞིང་ཆོས་དོན་སེམས། །ལ་ལར་རི་ཅེ་ཉམས་
 དགའི་གནས་དག་དུ། །སྐབས་གནས་སྤྱུ་མ་དུན་པའི་སྤྱད་བྱངས་སྒྲིག། འདི་ནང་
 སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་དོར་ལ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་དོན་ལ་སྒྲིལ་ཅིག་ཅེས། །
 འདོམས་ཕྱིར་ནིན་བྱེད་རུབ་རིར་གཟིམས་པ་ན། །དབེན་པའི་གནས་ན་ཅེ་གཅིག་
 སྒྲིབ་པ་རྣམས། །མུན་པ་འབྲུག་པོར་ལུས་ན་མི་རུང་ཞེས། །འོད་དཀར་ལྷ་པོའི་
 སྒྲོན་མེ་ལྷག་པར་གསལ། །ཀུན་གསལ་བེད་ལྷུ་ཡི་སྤྱོད་པའི་ངོས། །རྒྱ་སྒར་དོ་གལ་
 གཡོ་བས་ཕྱོགས་ཀུན་བྱུབ། །དེ་ལྷའི་མཆོད་དུས་བསམ་གཏན་ཁང་བུ་སྤྱ། །པདེ་
 གསལ་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་སྟོན་པར་སྟོན། །ཡོང་མེད་དགུན་ནི་ལྷ་པོའི་ཆེ་ཐུང་
 འདི། །དོན་མེད་འདི་ནང་བྱ་བས་མི་གཡེང་ཞིང་། །ཆོས་བརྒྱད་མི་གཅོང་དྲི་མས་
 མ་གོས་པར། །རྣམ་དག་བསྐྱབས་པས་རྒྱལ་བ་དབྱེས་བྱེད་ཤོག །ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་
 རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྟིང་པོའི་གནད་སྟོན་པའི་མན་ངག་སྐལ་ལྡན་འབྲུག་པོགས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལས། །འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་ངེས་འབྱུང་
 སྟོན་པའི་སྐབས་དེ་གསུམ་པའོ། ། །

འགྲོ་གྲུབ་བྱམས་བརྟེན་སྒྲིབ་ཡང་ནག་པོའི་ཙུ་ལག་དབྱང་བཅས་ཐེག་།
 སྒྲོལ་བྱལ་རང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་རབ་འབྱམས་ཁིང་གུན་སྒྱལ་པས་འགོངས། ཁོན་
 མོངས་འཛིང་བ་བཅད་ཀྱང་འགྲོ་ལ་བརྟེན་བས་དམ་དུ་བཅིངས། རྒྱབ་པའི་དབང་
 པོར་བཏུང་ནས་རྒྱལ་སྒྲུབ་སྒྲིབ་ལ་བཞུགས་པ་བྱ། རྟེན་ལྗོངས་ལོར་པའི་མེས་
 དམིགས་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ནས་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་མེ་འབར་པའི་རྒྱབས་
 ལྟར་མཐོང་སྟེ། སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ལོར་བ་ལས་ཐར་འདྲིང་ཤུགས་དག་སྒྲེས་པ་
 བ་ལོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་རྒྱལ་པའི་གསུང་རབ་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་
 ལམ་གྱི་གནད་བསྟུན་བསྒྲུབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་འདྲེབས། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་
 པར་དག་པ་ལ་གནས་ནས་དཔེན་པའི་གནས་སྤྱིང་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་མོང་
 པའི་ཉིང་འཛིན་ཡུན་རིང་དུ་བསྒྲོམས་ཏེ་ཉིང་འཛིན་བྱུང་བར་ཅན་ཞི་གནས་
 གྲུབ་པ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བཅའ་ཏེ་ལྟག་
 མཐོང་ཡུན་རིང་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱས་ན་ལོར་བ་ལས་གྲོལ་པའི་ཐར་པ་ཤེས་པར་
 ཐོབ་ལུས་ལ། དེ་ཡང་ལོར་བའི་ཡུན་ཚྭ་གས་ལྟར་སྒྲུར་ཤིག་པ་མིན་པས་ལན་
 ཅིག་ཐར་པ་ཐོབ་ན་སྒྲུར་ལོར་བར་ལོར་བ་མི་སྤྱོད་དོ། ཁོན་ཀྱང་ཐར་པ་དེ་
 ཅམ་ནི་དམན་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། སྒྲོ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་
 ཅམ་ཞིག་ཐོབ་བྱར་མི་འཛིན་པར་སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ངེས་འབྱུང་མཚན་ཉིད་
 ཚང་བ་ཞིག་སྒྲེས་པ་ན། རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ཏེ་མཐའ་བྱུང་གྱི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་བྱམས་སྤྱིང་རྟེན་ཤུགས་དག་ཏུ་བསྒྲིབ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འདུག་
 དགོས་ལ། དེ་ལ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མན་ཡོན་ལ་ངེས་
 པ་འདྲིངས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། རྟེན་ཡང་ཆོ་འདྲིའི་ཡུན་ཚྭ་གས་ཅམ་ལ་དམིགས་

པའི་རང་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནི་བྱི་མར་རན་སོང་དུ་འབྱིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། བྱི་མ་ལྷ་མིའི་
 དཔལ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་སྒྲིར་སྒྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲོ་ནི་ལའོར་
 པར་ལའོར་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རང་གཅིག་ལུ་ལའོར་བ་ལས་ཐར་པར་འདོད་པའི་
 སྒྲོ་ནི་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་འབྱུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །རང་གཅིག་ལུ་ལའོར་བ་ལས་
 ཐར་པར་འདོད་ནས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བརྩོན་པ་ཤུགས་དྲག་པོའི་སྒྲོ་ནས་
 བསྐྱབས་ན་ལའོར་པའི་འཛིང་བ་ལས་གྲོལ་རྒྱས་ཀྱང་། ལམ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་
 སྒྲིབ་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་སྒྲིབ་འབྱུང་བ་ལས་གྲོལ་མི་རྒྱས་སོ། །ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ལས་
 མ་གྲོལ་པའི་དབང་གིས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་གྱིས་ལས་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལ་མོ་
 སོགས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་མདོན་སྟུང་དུ་མི་སུམ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉན་
 ཐོས་རྣམས་དང་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་བསྐྱོམ་བྱའི་ལྷ་བ་ལ་བྱུང་མེད་
 ཀྱང་ཉན་ཐོས་རྣམས་བསམ་པ་དམན་པས་འབྲས་བྱ་དེ་ཙམ་ལས་མ་གྱུབ་ལ།
 བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ནི་ཐོག་མ་ནས་སེམས་ཅན་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཅུག་
 རྒྱེ། ཅི་མཛད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་དུ་བྱེད་པས་སྔོང་ཉིད་མདོན་སྟུང་དུ་
 རྟོགས་པའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་ཙམ་ཉིད་ནས་མངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་
 ལུས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་སྤུལ་ནས་མངས་རྒྱས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ལ་ཆོས་དུས་
 གཅིག་དུ་ཉན་པ་དང་། སྤུལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་
 ལ་ཆོས་དུས་གཅིག་དུ་སྒྲོན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཐོབ་
 ཅིང་ལུས་ལ་ཡང་མཚན་དཔེ་རྗེས་མཐུན་འབྱུང་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་སྔོང་ཉིད་
 མདོན་སྟུང་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་སྟེ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་སྤུལ་ལ་མཚན་
 དཔེ་སོགས་མི་འབྱུང་ངོ། །དེས་ན་རང་དོན་ཕུན་སྟུང་ཚོགས་པ་ཞིག་སྤུལ་བ་

ལའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་དགོས་ཤིང་། གཞན་གྱི་དོན་ལུང་ལུང་ཆོག་པ་
 ཞིག་འདྲ་བ་ལ་ནི་དེས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་དགོས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་དགྲ་བོའོ་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་
 འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་བམས་
 སྤྱིར་རྗེའི་དམིགས་རྣམ་སོགས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཆར་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ལམ་བཟོད་པ་ཤིན་ཏུ་བུལ་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དམན་པའི་ལམ་དུ་
 མ་སོང་བར་ཐེག་པ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་དགོས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ཡོན་ཏན་གཞན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་སྒྲས་པོ་
 དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལྷན་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་ཅིང་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་
 ཐུག་ལི་གནས་སུ་འགྱུར་ལ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་འདི་མེད་ན་ནི་མངོན་ཤིས་དང་
 རྒྱ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མི་རྒྱུད་ཅིང་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འི་མིང་མི་ཐོབ་ལ། རྒྱལ་བའི་སྒྲས་པོ་ལྷན་གྱང་མི་བརྗོད་དོ། །
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་དང་འབྲས་བུ་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་
 ལྷ་ལུན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་འདི་
 ལ་དེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲོངས་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། འདི་འདྲ་བའི་རྒྱལ་ལ་
 དེས་པ་མ་འདྲོངས་ན་མངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཅུ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 པོར་ནས་ཡལ་ག་ལྷ་ལུང་ཡོན་ཏན་པ་མོ་ལ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་ཞིག་འདྲ་ངོ་། །
 རྒྱ་གྲིས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དབྱད་ན་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔལ་ལྷན་པའི་མིང་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་འདི་ཉིད་ལམ་གྱི་རྒྱ་བ་

མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་གོ་ནུས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིན་པ་
 དང་། ཚུལ་གྱིས་སྤྱིན་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་
 དང་། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ལམ་མཐའ་ལས་ལ་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱང་། ལམ་
 གཞན་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་མཚན་མ་བཏགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདིའི་སྒོ་ནས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མཚན་འདོགས་པར་མཛད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་འདི་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་པ་དང་སྟོང་པོ་ལྷ་ལུ་ཡིན་
 པ་དང་། སར་ལྷན་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་འདིས་ཟེན་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བགྲོད་དགོས་ཀྱི། སེམས་
 འདིས་མ་ཟེན་ན་ལམ་གཞན་གང་བསྐྱོམས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་མི་ཆུང་
 རོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྒོམ་པ་པོ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཞེས་མཚན་འདོགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་ལ་ལུང་དང་
 རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་ཡིག་གི་ཉ་ཅང་
 མངས་སུ་དོགས་པས་མདོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། ཚུལ་དེ་ལོགས་པར་
 དབྱུད་ནས་ངེས་པ་རྟེན་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེད། ཁྱོད་འཇུག་ལས། དམ་ཆོས་འོ་མ་
 བསྐྱབས་པ་ལས། །མར་གྱི་སྟོང་ལུ་ལུང་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། བསྐྱལ་བ་དུ་མར་
 རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། རྒྱུ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ལས་པར་གཟིགས། །
 ཞེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། ཁྱོད་ཀྱི་བྱུགས་ནི་རིན་པོ་ཆེ། རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ས་པོན་དེ། །དཔའ་ཁྱོད་ཁོ་ནས་སྟོང་པོར་མཁྱེན། །དེ་གཞན་སྟེ་བོས་
 འོ་ལ་མི་དབྱི། ཞེས་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོ་
 མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་དང་། ལུང་ལམ་མཚོག་ཡིན་པ་དང་། འདི་ལ་གོ་ལུལ་ཙམ་

སྒྲིང་པོ་འདྲ་གཤམ་བར་གསུངས་སོ། །བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་བསྐྱེད་པ་
ལ་ཐོག་མར་སེམས་འདྲིའི་ཡན་ཡོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ནས་སེམས་འདྲི་
སྒྲིམ་པ་ལ་སྒྲོ་བྱུགས་དྲག་པོ་སྒྲིམ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་འདྲི་རྒྱད་ལ་
སྒྲིམ་ན་སྒྲར་བསགས་གྱི་ལས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་དུ་བདག་པ་དང་། དག་བཅི་
བྱས་མཐའ་མེད་དུ་འཁེལ་བ་དང་། སེམས་འདྲི་སྒྲིམ་ཅམ་གྱིས་དཀར་ཕྱོགས་སྒྲོང་
བའི་ལྟ་སྒྲོང་ལྷག་དུ་མས་དུས་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲོང་བ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་
པོ་ལ་བྱ་གཅིག་བྱ་ཞིག་སྒྲོང་བ་ལྟར། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རང་
གི་སྒྲིམ་སྒྲུ་དགོངས་ནས་རྒྱད་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། གནས་གང་དུ་གནས་པ་
དེར་འགོ་བ་རྣམས་ལ་བདེ་སྒྲིང་འབྱུང་བ་དང་། གནས་དེ་འགོ་བའི་མཚན་རྟེན་ལྟ་
བུར་འབྱུར་བ་དང་། བྱང་རྩལ་གྱི་ཚོགས་རྣམས་བདེ་བྱུག་དུ་རྫོགས་པ་ལ་ཐོགས་
པ་ཡན་ཡོན་དཔག་དུ་མེད་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ནས་
སྒྲོ་བ་བྱུགས་དྲག་བསྐྱེད་དོ། །སེམས་འདྲི་རི་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་ནི། བྱང་རྩལ་གྱི་
སེམས་འདྲི་སྒྲིམ་པ་ལ་འགོ་བ་མ་ལུས་པ་རང་གཅིག་ཤུས་སྒྲོལ་བའི་ཁྱར་འཁྱེར་
བའི་ལྷག་བསམ་གྱི་སྒྲིང་སྒྲོབས་ཆེན་པོ་སྒྲེད་གོས་ལ། སྒྲིང་སྒྲོབས་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་
སྒྲེ་བ་ལ་བྱ་གཅིག་བྱ་མེད་དོར་དུ་ལྱུང་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་བསྒྲུལ་
གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྒྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་སྒྲེད་གོས། སྒྲིང་རྩི་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་
སྒྲེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་འདྲི་ཐམས་ཅད་ལ་གིན་དུ་གཅེས་གིར་མངས་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་བློ་ཞིག་སྒྲེད་གོས། དེ་ཡང་རང་གི་ཆེ་འདྲིའི་མཐུམ། ལུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྟ་
བུ་ལ་གིན་དུ་གཅེས་པའི་བློ་རི་ལྟར་སྒྲེ་བ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་སྒྲེད་གོས། བློ་དེ་འདྲ་
ཞིག་སྒྲེ་བའི་ཐབས་སུ་སེམས་ཅན་འདྲི་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་དྲིན་ཅན་ཡིན་རྒྱལ་

དང་། ཡང་ཡང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་དང་། དྲིན་གཞིའི་བསམ་པ་རྣམས་
 སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་དྲིན་ཅན་དུ་སྒྲིམ་པ་
 འདི་ཐེག་པ་རྟེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཅ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། འདི་སྒྲིམ་ཚུལ་གྱི་གནད་
 རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ད་ལྟ་
 རང་གི་སྤྱང་བ་ལ་དག་གཞིན་པར་མའི་སྤྱང་ཚུལ་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཤིག་འཆར་བ་འདི་ནི་
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྤྱང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་ནི་དག་གཞིན་པར་
 མ་གང་ལའང་ངེས་པ་མེད་པ་ནི་སྤྱང་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲིབས་ལུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་
 པས། འགའ་ཞིག་ལ་ཆགས་པ་དང་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱང་བ་བྱེད་དོན་མེད་དོ་སྒྲུམ་
 དུ་ཐག་བཅད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པའི་སེམས་སྒྲིམས་པ་
 ཅི་སྒྲེ་བྱ། འདི་འདྲ་བའི་སེམས་སྒྲིམས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ནི་ཆགས་སྤྱང་གིས་སེམས་
 མི་འབྱུག་པས་འབྲལ་ལ་ལུས་སེམས་བདེ་ཁིང་ཡོན་དན་ཐམས་ཅད་རང་གིས་
 སྐྱེའོ། །དེ་སྤྱང་སེམས་སྒྲིམས་ཅི་བྱབ་གྱི་རང་ནས་སེམས་ཅན་སུ་མཐོང་བའམ་
 ཡིད་ལ་སྤྱང་བ་ན་འདི་བདག་གི་མ་དྲིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་སྒྲུམ་དུ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་
 བྱ། དེ་བཞིན་དུ་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མིའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་ཅི་
 བྱབ་བྱ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འདི་ངའི་མ་ཡིན་སྒྲུམ་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་གྲོ་ཅུང་ཟད་
 རེ་འགྱུར་ཡང་། གཏིང་ནས་ངེས་པ་འདྲེངས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་བརྟན་པོ་མི་ཡོང་
 པས་གཞན་གྱིས་བསྐྱར་མི་བྱབ་པའི་གྲོ་བརྟན་པོ་ཞིག་འོང་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་
 དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ལུ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་འདྲེངས་དགོས་སོ། །དེས་ན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་འདིར་ཐོག་མེད་ནས་འཁོར་ཏེ་འདིར་མ་སྐྱེས་བྱ་བའི་

ས་ཁབ་ཅེ་ཙམ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་འདིས་ངའི་མ་མ་བུས་བྱ་བ་གཅིག་གྲང་
མེད་པ་དང་། དེ་ཡང་ལན་རེ་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གྲངས་མེད་ཅི་བུས་པར་
གསུངས་པ་དང་། རང་གི་རྣམ་གཤམ་འདིས་ཐོག་མེད་ནས་འབྱམས་པ་ཡིན་པས་ཆོ་
སྒྲ་མའི་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བ་ལེན་ཐེངས་རེ་རེ་མ་རེ་རེ་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་བདག་གི་མ་ཅིས་གྲང་ཡིན་པ་འདུག་སྟམ་དུ་ཐག་གཅད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ན་དྲིན་བསམ་པ་ནི། ཐོག་
མར་ཆོ་འདིའི་མས་རི་ལྟར་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་རྣམས་བསམས་ལ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གྱིས་གྲང་མ་བུས་པའི་ཆོ་དེ་བཞིན་དུ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་སོ་སྟམ་དུ་
བསམ་པར་བྱ། དེ་ནས་ཆོ་འདི་མས་མཆོར་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་བདག་གི་
མ་དྲིན་ཅན་ཡིན་པར་འདུག་གྲང་སྟོན་ཆད་འབྱུལ་པའི་དབང་གིས་ངོ་མ་འཁྲོད།
ད་རེས་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་དྲིན་གྱིས་ངོ་འཁྲོད་པས་མ་དྲིན་ཅན་འདི་རྣམས་
ཡལ་བར་འདོར་ག་ལ་ཐོད། དེས་ན་མ་ཆན་འདི་རྣམས་འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་
ལས་བསྐལ་ཉེ་ཐར་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་རུས་ན་ཅི་མ་རུང་།
རུས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་རུས་པ་ཞིག་བདག་གིས་ཅི་ནས་གྲང་བྱའོ་སྟམ་དུ་
ཡང་ཡང་བསམ། དེ་ནས་མ་ཆན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རྒྱུ་ལ་བལྟས་
ཉི། མ་ཆན་འདི་རྣམས་བདེ་བ་འདོད་གྲང་བདེ་བས་ཐོངས། སྟག་བསྐལ་མི་
འདོད་གྲང་སྟག་བསྐལ་བརྒྱ་བྲག་དུ་མས་མནར་ནས་འདུག་པས། ད་འདི་རྣམས་
བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ལྡན་པ་ཞིག་
བདག་གིས་བྱའོ། །མ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
ན་ཅི་མ་རུང་། བྲལ་པར་གྱུར་ཅིག །བྲལ་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཡང་

དང་ཡང་དུ་བསམ་ལ་བྱས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་ལ་ཡིད་འབྱུར་གྱི་སྤྱིར་བ་འདོན་ཅི་
 ཐུབ་ཀྱི། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བསམ་པ་ཅི་
 སྤྱི་དང་། ལྷག་བསྐལ་དང་བྲལ་ན་སྤྱི་པའི་བརྟེན་པ་ཅི་སྤྱི་ཀྱི། སེམས་ཅན་དབྱལ་
 བོ་རྣམས་མཐོང་བ་ན་འདི་དག་གིས་ཟས་གོས་འདོད་པ་རྣམས་རྟེན་ན་ཅི་མ་རུང་
 སྤྱི་པ་དང་། ཅན་གྱིས་གདུངས་པ་རྣམས་མཐོང་ན་འདི་དག་གི་ནད་རྣམས་ཞི་
 ར་པ་དེ་བར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྱི་པ་དང་། ཡོང་བ་རྣམས་མཐོང་ན་འདི་དག་
 གིས་མིག་རྟེན་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྱི་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་
 སའི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་དང་དེ་ཞི་ནས་འདོད་པའི་དོན་དེ་དང་དེ་དག་ཐོབ་ན་ཅི་མ་
 རུང་སྤྱི་པ་དང་། སེམས་ཅན་དབང་བོ་རྒྱལ་བོ་རྣམས་མཐོང་བ་ན་འདི་དག་གིས་
 ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྱི་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ཅན་རྣམས་
 མཐོང་བ་ན་འདི་དག་གི་རྒྱད་འཇམ་ཞིང་ཞི་བར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྱི་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་དེས་གདུངས་པ་
 རྣམས་མཐོང་བ་ན་ཉོན་མོངས་དེ་དང་དེ་དག་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྱི་པ་དུ་
 བྱས་སྤྱིར་རྗེ་ཤུགས་དྲག་དུ་སྒྲོམ་གིང་དོན་དེ་འབྱུང་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཡང་གདབ་
 བོ། །དེ་ལྟར་བྱས་སྤྱིར་རྗེ་ཤུགས་དྲག་དུ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་
 ཅད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་མཐའ་དག་ལས་བསྐལ་ནས་ཐར་པ་སླ་ན་མེད་པ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འགོད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱིད་སྤྱི་པ་དུ་སྤྱག་
 བསམ་བསྒྲོམ། དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་ཡང་གར་འགོའི་གདོལ་མེད་པས་སེམས་ཅན་
 གཅིག་ཀྱང་སྒྲོལ་ནུས་པར་མི་འདུག །བདག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་
 བསྐྱབས་དེ་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་ན་སེམས་ཅན་འདི་

ཐམས་ཅད་ལོར་བའི་ལྷག་བསྐལ་ལས་སྒྲིལ་རྣམས་པར་འདུག་པས། མ་ཟེར་
 སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལྷགས་
 དག་དུ་བསྒྲུམ་མོ། །དེ་ཡང་ཐུན་དངོས་གཞི་ལ་དམིགས་རྣམས་སྒྲིང་བའི་ཆེ། མདུན་
 དུ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་བདབ་ནས་སྒྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལུལ་ངེས་དང་
 ཡན་ལག་བདུན་པ་མརྒྱལ་དང་བཅས་པ་ལུལ་ལ། སྒྲིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་སྒྲ་
 མཐའ་དག་འགག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོ་སྒྲ་མཐའ་དག་སྒྲེ་བ་དང་།
 ལྷན་པར་དུ་ཡང་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་
 བ་དང་། རྒྱུན་ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
 གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་ལྷགས་དག་དུ་གདབ། དེ་ནས་ལུས་གནད་ལེགས་པར་
 བཅས་ལ་སེམས་གསལ་ཞིང་དངས་པའི་ངང་ནས་དམིགས་རྣམས་སྒྲིང་ཅི་ཐུབ་བྱ།
 མདུག་དུ་བསྐྱོད་པ་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་བྱ་ཞིང་། ཐུན་མཚམས་སུ་བྱ་བ་
 གང་བྱེད་ཀྱང་བྱམས་སྒྲིང་རྗེའི་དམིགས་རྣམས་དུ་རེ་བའི་ངང་ནས་བྱེད་ཅིང་དེའི་
 དུན་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོ། སྒྲིང་རྒྱལ་འདི་དག་གི་གནད་ཞིབ་པར་ནི་དགོ་པའི་
 བཤེས་གཉེན་གྱི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲིང་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་སྒྲིང་
 རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་དུན་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བཅོས་མ་ཅོམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་གསལ་ལེགས་པར་བདབ་
 བསྐྱེད་པ་བྱ་བ་དེ་ཚོས་དང་མཐུན་པར་འགྲུབ་ཅིང་། རིམ་གྱིས་གོམས་པ་ན་ཅི་
 བྱས་ཐམས་ཅད་ཚོགས་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་དུ་འཇུག་པ་ཞིག་འོང་གསུངས་ཏེ།
 སྒྲོན་བཅོམ་ལྟར་འདས་གྱིས་རྒྱལ་བོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པ་མཛད་པ་ན།

རྒྱལ་པོ་རྣམས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་མང་བས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོ་སྒྲོར་ལ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་གནས་མི་རུས་ཀྱི། སྒྲོན་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་འདི་
 བསྒྲམ་ཞིང་། བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་སེམས་འདིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱས་ན་
 རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་འདར་མི་ཉམས་ལ་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 འགྱུར་བ་ཞིག་འོང་གསུངས་སོ། །འདི་གནད་གིན་ཏུ་ཆེ་ལྷོ། བསྐྱེད་བདུས་སུ་ཡང་
 མདོ་འདི་ཁྱད་སུ་བྱངས་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་
 དགོས་པ་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་གིང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞལ་གདམས་མཛད་པ་ན་འདུན་དོས་གཞི་
 དང་། ཐུན་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྒྲོང་རྒྱལ་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་
 པར་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་དང་།
 གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ལ། བདག་པས་གཞན་
 གཅེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བག་ཆགས་ཅི་བཟུངས་བྱའོ། །དེ་ཡང་
 རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་འདི་ནི་ཀུན་པ་ཀུན་གྱི་སྒོ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀུན་གྱི་རྒྱ་
 ཡིན་ཏེ། རང་གཅེས་པར་བརྩུང་ནས་རང་གི་བདེ་བ་བསྐྱེད་ཐྱིར་གཞན་གྱི་སྒོ་ག་
 གཅོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་འོར་འཕྲོག་པ་དང་། གཞན་ལ་ཆེག་རྩལ་སྤྲོ་བ་སོགས་
 མི་དགོ་བའི་ལས་བྱས་པས། རང་ཉིད་དམུལ་བ་དང་། ཡི་དུགས་དང་། དུང་
 འགྲོའི་གནས་རྣམས་སུ་ལྟུང་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བཟོད་མེད་སྒྲོང་དགོས་པ་དང་།
 མིར་སྤྱེས་པའི་ཆོ་ནའང་ཆོ་བྱང་བ་དང་། ནང་མང་བ་དང་། འོངས་སྒྲོང་དབུལ་བ་
 སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་མི་འདོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་འདི་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་ཕན་རྒྱུན་འབྲུག་ཅོད་དང་། སྒྲོན་བརྗོད་དང་། སེམས་མི་མཐུན་པ་ཇི་སྟེད་

ཅིག་ཡོད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ལ།
 མི་མ་ཡིན་གྱིས་སྒྲིབ་ཀྱིན་ནས་གནོད་འཚེ་བྱེད་པ་འདི་ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་
 འདི་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ངོ་། །གཞན་གཅེས་འཛིན་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་
 གནས་ཡིན་དེ། གནས་སྒྲུབས་སུ་བདེ་འགོ་ལྟ་མིའི་ལུས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་།
 དབང་ལྷག་ལུན་སྒྲུབ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡན་བདགས་པ་
 དང་། གནོད་འཚེ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། བཟའ་བཏུང་དང་གོས་སོགས་བྱིན་པ་དང་།
 གཞན་ལ་བྱུང་གསོད་སྤངས་དེ་གུས་པ་བྱས་པ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་
 ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འགོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་བྱག་གི་གནས་
 དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་ལྟར་དགོངས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ཆེ་བ་དཔག་
 མེད་མངའ་བ་ཡང་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་གཞན་གཅེས་འཛིན་མངའ་བའི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །
 འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་གཞན་གཅེས་འཛིན་ཁོ་ནའི་མཐུ་ལས་འབྱུང་
 ཟེ། ཐུབ་པའི་དབང་པོས་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་མང་པོར་རང་ཡལ་བར་དོར་
 བས་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་ཟེ། ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མཛད་པས་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་
 རྣམ་པ་ཀུན་ནས་སྒྲིབ་དུ་བལྟས་དེ་སྤོང་ཅི་ཐུབ་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་རྒྱུད་ལ་
 བསྐྱེད་ཅི་ཐུབ་བྱ་ཞིང་། རང་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་
 དམིགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྲིག་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱུད་སྤེང་དུ་ལེན་པའི་
 དམིགས་པ་ཡང་ཡང་བྱའོ། །འདི་འདྲ་བའི་བསམ་པ་ལན་རེ་སྒྲུས་ནའང་ཡན་ཡོན་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་གསུང་ཟེ། སྤོན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མཛའ་བའི་སྤྱོད་
 འབྱུངས་པའི་ཆོ། རང་གི་མ་ལ་བྱུང་གསོད་བྱས་པའི་རྣམ་སྒྲིབ་གྱིས་ནི་ཆེ་བའི་

དཔུལ་བར་བསྐྱེད་པས་ནས། དཔུའི་སྤེང་དུ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་ན་བདག་
ལྷ་བུ་མ་ལ་བྱུང་གསེད་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པས། དེ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཡང་བདག་གི་སྤེང་དུ་སྤྲིན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་ཞིང་ཚིག་ཏུ་
བརྗོད་པ་ན། དེ་མ་ཐག་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཤིང་ཉི་མོ་
བའི་དཔུལ་བ་ལས་ཐར་ཏེ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་སོ། །དོན་འདི་ལ་
དགོངས་ནས་སྤྱོད་འདུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀླད་ནད་ཅམ། །བསལ་
ལོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ན་ཡང་། །ཕན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྡན་དེ། །བསོད་
ནམས་དབག་མེད་ལྡན་གྱུར་ན། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །དབག་ཏུ་མེད་
པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། །རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དབག་མེད་དུ། །སྐྱབ་པར་འདོད་པ་
སྤྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ལུས་ལ་ན་ཆ་དང་སེམས་ལ་སྐྱག་
བཟུལ་བྱུང་བའི་ཆོ་ན་མཁའ་བྱུང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་
གདུང་བ་མཐའ་དག་ཀྱང་བདག་གི་ནད་དང་སྐྱག་བཟུལ་འདིའི་སྤེང་དུ་སྤྲིན་པར་
གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་བསམས་ཤིང་གཏོང་ལེན་བསྟོམ། དེ་ཡང་རེ་ཤིག་བཙོས་མ་
ཅོམ་ལས་མི་འོང་ཡང་གོམས་ནས་བཙོས་མིན་གྱི་བློ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ན་སྤྲད་ཅིག་རེ་
རེ་ལ་ཚོགས་རྒྱུ་པས་ཆེན་ཆོགས་ཤིང་། ལུས་ཀྱི་ནད་ཀྱང་ཚོགས་ཆོགས་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་འོང་གསུང་ངོ་། །ཡང་ལུས་སེམས་བདེ་བ་དང་འབྱུར་བའི་
བྱུང་པར་ལུན་སྟུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ན། བདག་གིས་སྤོན་དགོ་བ་རྒྱུ་པས་ཆེན་
བསགས་པས་འབྲས་བུ་འདི་བཞིན་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་འདུག །སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་འདི་བཞིན་དུ་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་དུ་བསམས་ཤིང་། རང་གི་བདེ་བ་
དང་དགོ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་སྐྱུང་

ངོ་། །དེ་ལྟར་གོམས་ན་རང་གི་སྒར་བསགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་
 འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཅི་ཐོབ་ཀྱང་འཛིང་བར་མི་འགྱུར་
 བར་ཚོགས་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །ཟས་ཟ་བའི་ཆོ་
 བློན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་འདི་གསོ་སྦྲུམ་བ་དང་། ཁོང་པའི་
 བྱང་ན་སྤྱིན་པུ་བརྒྱད་ཁྱི་དང་བཞི་སྟོང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ་ཟས་འདི་
 སྤྱིན་པར་བྱའོ། །སྤྱིན་པ་འདིའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་
 བར་བྱས་ཏེ་སྤྱིར་དུ་འཛིང་བྱ་བར་གྱུར་ཅིག་སྦྲུམ་དུ་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་ཉལ་བའི་
 ཆོ་བློན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་འདི་གཉིད་ཀྱིས་གསོ་བར་བྱའོ་
 སྦྲུམ་བ་དང་། བྱམས་སྤྱིར་རྗེའི་དམིགས་རྣམ་དུ་རེ་བའི་ངང་ནས་གཉིད་དུ་འགོ་
 བར་བྱ། དེ་ལྟར་གོམས་ན་བཟའ་བརྒྱུད་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པའང་ཚོགས་
 ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་འོང་གསུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ལམ་
 གང་དང་གང་བྱེད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསལ་བདབ་ནས་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་
 ཅད་དགོ་སྤྱོད་དུ་འབྱེད་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགོ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཟིན་པ་ཤིན་དུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཡང་དཔེར་མཆོམ་ན་དགོན་
 མཆོག་གི་རྟེན་ལ་མར་མེ་ཞིག་འབུལ་བ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་ཤེས་
 པའི་ཕུན་པ་བསལ་བར་བྱའོ་སྦྲུམ་དུ་བསམས་ནས་འབུལ། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་པའི་
 བྱེད་བར་མཐའ་དག་ལ་བསམ་པའི་བྱེད་བར་མི་འདྲ་བ་རེ་སྤྱིད་ཚུལ་ཀྱལ་བ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་རྒྱལ་ལྷས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་
 ཆེས་ངོ་མཛར་ཞིང་རྒྱད་དུ་བྱུང་བ་མཐའ་ཡས་ཤིང་སྤྱི་མེད་པ་དག་བཤད་པར་སྤྱོ་
 བྱའང་། འདིར་ཡིག་གོ་ན་ཅིང་མངས་སུ་དོགས་པས་མདོར་བསྡུས་ས་བོན་ཅུ་

ཞིག་གིས་པ་ལགས། དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་ལ་སློབ་པ་ན་མཐའ་ལས་མུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྟུན་པ་ནི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡིན་དེ། འབྲས་བུ་
ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་དུག་དུ་
འདུའོ། །དེ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིན་པ་
དང་། རྒྱལ་བྱིས་དང་། བཟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཙོ་བོར་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་དང་།
ཞིང་གི་འབྱོར་པ་ཡུན་ཡུན་ཚོགས་པ་དང་། འཁོར་ཡུན་ཡུན་ཚོགས་པ་རྣམས་
སྐྱབ་ལ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་
ཀྱིས་ནི་གཙོ་བོར་རྒྱལ་བའི་བྱགས་ཚོས་སྐྱ་སྐྱབ་ལ། བཙོན་འབྲས་ནི་དེ་ཐམས་
ཅད་ལ་གཏོགས་སོ། །དེ་དག་ནི་ནང་གཞེས་ཀྱི་དབྱེ་པ་རྣམས་ཞིབ་དུ་ཤེས་ན་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་འབྱུང་ལ། པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་དུག་པོ་འདི་ནི་རྒྱལ་ཕྱས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་མཐའ་དག་བསྟུན་པའི་ཕྱི་ཆེན་པོ་
ཡིན་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མེད་མི་
རུང་ཡིན་པས་དམིགས་རྣམ་སྦྱོང་པའི་ཆེ་མར་ཕྱིན་དུག་གི་གནད་རྣམས་ལ་བག་
ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྒྲ་ཅས་བྱ་ཏེ།

རྒྱལ་དང་རྒྱལ་ཕྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་དམ་མཐིལ། །ལྷག་བསམ་ལྷག་པར་
དཀར་པའི་སྒྲིང་སྒྲིབས་ཆོ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་བུལ་བའི་སེམས་མཆོག་འདི། །
བྱང་སེམས་བྱང་རྒྱལ་འཛོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་
འགྲེལ་ལྟ་གཏེར་ཆོ། །རིགས་ལམ་ས་འཛིན་དབང་པོས་བསྐྱབས་པ་ལས། །བྱང་
བའི་བདུད་ཅིའི་སྒྲིང་པོ་དམ་པ་ནི། །རིན་ཆེན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཆོག་འདི་ཡིན་

ནོ། །པདེན་གསུང་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ཆེན་པོའི་ནང་། །རྣམ་དག་ལམ་གྱི་ནོར་
བྱ་གངས་མང་ཡང་། །མ་ལུས་འགྲོ་བའི་རེ་སྤོང་ཡིད་བཞིན་ནོར། །རིན་ཆེན་
སེམས་མཆོག་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་གསུང་། །རྒྱལ་བ་མ་ལུས་གང་ནས་གསེགས་
པའི་ལུལ། །རྒྱལ་སྐས་ཀུན་གྱི་བཞོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། །རྒྱལ་བས་ཡང་དང་
ཡང་དུ་བསྐྱུགས་པ་ནི། །རྒྱལ་བའི་ལམ་ཆེན་སེམས་མཆོག་འདི་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་
སྐས་སྒྲོན་ལམ་གསུང་ལྟར་རྣམས་ནི། །གང་དུ་འདུ་བ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། །
རྒྱལ་སྐས་སྒྲོད་པ་གསུང་ལྟར་རྣམས་ནི། །གང་དུ་འདུ་བ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་
དོ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་སྐས་སྒྲོད་པ་སྒྲོབ་འདོད་ན། །རྒྱལ་བ་དགུལ་པའི་ལམ་བཟང་
མཐར་ཐུག་པ། །སེམས་མཆོག་འདི་ལ་ཐུགས་དམ་མཐིལ་དུ་བྱུངས། །སྒྲིན་པ་ལ་
སོགས་དགེ་བ་གཞན་ཀུན་ནི། །རང་རང་འབྲས་བུ་ལྷུང་ནས་ཟད་པ་ཉིད། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་གྱི་དཔག་བསམ་གྲིང་ཆེན་ནི། །ནམ་མཁའ་མ་ཟད་བར་དུ་འཕེལ་
བར་འགྱུར། །ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གངས་མེད་བསྐྱེད་པ་སུ། །སྒྲིབ་མེད་ཐུགས་
གྱིས་ལེགས་པར་དགོངས་པ་ན། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡི་གཙུག་པོ་ནི། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་མཆོག་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་གཟིགས། །སེམས་མཆོག་འདི་ཡིས་མ་
ཟེན་དགེ་གཞན་ཀུན། །གནས་སྐབས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་འོང་ཙམ་རེ་ལས། །མཐར་
ཐུག་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་མི་སྤྱིད་དེ། །ས་བོན་མེད་པར་ལོ་རྒྱུ་རི་བཞིན་ནོ། །
ཐོག་མེད་དུས་ནས་མ་རིག་མྱོས་རྒྱ་ཡིས། །ཆེས་ཆེར་མྱོས་པའི་གཉིས་སྤང་འཁྱུལ་
བ་འདི། །བྱང་སེམས་སྒྲོན་མཆོག་འདི་ཉིད་མ་གཏོགས་པ། །ཐབས་གཞན་གང་
གི་འང་སེལ་བར་རྣམས་མ་ཡིན། །ལས་ཉོན་འབྲུག་པོས་གཡོགས་པའི་སྤྱིང་ཐུགས་
སུ། །སྒྲིབ་གཉིས་སུན་ནས་སྐྱུག་རུམ་ཅི་ཡོད་ཀྱང་། །སེམས་མཆོག་སྒྲོན་མེ་འདི་

བཅས་ཤིང་། །དྲངས་མའི་བཅུད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་གསོས་གསོས་པ། །དྲིན་ཅན་
མ་ཀུན་འདི་རྣམས་ནམ་ཞིག་ན། །བདག་གིས་ཕན་བདེའི་དཔལ་ལ་འགོད་པར་
ལུས། །བྱམས་བརྩེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལུ་ཞེ་གཟགས་པ་ཡིས། །བདག་ལུས་གསོལ་ཤིང་
བརྩེ་བས་བསྐྱངས་བསྐྱངས་པ། །དྲིན་ཅན་མ་རྣམས་སྤྱ་མེད་བདུད་རྩི་ཡིས། །ཚིམ་
པར་བྱེད་པའི་དུས་ཤིག་ནམ་འོང་ན། །མེར་སྐྱས་བསགས་པའི་ཟས་ནོར་མ་ལུས་
པ། །བདག་ལ་ཡངས་མེད་སྤེར་བའི་དྲིན་ཅན་རྣམས། །ནམ་ཞིག་ཐར་པ་ཆེན་
པོའི་གཞལ་ཡས་སུ། །སྤྱོད་གསུམ་ནོར་བུའི་དཔལ་ལ་སྦྱར་བར་སྦྱོར། །སྦྱོར་ཆད་
འཁོར་བའི་གནས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ཡང་ཡང་དྲིན་ཀྱིས་བསྐྱངས་པར་མ་ཟད་
ཀྱིས། །མཐར་ཐུག་སྤྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡང་། །མ་ཀུན་འདི་དག་ཉིད་ལ་རག་
ལས་པས། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྷ་བུར་གཅེས་འཛིན་རིགས། །རྒྱལ་འདི་
གཟིགས་ནས་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ཡིས། །རང་དོན་ལལ་བར་དོར་ནས་མ་ཀུན་
རྣམས། །གཅེས་པར་བཟུང་ནས་གཞན་དོན་ཉིད་མཛད་པས། །སྤྱ་མེད་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་བརྟེས་པ་ལགས། །ཚྀངས་པ་བདག་གིས་མ་རྣམས་ལལ་བོར་ནས། །རང་
དོན་འབང་ཞིག་སེམས་ཤིང་འབད་འབད་ཀྱང་། །རང་གི་དོན་གཉིས་གང་ཡང་མ་
གྲུབ་པར། །འཁོར་བའི་གནས་འདིར་སྤྲུག་བསྐྱལ་བརྒྱད་མར་སྦྱང་། །རང་བདེ་
འདོད་པས་རང་ཉིད་ལུང་བ་ཐོབ། །གཞན་དོན་བསྐྱབས་པས་རང་དོན་ལུན་
ཚོགས་ཐོབ། །བདེན་མེད་བསྐྱོམས་པས་འགོག་བདེན་ཐར་པ་ཐོབ། །མཚར་ཞིང་
མཚར་རྩི་འབྲས་འབྲལ་འདི་མཚར། །ཐོག་མེད་དུས་ཀྱི་དྲིན་ཅན་ལ་མ་རྣམས། །ཆ་
གང་བཀེས་སྒྲིམ་སྤྲུག་བསྐྱལ་བརྒྱས་གཟིར་ཀྱང་། །རབ་ཚྀངས་བདག་གིས་གང་
ཡང་སྦྱོབ་མ་ལུས། །ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །གདི་སྤྲུག་

གདོན་གྱིས་སྒྲི་ཁིང་ཆེར་འབྱུལ་ནས། །ཉམ་ངའི་གཡང་སར་མདོན་ཕྱོགས་མ་ཆེན་
 རྣམས། །ཉམ་རྒྱུང་བདག་གིས་འཛིན་པར་མ་ལུས་པས། །བྱུང་ཆེན་དཔལ་བོས་
 ཕྱགས་རྩེས་གཟུང་དུ་གསོལ། །ཅེ་གཅིག་དམ་ཆོས་རྒྱུ་པ་པ་ཡལ་བོར་ནས། །
 ཆགས་སྤང་སྤོངས་མུན་འཐིབས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། །ཡ་མའི་བསྐྱེན་བཀུར་ཅམ་ལ་
 འབད་པ་ནི། །ལམ་བཟང་མི་ཤེས་ཁྱིམ་པའི་སྤྱོད་རྒྱལ་ལགས། །མ་ཆེན་འགྲོ་བ་
 མ་ལུས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། །མ་ལུང་འཁྲི་ཤིང་འཁྲིགས་པའི་ནགས་ཁྱོད་དུ། །མ་
 རོར་ལམ་བཟང་ཅེ་གཅིག་བསྐྱོམ་བྱས་ན། །མ་ལུས་འགྲོ་བའི་འདྲེན་པ་བཞུད་
 པར་སྒྲོམ། །རང་གི་དོན་དུ་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཡང་། །རྩ་ལྷར་འདོར་ཁིང་འགྲོ་ལ་
 བཅ་འགྱུར་ན། །དམུལ་བའི་མེར་ཡང་བསྐྱེད་མཚོ་ལྷར་དུ། །དགའ་ཁིང་འཇུག་པ་
 སེམས་དཔའི་སྤྱོད་རྒྱལ་ལགས། །རི་བོ་ལྷར་དུ་གྲོགས་ངེན་གྱིས་མི་བསྐྱོད། །རྒྱ་
 མཚོ་ལྷར་དུ་རྒྱེན་ངེན་གྱིས་མི་འབྱུག །ཉི་ཟླ་ལྷར་དུ་ནམ་ཡང་སྒྲོ་བལ་མེད། །
 མཐོར་རྒྱུང་ལྷར་དུ་གང་ལའང་ཆགས་པ་མེད། །རྩི་བོ་བཞིན་དུ་འགྲོ་ཀུན་སྤྱོད་
 བར་བྱེད། །ཟམ་སྒྲེགས་བཞིན་དུ་འགྲོ་ཀུན་གོང་དུ་འབུར། །མཉན་པ་བཞིན་དུ་
 འགྲོ་ཀུན་སྤྱོད་ལས་སྒྲོལ། །ས་ཆེན་བཞིན་དུ་འགྲོ་ཀུན་ཉེར་འཛིན་གཞི། །ཆར་སྤྱོན་
 བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚ་གདུང་སེལ། །སྤྱོན་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་ནད་ཀུན་སེལ། །ཉི་
 མ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་ཕུང་སེལ། །ཁོར་བུ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་དཔལ་བ་སེལ། །
 འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ། །དཔུགས་ཀྱང་འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་
 རྒྱུད་བྱེད་པ། །རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབ་ས་ཆེན་སྤྱོད་པ་ལ། །སྤྱོད་ལུག་ལུས་པ་ནམ་
 ཡང་མེད་ལྷར་ཅིག །མདོར་ན་མཐོང་དང་ཐོས་དང་བྱན་པ་དང་། །རྟེན་གམ་
 གདམ་དུ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བདེ་དང་ལྷན་བྱེད་པ། །

རྒྱལ་ལྷན་སྤྱོད་པ་མ་ལུས་མཐར་ཕྱིན་སོག་ །ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་
སྒྲིབ་པའི་གནད་ཚུན་པའི་མཛད་གསུལ་ལྟར་འབྲུག་པོ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིམ་ལྷན་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པོ། ॥ ॥

དེ་མེད་དེགས་པའི་གང་རྒྱངས་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །དངོས་འཛིན་གྲུང་པོ་
མ་ལུས་སྒྲག་བྱེད་པ། །སྒྲུ་པའི་མེད་གེ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡི། །ཞབས་པད་
བདག་གི་གཙུག་ན་མཛེས་སྤྱར་ཅིག །དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཚང་དགོས་ལ། ཐབས་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིམ་པོ་ཆེ་དང་། དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་པའི་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་པ་
རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲོབ་པའི་རྒྱལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ནས། ཤེས་རབ་ཐབས་
དཔུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་སྒྲོབ་རྒྱལ་ནི། རོ་བོ་རྗེས། ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་།
བཞི་སྟོད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཆོས་ནིད་འདི་ལ་གཞིལ་ཞིང་འབབ། །
ཅས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བས་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་བཞི་སྟོད་གསུངས་
པ་ཐམས་ཅད་མཐར་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ནིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཞིལ་ཞིང་འབབ་པ་
ག་སྟག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་
རྣམས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་འདི་མེད་པར་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་
འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལྟ་བ་འདི་མེད་པར་
ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་མི་ནུས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་བ་
བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་སྒྲོག་པ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱད་
ལ་སྟེ་དགོས་ཤིང་། ལྟ་བ་དེ་མེད་པར་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བདག་འཛིན་

དཔ། སྤྱི་རབ་མཛོད་ལུ་མ་ཡིན་པ། ཟུང་མོ་དེ་གོ་རི་ལྟ་བུར། སྤྱི་མཁའ་ལ་བདེ་
 སྤྱི་ག་འདྲུག་པར་འཁྱུར། ཆོས་འདི་ཟུང་ཕྱིར་སྒྲེ་བོ་ཡིས། ཤེས་པར་དགའ་བར་
 སྤྱི་གས་ཆུད་དེ། དེས་ན་སྤྱི་བ་པ་མངས་ཆུས་ནས། ཆོས་བསྐྱེད་པ་ལས་ལོག་པར་
 ཁྱུར། ཅེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ཁོན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། གཏིང་རྟོགས་དགའ་བར་
 མཆེན་ཁྱུར་ན། སྤྱི་བ་པའི་སྤྱི་གས་ནི་ཆོས་བསྐྱེད་ལས། རབ་རྒྱ་ལོག་པར་ཁྱུར་པ་
 ཡིན། ཞེས་དང་། སྤྱི་བ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་ཁྱུར། བསྟོད་ནམས་ཆུང་དུ་ཆོས་
 འདི་ལ། བེ་ཆོས་ཟུང་བར་ཡང་མི་འཁྱུར། བེ་ཆོས་ཟུང་བ་ཙམ་ཞིག་གིས། སྤྱི་བ་
 རྒྱལ་པོར་བྱེད་པར་འཁྱུར། ཞེས་གིན་དུ་རྟོགས་དགའ་བར་འཕགས་སྤུལ་གྱི་
 གིང་ན་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབྱངས་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། དེ་ལྟ་ནའང་
 དེར་མང་གི་དུས་ན་གིང་ན་ཆེན་པོའི་རིགས་ལམ་ལ་སྤྱོ་ལ་མ་སྤྱོགས་པའི་སྤྱོ་བོ་སྤྱོ་
 གོས་དམན་པ་འགའ་ཞིག་ནི་སྤྱུང་སྤྱོངས་དག་གི་ཆོག་གི་ཟེར་རྒྱས་ཙམ་ལ་བརྟེན་
 རས་གང་ཡང་མ་སྤྱངས་པའི་སྤྱུང་བོ་བ་ལང་རྩི་དག་གིས་ཁྱུང་བདེན་པར་མེད་
 ཅེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་ཟུང་མོའི་ལྟ་བ་སྤྱད་ཅིག་ལ་རྟེན་
 པར་སྤྱུལ་པ་ཆེས་མང་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེ་མཐའ་དག་ནས་
 ལན་ཅིག་མིན་པར་རྟོགས་དགའ་བར་གསུངས་པའི་མཐའ་བྲལ་རྟེན་འབྱུང་ཟུང་བ་
 མོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱོགས་སྤྱངས་མ་རེག་པའི་རྟོགས་སྤྱོགས་ལ་ལོ། དེས་ན་
 བདག་འདྲ་བའི་སྤྱུང་སྤྱོངས་ཤིག་གིས་མཐའ་བྲལ་རྟེན་འབྱུང་ཟུང་མོའི་གནས་
 འདིའི་སྤྱོགས་ཙམ་ཡང་རང་གི་སྤྱོ་སྤྱོངས་ཀྱིས་ག་ལ་ངེས་གིང་། འདི་ལྟར་རོ་ཞེས་
 རང་སྤྱོངས་ཀྱིས་བཤད་པར་ག་ལ་རུས། དེ་ལྟ་ནའང་བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྷན་
 སྤྱོ་མ་དམ་པ། མིའི་སེང་གེ་མིའི་ཁྱུ་མཆོག་། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་དགོངས་འབྲེལ་

དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་པ་མཐར་ཐྱིན་ཅིང་སྤྲོད་ཀྱི་མན་ངག་ལ་ནང་བུན་ཆུབ་
 བ། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་འཛིང་བ་བཅད་དེ་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་
 མཛད་པས་ལས་མཐོན་པོར་བྱོན་པ། གཅིག་དུ་འགོ་ལ་བརྟེ་བའི་གཞན་དབང་དུ་
 བྱུར་པ། བྱུབ་མཆོག་དབེན་ས་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་
 རྒྱལ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱར་པའི་སྒོག་གིང་འཛིན་པ། བཀའ་དྲིན་མཆོངས་པ་མེད་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ལས་བྱུང་བའི་མན་ངག་གི་བདུད་རྩི་རྩ་བའི་ལས་དུ་བབས་པ་སྤྱིང་དུ་
 གཅིས་པར་བཟུང་བ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཅིག་འདི་ལྟར་གསུངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལས་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་བཟུང་སོ་དཔུ་མའི་ལྟ་བུ་འདི་གང་
 ལས་བཅའ་བར་བྱ་ན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བཅའ་བར་བྱའོ། །དེ་
 ཡང་དེང་སང་གི་གདུལ་བྱ་དག་གིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་
 གྱུར་དགོངས་པ་མི་རྙེད་དེ། རྒྱལ་བས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་
 བསྐྱར་ནས་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་མཐའ་ཡས་ཞིག་བཀའ་སྟུལ་དེ། མདོ་འགའ་
 ཞིག་དུ་ནི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་ཡོད་ཡོད་ལྟ་བུར་གསུངས། མདོ་འགའ་
 ཞིག་དུ་ནི་ཕྱིའི་ཆོས་འདི་རྣམས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་ནང་གི་སེམས་འདི་བདེན་
 བདེན་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཡོད་པས་དགོངས་པ་གང་ཡིན་གཤམ་དགའོ། །དེས་ན་
 དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་ལེགས་པར་བྱེན་ས། ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་
 བཅའ་བར་བྱའོ། །རྒྱལ་བས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་བསྐྱར་ནས་དྲང་དོན་དང་
 ངེས་དོན་མང་དུ་གསུངས་པས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
 བསྐྱར་བཅོས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ངེས་དོན་གང་ཡིན་གཤམ་མི་རྣམས་གིང་། དགོངས་
 འགྲེལ་ལའང་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྤྱང་བས་འགྲེལ་བྱེད་གང་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་

ནས་ངེས་དོན་གེས་པར་བྱ་སྒྲུབ་ན། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་དེ་ནས་ངེས་དོན་རི་
 བཞིན་འགྲེལ་བར་རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མར་ལུང་བསྐྱེད་པ་ནི་མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱལ་
 ཡིན་ཏེ། ལྷར་གསལ་གསལ་པ་ལས། ལྷ་ཕྱོགས་ལེ་ཉའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགོ་སྤྱོད་
 དཔལ་ལྷན་ཆེར་གསལ་པ། །དེ་མིང་ལྷ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་
 ཕྱོགས་འཛིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་རྟེན་དུ། །སྤྱོད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་
 བས། །རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་བརྒྱུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་གིང། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་དང་། སྤྱིན་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་།
 འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱལ་ལ་སྐགས་པ་མདོ་རྒྱུད་མང་པོར་ལུང་བསྐྱེད་ཏེ། །དེ་སྤྱིར་
 འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཐམས་གྲུབ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱལ་ལ་ཆད་མར་
 བཟུང་ནས་དེའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འཛོལ་བར་བྱེད་པ་གི་
 སྒྲུག་གོ། །དེ་ལྷ་ནང་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མའི་གནས་འདི་གིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ་
 བས་འཕགས་པ་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་འབྲུལ་མེད་དུ་
 རྟོགས་པ་གིན་ཏུ་དཀོན་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་རྩེ་བ་གསལ་བས་གསུངས་སོ། །
 འཕགས་པ་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པ་རི་ལྷར་བཞུགས་འགྲེལ་བ་ལ་འབྲུལ་པ་གཏན་
 བས་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གསལ་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་དང་། མངས་
 རྒྱས་བརྒྱུངས་དང་། རྩེ་བ་གསལ་པ་དང་། ཞི་བ་ལྷ་རྣམས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ།
 དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྩ་བོ་རྩེས། ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡི། །ལྷ་རྒྱལ་སྟོབ་
 མ་རྩེ་བ་གསལ་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གིས། ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་
 རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར། སྟོབ་དཔོན་རྩེ་བ་གསལ་པ་ནི་རྟེན་
 ཕྱོགས་གྱི་ཞིང་ལམས་གིག་ནས་ཞིང་འདིར་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་ཡུགས་བཟང་

འདི་ཉིད་སྒྲེལ་བའི་བྱིར་བསམས་བཞིན་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་པས་སྒྲུ་
 རྒྱལ་གྱི་ལུགས་བཟང་འདི་སྒྲེལ་བ་ལ་ནམ་པ་ཀུན་ནས་སྒྲོ་དང་བུལ་བ་ཞིག་གོ།
 འཕགས་པ་སྒྲུ་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་སྒྲོ་བ་གྲགས་པས་རི་ལྟར་བཀྲལ་
 བ་ལྟར་གྱི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྟངས་འདིར་སྒྲོན་དུས་རིམ་
 རྗེས་གསལ་བར་མཛད་ཀྱང་། ཟབ་མོའི་གནས་འདི་གིན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བས་རི་
 བཞིན་རྟོགས་པ་གིན་དུ་དཀོན་པ་བྱུང་སྒྲུང་ཞིང་། འབྲུལ་བའི་དྲི་མ་མང་པོས་ཆེས་
 ཆེར་བསྐྱད་ནས་ལུགས་བཟང་འདི་ཉིད་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ན། ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་
 ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་སྒྲོན་བསྐལ་བ་དཔག་དུ་མེད་པའི་སྒྲོ་རོལ་དུ་རྒྱལ་བ་དབང་
 པོའི་རྟོག་གི་སྒྲུན་སྒྲུར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདི་སྒྲེལ་བའི་བྱུགས་བསྐྱེད་དང་
 དམ་བཅའ་མཛད་པ་ལྟར། མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདི་འཆོལ་བ་ལ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་སྒྲིང་སྒྲོབས་
 དང་། བརྩོན་འགྲུས་གྲགས་དྲག་པོ་དང་། དཀའ་བ་དཔག་དུ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲེ་
 པོ་ཐ་མལ་བ་དག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཙམ་ཡང་བྱ་མི་རུས་པའི་བསགས་སྒྱུར་
 མཐའ་ཡས་པ་དང་། རྒྱལ་སྐས་གྱི་སྒྲོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དག་སྒྲོད་བར་མཛད་པས།
 བས་ཞིག་ན་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོ་འདི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་སྒྲུ་རྒྱལ་གྱིས་བཀྲལ་བ་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱུགས་སུ་རུད་པ་ན་མི་འཛིགས་པའི་གདེང་བརྟེས་ཤིང་། སྒྲོན་
 པ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་སྟེ་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གསུང་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པ་
 ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་ཅིང་། རྒྱལ་ལཱ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
 བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ལ་མན་ངག་འདི་རྒྱ་ཆེར་སྒྲེལ་བར་མཛད་དོ། །རྗེ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་ལུགས་འཛིན་གྱི་སྒྲེ་པོ་དམ་པ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱོན་

པས། དེ་དག་སོ་སོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་དེ་ཟབ་མོ་དཔུ་མའི་ལྟ་བ་འཛོལ་རྒྱལ་ངོ་
 མཚན་མྱོད་དུ་བྱུང་བ་མཐའ་ལས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདྲི་རྒྱུ་མའི་སྒྲིང་
 རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཐའ་བ་ལམ་འདི་མཛོན་སུམ་དུ་མཛོད་
 པའི་དམ་པ་ཟམ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱུད་ཅིང་། རྒྱུད་རྒྱུད་བསྒྲུབ་པའི་བཀའ་བབས་སུ་
 རྒྱུར་པ་བྱུང་མཚོག་དབེན་ས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་མཚན་པར་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་མོ་དཔུ་
 མའི་ལྟ་བ་བཅའ་དེ་དག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱུངོ། །

སྐུས་པ། གང་ཞིག་རྟོགས་ན་མཐའ་དག་སྐུས་པའི་ཚོགས། འདབ་
 བརྒྱའི་གཉེན་གྱིས་རེག་པའི་བ་མོ་བཞིན། རྒྱུད་ཅིག་ཉིད་ལ་ཞི་འགྱུར་མཐར་
 ཐུག་དོན། ཇི་ནི་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལམ། ཁེམས་ཅན་སྒྱུད་པ་
 བརྒྱུད་ཁྱིམ་བཞི་སྒྲིང་གི། ཀུན་སྒྲིང་ཉོན་མོངས་བརྒྱུད་ཁྱིམ་བཞི་སྒྲིང་ཡོད། ཇི་ཡི་གཉེན་
 པོ་བརྒྱུད་ཁྱིམ་བཞི་སྒྲིང་དག་སྒྲིམ་བྱེད་ཚོས་སུང་བརྒྱུད་ཁྱིམ་བཞི་སྒྲིང་གསུང་། ཚོས་
 སུང་དེ་དག་ཀུན་གྱི་སྒྲིང་པོའི་དོན། ཚོས་སྐྱེ་འབྱུང་པའི་ས་བོན་གྱི་པོ་མཚོག་།
 ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ། ཚོས་དབྱིངས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་
 མོ་འདི་ཉིད་དོ། ཇིང་དེས་འབྱེད་པའི་དེད་དཔོན་མ་བསྟེན་ཅིང་། གསུང་རབ་རྒྱ་
 གཏེར་ཆེན་པོར་མ་བསྟོད་པར། རྒྱུན་པོའི་ཟེར་རྒྱག་མིག་རྗེས་རྒྱ་ཅམ་ལས། །
 གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ནོར་བུ་རྟེན་མ་ཡིན། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་རྟེན་འབྲུང་
 ཟབ་མོའི་དོན། འདོམས་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པ། ཇི་ནི་དཔལ་
 དགོན་འཕགས་པ་སྐྱེ་སྐྱུང་ཅིས། འཕགས་ལུལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ལྟར་
 གྲགས། རྒྱ་སྐྱུང་ལུགས་བཟང་ཀུན་འི་ཆལ་ཆེན་པོ། མལ་འབྲེས་མ་སྐྱགས་གསལ་
 པར་སྟོན་བྱེད་པ། ཇི་ནི་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ཞེས། སྟོན་བྱོན་མཁས་པ་

ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་གླེང་། །སྤྱོད་པའི་ལེགས་པའདད་ཀྱི་མུང་ཡི་ཚལ། །སྤྱོད་པའི་
 སྤྱོད་པའི་ཏུ་མུང་གིས་དྲངས་པའི། །དེ་དོག་ཆ་ཟེར་ཆོགས་ཀྱིས་ཟུམ་པར་བྱས། །
 རྒྱལ་དེ་མ་བཟོད་བསྐྱར་པའི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ། །པམ་ལ་ལུང་མུང་འདིའི་འགྲོ་ལ་
 ཐུགས་བརྩེ་བས། །སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡལ་གཅིག་ཅས། །སྤྱོད་པའི་
 ཐུགས་པས་མ་མུང་མ་ལུས་ཀྱང་། །འཇམ་མགོན་སྤྱོད་པའི་ལེགས་པའདད་པསྤྱོད་
 ཚལ། །མདོ་ཐུགས་ཡོངས་ལུ་ཐོགས་པའི་གེ་སར་ཅན། །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དྲི་
 བཅུང་འཕྲོ་བཞིས། །སྤྱོད་པའི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལུས་གང་བཅ། །སྤྱོད་པའི་བཅུང་འཕྲོ་
 བས་རྒྱལ་ཐུས་ཀྱང་དུག་ཆོགས། །འུར་གྱིས་འདུས་ནས་བདུང་ཅིའི་བཅུང་མུངས་
 དེ། །དེ་དོག་ལེགས་པའདད་ཀྱི་དབུངས་མུང་དག་གིས། །སྤྱོད་པའི་ལུ་མའི་རྒྱ་
 བར་སྤྱོད་པའི་བྱས། །འཇམ་པའདད་སྤྱོད་པའི་ལུགས་འཛིན་གྲངས་མང་ཡང་། །
 རྒྱ་སྤྱོད་འོད་མཚོན་མའི་མགོན་པོ་ལྟར། །ཀུན་ནས་སྤྱོད་པའི་ལུ་མའི་མཚོན་པའི་
 ས་པ། །ཡལ་ཐུས་བཅུང་པར་བཅས་ལ་སྤྱོད་པའི་དེ། །ཐོས་ལྟར་སྤྱོད་པའི་
 སྤྱོད་པའི་ལུ་མའི་པ་དང་། །སྤྱོད་པའི་ཐ་སྤྱོད་མཚོན་པའི་མའི་པར། །མཐས་
 བཅུན་བཟང་གཞུས་འཛོམ་པའི་སྤྱོད་པའི་ཐེ། །པམ་མས་ཤིང་དེ་ལོ་དྲུང་ཐུགས་
 ཐེས་སྤྱོད་པའི། །པལ་བཅུན་རྒྱལ་ཐུས་དག་པའི་གཞི་ལ་ནས། །རྒྱ་ཆེར་མང་དུ་
 ཐོས་པའི་ཁང་བཟང་ཆེ། །རྒྱ་ཆེར་ལས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཐེས་སྤྱོད་པའི། །སྤྱོད་པའི་
 མཛོད་བསྤྱོད་གསུམ་ཅོར་བུས་བཞུགས། །བྱང་ལེམས་བདུང་ཅིས་འགྲོ་ཀུན་
 མགོན་དུ་གཉེས། །དེ་དོག་ཐོགས་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་པའི། །ཐུབ་བཅུན་
 ཡོངས་ལུ་ཐོགས་པའི་ཁང་བཟང་ཆེ། །སྤྱོད་པའི་མུང་དག་ཅོར་བུའི་དོག་གིས་
 མཛོས། །ཆོས་བཅུང་དྲི་མས་མའི་དེ་དོག་པའི་ལུ་

བ་འིང་པོ་ཡིས། །སྒྲུབ་རྒྱུད་བསྐྱར་བ་མི་རུབ་རྒྱལ་མཛམ་འཛོམ། །སྒྲ་མེད་སྒྲ་མ་
བསམས་གིང་བསམས་གིང་དམ། །ད་དུང་བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་ཐུགས་རྟེན་སྒྲིངས། །
ཀྱ་ཡེ་རྣམ་དཔྱོད་ལྟར་བའི་གྲོགས་པོ་དག། བཅར་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་འགོ་
འདོད་ན། །དེ་བར་དགའ་བའི་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་སྒྲི། །འབྱེད་བྱེད་སྒྲུབ་རྒྱུད་
ལྷེ་མིག་རྟེན་བར་མཛོད། །

ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རི་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་ནི་སྒྲར་དེས་འབྱུང་གི་
སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒྲི་དུ་མ་ནས་བསམས་ཏེ་
གདོང་ནས་སུན་ཞིང་ཡིད་སྒྲི་བའི་དེས་འབྱུང་ཐུགས་དྲག་དུ་བསྒྲིམ། དེ་ལྟར་ཡིད་
འབྱུང་སྒྲིམ་པ་ན་འཁོར་བའི་སྒྲིག་བསྐྱལ་མཐའ་ཡས་པ་འདི་ལ་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད།
རྒྱ་ཡོད་ན་རི་ལྟར་བུ་ཞིག་གྱ་སྒྲིམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མེད་པ་ནི་མི་རུང་
སྒྲི། སྒྲིར་འདུས་བྱས་གང་ཡང་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མི་མིད་ཅིང་། ལྷག་པར་སེམས་
ཅན་སོ་སོ་ལ་སྒྲིག་བསྐྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་
སོ་སོར་ཡོད་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། མ་གཅིག་ལ་སྒྲིམ་པའི་སུན་མཉམ་པོ་ལའང་ལ་
ལ་ལུས་ལ་ནད་གཅོང་གིན་དུ་ཆེ་ཞིང་ལ་ལ་ནད་རྩང་བ་དང་། ལ་ལ་ཞེ་སྒྲུང་གས་
ཆེ་ཞིང་འདོད་ཆགས་གས་རྒྱུད། ལ་ལ་འདོད་ཆགས་གས་ཆེ་ཞིང་ཞེ་སྒྲུང་གས་
རྒྱུད། ལ་ལ་དཔལ་ཞིང་པོངས། ལ་ལ་འབྱོར་བ་སོགས་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་གིན་
དུ་ཆེ་བ་འདི་ནི་རང་རང་གིས་སྒྲིན་བསགས་པའི་ལས་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བའི་
མཐུ་ལས་བྱུང་བར་དེས་བསམ་སྒྲིག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་དེས་བར་ཡོད་པར་
བྱུང་བོ། །རྒྱ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྒྲིམ་ན་རང་གི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་
ཡིན་ནོ། །ལས་ཉོན་གཉིས་གྱི་རྩ་བ་མཐའ་གཏུགས་ན་བདག་འཛིན་ལ་ཐུག་པས་

ལའོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
 ང་ར་ཞེས་བདག་འཛིན་འདི་སྦྱེས་པ་ན། དེའི་དབང་གིས་ངའི་ལུས་དང་ངའི་ཡོ་
 བྱད་དང་ངའི་གནས་ལ་སྐྱེས་པར་འཛིན་པའི་བདག་གིར་འཛིན་པར་འབྱུང་ལ།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་དག་མི་མཐུན་པའི་གཞན་
 ཕྱོགས་ལ་སྤང་བ་སྦྱེ་ལ། ཆགས་སྤང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་སྤྱོད་ཆོག་ས་
 ཤིག་བསགས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལའོར་བར་སྦྱེས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་བར་མ་
 ཆད་དུ་སྤྱོད་བ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལའོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་རང་གི་སྤྱིང་ནང་གི་བདག་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་ཡིན་པས།
 དག་པོ་བདག་འཛིན་འདི་འདུལ་བ་ལ་རྣམ་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱའོ་སྦྱུམ་
 དུ་བསམ་པ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་དོ། །ཐོག་མར་བསམ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་མ་སྦྱེས་ན་
 ཐབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ལ་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་མི་སྤྱིད་དེ། བདག་འཛིན་ལ་དགའ་མ་
 མཐོང་ན་དེ་སྤྱོད་འདོད་མི་སྦྱེ་ལ། བདག་འཛིན་སྤྱོད་འདོད་མེད་པར་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་སྦྱེ་མི་སྤྱིད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་འཛིན་ལ་དགའ་མཐོང་ནས་སྤྱོད་
 འདོད་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ན། བདག་འཛིན་འདི་ལུས་ལས་ཆེ་མ་འདོན་པ་ལྟར་དུ་སྤྱོད་
 ཐབས་མེད་པས། བདག་འཛིན་གྱིས་ཡུལ་འཛིན་རྩལ་ལ་བརྟགས་ཤིང་དབྱད་
 རས་སྤྱོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བདག་འཛིན་འདི་སྤོ་འཁྲུལ་པ་ཞིག་གས། མ་འཁྲུལ་
 བ་ཞིག་ཡིན། མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཡུལ་ལ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་རེ་
 གསལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་སྤྱོད་ཐབས་མེད་དེ། དཔེར་ན་མིག་མ་འཁྲུལ་བའི་
 གང་མཐོང་བ་དེ་ལ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་རེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །སྤོ་
 འཁྲུལ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྱོད་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་མཐོ་ཡོར་ལ་མིར་འཁྲུལ་བའི་སྤོ་

གྲེས་པའི་ཚེ་ཡུལ་དེ་ལ་ལེགས་པར་དབྱད་ནས་མཐོ་ཡོར་ཡིན་པར་ངེས་པ་ན་སྐར་
 གྱི་མིར་འབྲུལ་བའི་སྤོ་དེ་བརྒྱུག་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་འཛིན་གྱིས་
 ཡུལ་རི་ལྷར་བཟུང་བ་དེ་དོ་གཤམ་པ་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་སྟེ། བདག་འཛིན་གྱིས་རི་
 ལྷར་བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགག་བྱ་ཞེས་བྱ་ལ། དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟིན་ན་དེ་
 འགོག་པའི་དབུ་མའི་རིགས་པ་རི་སྟེང་ཅིག་བྱས་ཀྱང་མི་ཡན་དེ། འཁོར་ཤར་དུ་
 བཞག་ནས་མདའ་རུབ་དུ་དེག་པ་དང་། འདྲེ་ཤར་སྒོ་ནས་གནོད་པ་ལ་གྱུད་རུབ་
 སྒོར་སྒྲེལ་བ་དང་། རྒྱུ་མ་ནགས་ལ་སོང་བའི་རྗེས་སྐར་ལ་གཙོད་པ་ལྷར་ངལ་བ་
 ཅི་བྱས་འབྲས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་རི་ལྷར་བཟུང་བ་ནི་ཁ་
 བྱིར་བལྟས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་ནས་ཅུད་བཅད་ཀྱང་ཡན་པ་ཅུང་བས།
 ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱུད་སྟེང་དུ་ང་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་སྤོ་འདྲིའི་འཛིན་རྒྱལ་ཅུད་
 གཙོད་པར་བྱའོ། །སྤྱི་མ་དང་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་སྤྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་
 སྤོ་འདྲིའི་འཛིན་རྒྱལ་ལ་བརྟགས་པ་ན་ང་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་སྤྱོས་བརྟགས་པ་ཅམ་
 མ་ཡིན་པར་དོན་སྟེང་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་གྲུབ་པ་ཞིག་གི་སྐྱར་བ་འཆར་བར་
 གསུངས་ལ། རི་ལྷར་སྐྱར་བ་ལྷར་དུ་ཞེན་པ་སྟེའོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྐྱར་ཞེན་སྟེ་རྒྱལ་
 དེ་སྤྱི་ཞིང་མཛངས་པའི་སྤྱོས་འཕྲུག་མེད་དུ་ངེས་པ་ཞིག་གིན་དུ་གལ་ཆེའོ། །འདྲི་
 བེ་རྒྱུ་མ་ངོས་འཛིན་པ་དང་འདྲ་བས་དལ་བུས་རིགས་པ་སྤྱི་མོས་དབྱད་ཅིང་།
 རྒྱ་མཚན་དང་དཔེ་སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམས་ལ་འཕྲུག་མེད་དུ་ངེས་པ་ཞིག་
 དགོས་ཀྱི། འདྲི་འཕྲུགས་ན་ལྷ་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་འཕྲུག་པར་འགྱུར་བས།
 དགག་བྱའི་གནད་འདྲི་ངོས་མ་ཟིན་པར་ལྷ་བའི་འཁྲེལ་སོ་ཅི་བྱས་ཀྱང་སྤྱོས་བྱས་
 ཀྱི་ལྷ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གསུང་ངོ། །དེ་ལྷར་དགག་བྱ་འཕྲུག་མེད་ཅིག་ངེས་པ་ན།

དེ་ནས་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ར་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་
 སྒྲོས་བརྟགས་ཅམ་མིན་པར་དོན་སྟེང་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། རང་
 གི་ལུས་འདི་ང་ཡིན་ནམ། སེམས་འདི་ང་ཡིན་ནམ། ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་
 དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་རང་གི་ལུས་འདི་
 ར་མིན་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གི་ནས་ལུས་མེར་བསྟེགས་པའི་ཆེ་ང་ཡང་རྒྱུན་ཆད་
 དགོས་པ་དང་། ལུས་ལ་ལག་པ་ལ་སྟགས་པའི་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་
 ར་ཡང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་རང་རེ་རྣམས་
 གྱི་སྒྲུང་བ་འཆར་རྒྱལ་ལ་བརྟགས་ན་ངའི་ལུས་ཞེས་ལུས་འདི་ངའི་དབང་བྱར་
 འཛིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དཔོན་པོའི་གཡོག་པོ་དེ་དཔོན་པོ་མིན་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་
 དབང་བྱར་བྱེད་པ་དེ་རང་ཡིན་པའི་དོན་མེད་དོ། །ང་དེ་ལུས་ལ་མི་ལྟོས་པར་
 ལྟགས་སུ་ཡོད་ན་ལུས་ན་བ་ལ་ང་ན་བ་ཞེས་བརྗོད་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །
 དཔེར་ན་དེ་བོང་ལུ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ལྟགས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་བོང་ལུ་ན་
 བས་དྲ་ན་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལུས་ན་བ་ན་ང་ན་བ་ཞེས་བརྗོད་
 ཅིང་། ལུས་བདེན་ང་བདེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ང་དེ་ལུས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཛིག་གི། ལུས་འདི་ལ་མ་བརྟེན་པར་ང་འཛིག་མི་སྟབ་པོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱུད་བའི་
 ར་དེ་སེམས་འདི་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ་རང་འཛིན་འདིས་རི་ལྟར་
 བརྒྱུད་པ་ལྟར་གྲུབ་ན་དེ་གང་ལའང་ལྟོས་མེད་ཅིག་དུ་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་
 སེམས་འདི་གང་ལའང་ལྟོས་མེད་ཅིག་དུ་འགྱུར་རོ། །སེམས་འདི་གང་ལའང་ལྟོས་
 མེད་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྟོད་དེ། སེམས་སྟེ་བ་ནི་ཡུལ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་དགོས་ཀྱི།
 ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་མི་སྟོད་དོ། །དེ་ཡང་སེམས་བདེ་བ་ནི་ཡུལ་

ཡིད་དུ་འོང་བ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ། སེམས་མི་བདེ་བ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བ་མྱོང་བས་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྒྱ་དང་རྩེན་
 ལྷ་ཚོགས་ཤིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་དང་རྩེན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་
 སེམས་མི་མིད་དོ། །དེ་ཡང་མིག་གི་ཤེས་པ་སྒྲེ་བ་ན། བར་གི་མིག་དབང་དང་།
 བྱིའི་གཟུགས་དང་། བར་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་། ཡིད་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་ཚོགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་རྩེན་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གཅིག་མ་ཆང་ནའང་མིག་
 ཤེས་མི་སྒྲེ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བའི་ཤེས་པ་ལོགས་གཞན་རྣམས་ལའང་རྟེན་ཅིང་།
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྩལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ད་ལྟ་རང་རེ་
 རྣམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འཆར་རྩལ་ལ་བརྟགས་ན་ངའི་སེམས་ཞེས་སེམས་འདི་ངའི་
 དབང་བསྐྱར་བྱ་དང་། ང་དེ་སེམས་ལ་དབང་སྐྱར་བའི་བདག་པོ་ལྟ་བུར་འཆར་
 ལ། དེ་ལྟར་ན་དབང་བསྐྱར་བྱའི་སེམས་དེ་དབང་སྐྱར་བ་པོའི་ང་དེ་ཡིན་པ་མི་
 མིད་དོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ང་དེ་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་གྲུབ་པའང་མེད་དེ།
 སེམས་ལོགས་སུ་བཞག་ནས་ང་དེ་འདིའོ་ཞེས་བསྐྱར་རྒྱ་གཏན་ནས་མེད་དོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་སེམས་པ་བདེ་ན་ང་བདེ་ཞེས་བརྟོན། སེམས་མ་བདེ་ན་ང་མ་བདེ་ཞེས་
 བརྟོན་པ་ཡིན་པས། ང་དེ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་གི། སེམས་ལ་མ་བརྟེན་
 བར་མི་འཇོག་གོ། །དེའི་བྱིར་ང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྒྱ་དང་རྩེན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་
 གི་རྒྱ་དང་རྩེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཇོག་མི་ཐུབ་པོ། །འོ་ན་ང་གཏན་ནས་མེད་དམ་
 ལྷ་མ་ན་ངར་འཛིན་གྱིས་རི་ལྟར་བརྩུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་གང་ལའང་ལྟོས་མེད་དང་
 རྟགས་ཐུབ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་མེད་གྱི། བྱིར་ང་མེད་པར་བརྩུང་ན་ནི་
 ཆད་ལྟར་འབྱུང་བས་ང་ངེས་པར་ཡིད་དོ། །དེ་ཡང་ད་ལྟ་རྫོང་བ་བདེ་སྤྲུག་མྱོང་

བ་པོ་དང་མ་འོངས་པའི་དོན་དུ་ལས་གསོག་བ་པོའི་ང་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟ་
 རྟོགས་ལས་གྲུབ་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཚོས་ཞིག་ནི་ངེས་པར་ཡོད་
 རོ། །འོན་ང་དེ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་སྣང་དུ་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བ་ལ་བརྟགས་ན་མི་
 རྟེན་པ་དེ་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་ནི་རྩལ་པ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 མི་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་འཇམ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ལ། དེས་ན་ང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་དོན་ལ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ན་
 བདེན་པར་མེད་པ་ལ། ངར་འཛིན་གྱིས་སྟོམས་པའི་མཐུས་བདེན་པར་ཡོད་ཡོད་
 ལྟར་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྣང་རྒྱལ་དེ་ལ་རྒྱལ་བས་རྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། བསྐྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གསོག་དང་། གསོབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་
 གསུངས་སོ། །དེས་ན་ང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མིང་ཙམ་དང་། རང་གི་རྟོག་པས་
 བརྟགས་པ་ཙམ་དང་། བཅོས་མ་ཙམ་དང་། ཐ་སྟངས་ཙམ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྲུང་བའི་ཚོས་ཙམ་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །ངར་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་
 རྒྱལ་དང་། ང་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་སྟངས་དུ་འཛིག་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས། དེ་
 བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཡང་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ངའི་ལུས་
 ཞེས་པའི་པོ་དང་ཐེར་རྒྱག་དང་བདེན་པར་སྣང་ལ། སྣང་བ་དེ་འབྲུལ་པ་ཡིན་
 ཞིང་། སྣང་བ་དེ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་ནི་ལུས་ལ་དམིགས་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ནོ། །
 སྣང་བ་དེ་ལྟར་དུ་དོན་ལ་གྲུབ་ན་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡན་ལག་གི་རྟོགས་པ་ལ་མ་
 ལྟོས་པར་གྲུབ་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་མགོ་དང་ལག་པ་
 ལ་སོགས་པ་མེ་མེ་ནས་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་ལུས་དེ་འདིའི་ཞེས་བསྟན་རྒྱ་མེད་ལ།
 ལག་པ་ན་བ་ན་ལུས་ན་བར་འཛིག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་མགོ་ན་བ་ན་འང་ལུས་ན་

བར་འཛོག་དགོས་ལ། ཐ་ན་སོར་སེའི་ཕྱི་མོ་ན་ནའང་ལུས་ན་བར་འཛོག་དགོས་
 པས་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་སྒྲུབ་ཆོག་གི་དབང་གིས་གྲུབ་ཅིང་། ལག་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་མང་པོ་ཞིག་ཆོག་གིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་
 གྱི། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ལ་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་གྲུང་རྒྱ་
 རྒྱུན་སྒྲུབ་ཆོག་གིས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ལ་མ་ལྟོས་པར་
 སེམས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ང་དང་ལུས་སེམས་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་
 པས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། སྤྱིའི་རི་རབ་ཁང་བྱིས་སོགས་དང་། གང་
 ཟག་གཞན་རྣམས་དང་། དུས་ལོ་དང་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོག་གིས་
 ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་
 པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
 གྲུང་ཕན་རྒྱུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་དང་། སྟོས་བཏགས་པ་ཅམ་
 ལས་བདེན་པར་མེད་པའི་རྩལ་ངེས་པར་བྱའོ། །ཟབ་མོ་དཔུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་
 རྟེན་པ་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་ལུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་འདིའི་གནད་ཤེས་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་
 གསུངས་ཏེ། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྟེས་པ་དེ་མ་
 སྟེས། །དེ་ལ་སྟེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་
 པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྟོབ་
 དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །གསུང་
 གི་མཛོད་ཀྱི་གཅིས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །
 ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འབའ་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྫོང་དཔོན་ལྷ་པ་གཤམ་པས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་
 བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་པ། །དེ་ཕྱིར་
 རྟེན་འབྱུང་རྟོགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྷ་རམ་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །
 ཅེས་དང་། རྩེ་སྤྲ་མས། འཛིག་རྟེན་གྱི་དཔེ་སྟེང་པ། །དེ་ཡི་ཅུ་བ་མ་རྟོག་སྟེ། །
 གང་ཞིག་མཐོང་བས་དེ་བརྟོག་པ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་གསུངས། །
 དེ་ཆེ་སྟོ་དང་ལྷན་པ་ཡིས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལམ། །ཁྱོད་གྱི་
 བསྟན་པའི་གནད་ཉིད་དུ། །རི་ལྷར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་མི་འགྲུམ། །ཞེས་སྟགས་ལན་
 གཅིག་མིན་པར་སྐྱ་ཆེར་བསྟགས་པ་ལྷར་རོ། །དེ་ལྷར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་
 གཏན་ལ་ཐབ་ནས། རྫོམ་པའི་ཆེ་ལུས་གནད་ལེགས་པར་བཅས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆོལ་དང་བཅས་པ་བྱ་བ་སྟགས་གོང་དུ་
 བཤད་པ་ལྷར་དང་། བྱང་བར་དགའ་ལྷན་ལྷན་གྱི་མན་དག་ཟབ་ལས་སྤྱ་
 མའི་རྣལ་འབྱོར་གྲགས་དྲག་དུ་བརྫོམས་གིང་། བྱིན་སྐབས་ཉེ་བརྒྱུད་གྱི་སྤྲ་མ་
 རྣམས་ལ་གསོལ་འདེབས་དང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ལྷ་འབྱུང་མའི་སྟོ་ནས་གསོལ་
 འདེབས་བརྒྱ་ཅུ་སྟགས་བྱས་དེ། སྤྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ་རང་ལ་བསྐྱེམ་ཞིང་། རྟོག་པ་
 གསལ་ཞིང་དྲངས་པའི་རང་ནས་དབྱུད་རྫོམ་དང་འཛིག་རྫོམ་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་ནས་
 དབུ་མའི་ལྷ་བ་སྟོང་ཅི་ཐུབ་བྱ། དེ་ཡང་ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ལ་བསམས་ཀྱང་སྟོའི་
 འཁུལ་ཆེན་པོ་མི་ཡོང་བས་དཔེ་སྟེ་སྟགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བསམ་དགོས་པར་གསུངས་
 མོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་བས་དཔེ་མཐའ་ཡས་ལུ་མེད་པ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ཞིག་
 གཞུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་དང་། རྒྱ་བརྟན་གྱི་དཔེ་དང་། རྫོགས་རྒྱའི་དཔེ་དང་། མི་
 ལམ་གྱི་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མེ་ཡོང་ལ་བྱད་བཞིན་

གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ཤར་བའི་ཆོ། བྱད་བཞིན་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་འཕོས་པ་མེད་
 ཅིང་། བྱད་བཞིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་མི་འབྱུང་ལ། བྱད་
 བཞིན་དུ་སྒྲིང་ཡང་དོན་ལ་མེ་ལོང་ནང་ན་བྱད་བཞིན་མེད་པ་དེས་པར་བྱས་ནས།
 དེ་བཞིན་དུ་ང་ལ་སོགས་པའི་ལའོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱ་
 རྒྱུན་དེ་ལ་བཞུགས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མ་ལྟོས་པར་གང་ཡང་གྲུབ་པ་
 མེད་པ་དང་། རང་གི་སྒྲོས་བཀྲགས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་དེས་པ་ཅི་འདྲོངས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་གཞན་
 རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཀྱང་བསམས་ལ་དོན་དམ་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་
 ཡང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ནམ་ཡང་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་གཉིས་
 གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱའོ། །གནད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཤེས་ན་ཤིན་ཏུ་
 བསྐྱགས་ཏེ། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྗེ་བ་ལ་དེས་པ་འདྲོངས་པ་ཅམ་གྱིས་ལས་རྒྱ་
 འབྲས་ལ་ལྷག་པར་དུ་གཅིགས་ཆེ་བ་ཞིག་འོང་བས། རྒྱལ་བྱིམས་ལ་གཅེས་སྒྲུས་
 བྱེད་པ་དང་། ལམ་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གྱས་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དགོ་བའི་ལས་མཐའ་དག་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་གང་ལའང་
 སྦྱར་བ་མི་འདེབས་ཤིང་སོ་སོའི་གནད་ལ་མཁས་པ་དང་། བདུད་དང་སྤྲིག་
 གོགས་གྱིས་བསྟོད་མི་རུབ་པར་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་རོ། །
 དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་མགོན་པོ་ཀྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་
 ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་སུ་བསྐྱེན་པ་གང་། །དེ་མཛར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་
 མཛར། །རྒྱད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་རྒྱད་བྱུང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་སོ། །
 སྦྱིར་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་མཐའ་སྟོང་ཞིང་ཡོད་མཐའ་ཐེལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་

གྲགས་ཆེ་ཡང་། རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྱང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་།
གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྷ་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བའི་ལུགས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་
འདྲིའི་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཞལ་ནས། གང་ཞིག་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རྒྱ་
འབྲས་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་མཐོང་ཞིང་། །དམིགས་པའི་གདན་ས་གང་ཡིན་
ཀུན་ཞིག་ལ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དགེས་པའི་ལམ་ལ་ལུགས། སྤྱང་བ་རྟེན་
འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་། །སྤྱང་བ་ཁས་ལེན་བྱལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། །རི་མྱིད་
སོ་སོར་སྤྱང་བ་དེ་མྱིད་དུ། །ད་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། །ནམ་
ཞིག་རེས་འཛིག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། །རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཅམ་
ཉིད་ནས། །ངེས་ཤིང་ལུལ་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཀུན་འཛིག་ན། །དེ་ཆེ་ལྷ་བའི་དབྱང་
པ་རྫོགས་པ་ལགས། །གཞན་ཡང་སྤྱང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། །སྤྱང་བས་
མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྤྱང་བ་ཉིད། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཆར་བའི་རྒྱལ་ཤེས་ན། །
མཐར་འཛིན་ལྷ་བས་འཕྲོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གཞན་ཡང་རྒྱ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ལ་བག་ཆགས་འཛིག་ཕྱིར་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་
མདོ་མེའི་དབྱངས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་ན་འདི་ལྟར། །ལྷ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། །རི་
ལྟར་སྤྱིག་རྒྱ་དྲི་ཟའི་གྲང་ཁྱེར་དང་། །རྒྱ་མ་རི་བཞིན་མི་ལམ་རི་ལྷ་བུར། །མཚན་
མ་སྟོམ་པ་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོངས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་
གྱིས། །རི་ལྟར་ནམ་མཐའ་དྲངས་པར་ལྷ་ཤར་བ། །དེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་དྲངས་
པའི་མཚོར་སྤང་སྟེ། །ལྷ་བ་རྒྱལ་ཡི་ནང་དུ་འཕྲོས་པ་མེད། །ཆོས་ཀུན་མཚན་ཉིད་དེ་
འདྲར་ཤེས་པར་གྱིས། །རི་ལྟར་མི་དག་ནགས་རིའི་ཁྲོད་འདུག་ནས། །ཁྱུ་ལེན་སྤྱོ

དང་དགོང་དང་དུ་བ་ལས། བྲག་ཅ་ཐོས་ཀྱང་སྤང་བ་མེད་པ་ལྟར། ཆོས་རྒྱམས་
 ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། སྤྱི་དང་རྩལ་མོ་དེ་བཞིན་དུ་བ་ཡང་། །དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བྲག་ཅ་འབྱུང་མེད་ཀྱི། སྤྱི་ལ་དབྱེད་ས་དེ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །
 ཆོས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། རི་ལྟར་མྱི་ལམ་ན་ཡང་འདོད་
 བརྟེན་པ། སྤྱིས་སྤྱི་སྤང་པར་སྤྱིར་ནས་མི་མཐོང་སྟེ། བྱིས་པ་ཤིན་ཏུ་འདོད་ལ་
 ཆགས་ཤིང་ཞེན། ཆོས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། སྤྱི་མ་བྱེད་
 པ་དག་གིས་གཞུགས་སྤྱུལ་ཏེ། རྟ་དང་གྲུང་པོ་ཤིང་རྩ་སྤྱོད་ཆོགས་བྱས། །དེ་ལ་རི་
 ལྟར་སྤང་བ་གང་ཡང་མེད། ཆོས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །
 རི་ལྟར་སྤྱི་མོ་གཞོན་རྒྱུ་མྱི་ལམ་ན། །བྱ་པོ་བྱུང་ཞིང་ཤི་བ་དེ་མཐོང་ནས། སྤྱིར་
 བས་དགའ་ཞིང་ཤི་ནས་མི་དགའ་ལྟར། ཆོས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་
 པར་གྱིས། རི་ལྟར་མཚན་མོ་རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བ་དག་ །དུངས་ཤིང་རྟོག་པ་མེད་པའི་རྒྱ་
 བར་སྤང་། རྒྱ་རྒྱ་སྤོང་བ་གསོག་སྟེ་གཞུང་དུ་མེད། ཆོས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་དེ་
 བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། རི་ལྟར་སོས་ཀའི་ཉི་མ་བྱེད་དུས་ན། སྤྱིས་སྤྱི་སྤྱི་པས་
 གཏུངས་ཤིང་འགོ་བཡིས། སྤྱི་ག་རྒྱ་དག་ལ་རྒྱ་ཡི་ཡུང་པོར་མཐོང་། ཆོས་རྒྱམས་
 ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། སྤྱི་ག་རྒྱ་ལ་ཡང་རྒྱ་ནི་ཡོད་མེད་ན། །
 སེམས་ཅན་མོངས་པ་དེ་ལ་འབྱུང་འདོད་དེ། མི་བདེན་རྒྱ་ནི་བརྟུང་བར་ཡོད་མི་
 རུས། ཆོས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། རི་ལྟར་རྒྱ་ཤིང་རྫོན་
 པའི་སྤོང་པོ་ལ། སྤྱིང་པོ་འདོད་ཕྱིར་སྤྱིས་སྤྱིས་དེ་གཤགས་ཀྱང་། །ནང་དང་ཕྱི་
 རྩལ་ཀྱང་ན་སྤོང་པོ་མེད། ཆོས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །
 ཞེས་དང་། རྒྱ་རྒྱར་རྩལ་པ་ལས། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་རྒྱ་རྒྱ་འདྲ། །

གཟུགས་བརྒྱུ་མཆོངས་ཤིང་བྲག་ཅ་འདྲ་བ་དང་། མིག་ཡོང་འདྲ་ཞིང་གར་ལ་
ལྷ་འདྲ་དང་། ཁྲི་ལམ་མཉམ་པར་འཕགས་པའི་སྒྲེ་བོས་རིག་འདྲོད་པའི་ཡོན་
ཏན་སྒྲིང་ཅིག་ལ་མ་བསྐྱུ། སྒྲེ་མ་སྒྲིག་སྒྲུ་འདྲ་ཞིང་རྩལ་བ་ཅན། རྩུ་བུར་དབུ་བ་
ལྷར་བུ་ཡང་དག་མིན། ཡོངས་སུ་བདགས་ལས་བྱུང་བར་མཐས་བས་རྟོགས། །
འདུས་བྱས་བྱུར་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དག་དང་། རྩེན་རྒྱུ་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་
བ་སྒྲེ། གཅིག་གིས་གཅིག་རྒྱ་བྱས་ཏེ་བརྟེན་ནས་བྱུང་། བྱིས་པའི་སྒྲེ་བོས་འདྲི་
འདྲ་འདྲི་མ་རྟོགས། དཔེར་ན་དེས་མ་ལུན་ར་བརྟེན་བྱས་ལ། རྩོལ་བའི་སྒྲེ་བས་
ཀྱིས་ཐག་པར་བསྐྱར་བ་དང་། རྩོ་རྩུ་བརྒྱུད་མ་འཁོར་འོར་བ་ཅས་པ་ཡང་། དེ་
དག་རེ་རེས་འབྲུབ་པར་འབྲུར་བ་མེད། དེ་ལྷར་སྒྲིང་པའི་ཡོན་ལག་ཀྱང་འབྲུབ་
བ། གཞན་དང་གཞན་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། དེ་དག་སོ་སོ་རེ་རེར་འབྲུབ་
པར་འབྲུར། རྩོན་གྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐའ་མི་དམིགས། ས་བོན་ཡོད་ན་སྒྲུ་
གུ་ཇི་བཞིན་ཏེ། ས་བོན་གང་ཡོན་སྒྲུ་གུ་དེ་ཉིད་མིན། དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། རྩོར་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་
བདགས་པ་ཡི། འདྲོད་ཆགས་ཞེས་དག་གིས་འགྲོ་བ་གདུངས། སྒྲིང་རྩི་སྒྲིན་
ལས་ཞི་བ་བསེལ་པའི་རྒྱ། འདྲེན་བ་བདུད་ཅིང་རྩུ་ནི་རབ་ཏུ་ཐོབས། ཞེས་
གསུངས་སོ། མདོ་སྒྲེ་ཟབ་མོའི་དབྱངས་འདྲི་དག་སྒྲོ་ལ་བཟུང་ནས་དག་ཏུ་འདོན་
ཞིང་། དོན་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་ཟབ་མོ་དཔུ་
མའི་ལྷ་བ་ལ་བག་ཆགས་སྐྱར་ཏུ་ཐོབ་པར་འབྲུར་བས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་
གསུངས་སོ། འདྲིར་ཟབ་མོ་དཔུ་མའི་ལྷ་བ་སྒྲིང་བ་ལ་གནད་ཀྱི་དོན་འདྲི་ལྷར་
ཡོད་དོ་ཞེས་མན་ངག་གི་སྒྲེ་མ་ཙམ་ཞིག་དང་། ལས་དང་པོ་བས་ལྷ་བ་ལ་སྒྲིང་བ་

འདོན་ཚུལ་གྱི་མ་དམ་པོའི་ཞལ་གྱི་མཚན་པ་ལྟར་ཟུང་ཟུང་ཅིག་བརྗོད་བཤིན་གྱི། ཞི་
གནས་རྗེ་མཐུན་པོའི་སྤྱིར་ནས་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། ཐོག་མར་ཞི་གནས་མཚན་
ཉིད་ཆར་བ་ཞིག་བསྐྱབས་ནས། དེ་ནས་ལྟག་མཐོང་སྒྲིམ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་
བསྒྲིམས་པས་ཞི་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། ཞི་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་
ཏིང་ཏེ་འཛིན་ཡུན་རིང་དུ་བསྒྲིམས་པ་ལས་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་བཏོད་ཚུལ་
དང་། དེའི་མཐུས་སེམས་རྒྱུད་གྱི་དྲི་མ་རིམ་གྱིས་དག་པར་འགྱུར་ཚུལ་དང་། ཟུང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་གནེས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྐྱབས་ནས་
ཐོག་པ་མཚོག་གི་ལམ་བཏོད་ཚུལ་ཚོགས་སྤྱོད་ཚུལ་ཞིབ་པར་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། བདག་གིས་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་རིམ་ལྡོར་སྤྱོད་
བའི་ཚུལ་ལྟར་ཡི་གེ་ལོགས་སུ་བྲིས་ནས་ཡོད་པ་དང་། དགའ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་བྲིད་ཡིག་མདོར་བསྐྱས་ཞིག་ཀྱང་བྲིས་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་བལྟ་བར་བྱ་
ཞིང་། རྩོ་གྲོས་གྱི་ཚུལ་དང་ལུན་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པོའི་
གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཞིབ་དུ་བལྟས་ནས་ངེས་པ་གཏིང་
ཚུགས་པ་རྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གནེས་གྱི་
སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱིར་བོ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ངེས་
འབྱུང་དང་། ཟུང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་གསུམ་ལ་གོ་ཡུལ་
སུ་ཐག་ཆོད་པ་བཅུལ་ཞིང་། རི་ཙམ་གོ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་
ཏེ་འདྲིས་པར་བྱ། ལུན་དངོས་གཞི་ལ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་དུ་བྱས་ཏེ། སྦྱོར་བ་
ལ་སྦྱོར་བའི་ཆོས་དུག་ཆར་བ་དང་། དངོས་གཞི་ལ་དབྱེད་སྒྲིམ་དང་འཛོག་སྒྲིམ་
གནེས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་རྣམས་བསྐྱང་། མདུག་དུ་བཞུག་བསྒྲོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་

གདབ་ཅིང་། བྱམ་མཚམས་སུ་ཡང་དུན་གཤམ་བག་ཡོད་དང་ལྷན་པའི་སྒྲི་ནས་
དངོས་གཞིའི་དམིགས་མཉམ་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དུན་པར་བྱ། ལམ་གྱི་གནད་དེ་ལྟ་
བུ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལྟ། ལམ་གྱི་གནད་དེ་དག་
ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་གྲོགས་དང་འགྲོགས། ལམ་གྱི་གནད་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་
བའི་འགལ་སྟེན་སེལ་ཁིང་མཐུན་སྟེན་རྒྱུ་པའི་བསགས་སྦྱང་ལ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་
འབད་དོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱངས་ནས་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྤྱང་བ་དུག་པོ་ཐོན་པ་ན། རང་གི་
ངོས་ནས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་དུའང་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་དཔུལ་བར་ཡང་
གནས་ཀྱས་པའི་གོ་ཆ་དང་སྤྱིང་སྟོབས་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་
བསམས་ན་སྟག་བསྐལ་བརྒྱ་ཤུག་མང་པོས་གཟིར་བ་མགོན་དང་སྐྱབས་དང་
དཔུང་གཉེན་མེད་པའི་འགོ་བ་འདི་རྣམས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པ་ལ་གིན་ཏུ་རིངས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཤུགས་དུག་སྒྲིས་པ་ན་
གངས་མེད་གསུམ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྟིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་གཅིག་ལ་འཛང་རྒྱ་བའི་
ཉི་ལམ་སྤྱི་མེད་རྩོམ་ཐེག་པ་ལ་འདུག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྩོམ་སྤྱི་བ་དཔོན་
མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་མཉམ་པ་གསུམ་གྱིས་མཉམ་པར་བྱས་ཏེ་དབང་རྣམ་
པར་དག་པས་རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱས། དབང་དུས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་
སྟོམ་པ་སྟོག་ལས་གཅིས་པར་བྱུང་བ་གཞིར་བཞག །རྒྱ་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་
པོའི་དོན་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྣམས་ལེགས་པར་བཅལ་ལ་འཕྲུལ་
མེད་ཀྱི་ངེས་པ་རྟེན་པ་ན་བྱམ་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
བྱས་ན་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱིང་པོ་དམ་པ་ལོན་ཁིང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རེན་པོ་ཆེ་

རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྒྲིང་
ཅིས་བྱ་སྟེ།

གསུང་རབ་པསྟོའི་གེ་སར་ལ་ཆགས་པའི། །རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་སྒྲིང་
ཅིའི་བརྩུད་སྟོང་བ། །གང་གི་མཐུ་ལ་རིས་པར་རྒྱག་ལས་པ། །བཤེས་གཞན་ཞིན་
བྱེད་དབང་པོས་བདག་སྟོངས་ཤིག །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ལྷག་བསྐྱེད་མ་
ལུས་པའི། །ཅུ་བ་མཐར་ལྷག་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་ན། །ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་
གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བུས་ལ། །རང་འཛིན་འགོང་པོ་གཞིམ་ལ་འབད་པར་རིགས། །
སྒྲིག་སྒྲུའི་རྒྱ་ཡིས་རི་དྲགས་བསྐྱེས་པ་ལྟར། །མེད་པ་ཡོད་པར་སྒྲིང་བའི་བདེན་
སྒྲིང་འདིས། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་བསྐྱེས་ཏེ་ལྷག་ལ་སྒྲིང་། །དེ་ནི་འབྲུལ་བའི་རྩ་བ་
གཙོད་ན་ལེགས། །རང་གི་སྟོ་མིག་རབ་རིབ་བྱིས་བསྐྱིབས་པས། །སྒྲ་ཚོགས་
ཡུལ་གྱི་འབྲུལ་སྒྲིང་གིས་བསྐྱེས་ནས། །ཉམ་པའི་གནས་སུ་འཁོར་ཞིང་པལ་ཐག་
བཅད། །བཤེས་གཞན་སྒྲིན་པ་བསྟེན་ལ་སྟོ་མིག་སྟོངས། །གྲིབ་མའི་གཟུགས་ལ་
འབྲེ་རུ་བབྱང་བ་ཡིས། །འཛིགས་ནས་དངངས་ཤིང་བརྒྱལ་བ་རི་ལྟ་བར། །
བཙོས་མའི་ཚོས་ལ་བདེན་པར་བརྒྱང་བ་ཡིས། །ལྷག་བསྐྱེད་བརྒྱུད་མར་ལྟོང་ཞིང་
རྟག་ཏུ་མཐར། །མོ་གཤམ་བུ་ཡིས་བདག་གི་པ་བསད་པས། །རུས་སྐལ་སྐལ་ཡི་
ཞགས་པས་དགྲ་བོ་དེ། །བཙོངས་ནས་ནམ་མཁའི་མཚོའི་བྱིས་གསལ་དོ་ཞེས། །སྒྲ་
ན་ཤེས་ལྟར་མཁས་རྣམས་རི་ལྟར་དགོངས། །རི་སྒྲིང་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་མིག་
སྒྲིན་བྱིས། །སྟོ་མིག་རབ་རིབ་དག་པར་མ་བུས་པ། །དེ་སྒྲིང་བསམ་པའི་ཁྱད་
པར་ཅི་བཙོས་ཀྱང་། །ཡུལ་གྱི་འབྲུལ་སྒྲིང་ཞེན་པ་སྟོག་མི་འགྱུར། །རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་འབྱུང་རྟོགས་པའི་སྒྲིང་བ་ཡིས། །རྟག་ཆད་མཐར་ལྟའི་ལུན་པ་སངས་པ་

ན། །ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་པའི་རྩོན་ལུགས་ཀུན་ཞིག་ནས། །ཆོས་ཀུན་གནས་ལུགས་
གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར། །མི་ལོང་ནང་དུ་བྱང་བཞིན་གཟུགས་སྤང་ཆོ། །
བྱང་བཞིན་མི་ལོང་ནང་དུ་འཕོངས་པ་མེད། །བྱང་བཞིན་མེད་ན་གཟུགས་བརྟན་
དེ་མི་འབྱུང་། །བྱང་དང་མི་ལོང་ཆོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས། །སྤང་བ་འཆར་གྱི་
བདེན་པར་མེད་པར་གསུང་། །དེ་བཞིན་གྱི་དང་ནང་གི་འདུ་བྱེད་གྱི། །སྤྱོད་ཆོགས་
རྒྱ་རྒྱུ་ཆོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས། །བདེ་སྤྱད་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་སྤྱོད་ཆོགས་
འཆར། །དོན་དུ་བདེན་གྲུབ་གང་ཡང་མེད་པར་གསུང་། །གཙང་མོང་གཏིང་དུ་ཨ་
རྟོ་ཞེས་བརྟོན་ཆོ། །སྤྱིར་ཡང་ཨ་རྟོ་ཞེས་པའི་བྲག་ཅ་འབྱུང་། །བྲག་ཅའི་སྤྱོད་དེ་
རང་གིས་བརྟོན་པ་མིན། །བྲག་རི་དེས་ཀྱང་བརྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། །དེ་ལས་
གཞན་དུ་བརྟོན་པའང་ཡོད་མ་ཡིན། །བྲག་ཅའི་སྤྱོད་མེད་པའང་མ་ཡིན་པ། །
རང་དང་བྲག་གཉིས་མེད་ནའང་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
འབྱུང་ཆོས། །དེ་བཞིན་རང་གཞན་སྟོང་བརྟན་འདི་རྣམས་ཀྱང་། །རྒྱ་རྒྱུ་བྱང་
པར་དེ་དང་དེ་དག་ལས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་སྟོ་ཡིས་བདགས་པ་ཅམ། །
བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པར་གསུང་། །རོལ་མོ་མཁན་གྱིས་པི་ལང་
བརྟུངས་པའི་ཆོ། །མ་བརྟགས་རྣ་བར་སྤྱན་པའི་དབྱངས་འབྱུང་ཡང་། །སྤྱོད་སྤྱེས་
བུའི་ལག་པ་གཞུ་རྒྱུད་མོགས། །མོ་མོར་བརྟགས་ན་གང་ཡང་མི་རྟོན་དོ། །དེ་
བཞིན་བརྟོན་སྤྱད་སྤྱན་དང་མི་སྤྱམ་མོགས། །བཟང་ངན་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་ཅི་
གར་ཡང་། །རང་སྟོན་བཅོས་ནས་བཞག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཅམ། །དོན་དུ་བདེན་
གྲུབ་གང་ཡང་མེད་པར་གསུང་། །མི་ལམ་ཡུལ་དུ་རྒྱ་བོས་བྱེད་བ་ན། །དངངས་
ཤིང་ཤིན་དུ་སྤྱད་པའི་སྟོ་འབྱུང་ཡང་། །མི་ལམ་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་ཅམ་མ་

གདོད་གསལ། །རྒྱ་དེ་རྩོགས་མཚམས་གང་ན་འད་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཆགས་སྒྲུང་
 རྒྱུངས་པའི་འབྲུལ་སྒྲུང་འདིས། །ལས་ངན་བསགས་ཏེ་སྤྱག་བསྐུལ་སྒྲིང་སྒྲིང་
 ཡང་། །གཞི་མེད་མ་བརྟགས་འབྲུལ་པས་བསྐུས་པ་ཙམ། །དོན་དུ་བདེན་གྲུབ་
 གང་ཡང་མེད་པར་གསུང་། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྒྲུང་བ་དང་། །
 གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲིང་པ་གཞིས། །བདག་ཅག་སྤྱན་རྒྱུང་རྒྱུངས་རྣམས་ལ་
 འགལ་གྱུར་གྱང་། །མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་ཚུན་གྲོགས་སུ་འཆར། །སྒྲུང་བ་རྟེན་
 འབྲེལ་རྟོགས་པའི་མཐུ་ཉིད་ལས། །བདེན་འཛིན་དམིགས་གཏད་མ་ལུས་རྒྱོག་
 རུས་ན། །ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཞིས་པའི་དགོངས་པའི་དོན། །རྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུ་མ་
 མཆོག་དཔྱི་གསུང་། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་སྒྲིང་དུ་གནས་བཙས་ཏེ། །ལན་པའི་
 རྩོལ་གྱིས་བསྐུས་ནས་ཐུང་བྱེད་པ། །སྒྲིང་གི་དགྲ་བོ་ངར་འཛིན་འགོང་བོ་འདི། །
 ལྷུང་དུ་ཐོན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། །རབ་འབྱམས་ཁིང་དུ་འབད་པས་
 བཙལ་བྱས་གྱང་། །ཤིན་དུ་ཐུང་དགའ་གོང་ན་མེད་པའི་ལམ། །ཚང་ལ་མ་ཞོར་
 ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་དང་། །མི་ལམ་དུ་ཡང་འབྲུལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ཡབ་རྗེ་སྒྲུ་
 མས་གངས་མེད་བསྐུལ་པ་སུ། །བརྒྱ་ཕྱག་དགའ་བས་བརྒྱབས་པའི་སྒྲིང་པོའི་
 དོན། །ལམ་བཟང་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདི། །རྩོགས་དུས་ཀུན་དུ་འཕེལ་ཁིང་
 རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་པོའི་གནད་སྒྲིམ་པའི་མན་
 དག་སྐུལ་ལྟར་འབྲུག་རོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རི་ལྟར་སྒྲིམ་
 པའི་སྐབས་ཏེ་ལྟ་བའོ། ། །

རབ་འབྱམས་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐས་མ་ལུས་གང་གི་སྐུ་ལ་ཞུགས་པ་དང་
 ལྟར་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེར་སྒྲེལ་བའི་ཁིང་། །བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེལ་

ལ་སྒྲིང་ནས་བཤགས། །བདག་གི་མོངས་པ་རྒྱ་བཅས་དག་པར་མཛོད། །འདི་
 ལྟར་བགྱིས་པའི་རྣམ་དཀར་དག་བའི་མཐུས། །ཡུན་རིང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་
 མ་རྒན་རྣམས། །ཚང་ལ་མ་ཞོར་ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་ཀྱིས། །ལྟར་དུ་སྒྲིན་ཅིང་
 གྲོལ་བ་ཉིད་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་རེད་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཐེག་
 མཆོག་དག་བའི་བཤེས་གྱིས་རྗེས་བབྱང་ནས། །བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་སྒྲིང་པོར་
 ཐུད་པ་དང་། །ལམ་བཟང་འདི་ཡིས་འགྲོ་ཀུན་སྒྲོལ་བར་ཤོག །གསུང་རབ་
 དགོངས་འགྲེལ་བཅས་པའི་སྒྲིང་པོའི་དོན། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བསྐྱོད་པ་གཅིག་
 པའི་ལམ། །ཚང་ལ་མ་ཞོར་ལམ་བཟང་མཐར་ཐུག་འདི། །ནམ་ཡང་མི་རྟུབ་
 འཕེལ་ཁིང་རྒྱས་ཐུར་ཅིག །ཅེས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་པོའི་
 གནད་གསལ་བར་སྒྲོན་པའི་མན་ངག་སྐུ་ལ་ལྷན་འདུག་དོགས་ཞེས་སྐུ་བ་འདི་ནི།
 མཐུན་པ་དང་བཅེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་སྤྲུགས་རྒྱད་ལྷག་ཅིང་།
 དབང་སྤྲུག་དམ་པའི་དབལ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རི་སྒྲིང་བ་ལྟེ་པ་རྗེ་དུང་གྲོ་བཟང་སྤན་
 ཆོགས་རིན་པོ་ཆེས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གནད་རྣམས་སྒྲོན་པ་བཅད་
 ལྷག་སྒྲེལ་བའི་ཉམས་འགྱུར་དང་ལྷན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་གི་དགོས་སོ་
 ཞེས་བཀའ་ནན་ཆེར་ཐེབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱབ་མཆོག་དཔེན་ས་པའི་མན་
 དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་རྗེ་བཙུན་སྤྱ་མ་སྤྱབ་པའི་དབང་
 ལྷག་གྲོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དང་། སྤྱབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་བཀའ་དྲིན་
 མཚུངས་མེད་མཚན་བཛོད་པར་དཀའ་བ་རྗེ་བཙུན་སྤྱ་མ་བྱམས་པའི་མཚན་ཅན་
 གཉིས་ཀྱི་སྒྲི་དྲིན་ལས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་ལེགས་པར་ཐོབ་
 པ་དག་སྒྲིང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། ལུལ་སྒྲིད་གོང་གི་ནགས་ཁྱོད་བཀྲ་ཤིས་

བསམ་གཏན་གྱིང་དུ་སྐྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་སྐབ་པའི་བསྐྱར་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་
ཀུན་ནས་འཁོལ་བར་གྱུར་ཅིག།   ॥

༡༭། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་
དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྱུང་བཞུགས།

ན་མོ་གུ་རུ་རྩ་ཏུ་ཡུལ། གང་ལ་བརྟེན་ན་བསྐྱབས་པ་མེད་པའི་སྐྱབས། །
བསྐྱབས་པ་སྐྱམ་རིན་ཆེན་མཆོག་གསུམ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སྣོད་པའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་
མཆི། །མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྐྱར་དུ་སྟོང་། །འདིར་སྐྱབས་འགོ་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱིད་མདོར་བལྟས་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། ག་རེ་རང་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་
ལྟའི་བར་དུ་ཁམས་གསུམ་ལའོར་བ་འདིར་ལའོར་ནས་སྟག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་
བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར། སྟག་བསྐྱལ་
གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་བདག་གི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་གཞན་
ཡིན། དེས་ན་བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །སྐྱམ་
དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྷགས་དྲག་དུ་བསྒྲིམ། དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་དེའི་ངང་ནས་
སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་གདབ་པ་ནི། རང་གི་མདུན་གྱི་ཐང་དྲང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་
སུ་མེད་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བདག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་
སྤང་ཁར་སྐྱ་ཆོགས་པད་ལྷན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་གདན་ལ། རོ་བོ་རང་གི་དྲིན་
ཅན་ཅུ་བའི་སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་ཤུ་བྱུ་བྱུབ་པ་སྐྱ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་
ལྟ་བུ་དཔུ་གཙུག་རྟོར་དང་ལྷན་པ། ཞལ་གཙིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ས་གཞོན་
དང་གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྤྱིང་ན་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་པ།

རྒྱལ་ཚོས་གོས་གསུམ་མཛེས་པར་གསོལ་བ། འོད་ཀྱི་ཡུང་བོའི་དཀྱིལ་ན་ཞབས་
 རྩོད་རྩིལ་གྲུང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱལ་བ་དོ་རྩོད་འཆང་། དེའི་
 ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་ཡིག་ཐོན་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ། སྤུང་དབང་གི་རྒྱབ་ངོས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་
 སེང་ཁྱི་པད་རྒྱ་ཉི་མའི་གདན་ལ་རྒྱལ་བ་དོ་རྩོད་འཆང་ལ་ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱབས་
 བརྒྱད་པའི་སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། གཡས་ཚུགས་ལུ་རྩོད་
 བཅུན་བུམས་པ་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་
 པ། གཡོན་ཚུགས་ལུ་རྩོད་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་མ་
 རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། མདུན་དུ་བྱིན་ཅན་ཅ་པའི་སྐྱ་མ་ལ་ཚོས་
 འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་གི་མཐའ་
 རྐྱོར་དུ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་བསྟན་སྲུང་ཡེ་ཤེས་
 པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་
 གདན་ཁྱི་ཡུན་ཚོགས་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ཡུང་གི་ཚོས་རྣམས་འོད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་གྱི་པོ་ཉིད་རྣམ་པར་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་བྱི་རོལ་ཏུ་གང་ལ་གང་
 འདུལ་གྱི་རྒྱལ་པའི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཚུགས་བཅུར་འཕྲོ་བ།
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་དབྱེས་པའི་ཉམས་དང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་པར་གྱུར།
 བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་
 སྤྱིར་ལའོར་བ་དང་བྱུང་པར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་སྤྱི་ཚོགས་ཞིག་སྤྱོད་
 འདུག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། ད་དུང་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་གཏིང་དང་མཐའ་མཛོན་པར་དཀའ་
 པར་འདུག །དེས་ན་ད་མེས་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བའི་མི་ལུས་ཁྱད་
 པར་ཅན་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ལའོར་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་

ཐར་པ་མཆོག་གྲླ་མ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཞིག་དང་ལྷ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་མ་བྱས་
 བ། སྐར་ཡང་འཁོར་བ་ཤི་དང་ཁྱད་པར་རན་སྤང་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བསྐལ་ཅི་
 རིགས་པ་ཞིག་མྱོང་དགོས་པར་འདུག། །དེས་ན་རྒྱལ་བསྐལ་དེ་དག་ལས་སྦྱོབ་
 པའི་རྒྱལ་པ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་གྲླ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོད་པས།
 བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་གྲླ་མ་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྐམ་དུ་
 བསམས་ལ། གྲླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་
 བ་བྱགས་དྲག་དུ་བཏབ་པས། གྲླ་མ་སྤྱད་པའི་དབང་པོ་དང་དངོས་བརྒྱད་གྱི་གྲླ་མ་
 རྣམས་གྱི་སྐྱེ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་སེམས་
 ལ་ཞུགས་པས་སྤིག་སྦྱིབ་ཐམས་ཅད་དག། །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་
 ཅན་དུ་གྱུར། ཆོ་དང་བསྟོད་རྣམས་ལུང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་
 བྱིང་རྒྱས། ཁྱད་པར་གྲླ་མའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་ཕྱིན་རྒྱབས་རང་གཞན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་
 བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་བྱགས་དྲག་དུ་བཏབ་པས། རོ་རྩེ་འཆང་སྟགས་སངས་རྒྱལ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་
 སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྤིག་སྦྱིབ་ཐམས་ཅད་དག། །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆོ་དང་བསྟོད་རྣམས་ལུང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 འཕེལ་བྱིང་རྒྱས། ཁྱད་པར་སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་ཕྱིན་རྒྱབས་
 རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་

གང་མང་བཟོད་ཅིང་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས། ཆོས་པོ་ཉི་མམས་ལས་
 བདུད་ཅིང་རྒྱུན་པལས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་
 རྟོག་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར།
 ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཁིང་རྒྱས། ཟུང་
 པར་ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་བྱིན་རླབས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཞུགས་པར་གྱུར། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བཟོད་
 ཅིང་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས། ཟུང་སེམས་ནན་རང་རྒྱམས་ཀྱི་སྐྱ་ལས་
 བདུད་ཅིང་རྒྱུན་པལས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་
 རྟོག་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར།
 ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཁིང་རྒྱས། ཟུང་
 པར་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་བྱིན་རླབས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་
 པར་གྱུར། ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་རྒྱམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་
 ལན་གང་མང་བཟོད་ཅིང་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས། ཡི་དམ་རྒྱམས་ཀྱི་
 སྐྱ་ལས་བདུད་ཅིང་རྒྱུན་པལས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་
 ཞུགས་པས་རྟོག་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཅན་དུ་གྱུར། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་
 ཁིང་རྒྱས། ཟུང་པར་ཡི་དམ་རྒྱམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཞུགས་པར་གྱུར། དཔལ་མགོན་དམ་པ་ཆོས་རྒྱུང་བའི་སྤང་མ་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུན་
 དང་ལྷན་པ་རྒྱམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བཟོད་ཅིང་གསོལ་
 བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས། མགོན་པོ་ཤུག་དྲག་པ་སོགས་ཆོས་སྤང་རྒྱམས་ཀྱི་

སྐྱུ་ལས་འོད་ཟེར་མེ་འོད་ལྷ་བྱ་འཕྲོས་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་ཞུགས་པས་སྐྱུ་གྲིབ་
 བྱ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས་ཏེ་རོ་མེད་དུ་བྱས། ལུས་དྲུངས་གསལ་འོད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་འཕེལ་ཁིང་རྒྱས། ཆོས་སྤྱང་ནམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱུའས་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་
 ཞུགས་པར་གྱུར། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་ནམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་
 བར་དུ་བདག་ནི་རྒྱུ་པས་སྐྱུ་མཆི། །ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་
 སྤྲུགས་དྲག་བདེ་པས། ཆོགས་ཁིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་ལས་བདུད་ཅིང་རྒྱན་
 བའས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྐྱུ་གྲིབ་ཐམས་
 ཅད་དག །ལུས་དྲུངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆོ་དང་བསོད་
 ནམས་ལྷང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཁིང་རྒྱས། རྩད་པར་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ཀྱི་བྱིན་རྒྱུའས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར། དེ་ནས།
 བདག་གིས་སྐྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་ཆོགས་ནམས་ཀྱིས། །འགོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་སེམས་བསྐྱེད་
 སྤྲུགས་དྲག་དུ་བསྐྱོམས་པས། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱུ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་
 ཞིག་ཆད་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པས་རང་ཉིད་གྲང་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱུ་ལས་
 གྱིས་གྱུར། རང་ཉིད་ཐུབ་དབང་དུ་གསལ་བའི་སྐྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མཐའ་
 མྱོར་ན་ཡོད་པའི་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་སོ་སོའི་སྐྱུ་གྲིབ་དང་
 སྐྱུ་གྲིབ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ནས་ཐམས་ཅད་ཐུབ་དབང་གི་གོ་འཕང་ལ་བཞོད་
 པར་གྱུར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྗན་པར་གྱུར་
 ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་གྲིབ་དང་སྐྱུ་གྲིབ་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཐུལ་བར་

མཆོམས་སུ་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མོས་པ་བྱུང་། །མཇུག་ཏུ་དགོ་
 པ་རྣམས་བཟང་པོ་སྤྱད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
 སྒྲོན་གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་དྲག་པོས་བཟོ་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་བྱུང་། །དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
 བས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་ལ་གདན་གྱི་སྐྱབས་མི་འཛོལ། དེ་ཡང་ཆངས་པ་དང་དབང་
 ཐུག་སོགས་ལ་ཡང་གདན་གྱི་སྐྱབས་ནི་འཛོལ་ན། ཡི་དྲགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་
 པའི་ལྟ་འདྲེ་ལ་སྐྱབས་མི་འཛོལ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། གཞི་བདག་སོགས་ལ་གདོར་མ་
 གདོང་བའི་ཆེ་སྒྲིང་རྗེའི་བསམ་པ་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲོགས་འཛོལ་བའི་
 བསམ་པས་གདོང་ཁིང་ཐུགས་ཀྱི་རེ་ལྟོས་མི་འཆའ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་
 སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཛེ་སྤྱང་ཁིང་། སུ་སྤྲེགས་ཀྱི་གཞུང་སོགས་ལོག་པའི་ཆོས་
 ལ་ཡིད་བརྟན་མི་འཆའ། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་གྲོགས་སུ་སྤྲེགས་
 ཅན་དང་མི་འགྲོགས་གིང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་གིང་ཆོས་ལ་སྐྱར་བ་
 འདེབས་པའི་མི་དང་མཛའ་གྲོགས་མི་བྱེད། དེ་དག་ནི་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
 ལ། སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་རི་མོར་བྱིས་པ་དང་
 འབྱར་དུ་དོད་པ་གང་ལ་ཡང་བཟང་ངན་དང་ལེགས་ནེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མི་
 གདགས་པར་བདག་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྒྲོན་པ་ཐུགས་རྗེའི་དེའི་སྒྲུའོ་སྐུ་
 དུ་གྱས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཐུག་དང་མཆོད་པ་སོགས་བྱ། དམ་པའི་ཆོས་ཆོག་བཞི་པ་
 ཞིག་ཡན་ཆད་ལ་འགོ་མ་ཕུག་དང་ས་སྒྲེ་བོ་ལ་འཛོག་པ་དང་བཟང་ངན་གྱི་སྒྲོན་
 རྟོག་སོགས་སྤྱང་ཁིང་། བདག་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྐུག་བསྐྱལ་ལས་སྒྲོལ་
 བར་བྱེད་པའི་སྐྱབས་དངོས་དེ་འདྲིའོ་སྐུ་དུ་གྱས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཐུག་དང་མཆོད་

པ་སོགས་བྱ། དགེ་འདུན་གྱི་དྲགས་ཅམ་འཆང་བ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་མ་
གུས་པ་སྒྲོང་ཞིང་། དགེ་སྒྲོང་བཞི་སྟེ་ཡན་ཆད་ལ་བདག་ལའོར་བ་དང་ངན་སོང་
གི་སྟག་བསྐལ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་གྲོགས་དགེ་འདུན་དེ་འདིའོ་སྟམ་དུ་གསུ་
པ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱེན་བཀུར་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། གཞན་ཡང་དགེ་པའི་བཤེས་
གཉེན་སྟེས་ལུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཅིང་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་
བཀའ་དང་བསྐྱེན་ནས་བྱེད། དམ་པའི་ཆོས་ཡང་ཡང་ཉན་ཅིང་དེའི་དོན་རྒྱལ་
བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བསམ། ཆོས་གང་དེས་པ་དེའི་དོན་ལ་ཉམས་ལེན་ཅི་རུས་སུ་བྱ།
རང་གི་སྒོ་གསུམ་བག་ཡངས་སུ་མི་གཏོང་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་མཐུན་
མི་མཐུན་བདྲགས་ནས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དུན་ཤེས་བག་ཡིད་དང་ལྡན་པར་བྱ།
སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཕྱིན་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནས་དགོས་པས་བསྐྱེན་
གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་
རྣམས་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་སྤྱིར་རྗེའི་སྒོ་ནས་དགེ་བ་ལ་
སྒྱོར་ཅི་ཐུབ་དང་། ཟུང་པར་དུ་ཡང་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་སྐྱབས་
འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྱོར་ཅི་ཐུབ་བྱ། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དུན་པའི་གུས་པ་ཆེན་
པོའི་སྒོ་ནས་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་། ཟུང་པར་དུ་ཡང་བཟའ་
བཏུང་ནམ་བུའི་རེས་ཀྱིས་དེའི་ཐུད་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་འཁྱོར་པའི་ཟུང་པར་
གསར་པ་བྱུང་ཆེ་དེའི་ཐུད་ནས་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། ཉིན་
ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བྱག་དང་མཆོད་པ་དང་སྐྱབས་འགྲོ་བྱ་ཞིང་།
མ་མཐའང་ཉིན་ཞག་ཡུགས་རེ་ལ་ལན་རེ་མ་ཆག་པ་བྱའོ། །ལུས་ལ་ན་ཆ་སོགས་
མི་འདོད་པ་བྱུང་ཆེ་འདི་ཉིད་སྤར་ལས་ངན་བསགས་པའི་འབྲས་ལུ་ཡིན་སྟམ་དུ་

སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་བཤགས་གིང་། བྱིན་ཆད་རེ་ས་དགོན་མཚོག་གསུམ་མ་གཏོགས་གཞན་ན་མེད་དོ་སྐྱམ་དུ་བློ་བཀལ་ཏེ་སྐྱབས་འགྲོའི་དམིགས་རིམ་ལ་འབད་པར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་བདེ་ཞིང་འབྱོར་པ་འཕེལ་བ་སོགས་མངོན་མཐོའི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་པ་བྱུང་བའི་ཆོ་དགོན་མཚོག་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་རྗེ་ཁོ་ནའོ་སྐྱམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ལ་བཀའ་བྱིན་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་གུས་པ་དང་མཚོན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། མདོར་ན་བདེ་སྙུག་མཐོ་དམའ་སྒྲེ་འཆི་སོགས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རེ་ས་གཞན་མེད་པས་མཐོར་གཏོང་དམར་གཏོང་དགོན་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་མཐུན་ཅོ་སྐྱམ་དུ་བློ་ཡིངས་བྱིས་བཀལ་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

རྒྱས་པ། འབྲེན་པ་མཉམ་མེད་གྲུའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། ཆོས་བྱི་ཐུང་པོ་གངས་མེད་གསུངས་པ་དག འགྲོ་ཀུན་འཁོར་བའི་སྙུག་བསྐལ་ལས་བསྐལ་ཏེ། ཐར་པ་དམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་ཡིན། ཐར་པའི་ཁང་བཟང་དམ་པར་འདུག་པའི་སྒྲོ། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས། སྒྲོན་བྱོན་མཐས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་གསུང་། དེ་ཕྱིར་བསྐྱེ་མེད་གསུམ་ལ་སྐྱབས་བརྩོན་ཏེ། དེ་ཡི་བསྐྱབ་བྱར་རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་ནི། བྱིས་བཅས་རྒྱལ་བས་བསྐྱགས་པའི་གནས་ལགས་པས། སྒྲིང་ནས་བརྩོན་པར་བྱེད་རྒྱམས་སྐལ་བ་བཟང་། ལས་འབྲས་མི་ཤེས་སྒྲེ་པོ་པལ་མོ་ཆེ། འདི་ནང་སྒྲུང་ཤས་དྲག་པོས་ཡིད་བསྐྱར་ཏེ། ཐོག་སྐམ་ཉ་རྒྱ་ལྷ་པའི་ལས་དག་ལ། འབད་པས་དལ་འབྱོར་རུང་གཞོན་བྱེད་པ་མང་། དགོན་མཚོག་མཚོན་དང་སྒྲིན་པར་བརྩོན་བྱེད་ཅིང་། དུས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་བྱ་བ་ཅི་མཛད་གྱུང་། རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་སྒྲོད་པ་ལ་བརྟགས་ནས། སྒྲིང་ནས་

ཆོས་དང་ཅི་མཐུན་མཛད་པར་ལྷ། །ཕྱོད་ཆོ་ལེགས་བྱས་དཔག་མེད་བསྐྱབས་པའི་
 མཐུས། །སྐྱ་ཆོ་འདི་ལ་འཕྲིན་ལས་མངའ་ཐང་མཐོ། །ཕྱི་མར་ཅིར་འགྱུར་ད་རེས་
 རག་ལས་པས། །ཐིག་སྤྱོད་དགོ་བ་སྐྱབ་ལ་ཐུགས་བརྩོན་འཚལ། །ཞེས་པ་འདི་
 ཉི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཅན་པད་ཆལ་ལྷེ་པ་མདའ་དཔོན་
 མགོན་པོ་ཆེ་རིང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་ཆོག་པ་འདི་ལྷ་སྤྱ་
 ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་
 མཚན་ཞེས་བྱ་བས་འདི་ལྷ་རི་ཁྲོད་དུ་སྐྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
 པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་རྣམ་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གྱུར་ཅིག།   ॥

༣༣། །སྐྱབས་འགྲོའི་བྲིད་ཡིག་པན་བདེའི་གཞི་འཛིན་བཞུགས།

ན་མོ་གུ་རུ་རཏྭ་ཏུ་ལྷ་ཡ། གང་ལ་བརྟེན་ན་བསྐྱབས་པ་མེད་པའི་སྐྱབས། །
 བསྐྱབས་མེད་སྤྱུ་མ་རིན་ཆེན་མཆོག་གསུམ་ལ། །བྱང་རྒྱུ་སྙིང་པོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་
 མཆི། །མཆོག་མཐུན་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྤུ་གསོལ། །ཐོག་གསུམ་ཡོན་ཏན་
 ཀུན་གྱི་གཞི་དང་རྟེན། །རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་གཅིག་ལ། །མི་འཇུག་
 སྐྱབས་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་ཉིད་ཡིན་ཞེས། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེ་རྒྱུ་མ་ཐུན་
 བར་གསུང་། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་བཟང་པོ། །འབྲུལ་བྲལ་རྩེ་བཙུན་
 སྤྱི་མའི་མན་རག་བཞིན། །ཁོ་སྤྱི་རག་གིས་རྩེ་ཟད་དཔེ་བར་བྱ། །གཟུར་
 གནས་སྤྱི་ལུན་རྒྱུ་ལྱིས་དཔྱོད་པར་རིགས། །དེ་ལ་འདྲིར་ལེགས་ཆོགས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་དམ་པ་ནི་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྙིང་ཐག་པས་ཡིད་ཆེས་ཤིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཡིན་
 པས། །སྐྱབས་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་རྒྱལ་ལ། །ཐོག་མར་གནས་ཁང་ལ་ཆག་ཆག་དང་
 ཕྱག་བདར་སོགས་གཙང་སྤྱི་ཐོན་པར་བྱས། །རང་གི་མདུན་གྱི་མཐོ་ས་ཞིག་ཏུ་
 བསྐྱན་པའི་བདག་པོ་ཐུབ་དབང་གི་སྐྱ་སོགས་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་རྒྱུ་མ་
 ལེགས་པར་དགས། །དེ་དག་གི་མདུན་དུ་མཆོད་ཡོན་དང་མེ་རྟོག་སོགས་མཆོད་པ་
 རྒྱུ་སྤྱི་ཆེས་སུ་མ་སོང་བར་བཞུགས་པ་མཛུས་པར་བཤམ། །རང་ཉིད་སྐྱན་བདེ་བ་
 ལ་ལུས་གནད་ལེགས་པར་བཅས་ཏེ་ལའོད་ནས། །ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་
 །ཁམས་གསུམ་ལའོར་བ་འདྲིར་ལའོར་ནས་སྤྱི་བསྐྱུ་བསྐྱུ་འབའ་ཞིག་སྤྱིང་ཞིང་། །ད་

དུང་ཡང་གར་སྐྱེ་ལ་རང་དབང་མེད་པ་དང་། རིགས་དྲུག་ལ་ཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་
 མྱོང་དགོས་ཚུལ་བསམ་པས་འཛིགས་གིང་སྐྱོ་བའི་ངེས་འབྱུང་གྲགས་དྲག་དང་།
 བ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ཚུལ་དེ་ལས་མ་འདས་པའི་ཚུལ་བསམས་
 བས་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དུང་དུང་བ་བསྐྱེད། དེ་ནས་སྐྱབས་ལུལ་
 གསལ་འདེབས་བ་ནི། རང་གི་མདུན་གྱི་ཐང་དུང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་སེང་
 བོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཞུགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྒྲེང་དུ་སྐྱ་ཆོགས་པད་ཉི་ལྔ་
 བའི་གདན་ལ། རོ་བོ་རང་གི་ཕ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་གྲུ་བྱུ་བྱུ་བ་
 སྐྱ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་དབུ་གཅུག་ཉོར་དང་ལྷན་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
 གཉིས་གྱི་གཡས་ས་གཞོན་དང་གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྒྲེང་ན་བདུད་ཅིས་གང་
 བའི་ལྷང་བཟེད་བསྐྱམས་པ། སྐྱ་ལ་ཆོས་གོས་དུར་སྒྲིག་གི་མདོག་ཅན་གསོལ་བ།
 མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་སྐྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་
 འོད་གྱི་ཕུང་པོའི་དབུས་ན་ཞབས་གཉིས་རོ་རྗེ་སྐྱེལ་གྱུར་གིས་བཞུགས་པ།
 གཡས་ཕྱོགས་སུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྒྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྐྱོར་བ། གཡོན་ཕྱོགས་སུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་
 མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། མདུན་དུ་ཕ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་
 མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། སྒྲེང་དུ་རྒྱལ་བ་རོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱལ་
 བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། དེ་དག་གི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་ཡི་དམ་
 སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་དབང་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྒྱོར་སྒྱུར་མའི་ཆོགས་དང་
 བཅས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལྷང་གི་ཆོས་
 རྣམས་པོ་ཉིའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། སྐྱབས་ལུལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ལུ་གཅིག་

པ་ལ་ལྷ་པ་ལྷ་རང་ལ་དགེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱུང་ཆེ་རེ་གཟིགས་པའིན་པ། རང་
 ཡང་དེ་དག་གི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུན་པའིན་པའི་དང་གུས་སྤྲུགས་
 དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པའི་སྒོ་སྤྲོས་པཅས་ཏེ། བདག་དང་མ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་ལམོར་བ་དང་བྱང་པར་རན་འགྲོའི་འཛིགས་པ་
 མཐའ་དག་ལས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་དུ་གསོལ་སྤྲུམ་པའི་མདུན་པ་སྤྲུགས་དྲག་
 པོའི་སྒོ་ནས། སྤྱུ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་
 བཏབ་པས། སྤྱུ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཔག་དུ་མེད་པ་ལྷུང་།
 རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་
 བསགས་པའི་ཤིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲལ་གྱི་ནད་གདོན་ཆགས་སྒོ་ཐམས་ཅད་
 བྱང་ཁིང་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ལྷུང་། སྤྱུ་མ་རྣམས་
 ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཞུགས་ནས་སྐྱབས་འོག་དུ་རྒྱད་པར་ལྷུང་པའི་མོས་པ་བྱེད། དེ་
 བས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་བ་
 བཏབ་པས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཔག་དུ་མེད་པ་
 ལྷུང་། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་
 མེད་ནས་བསགས་པའི་ཤིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲལ་གྱི་ནད་གདོན་ཆགས་སྒོ་
 ཐམས་ཅད་བྱང་ཁིང་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ལྷུང་།
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཞུགས་ནས་སྐྱབས་འོག་དུ་རྒྱད་པར་ལྷུང་པའི་
 མོས་པ་བྱེད། དེ་ནས་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་
 གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཆོས་པོ་ཉི་རྣམས་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཔག་དུ་མེད་པ་
 ལྷུང་། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་

མེད་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་འཕྲལ་གྱི་ནད་གཏོང་ཆགས་སྒྲོ་
 ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག། །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར།
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཞུགས་ནས་སྐྱབས་འོག་དུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་པའི་མོས་པ་
 བྱེད། དེ་ནས་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་
 བ་བདབ་པས། བྱང་སེམས་ཉེ་བའི་སྤྲུལ་བརྒྱུད་གནས་བཏན་བཅུ་དྲུག་མགོན་པོ་
 ཟུག་དུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱུང་། རང་
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་
 བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་འཕྲལ་གྱི་ནད་གཏོང་ཆགས་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་
 བྱང་ཞིང་དག། །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། དགེ་འདུན་
 རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཞུགས་ནས་སྐྱབས་འོག་དུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱེད།
 འདི་དག་གི་སྐྱབས་སུ་རང་ལ་འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ལམ་མ་ཐོར་
 བར་སྟོན་པ་བྲུ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རེ་ས་གཞན་མེད་སྟུམ་དུ་སྒྲོ་
 འགོལ། འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་ལེགས་གང་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་རྣམ་
 དཀར་གྱི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ཆོས་མ་གཏོགས་རེ་ས་གཞན་ན་
 མེད་སྟུམ་དུ་སྒྲོ་འགོལ། འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཕན་གོགས་དང་
 མགོན་སྐྱབས་མཛད་པ་ནི་དགེ་འདུན་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་རེ་ས་མེད་
 སྟུམ་དུ་སྒྲོ་འགོལ། དེ་ནས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །
 བྱང་རྒྱུ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྤྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་
 ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་བྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་སོག་ །ཅེས་གང་
 མང་བརྗོད་པས་སྐྱབས་སུ་ལུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཔག་

དུ་མེད་པ་ལྟར། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་སེམས་ལ་ཞུགས་
 པལ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ཐོག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག། ཁོ་དང་བསྐྱོད་
 རམས་ལ་ཐོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཁྱིམ་རྒྱས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཞུགས་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཀོན་
 མཆོག་གི་སྒྲུབས་འོག་དུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་མོད་སྐྱུལ་དུ་དགའ་བ་བསྐྱོམས། དེ་ནས་
 བ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་སྤྱིར་རྗེའི་དམིགས་རྣམ་གསལ་བཏབ་སྟེ།
 འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་ལྟར་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱུལ་དུ་བསམ། འདི་
 རྣམས་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྟག་བསྟེལ་མི་འདོད་པ་གསུག་ཡིན་པས། སྟག་བསྟེལ་
 རྒྱ་བཅས་ལས་བསྟེལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་ལྷན་མེད་པ་ལ་འགོད་བྱུང་ན་
 ཅི་མ་རུང་སྐྱུལ་དུ་བསམ། དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་གི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུས་ནི་
 སེམས་ཅན་གཅིག་ཅུ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་ཀྱས་པ་མི་འདུག། །དེར་
 མ་ཟད་རང་ཡང་གར་འགྱུར་གདེང་མི་འདུག། །དེས་ན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་ཞིག་བྱེད་ན་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་དགོས་
 པར་འདུག་པས། བདག་གིས་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་
 བསྐྱོན་བཀུར་བཞུགས་པ་དང་། ཐོག་གཅོད་སྒྲུབ་པ་ཐོགས་རྒྱུ་བྱིས་པ་བསྐྱུར་
 པ་དང་། ཡི་དམ་ལྷའི་སྒྲོམ་རྒྱུ་དང་། གཟུངས་སྟགས་བསྐྱུས་པ་ཐོགས་དགོ་
 པའི་རྩ་བ་ཅི་དང་ཅི་བཞུགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུད་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་
 རས་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག། །དེ་ལྟར་ཐོབ་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་བླ་མ་ལྟས་
 བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་ཤིང་གསོལ་བ་བྱགས་

དག་ཏུ་བཏབ་པས། ལྷ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དགེས་ནས་རང་འབྲུག་གིས་པ་ཞིག་
 ཆད་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པས་ག་རུས་རྟོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་འདི་དག་ནས་
 ལྷ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྐུར་ལམ་གྱིས་གྲུར་མོང་སྐྱམ་དུ་དགའ་བ་བསྐྱེམ་ཞིང་།
 དར་ཅིག་མཉམ་གཞག་བྱེད། དེ་ནས་སྐར་ཡང་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷག་
 བསྐལ་གྱིས་མཉམ་རྒྱལ་དང་བདེ་བས་མོངས་རྒྱལ་བསམས་ནས། མ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་པར་གྲུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལྷག་བསྐལ་དང་ལྷག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྲུར་ཅིག །སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལྷག་བསྐལ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྲུར་ཅིག །སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྐྱེམས་ཆད་མེད་པ་ལ་
 སེམས་གནས་པར་གྲུར་ཅིག་སྐྱམ་དུ་ཆད་མེད་བཞི་ཤུགས་དག་ཏུ་བསྐྱེམས་པས་
 ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ནས་པ་
 མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་
 གྲིབ་ཐམས་ཅད་སྐྱངས་ནས་ཆད་མེད་བཞི་ལ་གནས་པར་གྲུར་མོང་སྐྱམ་དུ་
 བསམ། དེ་ནས་ལམ་རིམ་དང་བླ་མའི་རྒྱལ་འཁྱོར་སོགས་སྦྱང་ཆེ་མཚན་མ་འདིར་
 ཁྱད་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཤུགས་དག་ཏུ་སྐྱེམ་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲའི་རིམ་པ་མེད་
 བ་སྐར་ཡང་ཚོགས་ཞིང་རྒྱམས་གསལ་བར་དམིགས་ནས། མངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་འདུས་པའི་སྒྲ། །ཞེས་སོགས། ལུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་བྱེ་བས་བསྐྱུན་པའི་
 སྒྲ། །ཞེས་སོགས། བུམས་པ་ཐོག་མེད་དཔྱི་གཉེན་རྒྱལ་གྲོལ་སྟེ། །ཞེས་སོགས།
 འཇམ་དབྱངས་ཡོད་མེད་ཐོགས་འཛིག་སྒྲ་སྒྲུབ་དང་། །ཞེས་སོགས། ཐུགས་རྩེ་
 ཆེན་པོ་བདེ་གསལ་གསལ་རྩེ་རྩེ་འཆང་། །ཞེས་སོགས། དམིགས་མེད་བརྟེ་པའི་

གཏིང་ཆེན་སྐུན་རྣམས་གཞིགས། ཞེས་སོགས། གང་གིས་བདག་ལ་རིག་པ་
བསྐྱབས་པ་དང་། ཞེས་སོགས། བྱག་བྱར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། ཞེས་སོགས་
དང་། རི་སྒྲིང་སྤྱད་གཏེས་པ་ནས། རྒྱལ་པ་ཀུན་ལ་བྱག་འཕྲལ་མཆོད་པར་བཤུ། །
མཚམས་འདིར་བྱང་རྒྱལ་ལྷུང་བཤགས་སོགས་འོང་སྐབས་དང་བསྐྱར་ནས་འདོན་
ཞིང་བཤགས་སྒྲིམ་ལ་འབད། དེ་ནས་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲར་ཞེས་པ་ནས་ཕྱིར་བསྐྱོང་
བར་བརྗོད། དེ་ནས་མཚུལ་ལྟར་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་དྲོན་ཅན་རྗེ། །
ཞེས་པ་ནས། ཏེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་པའི་བར་དལ་
ལུས་འདོན་ཞིང་། བཤེས་གཞིན་བསྐྱེན་ཚུལ། དལ་འབྱུར་དོན་ཆེ་ཆོད་དགའ།
འཆི་བ་མི་དྲག་པ། ལས་རྒྱ་འབྱས། འཁོར་བའི་ཞེས་དམིགས་དང་ཐར་པའི་ཐན་
ཡོན། བུམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས། དབང་དང་དམ་ཆོག་ལམ་རིམ་གཉིས་
རྣམས་ལ་གར་སྒྲོམ་བྱེད་ཅིང་བག་ཆགས་འཛིག་ཅི་ལུབ་དང་། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་
པ་བྱུང་བར་ཅན་སྒྲེ་བར་སྐྱེ་མ་སྐྱེས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ་སྐྱེ་མ་དུ་གསོལ་བ་
ཤུགས་དག་དུ་འདེབས། དེ་ནས། སྒྲེ་བ་ཀུན་དུ་ཡང་དག་སྐྱེ་མ་དང་། ཞེས་
སོགས་བརྗོད་ཅིང་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་སྐྱེ་མ་མཚན་ཉིད་
དང་ལྡན་པས་དབྱེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བསྐྱོལ་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་བྱ་
ཞིང་། གཞན་ཡང་བཟང་པོ་སྒྲིད་པ་དང་། བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ལམ་དང་། བུམས་
པའི་སྐྱོན་ལམ་སོགས་སྐྱོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་ནན་ནན་བྱེད་པ་གིན་དུ་
གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་ཐུན་དངོས་གཞི་རྒྱས་བསྐྱེས་དལ་བྱེལ་དང་བསྐྱར་ཅིང་། ཐུན་
བསྐྱེ་བའི་ཆོ་སྐྱེ་མ་ལུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མཐའ་
བསྐྱོར་ན་བཞུགས་པའི་ཆོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོག་པས་མཐའ་ནས་འོད་དུ་ལྷོ་

ནས་ཐུབ་དབང་ལ་ཐིམ། ཐུབ་དབང་རང་གི་སྤྱིན་མཆོམས་སུ་ཐིམ་ནས་སྤྱད་བྱིན་
 གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མོས་པ་བྱའོ། །ཐུན་མཆོམས་སུ་ཡང་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་
 དཀོན་མཆོག་དཔང་པོར་དྲན་ནས་སྤྱིག་པ་སྤྱོད་ཞིང་དགེ་བའི་ལས་ལ་འདུག་ཅི་
 ཐུབ་དང་། ལེགས་ཤེས་ཅི་སྤྱད་ཡང་རེ་ས་སྤྱ་ས་དཀོན་མཆོག་ལས་གཞན་དུ་མེད་
 པའི་བསམ་པ་ནར་མར་བསྐྱེན་པ་དང་། མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལུན་སུམ་ཆོགས་
 པ་བཞེངས་གིང་མཆོད་པ་ལ་བརྟུན་པ་དང་། འགྲོ་བ་གཞན་ཡང་དཀོན་མཆོག་
 མཆོད་པ་སོགས་རྣམ་དགར་གྱི་ལས་ལ་བཟབས་གྱིས་བསྐྱུལ་བ་དང་། མི་འདོད་པ་
 ཅི་སྤྱད་ཡང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལས་ཐོན་དང་སུ་
 སྤྱིགས་སྤྱལ་འགོར་སོགས་ལ་གདམ་གྱི་སྤྱབས་མ་འཛོལ། མེས་ཅན་གཞན་ལ་
 བན་པའི་བསམ་པ་ཡང་ཡང་བསྐྱེན་ཅིང་གཞོད་འཛོལ་རིགས་སྤྱོད་ཅི་ཐུབ་བྱེད།
 དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་དང་རིམ་གྱོ་བྱེད་ཅིང་རན་
 སྤྱིགས་སུ་ཐན་ལ་སྤྱོ་སྤྱོས་མི་འཛོལ། སདོར་ན་དུས་སྤྱབས་ཀྱི་དུ་སྤྱོ་སྤྱོར་བྱང་
 གསུམ་དཀོན་མཆོག་ལ་བཀལ་ནས་སྤྱོ་གསུམ་དགེ་བའི་ལས་ལ་བཀོལ་ཅི་ཐུབ་
 དང་། ལྷག་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཅིན་རེ་བཞིན་ལས་ཆ་ཆང་ལ་བཀ་ཆགས་
 ཅི་ཐེབས་བྱེད་པ་ནི་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱིང་པོ་ལེན་པའི་བཟམས་མཆོག་དུ་ལྟར་བར་
 སྤྱལ་བ་སྤྱས་དང་བཅས་པས་བསྐྱགས་པ་ལགས་སོ། །

སྤྱིས་པ། ལམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་སྤྱ་ས་ཐུགས་རྟེ་ཅན། རྟོན་པ་མཉམ་
 མེད་ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། །དབྱེར་མེད་རྟེ་བརྟན་ཅ་བའི་སྤྱ་ས་ལ། རྟིང་ནས་
 འདུད་དོ་འབལ་མེད་ཐུགས་རྟེས་སྤྱོད་ས། །ཤེ་ས་ཐུབ་བསྐྱེན་ཉམས་པའི་དུས་
 མཐའ་འདིར། །དམུས་ཡོང་གཞན་གྱི་ས་སུ་ཐེད་པ་ལྟར། །བདག་འདྲས་

༡༭། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱལ་དོན་གཉིས་
ཆར་འབྲེལ་སྟེན་བྱ་བ་བཞུགས།

ན་མོ་གུ་རུ་རྩུ་བ་ཡུ་ཡ། གདོང་བཞི་པ་དང་ལེགས་ཤིས་བདག་པོ་
སོགས། ཤིང་པ་གསུམ་ན་ཆེར་རྒྱུ་མཐའ་དག་གིས། ཁང་གི་ཞབས་མཐིལ་
པོ་འུམ་མཆོད་པ། རྒྱལ་དབང་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་ཡུག་འཆོལ་ལོ། ཁང་ལ་བརྟེན་ན་
མཆོག་ཐུན་དོན་གྱལ་ཀུན། །འབད་པ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྱལ་མཛད་པ། །བསྐྱེ་
མེད་བྱ་མ་ཡི་དམ་ལྷ་ཆོགས་ལ། །བྱང་རྒྱལ་སྤྱིར་པོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདེ་
གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངའ་ཐུགས་རྩེ་ཅན། །བདེན་གསུམ་གཅིག་དུ་དགེ་བ་དམ་
པའི་ཆོས། །རྒྱུ་པ་བཞིན་སྐྱབ་མཛད་ཐེག་གསུམ་འཕགས་ཆོགས་བཅས། །བསྐྱེ་
མེད་རིན་ཆེན་གསུམ་ལ་སྤྱིར་ནས་འདུད། །དེ་ཡང་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ལན་
གཅིག་ཅུམ་ཞིག་རྟེན་པའི་སྐབས་འདིར་གདན་གྱི་མདུན་པའི་ཅུ་བ་རྒྱགས་པར་
བྱེད་དགོས་ཏེ། རྟེན་བཟང་འདི་འདྲ་ཤིས་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་བ་བརྒྱ་ལམ་ན་ལུ་
དུས་པའི་མེ་དོག་དང་མཚུངས་ལ། །ལན་གཅིག་རྟེན་པ་འདི་ཡང་ནས་འཛིག་ལ་
རིས་པ་མེད་དེ། རྒྱུ་པ་རྩུ་བར་རམ་རྒྱུད་དམར་གྱི་ནང་གི་མར་མེ་ལྷར་རྟེན་བྱེད་ཟང་
རེ་ཅུམ་གྱིས་གྲོ་བུར་དུ་འཛིག་པ་ལ་རིས་པ་མེད་པ་ཀུན་གྱི་མདོན་སུམ་དུ་སྤྱང་བ་
འདི་ག་ཡིན། གི་བའི་འོག་དུ་གར་སྐྱེ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་ལས་དཀར་ནག་གི་
གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་རང་གི་ལས་གང་བསགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་ལ། གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་སྐབས་སུ་བདེ་བ་དང་ལྷག་བསྐྱེད་ཤི་

ལྷ་རྒྱུ་བ་ཡང་རང་གིས་ལས་དཀར་ནག་གང་བསགས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བཅོས་སུ་མེད་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་ཅག་ཁམས་
གསུམ་གྱི་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཁོ་ན་འདོད་ཅིང་སྐྱུག་བསྐལ་མི་ལས་
དུ་འང་མི་འདོད། བདེ་བ་དེ་ཡང་ཆ་གཅིག་གིས་མི་ཚོག་པར་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་
འཁོར་གཡོག་སོགས་ཆ་མཐའ་དག་ནས་འཛོམ་པ་ཞིག་འདོད། སྐྱུག་བསྐལ་
མཐའ་དག་མེད་པ་ཞིག་འདོད་པ་གྲགས་ཡིན་ལ། རྒྱ་མེད་དུ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་
ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། བདེ་བའི་ཁྱད་པར་རེ་རེ་ལའང་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་རེ་
གསོག་དགོས་པས་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་འབད། སྐྱུག་པ་སྒོ་
ཐམས་ཅད་ནས་སྤང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ད་ལྟ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་པར་
གྱི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་རིབ་ཅུང་གསལ་བ་དང་མཇལ་བའི་སྐབས་འདིར་མ་འབད་ན། མི་
ཁོམ་མུན་པའི་གྲིང་དུ་སྤྱེས་ཆོ་ལས་རྒྱ་འབྲས་སྤྱོད་པའི་དམ་ཚོས་རྒྱ་པའི་ལམ་དུ་
ཐོས་པ་གིན་དུ་དཀའ་བས། ད་རེས་དེམ་བཟང་འདི་འདྲ་སྟེད་པའི་སྐབས་སུ་རང་
གིས་རང་མ་བསྐྱུས་པར་བྱི་མའི་དོན་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། དེ་
ཡང་དམ་པའི་ཆོས་མ་གཏོགས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་བྱི་མར་ཕན་པ་མེད་པས་
ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་གིག་བྱ་དགོས་པས། འདིར་ཆོས་ཀྱི་གནད་འགག་
སྐབས་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་མདོར་བསྡུས་བྱ་རྒྱུ་ནི། སྤྱོད་བདེ་བ་ལ་ལུས་རྒྱུ་
སྤང་གི་ཆོས་མདུན་ལུན་དུ་ལེོད་དེ། རིག་པ་དུངས་སྤྱིགས་ལུ་ནས་ཆོ་འདིའི་སྤང་
གིས་ཀྱི་རྒྱུ་རྟོག་ཆབ་རྒྱུ་ཀྱི་དབང་དུ་མ་མོང་བར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། དལ་
འགྱུར་སྟེད་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྒྱག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་
དམིགས་རྒྱམས་བསམས་ནས་ངེས་འབྱུང་ཅི་སྤྱོད་དང་། རང་གི་མཐའ་སྟོར་དུ་ཆོ་

འདྲིའི་པ་མ་གཉིས་གྲིས་ཐོག་དྲངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསལ་བདབ་ནས།
 དེ་དག་ལ་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་ཡུང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡིད་དྲུང་དྲུང་བ་ཞིག་ཅི་སྟེ་བྱ། དེ་
 བས་སྒྲུབས་ཡུལ་གསལ་འདེབས་པ་ནི། རང་གི་མདུན་གྱི་ཐང་དྲང་གི་ནམ་མཁའི་
 གནས་སྒྲུ་མེད་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གྲིས་པདྟག་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་
 པའི་སྟེང་ཁར་སྒྲུ་ཆོགས་པར་སྒྲུ་ཉི་མའི་དགྲིལ་ལོངས་གྱི་གདན་ལ། རོ་པོ་རང་གི་
 དྲིན་ཅན་ཅུ་པའི་བྲུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནམ་པ་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཐུབ་པ་སྒྲུ་མདོག་གསེར་
 བཅོམ་ལྷ་མུང་བྲུག་ཕུག་ཏེར་དང་ལུང་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྲི་གཡས་ས་
 གཞོན་དང་གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་རྩིས་གང་པའི་ལྷུང་བཟེད་
 བསྐྱམས་པ། སྒྲུ་ལ་ཆོས་གོས་དྲུང་སྒྲིག་གི་མདོག་ཅན་གསུམ་མཛེས་པར་གསོལ་
 པ། མཚན་དཔེས་རྒྱུན་པའི་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། སྒྲུ་ལས་སྒྲེས་
 པའི་འོད་གྱི་ཡུང་པའི་དབུས་ན་ཞལས་གཉིས་རྗེ་རྗེ་སྒྲིལ་གྱུར་གིས་བཞུགས་པ།
 དེའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཆང་སྒྲུ་མདོག་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
 གཉིས་གྲིས་རྗེ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ཐུགས་ཀར་བསྟོལ་དེ་འཛིན་པ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་
 དང་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གཉིས་གྱི་མཐའ་སྟོར་དུ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱལ་བུར་སེམས་
 བསྐྱེད་སྒྱུར་ཡོ་ཤེས་པའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ། ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲུ་ལས་སྒྲུལ་པའི་
 བཞོད་པ་བསམ་གྲིས་མི་བྱུབ་པ་འཕྲོ་བཞིན་པ། སྒྲུབས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་གྱུར་མ་
 སྒྲུ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལྷུང་རང་ལ་ཐུགས་བརྟེན་བས་དབྱེས་ཉམས་ཆེན་པོས་
 བཞུགས་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། དེ་དག་གི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་
 ལས་དང་བཅས་པ་ལ་དད་གུས་དྲག་པོ་ཅི་སྟེ་དང་། རང་དང་རང་གི་མཐར་སྟོར་
 ར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལོངས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྲིས་མནར་རྒྱལ་

ལ་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པའི་བློ་ཅི་སྟེ་བྱས་ལ། བདག་དང་མ་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྦྱིར་འཁོར་བ་དང་། བྱང་པར་རན་མོང་གསུམ་གྱི་སྒྲག་བསྐལ་སྐྱ་ཆོགས་པ་ཞིག་མྱོང་འདུག་དུ་ཐེན་ཀྱང་ད་དུང་སྒྲག་བསྐལ་གྱི་གཏིང་དང་མཐའ་མངོན་པར་དཀའ་བར་འདུག། རེས་ན་ད་ལྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་ཆེན་པའི་མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་འཁོར་བའི་སྒྲག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་སྒྲར་ས་པའི་བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ད་ལྟེན་ནས་ཐོབ་པར་མ་བྱས་ན། སྒྲར་ཡང་སྦྱིར་འཁོར་བ་དང་བྱང་པར་རན་མོང་གསུམ་གྱི་སྒྲག་བསྐལ་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་མྱོང་དགོས་པར་འདུག། རེས་ན་སྒྲག་བསྐལ་དེ་དག་ལས་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་བླ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོད་པས། བདག་གིས་མ་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བླ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྒྲམ་དུ་བསམས་ལ། བླ་མ་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོས་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །ཡི་དམ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱ་ཆོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །དཔལ་མགོན་དམ་པ་ཆོས་སྦྱོང་པའི་གྲང་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་མང་དུ་བརྟེན་ཅིང་གསལ་བ་ཤུགས་དྲག་དུ་བཏབ་པས། སྐབས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིང་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྐྱ་ལྟའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་མེས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་ཕྱིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག། །ལུས་དང་ས་

[illegible]

གྱིས། རྒྱལ་པ་དེ་དག་ལ་ནི་མཚོད་པར་བཅི། མཚོད་པ་གང་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱི་
 ཆེ་བ། རྟེན་གཞི་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མོས། བཟང་པོ་སྤྱོད་ལ་དད་པའི་
 སྤྱོད་པ་དག་གིས། རྒྱལ་པ་ཀུན་ལ་ཐུག་འཕྲིལ་མཚོད་པར་བཅི། རྒྱལ་པ་དུས་
 སྤྱོད་འདྲིའི་ལྷན་པུགས་སྤྱོད་པ་མོས་པས་འདོན། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤྱད་གཏོ་
 ཐུག་དབང་གིས་ནི། ལུས་དང་དག་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་གྱིས་ཀྱང་། རྟོག་པ་
 བདག་གིས་བཅིས་པ་ཅི་མཆིས་པ། རྟེན་གཞི་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སོ་སོར་
 བཤགས། རྟོགས་པ་བཅུའི་རྒྱལ་པ་ཀུན་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས། རྒྱལ་པ་རྣམས་
 དད་སྤྱོད་དང་མི་སྤྱོད་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་ལ་ཡང་། རྟེན་
 དག་ཀུན་གྱི་རྟེན་སྤྱོད་བདག་ཡི་རང་། གང་རྣམས་ལྟོགས་པ་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་
 མ་དག་བྱང་ཆུབ་རིམ་པར་སངས་རྒྱས་མ་ཆགས་པ་རྟེས། མཁོན་པོ་དེ་དག་
 བདག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ། འཁོར་ལོ་སྤྱོད་པ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ། ལྷ་རུ་
 འདའ་སྤོང་གང་བཞེད་དེ་དག་ལ། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་ཞེད་བདེ་བའི་བྱིར། བསྐྱེད་
 པ་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྤྱོད་བཞུགས་པར་ཡང་། བདག་གིས་ཐལ་མོ་རབ་རྒྱར་
 གསོལ་བར་བཅི། རྟོག་འཕྲིལ་པ་དང་མཚོད་ཅིང་བཤགས་པ་དང་། རྟེན་སྤྱོད་ཡི་
 རང་བསྐྱེད་ཞིང་གསོལ་བ་ཡི། རྟེན་པ་རྒྱར་ཟད་བདག་གིས་ཅི་བསགས་པ། ཐམས་
 ཅད་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་བྱིར་བསྤོང་། ལ་གཞི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་ཤིང་མེ་
 ཏོག་བཀྲམ། རི་རབ་གྱིར་བཞི་ནི་རྣམས་བརྒྱན་པ་འདི། ལངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་
 དམིགས་ཏེ་དབུལ་བར་བཅི། འགྲོ་བ་ཀུན་རྣམས་དག་ཞིང་ལ་སྤྱོད་པར་གོག་ རྟེན་
 འཕྲིལ་གྱིས་ཤིང་སྤྱོད་ལོན་དམ་གཞིར་གྱུར་མ་དང་། མདོར་བསྟུན། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ། མ་སྤྱོད་པ་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱུང་ཅིག་ སྤྱོད་པ་ཐམས་པ་

མེད་པར་ཡང་། ཁོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག ལ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་བདེ་དང་ལྷན་སྐྱུར་ཅིག །རང་འགོ་ཐམས་ཅད་རྟག་དུ་སྦྱངས་པ་དང་། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གང་ན་སུ་བཞུགས་པ། །དེ་དག་ཀྱང་གྱི་སྦྱོར་ལམ་འགྲུབ་སྐྱུར་
 ཅིག །དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་ཆེ་བརྟན་པ་དང་། །མཁའ་མཉམ་ཡོངས་ལ་བདེ་
 སྦྱིད་འབྱུང་བ་དང་། །བདག་གཞན་མ་ལུས་ཆོགས་བསགས་སྦྱིབ་སྦྱངས་ནས། །
 སྤྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྤྱོད་པ། །སངས་རྒྱས་སྤྱོད་གསུམ་བརྟེས་
 པའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། །ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། །དགོ་
 འདུན་མི་ཕྱེད་འདུན་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས། །བརྗོད་བསྟོན་ལམ་བཟབ་པ་འགྲུབ་
 སྐྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་ཐུན་དངོས་གཞི་ལ་འདུན་པ་དྲག་པོའི་སྦྱོར་ནས་དམིགས་རྣམས་
 སྦྱངས་ཤིང་ཐུན་མཚམས་རྣམས་སུ་ཡང་དཀོན་མཆོག་ལ་དད་གུས་དང་རེ་ས་
 གཞན་ལ་མེད་པའི་སྤྱོད་འགེལ་གྱི་འདུན་པ་དུ་རེ་བའི་རང་ནས། །ལེགས་ཉེས་ཅི་
 སྦྱང་ཡང་དཀོན་མཆོག་རང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་རང་ལ་བདེ་སྦྱིད་གང་སྦྱང་
 ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་དུ་བསམས་ནས་བྱག་མཚོད་རྟོན་
 བཞེངས་མོགས་ལ་སྤྱར་ཡང་བརྟུན་པ་ཆེར་བྱེད། མི་འདོད་པ་ཅི་སྦྱང་ཡང་ཆེ་
 རབས་སྦྱོར་མའི་ལས་རན་གྱི་འབྲས་བུར་བསམས་ནས་བཤགས་སྦྱང་ལ་འབད་
 ཅིང་། རྟོན་དེས་སྤྱལ་མ་བཟབ་པ་ལྟར་སྤྱར་ཡང་བསོད་ནམས་གསོག་པ་ལ་
 བརྟུན་པ་ཆེར་བྱ། མདོར་ན་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རེ་ས་སྤྱོད་མ་
 དཀོན་མཆོག་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྤྱོད་འགེལ་ཅེ་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་ནི་གནད་
 ཤིན་དུ་ཆེ་ཞིང་སྦྱབས་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་སྦྱང་ན་ནི་དལ་
 བའི་རྟོན་ལ་སྦྱིང་པོ་ལོན་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱུ་མ་པ། འདྲི་ན་ ལྷོ་མ་མེས་ཞིང་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་། འདྲི་བ་
 བརྒྱུགས་སྤོང་ནས་འཚོལ་ཞེས་འབད་བྱེད་ན། ཁམ་གཞག་གའར་གྱི་པདུན་མ་
 ལྷུ་པ་ལ། བརྒྱུན་པར་མི་བྱེད་ཞེས་ལུ་ཞིག་ཡོད། མ་རིག་ལུ་འཐོབས་
 དུང་འགྲོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་། འདྲི་བ་པའི་པ་ཁོ་ན་མེས་པའི་བྱེད་ན། ཚེ་
 རབས་གའམ་གྱི་བདེ་བ་ལྷུ་པ་ལ། བརྒྱུན་པར་མི་བྱེད་པའི་མ་གའ་ཞིག་
 ཡོད། འཕོར་པའི་བྱེད་བྱིས་པའི་རོལ་རྩེད་ལ། མཐུ་མ་རྣམས་ལ་མཚན་
 མཚར་དུ་ཅར་མ་མཚིས། འགར་ནག་ལས་རྩལ་དབང་པོའི་གཞུང་པའི་ལ། ལུ་
 དུ་གཞིགས་མེས་འཛིན་ཅིག་ཞེས་ལུ་དག འདྲི་བ་པའི་ཡིས་ཚེ་རབས་ཐམས་
 ཅན་དུ། མཚོག་གཞུ་པ་པོ་བྱེད་ཅན་ལྷུ་པ་ཡིས། འབྲུལ་བ་མེད་པར་རྩེས་ལུ་
 འཛིན་པ་དང་། རྩེ་གཅིག་དམ་ཚེས་རྣམས་པ་ཉིད་ལྷུ་པ་ཅིག རྩེད་དཀའ་འདྲིན་
 ཚེན་རྩེན་བཟང་ཐོབ་པ་འདི། ལྷོ་མ་མེས་པའི་དུ་མམ་འཛིན་མ་རེས་ཞིང་། ཤི་ཚེ་
 ཚེས་མིན་གང་གིས་མི་ཐོན་པས། རྩིག་སྤྱོད་དགེ་བ་ལྷུ་པ་པར་བྱིན་གྱིས་རྩོམས། །
 འཕོར་པའི་རྩལ་བཟུལ་གིན་དུ་བརྒྱུག་དཀའ་ཞིང་། འགྲོ་ཀུན་བདག་གི་པ་མ་
 ཉིད་ཡིན་པས། བྱུ་མས་དང་སྤྱོད་རྩེ་བྱེད་རྩུབ་མེས་མཚོག་གིས། རྩལ་སྐྱུ་
 རྩོད་ལ་རྩོད་པར་བྱིན་གྱིས་རྩོམས། ཐོག་མེད་དུས་ནས་ཐམས་གཞུ་པ་འཕོར་བ་
 འདིར། འདྲི་བ་མེས་པའི་དབང་གིས་རྩལ་ཐག་བཅད། རྩལ་བཟུལ་རྩུ་
 མཚོ་ཚེ་ལས་རྩོལ་པའི་བྱེད། འདྲི་བ་མེས་པའི་གནས་ལུགས་རྩོགས་པར་བྱིན་གྱིས་
 རྩོམས། གནས་སྐབས་ལུ་ཡང་འགལ་རྩེན་ཀུན་ཞི་ཞིང་། ཚེ་དང་བསྐྱེད་ནས་
 བདེ་སྤྱོད་དཔལ་འབྱོར་རྣམས། ཡར་པོའི་རྩུ་པ་བཞིན་དུ་འཕེལ་གྱུར་ཏེ། །
 བསམ་དོན་ལུ་ཞིག་འགྲུབ་པའི་བཀྲ་གིས་རྩོལ། །

ཅེས་པ་འདི་ནི་སྤྱི་དུ་གྲོང་ཁྱོད་པ་ལྟགས་སྟེ་པའི་སྐུ་པ་མེད་ན་མཁས་དཔལ་
འཕྲོར་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་པག་མགས་འདོགས་སྤྱིར་རྒྱུན་དུ་ཉམས་ལེན་བྱ་བྱུ་འཕྲོར་བདེ་
བཞིག་དགོས་ཞེས་བསྟུན་པ་པ་བདེན་མས། དགེ་སྤྱོད་ལེ་གེས་རྒྱུ་པ་མཁོན་གྱིས་
དཔེན་གནས་མ་ཁི་ལ་ཁར་སྤྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་སྐུ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
ལྟར་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། ॥

༡༡། རྒྱུང་པའི་ཚོས་དུག་གི་རིམ་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཞུགས།

ན་མོ་ག་རུ་མཆུ་ལྟོ་ལ། བསྐལ་བཟང་འདི་ལ་རྣམ་འདྲེན་གྲངས་མང་
ཡང་། རྒྱུང་དུས་འགོ་པའི་མགོན་གཅིག་གྲུའི་དོག་ རྒྱལ་ཚབ་མི་པམ་མགོན་དང་
འཛམ་པའི་དབྱངས། ཁངས་རྒྱས་སྤྱུང་དང་བཅས་ལ་བྱག་འཛལ་ལོ། ལྟ་བུ་རྒྱུའི་
གཙུག་རྒྱུ་དཔལ་ལྡན་མར་མེ་མཛད། རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་སྟོ་བཟང་གཤམ་
པའི་དཔལ། བསྐལ་ལྟོངས་བྱལ་བསྐྱེད་གསལ་མཛད་བཀའ་དྲིན་ཅན། དངོས་
བརྒྱུད་སྤྱ་མ་རྣམས་ལ་བྱག་འཛལ་ལོ། གསལ་བཅས་རྒྱལ་བས་འདུལ་བར་མ་རྒྱས་
པའི། ལ་རུངས་སྤྱིགས་མའི་འགྲོ་བ་བདག་ཅག་ལ། རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རི་
བཞིན་རྒྱབ་མཛད་པ། བཀའ་དྲིན་གསལ་ལྡན་སྤྱ་མར་སྤྱིར་ཅན་འདུད། །

དེ་ལ་འདིར་བྱང་རྒྱལ་ལས་གྱི་རིམ་པའི་ཁྱིད་རྒྱུས་པའི་ཚོ་རྒྱུང་པའི་ཚོས་
དུག་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་མི། གནས་ཁང་ཁྱི་དོར་བྱས་ལ་བྱལ་བའི་དབང་པོས་
གཙོ་བཙུན་གྱི་ལྟུང་བྱགས་རྟེན་དགས། ཡོན་མཁ་མོགས་ཅི་འབྱུང་པའི་མཆོད་པ་
གཞི་རྒྱུའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་དད་གུས་ཆེན་པོའི་རྒྱོན་སྤྱོད་པ་མཛེས་གིང་
གཙང་བར་བཤམ། འདོལ་སྤྱོད་རྒྱལ་བྱང་ཟང་མཐོ་བ་ལ་ལུས་གནད་ལེགས་པར་
བཅས་རྟེན་མ་སྤྱོད་གི་ཚོས་བདུན་ལྟན་དུ་འཁོད་ནས་རར་རྒྱུད་ལ་དགོ་མི་དགོའི་
བསམ་པ་ཅི་འདུག་ལེགས་པར་བརྟགས་རྟེ། མི་དགོ་བའི་བསམ་པ་འདུག་ན་རྒྱུད་
ཁྱིམ་འབྱུང་པ་དང་མཉམ་དུ་བསལ་རྟེ་སེམས་གསལ་རིག་གི་རང་དུ་རང་བབས་
སྤྱ་གཞག་ དབྱགས་ཁྱི་རང་དུ་རྒྱུ་བ་ལ་གྲངས་འདྲེན་ཞིང་སེམས་འཛིན་ཅི་བྱལ་

བྱ། དེ་ནས་ག་རེ་རང་ཉིད་ལྷག་བསྐྱེད་གྱིས་མཉམ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལྷག་བསྐྱེད་གྱིས་མཉམ་། ལྷག་བསྐྱེད་གྱིས་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་གཤམ་ཡིན། མ་མ་བྱས་བྱ་བ་གཅིག་གྱང་མེད།
 མ་བྱས་པ་ལ་གྲངས་གྱིས་མི་ཆོད། མ་མ་བྱས་རེས་གྱིས་ཆོ་འདིའི་མས་ཇི་ལྟར་
 དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ལྟར་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པས་དྲིན་གྱི་རྒྱ་ཆེ། འོ་ན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཁྱུང་དེ་ལྷ་ལ་བབ་ན་རེད་རང་ལ་
 བབ། རེད་རང་ལ་བབས་གྱང་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྟ་སྒྲོས་གྱང་ཅི་དགོས། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཡང་མཐར་
 སྐྱིན་པ་བྱེད་ཅུས་པ་མི་འདུག། དེར་མ་ཟད་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་གྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཉི་ཆོ་བ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཅུས་པ་མེད། དེ་ལྟ་
 བུའི་ཅུས་པ་ལྷ་ལ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པས་
 བདག་གིས་མ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་གྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་
 ཅིང་བསམ་པ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད། དེ་ནས་སྐྱབས་ལུལ་གསལ་འདེབས་པ་ནི།
 རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་དྲང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་མང་གོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གྱིས་
 བཏོག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྤྱང་ལར་སྒྲ་ཆོགས་པད་སྒྲ་ཉི་
 མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ། རོ་བོ་རང་གི་དྲིན་ཅན་ཅུ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་ཤུ་གྲུ་ཐུབ་པ་སྐྱུ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་དཔུ་གཙུག་ཏོར་དང་
 ལྷན་པ། ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ས་གཞོན་དང་གཡོན་མཉམ་གཞག་

གི་ལྟེན་ན་པ་དུང་ཅིས་གང་པའི་ལུང་པ་ཆེད་བསྐྱམས་པ། ལྷ་ལ་ཆོས་གོས་དུང་
 ལྷིག་གི་མདོག་ཅན་གསུམ་མཛེས་པར་གསོལ་བ། མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་
 དུངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། ལྷ་ལས་ལྷེས་པའི་འོད་ཀྱི་ལུང་པའི་དཀྱིལ་
 ར་ཞབས་གཉིས་དོ་རྟེ་ལྷིལ་གྱུར་གིས་བཞུགས་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་
 དེོས་དར་བརྒྱད་པའི་བྲ་མ་ཡི་དམ་མངས་རྒྱུ་གྱུར་མེམས་དཔའ་པོ་དཔའ་མོ་
 བསྟན་བརྒྱུད་ཡེ་ཤེས་པའི་ཚྭ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་
 རང་རང་གི་མདུན་ན་གང་ན་བྱི་ལུན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་
 ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་པོ་ཉིད་རྣམ་པར་ཡོད་པ། ཆོགས་
 ཞིང་རྣམས་གྱུར་རང་ཉིད་ལ་དབྱེས་པའི་རྒྱལ་དང་། རང་ཉིད་གྱུར་ཆོགས་ཞིང་
 རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་གྲགས་རྟེ་དུན་པའི་དང་པ་ཆེན་པོའི་རང་ནས། བདག་དང་
 མ་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལྷིང་ལའོར་བ་
 དང་། ལྷུང་པར་རན་མོང་གསུམ་གྱི་ལྷག་བསྐལ་ལྷ་ཆོགས་པ་ཞིག་ལྷིང་འདུག་དུ་ཆེན་
 གྱུང་། ད་དུང་ལྷག་བསྐལ་གྱི་གདོང་དང་མཐའ་མཛོད་པར་དགའ་བར་འདུག། དེས་
 ཅད་དེས་རྟེན་པར་དགའ་ཞིང་རྟེན་ཅད་ཅད་པའི་མི་ལུས་ལྷུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་
 དུས་འདིར་ལའོར་པའི་ལྷག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཐར་པ་མཆོག་ལྷ་མ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་མ་བྱས་ན། ལྷུང་པར་ལྷིང་
 ལའོར་བ་དང་ལྷུང་པར་རན་མོང་གསུམ་གྱི་ལྷག་བསྐལ་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་ལྷིང་
 དགོས་པར་འདུག། དེས་ན་ལྷག་བསྐལ་དེ་དག་ལས་ལྷོབ་པའི་རྣམ་པ་མདུན་ན་
 བཞུགས་པའི་བྲ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོད་པས། བདག་གིས་མ་མེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་

རིག་པོ་མེ་ཅི་ནས་བྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 རྟོང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་ལུ་འགོ་པར་བྱའོ་སྒྲ་མ་དུ་བསམས་ལ། སྒྲ་མ་ལ་སྐྱབས་
 ལུ་མཆོའོ། ཁེས་དམིགས་པ་དང་བཅས་ལན་གང་མང་བཟོད། དེ་བཞིན་དུ།
 སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་ལུ་མཆོའོ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་ལུ་མཆོའོ། འདྲེ་འདུན་ལ་
 སྐྱབས་ལུ་མཆོའོ། ཁེས་ལན་གང་མང་བཟོད། དེ་དག་གི་ཚེ་དམིགས་པ་དང་
 བདུད་ཅི་འབེབ་སྒྱུར་བྱ་ཚུལ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཐོས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་ཞིབ་པར་སྒྱུར་
 ལས་ན་གསལ་པ་ལྟར་རོ། ཁེ་ནས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་
 ལ། བྱང་རྒྱལ་པར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་ལུ་མཆོ། ཁེས་ལན་གསུམ་ཅམ་བཟོད།
 ཅིར་བདུད་ཅི་འབེབ་སྒྱུར་བྱེད། དེ་ནས། བདག་གིས་སྦྱིན་ཐོགས་བཅིགས་པའི་
 ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། འགོ་ལ་ལན་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་འགྲུབ་པར་ཤོག ཁེས་ལན་
 གསུམ་ཅམ་བཟོད་ཅིར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚར་དག་སྒྱུར་ལས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་
 བཟོམ། དེ་ནས། རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྤང་བའི་ཆགས་
 སྤང་གི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷག་བསྐལ་དུ་བརྟུག་པ་ཡིན་པས།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་ཤིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བདར་སྒྲིམས་ལ་གནས་
 བ་ཅི་མ་རུང་། གནས་པར་གྱུར་ཅིག་གནས་པར་བདག་གིས་བྱའོ། ཁེ་ལྟར་བྱེད་
 རྒྱལ་པར་སྒྲ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་
 དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་ན་ཅི་མ་རུང་། ལྷན་པར་བདག་གིས་བྱའོ། ཁེ་ལྟར་བྱེད་
 རྒྱལ་པར་སྒྲ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷག་བསྐལ་
 དང་ལྷག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ཅི་མ་རུང་། བྲལ་པར་གྱུར་ཅིག བྲལ་པར་
 བདག་གིས་བྱའོ། ཁེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱལ་པར་སྒྲ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ།

[illegible]

བཞུགས་པ། གཡས་ཕྱོགས་ལུ་རྩེ་བཅུ་ཅན་བྱམས་པ་ལ་རྒྱ་ཆེན་ཕྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲུམ་
 རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། གཡོན་ཕྱོགས་ལུ་རྩེ་བཅུ་ཅན་འཇམ་དབྱེར་ས་
 ལ་ཟབ་མོ་ལྟ་བུར་ཀྱི་སྤྲུམ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། མདུན་དུ་དྲོན་
 ཅན་ཅན་བའི་སྤྲུམ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྤྲུམ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་
 པ། དེ་དག་གི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱལ་བྱང་མེས་སངས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་
 བསྐྱེད་ཀྱང་ཡོ་ཤེས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་
 རང་གི་མདུན་ན་གདན་ཁྱི་ཡུན་ཆོགས་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་
 ཆོས་རྣམས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་པོ་དྲིའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་ཕྱི་
 རོལ་དུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒྲུལ་པའི་བཞོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཕྱོགས་
 བརྒྱར་འཕྲོ་བའི་གཙོ་ལམ་རྣམས་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་པོར་དཀར་པོ། མཁྱིལ་པར་
 ལྷུང་མར་པོ། ཐུགས་དཀར་རྒྱ་མེད་པོ། ལྷེ་བར་སྤྱ་མེར་པོ། གསང་བར་སྤྱ་ལྷང་
 གུ་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ། སྤྲུམ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་གའི་རྒྱ་ལས་འོད་ཟེར་
 ཕྱོགས་བརྒྱར་འཕྲོས་པས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྐྱོམས་པ་དང་འབྲུ་བའི་
 ཡོ་ཤེས་པ་སྒྲུན་བྱངས། དམ་ཆོག་པ་མོ་མོ་ལ་ཐིམ་པས་སྒྲུབས་གནས་ཀྱིན་འདུས་
 པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་མོས་ནས། ཤེས་ཤིང་སྒྲོལ་སྒྲུལ་འདྲེན་བྱས་གསེལ་
 རྒྱས་བརྒྱས་ཅི་རིགས་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་འོང་སྐབས་བྱང་ཆོ་ལམ་རིམ་སྤྱོད་
 མོགས་ཀྱི་ཐུག་འཆོལ་བ། བརྒྱ་ན། རབས་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་བལྟ་བའི་
 མིག །སྒྲུལ་བཟང་ཐར་པར་བཞོད་པའི་འདུག་རིགས་མཆོག །བརྩེ་བས་བསྐྱོད་
 པའི་ཐབས་མཁས་མཛད་པ་ཡིས། །གསལ་མཛད་བཤེས་གཞིན་རྣམས་ལ་གུས་
 ཐུག་འཆོལ། །རི་སྒྲེང་ལུ་དག་ཕྱོགས་བརྒྱའི་འཛིག་རྟེན་ན། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་

བ་ཀྱང་ལ་ཕྱག་འཚུངས་མཚན་པར་བཤི། །ཡོང་སྐབས་བྱང་ཆོ་མཚམས་འདིར་
 ལྟར་བཤགས་དང་སྒྲུ་མ་རྩོད་འཛིན་མ་སྐོས་འདོན། བཟུང་། འདོད་ཆགས་ཞེ
 སྟར་གཏོ་སྒྲུ་དབང་གིས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་
 བྱིར་བཟོའོ། །ཞེས་པའི་བར་དལ་བུས་བཟོད་ཅིང་དོན་ཡིད་ལ་བསམ། དེ་ནས་
 དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ན། ཇི་པར་བྱ་མི་ལྟོ་སྒྲི། ཞེས་པ་ནས། བདག་དང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ས་གཞི་སྒྲོས་གྱིས་བྱུགས་
 ཤིང་མེ་ཏོག་བཀྲམ། །ཞེས་པ་ནས། འགྲོ་ཀུན་རྣམ་དག་ཞིང་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག །
 བདག་གཞན་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཞེས་པ་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
 གསོལ། བཤེས་གཞན་ལ་མ་གུས་པ་ནས་བརྒྱུད་མེ་བདག་གཞིས་སུ་མཚན་མར་
 འཛིན་པའི་བར་གྱི་བྱིན་ཅི་ཡོག་གི་སྒྲོ་སྒྲུ་མཐའ་དག་འགག་པ་དང་། བཤེས་
 གཞན་ལ་གུས་པ་སྐོས་བྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པའི་སྒྲོ་སྒྲུ་མཐའ་དག་བདེ་སྒྲག་དུ་སྒྲེབ་
 དང་། རྒྱུ་བྱིན་དང་གི་བར་གཅོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
 གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད། དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་ཅུ་པའི་སྒྲུ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །
 བདག་གི་སྒྲི་བོར་བད་ལྷའི་གདན་བཞུགས་ལ། །བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་
 རྩོམ་བརྒྱུད་སྒྲེ། །སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུལ་དུ་གསོལ། །འདྲོན་པ་
 མཉམ་མེད་སྒྲོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། །ཞེས་པ་ནས། དྲིན་ཅན་སྒྲུ་མ་རྣམས་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསོལ་འདེབས་ལན་གཉིས་རེ་བྱ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་
 གཞིར་གྱུར་དྲིན་ཅན་རྩེ། །ཞེས་པ་ནས། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
 གསོལ། །ཞེས་ལན་གཉིས་རེ་བྱ། སྒྲེ་བ་ཀུན་དུ་ཡང་དག་སྒྲུ་མ་དང་། །ཞེས་པ་
 ནས། རྩོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྒྲུར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་དལ་བུས་བཟོད་

ཅིང་གསལ་འདེབས་ལན་གཉིས་བརྗོད་ཆོ་བདུད་ཅི་འཕེབ་སྐྱེད་བྱ་ཚུལ་སྤྲུལ་མའི་
 ཞལ་ལས་ཐོས་པ་ལྟར་དང་། རྗེ་བཙུན་སྤྱོད་བཟང་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཛད་པའི་ལམ་
 རིམ་གསལ་འདེབས་ཀྱི་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་
 ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་དེ་མཐའ་བརྒྱུད་ན་བཞུགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་པས་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་
 བརྒྱད་དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་དང་། ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱབས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲུལ་
 རྣམས་ལ་ཐིམ། ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱབས་བརྒྱད་པའི་སྤྲུལ་རྣམས་རྗོ་རྗོ་འཆང་ལ་
 ཐིམ། རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་དང་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱང་འོག་མ་འོག་
 མ་ནས་ལྷ་སྟེ་རིམ་གྱིས་བུམས་འཇམ་དབྱེད་ལ་ཐིམ། ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་
 ཀྱི་སྤྲུལ་རྣམས་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྤྲུལ་ལ་ཐིམ། བུམས་འཇམ་དབྱེད་གཉིས་
 ཐུབ་དབང་ལ་ཐིམ་ཞིང་གདན་པད་ལྷ་གཉིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་སངས་ཁྱིལ་ཐིམ། དྲིན་
 ཅན་རྩ་བའི་སྤྲུལ་ཡང་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ། རྗོ་
 རྗོ་འཆང་ཡང་སྤྲུལ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྤྱི་བོ་ནས་བྱིན་ནས་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཡང་རང་གི་སྤྱི་བོའི་དྲིན་
 ཅན་རྩ་བའི་སྤྲུལ་ལ་ཐིམ་པས། རང་གི་སྤྱི་བོར་སངས་ཁྱིལ་པད་ལྷ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་གདན་ལ། རོ་བོ་རང་གི་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྤྲུལ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྒྱལ་
 པ་གྱི་ཐུབ་པ་སྤྲུལ་དོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྷན་པ། ཞལ་
 གཅིག་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ས་གཞོན་དང་གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྤྱིང་ན་
 བདུད་ཅིས་གང་པའི་ལུང་བཟེད་བསྐྱམས་པ། སྤྱི་ལ་ཆོས་གོས་དུར་སྤྱིག་གི་
 མདོག་ཅན་གསུམ་མཛེས་པར་གསལ་པ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དྲངས་

གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། ལྷ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་གྱི་ཡུང་བའི་དགྱིལ་ན་
 ཞབས་གཉིས་དོ་རྩེ་སྐྱིལ་གྱིང་གིས་བཞུགས་པར་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་ནས། ལུན་
 ཚོགས་དགེ་ལེགས་ཀྱི་བས་བསྐྱེན་པའི་སྐྱ། །མཐའ་ལས་འགོ་བའི་རེ་བ་སྐྱོར་བའི་
 གསུང་། །མ་ལུས་ཤེས་བྱ་རི་བཞིན་གཞིགས་པའི་ཕྱགས། །ཤུའི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་
 མགོ་སྐྱུག་འཛུལ། །དངོས་བཤམས་ཡིད་སྐྱུལ་མཚོད་པ་མ་ལུས་འབུལ། །ཁོག་
 མེད་ནས་བསགས་སྒྲིག་ལྷུང་ཐམས་ཅད་བཤགས། །སྐྱེ་འཕགས་དགེ་བ་རྣམས་
 ལ་རྩེས་ཡི་རང་། །འཕོར་བ་མ་སྐྱོར་བར་ཏུ་ལེགས་བཞུགས་ནས། །འགོ་ལ་
 ཚོས་གྱི་འཕོར་ལ་བསྐྱོར་བ་དང་། །བདག་གཞན་དགེ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཚེན་པོར་
 བསྐྱོ། །བདག་གཞན་ལས་རག་ཡིད་གསུམ་ཡོངས་སྐྱོད་ཅེས་པ་ནས་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ལྷ་བཞིའི་བདག་ཉིད་སྤྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ། །ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་
 འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྐྱིབ་བྲལ་ཚོས་སྐྱའི་བདག་ཉིད་སྤྲ་མ་ལྷ། །ཐུབ་
 དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདེ་ཚེན་ཡོངས་སྐྱའི་བདག་ཉིད་སྤྲ་
 མ་ལྷ། །ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལྷ་ཚོགས་སྐྱལ་སྐྱའི་
 བདག་ཉིད་སྤྲ་མ་ལྷ། །ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྲ་མ་ཀུན་
 འདུས་སྤྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ། །ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཡི་
 དམ་ཀུན་འདུས་སྤྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ། །ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །མངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་སྤྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ། །ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དམ་ཚོས་ཀུན་འདུས་སྤྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ། །ཐུབ་དབང་དོ་
 རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དགེ་འདུན་ཀུན་འདུས་སྤྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ། །
 ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁའ་འགོ་ཀུན་འདུས་སྤྲ་མ་

ལྷག་པའི་ལྷ། ལྷུ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཆོས་ལྷོང་ཀུན་
 འདུས་སྒྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ། ལྷུ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
 ལྷུ་པས་གནས་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ། ལྷུ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་
 བ་འདེབས། །བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་
 རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ལྷོང་བ་འདི་དག་པའི་
 དཔེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉེས་ཀྱིས་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱེན་བས་ལན་འདུག་
 པས། ད་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་པའི་དཔེས་གཉེན་
 བསམ་སྦྱོར་གཉེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེན་ནས་པར་སྒྲ་མ་ལྷག་བྱིན་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་དུ་འདེབས་ཤིང་བདུད་རྩི་འཕེབ་
 སྦྱང་གི་དམིགས་པ་བྱེད། དེ་ནས་དཔེས་གཉེན་བསྐྱེན་པའི་ལན་ཡོན་མ་བསྐྱེན་
 པའི་ཉེས་དམིགས། བསམ་པས་བསྐྱེན་སྤྲུལ་སྦྱོར་པས་བསྐྱེན་སྤྲུལ་ནམས་ལ་
 དབྱེད་སྒྲོམ་དང་འཛོག་སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་གང་ཐོན་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་
 དུ་དལ་འཁྱོར་ནས་བསྐྱེད་ཞི་ལྷག་གི་བར་ལ་སྦྱོར་བ་གང་ཐོན་བྱ་ལ། མ་མཐའ་
 ལས་ཀྱི་རྒྱང་གངས་ལ་ཡིད་གར་ཅམ་ཏེ་བྱས་ན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བག་
 རྒྱལ་ཐེབས་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཐུན་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་སྤྱི་པོའི་སྒྲ་མ་ལྷག་
 པའི་དབང་པོ་ལ་དམིགས་ནས། སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་ཤུགས་ལྷུ་ལ་ལྷག་འཆལ་ལོ་
 མཆོད་དོ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་པས། ལྷུ་པའི་དབང་
 པོའི་སྐྱེ་ལས་རང་འདུ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པས་རང་ཉིད་
 ཀྱང་སྒྲ་མ་ལྷག་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ལས་ཀྱིས་གྱུར། རང་ལྷུ་པའི་དབང་པོར་
 གསལ་བའི་ཤུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འདྲ་ཐེར་འཛོམས། མཐའ་སྦྱོར་ན་ཡིད་པའི་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གོ་
འཕང་ལ་བཞོད་པར་གྱུར། རང་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གསལ་བ་དང་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
སྒྲིང་དུ་ཨ་དཀར་པོ་རྒྱ་མཚན་པའི་མཐའ་སྒྲོར་དུ། མི་སྒྲིལ་མི་སྒྲིལ་མི་
ཡི་སྒྲིལ། ཞེས་པའི་ཐུགས་གྱིས་བསྒྲོར་བ་ལ་དམིགས་ནས་ཅི་མང་བསྒྲུབ་ཤིང་། དེ་
ནས། དགོ་བ་འདི་ཡིས་སྒྲུར་དུ་བདག་སྤྱོད་མ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་གྱུར་ནས། །
འགོ་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ། དེ་ཡིས་ལ་འགོད་པར་ཤོག ཅེས་སྐྱབས་བསྐྱོ་
བ་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་གང་ཤེས་བྱའོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་
བཞིའམ་མ་མཐའ་སྒྲུབ་གཅིག་དུ་ཡང་བྱས་ཏེ། ལམ་གྱི་རིམ་བ་རྣམས་ལ་ཡིད་
འགྱུར་གྱི་སྒྲོང་བ་འདོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དལ་པའི་རྟེན་ལ་སྒྲིང་བོ་ལེན་པར་བྱེད་
པའི་ཐབས་མཚན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲིལ་བ། འགོ་ལ་ལམ་བཟང་མཚན་པའི་མིག་གཅིག་ལ། སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་
བ་གཉིས་པའི་དགོངས་པའི་དོན། བསགས་སྒྲུང་ཉམས་ལེན་རིམ་བ་མདོར་
བསྒྲིལ་འདི། རང་དང་སྒྲལ་མཉམ་དོན་དུ་ཁོ་བོས་སྒྲུབ། ཆོ་འདོའི་བྱ་བྱེད་བྱིས་
པའི་རོལ་རྩེད་དང་། སྤྱིད་པའི་སྒྲུབ་ཚུགས་ནམ་མཁའི་རྒྱ་འཛིན་ལྟར། ཡིད་བརྟན་
མི་རུང་གཡོ་བའི་ཚུལ་རིག་ནས། གཅིག་དུ་སྒྲུབ་ལ་བཙོན་རྣམས་སྒྲལ་བ་བཟང་། །
ལས་ཉོན་བཙོན་སྒྲུང་དག་གིས་དམ་དུ་བཟུང་། ཟང་ཟིང་བདུད་གྱི་ཞགས་པས་རང་
སྒྲོ་བཙོངས། སྤྱི་མ་ན་འཛིན་སྤྱད་བསྒྲལ་དུག་པོས་མནར། འཁོར་པའི་བཙོན་ཁང་
འདི་ལས་འབྲོས་རེ་རེ། གཅིག་དུ་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་དང་མཐལ་བ་དགལ། ལྷག་
པར་མདོ་སྤྱད་སྤྱད་ཀྱི་གནད་ཆང་བའི། ལམ་བཟང་འདི་འདྲ་བྱིས་ནས་རྩེད་

དཀའ་བས། །ལ་ལུར་བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་གྱིས་ཤེས་ལྟན་དག། །མེ་དཔུང་དཔུས་
ན་བསིལ་བ་མེད་པ་ལྟར། །སྒྲིགས་མའི་དུས་འདིར་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད། །དེ་
ཐུང་འདི་ནང་བྱ་བྱེད་ཡོངས་བཏང་ནས། །ཆེ་གཅིག་དམ་ཚེས་མཛད་ན་མི་ལེགས་
སམ། །འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་བརྒྱབས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་དཀའ། །གྲུབ་ཀྱང་ཡིད་
བརྟན་རུང་བ་ཅང་མ་མཆིས། །དེ་ཐུང་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཚེས། །བྱང་
ཆུབ་ལམ་རིམ་འདི་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་མཛོད། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་
དུ། །བདག་དང་མ་ཆུན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །འབྲུལ་མེད་ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་ལ་
བརྟེན་ནས། །སྤྲེལ་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ལྷུང་བོའ་གོ། །

ཅེས་ཐུང་བའི་ཚེས་དྲུག་བྱ་བྱེད་མདོར་བསྡུས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་
དད་ལྟན་ཞི་པ་གྲོ་བཟང་ཕྱོགས་གྲུང་གིས་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དགེ་
སྤྲེལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་གྱིས་ཉུག་ཚེས་འཁོར་གྱིང་དུ་སྐྱུར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་བརྟན་
པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག།

॥